Bunavestire a Preasfintei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarei şi pururea Fecioarei Maria

(s.v. 25 martie / s.n. 07 aprilie)

Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine!

Materiale despre Bunavestire a Preasfintei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarei şi pururea Fecioarei Maria:

https://independent.academia.edu/emystea/Bunavestire

https://archive.org/details/@steaemy?query=Bunavestire

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Buna+Vestire

***

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei 6
În această lună, ziua a douăzeci şi patra - Înainte prăznuirea Bunei Vestiri, a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu (Minei) 9
În această lună, ziua a douăzeci şi cincea - Bunavestirea Preasfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarea şi pururea Fecioară Maria (Minei) 21
Canon de rugăciune la praznicul înaintepăznuirii Bunei Vestiri 44
Canon de rugăciune la praznicul Bunei Vestiri 51
Canon de rugăciune la Odovania praznicului Bunei Vestiri 59
Acatistul Maicii Domnului - Buna Vestire 65
Rugăciune către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu 75
Acatistul Bunei Vestiri 78
Imnul Acatist al Născătoarei de Dumnezeu (numit şi al BuneiVestiri) 89
Imnul Acatist al Bunei Vestiri a Maicii Domnului din Ceasoslov tipărit în Braşov la anul 1835 99
Imnografie 120
Comentarii patristice - Evanghelia la Bunavestire 122
Viețile Sfinților - Cuvânt la Bunavestire a Preasfintei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarei şi pururea Fecioarei Maria 138
Sinaxar din 25 martie 149
Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Înainte-prăznuirea Bunei Vestiri; Sfântului ierarh Artemon, episcopul Seleuciei 151
Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Buna Vestire (Dezlegare la peşte) 152
Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox – Înainte prăznuirea Bunei Vestiri 154
Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - (†) Buna Vestire (Dezlegare la peşte) 155
Proloage - Bunavestire a Preasfintei, Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarei şi pururea Fecioarei Maria 157
Părintele Cleopa Ilie – Predică la Bunavestire a prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria 169
Sfântul Nicolae Velimirovici - Predică la Bunavestire a Maicii Domnului 178
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Bunavestirea Preasfintei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarei şi pururea Fecioarei Maria 191
Cântare de laudă către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu 193
Predică despre Cuvântul lui Dumnezeu cel atotputernic 195
Sfântul Teofan Zăvorâtul – Cuvânt la Bunavestire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu (I) - Ce înseamnă faptul că Bunavestire, care se prăznuieşte în chip luminat, se săvârşeşte aproape întotdeauna în timpul Postului Mare, care este vreme de plâns şi de tânguire? .. 197
Sfântul Teofan Zăvorâtul – Cuvânt la Bunavestire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu (II) - Întruparea Fiului lui Dumnezeu este începutul întregii iconomii a mântuirii noastre 205
Sfântul Teofan Zăvorâtul – Cuvânt la Bunavestire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu (III) - În ce stau drepturile noastre la bucurie şi cum să ne intrăm în ele? .. 210

Sfântul Teofan Zăvorâtul – Cuvânt la Bunavestire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu (IV) - Ce vom aduce în dar Născătoarei de Dumnezeu, prin care s-a revărsat asupra noastră bucuria vieții? 215
Sfântul Teofan Zăvorâtul – Cuvânt la Bunavestire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu (V) - Lecția pe care o primim de la Bunavestire: Întră în starea de bucurie şi binevesteşte, pământule, bucurie mare! 220
Sfântul Grigorie Palama - Omilie la Bunavestire 224
Sfântul Fotie cel mare - „Să-mi fie mie cuvintele tale duse la împlinire cu fapta” 231
Sfântul Luca al Crimeei - Cuvinte la Bunavestire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu - Credința noastră nu este zadarnică 239
Sfântul Luca al Crimeei - Cuvinte la Bunavestire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu - „Pe Tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu Te mărim” 243
Sfântul Iustin Popovici – Bunavestire - Taina mai presus de taină 246
Sfântul ierarh Serafim (Sobolev) – Predici la Buna Vestire 250
Cuvânt la Buna Vestire - Buna vestire este izbăvirea neamului omenesc de „blestemul cel dintâi" 250
Cuvânt la Buna Vestire - Taina Dumnezeieştii întrupări. Paguba ereziilor şi valoarea adevăratei credințe ortodoxe 254
Cuvânt la Buna Vestire - Minunata smerenie a Fiului lui Dumnezeu, care s-a întrupat pentru noi, este „începutul mântuirii noastre 257
Cuvânt la Buna Vestire - Rolul Maicii Domnului în mântuirea noastră. Bucuria harului Sfântului Duh 260
Arhimandrit Chiril (Pavlov) - Cuvânt la Acatistul Buneivestiri a Maicii Domnului 265
Sfântul Teodor Studitul - Cuvântul 57: La Buna Vestire a PreaSfintei Născătoarei de Dumnezeu: despre Taina întrupării Domnului şi despre prăznuirea duhovnicească 269
Sfântul Petru al Argosului - Cuvânt la Bunavestire 271
Părintele Visarion Iugulescu - Predică la Bunavestire 280
Rugăciune 286
Părintele Arsenie Boca – Bunavestire 287
Părintele Sofian Boghiu - Predică la Bunavestire 291
Savatie Baştovoi - Fie mie după Cuvântul Tău, Doamne! 296
Cuvioasa Maica Arsenia Sebriakova (1833-1905) - În pregătirea Bunei Vestiri: “Facă-se voia Ta în mine, Doamne, fie puterea Ta în mine, care biruieşte toate!” 300
Părintele Iosif Trifa - Te fericim pe tine, Născătoare de Dumnezeu 303
Traian Dorz – Preafericita Fecioară Maria, Maica Domnului nostru Iisus Hristos 305
Traian Dorz – Plecăciune Ție 307
Traian Dorz – Despre cinstirea Maicii Domnului 309
Traian Dorz - O, Maica Jertfei Salvatoare 312
Traian Dorz – Cântarea Mariei 313
Traian Dorz - Minune şi Taină 314
Traian Dorz - Preasfântă Născătoare 316
În crinii albi… 317
Vestea cea mare 319
Ion Pillat – “Bunavestire” 323

Fericitul martir Mircea Vulcănescu - Inedit: "Devenim enciclopedii ambulante. Iar înțelepciunea nu încape în Enciclopedie… " 324
Din Patericul Maicii Domnului (1) - "Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Marie …" 328
"În această lume în care diavolul îşi strigă isteric chemările…" Despre discreția sfințeniei şi taina vie a sălăşluirii Duhului Sfânt 338
Pr. Vasile Gordon - Panegiric la Buna Vestire 340
Pr. dr. Octavian Pop - Predică la sărbătoarea Bunei - Vestiri 343
În această lume în care diavolul îşi strigă isteric chemările…Despre discreția sfințeniei şi taina vie a sălăşluirii Duhului Sfânt 346
Bunavestire: "Fie!" 349
Episcop Melchisedec Ștefănescu - Taina cea din veac ascunsă 352
Taina mântuirii şi taina fărădelegii în viața noastră. "Dumnezeu, când se apropie de om, nu apare la televizor, nu face tam-tam, ci într-o mare taină. Nimic nu ni se vesteşte spectacular din partea lui Dumnezeu…" 354
PF părinte patriarh Daniel - Predică la Bunavestire 361
Istorioară – Purtarea de grijă a Maicii Domnului 368
Tâlharul și Acatistul Buneivestiri 370
Bunavestire, cea mai veche sărbătoare a Maicii Domnului 373
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine! 374
Pr. Ciprian Florin Apetrei: „Bucură-te, cea plină de har!" 376
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Aducătorul Bunei Vestiri, Arhanghelul Gavriil 380
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Vestea arhanghelului, smerenia Fecioarei, veselirea făpturii 382
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Buna Vestire, ziua Întrupării Domnului 386
Pr. Ioniță Apostolache - Theologica - Buna Vestire, moştenirea teologică şi imnografică a Părinților sirieni 388
Cătălin Acasandrei - Cum a apărut primul acatist din istoria Bisericii noastre? 391
Pr. Ștefan Anagnostopoulos - Valoarea Acatistului Bunei Vestiri 394
Imnul Acatist al Maicii Domnului. O nouă traducere versificată 399
Cătălin Toma - „Născătoare de Dumnezeu" - cântare adusă Maicii Domnului la slujba Litiei 405
Arhim. Andrei Coroian - Imnografia praznicului Bunei Vestiri 406
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Buna Vestire, hramul celei mai vechi biserici din Bucureşti
Buna Vestire, hramul celei mai vechi biserici din Bucureşti 409
Arhimandrit Mihail Stanciu - Mărturiile icoanei Bunavestirii 415
Konstantine Kavarnos – Bunavestire în iconografia ortodoxă 427
Bunavestire sau Blagoveştenia 430
Mihai Alex Olteanu - Icoana Bunei Vestiri - vestea cea bună a mântuirii noastre 433
Icoana „Buna Vestire" din Ustiug 438
Cristina Șveț - Iconografia ușilor Sfântului Altar 440
Lidia Popița Stoicescu - Icoana Bunei Vestiri, cale spre mântuire 442
Monahia Atanasia Văetiși - Buna Vestire - iconografia tainei Întrupării între surse literare și evoluția artei 446

Daniela Șontică - Zugrăvirea scenei Bunei Vestiri 454
Narcisa Elena Balaban - Oraşul speranţei 459
Nazaret - locul unde Iisus Hristos a copilărit 463
Pr. Silviu Cluci - Fântâna Maicii Domnului din Nazaret 484
Acatistul Bunei Vestiri - fresce din biserica „Pogorârea Sfântului Duh" din Câmpina (galerie foto)..... 486
Icoane..... 493

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

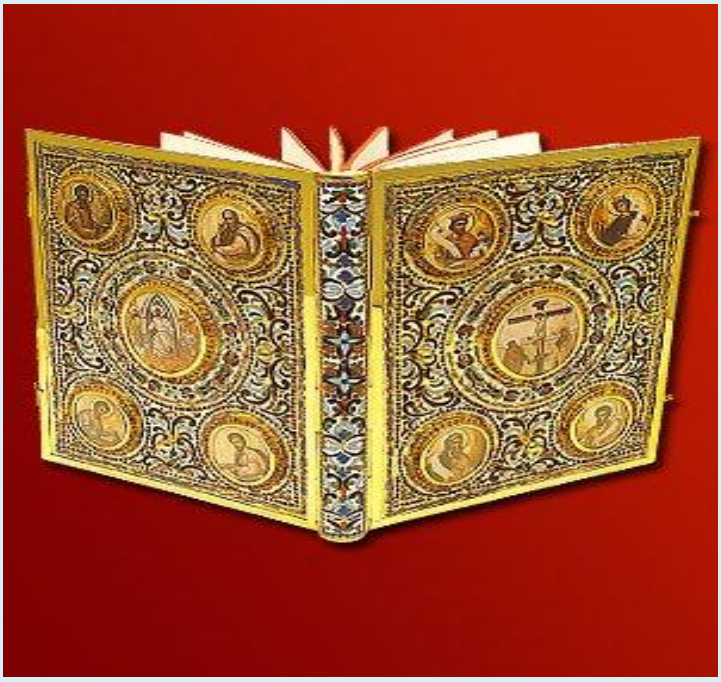

Luca 1, 24-38

24.Iar după aceste zile, Elisabeta, femeia lui, a zămislit şi cinci luni s-a tăinuit pe sine, zicând:
25.Că aşa mi-a făcut mie Domnul în zilele în care a socotit să ridice dintre oameni ocara mea.

26.Iar în a şasea lună a fost trimis îngerul Gavriil de la Dumnezeu, într-o cetate din Galileea, al cărei nume era Nazaret,
27.Către o fecioară logodită cu un bărbat care se chema Iosif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria.
28.Şi intrând îngerul la ea, a zis: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei.
29.Iar ea, văzându-l, s-a tulburat de cuvântul lui şi cugeta în sine: Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta?
30.Şi îngerul i-a zis: Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu.
31.Şi iată vei lua în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus.
32.Acesta va fi mare şi Fiul Celui Preaînalt se va chema şi Domnul Dumnezeu Îi va da Lui tronul lui David, părintele Său.
33.Şi va împărăţi peste casa lui Iacov în veci şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit.
34.Şi a zis Maria către înger: Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?
35.Şi răspunzând, îngerul i-a zis: Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema.
36.Şi iată Elisabeta, rudenia ta, a zămislit şi ea fiu la bătrâneţea ei şi aceasta este a şasea lună pentru ea, cea numită stearpă.
37.Că la Dumnezeu nimic nu este cu neputinţă.
38.Şi a zis Maria: Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău! Şi îngerul a plecat de la ea.

Apostol

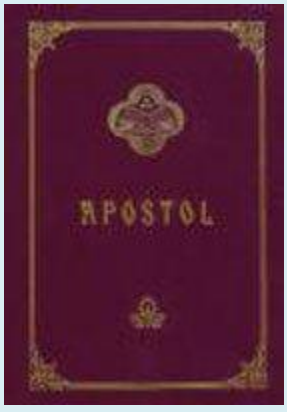

Epistola către Evrei a Sfântului apostol Pavel

Evrei 2, 11-18

Fraţilor,

11.Pentru că şi Cel ce sfinţeşte şi cei ce se sfinţesc, dintr-Unul sunt toţi; de aceea nu se ruşinează să-i numească pe ei fraţi,
12.Zicând: "Spune-voi fraţilor mei numele Tău. În mijlocul Bisericii Te voi lăuda".
13.Şi iarăşi: "Eu voi fi încrezător în El"; şi iarăşi: "Iată Eu şi pruncii pe care Mi i-a dat Dumnezeu".
14.Deci, de vreme ce pruncii s-au făcut părtaşi sângelui şi trupului, în acelaşi fel şi El S-a împărtăşit de acestea, ca să surpe prin moartea Sa pe cel ce are stăpânirea morţii, adică pe diavolul,
15.Şi să izbăvească pe acei pe care frica morţii îi ţinea în robie toată viaţa.
16.Căci, într-adevăr, nu a luat firea îngerilor, ci sămânţa lui Avraam a luat.
17.Pentru aceea, dator era întru toate să Se asemene fraţilor, ca să fie milostiv şi credincios arhiereu în cele către Dumnezeu, pentru curăţirea păcatelor poporului.
18.Căci prin ceea ce a pătimit, fiind El însuşi ispitit, poate şi celor ce se ispitesc să le ajute.

În această lună, ziua a douăzeci şi patra - Înainte prăznuirea Bunei Vestiri, a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu (Minei)

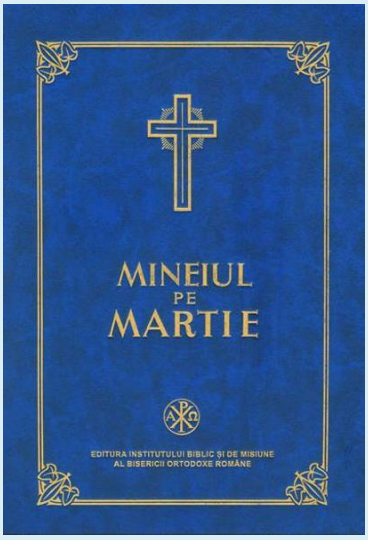

La Vecernie

Vezi: Pentru înainte prăznuirea Bunelor Vestiri ale Preasfintei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu, ori în ce zi, se vor întâmpla, să se caute învățătura pe larg la Triod, începându-se de la slova aceasta: (R)

La Doamne strigat-am… Punem stihirile pe 10. Samoglasnica zilei de 2 ori, şi mucenicina, şi 3 podobnice ale Triodului, şi ale înainte prăznuirii 4, glas 4;

Podobie: Ca pe un viteaz…

Taina cea ascunsă şi de îngeri neştiută, Gavriil Arhanghelul o adeverează. Şi acum vine la tine, ceea ce una eşti nestricată şi bună porumbiţă şi chemarea neamului nostru, şi strigă către tine: Preasfântă, bucură-te găteşte-te prin Cuvântul acesta, să primeşti pe Dumnezeu Cuvântul în pântecele tău. (de 3 ori)

Cămară purtătoare de lumină, s-a gătit Ţie Stăpâne, pântecele cel nestricat al fiicei lui Dumnezeu. Pogoară-te şi vino la dânsa, miluieşte făptura Ta, care pentru pizmă a luat război, şi a fost ţinut în robia celui viclean, şi frumusețea cea dintâi şi-a pierdut, şi aşteaptă pogorârea Ta cea mântuitoare.

Gavriil Arhanghelul, arătat vine la tine şi strigă ție, ceea ce eşti cu totul fără prihană: Bucură-te, dezlegarea blestemului, scularea celor căzuți. Bucură-te, ceea ce una ai fost aleasă lui Dumnezeu; bucură-te, norul cel însufleţit al soarelui, primeşte pe Cel fără de trup, care a voit a Se sălăşlui în pântecele tău.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu) , *glas 2*

Binevesteşte Gavriil astăzi celei pline de dar: Bucură-te, Fecioară care nu ştii de mire şi neispitită de nuntă! Nu te mira de chipul meu cel străin, nici te spăimânta, că Arhanghel sunt. Şarpele a amăgit pe Eva oarecând; iar eu acum binevestesc ţie, bucurie: Rămânea-vei întreagă, şi vei naşte pe Domnul Preacurată.

Vohod, Prochimenul şi paremiile zilei. Şi cealaltă slujbă a Liturghiei celei mai înainte sfinţite.

Iar de nu este Liturghie la Doamne strigat-am… Stihirile pe 6, ale triodului 3 şi ale prazniculuiui 3. Slavă… Şi acum… Binevesteşte Gavriil astăzi…

La Stihoavnă

Cântăm samoglasnica zilei de 2 ori, şi mucenicina. Slavă… Şi acum… a înaintepăznuirii, glas. 2, a lui Teofan. Taina cea din veac se descopere astăzi..., Caută în ziua de praznic, Slava, de la Laude Acum slobozeşte pe robul Tău… Sfinte Dumnezeule… Şi după: Tatăl nostru… Troparele: Născătoare de Dumnezeu Fecioară… Şi metaniile.

Iar de se va întâmpla Sâmbătă, sau Duminică, se zice **troparul** acesta al înainte-păznuirii, glas 4: Astăzi începerile bucuriei, a toată lumea îndeamnă a lăuda înaintepăznuirea, că iată Gavriil vine aducând fecioarei Bunăvestire, şi către dânsa strigă: Bucură-te, cea plină de dar, Domnul este cu tine.

La Utrenie

Aliluia şi troicinile glasului, iar de se va întâmpla Sâmbătă sau Duminică. La Dumnezeu este Domnul… Troparul înainte-păznuirii. După obişnuitele Catisme şi după sedelne, Psalm 50.

Canoanele al înainte-păznuirii cu Irmosul pe 6 şi ale Triodului după rânduiala lor.

Canonul înainte-păznuirii

facere a lui Teofan

Cântarea 1-a, glas 4

Irmos: Adâncul Mării Roşii cu urme neudate, pedestru trecându-l Israil cel de demult, cu mâinile lui Moise în chipul Crucii, puterea lui Amalic în pustie a biruit.

Lumea cu bucurie se veseleşte, ca ceea ce a simţit pogorârea Domnului întru tine. Că pentru milostivirea milei din cer se pogoară, în pântecele tău Fecioară întrupându-Se.

Iată la tine Împărătească se trimite dumnezeiescul Arhanghel, să-i vestească venirea Împăratului tuturor şi Dumnezeu, şi să strige ție: Bucură-te, chemarea strămoşului.

Năstrapa cea prea luminoasă şi cu totul de aur, se găteşte spre primirea manei vieţii: Că la tine va să vină prin glasul îngerului, întru tine mai presus de fire sălăşluindu-se.

În pântecele tău cel curat va să se sălăşluiască Domnul, cel ce locuieşte pururea în cer. Că vine să facă Cer, amestecarea celor pământeşti, întru aceasta arătat îmbrăcându-Se.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu întru înţelepciune…

Pământule, cel ce creşteai cu întristare spinii patimilor, săltează, dănţuieşte; că iată lucrătorul pământului, cel fără de moarte, vine acum, să te scoată din blestem.

Dumnezeiască lână, Fecioară neîntinată găteşte-te; că întru tine va să Se pogoare Dumnezeu ca o ploaie, ca să usuce izvoarele călcării de poruncă.

Dumnezeiască carte, împodobeşte-te! Căci cu degetul Tatălui va să se scrie întru tine dumnezeiescul Cuvânt întrupându-Se, dezlegând călcarea de lume a dobitociei mele.

Sfeşnice de aur, primeşte Focul Dumnezeirii, Cel ce străluceşte prin tine, şi lumină lumii dăruieşte. Prin care întunericul răutăţilor mele va să se strice.

Irmosul: Nu întru înţelepciune şi în putere, şi în bogăţie ne lăudăm; ci întru Tine înţelepciunea Tatălui cea ipostatnică Hristoase. Că nu este Sfânt afară de Tine Iubitorule de oameni.

Sedealna, glas 3:

Podobie: De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Astăzi toată făptura se bucură, căci îngerul zice ție: Bucură-te, binecuvântată Marie prea curată Maica lui Hristos. Astăzi se întunecă dușmănia şarpelui; căci legătura blestemului strămoşului s-a dezlegat. Pentru aceasta şi noi pentru toate strigăm către tine: Bucură-te, ceea ce eşti plină de dar !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Altă ***Sedealnă***, glas 1:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea ne-apropiată.

Cu venirea Preasfântului Duh, pe Cel împreună cu Tatăl pe scaun şezător, şi de o Ființă, prin glasul Arhanghelului l-ai zămislit, de Dumnezeu Născătoare, che-marea lui Adam.

Cântarea a 4-a

Irmos: Ridicat pe Cruce văzându-Te Biserica pe Tine Soarele dreptăţii, a stătut întru a sa rânduială, precum se cuvine strigând: Slavă puterii Tale, Doamne.

Taina cea de demult, mai-nainte de veci rânduită, începe a lua arătare. Pă-mântule şi cele cereşti, cu un glas veseliți-vă şi cu bucurie strigaţi.

Cămara cea mare a Împăratului, deschideți dumnezeieştile intrări ale auzurilor, că iată vine la tine Hristos adevărul, şi va să Se sălăşluiască în mijlocul tău.

Ca să îndrepteze Izbăvitorul alunecarea strămoașei, Se va arăta sălăşluindu-Se în pântece neispitit de nuntă, căruia să-i strigăm cu bună versuire: Slavă puterii Tale, Doamne.

Avvacum munte mare, pe tine de demult mai-nainte te-a numit, cu bunătăţile umbrit: Din care era să se arate Dumnezeul nostru, Fecioară cu totul fără pri-hană, ceea ce una eşti îndreptarea oamenilor.

Cântarea a 5-a

Irmos: Tu, Doamne lumina mea în lume ai venit, Lumina cea sfântă, care întorci dintru întunericul necunoștinței, pe cei ce Te laudă pe Tine cu credinţă.

O, nespurcată mieluşea ! Mieluşelul Dumnezeul nostru în pântecele tău vine să Se sălășluiască, ridicând păcatele noastre.

Toiagul cel de taină, peste puţin va să înflorească Floarea cea dumnezeiască precum scrie, din rădăcina lui Iessei nouă arătându-Se.

Prin glasul îngerului, lucrându-te ca o vie, spre odrăslirea Strugurului celui copt şi nestricat, gătește-te Fecioară.

Cel ce eşti mai mare între prooroci Isaie, veseleşte-te; căci Fecioara, pentru care ai propovăduit, în pântece zămisleşte pe Îngerul Sfatului celui mare.

Cântarea a 6-a

Irmos: Jertfi-voi ţie cu glas…

Bucură-te, ție Gavriil Arhanghelul grăiește, că bucuria vei să o zămisleşti în pântecele tău negrăit, care Eva prin neascultare Fecioară, o a pierdut.

Nu te teme, nu va arde nicicum pântecele tău, focul Dumnezeirii Fecioară; căci rugul pe tine mai-nainte te-a închipuit de demult, aprins fiind, şi nicicum arzând prea curată.

Munte, pe care Daniil mai-nainte l-a văzut cu Duhul, bucură-te Fecioară; că din tine Piatra cea înţelegătoare va să Se taie, şi va să zdrobească idolii cei fără de suflet ai dracilor.

Împăratul păcii la tine va să vină, şi prin tine Maica lui Dumnezeu, va să împace, pe cei supuşi şi biruiţi prin sfatul cel rău al şarpelui.

Irmosul: Jertfi-voi Ție cu glas de laudă Doamne, Biserica strigă către Tine, de sângele dracilor curățindu-se, cu sângele cel curs prin milostivire din coasta Ta.

Condac, glas. 8:

Podobie: Apărătoarei Doamne, pentru biruinţă, mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozește-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te, mireasă pururea Fecioară!

Tu eşti începătura mântuirii noastre, tuturor celor de pe pământ, de Dumnezeu Născătoare, că dumnezeiasca slugă marele începător cetelor Gavriil a fost trimis din Cer, să stea înaintea ta, şi ți-a adus bucurie de dar dăruită. Pentru aceasta toți strigăm ție: Bucură-te, mireasă nenuntită.

Sinaxar

Întru această lună în 24 de zile, pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Artemon, episcopul Seleuciei din Psidia.

Stih: Artemon trupul aruncându-l ca pe o uşurare,
Nimic pământesc având, trece către cerească sălăşluire.
În douăzeci și patru Edenul a primit.
Pe Artemon cel prea cinstit.

Acest fericit era de patrie din cetatea Seleuciei, născut şi crescut într-însa. Deci sosind fericitul apostol Pavel acolo, nu era cu putinţă a se ascunde lumina sub obroc. Ci l-a făcut păstor şi dascăl norodului. Carele povăţuind bine şi cu plăcerea lui Dumnezeu turma sa, s-a făcut tuturor, celor ce le trebuia liman de mântuire, văduvelor şi săracilor şi lipsiţilor grijitor, şi sufletelor şi trupurilor doctor. Întru acestea bine petrecând, şi-a săvârşit viaţa în adânci bătrâneţe.

Tot în această zi, Sfântul sfinţitul mucenic Artemon, preotul Laodiceei.

Stih: Mutându-te din lume şi de Dumnezeu apropiindu-te,
Al tău sunt eu, mântuieşte-mă, ai zis Artemone, fericite.

Când împărăţea Diocleţian în Roma, trimis a fost în părţile Laodiceei, oarecarele comis Patricie cu numele, ca să facă după poruncile împărăteşti. Iar Sisinie episcopul locului împreună cu Artemon preotul şi cu alţi oarecari creştini, au intrat noaptea în capiştea Artemidei şi zdrobind idolii cei de acolo, prin foc i-a făcut cenuşă.

Despre care înştiinţându-se mai sus numitul comis, s-a umplut de mânie, şi luând cu sine mulţime de norod, călare fiind el pe cal împărătesc ieşea afară din cetate către biserica creştinilor, ca să ardă pe toţi şi pe Sisinie şi pe Artemon, să-i taie în bucăţi. Deci apropiindu-se el de biserică, s-a cuprins de mare frică, şi venindu-i o foarte mare fierbinţeală, s-a întors acasă şi s-a pus în aşternut.

Din care venind în nespusă ticăloşie, a înştiinţat pe episcopul zicându-i: Roagă-te Dumnezeului tău, ca să mă uşurez de boală, şi-ţi voi face chipul tău de aur în mijlocul cetăţii; iar episcopul dimpotrivă l-a înştiinţat zicând: Aurul tău fie cu tine. Iar de vei crede Hristosului şi Dumnezeului meu, te vei vindeca.

Iar el i-a scris lui aşa: Cred întru Dumnezeul tău; numai de mă voi vindeca. Şi o minune ! Îndată s-a sculat fără a mai avea vreo rămăşiţă de boală.

Şi ducându-se spre cetatea Cezareei, ca la trei mile de loc departe de Laodiceea, a întâlnit pe preotul Artemon, urmându-i doi cerbi, şi şase măgari sălbatici, şi a zis lui Artemon: Cum le-ai vânat acestea;

Iar el i-au răspuns: Cu Cuvântul Hristosului meu le-am vânat.

Şi comisul i-a zis: Au doară creştin eşti tu ?

Răspuns-a sfântul: Aşa din tânăra mea vârstă sunt creştin.

Atuncea legându-l pe el cu două lanţuri, şi dându-l pe seama ostaşilor, a poruncit ca să-i urmeze până la Cezareea.

Iar sfântul întorcându-se către dobitoacele cele ce-i urmau, le-a zis : Duceţi-vă la episcopul Sisinie. Şi ele ducându-se, i s-a vestit lui prin portari.

Şi a zis Sisinie, portarului: De unde au venit dobitoacele acestea ? Atuncea din porunca lui Dumnezeu, un cerb luând glas omenesc, a zis: Robul lui Dumnezeu Artemon, prins fiind de rău credinciosul comit, se duce legat la cetatea Cezareei, şi nouă ne-a poruncit ca să venim aici.

Care auzindu-le episcopul, s-a înspăimântat. Şi chemând pe diaconul său Filea, l-a trimis la Cezareea zicându-i: Du-te şi află, de sunt adevărate cele ce am auzit de la cerb.

Şi ducându-se, a aflat pe Artemon în închisoare. Şi sărutându-se amândoi, din porunca slujitorilor, s-au depărtat unul de altul.

Iar a doua zi, şezând comisul pe scaun, a adus de faţă pe fericitul Artemon, şi i-a zis: Cinsteşte-ţi omule bătrâneţile tale, şi jertfeşte dumnezeilor.

Iar sfântul i-a zis: Şaisprezece ani am petrecut citind în biserică norodului dumnezeieştile Scripturi, şi douăzeci şi opt de ani, am săvârşit slujba diaconiei lui Hristos citind Dumnezeieştile Evanghelii; Şi treizeci şi trei împlinesc preot, învăţând poporul, cu ajutorul Dumnezeului meu, şi tu acum, îmi zici, ca să jertfesc demonului celui nesimţit asemenea ţie ?

Acestea auzindu-le comisul, s-a tulburat şi arzând în foc un grătar de fier, a întins pe mucenicul pe acela.

Iar sfântul ridicându-şi ochii spre cer a zis: Doamne Iisuse Hristoase nu ierta spurcatului acestui comis ca să-şi râdă de mine robul tău. Ci ştiind că pentru tine le pătimesc acestea, dă-mi răbdare, ca desăvârşit să rămână el ruşinat.

Acestea zicându-le sfântul, iată venind de la episcopul Sisinie şi cerbul, şi ştergând cu limba sa rănile sfântului din porunca lui Dumnezeu, spre înfruntarea necredincioşilor, a zis cerbul către comis (căci ce este cu neputinţă la Dumnezeu ?): Să ştii că robul lui Dumnezeu Artemon, degrab îşi va izbândi; Căci două păsări te vor răpi pe tine, şi te vor băga în cazanul cel clocotit, şi cărnurile tale se vor topi, căci te-ai lepădat de Dumnezeul căruia ai mărturisit că vei crede.

Iar după ce s-a mustrat de dobitocul cel sălbatic, a poruncit ostaşilor să săgeteze cerbul. Iar cerbul sărind aproape de cel ce şedea împreună cu comisul, şi săgeata cea aruncată asupra lui, trecând alăturea a scăpat; Iar cel ce şedea aproape, primind săgeata şi foarte rănindu-se, şi-a lepădat sufletul. Deci întristându-se comisul, s-a dus de acolo, punând pe sfântul la închisoare.

Iar a doua zi, a poruncit ca să se pună întru un cazan smoală, şi să i se dea foc mult, ca întru acela cu capul în jos să bage pe sfântul. Deci făcându-se aceasta, rânduiţii slujitori au venit la comisul, vestindu-i învăpăierea cazanului. Iar el încălecând pe cal s-a dus drept la cazan. Şi când era aproape de cazan, atunci, o minune ! Fără de veste pogorându-se din cer doi îngeri, ca în chip de vulturi şi răpindu-l pe el de pe cal l-au băgat în cazan, şi aşa de tare s-a mistuit, încât nici

os nu i-a rămas. Care văzându-o ostaşii şi toată mulţimea, s-au spăimântat şi au fugit.

Iar sfântul rămânând singur, a slăvit pe Dumnezeu. Şi prin rugăciune în locul acela, a scos izvor de multă apă, aceasta văzându-o Vitalie, jertfitorul idolilor, şi alţii mulţi, s-au botezat şi în noaptea aceea a venit glas către sfântul zicându-i: Du-te pe ţărmurile mării despre Asia şi acolo vei curăţi pe mulţi de feluri de patimi, şi draci vei izgoni. Şi mulţi luminându-se de tine, vor slăvi pe Dumnezeu.

Iar sfântul încălecând pe un măgar sălbatic, călătorea. Şi răpit fiind de dumnezeiescul înger s-a aflat în locul ce i se descoperise. Deci multe semne făcând acolo şi pe mulţi luminându-i şi povăţuindu-i către Dumnezeu, mai în urmă fiind prins i s-a tăiat capul de către închinătorii de idoli.

Tot în această zi, prea cuviosul părintele nostru Zaharia, cu pace s-a săvârşit.

Stih: Lui Dumnezeu asemănându-te prin putere, părinte.
Te faci împreună moştean Fiului lui Dumnezeu,
de pe pământ mutându-te.

Tot în această zi, Sfinţii opt mucenici cei din Cezareea Palestinei, prin sabie s-au săvârşit.

Stih: Ceată de opt la număr pentru Mântuitorul s-a tăiat
Cel ce mai înainte a opta zi tăiere împrejur a luat.

Tot în această zi, prea cuviosul Martin tebeul, cu pace s-a săvârşit.

Stih: Bunule Martine în bătrâneţe bune crescând.
Către părinţii cei morţi te adaugi murind.

Tot în această zi, Sfântul sfinţit mucenic Partenie, patriarhul Constantinopolului care a mărturisit în Constantinopol la anul o mie şase sute cinci zeci şi şapte, prin sugrumare s-a săvârşit.

Stih: Lui Partenie îndoită cunună s-a împletit.
Ca nevoitorului Domnului celui sfinţit.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cel ce ai mântuit în foc pe tinerii lui Avraam şi ai ucis pe haldei, care fără dreptate vânau pe cei drepți, prea lăudate Doamne: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Sicriule cuvântător, pe care puitorul de lege cel adevărat iubindu-te, întru tine va să-Și facă sălăşluire, de veselie umple-te, că prin tine pe cei stricați va să-i înnoiască.

Dumnezeiască ceata proorocilor, dacă a simţit venirea spre tine cea pașnică a Izbăvitorului, Fecioară a strigat ție: Bucură-te, izbăvirea tuturor, bucură-te ceea ce una eşti mântuirea oamenilor.

Nu te teme de glas, nu te spăimânta de cela ce-ţi grăieşte, că sluga lui Dumnezeu este, şi a venit să-ți arate ție taina cea de îngeri nespusă, ceea ce nu ştii de nuntă blagoslovită Marie.

Văzut-a toată făptura robită de vrăjmaşul Fecioară, şi a voit să o miluiască pe ea prin tine, pentru milostivirea milei Iubitorul de bine: Deci să nu fii necrezând cuvintelor îngerului.

Cântarea a 8-a

Irmos: Mâinile întinzându-şi Daniil, gurile leilor cele deschise în groapă le-a încuiat şi puterea focului a stins, cu buna faptă încingându-se, tinerii cei iubitori de buna-credinţă, strigând: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Norule cel uşor al Luminii, ceea ce nu ştii de nuntă găteşte-te. Iată Soarele cel neapus va să strălucească de sus ție care puțină vreme va să Se ascundă întru tine, şi lumii va să Se arate, dezlegând întunericul răutăţii.

Slujitorul cel mai întâi dintru îngeri a strigat ție glas de bucurie, vestind ție pe Îngerul Sfatului Celui mare, Preacurată, care S-a întrupat dintru tine pentru bunătatea, Căruia strigăm: Toate lucrurile lăudaţi pe Domnul.

Ca un trandafir din văi Curată, ca un crin cu bun miros cunoscându-te pe tine, Făcătorul nostru Domnul, acum a iubit frumuseţea ta, curată şi va să se întrupeze din sângele tău, ca pentru bunătate să gonească putoarea cea rea a înşelăciunii.

De-a dreapta Tatălui neosebindu-se, întru tine va să facă sălăşluire, cel mai presus înfiinţat Preacurată, ca să te pună de-a dreapta Sa pe tine, cea prea de aproape şi bună, ca pe o împărătească. Şi dreapta să-şi tindă tuturor celor căzuţi, şi să ne mântuiască pe noi.

Cântarea a 9-a

Irmos: Eva adică prin boala neascultării, blestem înlăuntru a adus; iar tu Fecioară de Dumnezeu Născătoare, prin odrasla purtării în pântece, lumii binecuvântare ai înflorit. Pentru aceasta toți te mărim.

Eva cu adevărat a cules rod lucrător de moarte, atotpierzător; iar dintru tine va să răsară rod de nemurire solitor, Hristos dulceaţa noastră, Stăpână. Pe care acum lăudându-L, pe tine te slăvim.

Plecând cerurile, acum la noi Te pogoară, iată scaun s-a gătit Ţie Cuvinte în pântecele Fecioarei. Întru care ca un Împărat prea tare şezând, vei să ridici din cădere zidirea dreptei Tale.

Hristos a iubit frumuseţea ta Preacurată, şi în pântecele tău S-a sălăşluit, ca din grozăvia patimilor neamul omenesc să-l izbăvească, şi frumuseţea cea de demult să-i dăruiască. Căruia închinându-ne, pe tine te slăvim.

Ca o ţarină nesemănată Curată primeşte prin cuvânt pe Cuvântul cel Ceresc, care ca nişte grâu roditor va să răsară din tine, şi marginile va să hrănească cu pâinea cunoştinţei, Căruia închinându-ne, pe tine te mărim.
De se va întâmpla Sâmbătă sau Duminică.

Luminânda

Podobie: Cu ucenicii să ne suim în muntele Galileei, prin credinţă să vedem pe Hristos zicând: Că a luat putere a celor de sus şi a celor de jos; să ne învăţăm cum învaţă, a boteza toate neamurile în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh şi a petrece cu tăinuitorii, precum S-a făgăduit până în sfârşitul veacului.

Gavriil dintru înălțime pogorându-se, Născătoarei de Dumnezeu, a strigat: Bucură-te, căci tot blestemul strămoaşei pierzându-l, pe cei din Adam îi va blagoslovi, Cel ce a odrăslit dintr-însa.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Iar aceasta.

La Stihoavnă, stihira Triodului. Samoglasnica zilei de 2 ori, şi mucenicina. Slavă… Şi acum… a înainte prăznuirii, glas 4.

Limba care nu o ştia, o a auzit Născătoarea de Dumnezeu, căci a grăit către dânsa Arhanghelul, graiurile Buneivestiri. De unde cu credinţă primind vestirea, Te-a zămislit pe Tine Dumnezeul cel mai-nainte de veci. Pentru aceasta şi noi bucurându-ne, strigăm ție: Cela ce Te-ai întrupat dintr-însa fără schimbare Dumnezeule, pace lumii dăruieşte şi sufletelor noastre mare milă.

Şi cealaltă slujbă a Utreniei după rânduiala postului şi Otpustul.

În această lună, ziua a douăzeci şi cincea - Bunavestirea Preasfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarea şi pururea Fecioară Maria (Minei)

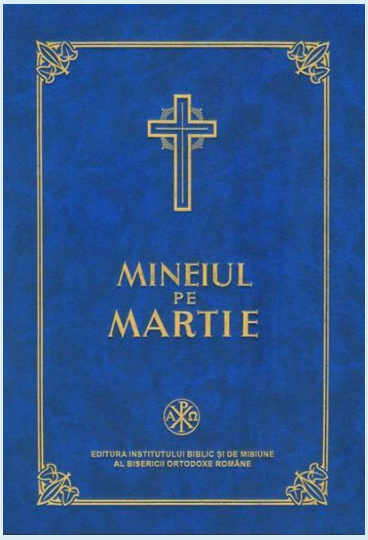

Se cade a şti că la Vecernia ce se zice de cu seară a Bunelor Vestiri, de se va întâmpla Sâmbătă sau Duminică:

La Vecernia cea mică

La Doamne, strigat-am..., se pun **stihirile** pe patru, glasul al 4-lea:

Podobie: Cel ce de sus eşti chemat...

Făcătorul neîndurându-Se de făptură, şi de milostivirea Sa fiind plecat, în pântecele Fecioarei, fiicei lui Dumnezeu a Se sălăşlui Se apropie. La care marele Arhanghel a venit, zicându-i: Bucură-te, Ceea ce eşti de Dumnezeu dăruită, acum este cu tine Dumnezeul nostru. Nu te spăimânta de mine, mai marele voievod al Împăratului. Că ai aflat darul, care l-a pierdut, de demult Eva strămoaşa ta, şi vei zămisli şi vei naşte pe Cel de o Fiinţă cu Tatăl. (de 2 ori)

Străin este cuvântul tău şi vederea, străine sunt graiurile şi vestirile, Maria a zis către înger, să nu mă amăgeşti, căci sunt fecioară neîmpărtăşită de nuntă? Îmi grăieşti, că voi zămisli pe Cel necuprins? Şi cum va încăpea pântecele meu pe Acela, pe care măririle cereşti nu pot să-L încapă ? Cortul lui Avraam să te înveţe pe tine acum care pe Dumnezeu a încăput, mai-nainte închipuind de demult Fecioară pântecele tău cel de Dumnezeu primitor.

În cetatea Nazaret venind Gavriil, ţie cetăţii Împăratului Hristos, celei însufleţite s-a închinat, strigând către tine: Bucură-te, binecuvântată de Dumnezeu dăruită! Vei să primeşti în pântecele tău pe Dumnezeu întrupat, care pe tine pentru

milostivire, va să cheme omenirea la fericirea cea dintâi. Binecuvântat este dumnezeiesc Rodul pântecelui tău, Cel fără de moarte, care dă lumii prin tine, mare milă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glas 1 a lui Anatolie*

În luna a şasea, mai marele voievod a fost trimis la tine, Fecioara cea curată, să-ți vestească ție cuvântul mântuirii, şi împreună să strige către tine: Bucură-te, Ceea ce eşti plină de dar, Domnul este cu tine. Vei să naşti pe Fiul cel mai-nainte de veci din Tatăl, care va să mântuiască pe poporul său de greşalele lor.

La Stihoavnă

Stihirile, glas 8:

Podobie: O, prea slăvită minune! Izvorul vieţii în mormânt se pune, şi scară către Cer mormântul se face; veseleşte-te Ghetsimanì, a Născătoarei de Dumnezeu sfântă casă. Să strigăm credincioşii, pe Gavriil având începător cetelor: cea plină de dar bucură-te, cu tine este Domnul, Cel ce dă lumii prin tine mare milă.

Mai marele puterilor celor de sus, în Nazaret pogorându-se, Fecioarei s-a închinat zicând: Bucură-te, căruţă curată a Dumnezeirii. Pe tine din veac Dumnezeu te-a iubit, spre lăcaş te-a ales. Sluga Stăpânului tău vin la tine strigând: Vei naşte pe Domnul, nestricată rămânând.

Stih: Binevestiţi din zi în zi, mântuirea Dumnezeului nostru.

Ce este chipul tău cel de foc? Lui Gavriil cea Curată cu mirare a zis. Care este a ta dregătorie şi puterea cuvintelor? A zămisli Fiu îmi vesteşti, dar eu de ispită de bărbat nu ştiu. Du-te de la mine departe, nu mă amăgi omule, ca şi mai-nainte şarpele cel viclean pe Eva strămoaşa.

Stih: Cântaţi Domnului cântare nouă, cântaţi Domnului tot pământul.

Duhul lui Dumnezeu cel Preasfânt, va veni peste tine Preacurată, Gavriil iarăşi a zis, şi te va umbri puterea Celui Preaînalt, şi vei naşte Fiu, care va păzi fecioria ta nevătămată. Acesta este Fiul cel nespus după neam; Acesta arătându-se va mântui pe poporul său, precum bine a voit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glasul al 4-lea*

În luna a şasea trimis a fost Arhanghelul, la Fecioara cea curată şi zicându-i ei să se bucure, bine i-a vestit că Izbăvitorul dintr-însa va să iasă. Deci primind închinăciunea, te-a zămislit pe tine Dumnezeul cel mai înainte de veci, care bine ai voit a te întrupa negrăit, spre mântuirea sufletelor noastre.

Tropar, glasul al 4-lea: Astăzi este începătura mântuirii noastre, şi arătarea tainei celei din veac. Fiul lui Dumnezeu, fiu fecioarei Se face, şi Gavriil darul bine-l vesteşte. Pentru aceasta şi noi împreună cu dânsul Născătoarei de Dumnezeu să-i strigăm: Bucură-te, cea plină de dar Domnul este cu tine.

[Bunele Vestiri ale Preasfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarei şi pururea Fecioarei Maria - care se încep de Joi, a treia săptămână din post, şi se suie până în Miercurea săptămânii celei luminate.]

De este post începem Vecernia fără Catismă, şi fără metanii. La Doamne strigat-am… Punem stihirile pe 10, şi cântăm Samoglasnica zilei de 2 ori (iar mucenicina nu o zicem) şi 3 podobnice din Triod şi ale praznicului 3, pe 5, îndoind două. Vezi: Pentru toată slujba praznicului pe larg să cauţi învăţătură la Triod la slova aceasta: (T)

Glas 6. **Podobie:** Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzeşte-mă sub acoperământul tău.

Sfatul cel mai înainte de veci, descoperindu-l ție Fecioară Gavriil, a stătut înaintea ta, închinându-se ție şi zicând: Bucură-te, pământul cel nesemănat; Bucură-te, rugul cel nears; Bucură-te, adâncul cel ce este cu anevoie a se vedea; Bucură-te, podul, care ne treci pe noi la cer şi scara cea înaltă care o a văzut Iacov; Bucură-te, năstrapa cea dumnezeiască a manei; Bucură-te, dezlegarea blestemului; Bucură-te, chemarea lui Adam, Domnul este cu tine. (de 2 ori)

Te arăţi mie ca un om, zis-a Curata fecioară, către Arhistrateg, şi cum vesteşti graiuri mai presus de om ? Ai zis că va fi Dumnezeu cu mine, şi că se va sălăşlui în pântecele meu? Şi cum voi fi sălaş desfătat spune-mi şi loc sfinţirii Celui ce este mai presus de Heruvimi? Nu mă înşela pe mine cu înşelăciune. Că n-am cunoscut dulceaţa nunții, sunt neîmpreunată, dar prunc cum voi naşte ? (de 2 ori)

Dumnezeu unde voieşte, se biruieşte rânduiala firii, zis-a cel fără de trup, şi se lucrează cele ce sunt mai presus de om. Crede cuvintelor mele celor adevărate, ceea ce eşti cu totul sfântă şi fără de prihană. Iar ea a strigat: Fie mie acum după cuvântul tău, şi voi naşte pe Cel fără de trup, care va lua din mine trup. Pentru ca să ridice ca un Puternic pe om, la cinstea cea dintâi, prin împreunare.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Glas 6, a lui Ioan Monahul: Trimis a fost din cer Gavriil Arhanghelul, bine să vestească Fecioarei zămislirea. Şi venind în Nazaret, cugeta întru sine, de minune spăimântându-se. Cum Cel ce este necuprins întru cei de sus, din Fecioară va să se nască? Cela ce are scaun Cerul, şi aşternut picioarelor pământul, în pântece de fecioară încape, spre care cei câte cu şase aripi, şi cei cu ochi mulți a privi nu pot. Acela cu un cuvânt a Se întrupa dintr-însa bine a voit. Al lui Dumnezeu este cuvântul acesta. Deci ce stau, şi nu grăiesc Fecioarei ? Bucură-te, cea plină de dar, Domnul este cu tine; Bucură-te, curată Fecioară; Bucură-te, Mireasă care nu ştii de mire; Bucură-te, Maica vieții. Binecuvântat este Rodul pântecelui tău.

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimenul şi Paremiile zilei din Triod şi ale praznicului 3.

De la Facere citire:

Cap. 28. 10

Ieşit-a Iacov de la puţul jurământului şi a mers în Haran, şi a aflat un loc, şi a adormit acolo, că apusese soarele, şi a luat din pietrele locului aceluia, şi şi-a pus luişi căpătâi şi a adormit întru acelaşi loc. Şi a văzut vis, şi iată o scară era pusă pe pământ, al căreia capul ajungea la Cer. Şi îngerii lui Dumnezeu se suiau, şi se pogorau pe dânsa, şi Domnul era întărit într-însa, şi a zis: Eu sunt Dumnezeul tatălui tău Avraam, şi Dumnezeul lui Isaac, nu te teme: Pământul unde tu dormi pe dânsul, ţie îl voi da, şi seminţiei tale. Şi va fi sămânţa ta ca nisipul pământului, şi se va lăţi spre amiazăzi, şi spre apus, şi spre miazănoapte, şi spre răsărit. Şi se vor blagoslovi întru tine, şi întru sămânţa ta toate seminţiile pământului. Şi iată Eu voi fi cu tine păzindu-te în toată calea, ori încotro vei merge. Şi te voi întoarce la pământul acesta; că nu te voi lăsa pe tine, până când voi face Eu toate, câte am grăit ţie. Şi s-a sculat Iacov din somnul său, şi a zis: Că este Domnul în locul acesta, şi eu nu am ştiut. Şi s-a temut, şi a zis: Cât este de înfricoşat locul acesta? Nu este acesta altul, ci casa lui Dumnezeu, şi aceasta este poarta Cerului.

Din prorocia lui Iezechiel citire:

Cap. 43, 26 şi cap, 44, 10.

Aşa grăieşte Domnul, fi-va din ziua a opta, şi mai-nainte, face-vor preoţii pe altar jertfele voastre, şi cele ce sunt de mântuirea voastră. Şi voi primi pe voi, zice Domnul Dumnezeu. Şi m-a întors pe mine la calea uşii sfintelor cea mai dinafară, care caută spre răsărit. Şi aceasta era încuiată. Şi a zis Domnul către mine: Uşa aceasta încuiată va fi, şi nu se va deschide şi nimenea nu va trece printr-însa. Că Domnul Dumnezeul lui Israil va trece printr-însa, şi va fi încuiată. Că povăţuitorul Acesta va şedea într-însa să mănânce pâine înaintea Domnului. Pe calea uşii pridvorului va intra şi pe calea lui va ieşi. Şi m-a dus pe mine pe calea uşii sfintelor cea despre miazănoapte, în preajma casei. Şi am văzut şi iată era plină de slavă Casa Domnului.

De la Pilde citire:

Cap. 9, 10.

Înţelepciunea şi-a zidit eişi casă şi a întărit şapte stâlpi. Junghiat-a jertfele sale şi a dres în paharul său vin şi a gătit masa sa. Trimis-a slugile sale, să cheme cu înaltă strigare la pahar, zicând: Cela ce este prost, să vină la mine. Şi celor lipsiţi de înţelepciune le-a zis: Veniţi de mâncaţi pâinea mea, şi beţi vinul, care am dres vouă. Lăsaţi prostimea, şi veţi fi vii, şi căutaţi înţelepciunea, ca să trăiţi şi vă îndreptaţi mintea întru cunoştinţă. Cela ce învaţă pe cei răi, îşi ia luişi ocară, şi cela ce ceartă pe cel necurat, se ocărăşte pe sine, că certările la cel necurat, îi sunt răni lui. Nu mustra pe cei răi, ca să nu te urască. Învaţă pe cel înţelept şi te va iubi pe tine. Dă pricină înţeleptului, şi mai înţelept va fi. Spune dreptului, şi va adăuga a primi. Începerea înţelepciunii este frica Domnului, şi sfatul Sfinţilor cunoştinţa. Iar a cunoaşte legea este a gândului bun. Că întru acest chip multă vreme vei trăi şi se vor adăuga ţie anii vieţii.

[Să se îndrepteze rugăciunea mea..., şi trei metanii mari, şi celelalte a Liturghiei celei mai-nainte sfinţite.

Iar de nu va fi Liturghie: La Doamne strigat-am… Stihirile pe 8. Trei podobnice din Triod şi ale praznicului pe 5. Slavă..., Şi acum... Trimis a fost din cer Gavriil.... Vohod: Lumină lină..., Prochimen şi paremiile zilei şi ale praznicului 3. Deci, Învredniceşte-ne Doamne... La stihoavnă, samoglasnica zilei, de două ori, şi mucenicina. Slavă... Şi acum..., a praznicului: Astăzi sunt Bunele Vestiri… După, Acum slobozeşte... troparul praznicului. Ecteniile şi trei metanii mari, şi Otpustul. La masă dezlegăm la vin şi la untdelemn, ori în ce zi se va întâmpla, întru slava Preasfintei de Dumnezeu Născătoarei.]

Cade-se a şti: Că de se vor întâmpla Bunele-Vestiri într-o Sâmbătă a postului: Se citesc paremiile mai-nainte a zilei, și după acestea ale praznicului 5.

- Cea dintâi: Suitu-s-a Moise în muntele lui Dumnezeu Horeb…
- Cea de a doua: Domnul m-a zidit început căilor sale…

– Cea de a treia: Ieşita Iacov de la puţul jurământului… Şi celelalte două.

Iar de este în vreo Duminică se citesc numai ale praznicului câte-şi 5.

Iar de este post, să se zică seara trei, cele mai dinainte scrise şi la Liturghie acestea două.

De la Ieșire citire:

Cap. 3, 10.

Suitu-s-a Moise în muntele lui Dumnezeu Horeb şi i s-a arătat lui îngerul Domnului în pară de foc din rug. Şi a văzut că rugul ardea cu foc, şi nu se mistuia. Şi a zis Moise, merge-voi şi voi vedea, această arătare mare, ce este, că nu arde rugul. Iar dacă l-a văzut Domnul, că se apropia să vadă, l-a strigat pe dânsul Domnul din rug, zicând: Moise! Moise! Iar el a zis: Ce este Doamne; Şi i-a zis, nu te apropia aici; descalţă încălţămintele picioarelor tale. Că locul pe care stai tu, pământ sfânt este. Şi a zis lui: Eu sunt Dumnezeul tatălui tău, Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov. Şi şi-a întors Moise faţa sa, că se ruşina să caute înaintea lui Dumnezeu. Şi a zis Domnul către Moise: Văzând am văzut necazul norodului Meu în Egipt, şi strigarea lui o am auzit, pentru cei ce-l silesc la lucruri. Că ştiu durerea lui, şi M-am pogorât, să-l izbăvesc din mâinile egiptenilor, şi să-l scot pe dânsul din pământul acela şi să-l duc la pământ bun şi desfătat, la pământul din care izvorăşte miere şi lapte.

De la Pilde citire:

Cap. 8, 22.

Domnul m-a zidit început căilor sale, spre lucrurile lui. Mai înainte de veci m-a întemeiat întru început mai-nainte de facerea pământului. Şi mai-nainte de facerea adâncurilor, mai-nainte de curgerea izvoarelor apelor, mai-nainte până ce nu se înfipsese munţii, mai-nainte de toate măgurile m-a născut. Domnul a făcut laturile şi pustiile şi marginile lumii sub cer. Când gătea cerul, cu Dânsul eram. Şi când şi-a osebit luişi scaun pe vânturi; şi când întărea norii cei de sus, şi ca nişte tării punea izvoarele cele de sub cer. Când punea mării hotar, şi apelor ca să nu treacă ţărmurile sale. Şi tari făcea temeliile pământului, eram la Dânsul asemenea. Eu eram de care se bucura în toate zilele, mă veseleam înaintea feţei Lui în toată vremea.

[Iar la un ceas din noapte toacă şi trag toate clopotele, şi ne adunăm în biserică, deci blagoslovind preotul, şi cădind cu cădelniţa, citim Pavecerniţa cea mare şi cântăm, Cu noi este Dumnezeu..., Cu cântare pe glas 8. Întru amândouă stranele, şi obişnuitele Tropare, Ziua trecând..., după întâiul Sfinte Dumne-

zeule..., troparul praznicului: Astăzi este începătura mântuirii...,după al doilea Sfinte Dumnezeule.... Condacul praznicului: Apărătoarei Doamnei..., Şi după Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu..., Ieşim în pridvor şi se face Litie după rânduială. Şi cântăm Stihirile acestea ale praznicului.]

Glas 1, al lui Vizantie, însuşi glasul: În luna a şasea, mai marele voievod a fost trimis la tine, Fecioara cea curată, să-ți vestească ție cuvântul mântuirii, şi împreună să strige către tine: Bucură-te, Ceea ce eşti plină de dar, Domnul este cu tine. Vei să naşti pe Fiul cel mai-nainte de veci din Tatăl, care va să mântuiască pe poporul său de greşalele lor.

A lui Anatolie.

În luna a şasea, trimis a fost din cer Gavriil Arhanghelul, în cetatea Galileii Nazaret, să aducă Fecioarei bunevestiri de bucurie. Şi venind la dânsa, a strigat, strigând: Bucură-te, Ceea ce eşti plină de dar, Domnul este cu tine; Bucură-te, încăperea firii celei neîncăpute, că pe care cerurile nu L-a încăput, pântecele tău L-a încăput blagoslovită; Bucură-te, cinstită chemarea lui Adam, şi izbăvirea Evei, şi bucuria lumii, veselia neamului nostru.

Trimis a fost Arhanghelul Gavriil din cer de la Dumnezeu, la Fecioara cea neîntinată, în Nazaret cetatea Galileii, să-i vestească ei zămislire cu chip străin. Trimisă a fost sluga cea fără de trup, la cetatea cea însufleţită şi uşa cea înţelegătoare, să vestească pogorârea venirii Stăpânului. Trimis a fost ostaşul cel ceresc, la cămara slavei cea însufleţită, să gătească Ziditorului lăcaş nesfârşit. Şi venind la dânsa, a strigat: Bucură-te, scaun în faţa focului, cel mai slăvit decât cele cu patru feţe; Bucură-te, jilţul Împăratului Ceresc; Bucură-te, munte netăiat şi încăpere prea cinstită. Că întru tine toată plinirea Dumnezeirii s-a sălăşluit trupeşte, cu bună-voinţa Tatălui celui pururea veşnic, şi cu împreună lucrarea Preasfântului Duh; Bucură-te, Ceea ce eşti plină de dar, Domnul este cu tine.

Şi de este Sâmbătă sau Duminică, cântă:

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *aceasta, glas 8 a lui Ioan Monahul*

Să se veselească cerurile şi să se bucure pământul. Pentru că Cel împreună veşnic cu Tatăl, şi împreună fără de început, şi împreună pe scaun şezător, îndurare luând, şi mila cea de oameni iubitoare, S-a pus pe sine însuşi spre deşertare, cu bună-voinţa şi sfatul părintesc, şi S-a sălăşluit în pântece fecioresc, mai-nainte curăţit cu Duhul. O minune! Dumnezeu între oameni; Cel neîncăput, în pântece, Cel fără de ani, sub ani. Şi ce este mai prea slăvit, că şi zămislirea fără sămânţă, şi deşertarea negrăită şi Taina cât este de mare? Că Dumnezeu S-a deşertat, şi S-a întrupat şi S-a zidit. Îngerul spunând zămislirea

către cea Curată: Bucură-te, ceea ce eşti plină de dar, Domnul este cu tine, Cel ce are mare milă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glas 2, a lui Cosma Monahul*

Binevesteşte Gavriil, astăzi celei pline de dar: Bucură-te, Fecioară care nu ştii de Mire, şi neispitită de nuntă. Nu te mira de chipul meu cel străin, nici te spăimânta, că Arhanghel sunt. Şarpele a amăgit pe Eva oarecând, iar eu acum vestesc ție bucurie. Rămânea-vei întreagă, şi vei naşte pe Domnul, prea curată.

[Iar de este zi de post, Slavă... Şi acum... Binevesteşte Gavriil... Deci Preotul zice rugăciunea cea obişnuită a privegherii şi intrând în Biserică, cântăm, Stihoavna, glas 4, singur glasul.]

În luna a şasea, trimis a fost Arhanghelul la Fecioara cea curată, şi zicându-i ei să se bucure, bine i-a vestit, că Izbăvitorul dintr-însa va să iasă. Deci cu credință primind închinăciunea, te-a zămislit pe tine Dumnezeul cel mai-nainte de veci, care bine ai voit a te întrupa negrăit, spre mântuirea sufletelor noastre.

Stih: Binevestiţi din zi în zi, mântuirea Dumnezeului nostru.

Limba care nu o ştia, o a auzit Născătoarea de Dumnezeu, că a grăit către dânsa Arhanghelul, graiurile bunei vestiri. De unde cu credinţă primind închinăciunea, te-a zămislit pe Tine Dumnezeul cel mai-nainte de veci. Pentru aceasta şi noi bucurându-ne, strigăm Ție: Cela ce Te-ai întrupat dintr-însa fără schimbare Dumnezeule, pace lumii dăruieşte şi sufletelor noastre mare milă.

Stih: Cântaţi Domnului cântare nouă, cântaţi Domnului tot pământul.

Iată chemarea acum s-a arătat nouă, mai presus de cuvânt, Dumnezeu cu oamenii Se uneşte prin glasul Arhanghelului, înşelăciunea se goneşte. Că Fecioara primeşte bucurie; Cele pământeşti s-au făcut cer; Lumea s-a dezlegat de blestemul cel dintâi. Să se bucure făptura, şi cu glasuri să cânte: Făcătorule şi Izbăvitorul nostru, Doamne slavă Ție.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glas 4 a lui Andrei Ierusalimiteanul*

Astăzi sunt Bunele-Vestiri de bucurie, prăznuirea Fecioarei. Cele de jos cu cele de sus se împreună. Adam se înnoieşte, Eva din întristarea cea dintâi se slobozeşte, şi cortul fiinţei noastre, prin îndumnezeirea celui ce a lucrat amestecarea, Biserică lui Dumnezeu s-a făcut. O taină! Chipul deşertării este neştiut; Felul zămislirii negrăit. Îngerul slujeşte minunii. Feciorescul pântece pe Fiul primeşte.

Duhul Sfânt se trimite. Tatăl de sus binevoieşte şi schimbare se face, după sfatul cel de obşte. Întru care şi prin care mântuindu-ne, împreună cu Gavriil către Fecioara să strigăm: Bucură-te, Ceea ce eşti plină de dar, Domnul este cu tine. Din care mântuirea Hristos Dumnezeul nostru, luând firea noastră, la sine o a ridicat. Pe acela roagă-L, să mântuiască sufletele noastre.

Deci, Acum slobozeşte..., După Tatăl nostru..., La Blagoslovenia pâinilor. Troparul glas 4. Astăzi este începătura mântuirii..., de 3 ori. Caută-l la Vecernia cea mică. Şi Fie numele Domnului..., de 3 ori.

Şi citirea praznicului.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul… Troparul praznicului de trei ori. După întâia Catismă, amândouă sedelnele Triodului, fără Ectenie şi citirea zilei. După a doua Catismă, Ectenia şi **Sedealna** praznicului, glas 1.

Podobie: Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Marele voievod, al îngerilor celor fără de materie, în cetatea Nazaret stând de faţă, ţi-a vestit ţie curată, pe Împăratul veacurilor şi Domnul; Bucură-te, grăind ţie, binecuvântată Marie. Minune necuprinsă şi netâlcuită! Chemarea oamenilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *aceeaşi,*

Şi citirea praznicului. După a treia Catismă **sedealna**, glas 3:

Podobie: De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Astăzi toată făptura se bucură, căci Arhanghelul zice ţie: Bucură-te, binecuvântată, cinstită, şi Preacurată ceea ce eşti fără prihană. Astăzi se întunecă clevetirea şarpelui. Căci legătura blestemului strămoşului s-a dezlegat. Pentru aceasta şi totdeauna strigăm ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de dar.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *iar aceasta.*

Iar după citire se împart lumânări fraţilor.

După polieleu **Sedealna**, glas 1:

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sămânţă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Gavriil din cer, bucură-te a strigat către cea cinstită, că va să zămislească în pântece pe Dumnezeu cel mai înainte de veci, care prin cuvânt a alcătuit marginile. Deci Maria a răspuns: Fără bărbat sunt, şi cum voi naşte fiu? Naştere fără sămânţă cine a văzut? Şi spunându-i, a zis îngerul către Născătoarea de Dumnezeu şi Fecioara: Veni-va peste tine Duhul Sfânt, şi puterea Celui Preaînalt te va umbri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *asemenea*

Trimis a fost Gavriil la Fecioara cea curată, şi i-a vestit ei bucurie negrăită, că fără de sămânţă va să zămislească, şi nu se va strica. Că va să nască Fiu pe Dumnezeu cel mai înainte de veci, care va să mântuiască pe poporul său de greşalele lui. Şi mărturiseşte Cel ce m-a trimis pe mine, să zic ţie. Binecuvântată bucură-te Fecioară vei să naşti, şi după naştere, iarăşi vei rămâne Fecioară.

Şi citirea praznicului.

Apoi antifonul dintâi, al glasului al patrulea prochimen, glas 4. Binevestiţi din zi în zi, mântuirea Dumnezeului nostru.

Stih: Cântaţi Domnului cântarea nouă. Cântaţi Domnului tot pământul.

Toată suflarea...

Sfânta Evanghelie de la Luca

(I, 39 - 49 , 56)

39.Şi în acele zile, sculându-se Maria, s-a dus în grabă în ţinutul muntos, într-o cetate a seminţiei lui Iuda.

40.Şi a intrat în casa lui Zaharia şi a salutat pe Elisabeta.
41.Iar când a auzit Elisabeta salutarea Mariei, pruncul a săltat în pântecele ei şi Elisabeta s-a umplut de Duh Sfânt,
42.Şi cu glas mare a strigat şi a zis: Binecuvântată eşti tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui tău.
43.Şi de unde mie aceasta, ca să vină la mine Maica Domnului meu?
44.Că iată, cum veni la urechile mele glasul salutării tale, pruncul a săltat de bucurie în pântecele meu.
45.Şi fericită este aceea care a crezut că se vor împlini cele spuse ei de la Domnul.
46.Şi a zis Maria: Măreşte sufletul meu pe Domnul.
47.Şi s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu,
48.Că a căutat spre smerenia roabei Sale. Că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile.
49.Că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic şi sfânt este numele Lui.
56.Şi a rămas Maria împreună cu ea ca la trei luni; şi s-a înapoiat la casa sa.

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.

18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glas 2*

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu Milostive, curăţeşte mulţimea păcatelor noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu), *iar aceasta*

Apoi **Stih:** ***Miluieşte-ne Dumnezeule după marea mila Ta, şi după mulţimea îndurărilor Tale, curăţeşte fărădelegile noastre.***

Apoi **stihira**, glas 2: Binevesteşte Gavriil astăzi celei pline de dar: Bucură-te, Fecioară, care nu ştii de Mire, şi neispitită de nuntă. Nu te mira de chipul meu cel străin, nici te spăimânta, că Arhanghel sunt. Şarpele a amăgit pe Eva oarecând, iar eu acum vestesc ţie bucurie. Rămânea-vei întreagă, şi vei naşte pe Domnul, prea curată.

[De se va întâmpla acest praznic Duminică se zice Evanghelia praznicului. Apoi: Învierea lui Hristos văzând..., Şi Stihira praznicului. Iar la cealaltă slujbă, se pune întâi ale învierii, apoi ale praznicului.]

Canoanele ale praznicului, zicând Irmosul de câte 2 ori, şi troparele pe 12. Catavasiile pazniculuі. Iar unde se va întâmpla tripeznețul la Triod, acolo cântăm canonul praznicului cu Irmosul pe 6 şi tripeznețul pe 8. Catavasiile, Irmosul din Triod, la aceeaşi Cântare.

Canonul praznicului

facere a lui Ioan monahul

Cântarea 1-a

Irmos: Deschide-voi gura mea, şi se va umplea de Duhul, şi cuvânt, bun voi răspunde împărătesei Maicii, şi mă voi arăta luminat prăznuind, şi voi cânta minunile ei bucurându-mă.

Să-ți cânte ție Stăpână, mişcând alăuta Duhului, David strămoşul tău: Ascultă fiică glas de bucurie de la înger, că-ți vesteşte ţie, bucurie negrăită.

Îngerul: Strig către tine bucurându-mă, pleacă-ţi urechea ta, şi ia aminte mie, celui ce-ți vestesc dumnezeiască zămislire fără sămânţă. Că ai aflat dar înaintea Domnului, care niciodată n-a aflat alta; Preacurată.

Născătoare de Dumnezeu: Ca să înțeleg îngere, puterea cuvintelor tale, cum va fi ceea ce ai zis, spune-mi mai luminat? Cum voi zămisli, Fecioară fiind curată, şi cum voi fi Maică, Făcătorului meu.

Îngerul: Cu amăgire gândeşti că-ți vorbesc, precum mi se pare, şi mă bucur, văzând întărirea ta, îndrăzneşte Stăpână, căci Dumnezeu vrând, lesne se săvârşesc şi cele prea slăvite.

Catavasie: Deschide-voi gura mea...

Cântarea a 3-a

Irmos: Pe ai tăi cântăreţi Născătoare de Dumnezeu ceea ce eşti izvor viu şi îndestulat, care s-a împreunat ceată duhovnicească întăreşte-i şi întru dumnezeiască slava ta, cununilor slavei învredniceşte-i.

Născătoarea de Dumnezeu: Lipsit-a Domn din Iuda, vremea iată a sosit, întru care se va arăta Hristos nădejdea neamurilor; iar tu spune-mi, cum Îl voi naşte pe Acesta Fecioară fiind.

Îngerul: Cauţi să ştii de la mine Fecioară chipul zămislirii tale, ci acesta este nespus. Iar Duhul Sfânt cu putere lucrătoare, umbrindu-te pe tine, îl va săvârşi.

Născătoarea de Dumnezeu: Strămoaşa mea primind sfatul şarpelui, din dumnezeiasca desfătare s-a gonit. Pentru aceasta şi eu mă tem, de străină închinăciunea ta, sfiindu-mă de alunecare.

Îngerul: Al lui Dumnezeu mai marele slujitor sunt trimis, să-ți vestesc ție dumnezeiescul sfat. Ce te temi ceea ce eşti cu totul fără prihană, de mine cela ce mai mult mă tem de tine ? Ce te sfieşti Stăpână de mine, cela ce cu cinste mă sfiesc de tine ?

Catavasie: Pe ai tăi cântăreţi…

Sedealna, glas 8:

Podobie: Fluierele cele păstoreşti…

Cuvântul lui Dumnezeu acum pe pământ S-a pogorât, îngerul a stătut înaintea Fecioarei, strigând: Bucură-te, blagoslovită, ceea ce numai tu una ți-ai păzit pecetea, în pântece luând pe Cuvântul cel mai-nainte de veci şi Domnul, ca să mântuiască de înşelăciune ca un Dumnezeu, neamul omenesc.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *glas 4*

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sământă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Trimis a fost Gavriil la Fecioara cea curată, şi i-a vestit ei bucurie negrăită, că fără de sămânţă va să zămislească, şi nu se va strica. Că va să nască Fiu pe Dumnezeu cel mai înainte de veci, care va să mântuiască pe poporul Său de greşalele lui. Şi mărturiseşte Cel ce m-a trimis pe mine, să zic ție. Binecuvântată, bucură-te fecioară vei să naşti, şi după naştere, iarăşi vei rămâne fecioară.

Cântarea a 4-a

Irmos: Cela ce şade în slavă, pe scaunul Dumnezeirii, pe nor uşor, a venit Iisus Cel mai presus de Dumnezeire, prin palmă curată şi a mântuit pe cei ce strigă: Slavă Hristoase. puterii Tale.

Născătoarea de Dumnezeu: Cum că o Fecioară oarecare sfinţită era să nască pe Emmanuil am auzit pe proorocul de demult mai-nainte prorocind. Şi poftesc să înțeleg, cum va suferi firea omenească amestecarea Dumnezeirii.

Îngerul: Arătat-a rugul prea slăvirea tainei tale celei negrăite, rămânând nears, primind văpaia, ceea ce eşti plină de dar cu totul lăudată, că după naştere vei rămâne curată pururea Fecioară.

Născătoarea de Dumnezeu: Cela ce eşti luminat cu strălucirea lui Dumnezeu, Atotțiitorului, propovăduitorule al adevărului, Gavriile grăieşte cele mai adevărate: Cum nestricată rămânând curăţia mea, pe Cuvântul voi să nasc, cu trup pe Cel fără de trup.

Îngerul: Cu frică ca o slugă stau înaintea ta Doamnă, şi cu temere Fecioară, acum a privi la tine mă sfiesc. Căci ca ploaia pe lână se va pogorî, la tine Cuvântul Tatălui, precum bine a voit.

Catavasie: Cela ce şade în slavă…

Cântarea a 5-a

Irmos: Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască slava ta, că tu Fecioară neispitită de nuntă, ai avut în pântece pe Dumnezeu cel peste toate, şi ai născut Fiu pe Cel fără de ani. Tuturor celor ce te laudă pe tine, pace dăruindu-le.

Născătoarea de Dumnezeu: Nu pot înțelege adeverinţa cuvintelor tale; că minuni au fost de multe ori, cu dumnezeiasca putere făcându-se, semne şi chipuri de ale legii, iar fecioară n-a născut niciodată, neştiind de bărbat.

Îngerul: Străin lucru se vede, Preacurată, căci şi minunea ta este străină. Că tu una vei să primeşti pe Împăratul tuturor, în pântece întrupându-Se. Şi pe tine mai înainte te-a închipuit zicerile proorocilor, şi vorbele cele ascunse, şi chipurile legii.

Născătoarea de Dumnezeu: Cel de nimenea necuprins, şi de nimenea nevăzut, Acesta cum poate să Se sălăşluiască în pântece de fecioară, care însuşi l-a zidit? Și cum voi şi zămisli pe Dumnezeu Cuvântul, cel împreună fără de început cu Tatăl şi cu Duhul ?

Îngerul: Cel ce s-a făgăduit către strămoşul tău David, să pună din pântecele tău pe scaunul împărăţiei Lui, Acela pe tine una frumusețea lui Iacov, te-a ales spre cuvântătoare sălăşluire.

Catavasie: Spăimântatu-s-au toate…

Cântarea a 6-a

Irmos: Strigat-a mai-nainte închipuind îngroparea Ta cea de trei zile, prorocul Iona în chit rugându-se: Din stricăciune mă izbăveşte, Iisuse Împărate al puterilor.

Născătoarea de Dumnezeu: Glasul cel de bucurie al cuvintelor tale primindu-l Gavriile, de dumnezeiască veselie m-am umplut. Că bucurie îmi spui şi veselie nesfârşită îmi vesteşti.

Îngerul: Ţie s-a dat bucurie dumnezeiască Maica lui Dumnezeu, ție toată făptura strigă: Bucură-te, dumnezeiască Mireasă, că tu numai a fi Maică Fiului lui Dumnezeu mai-nainte te-ai rânduit curată.

Născătoarea de Dumnezeu: Prin mine să se strice osândirea Evei; prin mine să se răsplătească datoria astăzi; prin mine să se dea înapoi prea deplin vinovăția cea de demult.

Îngerul: Făgăduitu-s-a Dumnezeu lui Avraam strămoşului, să se blagoslovească întru sămânța lui toate neamurile, Curată iar prin tine sfârşit a luat făgăduința astăzi.

Catavasie: Strigat-a mai-nainte…

Condac, glas 8:

Podobie: Apărătoare Doamnă, mulţumiri pentru biruinţă, izbăvindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozeşte-ne pe noi dintru toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Pe Cel de o fiinţă cu Tatăl şi cu Dumnezeiescul Duh, pe Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu, L-ai zămislit curată, cu venirea Preasfântului Duh, spre înnoirea neamului omenesc cea fără prihană, strigând ţie Arhanghelul, glasul cel de veselie lumii: bucură-te, Mireasă nenuntită.

Alt **Condac**, glas 8, însăşi Podobia.

Apărătoarei Doamnei, pentru biruinţe mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi, aducem ţie Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozeşte-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te, Mireasă nenuntită.

Icos: Îngerul cel mai întâi stătătorul, din cer a fost trimis, să zică Născătoarei de Dumnezeu bucură-te. Şi împreună cu glasul cel netrupesc, văzându-Te pe Tine Doamne întrupat, s-a spăimântat, şi a stătut strigând către dânsa unele ca acestea.
Bucură-te, prin care răsare Bucuria;
Bucură-te prin care piere blestemul.
Bucură-te, chemarea lui Adam celui căzut;
Bucură-te, izbăvirea lacrimilor Evei.
Bucură-te, înălţimea întru care cu anevoie se suie gândurile omeneşti;
Bucură-te, adâncimea, care nu te poţi lesne vedea nici cu ochii îngereşti;
Bucură-te, că eşti scaun Împăratului;
Bucură-te, că porţi pe Cela ce poartă toate.
Bucură-te, steaua care arăţi Soarele;
Bucură-te, pântecele dumnezeieştii întrupări.
Bucură-te, pentru care se înnoieşte făptura;
Bucură-te, prin care ne închinăm Făcătorului.
Bucură-te, Mireasă nenuntită.

Sinaxar

Întru această lună în 25 de zile: Buna-Vestire a Preasfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare, şi pururea fecioarei Maria.

Stih: Îngerul, Fecioarei pe Fiul Tatălui l-a vestit cu adevărat;
Pe îngerul cel mare al marelui sfat.
În a douăzeci şi cinci zis-a acestea:

Îngerul, Mariei (adică) bucură-te.

Iubitorul de oameni şi Milostivul Dumnezeu, care pururea poartă grijă de neamul omenesc, ca un Părinte iubitor de fii, văzând făptura mâinilor sale, robindu-o, şi tiranizându-o diavolul şi trăgându-o spre patimi de ocară, şi supusă slujbei idoleşti. Voit-a şi s-a milostivit, de a trimis pe Unul născut Fiul său, pe Domnul nostru Iisus Hristos, să o izbăvească din mâinile diavolului.

Iar pentru că a voit, să o ascundă nu numai de satana, ci tocmai şi de puterile cereşti, a încredinţat acea taină numai unuia din Arhangheli, slăvitului Gavriil. Şi l-a rânduit mai-nainte de naştere, şi Sfânta Fecioară curată fiind, ca o vrednică de un bine ca acesta.

Şi venind îngerul în cetatea Nazaret, i-a zis: Bucură-te, Ceea ce eşti plină de dar, Domnul este cu tine.

Iar ea a zis: Dar cum îmi va fi mie aceasta?

Şi el a zis: Duhul Sfânt va veni peste tine, şi puterea Celui Prea Înalt te va umbri.

Şi ea iar a zis: Iată roaba Domnului, fie mie după Cuvântul tău.

Şi îndată cu cuvântul îngerului, şi cu umbrirea, şi cu venirea Duhului Sfânt a zămislit în curatul său pântece mai presus de fire, pe Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu, pe înţelepciunea Tatălui, cea de o fiinţă cu dânsul, şi puterea lui cea de-a pururea.

Şi de atunci s-a săvârşit tainele Cuvântului lui Dumnezeu, cu vrerea şi cu rânduiala lui, pentru a noastră mântuire.

Tot în această zi, Sfântul părintele nostru Senufie, purtătorul de semne, cu pace s-a săvârşit.

Stih: Mormântul trupul lui Senufie este ascunzând,
Carele a arătat semne străine vieţuind.

Tot în această zi, Sfintele muceniţe Pelaghia şi Teodosia, prin sabie s-au săvârşit.

Stih: Teodosia şi Pelaghia, prin sabie, cu adevărat,
Noianul darurilor lui Dumnezeu cuvântului au aflat.

Tot în această zi, oarecare gealat cunoscând pe Hristos, şi fiind închis în temniţă întunecoasă s-a săvârşit.

Stih: Gelatul la închisoare întunecoasă osândit fiind,
A cunoscut pe Hristos, din întuneric la lumină scoţând.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin

Cântarea a 7-a

Irmos: Nu au slujit făpturii cugetătorii de Dumnezeu, fără numai Făcătorului. Ci îngrozirea focului bărbăteşte călcându-o, se bucurau cântând: Prealăudate, Domnul părinţilor şi Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Născătoarea de Dumnezeu: Cum că lumina cea fără materie va să se împreune cu trupul, pentru multa milostivire, cela ce eşti fără materie, spunându-mi mie luminata buna vestire şi dumnezeieştile propovăduiri, acum strigi către mine. Blagoslovit este Preacurată, Rodul pântecelui tău.

Îngerul: Bucură-te, Stăpână Fecioară; bucură-te, prea curată; bucură-te, lăcaşul lui Dumnezeu; bucură-te, sfeşnicul Luminii. Chemarea lui Adam, izbăvirea Evei, munte sfânt, sfințenie prea strălucită, şi cămară de mire a nemuririi.

Născătoarea de Dumnezeu: Sufletul mi-a curăţit, trupul mi-a sfinţit, Biserică încăpătoare de Dumnezeu, pe mine m-a făcut, cort de Dumnezeu împodobit, lăcaş însufleţit, venirea Preasfântului Duh, şi curată Maică vieţii.

Îngerul: Ca o făclie mult luminoasă, şi cămară de Dumnezeu lucrată, te văd pe tine acum. Ca un sicriu de aur, pe Dătătorul legii primește-L dumnezeiască Preacurată, pe Cela ce bine a voit a izbăvi prin tine firea omenească cea stricată.

Catavasie: N-au slujit făpturii…

[Să se ştie, că aceste două Cântări cuprind la greci acrostihul după Alfa Vita, a opta drept. Iar a noua înapoi întoarce, începând de la Omega.]

Cântarea a 8-a

Irmos: Ascultă pruncă Fecioară…

Îngerul: Ascultă pruncă Fecioară curată, să zică Gavriil, sfatul Celui Preaînalt, cel de demult adevărat, fii gata spre primirea lui Dumnezeu. Că prin tine Cel ne-

cuprins, cu oamenii va să petreacă. Pentru aceasta şi bucurându-mă strig: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Născătoarea de Dumnezeu: Toată mintea omenească se biruieşte, răspuns-a Fecioara, cercând cele prea slăvite, care grăieşti mie. Îndulcitu-m-am de cuvintele tale, dar mă tem spăimântându-mă, ca prin amăgire ca pe Eva să nu mă trimiţi departe de la Dumnezeu. Dar însă iată strig: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Îngerul: Iată s-a dezlegat ție îndoirea, zis-a spre aceasta Gavriil: Că bine ai zis, lucru cu anevoie de înțeles, care se pleacă cuvintelor buzelor tale, însă nu te îndoi ca de o amăgire, ci ca unui lucru crede. Că eu bucurându-mă strig: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Născătoarea de Dumnezeu: Această lege este de la Dumnezeu oamenilor, cea Preacurată iarăşi a zis: Prin dragostea de obşte naşterea să se facă. Nu ştiu dulceaţă de soție nicidecum. Deci cum zici că voi naşte? Mă tem ca nu cumva să-mi grăieşti cu amăgire. Dar însă iată strig: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Îngerul: Cuvintele care îmi grăieşti Curată, îngerul iar a strigat, obişnuite sunt naşterii oamenilor celor muritori, iar eu cu adevărat pe Dumnezeu ție vestesc, care va să se întrupeze mai presus de cuvânt şi de gând, precum ştie. Pentru aceasta şi bucurându-mă strig: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Născătoarea de Dumnezeu: Te arăţi mie grăitor de adevăr, zis-a Fecioara. Căci vestitor de bucurie de obşte ai venit. Încă sufletul mi-am curăţit cu Duhul, după cuvântul tău să-mi fie mie, să se sălăşluiască întru mine Dumnezeu, către care strig împreună cu tine: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Catavasie: Ascultă pruncă Fecioară…

Cântarea a 9-a

La care, Ceea ce eşti mai cinstită…Nu cântăm, ci zicem pripelile praznicului. Binevesteşte pământule bucurie mare, lăudaţi ceruri mărirea lui Dumnezeu.

Irmos: Ca de un sicriu însufleţit al lui Dumnezeu, nicidecum să nu se atingă mâna necredincioşilor, iar buzele credincioşilor fără tăcere glasul îngerului cântând, cu bucurie să strige Născătoarei de Dumnezeu: Bucură-te, cea plină de dar, Domnul este cu tine.

Pripeală: Binevesteşte pământule bucurie mare, lăudaţi ceruri mărirea lui Dumnezeu.

Mai presus de gând zămislind pe Dumnezeu, de obiceiurile firii te-ai tăinuit Fecioară: Căci tu întru naştere de cele ce sunt ale maicilor ai scăpat, decât firea cea stricăcioasă mai presus fiind. Pentru aceasta după vrednicie auzi: Bucură-te, ceea ce eşti plină de dar, Domnul este cu tine.

Cum izvorăşti lapte Fecioară prea curată, nu poate să spună limba pământească. Că arăţi lucru înstrăinat de fire, hotarele naşterii celei după lege, covârşindu-le. Pentru aceasta după vrednicie auzi: Bucură-te, ceea ce eşti plină de dar, Domnul este cu tine.

Cu taină întru sfinţitele Scripturi, s-au grăit de tine Maică Celui Preaînalt. Căci scară de demult mai-nainte pe tine închipuindu-te Iacov, văzând a zis: Suirea lui Dumnezeu este aceasta. Pentru aceasta după vrednicie auzi: Bucură-te, ceea ce eşti plină de dar, Domnul este cu tine.

Minunat semn lui Moise, arătătorului de cele sfinte, rugul şi focul au arătat, şi căutând sfârşitul întru curgerea vremii, a zis: La o Fecioară curată voi privi, căreia ca unei Născătoare de Dumnezeu se va zice: Bucură-te, ceea ce eşti plină de dar, Domnul este cu tine.

Daniil munte înţelegător pe tine te-a numit, Isaia Născătoare de Dumnezeu, şi Ghedeon te-a văzut ca o lână. Iar David sfinţenie te zice, şi altul uşă. Iar Gavriil ţie strigă: Bucură-te, ceea ce eşti plină de dar, Domnul este cu tine.

Catavasia: Ca de un sicriu însufleţit…

Luminânda

Podobie: Cu ucenicii să ne suim în muntele Galileei, prin credinţă să vedem pe Hristos zicând: Că a luat putere a celor de sus şi a celor de jos; să ne învăţăm cum învaţă, a boteza toate neamurile în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh şi a petrece cu tăinuitorii, precum S-a făgăduit până în sfârşitul veacului.

Mai-marele voievod al puterilor îngereşti de la Dumnezeu Atotţiitorul a fost trimis la cea Curată şi fecioară, să-i vestească ei, minune străină, şi negrăită. Pentru că Dumnezeu ca un om, dintr-însa va să Se facă prunc, fără sămânţă, iarăşi zidind tot neamul omenesc. Noroade binevestiţi înnoirea lumii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *asemenea*

Bucură-te, Născătoare de Dumnezeu, izbăvirea blestemului lui Adam; bucură-te, cinstită Maica lui Dumnezeu; bucură-te, rug însufleţit; bucură-te, făclie; bucură-te, scaun; bucură-te, scară şi uşă; bucură-te, dumnezeiască căruţă; bucură-te, nor uşor; bucură-te, Biserică; bucură-te, năstrapă cu totul de aur; bucură-te, munte; bucură-te, cort şi masă; bucură-te, dezlegarea Evei.

La Laude

Stihirile pe 4, glas I:

Podobie: Ceea ce eşti bucuria cetelor cereşti şi pe pământ oamenilor tare folositoare, prea curată Fecioară miluieşte-ne pe noi cei ce scăpăm la tine. Că nădejdile noastre, după Dumnezeu, întru tine le-am pus, Născătoare de Dumnezeu.

Din crugurile cereşti zburând Gavriil în Nazaret, a venit la Fecioara Maria strigând către dânsa: Bucură-te ! Că vei să zămisleşti Fiu pe cel mai de demult decât Adam, pe Făcătorul veacurilor şi izbăvitorul, celor ce strigă ţie: Bucură-te, curată!

Gavriil, Fecioarei bunăvestire din cer aducându-i, a strigat: Bucură-te! Vei să zămisleşti în pântecele tău, pe Cel ce va să încapă întru tine, şi întru toate este neîncăput. Şi Născătoare vei să te arăţi, Celui ce a răsărit din Tată mai-nainte de luceafăr.

Cuvântul Cel împreună veşnic cu Tatăl, Cel fără început, nedespărţindu-se de cei de sus, acum a venit la cei de jos, pentru îndurarea cea multă, milostivire luând spre alunecarea noastră, şi sărăcia lui Adam primind, S-a închipuit întru cel străin.

Cel ce este din Tatăl din veci, şi din Maică sub vremi, arătându-se lumii Cuvântul cel mai presus înfiinţat, chipul robului primeşte, şi Se face trup, nedepărtându-Se de Dumnezeire, şi pe Adam iar l-a zidit în pântece ceea ce L-a zămislit pe El fără sămânţă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *glas 2, a lui Teofan*

Taina cea din veac se descoperă astăzi, şi Fiul lui Dumnezeu, Fiu omului se face. Ca luând ce este mai prost, să-mi dea mie ce este mai bun. Amăgitu-s-a de demult Adam, poftind să fie Dumnezeu, şi n-a fost. Iar Dumnezeu, om se face,

ca să facă pe Adam Dumnezeu. Să se veselească făptura, şi să salte firea. Că Arhanghelul stă cu frică înaintea Fecioarei, şi-i aduce ei bucurie împotriva întristării: Cela ce Te-ai făcut om pentru milostivirea milei, Dumnezeul nostru slavă Ţie.

De este Sâmbătă sau Duminică. Slavoslovia cea mare şi Otpustul.

Iar de este într-altă zi de post, cântăm: Stihoavna din Triod, Samoglasnica zilei, de 2 ori şi Mucenicina. Slavă..., Şi acum..., a prazniculuí, glas 8, a lui Ioan Monahul. Să se veselească cerurile, şi să se bucure pământul…Caută înapoi Slava de la Litie. Deci, Bine este a ne mărturisi..., o dată. După Sfinte Dumnezeule… şi după Tatăl nostru.. Troparul prazniculuí, şi ectenia; la sfârşit 3 metanii mari, fără otpustul Utreniei, şi se miruiesc fraţii, şi se cântă stihira samoglasnică, şi întâiul Ceas, cu catisma.Troparul şi Condacul prazniculuí, şi la sfârşit, 3 metanii mari şi ru-găciunea: Hristoase lumina cea adevărată... şi Otpustul. Al treilea ceas, şi al şa-selea, cu catismele fără metanii. Troparul şi Condacul prazniculuí; la al 6-lea ceas, cântăm troparul paremiei din Triod şi paremia. Şi citim Cuvântul căruia îi este începutul, iarăşi Bunele Vestiri..., şi împreunăm şi ceasul al nouălea, cu catismă şi citire. După aceasta, fericirile degrabă, fără cântare, şi fără metanii şi : Pomeneşte-ne pe noi Doamne… Ceata cerească… Slavă.... Ceata Sfinţilor..., Slăbeşte, lasă…, După Tatăl nostru… Condacul prazniculuí, Doamne miluieşte! de 40 de ori. Slavă... Şi acum... Ceea ce eşti mai cinstită… şi 3 metanii mari. Apoi rugăciunea: Prea Sfântă Treime… Şi Otpustul..

Iar Vecernia dintru această seară, se cântă fără catismă şi fără de metanii.

Canon de rugăciune la praznicul înaintepăznuirii Bunei Vestiri

Tropar la praznicul înaintepăznuirii Bunei Vestiri, glasul al 4-lea: Astăzi începutul bucuriei a toată lumea îndeamnă a lăuda înainte prăznuirea, că iată, Arhanghelul Gavriil vine aducând Fecioarei, Bunavestire şi către dânsa strigă: Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine!

Cântarea 1

Irmos: Adâncul Mării Roşii, cu picioare neudate, trecându-l pedestru Israel cel de demult, cu mâinile lui Moise, în chipul Crucii, puterea lui Amalec în pustiu a biruit.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Să se veselească plină de bucurie lumea, simţind pogorârea Domnului în ea, căci din adâncul milostivirii din cer coboară, luând Trup în pântecele Fecioarei.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Iată, dumnezeiescul Arhanghel al Împăratului tuturor şi Dumnezeu se trimite la tine, Împărătească ca să-ţi vestească venirea şi-ţi va striga: Bucură-te, pentru chemarea din nou a strămoşului.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Năstrapă plină de lumină şi cu totul de aur, pregăteşte-te ca să primeşti în tine Mana Vieţii, căci va veni la tine, prin glasul Îngerului, sălăşluindu-Se mai presus de fire în tine.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Înlăuntrul tău Curată, Se va sălăşlui Cel ce locuieşte pururea în ceruri, căci vine să ridice la cer plămădeala oamenilor, întru aceasta cu adevărat îmbrăcându-Se.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu întru înţelepciune...

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pământule, cel ce făceai să crească cu întristare, spinii patimilor, bucură-te şi saltă, că iată, Plugarul cel nemuritor va veni acum să te scoată din blestem.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Fecioară neîntinată, dumnezeiască lână, găteşte-te căci asupra ta, ca o ploaie, Dumnezeu Se va pogorî, ca să usuce izvoarele călcării de poruncă.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Carte dumnezeiască, pregăteşte-te, Căci cu degetul Tatălui va scrie întru tine Cuvântul cel dumnezeiesc, Întrupându-Se şi dezlegând călcarea de lege a răutăţii mele.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Sfeşnic de aur, primeşte Lumina Dumnezeirii să strălucească prin tine şi să dăruiască lumii viaţă, prin care se va împrăştia întunericul răutăţilor noastre.

Irmosul: Nu întru înţelepciune, nici întru putere sau bogăţie ne lăudăm, ci întru Tine, Înţelepciunea Tatălui cea ipostatică, Hristoase că nu este sfânt afară de Tine, Iubitorule de oameni.

Cântarea a 4-a

Irmos: Ridicat pe Cruce văzându-Te Biserica, pe Tine, Soarele dreptăţii, a stat întru a sa rânduială, precum se cuvine, strigând: Slavă puterii Tale, Doamne.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Taina cea de demult, rânduită mai înainte de veci, începe astăzi să primească arătare. Pământule şi cerule, împreună bucuraţi-vă şi cu un singur glas, împreună strigaţi!

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce eşti palat mare al Împăratului, deschide-ţi dumnezeieştile intrări ale auzului, căci iată va să vină Adevărul Hristos şi să Se sălăşluiască înlăuntrul tău.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ca să îndrepteze alunecarea strămoaşei, Izbăvitorul Se va arăta sălăşluindu-Se în pântecele tău cel neispitit de nuntă, Aceluia să-I strigăm: Slavă puterii Tale, Doamne!

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Avacum de demult te-a numit pe tine mai înainte munte umbrit de virtuţi, din care avea să Se arate Dumnezeul nostru, Fecioară cu totul fără de prihană, care singură eşti podoaba muritorilor.

Cântarea a 5-a

Irmos: Tu, Doamne, Lumina mea în lume ai venit, lumina cea sfântă, care întorci din întunericul necunoştinţei pe cei ce Te laudă pe Tine cu credinţă.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

O, mieluşea nepătată, Mielul Dumnezeului nostru vine să Se Sălăşluiască în pântecele tău, ridicând păcatele noastre.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Toiagul cel de Taină peste puţin va să înflorească, după cum s-a scris, floare dumnezeiască, din rădăcina lui Iesei, arătându-Se nouă.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cu glasul Îngerului pregătită fiind ca o viţă de vie, pregăteşte-te, Fecioară, spre rodirea Strugurelui celui copt şi fără de stricăciune.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Prea mare între profeţi, Isaia, veseleşte-te căci Fecioara despre care ai grăit mai înainte, zămisleşte în pântece pe Îngerul Sfatului celui Mare.

Cântarea a 6-a

Irmos: Jertfi-voi Ţie, cu glas...

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Bucură-te, îţi grăieşte ţie Arhanghelul căci vei zămisli în pântecele tău, în chip de negrăit, bucuria, pe care Eva a pierdut-o, prin călcarea poruncii, Fecioară.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Nu te teme, Fecioară căci Focul Dumnezeirii nu va arde nicicum pântecele tău, că rugul cel de demult, care arzând nicicum nu se mistuia, pe tine mai înainte te-a închipuit, Fecioară.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Bucură-te, Fecioară, muntele pe care Daniel l-a văzut mai înainte căci din tine se va tăia Piatra cea înţelegătoare, care va sfărâma chipurile cele neînsufleţite ale demonilor.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Împăratul păcii va veni întru tine, ca prin tine să împace pe cei loviţi şi învinşi în lupta cu cel viclean prin sfatul cel rău al şarpelui, Născătoare de Dumnezeu.

Irmosul: Jertfi-voi Ţie, cu glas de laudă, Doamne, strigă către Tine, Biserica cea curăţită de sângele demonilor cu Sângele cel curs din coasta Ta.

Condac, glasul al 8-lea:

Podobie: Apărătoarei Doamnă, pentru biruinţă mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi, aducem ţie Născătoare de Dumnezeu noi, robii tăi. Ci, ca ceea ce ai stăpânire nebiruită slobozeşte-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Tu eşti Începutul mântuirii noastre, a tuturor celor de pe pământ, Născătoare de Dumnezeu căci dumnezeiescul slujitor mai marele începător al cetelor, Arhan-

ghelul Gavriil, a fost trimis din cer să stea înaintea ta şi ţi-a adus bucurie, ceea ce eşti cu har dăruită, pentru aceasta, toţi strigăm ţie: Bucură-te, Mireasă nenuntită!

Cântarea a 7-a

Irmos: Cel ce ai mântuit în foc pe tinerii lui Avraam şi ai ucis pe haldeii care vânau fără dreptate pe cei drepţi, Prea lăudate Doamne, Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri!

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Chivotule înţelegător, pe care Dătătorul de Lege cel Adevărat, iubindu-te, Se va sălăşlui întru tine, umple-te de veselie, căci prin tine va înnoi pe cei stricaţi.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceata cea dumnezeiască a proorocilor, dacă a simţit venirea cea paşnică a Izbăvitorului asupra ta, a strigat ţie: Bucură-te, izbăvirea tuturor. Bucură-te, Ceea ce singură eşti mântuirea lumii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Nu te teme de glas, nu te înspăimânta de cel ce grăieşte, căci slujitor al lui Dumnezeu este şi a venit să-ţi dezvăluie ţie Taina cea ascunsă îngerilor, Marie neispitită de nuntă, binecuvântată.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Văzând firea toată robită de vrăjmaşul şi voind, pentru mulţimea îndurărilor Sale, să o miluiască prin tine, Iubitorul de bine, Fecioară, nu te arăta neîncrezătoare cuvintelor îngerului.

Cântarea a 8-a

Irmos: Mâinile întinzându-şi Daniel, gurile leilor cele deschise în groapă le-a închis şi puterea focului au stins-o cu fapta cea bună încingându-se tinerii cei iubitori de dreaptă credinţă, strigând: Binecuvântaţi, toate lucrurile Domnului, pe Domnul!

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Norule cel uşor al Luminii, Ceea ce nu ştii de nuntă, pregăteşte-te căci, iată, Soarele cel neapus, ca să strălucească asupra ta de sus pentru puţină vreme Se ascunde lumii întru tine şi apoi arătându-Se, dezleagă întunericul răutăţii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cel dintâi slujitor dintre îngeri a adus asupra ta glas de bucurie, vestindu-ţi ţie, Preacurată, pe Îngerul Sfatului celui Mare, care Se va Întrupa din tine, pentru bunătatea Lui căruia îi strigăm: toate lucrurile, lăudaţi pe Domnul!

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ca pe un trandafir curat din văi, ca pe un crin cu bun miros, cunoscându-te pe tine Făcătorul nostru, Domnul, a iubit acum frumuseţea ta, Curată şi vrea să Se Întrupeze din sângele tău, ca să îndepărteze, prin bunătate, urâciunea înşelă-ciu-nii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Nedespărţindu-Se de şederea de-a dreapta a Tatălui, întru tine îşi va face sălă-şluire Cel mai presus de fire, prea curată ca să te aşeze de-a dreapta Lui pe tine cea de aproape şi bună, ca pe o Împărătească şi să întindă dreapta tuturor celor căzuţi şi să ne mântuiască pe noi.

Cântarea a 9-a

Irmos: Eva cu adevărat, prin boala neascultării, a adus în lume blestemul, iar tu, Fecioară de Dumnezeu Născătoare, prin Odrasla sarcinii tale, ai înflorit lumii binecuvântare, pentru aceasta, toţi te mărim.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Eva, cu adevărat, a cules ca rod moartea, care lucrează pierzarea iar din tine va răsări Rodul cel solitor de nemurire, Hristos, Îndulcirea noastră, Stăpână pe care lăudându-L, pe tine te mărim.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pogorând cerurile, acum la noi Te pogoară căci, iată, s-a gătit Ţie Scaun, Cu-vinte, pântecele Fecioarei, întru care ca un Împărat prea frumos vei şedea, ca să ridici din cădere zidirea dreptei Tale.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Hristos a iubit frumuseţea ta, Fecioară prea curată şi S-a Sălăşuit în pântecele tău, ca să izbăvească neamul omenesc din urâţenia patimilor şi să-i dăruiască frumuseţea cea de demult, căruia închinându-ne, pe tine te mărim.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ţarină neînsămânţată, Curată, primeşte prin cuvânt pe Cuvântul cel ceresc să răsară din tine ca un grâu aducător de roadă şi să hrănească marginile cu pâinea cunoştinţei, căruia închinându-ne, pe tine te mărim.

Sedelna, glasul al 3-lea. **Podobie:** De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Astăzi toată făptura se bucură, că Îngerul zice ţie: Bucură-te! Binecuvântată curată, Maica lui Hristos cea fără prihană. Astăzi viclenia şarpelui se întunecă, pentru că legătura blestemului strămoşului se desface, pentru aceasta şi noi strigăm: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har!

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 3-lea. **Podobie:** De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Cu venirea Preasfântului Duh, pe Cel împreună cu Tatăl pe Scaun Şezător şi de o Fiinţă, prin glasul Arhanghelului L-ai zămislit, de Dumnezeu Născătoare, ceea ce eşti chemarea din nou a lui Adam.

Canon de rugăciune la praznicul Bunei Vestiri

Canonul Bunei Vestiri - 25 martie - slujitor Dani:
https://www.youtube.com/watch?v=fGImc8YmPWE

***

Tropar la praznicul Bunei Vestiri, glasul al 4-lea: Astăzi este începutul mântuirii noastre şi arătarea Tainei celei din veac. Fiul lui Dumnezeu, Fiu Fecioarei Se face şi Gavriil, harul Îl binevesteşte, pentru aceasta şi noi, împreună cu Dânsul, Născătoarei de Dumnezeu să-i strigăm: Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine!

Cântarea 1

Irmos: Deschide-voi gura mea ...

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Să-ţi cânte ţie, Stăpână, mişcând alăuta Duhului, David, strămoşul tău: ascultă, Fiică, glasul de bucurie al Îngerului! Că îţi vesteşte bucurie de negrăit.

Îngerul: Strig către tine, bucurându-mă: pleacă-ţi urechea şi ia aminte la mine, cel ce-ţi vestesc zămislirea fără de sămânţă că ai aflat har înaintea Domnului, pe care nici o alta nu l-a aflat vreodată, Preacurată.

Născătoarea de Dumnezeu: Fă-mi cunoscută, Îngere, puterea graiurilor tale! Cum va fi ceea ce ai zis? Spune-mi mai limpede, cum voi zămisli, fiind Fecioară curată? Şi cum voi fi Maica Ziditorului meu?

Îngerul: Precum se pare, tu socoteşti că îţi vorbesc cu amăgire şi mă bucur văzând încredinţarea ta, ci, îndrăzneşte, Stăpână; că unde Dumnezeu voieşte, uşor se săvârşesc chiar şi lucrurile cele mai minunate.

Catavasia: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul şi cuvânt răspunde-voi Împărătesei Maici şi mă voi arăta luminat prăznuind şi voi cânta minunile ei, bucurându-mă.

Cântarea a 3-a

Irmos: Pe ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu …

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Născătoarea de Dumnezeu: Lipsit-a domn din Iuda şi iată vremea a sosit, în care va să Se arate Nădejdea neamurilor, Hristos; dar spune-mi mai lămurit, cum Îl voi naşte eu pe Acesta, fecioară fiind?

Îngerul: Cauţi să ştii de la mine, Fecioară, chipul zămislirii tale, dar acesta este de netâlcuit. Ci, Duhul Sfânt cu putere ziditoare, umbrindu-te pe tine, Îl va săvârşi.

Născătoarea de Dumnezeu: Strămoaşa mea, primind povaţa şarpelui, a fost îndepărtată de la desfătarea cea dumnezeiască, pentru aceasta şi eu mă tem de închinarea ta cea neobişnuită, fiindu-mi frică de alunecare.

Îngerul: Ca un slujitor al lui Dumnezeu am fost trimis să-ţi vestesc Sfatul cel dumnezeiesc, pentru ce te temi, Preacurată, de mine, care la rându-mi, mai mult mă tem de tine? Pentru ce ţi-e frică, Stăpână, de mine, căruia la rându-mi, mai mult mi-e frică de tine?

Catavasia: Pe ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce eşti izvor viu şi îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească, întăreşte-i în dumnezeiască mărirea ta, de cununile măririi învrednicindu-i.

Cântarea a 4-a

Irmos: Cel ce şade în slavă pe Scaunul Dumnezeirii ...

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Născătoarea de Dumnezeu: Că o Fecioară Sfântă va naşte pe Emmanuel, am auzit aceasta de la profetul care odinioară a proorocit şi doresc să cunosc cum firea oamenilor va suferi amestecul cu Dumnezeirea.

Îngerul: Rugul, cel ce primind flacăra a rămas nears, a arătat adâncul Tainei celei cu privire la tine, Ceea ce eşti plină de har şi nu ştii de nuntă căci, după naştere, vei rămâne curată, pururea Fecioară.

Născătoarea de Dumnezeu: Cel ce străluceşti de lumina lui Dumnezeu Atotţiitorul, vestitorule al adevărului, spune-mi Arhanghele Gavriil, prea cu adevărat: cum, rămânând neatinsă curăţia mea, voi naşte cu Trup pe Cuvântul cel fără de trup?

Îngerul: Cu teamă, ca o slugă, stau înaintea ta, Doamnă şi cu frică, Fecioară, mă străduiesc să te fac să înţelegi: ca ploaia pe lână Se va pogorî la tine Cuvântul Tatălui, precum a binevoit.

Catavasia: Cel ce şade în slavă pe Scaunul Dumnezeirii, pe norul cel uşor, a venit Iisus, cel cu totul dumnezeiesc, din prea curata Fecioară şi a mântuit pe cei ce strigă: Slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a 5-a

Irmos: Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască …

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Născătoarea de Dumnezeu: Nu pot să înţeleg noima adevărată a cuvintelor tale, căci minuni au fost adesea, făcute cu dumnezeiască putere, semne şi chipuri ale Legii, dar niciodată vreo fecioară nu a născut fără să ştie de bărbat.

Îngerul: Minunează-te, Preacurată, căci minunat lucru este şi minunea care se face cu tine că tu singură vei primi în pântece pe Împăratul tuturor, Întrupându-Se şi pe tine te-au închipuit de mai înainte grăirile şi vorbirile cele ascunse ale proorocilor şi preînchipuirile Legii.

Născătoarea de Dumnezeu: Cel ce de toate este Necuprins şi de toate Nevăzut, cum putea Acesta să Se Sălăşluiască în pântecele unei fecioare, pe care Însuşi l-a zidit? Şi cum voi zămisli pe Dumnezeu Cuvântul, cel împreună fără de început cu Tatăl şi cu Duhul?

Îngerul: Cel ce a făgăduit strămoşului tău David că va pune din rodul pântecelui pe scaunul împărăţiei lui, Acela te-a ales pe tine singură, frumuseţea lui Iacob, sălăşluire cuvântătoare.

Catavasia: Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască mărirea ta că tu, Fecioară, neispitită de nuntă, ai avut în pântece pe Dumnezeu cel peste toate şi ai născut Fiu pe Cel fără de ani, cel ce dăruieşte pace tuturor celor ce te laudă pe tine.

Cântarea a 6-a

Irmos: Strigat-a proorocul Iona, mai înainte închipuind îngroparea Ta cea de trei zile, în chit, rugându-se: din stricăciune mă mântuieşte, Iisuse, Împărate al puterilor!

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Născătoarea de Dumnezeu: Glasul cel de bucurie al cuvintelor tale primindu-l, Arhanghele Gavriil, de veselie dumnezeiască m-am umplut căci vesteşti bucurie şi bucurie nesfârşită de sus îmi aduci.

Îngerul: Ţie ţi s-a dat bucuria cea dumnezeiască, Maica lui Dumnezeu; ţie toată făptura îţi strigă: Bucură-te, dumnezeiască Mireasă, căci numai tu ai fost rânduită, curată, a fi Maica Fiului lui Dumnezeu.

Născătoarea de Dumnezeu: Prin mine să se nimicească acum osândirea Evei, să se dea înapoi, prin mine datoria astăzi, prin mine să se dea prea deplin plata cea de demult.

Îngerul: Făgăduit-a Dumnezeu strămoşului Avraam să se binecuvânteze întru seminţia lui toate neamurile, Curată; iar prin tine făgăduinţa ia astăzi sfârşit.

Catavasia: Strigat-a proorocul Iona, mai înainte închipuind îngroparea Ta cea de trei zile, în chit, rugându-se: din stricăciune mă mântuieşte, Iisuse, Împărate al puterilor!

Condac, glasul al 8-lea:

Podobie: Apărătoare Doamnă, pentru biruinţă mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi, aducem ţie Născătoare de Dumnezeu noi, robii tăi. Ci, ca ceea ce ai stăpânire nebiruită slobozeşte-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Pe Cel de o Fiinţă cu Tatăl şi cu Dumnezeiescul Duh, pe Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu, L-ai zămislit, curată, cu venirea Preasfântului Duh, spre înnoirea neamului omenesc, ceea ce eşti fără prihană, când Arhanghelul ţi-a strigat ţie glasul cel de veselie lumii: Bucură-te, Mireasă nenuntită!

Condac, glasul al 8-lea:

Podobie: Apărătoare Doamnă, pentru biruinţă mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi, aducem ţie Născătoare de Dumnezeu noi, robii tăi. Ci, ca ceea ce ai stăpânire nebiruită slobozeşte-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Cântarea a 7-a

Irmos: N-au slujit făpturii cugetătorii de Dumnezeu …

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Născătoarea de Dumnezeu: Vestindu-mi mie că Lumina cea nematerialnică va să Se unească cu materia trupului, din milostivirea cea multă, luminată Bună-vestire şi propovăduirile cele dumnezeieşti, strigi acum mie: Binecuvântat este, Preacurată, Rodul pântecelui tău!

Îngerul: Bucură-te, Stăpână, Fecioară! Bucură-te, prea curată! Bucură-te, vas al lui Dumnezeu! Bucură-te, sfeşnic al Luminii, chemarea din nou a lui Adam, izbăvirea Evei, munte sfânt, sfinţenie prea luminată şi cămara de Mire a nemuririi!

Născătoarea de Dumnezeu: Venirea asupră-mi a Preasfântului Duh mi-a curăţit sufletul şi mi-a sfinţit trupul, m-a făcut Biserică de Dumnezeu încăpătoare, cort de Dumnezeu împodobit, templu însufleţit şi curată Maică a Vieţii.

Îngerul: Ca pe o Făclie mult luminată şi ca pe o cămară de Dumnezeu lucrată te văd pe tine. Primeşte acum, ca un Chivot de aur, pe Dătătorul Legii, Preacurată, care a binevoit a izbăvi, prin tine, firea oamenilor cea stricată!

Catavasia: N-au slujit făpturii cugetătorii de Dumnezeu, ci numai Făcătorului; ci, groaza focului bărbăteşte înfruntând-o, se bucurau cântând: Prea lăudate Dumnezeul părinţilor noştri şi Doamne, bine eşti cuvântat!

Cântarea a 8-a

Irmos: Ascultă Fiică, Fecioară curată …

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Născătoarea de Dumnezeu: Toată mintea omenească se biruieşte, a răspuns Fecioara, cercetând lucrurile cele neobişnuite pe care mi le grăieşti, am înţeles cuvintele tale, dar mă tem, înspăimântându-mă să nu mă amăgeşti şi să nu mă îndepărtezi de Dumnezeu ca pe Eva şi totuşi, tu strigi: Binecuvântaţi, toate lucrurile Domnului, pe Domnul!

Îngerul: Iată s-a dezlegat nedumerirea ta, zis-a faţă de Aceasta Arhanghelul Gavriil căci bine ai grăit că lucrul este cu greu de înţeles, deci ascultând de cuvintele buzelor tale, nu te îndoi ca de o amăgire, ci, crede ca unui lucru adevărat; căci eu, bucurându-mă, strig: Binecuvântaţi, toate lucrurile Domnului, pe Domnul!

Născătoarea de Dumnezeu: Lege de la Dumnezeu este dată oamenilor, a zis iarăşi Cea prea curată, ca naşterea să iasă din dragostea trupească, dar eu nu cunosc nicidecum plăcerea de soţie. Cum zici deci că voi naşte? Mă tem să nu îmi grăieşti cu înşelăciune şi totuşi, tu strigi: Binecuvântaţi, toate lucrurile Domnului, pe Domnul!

Îngerul: Cuvintele pe care mi le grăieşti, Curată, a strigat iarăşi Îngerul, sunt obişnuite naşterii oamenilor muritori, iar eu îţi vestesc pe Dumnezeu Cel Adevărat, care Se va Întrupa din tine, mai presus de cuvânt şi de înţelegere, precum Însuşi ştie, pentru aceasta şi bucurându-mă, strig: Binecuvântaţi, toate lucrurile Domnului, pe Domnul!

Născătoarea de Dumnezeu: Grăitor de adevăr mi te arăţi, a zis Fecioara: căci ai venit ca vestitor de bucurie tuturor. Deci, pentru că sufletul mi-am curăţit prin Duhul, fie mie după cuvântul tău! Sălăşluiască întru mine Dumnezeu, către care strig împreună cu tine: Binecuvântaţi, toate lucrurile Domnului, pe Domnul!

Catavasia: Ascultă Fiică, Fecioară curată să-ţi spună Arhanghelul Gavriil sfatul cel de demult, cel adevărat, al Celui Preaînalt: fii gata spre primirea lui Dumnezeu! Căci prin tine, Cel necuprins cu oamenii va să petreacă pentru aceasta şi bucurându-mă, strig: Binecuvântaţi, toate lucrurile Domnului, pe Domnul!

La Cântarea a 9-a

Stih: ***Binevesteşte, pământule, bucurie mare!***

Stih: ***Lăudaţi, ceruri, slava lui Dumnezeu..***

Irmos: Ca de un sicriu însufleţit al lui Dumnezeu, nicicum să nu se atingă mâna necredincioşilor; iar buzele credincioşilor, fără tăcere, glasul Îngerului cântând, să strige cu bucurie Născătoarei de Dumnezeu: Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine!

Stih: ***Binevesteşte, pământule, bucurie mare!***

Mai presus de înţelegere zămislind pe Dumnezeu, nu ai ştiut de Legile firii, Fecioară; căci întru naştere ai ocolit cele ce sunt ale maicilor, ajungând mai presus de firea cea stricăcioasă, pentru aceasta, după vrednicie, auzi: Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine!

Stih: ***Binevesteşte, pământule, bucurie mare!***

Cum izvorăşti lapte, Fecioară curată? Limba pământească nu poate să spună: căci te arăţi un lucru neobişnuit firii, depăşind hotarele cele după fire ale naşterii, pentru aceasta, după vrednicie auzi: Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine!

Stih: ***Binevesteşte, pământule, bucurie mare!***

În chip tainic se vorbeşte despre tine în Sfintele Scripturi, Maica Celui Preaînalt. Căci Iacob, văzând scara de demult, care de mai înainte te închipuia pe tine, a zis: Cale de mergere a lui Dumnezeu este aceasta, pentru aceasta, după vrednicie, auzi: Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine!

Stih: ***Binevesteşte, pământule, bucurie mare!***

Minunat semn a arătat lui Moise, grăitorului de cele sfinte, rugul şi focul. Şi căutând sfârşitul, după curgerea vremii, a zis: la o Fecioară curată îl întrezăresc, căreia, ca unei Născătoare de Dumnezeu se va zice: Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine!

Stih: ***Binevesteşte, pământule, bucurie mare!***

Proorocul Daniel te-a numit munte înţelegător şi marele Isaia, Născătoare de Dumnezeu, judecătorul Ghedeon te-a văzut ca pe o lână, iar regele şi proorocul David sfinţenie îţi zice, iar într-alt loc, uşă şi Arhanghelul Gavriil îţi strigă: Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine!

Catavasia: Ca de un sicriu însufleţit al lui Dumnezeu, nicicum să nu se atingă mâna necredincioşilor; iar buzele credincioşilor, fără tăcere, glasul Îngerului

cântând, să strige cu bucurie Născătoarei de Dumnezeu: Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine!

Sedelna, glasul al 8-lea. **Podobie:** Fluierele cele păstoreşti...

Cuvântul lui Dumnezeu pe pământ acum S-a pogorât. Îngerul a stat înaintea Fecioarei, strigând: Bucură-te, Binecuvântată, ceea ce singură ţi-ai păstrat pecetea, primind în pântece pe Cuvântul cel mai înainte de veci şi Domnul, ca să mântuiască din înşelăciune, ca un Dumnezeu, neamul omenesc.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 4-lea. **Podobie:** Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sământă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Trimis a fost Arhanghelul Gavriil către Fecioara şi curata şi i-a tâlcuit ei bucuria cea de negrăit, că va zămisli fără de sământă şi va rămâne mai departe Fecioară. Căci va naşte Fiu pe Dumnezeu Cel mai înainte de veci, care va mântui pe popor de greşelile lui. Şi mărturie este Cel ce m-a trimis pe mine, să-ţi zic ţie, Binecuvântată: Bucură-te, Fecioară: vei naşte şi după naştere, iarăşi vei rămâne Fecioară.

Canon de rugăciune la Odovania praznicului Bunei Vestiri

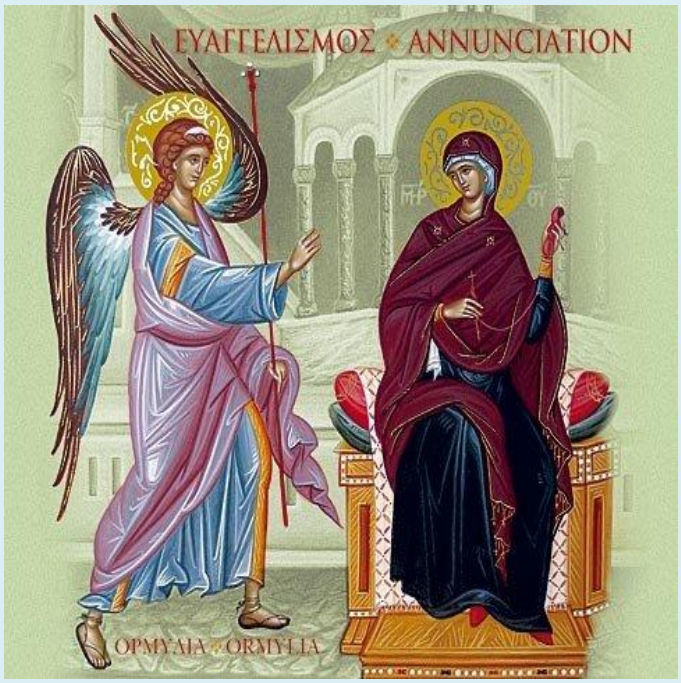

Tropar la praznicul Bunei Vestiri, glasul al 4-lea: Astăzi este începutul mântuirii noastre şi arătarea Tainei celei din veac. Fiul lui Dumnezeu, Fiu Fecioarei Se face şi Gavriil harul Îl binevesteşte, pentru aceasta şi noi, împreună cu dânsul, Născătoarei de Dumnezeu să-i strigăm: Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine!

Cântarea 1

Irmos: Ca pe uscat umblând Israel cu urmele prin adânc, pe prigonitorul Faraon văzându-l înecat, a strigat: lui Dumnezeu cântare de biruinţă să-I cântăm.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Începătorul cel arătător de lumină al Cetelor celor de sus, trimis a fost astăzi către Fecioara, strigând: Bucură-te, Mireasă prea curată, cu tine este Ziditorul tuturor şi Domnul!

Născătoarea de Dumnezeu: Caut să înţeleg închinarea ta cea neobişnuită, a zis Fecioara, căci cuvintele tale nu sunt potrivite omenirii, despre ce fel de Bucurie îmi grăieşti? Spune-mi lămurit, învăţându-mă.

Îngerul: Prea lămurit îţi grăiesc ţie, stând înaintea ta, cu bună cuviinţă, Preacurată; pleacă-ţi urechea ta: Puterea Celui Preaînalt se va pogorî peste tine şi Duhul cel Sfânt te va umbri.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu este Sfânt precum Tu, Doamne, Dumnezeul meu, care ai înălţat fruntea credincioşilor Tăi, Bunule şi ne-ai întărit pe noi pe piatra mărturisirii Tale.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Născătoarea de Dumnezeu: Te văd acum, Îngere şi înţeleg că îmi grăieşti cu înşelăciune, căci cum poate fiinţa cea materialnică şi stricăcioasă şi din pământ să încapă pe Cel Nematerialnic, pe Cel ce Se îmbracă cu Lumina nestricăciunii?

Îngerul: Înţelepţeşte m-ai înfruntat tu, Curată, dar binevoieşte să înţelegi aceasta de la rugul care arzând nicicum nu se mistuia de foc, închipuind astfel, de mai înainte, Naşterea ta cea de negrăit.

Născătoarea de Dumnezeu: Graiurile vieţii mi le înfăţişezi tu mie, dar muntele cel ce fumega oarecând, care a primit pe Dumnezeu, mă încredinţează că firea cea materialnică nu va putea nicicum primi pe Cel cu totul fără de materie.

Cântarea a 4-a

Irmos: Hristos este Puterea mea, Dumnezeu şi Domnul, cinstita Biserică cântă cu dumnezeiască cuviinţă, strigând din cuget curat, întru Domnul prăznuind.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Îngerul: Purtător al Soarelui s-a făcut pântecele tău, Preacurată şi vei naşte oamenilor Lumina cea neînserată, grăia cu mare bucurie Arhanghelul Gavriil Fecioarei.

Născătoarea de Dumnezeu: Depărtează-te de la uşa mea; nu-mi grăi cuvinte a căror împlinire nu mi-o poţi arăta, voievodule cel mare. Pentru ce tulburi cugetul şi sufletul meu, grăindu-mi acestea?

Îngerul: Trâmbiţele proorocilor s-au învrednicit a vedea de departe adâncimea Tainei, Preacurată, a cărei slugă sunt eu şi stau înaintea uşii tale.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cu dumnezeiască strălucirea Ta, Bunule, sufletele celor ce mânecă la Tine cu dragoste luminează-le, mă rog Ţie, ca să Te vadă, Cuvinte al lui Dumnezeu, pe Tine adevăratul Dumnezeu, Cel ce chemi din negura greşelilor.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Născătoarea de Dumnezeu: Te văd, Îngere, strălucind de Luminile cele îngereşti, zicea Preacurata, dar mă sfiesc a-ţi crede degrab, neînţelegând mai întâi, toată descoperirea.

Îngerul: Văzând Ziditorul firea omenească cea stricată, a binevoit a Se sălăşlui întru tine, în chip înfricoşător descoperind acum Taina cea din veac ascunsă, Curată.

Născătoarea de Dumnezeu: Eu am fost încredinţată lui Iosif, dar până acum mi-am păstrat curăţia, Arhanghele! Deci, necunoscând ispită de bărbat, cum voi naşte? Graiuri împotriva firii îmi grăieşti.

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea vieţii văzând-o înălţându-se de viforul ispitelor, la limanul Tău cel lin alergând, strig către Tine: Scoate din stricăciune viaţa mea, mult Milostive.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Îngerul: Iisus, Ziditorul firii, nu este rob legilor firii, Fecioară! Să te încredinţeze pe tine toiagul lui Aaron, care fără de umezeală a odrăslit şi a închipuit că vei naşte, neispitită de bărbat.

Născătoarea de Dumnezeu: Mă minunez, gândind la aceste înfricoşătoare şi cinstite graiuri ale tale şi căutând a crede, îmi vine în minte mărimea înălţimii şi cu totul mă ruşinez, voievodule al Îngerilor.

Îngerul: Încredinţează-te, Preacurată, cuvintelor mele, căci proorocul Daniel te-a văzut de mai înainte munte, din care fără de mâini omeneşti S-a tăiat Piatra, surpând cu tărie altarele cele idoleşti.

Condac, glasul al 8-lea:

Podobie: Apărătoarei Doamnă, pentru biruinţă mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi, aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi, robii tăi. Ci, ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozeşte-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Pe Cel de o Fiinţă cu Tatăl şi cu Dumnezeiescul Duh, pe Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu, L-ai zămislit, curată, cu venirea Preasfântului Duh, spre înnoirea

neamului omenesc, Ceea ce eşti fără prihană, când Arhanghelul ţi-a strigat ţie glasul cel de veselie lumii: Bucură-te, Mireasă nenuntită!

Apărătoarei Doamnă, pentru biruinţă mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi, aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi, robii tăi. Ci, ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozeşte-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Cântarea a 7-a

Irmos: Îngerul a făcut cuptorul dătător de rouă cuvioşilor tineri, iar pe haldei arzându-i porunca lui Dumnezeu, pe chinuitorul l-a plecat a striga: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri!

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Născătoarea de Dumnezeu: Mi-ai spus, Arhanghele Gavriil, că în chip prea slăvit va veni în lume cu Trup Cel fără de trup. Grăieşte şi acum lămurit cum pântecele meu Îl va încăpea pe Acesta, ale cărui măriri nu le pot încăpea cerurile?

Îngerul: Îţi povestesc ţie şi înţelege, o, Preacurată! Va fi aşa precum odinioară cortul lui Avraam a primit şi a încăput pe Dumnezeu, curată. Pentru aceasta, nu te mai îndoi acum, ci cu dragoste primeşte Bucuria oamenilor.

Născătoarea de Dumnezeu: Pe mine mă tulbură măreţia lucrurilor despre care îmi grăieşti, dar, fiindcă a binevoit Cel Prea bun a Se Sălăşlui întru mine mai presus de cuget, iată-mă, cu sufletul şi cu trupul, locaş curat păzit al Lui.

Cântarea a 8-a

Irmos: Din văpaie cuvioşilor rouă ai izvorât şi jertfa dreptului cu apă ai ars-o, că toate le faci, Hristoase, cu singură voirea Ta pe Tine Te prea înălţăm întru toţi vecii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Prin glasul Îngerului ai zămislit Lumina pentru aceasta, toţi strigăm ţie: Bucură-te, uşa Luminii, vederea cea cu anevoie de văzut şi scaunul Celui Preaînalt, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară!

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Bucură-te, desăvârşirea Tainei celei Înalte! Bucură-te, descoperirea lucrurilor celor necuprinse! Bucură-te, împreunarea oamenilor cu Dumnezeu! Bucură-te, Fecioară, chemarea din nou a celor căzuţi!

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Bucură-te, Născătoare a Stăpânului celui Dătător de lumină! Bucură-te, limanul celor înviforaţi, prea curată! Bucură-te, odrasla cea adevărată şi aducătoare de roade, care ai crescut Strugurele nemuririi!

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu a-L vedea nu este cu putinţă oamenilor, spre care nu cutează a căuta oştile îngereşti; iar prin tine, Preacurată, S-a arătat oamenilor Cuvântul întrupat, pe care slăvindu-L, cu Oştile cereşti, pe tine te fericim.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Bucură-te, pricinuitoarea Bucuriei, de Dumnezeu binecuvântată. Bucură-te, brazdă cinstită cu bun rod şi bine odrăslitoare, care porţi pe Hrănitorul tuturor! Bucură-te, izvorul Apei vieţii, Preacurată! Bucură-te, năstrapă şi Rai dumnezeiesc, ceea ce eşti cu totul fără prihană!

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Bucură-te, curăţirea sufletelor şi a trupurilor. Bucură-te, prin care izvorăsc oamenilor cele bune! Bucură-te, pricinuitoarea îndumnezeirii tuturor. Bucură-te, nor uşor, care poartă pe Soarele, Cel ce luminează toată lumea cu străluciri.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cântare de bucurie cântăm ţie: Bucură-te, Curată, lauda mucenicilor şi a apostolilor şi prea mărit grai al proorocilor. Bucură-te, podoaba arhiereilor şi a prea cuvioşilor, de care se bucură cele cereşti, împreună cu cele pământeşti.

Sedelna, glasul 1. **Podobie:** Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Marele Arhanghel Gavriil, căpetenia îngerilor, arătându-se pururea împreună cu ei, strigă dumnezeiască cântare Treimii, bucurându-se. Pe acesta toţi, întru credinţă, cu mare glas să-l lăudăm şi cu gând curat întru cuviinţă să-l mărim.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 4-lea: Ca cel ce eşti cel intâi dintre slujitorii cei fără de trup, ţie ţi s-a încredinţat, Arhanghele Gavriil, Taina cea cu adevărat înfricoşătoare, rânduită mai înainte de veci, Naşterea cea de negrăit a Sfintei Fecioare, strigându-i ei: Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har! Pentru aceasta, după datorie, credincioşii, cu veselie, totdeauna te fericim.

Acatistul Maicii Domnului - Buna Vestire

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;

Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul
Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.

Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

***

Acatistul Buneivestiri [Acatistul Maicii Domnului] - Diacon Vlad Rosu:
https://www.youtube.com/watch?v=QJrq7r2YmBU

***

Acatistul Bunei Vestiri:
https://www.youtube.com/watch?v=KCxzTXdLRHk&list=PLx_GBNs8AYzpDpJY4K6UGYN9Vl5SZGEXW

&&&

Condac 1

Apărătoare Doamnă, pentru biruinţă, mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi, aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi, robii tăi. Ci, ca aceea ce ai stăpânire nebiruită, izbăveşte-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: ***Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!***

Icos 1

Îngerul cel întâistătător din Cer a fost trimis să zică Născătoarei de Dumnezeu: Bucură-te! Şi împreună cu glasul cel netrupesc, văzându-Te pe Tine, Doamne, Întrupat, s-a înspăimântat şi i-a stat înainte, grăind către dânsa unele ca acestea:
Bucură-te, cea prin care răsare bucuria;
Bucură-te, cea prin care piere blestemul;
Bucură-te, chemarea lui Adam celui căzut;
Bucură-te, izbăvirea lacrimilor Evei;
Bucură-te, înălţime, întru care anevoie se suie gândurile omeneşti;
Bucură-te, adâncime, care nu te poţi vedea lesne cu ochii îngereşti;
Bucură-te, că eşti scaun Împăratului;
Bucură-te, că porţi pe Cel ce poartă toate;
Bucură-te, steaua, care arăţi Soarele;
Bucură-te, pântecele dumnezeieştii întrupări;
Bucură-te, cea prin care se înnoieşte făptura;

Bucură-te, cea prin care Prunc Se face Făcătorul;
Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Condac 2

Ştiindu-se pe sine Sfânta întru curăţie, a zis lui Gavriil cu îndrăznire: Prea slăvitul tău glas cu anevoie se arată a fi primit sufletului meu; că naştere cu zămislire fără sămânţă, cum îmi spui? Cântând: ***Aliluia!***

Icos 2

Înţelesul cel greu de pătruns căutând Fecioara să-l înţeleagă, a grăit către cel ce slujea: Din pântece curat, cum este cu putinţă să Se nască Fiu, spune-mi? Iar el cu frică a zis:
Bucură-te, tăinuitoarea sfatului celui nespus;
Bucură-te, încredinţarea celor ce au trebuinţă de tăcere;
Bucură-te, începătura minunilor lui Hristos;
Bucură-te, capul poruncilor Lui;
Bucură-te, scara Cerului, pe care S-a pogorât Dumnezeu;
Bucură-te, pod care-i treci la Cer pe cei de pe pământ;
Bucură-te, minune, care de îngeri eşti mult slăvită;
Bucură-te, ceea ce eşti rană de mult plâns a diavolilor;
Bucură-te, ceea ce ai născut Lumina cea neapusă;
Bucură-te, ceea ce n-ai învăţat pe nimeni în ce chip s-a petrecut;
Bucură-te, ceea ce covârşeşti mintea celor înţelepţi;
Bucură-te, ceea ce luminezi gândurile celor credincioşi;
Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Condac 3

Puterea Celui de Sus a umbrit-o atunci, spre zămislire, pe cea care nu ştia de nuntă şi pântecele ei cel cu bună roadă, ca o ţarină dulce, l-a arătat tuturor celor ce vor să secere mântuire, când vor cânta aşa: ***Aliluia!***

Icos 3

Având Fecioara primit în pântece pe Dumnezeu, a alergat la Elisabeta; iar pruncul acesteia, îndată cunoscând închinarea ei, s-a bucurat şi cu săltări în pântece, ca şi cum ar fi cântat, a grăit către Născătoarea de Dumnezeu:
Bucură-te, viţa mlădiţei celei neveştejite;
Bucură-te, câştigarea rodului celui fără de moarte;
Bucură-te, ceea ce ai lucrat pe Lucrătorul iubirii de oameni;
Bucură-te, ceea ce ai născut pe Săditorul vieţii noastre;
Bucură-te, brazdă care ai crescut înmulţirea milelor;
Bucură-te, masă care porţi îndestularea milostivilor;
Bucură-te, ceea ce înfloreşti Raiul desfătării;
Bucură-te, ceea ce găteşti adăpostire sufletelor;

Bucură-te, tămâia rugăciunii celei primite;
Bucură-te, curăţia a toată lumea;
Bucură-te, voia cea bună a lui Dumnezeu către noi, cei muritori;
Bucură-te, îndrăznirea celor muritori către Dumnezeu;
Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Condac 4

Vifor de gânduri necredincioase având în sine, înţeleptul Iosif s-a tulburat, uitându-se la tine, cea neamestecată cu nunta, gândind că eşti furată de nuntă, tu ceea ce eşti fără de prihană. Iar când a cunoscut că zămislirea ta este de la Duhul Sfânt, a zis: ***Aliluia!***

Icos 4

Au auzit păstorii pe îngeri lăudând venirea lui Hristos în trup şi alergând la Acela ca la un păstor, L-au văzut ca pe un miel fără de prihană în braţele Mariei, pe care lăudând-o, au zis:
Bucură-te, Maica Mielului şi a Păstorului;
Bucură-te, staulul oilor cuvântătoare;
Bucură-te, ceea ce eşti chinuire pentru vrăjmaşii cei nevăzuţi;
Bucură-te, ceea ce deschizi uşile Raiului;
Bucură-te, că cele cereşti se bucură cu cele pământeşti;
Bucură-te, că cele pământeşti dănţuiesc împreună cu cele cereşti;
Bucură-te, gura apostolilor cea fără de tăcere;
Bucură-te, îndrăznirea cea nebiruită a purtătorilor de chinuri;
Bucură-te, temeiul cel tare al credinţei;
Bucură-te, cunoştinţa harului cea luminoasă;
Bucură-te, cea prin care s-a golit iadul;
Bucură-te, cea prin care ne-am îmbrăcat cu slavă;
Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Condac 5

Steaua cea cu dumnezeiască mergere văzând-o magii, au mers pe urma luminii ei şi ţinând-o ca pe o făclie, cu dânsa căutau pe puternicul Împărat şi ajungând la Cel neajuns, s-au bucurat cântându-I: ***Aliluia!***

Icos 5

Au văzut pruncii haldeilor în braţele Fecioarei pe Cel ce a zidit pe om cu mâna şi cunoscându-L a le fi Stăpân, deşi luase chip de rob, s-au nevoit cu daruri a-I sluji Lui şi a-i cânta celei binecuvântate:
Bucură-te, Maica stelei celei neapuse;
Bucură-te, raza zilei celei de taină;
Bucură-te, ceea ce ai stins cuptorul înşelăciunii;
Bucură-te, ceea ce luminezi pe tăinuitorii Treimii;

Bucură-te, ceea ce ai aruncat dintru dregătorie pe tiranul cel fără de omenie;
Bucură-te, ceea ce ai arătat pe Domnul Hristos, iubitorul de oameni;
Bucură-te, ceea ce ne-ai izbăvit din slujirea cea idolească;
Bucură-te, ceea ce ne curăţeşti de lucrurile cele întinate;
Bucură-te, ceea ce ai stins închinarea la foc;
Bucură-te, ceea ce ne-ai potolit văpaia patimilor;
Bucură-te, îndreptătoarea înţelepciunii celor credincioşi;
Bucură-te, veselia tuturor neamurilor;
Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Condac 6

Vestitori purtători de Dumnezeu făcându-se magii, s-au întors în Babilon, săvârşind prorocia Ta şi mărturisindu-Te tuturor pe Tine, Hristoase, au lăsat pe Irod ca pe un mincinos, că nu ştia să cânte: ***Aliluia!***

Icos 6

Strălucind Tu în Egipt, Lumina adevărului, ai izgonit întunericul minciunii. Că idolii lui, Mântuitorule, nerăbdând tăria Ta, au căzut; iar cei ce s-au izbăvit de dânşii cântau către Născătoarea de Dumnezeu:
Bucură-te, îndreptarea oamenilor;
Bucură-te, căderea demonilor;
Bucură-te, ceea ce ai zdrobit stăpânia înşelăciunii;
Bucură-te, ceea ce ai vădit înşelăciunea idolească;
Bucură-te, mare care ai înecat pe faraonul cel netrupesc;
Bucură-te, piatră care ai adăpat pe cei însetaţi de viaţă;
Bucură-te, stâlp de foc care povăţuieşti pe cei dintru întuneric;
Bucură-te, acoperământul lumii cel mai lat decât norul;
Bucură-te, hrană şi potir cu mană;
Bucură-te, slujitoarea bucuriei celei sfinte;
Bucură-te, pământul făgăduinţei;
Bucură-te, izvorâtoare de miere şi lapte;
Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Condac 7

Vrând Simeon să se mute din veacul acesta înşelător, Te-ai dat lui ca un prunc, dar Te-ai făcut cunoscut lui şi ca Dumnezeu desăvârşit. Pentru aceea s-a mirat de înţelepciunea Ta cea nespusă, cântând: ***Aliluia!***

Icos 7

Arătat-a făptură nouă arătându-Se Făcătorul nouă, celor ce suntem făcuţi de Dânsul, răsărind din pântecele cel fără de sământă şi păzindu-l întreg, precum a fost; ca noi, văzând minunea, să o lăudăm, grăind:
Bucură-te, floarea nestricăciunii;

Bucură-te, cununa înfrânării;
Bucură-te, ceea ce ai strălucit chipul Învierii;
Bucură-te, ceea ce ai arătat viaţa îngerească;
Bucură-te, pomul cel cu luminoasă roadă, din care se hrănesc credincioşii;
Bucură-te, copacul cel înfrunzit cu bună umbră, sub care mulţi se odihnesc;
Bucură-te, ceea ce ai purtat în pântece pe Îndreptătorul celor rătăciţi;
Bucură-te, ceea ce ai născut pe Izbăvitorul celor robiţi;
Bucură-te, îmblânzirea Judecătorului celui drept;
Bucură-te, iertarea multor greşiţi;
Bucură-te, haina celor goi de îndrăzneală;
Bucură-te, dragostea care biruieşte toată dorirea;
Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Condac 8
Văzând naştere minunată, să ne înstrăinăm de lume, mutându-ne mintea la Cer; că pentru aceasta Prea înaltul Dumnezeu pe pământ S-a arătat Om smerit, vrând să tragă la înălţime pe cei care-I cântă: ***Aliluia!***

Icos 8
Cu totul a fost între cei de jos, iar de cei de Sus nicicum nu S-a depărtat Cuvântul cel necuprins; că dumnezeiască pogorâre a fost, iar nu mutare din loc şi naştere din Fecioară primitoare de Dumnezeu, care aude acestea:
Bucură-te, încăperea lui Dumnezeu celui neîncăput;
Bucură-te, uşa tainei celei de cinste;
Bucură-te, auzirea cea cu nepricepere pentru cei necredincioşi;
Bucură-te, lauda cea fără de îndoială a celor credincioşi;
Bucură-te, purtătoarea cea prea sfântă a Celui ce este pe heruvimi;
Bucură-te, sălaşul cel prea slăvit al Celui ce este pe serafimi;
Bucură-te, ceea ce ai adunat lucruri potrivnice întru una;
Bucură-te, ceea ce ai unit fecioria şi naşterea;
Bucură-te, cea prin care s-a dezlegat călcarea poruncii;
Bucură-te, cea prin care s-a deschis Raiul;
Bucură-te, cheia Împărăţiei lui Hristos;
Bucură-te, nădejdea bunătăţilor celor veşnice;
Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Condac 9
Toată firea îngerească s-a minunat de lucrul cel mare al întrupării lui Hristos; că pe Cel neapropiat, ca Dumnezeu, L-a văzut Om apropiat tuturor, petrecând împreună cu noi şi auzind de la toţi: ***Aliluia!***

Icos 9

Pe oratorii cei mult vorbitori îi vedem tăcând ca nişte peşti fără de glas, despre tine, Născătoare de Dumnezeu; că nu se pricep să spună în ce chip şi Fecioară ai rămas, şi ai putut naşte. Iar noi, minunându-ne de o taină ca aceasta, cu credinţă cântăm:
Bucură-te, sălaşul înţelepciunii lui Dumnezeu;
Bucură-te, comoara rânduielii Lui;
Bucură-te, ceea ce îi arăţi pe filosofi neînţelepţi;
Bucură-te, ceea ce ai vădit pe cei meşteri la cuvânt a fi necuvântători;
Bucură-te, că au înnebunit întrebătorii cei cumpliţi;
Bucură-te, că s-au veştejit făcătorii de basme;
Bucură-te, ceea ce ai risipit vorbele cele încâlcite ale atenienilor;
Bucură-te, ceea ce ai umplut mrejele pescarilor;
Bucură-te, ceea ce ne-ai ridicat din adâncul necunoştinţei;
Bucură-te, ceea ce pe mulţi i-ai luminat la minte;
Bucură-te, corabia celor ce vor să se mântuiască;
Bucură-te, limanul celor ce umblă cu corăbiile acestei vieţi;
Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Condac 10
Vrând să mântuiască lumea, Împodobitorul tuturor a venit la ea, aşa cum Însuşi făgăduise şi Păstor fiind, ca un Dumnezeu, pentru noi S-a arătat om ca şi noi. Căci, cu asemănarea chemând pe cel asemenea, ca un Dumnezeu aude: ***Aliluia!***

Icos 10
Zid eşti fecioarelor, Născătoare de Dumnezeu Fecioară şi tuturor celor ce aleargă la tine; că Făcătorul cerului şi al pământului te-a gătit pe tine, curată, sălăşluindu-Se în pântecele tău şi învăţând pe toţi să îţi cânte:
Bucură-te, turnul fecioriei;
Bucură-te, uşa mântuirii;
Bucură-te, începătoarea prefacerii celei pline de înţeles;
Bucură-te, dătătoarea darului celui dumnezeiesc;
Bucură-te, că tu ai înnoit pe cei zămisliţi întru ruşine;
Bucură-te, că tu ai învăţat pe cei lipsiţi de minte;
Bucură-te, ceea ce ai stricat pe stricătorul gândurilor;
Bucură-te, ceea ce ai născut pe Semănătorul curăţiei;
Bucură-te, cămara nunţii celei fără de sământă;
Bucură-te, ceea ce ai unit cu Domnul pe cei credincioşi;
Bucură-te, ceea ce între fecioare singură ai fost hrănitoare de prunc;
Bucură-te, cămara cea împodobită a sufletelor sfinţilor;
Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Condac 11

Împărate Sfinte, de Ţi-am aduce cântări şi psalmi la număr întocmai ca nisipul, nimic nu plinim cum se cuvine, căci se biruieşte toată cântarea care se îndreaptă către mulţimea milelor Tale celor multe, pe care le-ai dat celor ce-Ţi cântă: ***Aliluia!***

Icos 11

Făclie primitoare de lumină, arătată celor ce sunt întru întuneric, o vedem pe Preasfânta Fecioară; că, aprinzând în sine Focul cel netrupesc, pe toţi îi îndreptează spre cunoştinţa cea dumnezeiască ce luminează mintea cu raza ei şi se cinsteşte cu chemarea aceasta:
Bucură-te, raza Soarelui celui înţelegător;
Bucură-te, raza Luminii celei neapuse;
Bucură-te, fulgerul care luminezi sufletele;
Bucură-te, ceea ce îi îngrozeşti pe vrăjmaşi ca un tunet;
Bucură-te, că dintru tine a răsărit strălucirea cea cu multă lumină;
Bucură-te, că ai izvorât râul care curge cu ape multe;
Bucură-te, ceea ce te-ai arătat icoană a cristelniţei;
Bucură-te, ceea ce curăţeşti întinăciunea păcatului;
Bucură-te, baie, care speli conştiinţa;
Bucură-te, pahar, care dai gust bucuriei;
Bucură-te, mireasma mirosului celui bun al lui Hristos;
Bucură-te, viaţa veseliei celei de taină;
Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Condac 12

Vrând să dea har datoriilor celor de demult, Dezlegătorul tuturor datoriilor omeneşti a venit Singur la cei ce se îndepărtaseră de harul Lui şi rupând zapisul, aude de la toţi cântarea: ***Aliluia!***

Icos 12

Cântând naşterea ta, te lăudăm toţi, ca pe o biserică însufleţită, Născătoare de Dumnezeu că locuind în pântecele tău Domnul, care ţine toate cu mâna, a sfinţit, a slăvit şi a învăţat pe toţi să-ţi cânte:
Bucură-te, locaşul lui Dumnezeu-Cuvântul;
Bucură-te, Sfântă care eşti mai mare decât toţi sfinţii;
Bucură-te, chivot poleit cu Duhul;
Bucură-te, comoara vieţii cea nedeşertată;
Bucură-te, coroana cea scumpă a împăraţilor celor credincioşi;
Bucură-te, lauda cea de cinste a preoţilor cuvioşi;
Bucură-te, stâlp neclintit al Bisericii;
Bucură-te, zidul cel nebiruit al Împărăţiei;
Bucură-te, cea prin care se înalţă biruinţele;
Bucură-te, cea prin care cad vrăjmaşii;

Bucură-te, tămăduirea trupului meu;
Bucură-te, mântuirea sufletului meu;
Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Condac 13 (de trei ori)
O, Maică prea lăudată, care ai născut pe Cuvântul, cel ce este mai sfânt decât toţi sfinţii, primind acest dar de acum, izbăveşte de toată ispita şi scoate din chinul ce va să fie pe toţi cei care-ţi cântă: ***Aliluia!***

Apoi iarăşi se citeşte:

Icos 1
Îngerul cel întâistătător din Cer a fost trimis să zică Născătoarei de Dumnezeu: Bucură-te! Şi împreună cu glasul cel netrupesc, văzându-Te pe Tine, Doamne, Întrupat, s-a înspăimântat şi i-a stat înainte, grăind către dânsa unele ca acestea:
Bucură-te, cea prin care răsare bucuria;
Bucură-te, cea prin care piere blestemul;
Bucură-te, chemarea lui Adam celui căzut;
Bucură-te, izbăvirea lacrimilor Evei;
Bucură-te, înălţime, întru care anevoie se suie gândurile omeneşti;
Bucură-te, adâncime, care nu te poţi vedea lesne cu ochii îngereşti;
Bucură-te, că eşti scaun Împăratului;
Bucură-te, că porţi pe Cel ce poartă toate;
Bucură-te, steaua, care arăţi Soarele;
Bucură-te, pântecele dumnezeieştii întrupări;
Bucură-te, cea prin care se înnoieşte făptura;
Bucură-te, cea prin care Prunc Se face Făcătorul;
Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Condac 1
Apărătoare Doamnă, pentru biruinţă, mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi, aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi, robii tăi. Ci, ca aceea ce ai stăpânire nebiruită, izbăveşte-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: ***Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!***

Rugăciune către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu

O, Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, Fecioară Stăpână, ceea ce eşti mai înaltă şi mai presus decât îngerii şi arhanghelii şi mai cinstită decât toată făptura; mirarea cea mare a îngerilor, propovăduirea prorocilor, podoaba cea aleasă a arhanghelilor, întărirea cea tare a mucenicilor, lauda cea prea mărită a apostolilor, povăţuitoarea cea tare a călugărilor, înfrânarea cea tare a postitorilor, curăţia şi slava fecioarelor, veselia cea lină a maicilor, înţelepciunea şi învăţătura pruncilor, cârmuitoarea săracilor şi a văduvelor; îmbrăcăminte celor goi, sănătate celor bolnavi, izbăvire celor robiţi; linişte celor de pe mare, liman bun celor înviforaţi, povăţuitoare neostenită celor rătăciţi, mergere uşoară celor călători, odihnă bună celor osteniţi, acoperământ şi scăpare celor asupriţi; nădejde celor fără de nădejde, ajutătoare celor lipsiţi; celor săraci bogăţie neîmputinată, celor întristaţi de-a pururea mângâiere, celor pe care nu-i iubeşte nimeni iubire cu smerenie; celor păcătoşi mântuire către Dumnezeu; tuturor creştinilor ocrotire tare, ajutătoare nebiruită şi folositoare.

Prin tine, Cel nevăzut S-a făcut văzut, pentru care aducem rugăciune ţie noi, robii tăi, Doamna noastră. O, prea milostivă împărătească a Luminii celei înţelegătoare şi prea mărită, care ai născut pe Împăratul nostru, Hristos Dumnezeu, cel ce dă viaţa tuturor, ceea ce eşti slăvită de cele cereşti, minte îngerească, stea cu totul luminoasă şi mai sfântă decât toţi sfinţii; Împărăteasa împăraţilor, Stăpâna tuturor făpturilor, Fecioară încuviinţată de Dumnezeu, Mireasă nestricată, palat al Preasfântului Duh, tron de foc al Împăratului celui nevăzut, chivot ceresc, purtător al Cuvântului lui Dumnezeu, căruţa cea în chipul focului; odihna

Dumnezeului celui viu, zămislirea negrăită a trupului lui Hristos, cuibul Vulturului ceresc, turtureaua cea cu bună glăsuire, porumbiţa cea prea bună, lină şi fără de răutate; Maică iubitoare de fii, adâncul milelor, picătură care risipeşti mânia lui Dumnezeu, adâncimea cea nemăsurată, taina cea negrăită, minunea cea neştiută, minune nespusă;

Biserică nefăcută de mână omenească a Însuşi Împăratului tuturor veacurilor; tămâia cea cu bun miros, veşmânt cinstit, porfiră de Dumnezeu ţesută, Rai sufletesc, odrasla pomului celui de viaţă purtător, floarea cea prea frumoasă, care ai înflorit nouă veselia cerească, strugurele mântuirii noastre, paharul Împăratului Ceresc, întru care s-a dres de la Duhul Sfânt vinul harului Celui neîmpuţinat; solitoarea legii, începătura credinţei celei adevărate a lui Hristos, turnul cel neclintit, pieirea ereticilor, sabia mâniei lui Dumnezeu împotriva tuturor celor nelegiuiţi; îngrozire diavolilor, biruinţă în războaie, păzitoare adevărată tuturor creştinilor şi lumii încredinţată mântuire.

O, întru tot milostivă Doamnă Fecioară, Stăpână Născătoare de Dumnezeu, auzi-ne pe noi cei ce ne rugăm ţie şi arată mila ta poporului drept-credincios; roagă pe Fiul tău să ne izbăvească de tot răul. Şi păzeşte locaşul acesta şi toate oraşele şi satele creştineşti şi tot poporul cel binecredincios, care scapă la tine şi cheamă numele tău cel sfânt, de toate năpastele, de boală, de cutremur, de potop, de foc, de sabie, de venirea altor neamuri asupra noastră şi de războiul cel dintre noi, de toate durerile şi tot necazul. Ca să nu fie împuţinaţi robii tăi nici cu răni, nici cu îngrozire, nici cu moarte, nici cu dreapta mânie a lui Dumnezeu; ci îi păzeşte şi îi mântuieşte cu mila ta, Doamnă, ceea ce te rogi pentru noi şi pentru buna întocmire a văzduhului, spre vremi aducătoare de roadele cele de folos, pe care le dăruieşti nouă.

Izbăveşte, ridică şi miluieşte din toate nevoile, Stăpână prea milostivă, Născătoare de Dumnezeu prea lăudată, pe cei ce sunt în primejdii. Adu-ţi aminte de robii tăi şi nu trece cu vederea lacrimile şi suspinarea lor; ci ne înnoieşte pe noi cu bunătatea ta, ca să ne mângâiem cu mulţumire, aflându-te pe tine ajutătoare. Milosteveşte-te, Doamnă prea curată, spre ajutorul poporului celui bine credincios.

Nădejdea noastră, adună pe cele risipite: pe cei rătăciţi pe cale povăţuieşte-i, pe cei căzuţi de la dreapta credinţă iarăşi la credinţă întoarce-i, pe cei bătrâni sprijineşte-i, pe cei tineri îi învaţă, pe prunci hrăneşte-i şi prea măreşte pe cei ce te prea măresc; dar, mai ales, păzeşte Sfânta Biserică a Fiului tău şi o fereşte întru lungime de zile.

O, milostivă şi prea îndurată Împărăteasă a Cerului şi a pământului, Născătoare de Dumnezeu, pururea Fecioară, miluieşte cu mijlocirea ta poporul drept-credincios şi toată drept-credincioasa creştinătate. Păzeşte-o sub acoperământul milei tale, apăr-o pe ea cu cinstitul tău acoperământ şi roagă pe Hristos, Dumnezeul nostru, pe care mai presus de fire L-ai întrupat, să ne încingă pe noi cu putere de sus, ca să ne putem apăra împotriva vrăjmaşilor ce se luptă împotriva noastră.

Miluieşte şi mântuieşte prin rugăciunile tale, Maică, pe prea fericitul părintele nostru (N), patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, pe (Înalt) prea sfinţitul (arhi-) episcopul (şi mitropolitul) nostru (N), pe toţi ortodocşii arhierei, preoţi şi diaconi şi pe tot clerul bisericesc şi pe tot poporul drept-credincios care se închină icoanei tale.

Caută spre noi toţi cu folosinţa ta cea prea milostivă, ridică-ne pe noi din adâncul păcatelor şi ne luminează ochii inimii spre căutarea mântuirii. Milostivă fii nouă aici, iar la înfricoşătoarea Judecată, pe Fiul tău pentru noi roagă-L.

Pe cei care s-au mutat întru dreaptă credinţă, din această viaţă în cea veşnică, împreună cu îngerii, cu arhanghelii şi cu toţi sfinţii, împărtăşeşte-i ca să stea de-a dreapta Fiului tău şi Dumnezeu; şi prin rugăciunea ta învredniceşte pe toţi ortodocşii creştini să vieţuiască cu Hristos şi cu bucurie în locaşurile îngereşti să se desfăteze.

Că tu eşti, Doamnă, slavă a celor cereşti şi ajutătoare a pământenilor; tu eşti nădejdea şi folositoarea tuturor celor ce aleargă la tine şi cer ajutorul tău cel sfânt; tu eşti rugătoarea cea fierbinte către Fiul tău şi Dumnezeul nostru, că rugăciunile Maicii mult pot spre îmblânzirea Stăpânului. Şi, cu a ta mijlocire, îndrăznim să ne apropiem de Sfântul altar, de harul preasfintelor şi de viaţă făcătoarelor Taine, deşi suntem nevrednici. Pentru aceea şi pe icoană văzând chipul tău cel întru tot cinstit şi pe Cel Atotţiitor cu mâna ţinând, ne bucurăm noi păcătoşii şi cu umilinţă căzând, pe acesta cu dragoste şi cu frică îl sărutăm, aşteptând, Doamnă, prin sfintele şi de Dumnezeu primitele tale rugăciuni, să ajungem la cele cereşti ale vieţii celei fără de sfârşit, şi să stăm fără de ruşine în ziua Judecăţii de-a dreapta Fiului tău şi Dumnezeului nostru, slăvindu-L pe El împreună cu Cel fără de început al Lui Părinte şi cu Preasfântul şi Bunul şi de viaţă făcătorul Lui Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Acatistul Bunei Vestiri

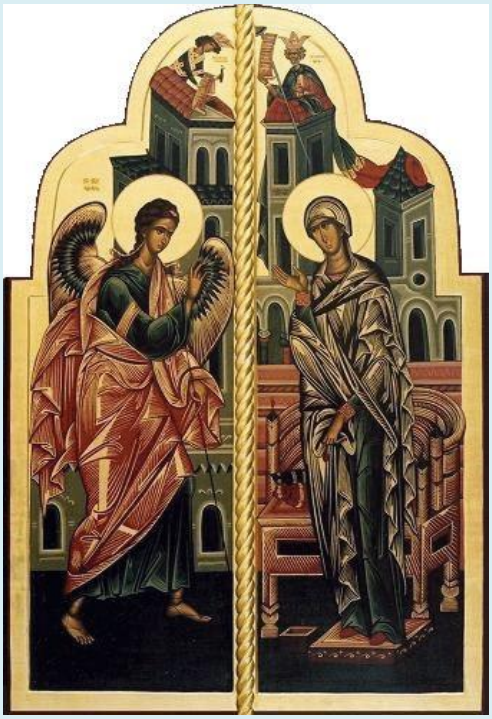

Condac I

Ţie, Doamnă Apărătoare
a Oştilor Conducătoare,
ca Uneia care, izbăvitu-ne-ai dintru cumplite nenoroci
la izbânda aceasta ţi-aduc mulţumiri
eu, ţarigradul tău,
Născătoare de Dumnezeu!
Dar, ca aceea ce ai nebiruită tărie,
întru toată primejdia ne dă izbăvire
ca să strigăm ţie:
Bucură-te, tu, Mireasa cea fără de mire!

Icos I

Şi un Înger întâi rânduit
din cer s-a fost solit,
Născătoarei de Dumnezeu să glăsuiască:
Bucură-te!
Şi deodat',
la zicerea lui netrupească,
Doamne, el seama şi-a dat
că vei fi întrupat
şi lângă Dânsa a stat
şi unele ca acestea a strigat:

Bucură-te, cea prin care bucuria răsare!
Bucură-te, cea prin care blestemul cade-n pierzare!
Bucură-te, că eşti Adamului căzut chemarea!
Bucură-te, că eşti lacrimelor Evei alinarea!
Bucură-te, tu, înălţimea cu anevoie de cugetul omului suită!
Bucură-te, tu, adâncimea şi de ochii de înger anevoie zărită!
Bucură-te, că tu eşti jilţul Celui ce Împărat e!
Bucură-te, că tu porţi pre Cel ce le poartă pre toate!
Bucură-te, tu Steaua care pre Soarele mărturiseşti!
Bucură-te, tu pântec al Întrupării dumnezeieşti!
Bucură-te, cea prin care făptura se înnoieşte!
Bucură-te, prin care prunc Zămislitorul se zămisleşte!
Bucură-te, tu, Mireasa cea fără de mire!

Condac II

Şi văzându-se pre sine Sfânta-n neprihănire
zice lui Gavriil cu îndrăznire:
Înţelegerea străină a cuvântului tău
se arată să fie prea grea
să o poarte sufletul meu!
Cum de dai mie a vestire
de Naşterea
cea fără de sămânţă în zămislire,
strigând: ***Aliluia!?***

Icos II

Şi Înţelegerea-neînţeleasă, Fecioara cercând să desluşească,
către Cel ce venea să-i slujească
a prins să vorbească:
Din coapsă nicicum întinată,
spune-mi, cum se poate vreodată
fiu să se nască?
Către care, de răspuns înspăimântat,
El însă aşa a strigat:
Bucură-te, tu, tainiţă a sfatului de netălmăcit!
Bucură-te, credinţa celor ce tăcerea au râvnit!
Bucură-te, tu, pârga de minuni ale Hristosului!
Bucură-te, tu, rădăcină a dogmelor Lui!
Bucură-te, scară din a slăvii lui Dumnezeu pogorământ!
Bucură-te, pod la cer ce treci pre cei de pre pământ!
Bucură-te, uimirea îngerilor spre înmulţită vorovire!
Bucură-te, rănirea dracilor întru jeluire!
Bucură-te, că ai zămislit Lumina-n chip tăinuit!

Bucură-te, că tâlcul tău nimănui n-ai dezvelit!
Bucură-te, prea prisosire peste mintea înţelepţilor!
Bucură-te, strălimpezire întru cugetele drepţilor!
Bucură-te, tu, Mireasa cea fără de mire!

Condac III

Puterea Prea-Înaltului atunci a umbrit
peste aceea ce de nuntă nu s-a ispitit
întru zămislire.
Iară pântecele ei cu bună-rodire
Ea-l face arătare,
precum ţarina mult-desfătătoare,
tuturor ce voiesc să secere mântuire,
spre a cânta
în acest chip: ***Aliluia!***

Icos III

Şi Fecioara coapsa având
de Dumnezeu cuprinzătoare
spre Elisabeta a venit alergând.
Iar pruncul aceleia îndată înţelegând
dintru a Ei îmbrăţişare,
bucuratu-s-a şi întru săltări,
ca-ntr-o zburdare de cântări,
a zis către cea Născătoare:
Bucură-te, viţă a vlăstarului ce veştejire nu are!
Bucură-te, agonisirea cea de roadă fără de stricare!
Bucură-te, ceea ce-L lucrezi pre Lucrătorul de oameni iubitor!
Bucură-te, că odrăsluieşti pe-al vieţii noastre Odrăslitor!
Bucură-te, glia care creşte belşugul milostivirii!
Bucură-te, masa ce stoleşte bogăţia neprihănirii!
Bucură-te, ceea ce-nfloreşti pre Livada desfătării!
Bucură-te, că sufletelor găteşti pre limanul alinării!
Bucură-te, tămâie bună de a fi primită rugăciune!
Bucură-te, tu, curăţia pentru întreaga Lume!
Bucură-te, a lui Dumnezeu spre muritor bunăvoire!
Bucură-te, a muritorilor la Dumnezeu îndrăznire!
Bucură-te, tu, Mireasa cea fără de mire!

Condac IV

Vifore îndoioase de gând
la lăuntru avu în ispită
Iosif înţeleptul, când

pre tine, cea nenuntită,
în sine te-a judecat.
Şi pre tine cea nevinovată
el te-a bănuit
că ai nunta furată.
Dar dacă s-a fost înştiinţat
că este din Duhul Sfânt Însuşi, plămădirea ta,
zis-a şi el: ***Aliluia!***

Icos IV

Şi auzit-au păstorii pre Îngeri proslăvind
arătarea Hristosului în trup.
Şi, ca la un Păstor spre El sârguind,
Îl văd ca pre un miel neprihănit
la pântecul Mariei păscând;
pre care preaslăvind-o, au grăit:
Bucură-te, Maica Celui ce e şi mielul şi păstor!
Bucură-te, că tu eşti oilor cuvântătoare ocolul!
Bucură-te, că eşti vrăjmaşilor nezăriţi încătuşarea!
Bucură-te, că eşti uşilor de Rai, descuietoarea!
Bucură-te, că ale cerului cu ale pământului sărbătoresc!
Bucură-te, că pământeştile cu cereştile dănţuesc!
Bucură-te, că pentru apostoli gură eşti neamuţită!
Bucură-te, a mucenicilor cerbicie nebiruită!
Bucură-te, temeiul tare cel întru credinţă!
Bucură-te, strălucitoarea harului cunoştinţă!
Bucură-te, cea prin care iadul s-a deşertat!
Bucură-te, cea prin care cu Slava ne-am îmbrăcat!
Bucură-te, tu, Mireasa cea fără de mire!

Condac V

Stea drumuită de Dumnezeu
privind-o magii mereu,
pre a ei dâră de lumină umblară
şi ca de o făclie de dânsa ţinînd,
ei căutară
pre tarele Împărat.
Şi ajungând
pre Cel neajuns,
s-au bucurat,
de au strigat: ***Aliluia!***

Icos V

Fiii caldeilor, aşa,
întru mâinile Fecioarei au privit
pe Cel ce pre oameni cu mâna i-a zidit.
Şi pre Acesta cunoscându-L Stăpânul a fi,
măcar că o faţă de rob El purta,
cu daruri, grăbitu-s-au Lui a sluji,
iar celei blagoslovite a striga:
Bucură-te, Maica Luceafărului fără de culcare!
Bucură-te, tu, auroră de tainică înziuare!
Bucură-te, că ai stins cuptorul înşelăciunilor!
Bucură-te, că aprinzi pe păstrătorii tainelor!
Bucură-te, că din domnire izgonit-ai pre neomenosul stăpânitor!
Bucură-te, că pre Hristos L-ai dovedit Domn de oameni iubitor!
Bucură-te, că de slujirea păgânească ne-ai slobozit!
Bucură-te, că de faptele cele spurcate ne-ai curăţit!
Bucură-te, că închinarea către foc o ai încetat!
Bucură-te, că de ale patimii văpăi ne-ai scăpat!
Bucură-te, dreptar credincioşilor spre înţelepţire!
Bucură-te, a neamurilor toate înveselire!
Bucură-te, tu, Mireasa cea fără de mire!

Condac VI
Şi acei vestitori
de Dumnezeu purtători,
prea înţelepţi fiind,
înturnatu-s-au la Vavilon,
proorocia despre tine desăvârşind.
Şi pre tine mărturisindu-te tuturor:
“Hristos!”,
pre Irod l-au lăsat ca pre un mincinos;
ca pe acel ce nu ştia
să cânte: ***Aliluia!***

Icos VI
Şi cu strălucirea Adevărului peste Egipet luminând,
întunecimea minciunii tu ai alungat.
Că idolii toţi de-acolo s-au dărâmat,
puterea Ta, Mântuitorule, neîndurând.
Iară cei ce de aceştia s-au fost lepădat,
spre Născătoarea de Dumnezeu au strigat:
Bucură-te, ceea ce eşti omenirii întremarea!
Bucură-te, ceea ce eşti pentru duhuri sfărâmarea!
Bucură-te, ceea ce ai călcat a înşelăciunii ademenire!

Bucură-te, c-ai dat în vileag a idolilor amăgire!
Bucură-te, marea ce înghite pre Faraonul fără faţă!
Bucură-te, piatra ce adapă pre însetaţii de viaţă!
Bucură-te, columna de foc ce-ntuneric călăuzeşti!
Bucură-te, al lumii coperământ ce decât norul mai larg eşti!
Bucură-te, tu, hrană ce ţii locul de mană!
Bucură-te, slujitoarea înfermecărilor de neprihană!
Bucură-te, că eşti nouă şi Ţara de făgăduire!
Bucură-te, din care vin miere şi lapte-n prisosire!
Bucură-te, tu, Mireasa cea fără de mire!

Condac VII

Şi când Simeon să se mute a vrut
dintru acest amăgitor veleat,
lui ca un prunc i Te-ai dat.
Dară Tu i Te-ai făcut
cunoscut
şi Dumnezeu desăvârşit.
Pentru aceea el s-a uimit
de toată înţelepciunea Ta,
de negrăit,
şi a strigat: ***Aliluia!***

Icos VII

Arătatu-ne-a făptura cea nouă
arătându-Se Făcătorul şi nouă,
celor ce a Lui facere suntem.
El răsărind fără sămânţă din pântec
şi păzindu-l pre acesta precum a fost întreg,
ca noi minunea văzându-i,
să o lăudăm pre Dânsa, strigându-i:
Bucură-te, tu, floare a nestricării!
Bucură-te, înstemare a înfrânării!
Bucură-te, ceea ce pre Chipul învierii L-ai lucit!
Bucură-te, ceea ce pre viaţa îngerească o ai ivit!
Bucură-te, pomul cu fruct luminos din care cucernicii se-ndestulează!
Bucură-te, copacul înfrunzit şi umbros sub care cei mulţi adăstează!
Bucură-te, cea care rătăciţilor le-ai născut pre Cel Îndrumător!
Bucură-te, cea care robiţilor le-ai născut pre Cel Dezrobitor!
Bucură-te, a Dreptului Judecător îmbietoare!
Bucură-te, tu, a mult greşiţilor iertarea!
Bucură-te, tu, haina celor goi în semeţire!
Bucură-te, iubirea ce biruieşte orice dorire!

Bucură-te, tu, Mireasa cea fără de mire!

Condac VIII

Stranie naştere văzând,
să ne înstrăinăm de la lume,
mintea la Cer strămutând.
Că de aceea, Prea-Înaltul Dumnezeu
pre pământ S-a arătat
om prea-plecat,
vrînd ca să tragă spre înaltul Său,
pre acei ce vom striga:
Aliluia!

Icos VIII

El a fost la cei de jos, tot şi fără cusur;
iar la cei de sus, nicicum depărtat,
Cuvântul cel nescris împrejur.
Că-n dumnezeiască pogorâre S-a dat
şi nu din vreun loc mutare;
iară Naşterea,
din Fecioară de Dumnezeu primitoare,
care aude acestea:
Bucură-te, începătoarea Dumnezeului neîncăput!
Bucură-te, tu, ivăr al tainei fără-început!
Bucură-te, auzita cu nepricepere a necredincioşilor!
Bucură-te, mărirea fără ştirbire a evlavioşilor!
Bucură-te, căruţa cea sfântă a Celui pre Heruvimi!
Bucură-te, adăpostul prea ales a Celui pre Serafimi!
Bucură-te, ceea ce potrivnicele îndelaolaltă ai îmbinat!
Bucură-te, ceea ce fecioria şi naşterea ai împăcat!
Bucură-te, prin care călcarea poruncii s-a dezlegat!
Bucură-te, prin care Edenul ni s-a descătuşat!
Bucură-te, tu, Cheie a lui Hristos de împărăţire!
Bucură-te, a veşnicelor daruri nădăjduire!
Bucură-te, tu, Mireasa cea fără de mire!

Condac IX

Toată a Îngerilor fire
a stat a uimire
de lucrul cel mare
al Întrupării Tale.
Că pre Cel neapropiat,
ca un Dumnezeu şi Domn,

văzutu-L-au om
la toţi apropiat,
cu noi în de-a valma trăind
şi de la noi toţi auzind: ***Aliluia!***

Icos IX

Pe ritorii cei mult vorbitori
noi îi vedem că au rămas,
despre tine Născătoarea de Dumnezeu,
ca nişte peşti fără de glas.
Că a ne spune
nu s-au priceput
cum şi fecioară a rămâne
şi a naşte ai putut.
Iară noi ca de o taină ne minunăm
şi ţie cu încredinţare strigăm:
Bucură-te, a înţelepciunii lui Dumnezeu cămară!
Bucură-te, a rânduielelor Sale comoară!
Bucură-te, ceea ce-nvederezi pre filozofi că nu au minte!
Bucură-te, ceea ce ruşinezi pre meşteşugarii de cuvinte!
Bucură-te, că întrebătorii cei isteţi s-au zăpăcit!
Bucură-te, că năucitorii cu erezuri s-au veştejit!
Bucură-te, că iţele vorbirii atineilor ai rupt!
Bucură-te, că tu mrejele năerilor le-ai umplut!
Bucură-te, ceea ce ne-ai tras din fără fund de neştiinţă!
Bucură-te, că pre mulţi tu îi limpezeşti la cunoştinţă!
Bucură-te, tu, corabia călătorilor spre mântuire!
Bucură-te, tu, ţărmul de peste a vieţii vălurire!
Bucură-te, tu, Mireasa cea fără de mire!

Condac X

Să mântuiască Lumea voind
Împodobitorul tuturora,
către dânsa a venit,
de Sine Însuşi făgăduit,
şi ca un Dumnezeu, Păstorul El fiind,
omeneşte ca noi, S-a închipat.
Că, în asemănare chemând pre cel asemănat,
să ne audă pre noi Dumnezeu
într-un: ***Aliluia!***

Icos X

Zid al fecioarelor eşti, Fecioară de Dumnezeu Născătoare,

şi-al tuturor celor ce spre tine au grăbit.
Că Acela care cerul şi pământul le-a zidit
prea curată pe tine te-a gătit,
în pântecul tău de S-a sălăşluit
şi ţie pe toţi învăţând a striga:
Bucură-te, turla înfecioririi!
Bucură-te, tu, portiţă a izbăvirii!
Bucură-te, începătoarea prefacerii înţelepţeşti!
Bucură-te, aducătoarea de bunătăţi dumnezeieşti!
Bucură-te, că preschimbi pe cei păcatului plămădiţi!
Bucură-te, că iscuseşti pre cei de minte jefuiţi!
Bucură-te, că pre stricătorul de cugete ai abătut!
Bucură-te, că pre semănătorul virtuţii ai născut!
Bucură-te, iatac al nunţii ce nu s-a prihănit!
Bucură-te, că Domnului pre credincioşi ai unit!
Bucură-te, că din fecioare, singură, la Prunc ai fost buna hrănire!
Bucură-te, a sufletelor sfinte, chilie de împodobire!
Bucură-te, tu, Mireasa cea fără de mire!

Condac XI
Sfinte Împărate!
De-am aduce Ţie psalmi şi cântări
la număr întocmai ca nisipul din mări
prin vrednicia noastră nimic nu plinim;
că se biruie această toată cântare
care să tindă ar vrea
către multa mulţime a milelor Tale
ce-ai dat-o celor ce rostim: ***Aliluia!***

Icos XI
Lumânare cea de lumină, primitoare
celor din întuneric, în arătare,
o vedem pre Sfânta Fecioară.
Că aprinzând întru sine flacăra netrupească,
pre toţi îndrumează
întru cunoaşterea dumnezeiască.
Ea ceea care
cu raza minţii ne luminează,
de se cinsteşte cu această chemare:
Bucură-te, tu, mijirea duhovnicescului Soare!
Bucură-te, sclipirea de zi fără-nserare!
Bucură-te, tu, fulger ce prin suflete străluminezi!
Bucură-te, că pe vrăjmaşi cu un tunet spăimântezi!

Bucură-te, că din tine suit-a Răsăritul orbitor!
Bucură-te, că-ai izvorât pe Râul în multe ape curgător!
Bucură-te, ceea ce iconeşti în chip de scăldătoare!
Bucură-te, că ne nălbeşti de-a păcatelor întinare!
Bucură-te, tu, baia ce învăţătura ne curăţeşte!
Bucură-te, tu, potirul ce bucuria ne împărtăşeşte!
Bucură-te, mireasma lui Hristos cea cu bună mirosire!
Bucură-te, încântare a tăcerii întru sfântă răpire!
Bucură-te, tu, Mireasa cea fără de mire!

Condac XII

Har vrând să dăruiască
la datoriile de demult,
Dezlegătorul a toată vina omenească,
singur S-a petrecut
către cei ce de la dar s-au depărtat.
Şi, aşa, El zapisul au spart
ca pre toţi să îi audă într-un săltat: ***Aliluia!***

Icos XII

Naşterea noi toţi de o cântăm
ca pre Biserica însufleţită te lăudăm,
pre tine,
Născătoare de Dumnezeu.
Că, sălăşluindu-Se-n pântecul tău,
Domnul ce în palmă pre toate le ţine,
El a sfinţit, El a mărit, El a-nvăţat
pre toţi să te strige curat:
Bucură-te, tu, cortul Dumnezeului Cuvântul!
Bucură-te, tu, sfânta mai presus de tot Sfântul!
Bucură-te, tu, Chivot sub a Duhului înaurire!
Bucură-te, tu, visterie a Vieţii fără sfârşire!
Bucură-te, coroana nestimată a împăraţilor evlavioşi!
Bucură-te, lădiţa prea cinstită a ierarhilor cuvioşi!
Bucură-te, tu, stâlpul Bisericii cel neclătit!
Bucură-te, tu, Zidul Împărăţiei de nezdrobit!
Bucură-te, cea prin care izbânzile se prea măresc!
Bucură-te, cea prin care duşmanii se umilesc!
Bucură-te, a trupului nostru tămăduire!
Bucură-te, a sufletului nostru mântuire!
Bucură-te, tu, Mireasa cea fără de mire!

Condac XIII

O, Maică prea mărită,
ce născut-ai pe Cuvântul
cel mai Sfânt decât tot sfântul,
primind acum această dăruită,
ne izbăveşte
din orice ispită
şi ne slobozeşte
dintru muncirea ce va să fie
pre toţi cei ce îţi cântăm ţie:
Aliluia!

(Scris de părintele ieroschimonah Daniil Tudor, Sfânt martir român (†17 noiembrie 1963, Aiud)

Imnul Acatist al Născătoarei de Dumnezeu (numit şi al BuneiVestiri)

Text prelucrat de ierom. Petru Pruteanu
© www.teologie.net

***

Dacă Imnul Acatist este încadrat în rânduiala Pavecerniţei, citirea acestuia va începe direct cu Condacul I, iar dacă Acatistul este citit separat, atunci, după rugăciunile începătoare, se va zice (cu trei închinăciuni):

Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la Împăratul nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la Hristos Împăratul nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la însuşi Hristos Împăratul şi Dumnezeul nostru.

Apoi:

Psalmul 142:

Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, întru credincioşia Ta, auzi-mă, întru dreptatea Ta. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta. Vrăjmaşul prigoneşte sufletul meu şi viaţa mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric ca morţii cei din veacuri. Mâhnit e duhul în mine şi inima mea încremenită înlăuntrul meu. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu ca un pământ însetoşat. Degrab auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-ţi întoarce faţa Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în mormânt. Fă să aud dimineaţa mila Ta, că la Tine îmi este nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu. Scapă-mă de vrăjmaşii mei, că la Tine alerg, Doamne. Învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu. Duhul Tău cel bun să mă povăţuiască la pământul dreptăţii. Pentru numele Tău, Doamne, dăruieşte-mi viaţă. Întru dreptatea Ta scoate din necaz sufletul meu. Fă bunătate de stârpeşte pe vrăjmaşii mei şi pierde pe toţi cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Tropar, glasul al 8-lea: Porunca cea tainică cunoscându-o, cel fără de trup îndată a venit în cortul lui Iosif, zicând celei neispitite de nuntă: „Cel ce a plecat cerurile prin pogorârea Sa, fără schimbare în tine se face încăput, pe care şi văzându-L în pântecele tău, chip de rob luând, de uimire mă cuprind, strigând ţie: Bucură- te, Mireasă nenuntită!”

Condacul 1

Apărătoare Doamnă, izbăvindu-ne din nevoi, mulţumiri aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi, robii tăi; şi ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, izbăveşte-ne din tot felul de primejdii, ca să strigăm ţie: ***Bucură-te, Mireasă nenuntită!***

Icosul 1

Îngerul întâistătător din cer a fost trimis să zică Născătoarei de Dumnezeu: Bucură-te! (de 3 ori); şi împreună cu netrupescul lui glas, întrupat văzându-Te, Doamne, minunându-se, a stat strigând către dânsa unele ca acestea:
Bucură-te, prin care bucuria va străluci;
Bucură-te, prin care blestemul se va risipi;
Bucură-te, a lui Adam cel căzut iarăşi chemare;
Bucură-te, a lacrimilor Evei izbăvitoare;
Bucură-te, înălţime cu anevoie de urcat gândurilor omeneşti;
Bucură-te, adâncime cu anevoie de contemplat chiar şi ochilor îngereşti;
Bucură-te, că eşti scaun Împăratului;

Bucură-te, că ții pe Cel ce ține toate;
Bucură-te, stea care Soarele ai arătat;
Bucură-te, pântece, în care dumnezeirea s-a întrupat;
Bucură-te, cea prin care zidirea se înnoiește;
Bucură-te, cea prin care Ziditorul prunc se plăsmuiește;
Bucură-te, Mireasă nenuntită!

Condacul 2
Văzându-se pe sine Sfânta întru curăție, a zis lui Gavriil cu îndrăznire: „Cuvântul tău cel uimitor, se arată cu anevoie a fi primit sufletului meu. Cum, oare, îmi grăiești de naștere din zămislire fără de sămânță?”, strigând: ***Aliluia!***

Icosul 2
Cunoașterea cea de nepătruns cu mintea căutând să o înțeleagă Fecioara, glas a înălțat către cel ce slujea, zicând: „Din pântece curat cum este cu putință să Se nască Fiu, spune-mi?”. Iar acela, răspunzând cu frică, striga așa:
Bucură-te, a tainei „Sfatului nespus” cunoscătoare;
Bucură-te, a celor negrăite încredințare;
Bucură-te, că minunilor lui Hristos ești început;
Bucură-te, că mănunchi dogmelor Lui te-ai făcut;
Bucură-te, scară cerească pe care Dumnezeu a coborât;
Bucură-te, pod care muți la cer pe cei de pe pământ;
Bucură-te, minune mult slăvită de îngeri;
Bucură-te, rană mult plânsă de diavoli;
Bucură-te, că Lumina în chip negrăit ai născut;
Bucură-te, că pe nimeni n-ai învățat în ce chip s-a petrecut;
Bucură-te, că întreci cunoaşterea înțelepților;
Bucură-te, că luminezi mințile credincioșilor;
Bucură-te, Mireasă nenuntită!

Condacul 3
Puterea Celui Preaînalt a umbrit-o atunci spre zămislire pe cea neispitită de nuntă; și pântecele ei cel roditor ca pe o țarină dulce l-a arătat tuturor celor ce vor să secere mântuire, cântând astfel: ***Aliluia!***

Icosul 3
Având Fecioara pântece de Dumnezeu primitor, către Elisabeta a alergat; iar pruncul aceleia îndată recunoscând îmbrăţişarea ei s-a bucurat şi prin săltări, ca şi cu nişte cântări, a strigat Născătoarei de Dumnezeu:
Bucură-te, viţa vlăstarului neveştejit;
Bucură-te, ogor al Rodului neofilit;
Bucură-te, că pe Lucrătorul iubirii de oameni L-ai lucrat;
Bucură-te, că pe Săditorul vieții noastre L-ai sădit;

Bucură-te, brazdă ce odrăsleşti belşug de îndurări;
Bucură-te, masă ce porţi îndestulare de milostiviri;
Bucură-te, că livada desfătării înfloreşti;
Bucură-te, că liman sufletelor pregăteşti;
Bucură-te, tămâie bine primită de mijlocire;
Bucură-te, a lumii întregi ispăşire;
Bucură-te, bună voirea lui Dumnezeu către muritori;
Bucură-te, îndrăznirea muritorilor către Dumnezeu;
Bucură-te, Mireasă nenuntită!

Condacul 4
Vifor de gânduri îndoielnice având întru sine înţeleptul Iosif, s-a tulburat; căci nenuntită ştiindu-te, furată de nuntă te-a bănuit pe tine, cea neprihănită; aflând însă, de zămislirea cea de la Duhul Sfânt, a grăit: ***Aliluia!***

Icosul 4
Auzit-au păstorii pe îngeri cântând venirea lui Hristos în trup şi, alergând ca spre un păstor, L-au văzut pe Acesta ca pe un Miel neprihănit păscând la pieptul Mariei, pe care lăudând-o, au zis:
Bucură-te, Maica Mielului şi a Păstorului;
Bucură-te, staulul oilor cuvântătoare;
Bucură-te, de vrăjmaşii nevăzuţi apărătoare;
Bucură-te, a uşilor Raiului deschizătoare;
Bucură-te, că cele cereşti împreună se bucură cu cele pământeşti;
Bucură-te, că cele pământeşti împreună dănţuiesc cu cele cereşti;
Bucură-te, gura apostolilor cea netăcută;
Bucură-te, a mucenicilor îndrăznire nebiruită;
Bucură-te, reazem statornic al credinţei;
Bucură-te, cunoaştere a strălucirii harului;
Bucură-te, prin care iadul s-a golit;
bucură-te, prin care cu slavă ne-am îmbrăcat;
Bucură-te, Mireasă nenuntită!

Condacul 5
Stea călăuzitoare spre Dumnezeu văzând magii, strălucirii acesteia au urmat; şi, ca pe o făclie ţinându-o, căutau să afle pe Atotputernicul Împărat; şi, ajungând la Cel de neajuns, s-au bucurat şi au strigat Lui, zicând: ***Aliluia!***

Icosul 5
Văzând fiii haldeilor în mâinile Fecioarei pe Cel ce a plăsmuit cu mâna Sa pe oameni şi, socotindu-L pe El drept Stăpân, deşi a luat chip de rob, s-au grăbit cu daruri să-I slujească şi să strige celei binecuvântate:
Bucură-te, Maica Stelei celei neapuse;

Bucură-te, zorii zilei celei tainice;
Bucură-te, că ai stins cuptorul înșelăciunii;
Bucură-te, că luminezi pe înțelegătorii tainei Treimii;
Bucură-te, că stăpânirea tiranului urâtor de oameni ai surpat;
Bucură- te, că pe Hristos, Domn al iubirii de oameni ai arătat;
Bucură-te, de păgânească închinare izbăvitoare;
Bucură-te, de întinatele lucrări slobozitoare;
Bucură-te, a închinării la foc opritoare;
Bucură-te, de flacăra patimilor izbăvitoare;
Bucură-te, călăuză spre curăţie credincioșilor;
Bucură-te, veselie tuturor neamurilor;
Bucură-te, Mireasă nenuntită!

Condacul 6
Propovăduitori purtători de Dumnezeu făcându-se magii, s-au întors în Babilon, împlinind prezicerea lor despre Tine și, propovăduind tuturor că eşti Hristos, au lăsat pe Irod ca pe un fără de minte neștiind să cânte: ***Aliluia!***

Icosul 6
Strălucit-ai lumina adevărului în Egipt şi ai risipit întunericul minciunii; căci idolii lui s-au dărâmat, nerăbdând tăria Ta, Mântuitorule; iar cei ce au scăpat de ei cântau Născătoarei de Dumnezeu:
Bucură-te, a oamenilor îndreptare;
Bucură-te, a dracilor prăbușire;
Bucură-te, că rătăcirea minciunii ai călcat;
Bucură-te, că înșelăciunea idolilor ai vădit;
Bucură-te, mare, care pe faraon cel netrupesc ai înecat;
Bucură-te, piatră, care pe cei însetați de viață ai adăpat;
Bucură-te, al celor din întuneric stâlp de foc călăuzitor;
Bucură-te, acoperământ al lumii, decât norul mai cuprinzător;
Bucură-te, că în locul manei ne-ai adus nestricată mâncare;
Bucură-te, a sfintei desfătări slujitoare;
Bucură-te, pământ al făgăduinței;
Bucură-te, cea din care curge lapte și miere;
Bucură-te, Mireasă nenuntită!

Condacul 7
Urmând Simeon a se muta din veacul acesta amăgitor, Te-ai adus lui ca prunc, dar Te-ai făcut cunoscut lui și ca Dumnezeu desăvârșit. Pentru aceasta, s-a uimit de înțelepciunea Ta cea nespusă, strigând: ***Aliluia!***

Icosul 7

Făptură unică S-a arătat Ziditorul, nouă, celor zidiți de El, răsărind din pântecele cel fără de sămânță și păzindu-l pe acesta nestricat precum era, ca noi, văzând minunea, să o cântăm, grăind:
Bucură-te, floarea nestricăciunii;
Bucură-te, cununa înfrânării;
Bucură-te, că chipul învierii ai strălucit;
Bucură-te, că viețuirea îngerească ai arătat;
Bucură-te, pom cu rod luminos, din care credincioșii se hrănesc;
Bucură-te, copac înfrunzit cu bună umbră, sub care mulţi se adumbresc;
Bucură-te, că ai purtat în pântece Călăuza celor rătăciți;
Bucură-te, că ai născut pe Izbăvitorul celor robiți;
Bucură-te, a dreptului Judecător înduplecare;
Bucură-te, a multor căzuți iertare;
Bucură-te, veșmânt celor goi de îndrăznire;
Bucură-te, dragoste, care înfruntă orice dorire;
Bucură-te, Mireasă nenuntită!

Condacul 8
Naștere străină văzând, să ne înstrăinăm de lume, cu mintea mutându-ne la cer; căci, pentru aceasta, Dumnezeu cel Preaînalt pe pământ om smerit S-a arătat, vrând să tragă la înălţime pe cei ce strigă Lui: ***Aliluia!***

Icosul 8
Întru cele de jos întreg fiind, de cele de sus nicidecum nu s-a depărtat Cuvântul cel necuprins; căci dumnezeiască pogorâre a fost, iar nu schimbare de loc, şi naştere din Fecioara primitoare de Dumnezeu, care aude acestea:
Bucură-te, a neîncăputului Dumnezeu încăpere;
Bucură-te, uşa tainei celei de cinste;
Bucură-te, auzire îndoielnică pentru necredincioşi;
Bucură-te, lauda neîndoielnică pentru credincioşi;
Bucură-te, car prea sfânt a Celui purtat de Heruvimi;
Bucură-te, sălaş prea minunat a Celui înconjurat de Serafimi;
Bucură-te, că pe cele potrivnice într-una ai adunat;
Bucură-te, că fecioria şi naşterea ai împreunat;
Bucură-te, prin care călcarea poruncii s-a dezlegat;
Bucură-te, prin care ușile Raiului s-au descuiat;
Bucură-te, a împărăției lui Hristos cheie;
Bucură-te, a veșnicilor bunătăți nădejde;
Bucură-te, Mireasă nenuntită!

Condacul 9

Toată firea îngerească s-a mirat de marea lucrare a întrupării Tale; că pe Dumnezeu cel neapropiat, L-a văzut om apropiat tuturor, viețuind împreună cu noi şi auzind de la toți: ***Aliluia!***

Icosul 9

Pe ritorii cei vorbăreți, ca niște pești fără de glas îi vedem a se afla în fața minunii tale, Născătoare de Dumnezeu; nepricepându-se a spune cum, rămânând fecioară ai putut naşte; noi însă, minunându-ne de această taină, strigăm cu credință:
Bucură-te, vas al dumnezeieștii înțelepciuni;
Bucură-te, comoară a Proniei Lui;
Bucură-te, că neînțelepți pe filosofi ai arătat;
Bucură-te, că pe cei meşteri la cuvânt fără glas i-ai lăsat;
Bucură-te, că iscoditorii celor ascunse s-au zăpăcit;
Bucură-te, că scriitorii de mituri s-au veştejit;
Bucură-te, că ai risipit sofismele atenienilor;
Bucură-te, că ai umplut mrejele pescarilor;
Bucură-te, că ne-ai scos din adâncul neștiinței;
Bucură-te, că pe mulți ai împodobit cu lumina cunoştinței;
Bucură-te, corabie a celor ce vor să se mântuiască;
Bucură-te, liman al celor ce pe marea vieții plutesc;
Bucură-te, Mireasă nenuntită!

Condacul 10

Vrând Împodobitorul a toate să mântuiască lumea, a venit la ea de bună voie şi, Păstor fiind ca Dumnezeu, pentru noi s-a arătat om ca și noi; căci, cu asemănarea chemând pe cel după asemănare, ca un Dumnezeu aude: ***Aliluia!***

Icosul 10

Zid fecioarelor eşti, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, și tuturor celor ce aleargă la tine; că Făcătorul cerului și al pământului pe tine, prea curată, te-a gătit și, sălășluindu-Se în pântecele tău, îi învață pe toți să cânte ție:
Bucură-te, stâlp al fecioriei;
Bucură-te, poartă a mântuirii;
Bucură-te, început al rezidirii duhovnicești;
Bucură-te, dătătoarea bunătății dumnezeiești;
Bucură-te, că pe cei zămisliți întru păcat ai renăscut;
Bucură-te, că pe cei grei cu mintea ai povățuit;
Bucură-te, că pe stricătorul de minți ai nimicit;
Bucură-te, că pe Semănătorul neprihănirii ai născut;
Bucură-te, cămară a nunții celei prea curate;
Bucură-te, alipire de Domnul a credincioşilor;
Bucură-te, că de fecioare prea bine te îngrijeşti;

bucură-te, că sufletele sfinţilor către Mire le însoţeşti.
Bucură-te, Mireasă nenuntită!

Condacul 11
Imn de laudă pe măsura mulțimii îndurărilor Tale, cu neputință este a- ți aduce Ție, Împărate Sfinte, că și psalmi mulți ca nisipul mării de am cânta, nu săvârşim nimic vrednic de cele ce ne-ai dăruit nouă, celor ce strigăm: ***Aliluia!***

Icosul 11
Făclie primitoare de lumină, strălucind celor din întuneric, o vedem pe Sfânta Fecioară; căci aprinzând focul cel nematerialnic, îi călăuzește la cunoaşterea dumnezeiască pe toţi, luminându-le mintea cu strălucire şi este cinstită cu strigarea aceasta:
Bucură-te, rază a Soarelui cugetător;
Bucură-te, strălucire a neapusului Luminător;
Bucură-te, fulger ce sufletele străluceşti;
Bucură-te, că precum tunetul pe dușmani îi îngrozeşti;
Bucură-te, că răsari luminarea cea cu multe raze;
Bucură-te, că izvorăşti râul cel cu multe ape;
Bucură-te, că te-ai făcut chip al scăldătoarei duhovniceşti;
Bucură-te, că întinăciunea păcatului curăţeşti;
Bucură-te, baie care speli conştiinţa;
Bucură-te, pahar care ospătezi bucuria;
Bucură-te, a parfumului lui Hristos mireasmă;
Bucură-te, ospăţ al vieţii celei de taină;
Bucură-te, Mireasă nenuntită!

Condacul 12
Vrând să dea iertare datoriilor celor de demult, Dezlegătorul datoriilor tuturor oamenilor, prin Sine Însuşi S-a apropiat de cei ce s-au depărtat de harul Lui; şi, rupând zapisul, aude de la toți: ***Aliluia!***

Icosul 12
Cântând naşterea ta, toţi te lăudăm ca pe o biserică însufleţită, Născătoare de Dumnezeu; că Domnul, Cel ce ține cu mâna Sa toate, sălăşluindu-Se în pântecele tău, a sfinţit, a slăvit şi a învăţat pe toți să strige ție:
Bucură-te, cort al lui Dumnezeu Cuvântul;
Bucură-te, Sfântă mai mare decât toți sfinții;
Bucură-te, chivot, ce cu Duhul ai fost poleită;
Bucură-te, a vieții comoară necheltuită;
Bucură-te, coroană de mult preț a împăraților credincioşi;
Bucură-te, cuviincioasă laudă a preoților evlavioşi;
Bucură-te, al Bisericii turn de neclintit;

Bucură-te, al sufletului zid de necucerit;
Bucură-te, prin care se înalţă biruinţele;
Bucură-te, prin care se surpă vrăjmaşii;
Bucură-te, a trupului meu tămăduire;
Bucură-te, a sufletului meu mântuire;
Bucură-te, Mireasă nenuntită!

Condacul 13
O, prea lăudată Maică, care ai născut pe Cuvântul cel mai sfânt decât toți sfinții (de 3 ori), primind acum a noastră aducere de laudă, izbăveşte-ne pe toţi de orice necaz şi de viitoarele chinuri scapă pe cei ce împreună strigă: ***Aliluia!***

Aici se repetă:

Icosul 1
Îngerul întâistătător din cer a fost trimis să zică Născătoarei de Dumnezeu: Bucură-te! (de 3 ori); şi împreună cu netrupescul lui glas, întrupat văzându-Te, Doamne, minunându-se, a stat strigând către dânsa unele ca acestea:
Bucură-te, prin care bucuria va străluci;
Bucură-te, prin care blestemul se va risipi;
Bucură-te, a lui Adam cel căzut iarăşi chemare;
Bucură-te, a lacrimilor Evei izbăvitoare;
Bucură-te, înălțime cu anevoie de urcat gândurilor omeneşti;
Bucură-te, adâncime cu anevoie de contemplat chiar şi ochilor îngereşti;
Bucură-te, că eşti scaun Împăratului;
Bucură-te, că ții pe Cel ce ține toate;
Bucură-te, stea care Soarele ai arătat;
Bucură-te, pântece, în care dumnezeirea s-a întrupat;
Bucură-te, cea prin care zidirea se înnoiește;
Bucură-te, cea prin care Ziditorul prunc se plăsmuiește;
Bucură-te, Mireasă nenuntită!

Condacul 1
Apărătoare Doamnă, izbăvindu-ne din nevoi, mulţumiri aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi, robii tăi; şi ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, izbăveşte-ne din tot felul de primejdii, ca să strigăm ţie: ***Bucură-te, Mireasă nenuntită!***

apoi se citește rugăciunea de mai jos și se face sfârșitul.

Rugăciune către Născătoarea de Dumnezeu

Stăpână de Dumnezeu Născătoare, Împărăteasa cerului şi a pământului, cinstea şi lauda creştinilor, ceea ce eşti mai înaltă decât cerurile şi mai curată decât

soarele, Fecioară prea lăudată, nădejdea celor păcătoşi şi liniştea celor înviforaţi, caută spre noi, nevrednicii, şi ne scapă de vicleşugurile diavolului, că ne-au împresurat întristările, nevoile şi răutăţile.

Dă-ne mână de ajutor, Stăpână, că pierim. Îndură-te de noi şi mijloceşte la Fiul tău cu rugăciunile tale prea puternice şi nebiruite, ca să-Şi întoarcă spre noi mila Sa cea bogată şi pe toţi să ne învrednicească a ne păstra viaţa cinstită şi fără de prihană, pentru ca noi, cu o gură şi cu o inimă, pe El pururea să-L slăvim, iar ţie să-ţi zicem: "Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine!“ Amin.

Imnul Acatist al Bunei Vestiri a Maicii Domnului din Ceasoslov tipărit în Brașov la anul 1835

facerea Sfântului Iosif scriitorul de cântări

Începutul se face ca și la al Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Deci, cântăm **stihirile** acestea glasul 6:

Sfatul cel mai înainte de veci, descoperindu-l ție Fecioară Gavriil, a stătut înaintea ta închinându-se ție și zicând: Bucură-te, pământul cel nesemănat; Bucură-te, rugul cel nears; Bucură-te, adâncul cel ce este cu anevoie a se vedea; Bucură-te, podul care ne treci pe noi la ceruri, și scara cea înaltă care o a văzut Iacov; Bucură-te, dumnezeiască năstrapă cu mană; Bucură-te, dezlegarea blestemului; Bucură-te, chemarea lui Adam, Domnul este cu tine.

Te arăți mie ca un om, zis-a curata Fecioară către Arhistrateg, și cum vestești graiuri mai presus de om, zis-ai că va fi Dumnezeu cu mine, și se va sălășlui în pântecele meu, și cum voi fi sălaș desfătat spune-mi, și loc sfințirii Celui ce este mai presus de Heruvimi? Nu mă înșela pe mine cu înșelăciune, că n-am cunoscut dulceață, nunții sunt neîmpreunată, dar prunc cum voi naște?

Dumnezeu unde voiește se biruiește rânduiala firii, zis-a cel fără de trup, și se lucrează cele ce sunt mai presus de om, crede cuvintele mele cele adevărate, ceea ce ești cu totul sfântă și fără prihană. Iar ea a strigat, fie mie acum după

cuvântul tău, şi voi naşte pe Cel fără de trup, carele va lua din mine trup, pentru ca să ridice ca un Puternic pe om, la cinstea cea dintâi cu împreunarea.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glasul 2*

Taina cea din veci se descoperă astăzi, şi Fiul lui Dumnezeu, Fiu omului se face, ca luând ce este mai prost, să-mi dea mie ce este mai bun. Amăgitu-s-a de demult Adam poftind să fie Dumnezeu, şi n-a fost, iar Dumnezeu se face om, ca să facă pe Adam dumnezeu, să se veselească făptura, şi să salte firea, că Arhanghelul stă cu frică înaintea Fecioarei, şi-i aduce bucurie împotriva întristării. Cela ce Te-ai făcut om pentru milostivirea milei, Dumnezeul nostru mărire Ţie.

La Stihoavnă

Stihurile, glas 1:

Podobie: Ceea ce eşti bucuria Cetelor cereşti şi pe pământ oamenilor tare folositoare, prea curată Fecioară miluieşte-ne pe noi cei ce scăpăm la tine. Că nădejdile noastre, după Dumnezeu, întru tine le-am pus, Născătoare de Dumnezeu.

Din crugurile cereşti zburând Gavriil în Nazaret, a stătut înaintea Fecioarei Mariei, strigând către dânsa, Bucură-te, că vei să zămisleşti Fiu pe Cel mai de demult decât Adam, pe Făcătorul veacurilor, şi Izbăvitorul tuturor, celor ce-ţi strigă ţie, Bucură-te Curată.

Stih: Ascultă fiică şi vezi, şi pleacă urechea ta, şi uită pe norodul tău, şi casa părintelui tău.

Gavriil aducând veste bună din Cer Fecioarei, a strigat către dânsa: Bucură-te, că vei să zămisleşti în pântecele tău pe Cela ce va încapă întru tine, şi întru toate este neîncăput, şi vei să te arăţi Născătoare, Celui ce a răsărit din Tatăl mai înainte decât Luceafărul.

Stih: Feţei tale se vor ruga bogaţii norodului.

Cuvântul Cel ce este împreună veşnic cu Tatăl cel fără de început, neadspărţindu-se de cei de sus acum a venit la cei de jos, pentru cea prea mare a Sa îndurare, milostivindu-Se spre alunecarea noastră, şi luând sărăcia lui Adam, S-a închipuit în cel străin.

Stih: Tot pământul să se închine ţie şi să cânte ţie.

Cel ce din Tatăl este de-a pururea, și din mamă sub vremi, Cuvântul cel prea înființat, arătându-se lumii chipul robului primește, și se face trup neosebindu-se de Dumnezeire, și zidește pe Adam în pântecele aceleia, care L-a zămislit pe Dânsul fără sămânță.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glasul 2*

Astăzi binevestește Gavriil celei pline de dar: Bucură-te, Maică care n-ai cunoscut de mire, și nu știi de nuntă. Nu te mira de chipul meu cel străin, nici te spăimânta, că Arhanghel sunt, șarpele a înșelat pe Eva oarecând, iar eu acum binevestesc ție bucurie, rămânea-vei întreagă și vei naște pe Domnul, Preacurată.

Doamne miluieşte-ne (de 12 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Veniţi să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm şi să cădem la Hristos Împăratul nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm şi să cădem la însuşi Hristos Împăratul şi Dumnezeul nostru.

Apoi: **Psalmul 142**
1. Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, întru credincioşia Ta, auzi-mă, întru dreptatea Ta.
2. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta.
3. Vrăjmaşul prigoneşte sufletul meu şi viaţa mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric ca morţii cei din veacuri.
4. Mâhnit e duhul în mine şi inima mea încremenită înlăuntrul meu.
5. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit.
6. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu ca un pământ însetoşat.
7. Degrab auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-ţi întoarce faţa Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în mormânt.
8. Fă să aud dimineaţa mila Ta, că la Tine îmi este nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu.
9. Scapă-mă de vrăjmaşii mei, că la Tine alerg, Doamne.
10. Învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu. Duhul Tău cel bun să mă povăţuiască la pământul dreptăţii.
11. Pentru numele Tău, Doamne, dăruieşte-mi viaţă. Întru dreptatea Ta scoate din necaz sufletul meu.

12. Fă bunătate de stârpeşte pe vrăjmaşii mei şi pierde pe toţi cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Troparul, glasul 8: Porunca cea cu taină luându-o întru cunoștință cel fără de trup, în casa lui Iosif, degrab a stătut înainte zicând celeia ce nu știa de nuntă: Cel ce a plecat Cerurile cu pogorârea, încape fără de schimbare tot întru tine: pe carele și văzându-L în pântecele tău luând chip de rob, mă spăimântez a striga către tine: Bucură-te, Maică care nu știi de mire. *(de 3 ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glasul 2*

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Canonul de mulțumire al Preasfintei de Dumnezeu Născătoarei

Al căreia stih cel de pe margine la greci este acesta: Ceea ce ești lăcaș bucuriei, ție uneia se cade să te bucuri.

facerea lui Iosif

Peasna 1, glas 4

Irmos: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul, şi cuvânt răspunde-voi Împărătesei Maici şi mă voi arăta luminat prăznuind şi voi cânta minunile ei bucurându-mă.

Pe tine cartea lui Hristos cea însuflețită, pecetluită cu Duhul, văzându-te marele Arhanghel, Curată au strigat către tine: Bucură-te, ceea ce ești lăcaș Bucuriei, pentru care se strică blestemul strămoașei.

Bucură-te, Fecioară Mireasă dumnezeiească, îndreptarea lui Adam, și omorârea iadului. Bucură-te, polata Împăratului tuturor cea cu totul fără de prihană. Bucură-te, scaunul cel de foc al Celui ce este Atotțiitor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Bucură-te, Floarea cea nevestejită, care una ai crescut Mărul cel cu bun miros. Bucură-te, ceea ce ai născut mirosul cel bun al însuși Împăratului. Bucură-te, mântuirea lumii, ceea ce nu știi de nuntă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Bucură-te, comoara curăției, pentru care ne-am sculat din căderea noastră. Bucură-te, Stăpână ceea ce ești crin cu dulce miros, care umpli de bună mireasmă pe cei credincioși, tămâia cea cu bun miros, și mirul cel de mult preț.

Peasna 3

Irmos: Pe ai tăi cântăreți, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești izvor viu și îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească întărește-i, și întru dumnezeiască mărirea ta, cununilor măririi învrednicește-i.

Ceea ce ai răsărit Spicul cel dumnezeiesc cu adevărat, ca o holdă nearată. Bucură-te, masa cea însuflețită întru care au încăput Pâinea Vieții. Bucură-te, Stăpână care ești izvorul Apei vieții cel nedeșertat.

Bucură-te, Pruncă care ai născut pe Pruncul cel fără de prihană credincioșilor. Bucură-te, Mielușeaua care ai născut pe Mielușelul lui Dumnezeu, carele a ridicat păcatele a toată lumea. Bucură-te, curățitoare caldă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Bucură-te, Luceafărul dimineții cel prea luminat, care ești singură lăcașul Luminii, ceea ce ai purtat pe Soarele Hristos. Bucură-te, ceea ce ai stricat întunericul, și ai gonit de pretutindenea pe dracii cei întunecați.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Bucură-te, singura ușă prin care a trecut singur Cuvântul, Stăpână care ai sfărâmat cu nașterea ta încuietorile, și ușile iadului: Bucură-te, dumnezeiască intrare a celor ce se mântuiesc, ceea ce ești cu totul lăudată.

Peasna 4

Irmos: Cela ce șade întru mărire pe scaunul Dumnezeirii, pe nor ușor a venit Iisus Dumnezeul cel Preaînalt, prin palmă curată, și a mântuit pe cei ce strigă: mărire Hristoase puterii Tale.

Întru glasuri de cântări cu credință strigăm către tine Fecioară ceea ce ești cu totul lăudată: Bucură-te, munte gras și închegat cu Duhul. Bucură-te, sfeșnice și năstrapa ceea ce porți mana, care îndulcește simțirile tuturor creștinilor.

Bucură-te, prea curată Stăpână care ești curățirea lumii. Bucură-te, scara care ai înălțat cu darul pe toți de pe pământ. Bucură-te, pod care cu adevărat treci din moarte la viață pe toți cei ce te laudă pe tine.

Bucură-te, Preacurată care ești mai înaltă decât cerurile, care fără osteneală ai purtat în pântecele tău Temelia pământului. Bucură-te, roșeală care ai vopsit din sângele tău veșmântul cel dumnezeiesc al Împăratului Puterilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Bucură-te, Stăpână care ai născut pe Dătătorul de lege cel adevărat, carele curățește în dar fărădelegile tuturor, adâncimea ce necuprinsă cu mintea, înălțimea cea nespusă, ceea ce nu știe de nuntă, pentru care noi toți ne-am îndumnezeit.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe tine ceea ce ai împletit lumii cununa cea neîmpletită de mână, te lăudăm: Bucură-te, strigând către tine Fecioară: păzitoarea tuturor, și îngrădire și scăparea cea sfințită.

Peasna 5

Irmos: Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască mărirea ta, că tu Fecioară care nu știi de nuntă, ai avut în pântece pe Dumnezeu cel ce este peste toate, și ai născut Fiu pe Cel fără de ani, cel ce dăruiește mântuire tuturor celor ce te laudă pe tine.

Bucură-te, prea nevinovată care ai născut Calea vieții, și ai mântuit lumea din potopul păcatului Mireasă dumnezeiască, auzire și grai înfricoșat: Bucură-te, petrecerea Stăpânului făpturii.

Bucură-te, Preacurată ceea ce ești tărie și întărire oamenilor, loc de sfințire măririi, omorârea iadului, cămară cu totul luminoasă: Bucură-te, bucuria îngerilor; Bucură-te, ajutătoarea celor ce se roagă ție cu credință.

Bucură-te, Stăpână căruța Cuvântului cea în chipul focului; Raiule însuflețite care ai în mijloc Pomul vieții pe Domnul, a căruia dulceață înviază pe cei ce se împreună Lui cu credință, și au fost supuși stricăciunii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Întăriți fiind cu puterea ta, cu credință strigăm ție: Bucură-te, cetatea Împăratului tuturor, de care s-au grăit luminat cele prea slăvite și vrednice a se auzi, munte netăiat. Bucură-te, adâncul cel nemăsurat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ceea ce ești sălaș desfătat Cuvântului bucură-te, Preacurată, vasul care ai scos Mărgăritarul cel dumnezeiesc. Bucură-te, împăcarea cea către Dumnezeu cu totul minunată, a tuturor celor ce pururea te fericesc pe tine Născătoare de Dumnezeu.

Peasna 6

Irmos: Înțelepții lui Dumnezeu care faceți acest praznic dumnezeiesc și cu totul cinstit al Maicii lui Dumnezeu, veniți să plesnim cu mâinile, slăvind pe Dumnezeu cel ce S-au născut dintru dânsa.

Ceea ce ești cămară nespurcată a Cuvântului, și pricină îndumnezeirii tuturor: Bucură-te, Prea curată chemarea proorocilor. Bucură-te, podoaba apostolilor.

Dintru tine a picat Roua, care a stins văpaia mulțimii dumnezeilor, pentru aceasta strigăm către tine: Bucură-te, lâna cea plină de rouă care Fecioară, Ghedeon mai înainte o a văzut.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Iată Fecioară: Bucură-te strigăm ție, fii nouă adăpostire și liniște celor ce ne învăluim întru adâncul scârbelor, și al tuturor smintelilor potrivnicului.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ceea ce ești pricina bucuriei, umple de dar gândul nostru, ca să strigăm ție: Bucură-te, rugul cel nears, și norul cel cu totul luminos, care neîncetat umbrezi pe cei credincioși.

Acatistul Bunei Vestiri

Condac 1

Apărătoarei Doamnei, pentru biruință mulțumiri, izbăvindu-ne din nevoi, aducem ție Născătoare de Dumnezeu noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozește-ne pe noi din toate nevoile, ca să strigăm ție: ***Bucură-te Maică pururea Fecioară.***

Icos 1

Îngerul cel mai întâi stătător, din Cer au fost trimis să zică Născătoarei de Dumnezeu: Bucură-te, și împreună cu glasul cel netrupesc, văzându-Te pe Tine Doamne întrupat, s-au spăimântat și au stătut strigând către dânsa unele ca acestea:
Bucură-te, pentru care răsare bucuria;
Bucură-te, pentru care piere blestemul;
Bucură-te, chemarea lui Adam celui căzut;
Bucură-te, izbăvirea lacrimilor Evei;
Bucură-te, înălțime întru care cu anevoie se suie gândurile omenești;
Bucură-te, adâncime care nu te poți lesne vedea nici cu ochii îngerești;
Bucură-te, că ești scaun Împăratului;
Bucură-te, că porți pe Cela ce poartă toate;
Bucură-te, steaua care arăți Soarele;
Bucură-te, pântecele Dumnezeieștii întrupări;
Bucură-te, pentru care se înnoiește făptura;
Bucură-te, prin care Prunc s-au făcut Făcătorul;

Bucură-te, Maică pururea Fecioară!

Condac 2

Văzându-se pe sine Sfânta întru curăție, zis-au lui Gavriil cu îndrăznire, prea slăvit glasul tău, se arată a fi cu anevoie priimit sufletului meu, că naștere cu zămislire fără de sămânță cum îmi spui, strigând: ***Aliluia!***

Icos 2

Înțelegerea cea neînțeleasă căutând Fecioara să o înțeleagă, au strigat către cel ce slujea, din pântece curat cum este cu putință să se nască fiu, spune-mi? către care el au zis cu frică, însă strigând așa:
Bucură-te, tăinuitoarea sfatului celui nespus;
Bucură-te, tăcerea celor ce se roagă cu credință;
Bucură-te, începătura minunilor lui Hristos;
Bucură-te, capul poruncilor Lui:
Bucură-te, scara Cerului, pe care s-au pogorât Dumnezeu;
Bucură-te, Podul care duci la Cer pe cei de pe pământ;
Bucură-te, minunea care de îngeri ești mult slăvită;
Bucură-te, ceea ce ești rană diavolilor de mult plâns;
Bucură-te, ceea ce ai născut Lumina cea nespusă;
Bucură-te, ceea ce n-ai învățat nici pe unul în ce chip au fost;
Bucură-te, ceea ce covârșești mintea celor înțelepți;
Bucură-te, ceea ce luminezi gândurile celor credincioși;
Bucură-te, Maică pururea Fecioară!

Condac 3

Puterea Celui de sus au umbrit atuncea spre zămislirea celeia ce nu știe de nuntă, și pântecele ei cu bună Roadă ca o țarină dulce l-au arătat, tuturor celor ce vor să secere mântuire, când vor cânta așa: ***Aliluia!***

Icos 3

Având Fecioara în pântece pe Dumnezeu priimit, au alergat la Elisabeta, iar pruncul aceleia îndată cunoscând închinarea ei s-au bucurat, și cu jucările ca cu niște cântări, au strigat către Născătoarea de Dumnezeu:
Bucură-te, vița Mlădiței celei nevestejite;
Bucură-te, câștigarea Rodului celui fără de moarte;
Bucură-te, ceea ce ai lucrat pe Lucrătorul cel iubitor de oameni;
Bucură-te, ceea ce ai născut pe Săditorul vieții noastre;
Bucură-te, brazdă care ai crescut înmulțirea milelor;
Bucură-te, masă care porți curățire de prisosit;
Bucură-te, ceea ce înfloresti ca Raiul desfătării;
Bucură-te, ceea ce gătești adăpostire sufletelor;
Bucură-te, rugăciunea tămâiei cea priimită;

Bucură-te, curățitoarea a toată lumea;
Bucură-te, voia cea bună a lui Dumnezeu către noi cei muritori;
Bucură-te, ceea ce ești îndrăznirea celor muritori către Dumnezeu;
Bucură-te, Maică pururea Fecioară!

Condac 4

Vifor de gânduri necredincioase având înlăuntru înțeleptul Iosif, s-au tulburat uitându-se spre tine cea neamestecată cu nunta, și socotind că ești furată de nuntă, ceea ce ești fără de prihană. Iar dacă au cunoscut că este zămislirea ta de la Duhul Sfânt, au zis: ***Aliluia!***

Icos 4

Auzit-au păstorii pe îngeri, lăudând venirea lui Hristos în trup, și alergând ca către un Păstor, văzut-au pe Acesta ca pe un miel fără prihană în brațele Mariei păscându-Se, pe care lăudându-o, au zis:
Bucură-te, Maica Mielului și a Păstorului;
Bucură-te, staulul oilor celor cuvântătoare;
Bucură-te, muncirea vrăjmașilor celor nevăzuți;
Bucură-te, deschiderea ușilor Raiului;
Bucură-te, că cele cerești împreună se bucură cu cele pământești;
Bucură-te, că cele pământești împreună dănțuiesc cu cele cerești;
Bucură-te, gura apostolilor cea fără de tăcere;
Bucură-te, îndrăznirea cea nebiruită a purtătorilor de chinuri;
Bucură-te, temeiul cel tare al credinței;
Bucură-te, cunoștința Darului cea luminoasă;
Bucură-te, pentru care s-au golit iadul;
Bucură-te, pentru care ne-am îmbrăcat cu slavă;
Bucură-te, Maică pururea Fecioară!

Condac 5

Steaua cea cu dumnezeiască mergere, văzându-o înțelepții, mers-au pe urma luminii ei, și ținându-o ca pe o făclie, cu dânsa căuta pe tarele Împărat, și ajungând pe Cel neajuns, s-au bucurat strigându-I Lui: ***Aliluia!***

Icos 5

Văzut-au pruncii haldeilor, în mâinile Fecioarei, pe Cel ce au zidit pe om cu mâinile, și cunoscându-L pe El a fi Stăpân, măcar de au luat și chip de rob, s-au nevoit cu daruri a-I sluji Lui, și a striga celei blagoslovite:
Bucură-te, Maica Stelei celei neapuse;
Bucură-te, raza Zilei celei de taină;
Bucură-te, ceea ce ai stins cuptorul înșelăciunii;
Bucură-te, ceea ce luminezi pe tăinuitorii Treimii;
Bucură-te, ceea ce ai lepădat din dregătorie pe muncitorul cel fără de omenie;

Bucură-te, ceea ce ai arătat pe Domnul Hristos Iubitorul de oameni;
Bucură-te, ceea ce ne-ai mântuit din slujba păgânească;
Bucură-te, ceea ce curățești lucrurile cele spurcate;
Bucură-te, ceea ce ai stins închinăciunea focului;
Bucură-te, ceea ce ai schimbat văpaia chinurilor;
Bucură-te, îndreptătoarea înțelepciunii celor credincioși;
Bucură-te, veselia tuturor neamurilor;
Bucură-te, Maică pururea Fecioară!

Condac 6
Mărturisitori purtătorii de Dumnezeu fiind filozofii, s-au întors în Babilon, săvârșind proorocia Ta, și mărturisindu-Te pe Tine Hristoase tuturor, lăsat-au pe Irod ca pe un mincinos, că nu știa să cânte: ***Aliluia!***

Icos 6
Strălucind Tu în Eghipet Lumina adevărului, ai gonit întunericul minciunii: că idolii lui Mântuitorule nerăbdând tăria ta au căzut. Iar cei ce s-au izbăvit de dânșii, au strigat către Născătoarea de Dumnezeu:
Bucură-te, îndreptarea oamenilor;
Bucură-te, căderea dracilor;
Bucură-te, ceea ce ai călcat rătăcirea înșelăciunii;
Bucură-te, ceea ce ai vădit înșelăciunea idolească;
Bucură-te, mare care ai înecat pe Faraon cel netrupesc;
Bucură-te, stâlp de foc care povățuiești pe cei ce sunt întru întuneric;
Bucură-te, Acoperământul lumii cel mai decât norul;
Bucură-te, hrană și năstrapă cu mană;
Bucură-te, slujitoarea desfătării celei sfinte;
Bucură-te, pământul făgăduinței;
Bucură-te, din care curge miere și lapte;
Bucură-te, Maică pururea Fecioară!

Condac 7
Vrând Simeon să se mute din acest veac de acum înșelător, Te-ai dat lui ca un Prunc, dar Te-ai cunoscut lui și Dumnezeu desăvârșit, pentru aceasta s-au mirat de înțelepciunea Ta cea nespusă, strigând: ***Aliluia!***

Icos 7
Arătat-au făptură nouă, arătându-Se Făcătorul nouă celor ce suntem făcuți de Dânsul, răsărind din pântece fără de sămânță, și păzindu-l întreg precum au fost, ca văzând minune să o lăudăm pe dânsa, strigând:
Bucură-te, Floarea nestricăciunii;
Bucură-te, cununa înfrânării;
Bucură-te, ceea ce ai strălucit chipul Învierii;

Bucură-te, ceea ce ai arătat viața îngerească;
Bucură-te, Pomul cel cu luminoasă roadă din care se hrănesc credincioșii;
Bucură-te, Copacul cel înfrunzit cu bună umbră, cu carele se acoperă mulți;
Bucură-te, ceea ce ai născut pe Îndreptătorul celor rătăciți;
Bucură-te, că ai născut pe Izbăvitorul celor robiți;
Bucură-te, îmblânzirea Judecătorului celui drept;
Bucură-te, iertarea a multor greșiți;
Bucură-te, haina celor goi de îndrăzneală;
Bucură-te, dragostea ceea ce biruiește toată dorirea;
Bucură-te, Maică pururea Fecioară!

Condac 8
Văzând naștere străină, să ne înstrăinăm din lume, mutându-ne mintea la Cer, că pentru aceasta Dumnezeu Cel Preaînalt, pe pământ s-au arătat Om plecat, vrând să tragă la înălțime pe cei ce strigă Lui: ***Aliluia!***

Icos 8
Cu totul au fost întru cei de jos, și de cei de sus nicicum nu s-au despărțit Cuvântul cel nescris împrejur. Că pogorârea lui Dumnezeu n-au fost cu mutare din loc, și nașterea din Fecioara cea primitoare de Dumnezeu, care aude acestea:
Bucură-te, încăperea lui Dumnezeu Celui neîncăput;
Bucură-te, ușa tainei celei cinstite;
Bucură-te, auzirea cea cu nepricepere a celor necredincioși;
Bucură-te, lauda cea fără de îndoire a celor credincioși;
Bucură-te, căruța cea prea sfântă a Celui ce este pe Heruvimi;
Bucură-te, sălașul cel prea slăvit al Celui ce este pe Serafimi;
Bucură-te, ceea ce ai adunat lucruri potrivnice întru una;
Bucură-te, ceea ce ai împreunat fecioria și nașterea;
Bucură-te, pentru care s-au deslegat călcarea poruncii;
Bucură-te, cu carea s-au deschis Raiul;
Bucură-te, Cheia Împărăției lui Hristos;
Bucură-te, nădejdea bunătăților celor veșnice;
Bucură-te, Maică pururea Fecioară!

Condac 9
Toată firea îngerească s-au minunat de lucrul cel prea mare al întrupării tale, că pe Cel neapropiat ca un Dumnezeu, L-au văzut Om apropiat tuturor, petrecând împreună cu noi, și auzind de la toți așa: ***Aliluia!***

Icos 9
Pe ritorii cei mult vorbitori, vedemu-i Născătoare de Dumnezeu a fi despre tine ca niște pești fără de glas, că nu se pricep să spună în ce chip, și Fecioară ai

rămas, și ai putut naște. Iar noi de o taină ca aceasta minunându-ne, cu credință strigăm:
Bucură-te, sălașul înțelepciunii lui Dumnezeu;
Bucură-te, Comoara rânduielii Lui;
Bucură-te, ceea ce arăți pe filozofi neînțelepți;
Bucură-te, ceea ce ai vădit pe cei meșteri la cuvânt a fi necuvântători;
Bucură-te, că au nebunit întrebătorii cei cumpliți;
Bucură-te, că s-au veștejit făcătorii de basne;
Bucură-te, ceea ce ai rupt vorbele cele încurcate ale atenienilor;
Bucură-te, ceea ce ai umplut mrejile pescarilor,
Bucură-te, ceea ce ne-ai tras dintru adâncul necunoștinței;
Bucură-te, ceea ce pe mulți i-ai luminat la minte;
Bucură-te, Corabia celor ce vor să se mântuiască;
Bucură-te, Limanul celor ce umblă cu corăbiile acestei vieți:
Bucură-te, Maică pururea Fecioară!

Condac 10

Vrând să mântuiască lumea Împodobitorul tuturor, la dânsa Însuși fiind făgăduit au venit, și Păstor fiind ca un Dumnezeu, pentru noi S-au arătat Om ca noi, că cu asemănarea chemând pe cel asemenea, ca un Dumnezeu aude: ***Aliluia!***

Icos 10

Zid ești fecioarelor Născătoare de Dumnezeu Fecioară, și tuturor celor ce aleargă la tine, că Făcătorul Cerului și al pământului, te-au gătit pe tine Curată, sălășluindu-Se în pântecele tău, și învățând pe toți să strige ție:
Bucură-te, turnul fecioriei;
Bucură-te, ușa mântuirii;
Bucură-te, Stăpâna făpturii celei înțelegătoare,
Bucură-te, dătătoarea Darului celui dumnezeiesc,
Bucură-te, că tu ai înnoit pe cei zămisliți cu rușinea;
Bucură-te, că tu ai învățat pe cei furați de minte;
Bucură-te, ceea ce ai stricat pe stricătorul gândurilor;
Bucură-te, ceea ce ai născut pe Semănătorul curăției;
Bucură-te, Cămara nunții celei fără de sământă;
Bucură-te, ceea ce ai împreunat Domnului pe cei credincioși;
Bucură-te, ceea ce din fecioare ai fost una bună hrănitoare de Prunc;
Bucură-te, Cămara cea împodobită a sufletelor sfinților.
Bucură-te, Maică pururea Fecioară!

Condac 11

Împărate Sfinte, de Ți-am aduce cântări și psalmi la număr întocmai ca nisipul, nimica nu plinim cum se cade, că se biruiește toată cântarea, care va să tindă

către mulțimea milelor Tale celor multe, care ai dat celor ce-Ți strigă Ție: ***Aliluia!***

Icos 11

Făclie primitoare de lumină, arătată celor ce sunt întru întuneric, vedem pe Preasfânta Fecioară, că aprinzând în sine Focul cel netrupesc, îndreptează spre cunoștința cea dumnezeiască pe toți, care luminează mintea cu raza, și cu chemarea se cinstește cu acestea:
Bucură-te, raza Soarelui celui înțelegător;
Bucură-te, raza Luminii celei neapuse;
Bucură-te, fulgerul care luminezi sufletele;
Bucură-te, ceea ce îngrozești pe vrăjmași ca un tunet;
Bucură-te, că dintru tine au răsărit strălucirea cea cu multă lumină;
Bucură-te, ceea ce ai izvorât Izvorul cel ce curge cu ape multe;
Bucură-te, ceea ce ai zugrăvit chipul spălării;
Bucură-te, ceea ce curățești spurcăciunea păcatului;
Bucură-te, baia care speli cunoștința;
Bucură-te, paharul care dregi Bucuria,
Bucură-te, mireasma mirosului celui bun al lui Hristos;
Bucură-te, viața veseliei celei de taină;
Bucură-te, Maică pururea Fecioară!

Condac 12

Vrând să dea har datoriilor celor de demult, Dezlegătorul tuturor datoriilor omenești, venit-au singur la cei ce se depărtaseră de harul Lui, și spărgând zapisul, aude de la toți așa: ***Aliluia!***

Icos 12

Slăvind nașterea ta, te lăudăm toți, ca pe o Biserică însuflețită Născătoare de Dumnezeu, că locuind în pântecele tău Domnul care ține toate cu mâna, au sfințit, și au mărit, și au învățat pe toți să strige către tine:
Bucură-te, Lăcașul lui Dumnezeu și al Cuvântului;
Bucură-te, Sfântă ceea ce ești mai mare decât sfinții;
Bucură-te, ladă poleită cu Duhul;
Bucură-te, comoara vieții cea nedeșertată;
Bucură-te, coroana cea scumpă a împăraților celor credincioși;
Bucură-te, lauda cea de cinste a preoților celor cuvioși;
Bucură-te, Stâlpul Bisericii cel neclătit;
Bucură-te, zidul cel nemișcat al împărăției;
Bucură-te, cu care se ridică biruințele;
Bucură-te, pentru care cad vrăjmașii;
Bucură-te, tămăduirea trupului meu;
Bucură-te, mântuirea sufletului meu,

Bucură-te, Maică pururea Fecioară!

Condac 13

O, Maică prea lăudată, care ai născut pe Cuvântul Cel ce este mai sfânt decât toți sfinții, primind acest dar de acum, izbăvește de toată nevoia, și scoate din munca ceea ce va să fie, pe toți cei ce-ți cântă ție: ***Aliluia!***

Acest condac se zice de 3 ori.

Apoi iarăși citește Icosul cel dintâi: Îngerul cel mai întâi stătător… Și condacul: Apărătoarei Doamnei…

Apoi această:

Rugăciune către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu

facerea lui Filoteu, patriarhul Țarigradului

Nespurcată, neîntinată, nestricată, prea curată Născătoare de Dumnezeu, Stăpână cu totul nevinovată, Împărăteasa Cerului, Maica Împăratului Puterilor celor de sus, a Făcătorului Cerului, și al pământului, ceea ce singură ești solitoarea bucuriei a toată lumea, care ai născut pe Domnul nostru Iisus Hristos pe Mântuitorul tuturor pământenilor, căzând, strig către tine: primește această cântare de rugăciune cu mulțumită de la mine nevrednicul robul tău, și din spurcate buzele mele.

Nu mă urgisi pe mine Împărătească atotstăpânitoare. Că nimenea n-au fost rușinat, carele au alergat la tine: sau cine te-au chemat pe tine, și au ieșit de la tine neauzit: că toate stihiile, Cerul, pământul, văzduhul și marea, se pleacă ție, și toate duhurile cele potrivnice cu frică fiind cuprinse, tremură, temându-se de numele tău cel sfânt, știindu-te pe tine Maica lui Dumnezeu.

Iarăși, cine au pierit, care și-au pus nădejdea întru tine? Numai ceia ce se leapădă a se închina chipului tău celui zugrăvit, pe carele cinstesc toate puterile cerești, și toate semințiile pământului, neamul creștinesc și toată vârsta credincioșilor slăvindu-l ne închinăm lui Prea curată, cu temere cinstindu-l. Că nu avem alt Dumnezeu afară de Fiul tău Cel slăvit de toată făptura întru o Dumnezeire, și închinat pururea împreună cu Tatăl și cu Duhul Sfânt: și pe tine după Domnul Dumnezeu te mărturisim că ești Doamnă Născătoare de Dumnezeu, Maică Dumnezeului celui adevărat, și cu dragoste toți te cinstim Stăpână. Deci fă pe Fiul tău a fi milostiv spre noi, și mai ales arată spre mine milostivirea ta cea de-a pururea: că toate le poți oricâte voiești. Roagă-te pentru mine că m-am depărtat de la Dânsul pentru fărădelegile mele cele nenumărate și spurcate. Și

atâta am mâniat îndurarea Lui, și am amărât bunătatea Lui, cea iubitoare de oameni, și multă milostivirea, și mila Lui, cât nu sunt vrednic să mă miluiască El, de nu-L vei face tu Stăpână Împărătească, și Maica lui Dumnezeu a fi milostiv spre mine: că toate sunt ție cu putință de la Dânsul. Pentru aceasta alerg la tine, ceea ce ești ajutătoare caldă, și grabnică folositoare: că nu am altă rugătoare către Dânsul afară de tine.

Adevărat Împărătească Stăpâna mea prea curată Doamnă de Dumnezeu Născătoare, nu am eu pe altul mai înalt pe pământ, și în Cer, decât pe tine după Domnul Dumnezeul meu Iisus Hristos: și întru tine am toată nădejdea mea prea curată Fecioară. Drept aceea căutând la chipul tău cel prea sfânt, te văd pe tine singură ca pe o adevărată Născătoare de Dumnezeu, și cu credință din inimă, și cu dragoste din suflet căzând mă închin lui, împreună și Pruncului celui mai înainte de veci, ce-L ții pe mâinile tale, Domnului nostru Iisus Hristos, și cinstindu-L cu cuviință ca pe un Dumnezeu, și aducând ție cântări de rugăciuni, și de cereri, mă spăimântez, și tremur pentru nevrednicia mea, și strig: miluiește-mă Maica lui Dumnezeu, și arată spre mine săracul milele tale cele mai dinainte, precum odinioară de demult cu stăpânirea ta cea întru tot puternică ai izbăvit cetatea ta cea împărătească de voievodul sciților cel cu chip sălbatic, de porcul cel viclean care era mai marele dracilor, de Hagan acela prea mândrul. Și înfierbântându-se marea, întunerice de ostași ai înecat, care striga și năvălea asupra cetății tale. Și iarăși cu ploaie din Cer cu pietre arzătoare fierbând marea, ai ars întunerice de corăbii.

Și acum, singură Maica lui Dumnezeu, tot aceeași fiind tu singură, arată spre mine paza ta cea iubitoare de oameni. Biruiește oștile satanei cele nevăzute, carii au robit cetatea cea sufletească, și au rănit sufletul meu într-însa, cu săgeata fărădelegii, și m-au zdrumicat cu săbiile curviei pe mine tot și m-au pătruns, o amar, cu sulița păcatelor, și abia viu m-au lăsat pe mine în groapa nesimțirii a păcatelor, și au pus pe mine împietrire de inimă, cât abia mă simț, neputându-mă slobozi din robia acelora.

Ci către tine Maica Dumnezeului meu tânguindu-mă cu lacrimi strig. Stăi întru ajutorul meu degrab, ca să nu piei de tot: apucă-mă din mâna acelora, și mă scoate din groapa păcatului: ridică iarăși cetatea mea cea sufletească, și pune într-însa stăpân mintea să o împărățească, și-l întărește peste toate simțirile, și-l arată vrăjmașilor înfricoșat, ca să nu se poată apropia de dânsul, ca să cunoască toți că tu mă stăpânești.

Mântuind, mântuiește Stăpână Fecioară sufletul meu, precum și cetatea ta, care nădăjduia spre tine, o ai mântuit odinioară, spre slava și folosința creștinilor, și spre rușinarea necuraților, și spre munca lor cea fără de sfârșit în veci: spre mărirea și lauda drept credinciosului norodului creștinesc. Încă vestesc cu glas

mare ajutorul tău, şi pomenind acea înfricoşată vitejie a biruinţei tale celei mari: dau ţie Născătoare de Dumnezeu, Doamnei celei apărătoare, laude pentru biruinţe robul tău: şi-ţi aduc cu rugăciune acest acatist în loc de mulţumită; primeşte-l pe dânsul şi-l du Fiului şi Dumnezeului tău, şi-l pune înaintea Lui pentru mine Împărătească împreună cu Oştile cereşti, şi cetele tuturor sfinţilor: şi în Ziua Judecăţii să nu mă uiţi pe mine, şi nevrednică rugăciunea mea, şi credinţa mea care am către tine, şi-ţi adu aminte de toată nădejdea mea care o am pus spre tine, şi mă mângâie pe mine scârbitul, şi toată nevoia trupească o uşurează. Şi mai înainte de toate, pierde cu solirea şi cu ruga ta cea nevăzută neputinţele sufletului, şi patimile trupului, ca să pot trece calea acestei puţine de acum vieţi, bine şi fără de împiedicare: şi să dobândesc prin tine acele bunătăţi veşnice, şi să măresc folosinţa ta cea tare: că bine eşti cuvântată cu Fiul şi Dumnezeul tău, carele S-au născut din tine, acuma, şi în vecii nesfârşiţi, Amin.

Peasna 7

Irmos: N-au slujit făpturii înţelepţii lui Dumnezeu, fără decât Făcătorului, ci groaza focului bărbăteşte călcându-o, s-au bucurat cântând, Cela ce eşti prea lăudat, Domnul părinţilor şi Dumnezeu bine eşti cuvântat.

Pe tine te lăudăm strigând: Bucură-te, căruţa Soarelui celui înţelegător, şi viţa cea adevărată care ai crescut Strugurul cel copt, din carele curge vinul cel ce veseleşte sufletele celor ce te slăvesc pe tine cu credinţă.

Ceea ce ai născut pe Vindecătorul tuturor oamenilor: Bucură-te, Mireasă dumnezeiască, toiagul cel de taină care ai înflorit Floarea cea neveştejită. Bucură-te, Stăpână pentru care ne umplem de bucurie, şi moştenim viaţa.

Nu poate Stăpână limba cea cu podoabă vorbitoare să te laude pe tine, că te-ai înălţat mai presus de Serafimi, născând pe Împăratul Hristos, pe carele roagă-L să ne izbăvim de toată nevoia, cei ce ne închinăm ţie cu credinţă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Marginile lumii te laudă pe tine şi te fericesc, şi cu dragoste strigă către tine: Bucură-te, carte întru care s-a scris Cuvântul cu degetul Tatălui, curată, pe carele roagă-L, ca să scrie în Cartea Vieţii pe robii tăi, Născătoare de Dumnezeu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Rugămu-ne ție noi robii tăi, și plecăm genunchii inimii noastre, pleacă urechea ta curată, și ne mântuiește pe noi cei cufundați pururea în necazuri, și păzește de toată robia vrăjmașului cetatea ta, Născătoare de Dumnezeu.

Peasna 8

Irmos: Pe tinerii cei bine credincioși în cuptor, naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit, atunci fiind închipuită, iar acum lucrată, pe toată lumea ridică să strige ție: pe Domnul lucrurile lăudați-L, și-L prea înălțați întru toți vecii.

În pântece ai primit pe Cuvântul, și ai purtat pe Cela ce poartă toate, hrănit-ai cu lapte Curată, pe Cela ce hrănește toată lumea cu buna voire, căruia cântăm: pe Domnul lucrurile lăudați-L, și-L prea înălțați întru toți vecii.

Moisi au cunoscut în rug taina cea mare a naşterii tale, Preasfântă curată Fecioară, iar tinerii mai înainte au închipuit aceasta mai luminat, în mijlocul focului stând și fiind nearși, pentru aceasta te lăudăm întru toți vecii.

Carii mai înainte pentru înșelăciune eram dezbrăcați, acum ne-am îmbrăcat în haina nestricăciunii prin naşterea ta, iar cei ce ședeam întru întunericul păcatelor, am văzut Lumină, Fecioară ceea ce ești lăcaș Luminii, pentru aceasta te lăudăm întru toți vecii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cei morți pentru tine înviază, că ai născut Viața cea cu un Ipostas, cei ce mai înainte era muți, acum grăiesc bine, stricații se curățesc, boalele se gonesc, și mulțimea duhurilor celor din văzduh se biruiește Fecioară, ceea ce ești mântuirea oamenilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ceea ce ai născut Mântuirea lumii, prin care ne-am ridicat de la pământ la înălțime: Bucură-te, cea cu totul blagoslovită, care ești acoperământ și putere, zid, și tărie, celor ce cântă Curată, pe Domnul lucrurile lăudați-L, și-L prea înălțați întru toți vecii.

Peasna 9

Irmos: Tot neamul pământesc să sălteze cu duhul fiind luminat, și să prăznuiască firea minților celor fără de trup, cinstind sfânta prăznuire a Maicii lui Dumnezeu și să strige: Bucură-te, prea fericită, Născătoare de Dumnezeu curată, pururea Fecioară.

Ca să strigăm ție credincioșii bucură-te, pentru tine făcându-ne noi părtași bucuriei celei de-a pururea, izbăvește-ne pe noi de ispita robiei păgânești, și de toată altă bătaie Fecioară, care vine oamenilor celor ce greșesc, pentru mulțimea greșalelor.

Arătatu-te-ai luminarea și întărirea noastră, pentru aceasta strigăm către tine: Bucură-te, steaua cea neapusă, care ai adus în lume pe Soarele cel mare. Bucură-te, Curată ceea ce ai deschis Raiul cel încuiat. Bucură-te, stâlpul cel de foc, care povățuiești firea omenească la viața cea de sus.

Să stăm cu cuvioasă temere în casa Dumnezeului nostru și să strigăm: Bucură-te, Stăpâna lumii. Bucură-te, Maria Doamna noastră a tuturor. Bucură-te, ceea ce una ești între femei fără prihană și bună. Bucură-te, vasul care ai priimit Mirul cel nedeșertat, ce s-a vărsat deasupra ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Porumbiță ceea ce ai născut pe Cel Milostiv, Bucură-te, pururea Fecioară. Bucură-te, lauda tuturor cuvioșilor; Bucură-te, cununia mucenicilor; Bucură-te, frumusețea cea dumnezeiască a tuturor drepților, și mântuirea noastră a credincioșilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Fie-ți milă Doamne de moștenirea Ta, trecând cu vederea acum, toate păcatele noastre, având rugătoare spre aceasta către Tine pe ceea ce Te-a născut pe pământ fără de sământă pe Tine Hristoase, carele ai voit de Te-ai închipuit în firea omenească pentru mare mila Ta.

Svetilna: Săltați dănțuind, cu veselie cântați, Gavriil bucurie Fecioarei aducând, i-a stătut înainte în cetatea Nazaretului zicând: acum sunt bunele vestiri cele de bucurie, bucură-te, Curată și fără prihană, folositoarea lumii, bucură-te, scaun ceresc.

La Hvalite

Stihirile, pe 4, glas 4:

Podobie: Ca pe un viteaz…
Taina cea ascunsă și neștiută de îngeri, Arhanghelul Gavriil o adeverează, și la tine acum vine ceea ce ești una bună și porumbiță curată și chemarea neamului nostru, și strigă către tine Preasfântă: bucură-te și te gătește prin cuvântul acesta să primești pe Dumnezeu Cuvântul în pântecele tău.

Polată purtătoare de lumină s-a gătit Ție Stăpâne, pântecele cel curat al dumnezeiești Fecioare, pogoară-Te și vino la dânsa, și miluiește făptura Ta, care a dobândit pentru pizmă război, și s-au ținut în robia celui viclean, și și-au pierdut frumusețea cea dintâi, și așteaptă pogorârea Ta cea mântuitoare.

Gavriil Arhanghelul de față vine către tine, și strigă ție ceea ce ești cu totul fără prihană: Bucură-te, dezlegarea blestemului, și îndreptarea celor căzuți; bucură-te, ceea ce singură ai fost aleasă lui Dumnezeu; bucură-te, norul cel însuflețit al Soarelui, primește în pântece pe Cel neîncăput, carele va să se sălășluiască întru tine.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glas 4*

Auzit-a Născătoarea de Dumnezeu limba care nu o știa, că a grăit către dânsa arhanghelul graiuri de veste bună, deci primind vestea cu credință, Te-a zămislit pe Tine Dumnezeul cel prea veșnic. Pentru aceasta și noi bucurându-ne strigăm Ție: Dumnezeule Cela ce Te-ai întrupat dintru dânsa fără de schimbare, dăruiește lumii pace, și sufletelor noastre mare milă.

Cade-se să te fericim…

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne miluieşte (de 3 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă

dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

[Dacă este preot de faţă, zice: Că a Ta este împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.]

Strana: Amin.

Dacă nu este preot de faţă, diaconul, monahul sau mireanul rosteşte: Pentru rugă-ciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Către Născătoarea de Dumnezeu… Slavă… Porunca cea cu taină… Și acum… Nici odinioară…

Doamne miluiește-ne de 40 de ori și Otpustul.

Sursa:
https://preasfantafecioaramaria.wordpress.com/2021/01/23/imnul-acatist-al-bunei-vestiri-a-maicii-domnului-din-ceasoslov-tiparit-in-brasov-la-anul-1835/

Imnografie

Condac la praznicul Bunei Vestiri: Apărătoare Doamnă pentru biruinţă mulţumiri, izbăvindu-ne din nevoi, aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi, robii tăi. Ci, ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozeşte-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Condac la praznicul Bunei Vestiri: Pe Cel de o Fiinţă cu Tatăl şi cu Dumnezeiescul Duh, pe Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu, L-ai zămislit, curată, cu venirea Preasfântului Duh, spre înnoirea neamului omenesc, ceea ce eşti fără prihană, când Arhanghelul ţi-a strigat ţie glasul cel de veselie lumii: Bucură-te, Mireasă nenuntită!

Tropar la praznicul Bunei Vestiri: Astăzi este începutul mântuirii noastre şi arătarea Tainei celei din veac. Fiul lui Dumnezeu, Fiu Fecioarei Se face şi Gavriil harul Îl binevesteşte. Pentru aceasta şi noi, împreună cu Dânsul, Născătoarei de Dumnezeu să-i strigăm: Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine!

Sinaxar - Buna Vestire - 25 martie:

https://www.trinitas.tv/buna-vestire-25-martie-2/

Sinaxar - Soborul Sfântului Arhanghel Gavriil - 26 martie:
https://www.trinitas.tv/soborul-sfantului-arhanghel-gavriil-26-martie/

Comentarii patristice - Evanghelia la Bunavestire

Bunavestire (Lc. 1, 24-38)

1, 24-25 Elisabeta se bucură de noua stare. De ce s-a tăinuit Elisabeta?

(Lc. 1, 24-25) Iar după aceste zile, Elisabeta, femeia lui, a zămislit şi cinci luni s-a tăinuit pe sine, zicând: Că aşa mi-a făcut mie Domnul în zilele în care a socotit să ridice dintre oameni ocara mea.

Elisabeta s-a tăinuit din cauza tulburării lui Zaharia. Sau s-a ascuns de rușine, pentru că fusese cunoscută de Zaharia. Astfel, Elisabeta s-a ascuns din cauza vârstei. Dar vedeți, Moise nu a scris referindu-se la Sara că s-a tăinuit, atunci când, la nouăzeci de ani, l-a născut pe Isaac, nici de Rebeca, însărcinată cu gemeni. Elisabeta s-a ascuns timp de cinci luni, până când pruncul său avea să se dezvolte destul de mult încât să salte înaintea Domnului (Lc. 1, 41), dar și pentru că Maria era pe cale să primească vestea cea bună a nașterii Mântuitorului.

(Sfântul Efrem Sirul, Comentariu la Diatesaronul lui Tațian 1.24.43, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Smerenia Elisabetei

(Lc. 1, 24-25) Iar după aceste zile, Elisabeta, femeia lui, a zămislit şi cinci luni s-a tăinuit pe sine, zicând: Că aşa mi-a făcut mie Domnul în zilele în care a socotit să ridice dintre oameni ocara mea.

Elisabeta, care fără îndoială își dorea prunci, cinci luni s-a tăinuit pe sine. Care a fost motivul pentru aceasta, dacă nu smerenia? Căci există o vârstă recomandată pentru orice lucru și ce este potrivit la o vârstă este nepotrivit la o alta, iar schimbarea vârstei schimbă de obicei natura fiecărei fapte … Ea, care odată a tăinuit că a zămislit un fiu, a început să fie încrezătoare, pentru că purta în pântece un prooroc, ea care s-a rușinat înainte de a fi binecuvântată, ea care se îndoise înainte de a fi întărită. Că iată, a zis ea, cum veni la urechile mele glasul salutării tale, pruncul a săltat de bucurie în pântecele meu (Lc. 1, 44). Astfel a strigat cu glas mare când a înțeles venirea Mântuitorului, pentru că a crezut în nașterea dumnezeiască. Nu avea de ce să se rușineze atunci când a acceptat nașterea proorocului ca pe o naștere dăruită, nu dorită.

(Sfântul Ambrozie al Milanului, Comentariu la Evanghelia după Luca 1. 43, 46, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

1, 26-29 Gavriil salută pe Fecioara Maria

Gavriil, tăria Domnului

(Lc. 1, 26) Iar în a şasea lună a fost trimis îngerul Gavriil de la Dumnezeu, într-o cetate din Galileea, al cărei nume era Nazaret.

Gavriil înseamnă tăria Domnului. Pe bună dreptate a strălucit cu un asemenea nume, întrucât prin mărturia sa a fost martorul nașterii lui Dumnezeu după trup. Proorocul a spus aceasta în psalm: Cine este acesta Împăratul slavei? Domnul Cel tare şi puternic, Domnul Cel tare în război (Ps. 23,8). Este fără îndoială de acea luptă în care Hristos a venit să se lupte cu stăpânitorul puterii văzduhului (Efes. 2, 2) și să scape lumea de tirania sa.

(Beda Venerabilul, Omilii la Evanghelii 1.3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Maria îi oferă Domnului darul fecioriei sale

(Lc. 1, 27) Către o fecioară logodită cu un bărbat care se chema Iosif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria.

Plină de har a fost aceea căreia i s-a îngăduit, prin voință divină, ca prima dintre femei, să Îi ofere Domnului cel mai glorios dar, cel al fecioriei sale. Întrucât se

străduia să imite viața îngerilor, era demnă de a se învrednici de vedenia unui înger și de a vorbi cu el. Plină de har a fost aceea căreia i s-a îngăduit să-I dea naștere lui Iisus Hristos, Cel prin care harul şi adevărul au venit (In. 1, 17). Și astfel, Domnul a fost într-adevăr cu cea pe care a înălțat-o de la dorințele pământești, la cele lumești, într-o lume neauzită a purității și sfințită după aceea, prin natura Sa umană cu toată împlinirea sfințenie Sale. Într-adevăr, binecuvântată printre femei este aceea care a fost singura din rândul oamenilor care s-a bucurat de cinstea de a fi mamă, păstrând în același timp frumusețea și fecioria, așa cum se cuvenea ca o mamă fecioară să dea naștere Fiului lui Dumnezeu.

(Beda Venerabilul, Omilii la Evanghelii 1.3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Veșnica feciorie a Mariei

(Lc. 1, 28) Şi intrând îngerul la ea, a zis: „Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei”.

Sfântă Fecioară, binecuvântată Marie, maică și fecioară, fecioară înainte de a naște, fecioară după ce ai născut! Și eu, la rândul meu, mă minunez cum un neprihănit se naște dintr-o fecioară, iar după naștere, maica Sa să rămână fecioară.

Vreți să știți cum s-a născut din fecioară și cum, după naștere, maica a rămas fecioară? Astfel: Uşile fiind încuiate, a venit Iisus (In. 20, 19-26), iar despre aceasta nu există nici o îndoială. Acela care a intrat prin ușile închise nu a fost nici duh, nici vedenie. A fost Om adevărat cu trup adevărat. Mai mult decât atât, ce a spus? A spus: Pipăiţi-Mă şi vedeţi, că duhul nu are carne şi oase, precum Mă vedeţi pe Mine că am (Luca 24, 39). Era din carne și oase, iar ușile erau încuiate. Cum poate trece un om în carne și oase prin ușile încuiate? Ușile sunt încuiate, iar El intră, și noi nu Îl vedem intrând. Pe unde a intrat, căci totul este închis? Nu este nici un loc pe unde ar putea să intre. Cu toate acestea, Acela care a intrat este înăuntru, iar cum a intrat nu se știe. Nu știm cum s-a făcut aceasta, și ne gândim că este lucrarea lui Dumnezeu. Atunci, să atribuim puterii lui Dumnezeu și faptul că s-a născut din fecioară și că fecioara însăși, după ce a născut, a rămas fecioară.

(Fericitul Ieronim, Omilia 1, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Maria prefigurează Biserica

(Lc. 1, 27) Şi intrând îngerul la ea, a zis: „Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei”.

Și astfel, acela care își asumase să dovedească taina pură a întrupării a considerat inutil să caute dovezi ale fecioriei Mariei, ca să nu fie văzut un apărător al Fecioarei ci, un susținător al tainei. Cu siguranță, când ne-a spus că Iosif era drept, a spus că el nu putea prihăni templul Sfântului Duh, adică pe maica Domnului Său, pe pântecele tainei.

Am cunoscut genealogia Adevărului. Am aflat sfatul Său. Să aflăm acum și taina Sa. Așa cum se cuvenea, ea era logodită, însă fecioară pentru că întruchipează Biserica cea neîntinată dar căsătorită. O fecioară ne-a zămislit de la Duhul, o Fecioară ne naște fără chinuri. Și astfel, poate că Maria, logodită cu unul, a fost plinită de Altul, pentru că și Bisericile separate sunt într-adevăr umplute de Duh Sfânt și de har și totuși se unesc la apariția Preotului vremelnic.

(Sfântul Ambrozie al Milanului, Comentariu la Evanghelia după Luca 2.6-7, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

De ce trebuia ca Maria să fie logodită cu Iosif?

(Lc. 1, 27) Iar ea, văzându-l, s-a tulburat de cuvântul lui şi cugeta în sine: Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta?

Mulți dintre Sfinții Părinți au încercat să dea un răspuns potrivit la întrebarea de ce Acesta a dorit să fie zămislit şi născut nu doar dintr-o simplă fecioară, ci din una logodită cu un bărbat. Cel mai bun răspuns a fost pentru ca Maria să nu fie găsită vinovată de desfrânare dacă ar fi purtat în pântece un fiu, fără să fie căsătorită. Apoi, așa cum se cuvine pentru îngrijirea căminului, femeia însărcinată trebuia să fie ocrotită prin grija soțului. Așadar, Fecioara Maria trebuia să aibă un soț care să fie mărturisitorul fecioriei sale și un tată adoptiv de încredere pentru Domnul și Mântuitorul nostru, Care avea să se nască. Iosif era soțul care, potrivit legii, trebuia să aducă jertfe la templu pentru prunc. L-a dus pe el, împreună cu mama lui, în Egipt atunci când erau amenințați de prigoană. Avea să Îl aducă înapoi și să se îngrijească de nevoile cauzate de slăbiciunea umanității pe care Iisus și-o asumase. Nu era mare lucru dacă, pentru o vreme, unii au crezut că el era fiul lui Iosif, din moment ce prin predica apostolilor după Înălțare ar fi devenit evident pentru toți credincioșii că El s-a născut dintr-o fecioară.

(Beda Venerabilul, Omilii la Evanghelii 1.3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Întâmpinarea Mariei de către Arhanghel a fost unică

(Lc. 1, 28) Iar ea, văzându-l, s-a tulburat de cuvântul lui şi cugeta în sine: Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta?

Arhanghelul a întâmpinat-o pe Maria, adresându-se într-un mod pe care eu nu l-am mai regăsit în altă parte în tot cuprinsul Sfintei Scripturi. O să explic pe scurt această expresie. Îngerul spune: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har... (Lc. 1, 28). Nu îmi amintesc să fi citit asta nicăieri în altă parte în Sfânta Scriptură. O expresie de acest tip Bucură-te, ceea ce ești plină de har, nu se adresează nici unui bărbat. Acest salut a fost păstrat doar pentru Fecioara Maria.

(Origen, Omilii la Evanghelia după Luca 34.2, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Prezența Domnului, misterioasă și tulburătoare

(Lc. 1, 28) Iar ea, văzându-l, s-a tulburat de cuvântul lui şi cugeta în sine: Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta?

Domnul este cu tine. De ce este Domnul cu tine? Pentru că El vine nu ca să ne facă o vizită, ci se pogoară într-o nouă taină, aceea prin care se va naște. Pe bună dreptate, îngerul a adăugat: Binecuvântată eşti tu între femei (Luca 1, 28). Prin blestemul pe care și l-a adus asupra sa, Eva a adus femeilor durerile nașterii. Acum, în ceea ce privește problema maternității, Maria, prin binecuvântarea pe care a primit-o de a naște pe Mântuitorul, se bucură, este prea cinstită și înălțată. Acum și femeia a devenit într-adevăr mamă a celor care trăiesc prin har, așa cum mai înainte erau predispuși la moarte prin natura lor …

Fecioara Maria a cunoscut de-ndată că a primit în ființa sa pe Judecătorul dumnezeiesc, în același loc unde îl văzuse pe arhanghelul din ceruri. Printr-o mișcare liniștitoare și afecțiune divină, Dumnezeu a transformat o fecioară în maica Sa și a transformat o roabă a Sa într-un părinte. Cu toate acestea, pieptul său a fost tulburat, mintea s-a temut, și întreaga ființă a început să se cutremure, când Dumnezeu, cel de necuprins în toată creația, și-a pus întreg Sinele în pântecele său și s-a făcut om.

(Petru Hrisologul, Predica 140, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Moarte printr-o femeie, viață printr-o alta

(Lc. 1, 28) Iar ea, văzându-l, s-a tulburat de cuvântul lui şi cugeta în sine: Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta?

Prima cauză a căderii oamenilor a apărut atunci când şarpele a fost trimis de diavol la o femeie care avea să fie înşelată prin duhul mândriei. Mai mult decât atât, diavolul însuşi preschimbat în şarpe, care odinioară i-a înşelat pe protopărinţii noştri, a golit omenirea de slava nemuririi. Întrucât moartea a venit din cauza unei femei, se cuvenea ca viaţa să se întoarcă tot printr-o femeie. Prima, înşelată de şarpe, i-a adus bărbatului gustul morţii, cealaltă, prin lucrarea lui Dumnezeu şi a îngerului, a născut lumii pe Mântuitorul său.

(Beda Venerabilul, Omilii la Evanghelii 1.3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

1, 30-33 Gavriil proorocește zămislirea lui Iisus

Domnul împrumută trupul Mariei pentru a duce pe oameni la slavă
(Lc. 1, 30-33)

Dezvăluindu-ți sfatul veşnic, Arhanghelul Gavriil a venit şi ţi-a stat înainte, roabă a lui Dumnezeu, şi te-a salutat zicând: Bucură-te, pământ nesemănat; Bucură-te, rug aprins care nu te-ai mistuit; Bucură-te, adânc cu neputinţă de a fi cercetat; Bucură-te, pod care duce la cer; Bucură-te, scară ridicată la cer şi văzută de Iacob; Bucură-te, dumnezeiesc potir al manei; Bucură-te, izbăvire din blestem; Bucură-te, restaurare a lui Adam, căci Domnul este cu tine!

(Autor necunoscut, Stihira Bunei Vestiri, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Maică și totuși fecioară

(Lc. 1, 26-33) Şi îngerul i-a zis: „Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu”.

Foc ceresc, nu trup, nici sânge părintesc şi nici trupească dorinţă Îl naşte (Ioan 1, 13),
Ci din puterea lui Dumnezeu, o fecioară fără de păcat zămisleşte,
Căci în pântecele său neatins, Duhul prinde viaţă.
Taina naşterii ne întăreşte credinţa că Hristos este Dumnezeu: o fecioară cu Duhul unită, neîntinată de iubire;
Fecioria sa rămâne neatinsă, purtând prunc în pântece,
Luminoasă în rodnicia-i pură, Mamă şi fecioară, mamă fără să fi cunoscut bărbat.

De ce, necredinciosule, dai din cap a îndoială?
Un înger rostește vestea cu sfintele-i sale buze.
De ce nu vrei să asculți cuvântul îngeresc?

Binecuvântata Fecioară, l-a crezut pe vestitorul luminos și prin credința sa, Îl naște pe Hristos. Hristos vine la oamenii cu credință și respinge inimile care șovăie a crede și a se închina. Credința Fecioarei l-a adus pe Iisus în pântecele său, ocrotindu-L până la naștere.

(Prudențiu, Dumnezeirea lui Iisus 566-84, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Iisus este Fiul lui Dumnezeu și Fiul omului

(Lc. 1,31-32) Şi iată vei lua în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus.

Ar trebui să luăm seama la ordinea cuvintelor acestea și cu cât sunt mai adânc sădite în inima noastră, cu atât devine mai evident că suma totală a pocăinței noastre constă în ele. Întrucât acestea spun foarte clar că Iisus Hristos, adică Mântuitorul nostru, a fost atât Fiul lui Dumnezeu, Tatăl și cu adevărat Fiul Maicii, care a fost om. Şi iată, îi spune, vei lua în pântece şi vei naşte fiu, să conștientizăm că acest om și-a asumat adevărata materie a cărnii din trupul Fecioarei! Acesta va fi mare şi Fiul Celui Preaînalt se va chema - se mărturisește de asemenea că același fiu este Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Fiul împreună veșnic al Tatălui veșnic!

(Beda Venerabilul, Omilii la Evanghelii 1.3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Iisus va mântui oamenii din păcat

(Lc. 1, 31) Şi iată vei lua în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus.

Cuvintele în a șasea lună (Luca 1,26) sunt calculate în legătură cu sarcina Elisabetei. A fost trimis îngerul către o fecioară, și i-a zis iată vei lua în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus (Luca 1, 31). Îngerul se referea la Cel care avea să se întrupeze. Acesta nu i-a zis al cărui nume este chemat Iisus, ci vei chema numele lui. Aceasta arată că acest nume reprezintă iconomia care este prin trup, întrucât Iisus în ebraică înseamnă Mântuitor. Căci îngerul a spus vei chema numele lui Iisus, adică, Mântuitorul, căci va mântui poporul său din păcate. Acest nume se referă, așadar, nu la natura Sa, ci la faptele Sale.

(Sfântul Efrem Sirul, Comentariu la Diatesaronul lui Tațian 25, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Zămislirea lui Iisus vestește recrearea lumii

(Lc. 1, 31)Şi iată vei lua în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus.

Arhanghelul cetelor cerești a fost trimis de Dumnezeu Cel Atotputernic la Fecioara Maria pentru a da vestea cea bună a unei minuni tainice și nemaiauzite: aceea că Dumnezeu se va naște ca prunc și om din ea, fără de sămânță, modelând din nou întreaga omenire. De aceea, să propovăduim vestea cea bună a recreării lumii.

(Autor necunoscut, Exapostilaria Bunei Vestiri, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Maria zămislește pe Creatorul lumii

(Lc. 1, 26-32) Acesta va fi mare şi Fiul Celui Preaînalt se va chema şi Domnul Dumnezeu Îi va da Lui tronul lui David, părintele Său.

Gavriil s-a pogorât din bolțile cerești și a venit în Nazaret, stând înaintea Fecioarei Maria și zicându-i: Bucură-te! Vei naște un fiu care este de dinainte de Adam, pe Creatorul tuturor și Mântuitorul celor care îți cântă: „Bucură-te, fecioară preacurată!”

Îngerul Gavriil a adus din ceruri vești bune Fecioarei și i-a zis: Bucură-te! Vei naște pe cel pe care lumea nu-l poate cuprinde, dar pântecele tău Îl va cuprinde și vei purta în pântece pe Cel care a strălucit în fața Tatălui înaintea luceafărului dimineții (Ps. 109, 3).

Cuvântul împreună veșnic cu Tatăl, Care este fără de început, Care nu s-a despărțit de lucrurile cele din înălțime, S-a pogorât acum pe pământ, din iubirea sa nețărmurită milostivindu-se de omenirea căzută. Iar aici și-a asumat sărăcia lui Adam, luând o formă necunoscută Lui.

(Autor necunoscut, Stihira Bunei Vestiri, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Genealogia Mariei: Casa lui David și a lui Levi

(Lc. 1, 32-33) Şi va împărăţi peste casa lui Iacov în veci şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit.

Din spusele îngerului către Maria, și anume Elisabeta, rudenia ta (Luca 1, 26), s-ar părea că Maria făcea parte din casa lui Levi. Cu toate acestea, până atunci, proorocirea se făcea doar în legătură cu capul familiei, care era bărbatul. Familia lui David continuase până la Iosif, care se căsătorise cu ea, iar la naşterea fiului său, a fost recunoscută prin cadrul bărbaților, pentru casa lui David. Prin Hristos, semința și casa lui David sunt întregite. Sfânta Scriptură nu vorbește despre genealogia Mariei întrucât genealogia bărbaților era cea care conta și care era socotită. Dacă Sfânta Scriptură ar fi obișnuit să indice linia familială a mamelor, am fi putut căuta familia Mariei. Însă, pentru ca nu cumva să se înțeleagă din cuvintele Elisabeta, rudenia ta, că și Maria era din casa lui Levi, observați că Evanghelistul a spus în altă parte, despre Iosif și Maria, că erau amândoi din casa lui David (a se vedea Lc. 1, 27; 2, 4). Îngerul nu a spus Mariei că Elisabeta era sora sa, ci Elisabeta, rudenia ta.

(Sfântul Efrem Sirul, Comentariu la Diatesaronul lui Tațian 1.25, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Taina fără de timp este cuprinsă în timp

(Lc. 1, 33) Şi va împărăţi peste casa lui Iacov în veci şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit.

Minune! Dumnezeu a coborât printre oameni, El, cel de necuprins, este cuprins în pântece, veșnicia intră în timp și o, ce mare taină: zămislirea Sa este fără de sămânță, deșertarea Sa trece dincolo de cuvinte! Atât de mare este taina aceasta! Căci Dumnezeu se golește pe Sine, se întrupează și este modelat într-o ființă omenească, atunci când îngerul îi vestește Fecioarei preacurate despre zămislirea Sa: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine (Lc. 1, 28).

(Ioan Monahul, Stihira Bunei Vestiri, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Casa lui David și a lui Iacov reprezintă Biserica Universală

(Lc. 1, 32-33) Şi va împărăţi peste casa lui Iacov în veci şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit.

Venise vremea ca, după ce a răscumpărat lumea cu sângele Său, să fie recunoscut drept rege nu doar al casei lui David, ci al întregii Biserici și mai

mult decât atât, drept Creatorul și Conducătorul tuturor oamenilor. Prin urmare, pe bună dreptate, îngerul a spus după aceea şiDomnul Dumnezeu Îi va da Lui tronul lui David, părintele Său (Lc. 1, 32), după care a adăugat: Şi va împărăţi peste casa lui Iacov în veci şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit (Lc. 1, 33). Aici, casa lui Iacov se referă la Biserica Universală, care prin credința sa și prin mărturisirea lui Hristos face parte din moștenirea patriarhilor, fie dintre cei care și-au luat firea trupească din rândul patriarhilor, fie dintre cei care, deși s-au născut după trup în alte țări, au renăscut în Hristos prin botezul duhovnicesc.

(Beda Venerabilul, Omilii la Evanghelii 1.3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

1, 34-35 Zămislirea lui Iisus și alte denumiri ale lui Mesia

Taină ce depășește orice înțelegere

(Lc. 1, 34-35) Şi a zis Maria către înger: „Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?”

Însă naşterea Mântuitorului Iisus Hristos merge dincolo de înțelegerea noastră și nu are precedent.

(Sfântul Leon cel mare, Predica 30.4.2, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Jurământul feciorie făcut de Maria

(Lc. 1, 34-35) Şi răspunzând, îngerul i-a zis: „Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema”.

Într-adevăr, însăși fecioria sa a fost mai frumoasă și mai plăcută, întrucât Hristos, la zămislirea Sa, nu a luat ceea ce a fost păstrat ca nu să fie atins de om, adică fecioria, ci, înainte de a fi zămislit, a ales pe cineva care fusese deja făgăduită lui Dumnezeu și din care El avea să se nască.

(Fericitul Augustin, Sfânta Feciorie 4, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Naşterea fecioarei, o taină dumnezeiască

(Lc. 1, 34) Şi a zis Maria către înger: „Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?”

Aici, Maria pare să fi tăgăduit, însă doar dacă nu eşti destul de atent ţi se poate părea aceasta, căci nu se cuvine ca cea aleasă pentru a-L purta pe singurul Fiu născut al lui Dumnezeu să pară că şi-a pierdut credinţa. Şi cum s-ar putea aceasta? Deşi prerogativul de Maică, pe baza căruia i s-a conferit îndată unul şi mai mare (fecioară), este neatins, cum se putea ca Zaharia, care nu a crezut, să fie redus la tăcere, iar Maria, dacă nu ar fi crezut, să fie înălţată prin unirea cu Duhul Sfânt? Însă odată cu un privilegiu şi mai mare, trebuie să i se atribuie o şi mai mare credinţă pentru aceasta. Maria trebuie să creadă şi, în acelaşi timp, să nu strice lucrurile dumnezeieşti. Trebuie să îl creadă pe înger şi să nu strice lucrurile sfinte căci nu este uşor să descoperim taina cea din veci ascunsă în Dumnezeu (Efes. 3, 9; cf. Col 1, 26), ce nu era cunoscută nici măcar mai-marilor puteri. Cu toate acestea, nu şi-a negat credinţa, nu a refuzat misiunea, ci s-a supus şi a făgăduit ascultare. Căci, cu adevărat, atunci când a spus Cum va fi aceasta (Lc. 1,34) nu s-a îndoit de faptă, ci a cercetat natura acesteia.

(Sfântul Ambrozie al Milanului, Comentariu la Evanghelia după Luca 2.14, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Îngerul Gavriil ar trebui să se teamă de Maria, şi nu Maria de îngerul Gavriil

(Lc. 1, 34-35) Şi a zis Maria către înger: „Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?”

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu: Tâlcuieşte-mi, cum eu, o fecioară, o să Îl port în pântece?

Îngerul:Fecioară, vrei să afli de la mine calea prin care se va face zămislirea, însă aceasta e dincolo de orice înţelegere! Duhul Sfânt se va pogorî peste tine cu puterea Sa creatoare şi o va împlini.

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu: Când mama mea, Eva, s-a îndulcit de ispita şarpelui, i s-au interzis bucuriile cerului. Aşadar, mă tem de vestirea ta străină, pentru că nu vreau să alunec în păcat.

Îngerul: Am fost trimis ca mesager al Domnului pentru a-ţi arăta care este voinţa lui Dumnezeu. De ce te temi de mine, fecioară? Mai curând eu ar trebui să mă înfricoşez de tine! De ce mă slăveşti, O, Doamnă, când eu trebuie să mă închin ţie?

(Teofan, Canonul Bunei Vestiri, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Duhul care pătrunde

(Lc. 1, 34) Şi a zis Maria către înger: „Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?”

Omul a trebuit să fie răscumpărat: Duhul Meu s-a pogorât
Si a pătruns în carnea creată din pământ prin natura sfântă;
Dumnezeu și-a asumat omenirea, unind-o cu dumnezeirea,
Și a aprins în inimile oamenilor o nouă dragoste față de Mine.

(Prudențiu, Împotriva lui Simah 2.265-69, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Naşterea lui Iisus prefigurează naşterea noastră la o nouă viaţă

(Lc. 1, 35) Şi răspunzând, îngerul i-a zis: „Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema”.

Care S-a născut din Duhul Sfânt. Tocmai de aceea se naște Iisus pentru noi, în așa fel încât să ne schimbe propriul mod de a ne naște... Mai înainte, moartea ne aștepta ca un apus al vieții noastre, însă Dumnezeu a dorit să avem o nouă naștere a vieții.

Care S-a născut din Duhul Sfânt și din Fecioara Maria. Acolo unde Duhul Sfânt zămislește iar o Fecioară naște, totul este de natură dumnezeiască, nimic nu mai este omenesc.

(Petru Hrisologul, Predica 57, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Apa botezului este precum pântecul fecioarei

(Lc. 1, 35) Şi răspunzând, îngerul i-a zis: „Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema”.

Fiecare om se face părtaș al acestei origini duhovnicești prin nașterea din nou. Pentru fiecare, atunci când renaște, apa botezului este precum pântecele Fecioarei, căci același Duh Sfânt umple cristelnița, care a umplut pântecele

Fecioarei, pentru ca păcatul, zdrobit de acea zămislire sfântă, să fie îndepărtat prin această spălare tainică.

(Sfântul Leon cel mare, Predica 24.3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Libertate prin naşterea Fecioarei

(Lc. 1, 35) Şi răspunzând, îngerul i-a zis: „Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema”.

Primul care a păcătuit, primul călcător de lege, i-a făcut pe păcătoşi slabi în faţa morţii. Pentru a-i vindeca, Mântuitorul s-a întrupat din Fecioară; deoarece nu a venit în această lume la fel cum am venit noi, pentru că nu a fost creat din dorinţa unui bărbat şi a unei femei, şi nici din lanţul poftelor trupeşti. Căci se spune: Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine. Aceasta s-a spus Fecioarei ce strălucea de credinţă, şi nu poftea la plăcerile trupeşti. Duhul Domnului se va pogorî peste tine iar puterea Celui Preaînalt te va umbri. Fiind astfel umbrită, cum ar fi putut ea fierbe de fierbinţeala poftelor trupeşti? Ne eliberează de păcat pentru că nu s-a născut în această lume precum am făcut-o noi.

(Fericitul Augustin, Predica 153.14, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Rodnică prin Duhul Sfânt

(Lc. 1, 35) Şi răspunzând, îngerul i-a zis: „Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema”.

Când venirea lui Dumnezeu se apropie, îngerul
Gavriil merge de lângă Tronul din Înalturi al Tatălui şi intră
În casa Fecioarei şi-i spune: Marie, Duhul Sfânt te va face roditoare,
Şi vei naşte pe Hristos, o, prea slăvită Fecioară.

(Prudenţiu, Fragmente din istoria sacră, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Umbra Sfântului Duh sfinţeşte creaţia decăzută

(Lc. 1, 35) Şi răspunzând, îngerul i-a zis: „Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema”.

Se cuvenea ca Arhitectul întregii creații să vină și să înalțe casa care căzuse și ca umbra Sfântului Duh să sfințească lucrarea necurată, adică trupurile. Astfel, dacă Tatăl și-a încredințat judecata ce va să vină Fiului Său, este evident că a împlinit crearea oamenilor și, totodată, restaurarea lor prin Sine. A fost cărbunele viu care a venit să aprindă mărăcinii și spinii (vezi și Fac. 3, 18; Is. 9, 18). A locuit în pântece și l-a curățat și a sfințit locul de naștere al durerii și al blestemelor (Fac. 3, 16). Flacăra pe care a văzut-o Moise umezea rugul (Ex. 3, 2-3) și topea grăsimea pentru ca să nu ardă. Asemănarea cu aurul curățit prin foc se poate observa în cazul rugului care, deși ardea, nu se mistuia. Aceasta s-a petrecut pentru a vesti că focul vieții care avea să vină la sfârșit, udând și umezind pântecele Fecioarei și îmbrăcându-l precum focul, a îmbrăcat rugul.

(Sfântul Efrem Sirul, Comentariu la Diatesaronul lui Tațian 1.25, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Maria reprezintă acum templul, chivotul și arca

(Lc. 1, 35) Şi răspunzând, îngerul i-a zis: „Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema”.

Îngerul: Bucură-te, doamnă; bucură-te prea curată fecioară! Bucură-te, vasul lui Dumnezeu! Bucură-te candelă a luminii, salvarea lui Adam și mântuirea Evei! Bucură-te munte sfânt și altar strălucitor! Bucură-te mireasă și cameră a nemuririi!

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu: Pogorârea Sfântului Duh mi-a curățit sufletul; mi-a sfințit trupul; m-a făcut templu al lui Dumnezeu, un chivot sfințit, altar viu și maică sfântă a vieții.

Îngerul: Ești precum o candelă luminoasă, o cameră de mireasă făcută de Dumnezeu! Fecioară prea curată, ca un chivot de aur, primește-L pe Dătătorul de Lege, care prin tine a mântuit natura decăzută a oamenilor!

(Teofan, Canonul Bunei Vestiri, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Sfântul Duh aduce o nouă creație

(Lc. 1, 35) Şi răspunzând, îngerul i-a zis: „Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema”.

Prin invocare, puterea de a umbri a Sfântului Duh devine o ploaie care udă acest nou răsad. Căci toate lucrurile pe care Dumnezeu le-a creat au fost făcute prin lucrarea Sfântului Duh și tot prin lucrarea Duhul Sfânt s-au făcut și aceste lucruri care depășesc firea și nu pot fi deslușite decât prin credință. Cum va fi aceasta, a spus Fecioara, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat? Iar Arhanghelul Gavriil a răspuns: Duhul Domnului se va pogorî peste tine iar puterea Celui Preaînalt te va umbri (Luca 1, 34-35). Iar acum vă întrebați cum pâinea devine trupul lui Iisus iar vinul și apa, sângele lui Hristos. Iar eu vă spun că Duhul Sfânt se coboară și își revarsă lucrarea asupra acestor lucruri care depășesc puterea noastră de înțelegere și devin cu neputință a fi descrise.

(Sfântul Ioan Damaschin, Credința Ortodoxă 4.13, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

1, 36-38 Semnul trimis Mariei şi răspunsul credinței sale

Iisus din casa regilor și preoților

(Lc. 1, 36) Şi iată Elisabeta, rudenia ta, a zămislit şi ea fiu la bătrâneţea ei şi aceasta este a şasea lună pentru ea, cea numită stearpă.

Acum, când Mijlocitorul între Dumnezeu și oameni (1 Tim. 2, 5) a venit în lume, se cuvenea ca El să se tragă din ambele case întrucât, în condiția umană pe care și-o asumase, avea să aibă atât rolul unui preot, cât și al unui împărat.

(Beda Venerabilul, Omilii la Evanghelii 1.3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Ascultarea Mariei în contrast cu neascultarea Evei

(Lc. 1, 38) Şi a zis Maria: Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău! Şi îngerul a plecat de la ea.

Domnul a venit în trup la ai săi. Născut prin propria poruncă necreată pe care El însuși o poartă, prin ascultarea pomului a reînnoit și a inversat ceea ce se făcuse mai înainte din neascultare în legătură cu pomul. Puterea acelei ispite prin care

fecioara Eva, logodită deja cu un bărbat, a fost sedusă de puterile necurate s-a risipit atunci când îngerul a venit în adevăr și i-a vestit Fecioarei Maria care, prin logodna sa, aparținea deja unui bărbat. Întrucât Eva a fost ispitită de cuvântul unui înger să plece de la Domnul, răzvrătindu-se împotriva Cuvântului, Maria, prin cuvântul unui înger, a primit vestea cea bună că Îl va purta în pântece pe Dumnezeu, ascultând de Cuvântul Său. Prima a fost ispitită să nu dea ascultare lui Dumnezeu și astfel a decăzut, însă cea din urmă a fost convinsă să Îl asculte pe Dumnezeu, pentru ca Fecioara Maria să poată deveni susținătoarea Evei. Întrucât omenirea a fost supusă morții prin fapta unei fecioare, a fost mântuită tot de o fecioară și balanța s-a echilibrat prin ascultarea acesteia. Apoi, într-adevăr, păcatul omului primordial a fost ispășit prin chinurile Celui întâi Născut, viclenia șarpelui a fost cucerită de simplitatea porumbelului, iar lanțurile prin care am fost robiți de moarte s-au rupt.

(Sfântul Irineu al Lyonului, Contra ereziilor 5. 19-20, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Vieţile Sfinţilor - Cuvânt la Bunavestire a Preasfintei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarei şi pururea Fecioarei Maria

Când s-a împlinit şi s-a apropiat vremea izbăvirii neamului omenesc, care avea să fie prin întruparea Fiului lui Dumnezeu, era trebuinţă în tot chipul, să se afle o fecioară curată, fără prihană şi sfântă, fecioară care ar fi vrednică să întrupeze pe Hristos Dumnezeu, Cel fără de trup, şi să slujească taina mântuirii noastre.

Deci, s-a aflat o Fecioară mai curată decât curăţia, mai fără de prihană decât toată zidirea cea gândită, mai sfântă decât toată sfinţenia, Preacurată şi Preabinecuvântată Fecioara Maria, odrasla rădăcinii celei sterpe a Sfinţilor şi drepţilor, dumnezeieştilor părinţi Ioachim şi Ana, rodul rugăciunilor şi al postirilor părinteşti, fiica cea împărătească şi arhierească. Şi s-a aflat la loc sfânt în templul lui Solomon aceea care avea să fie biserică însufleţită a lui Dumnezeu. Fecioară, care avea să nască pe Cuvântul cel mai sfânt decât sfinţii, s-a aflat în altarul templului ce se numea Sfânta Sfintelor, pentru că acolo a căutat Domnul din înălţimea slavei împărăţiei Sale, spre smerenia roabei Sale. Şi a ales-o pe cea mai înainte aleasă din toate neamurile; a ales-o ca Maică a Cuvântului Său Cel mai înainte de veci, pentru a Cărui întrupare din ea, încă mai înainte de bună-vestirea arhanghelului, cu taină a înştiinţat-o, precum adeverim despre aceasta prin istoriile vrednice de credinţă ale sfinţilor.

Pentru că, fiind Preacurata Fecioară în templu de doisprezece ani, se îndeletnicea nu numai în neîncetată rugăciune către Dumnezeu şi cu lucrul

mâinilor din toate zilele, ci şi cu citirea dumnezeieştilor cărţi, cugetând la legea Domnului ziua şi noaptea.

Căci aşa scriu despre dânsa Sfântul Epifanie şi Sfântul Ambrozie, că era foarte isteaţă la minte şi iubitoare de învăţătură şi se îndeletnicea cu citirea dumnezeieştilor Scripturi. Iar istoricul bisericesc Gheorghe Chedrin spune despre dânsa că, încă în vremea vieţii sfinţilor săi părinţi, a învăţat bine Vechiul Testament.

Şi citind adeseori în proorocia lui Isaia acele cuvinte: ***Iată fecioara va zămisli în pântece şi va naşte Fiu şi se va chema numele lui Emanuil, care se tâlcuieşte, Cu noi este Dumnezeu***, ***Sfânta fecioară Maria se aprindea cu osârdnică dragoste, nu numai spre Mesia Cel aşteptat, Care avea să vină, ci şi spre fecioara aceea care era să zămislească şi să nască pe Mesia. Pentru că se gândea, cât de mare vrednicie este a fi Născătoare a lui Emanuil, Fiul lui Dumnezeu, şi cât de negrăită este taina aceea, ca să fie o fecioară maică.***

Însă, ştiind din proorocii că s-a apropiat vremea venirii lui Mesia - pentru că acum se luase sceptrul de la Iuda şi săptămânile de ani ale proorocului Daniil se sfârşiseră -, socotea că negreşit acum va fi născută în lume acea fecioară, pentru care mai înainte a vestit Isaia şi, suspinând adeseori din adâncul inimii, se ruga în sine ca s-o învrednicească Dumnezeu să vadă pe acea fecioară şi, de s-ar putea, să fie la dânsa slujnica cea mai de pe urmă.

Odată, stând Fecioara Maria după a doua catapeteasmă la rugăciunea de miezul nopţii, după obicei, şi cu fierbinte dorinţă rugându-se lui Dumnezeu, deodată a răsărit o lumină mare şi a strălucit peste ea. Iar din mijlocul luminii s-a auzit un glas către dânsa astfel: "Tu vei naşte pe Fiul Meu!" Atunci de ce fel de bucurie s-a umplut Preacurata Fecioară şi ce fel de mulţumire a dat, închinându-se până la pământ lui Dumnezeu, Făcătorul ei, nu se poate spune! Astfel a căutat Domnul spre smerenia roabei Sale. Pentru că, aceea care dorea pentru dragostea lui Dumnezeu să slujească Preacuratei Născătoare a lui Mesia, aceea singură s-a învrednicit a fi Maica lui Hristos şi stăpâna a toată zidirea. Şi i-a fost ei acea descoperire în anul al doisprezecelea de la naşterea sa, cu doi ani mai înainte de logodirea ei cu Iosif şi la nimeni n-a spus taina aceea până la Înălţarea lui Hristos. Deci, de atunci se înştiinţase că o să fie în feciorescul ei pântece acea tainică zămislire şi aştepta vremea împlinirii tainei.

Iar după ce s-a sfârşit anul al unsprezecelea - după mărturia Sfântului Evod - al petrecerii ei în templul lui Solomon şi sosind al doisprezecelea, iar de la naşterea ei - după mărturia lui Gheorghe Chedrinul -, al paisprezecelea, i s-a poruncit ei de către arhierei şi de către preoţi că, după obiceiul Legii, să iasă din

bisericeasca locuinţă, precum şi celelalte fecioare de vârsta ei, şi să se mărite după bărbat, ea însă le-a răspuns că din scutece este dată lui Dumnezeu de părinţi şi Lui I-a făgăduit să-şi păzească a sa feciorie în veci. Deci, nu-i este cu putinţă să fie măritată cu om muritor, nici nu poate ca s-o silească spre nuntă, fiind fecioară a lui Dumnezeu Cel fără de moarte.

Deci, arhiereii se minunau de acel lucru nemaiauzit, pentru că nici o fecioară n-a mai fost vreodată care să-I fi făgăduit Domnului cândva a sa feciorie în veci, ci numai Maria cea dintâi în lume s-a arătat astfel. Deci, se sfătuiau pentru dânsa ce să facă, pentru că petrecea în biserica Domnului, iar după catapeteasma cea mai dinăuntru nu voiau să-i lase intrarea mai mult, venindu-i vremea de logodit; dar nici nu cutezau să dea după bărbat pe fecioara lui Dumnezeu. Şi nu se pricepeau cum să rânduiască cu plăcere dumnezeiască, viaţa ei cea feciorească fără de bărbat, ca să nu mânie pe Dumnezeu în ceva, pentru că amândouă acelea se ştiau că sunt mare păcat; adică şi spre nuntă a sili pe o fecioară care şi-a făgăduit lui Dumnezeu fecioria veşnică, şi a ţine parte femeiască în Sfânta Sfintelor, fiind în vârstă desăvârşită.

Despre aceasta grăieşte ***Sfântul Grigorie de Nissa***, astfel: "***Preoţii, cât a fost mică Sfântă Fecioară, după spusele proorocului Samuil, o lăsau în biserica Domnului. Dar, după ce a sosit vârsta anilor ei, s-au sfătuit între dânşii, ce ar putea face cu dânsa, ca să nu mânie pe Dumnezeu întru ceva".*** Şi ***Nichifor Calist***, scriitorul istoriei bisericeşti, grăieşte despre dânsa astfel: ***"După ce a crescut Fecioara Maria, preoţii au făcut sfat, cum să rânduiască pentru dânsa, ca să nu se arate a fi făcători de nedreptate sfântului ei trup. Pentru că socoteau că vor face păcatul furării de cele sfinte, de o vor mărita după bărbat şi de vor supune la legea însoţirii, pe aceea ce odată se încredinţase lui Dumnezeu. Dar iarăşi, ca să fie o fecioară de atâţia ani în Sfânta Sfintelor, nici Legea nu dă voie şi nici nu este acel lucru cinstit şi vrednic de sfinţenie".*** Aşa grăiau ei.

Deci, apropiindu-se de Chivotul Legii şi făcând rugăciune cu dinadinsul, au luat - precum spune Ieronim -, răspuns de la Domnul, ca să se caute un bărbat vrednic, căruia să i se încredinţeze Sfânta Fecioară, sub rânduiala şi chipul însoţirii, pentru păzirea fecioriei. Iar cum s-ar fi putut afla un bărbat ca acela, sfatul Domnului se făcu întru acest fel: din casă şi din seminţia lui David să se aleagă bărbaţi fără femei şi toiegele lor să le pună în altar; şi al cărui toiag va înverzi, acela este ales pentru a i se da Fecioara Maria.

Atunci era praznicul sfinţirii bisericii, cel aşezat de Macabei. Iar începutul acelui praznic era în douăzeci şi cinci de zile ale lunii noiembrie şi sfârşitul peste trei zile ale lunii decembrie. Şi s-a adunat în biserică mulţime de popor din

cetăţile de primprejur; iar bărbaţii care veniseră la praznic, erau şi din neamul lui David, rudenii şi vecini ai Fecioarei Maria.

Deci **arhiereul cel mare, Zaharia, tatăl Mergătorului Înainte**, adunând doisprezece bărbaţi fără femei, din seminţia lui David, între care era şi Sfântul Iosif, bărbat drept şi bătrân de ani, a luat toiegele lor şi le-a lăsat peste noapte în Sfântul Altar, zicând: **"Arată, Doamne, pe bărbatul cel vrednic, cu care se cuvine a logodi pe Fecioară".** Iar a doua zi, preoţii împreună cu cei doisprezece bărbaţi, intrând în biserică, ***au găsit toiagul lui Iosif, înverzit şi încă şi o porumbiţă s-a văzut - cum mărturiseşte despre aceasta Ieronim -, zburând de sus şi şezând pe toiagul lui Iosif. Şi au cunoscut bunăvoirea lui Dumnezeu, ca lui Iosif să i se încredinţeze Fecioara spre pază.***

Sunt unii care socotesc că Preacuratei Fecioare, lepădându-se de logodire pentru curăţia fecioriei sale, ca să nu i se facă vreo strâmbătate, şi mîhnindu-se foarte mult, i s-a făcut de la Dumnezeu deosebită descoperire şi încredinţare, ca să nu se îndoiască a merge la Iosif, rudenia şi logodnicul său - adică bărbatul cel drept şi sfânt, plăcut lui Dumnezeu -, nu spre însoţirea trupească, ci spre paza fecioriei sale, rânduit fiind, de purtarea de grijă a Celui Preaînalt.

Săvârşindu-se logodna, Sfântul Iosif a luat pe Preacurata Fecioară din templul Domnului, din mâinile arhiereului Zaharia şi ale celorlalţi preoţi, întru curată şi neprihănită vieţuire, neatingîndu-se nici măcar în gând de floarea fecioriei ei. Sfântul Iosif era bărbatul ei numai cu părerea, dar cu lucrul era curat păzitor al fecioriei ei şi slujitor al vieţii Preacuratei Fecioare celei pline de mare sfinţenie.

Vieţuind Preasfânta Fecioară în casa logodnicului, nu şi-a schimbat viaţa sa cea mai dinainte, pe care o avea în Sfânta Sfintelor. Căci nu se îndeletnicea cu altceva, fără numai în rugăciunea cea de Dumnezeu gânditoare, în citirea dumnezeieştilor cărţi şi în obişnuita şi cuviincioasa ei lucrare de mâini. Şi-i era ei casa lui Iosif ca o biserică de rugăciune, din care nicăieri nu ieşea. Ci totdeauna, închizându-se, trăia în post şi tăcere, nevorbind cu nimeni, decât numai cu cei din casa lui Iosif. ***Pentru că povesteşte despre dânsa Gheorghe Chedrinul astfel: "Maria, postind în casa bărbatului său şi ferindu-se de ieşirea în popor, petrecea cu cele două fecioare ale lui Iosif şi numai către acelea, uneori, grăia câte un cuvânt şi acesta, numai dacă era de trebuinţă a vorbi şi cât de scurt".***

Aşa petrecând ea patru luni - după mărturia ***Sfântului Evod*** -, ***a sosit ceasul întrupării Cuvântului lui Dumnezeu, ceasul cel din veci ascuns şi de toată lumea dorit, ceasul în care avea să se înceapă mântuirea noastră. Şi a trimis Dumnezeu pe Gavriil, arhanghelul duhurilor cereşti care stau mai aproape de***

scaunul Său, cu taina cea din veac ascunsă şi neştiută de îngeri, ca bine să vestească Preacuratei Fecioare zămislirea străină a Fiului lui Dumnezeu, care covârşeşte firea omenească şi toată mintea, lucru de care Sfântul Evanghelist Luca scrie astfel: În luna a şasea a fost trimis îngerul Gavriil de la Dumnezeu.

Acea lună a şasea era de la zămislirea Sfântului Ioan Înaintemergătorul, şi îngerul, cel ce bine a vestit lui Zaharia zămislirea lui Ioan, a fost trimis ca bine să vestească şi Preacuratei Fecioare zămislirea lui Hristos. Iar în luna a şasea s-a trimis, pentru ca Înaintemergătorul fiind în pântecele maicii sale de şase luni, să poată sălta de bucurie la venirea Maicii Domnului. Îngerul a fost trimis în cetatea Galileii, al cărei nume era Nazaret. Latura Galileii era a neamurilor.

Deşi o parte era locuită de israililiteni însă mai multe popoare păgâne erau într-însa. Pentru aceasta şi în Sfânta Scriptură se grăieşte despre Galileea neamurilor. Latura aceasta, la israililiteni, era cea mai de pe urmă şi nebăgată în seamă, ca cea locuită de oameni păcătoşi, de altă limbă şi necredincioşi. De aceea era şi ocărită de iudei, pentru că ziceau: Au doar din Galileea vine Hristos? Cearcă şi vezi, că prooroc din Galileea nu vine! Asemenea şi Nazaretul, cetatea Galileii, era de dânşii întru nimic socotită, ca ceea ce era mică şi cea mai de pe urmă. Aşa se vorbea între dânşii: Din Nazaret poate să fie ceva bun?

Dar să socotim voinţa lui Dumnezeu. Unde a voit să aibă pe Preacurata Maică Sa? Nu în latura Iudeii, nici în Sfântul Ierusalim, cetatea cea mare, ci în Galileea cea păcătoasă şi în micul Nazaret, ca întâi să arate adevărul, că pentru păcătoşi a venit pe pământ: ***N-am venit, zice Domnul, să chem pe cei drepţi la pocăinţă, ci pe cei păcătoşi;*** "***şi din limbi necredincioase, să-Mi fac Biserică credincioasă***", iar al doilea, să se arate lucrul, că spre cei smeriţi, lepădaţi şi defăimaţi, priveşte Hristos cu milostivire, iar nu spre cei mândri şi slăviţi. Căci Cuvântul lui Dumnezeu, când a voit să plece Cerul şi să se pogoare la păcătoşi, privea din înălţimea slavei Sale, unde este mai multă mulţime de păcătoşi. Şi văzând în Iudeea pe ierusalimiteni, care păreau a fi drepţi înaintea oamenilor, iar pe galileeni văzându-i trecuţi cu vederea de toţi şi socotiţi a fi mai păcătoşi decât toţi, a trecut Iudeea care se părea sfântă şi a venit în Galileea, care se părea păcătoasă. A trecut şi Ierusalimul, cetatea cea mare, cinstită şi slăvită, şi s-a dus în Nazaret, cetatea cea mică şi necinstită, alegându-şi în această lume locul cel mai de pe urmă, smerindu-Se până la chipul de rob şi de păcătos.

Mica cetate a fost Nazaretul, însă de mare dar s-a învrednicit, de care nu s-au învrednicit toate celelalte cetăţi mari ale lui Israil, care se înălţaseră mult. ***În Nazaretul cel mic locuieşte Fecioara Maria, cea mai înaltă decât toţi sfinţii îngeri, al cărei pântece era mai desfătat decât cerul. Acolo se trimite Gavriil,***

acolo umbreşte Duhul Sfânt, acolo Se întrupează Dumnezeu Cuvântul. Pentru că unde este smerenia, acolo străluceşte slava lui Dumnezeu. Cetăţile cele mândre sunt vrăjmaşe lui Hristos, iar cele smerite Îi sunt plăcute. Neslăvita cetate Nazaret a zămislit pe Hristos, Domnul nostru, iar slăvitul Ierusalim L-a răstignit! Micul Betleem L-a născut, iar marele Ierusalim Îl căuta spre moarte! ***În cei smeriţi Dumnezeu Se sălăşluieşte, iar de la cei mândri Se îndepărtează***.

Deci spre latura cea nebăgată în seamă, la săracul Nazaret, şi la fecioara cea smerită, care locuia într-însul, s-a trimis îngerul de la Dumnezeu. Pentru această trimitere, ***Sfântul Andrei Criteanul*** vorbeşte astfel: ***"Unuia din cei dintâi îngeri, Dumnezeu i-a poruncit să împlinească vestirea tainei şi cu arătarea măririi Sale, precum socotesc, i-a zis: "Ascultă, Gavriile! Du-te în Nazaret, cetatea Galileii, în care locuieşte fiica fecioară, cu numele Maria, fiind logodită cu bărbat, al cărui nume este Iosif. Mergi - zice - în Nazaret!" Dar pentru ce? Că frumuseţea Fecioarei cea preaiubită, ca pe un trandafir cu bun miros, din latura cea spinoasă s-o primească Atotputernicul. "Mergi în Nazaret", ca să se împlinească proorocia care zice: Nazarinean Se va chema. Dar cine se va chema Nazarinean? Acela Care de către Natanail se va numi Fiul lui Dumnezeu şi Împărat al lui Israil".***

Gavriil se trimite, pentru că Gavriil este slujitor în dumnezeieştile taine, precum este arătat în **cartea lui Daniil**. ***"Deci mergi în Nazaret, cetatea Galileii, zice Dumnezeu lui Gavriil, şi, ajungând acolo, să aduci mai întâi Fecioarei bună-vestire de bucurie, pe care Eva a pierdut-o odată. Însă, să te fereşti să n-o tulburi, pentru că de bucurie, iar nu de mâhnire, este semnul acesta; de mângâiere, iar nu de tulburare, este închinarea aceasta. Pentru că, ce bucurie mai mare poate să fie neamului omenesc decât aceea, ca firea omenească cu dumnezeiasca fire de obşte să se facă şi una cu Dumnezeu într-o Persoană?"***

Dar ce poate să fie mai de mirare, decât a vedea pe Dumnezeu până la atâta smerindu-Se, ca în pântece de femeie să Se poarte? O, lucruri foarte de mirare tuturor! **Dumnezeu, Căruia cerul Îi este scaun, iar pământul aşternut picioarelor Lui, pe Care cerul nu-L încape, Cel ce are un scaun veşnic împreună cu Tatăl, încape în pântece de Fecioară!** Ce lucru vrednic de mai mare mirare, decât a vedea pe Dumnezeu în chip omenesc, nedespărţindu-Se de fireasca dumnezeire, şi a vedea omeneasca fire aşa de unită cu Ziditorul său, ca în întreg omul, să Se săvârşească Dumnezeu? Gavriil, auzind acestea şi porunca lui Dumnezeu cea întărită covîrşindu-i puterea, era în nedumerire, între spaimă şi bucurie, nici nădăjduind, nici cutezând a nu asculta pe Cel ce-i poruncea. Deci, împlinind poruncile lui Dumnezeu, a zburat la Fecioară şi, mergând la Nazaret, a stat lângă casă.

Cugetând şi nepricepând acestea în sine, precum se pare - spune **Sfântul Andrei** -, zicea: ***"Cum voi începe a săvârşi cele poruncite de Dumnezeu? Să intru îndată în cămară, îi voi tulbura gândul Fecioarei; să intru mai cu zăbavă, Fecioara, simţindu-mi venirea, va voi să se ascundă. Să bat în uşă? Dar pentru ce? Deoarece acest lucru nu este al firii îngerilor, pentru că nimic din cele ce se închid sau se deschid nu poate opri intrarea celor fără de trup. Să deschid uşile? Dar fiind şi uşile încuiate, eu pot să intru, să chem pe fecioară pe nume, mă tem că o voi înfricoşa.***

Deci aşa voi face, după voia Celui ce m-a trimis, şi mergerea mea o voi face încet. Dar cum voi începe a grăi către Fecioara? Oare, bucurie să-i binevestesc mai întâi? Sau să-i zic că Domnul este cu dânsa? Sau să-i vestesc venirea Sfântului Duh şi umbrirea puterii Celui Preaînalt? Deci îi voi vesti mai întâi bucurie; apoi îi voi spune taina cea minunată, mă voi închina şi voi cânta glasul acela: "Bucură-te, veseleşte-te, mângâie-te!" Căci, cuviincioasă îndrăznire este începătura închinăciunii celei de bucurie şi acest cuvânt îmi va face lesnicioasă apropierea spre vorbirea Fecioarei, pentru că n-o va înfricoşa cât de puţin, ci îi va linişti gândul. Deci aşa voi începe: întâi îi voi aduce vestire de bucurie şi de veselie; căci cu acest fel de cuvinte se cade a se închina cineva împărătesei. Că acesta este lucru de bucurie, vreme de veselie a împărăţiei, sfatul mântuirii, începătura mângâierii". Acestea le-a gândit în sine Arhanghelul.

Ia seama, cu câtă cucernicie Arhanghelul Gavriil vine la dumnezeiasca fiică! Cu cât de mare frică şi cinste se pregăteşte înainte, ca să se apropie de stăpâna a toată lumea! Cât se învaţă să grăiască către dânsa cuvintele cele pline de bucurie ale Bunei Vestiri! Dar şi de aceasta se cade a ne minuna, că a găsit-o nu afară din casă şi de cămara sa, nu pe uliţele cetăţii, prin popor şi prin vorbe mireneşti, nici gîlcevindu-se în casă pentru grijile vieţii, ci la linişte, în rugăciune şi în citirea cărţilor îndeletnicindu-se, precum şi închipuirea cea de pe icoană a Bunei Vestiri o arată, fiind închipuită înaintea ei cărticica pusă şi deschisă spre citire, spre încredinţarea îndeletnicirii ei celei neîncetate în citire şi în dumnezeiască gândire. Şi este bunaînţelegere a celor de Dumnezeu gânditori, că într-acea vreme, ***când era să vină la ea cerescul arhanghel, avea în minte acele cuvinte mai sus pomenite, ale Sfântului Proorocului Isaia: Iată Fecioara în pântece va zămisli. Gândea cum şi când va fi acea străină şi la fecioreasca fire neobişnuită zămislire şi naştere.***

Însă, înştiinţată fiind - precum s-a zis mai înainte de Gheorghe Chedrinul -, prin descoperire de la Dumnezeu, că nu o altă fecioară, ci ea însăşi va fi slujitoare acelei taine şi născătoare a lui Mesia Celui dorit, ardea cu dragoste de serafim către Dumnezeu, Făcătorul ei, şi ruga bunătatea Lui ca a Sa dumnezeiască făgăduinţă şi proorocia lui Isaia degrabă s-o împlinească. Şi grăia în sine cu

dorinţă: *"Când va veni acea vreme dorită de mine, în care Ziditorul meu, plecând cerurile, Se va pogorî şi Se va sălăşlui în mine, voind să ia trup din mine? Când voi veni la o fericire ca aceea binecuvântată, ca să mă arăt Maică a Dumnezeului Meu? Iar până ce voi veni la aceasta, lacrimile îmi sunt ca pâine, ziua şi noaptea, pentru că la cei ce aşteaptă lucruri preaiubite, chiar şi cea mai scurtă vreme, o, cât de lungă i se pare a fi!"*

Astfel cugetând Fecioara în sine, în taina inimii sale, cu rugăciune de Dumnezeu gânditoare, prin dragoste arzătoare ca văpaia rugându-se către Domnul Savaot, deodată cerescul binevestitor, Arhanghelul Gavriil, venind încetişor, a stat înaintea ei, precum despre aceasta vorbeşte amintitul învăţător, ***Sfântul Andrei***, scriind astfel: ***"Apoi Arhanghelul a intrat în cea dinăuntru cămară, în care locuia Fecioara şi, apropiindu-se încetişor, a venit la uşă; şi după ce a intrat înăuntru, vorbind cu liniştit glas către fecioară, a zis: "Bucură-te, ceea ce eşti cu dar dăruită, Marie, Domnul este cu tine! Cel ce este mai înainte de tine, acum este cu tine! Şi puţin mai pe urmă va ieşi din tine! Deci El mai înainte de toţi vecii a fost, iar acum, sub vreme!"*** O, nemăsurată iubire de oameni! O, nespusă milostivire! Nu se îndestula să-i arate bucuria - zice Sfântul Andrei -, şi să-i vestească pe Făcătorul bucuriei, Cel ce locuia în Fecioară. ***Că arhanghelul zicând Domnul este cu tine!, venirea Împăratului Hristos arătat o însemnează; Domnul, Care dintr-însa a luat astfel trup omenesc, întru nimic nu S-a depărtat de fireasca slavă.***

"Bucură-te cea cu dar dăruită, Domnul este cu tine!
Bucură-te organul bucuriei cel preacinstit, prin care hotărârea blestemului celui de mâhnire se schimbă în veselie şi bucurie!
Bucură-te, Fecioară prea aleasă!
Bucură-te, preafrumoasă Biserică a slavei cereşti!
Bucură-te, sfinţitul palat al Împăratului!
Bucură-te, cămara în care Hristos Şi-a logodit şi Şi-a însoţit ca mireasă omenirea. Binecuvântată eşti tu între femei, pe care Isaia cu ochi proorocești mai înainte socotindu-te, te-a numit proorocită, fecioară, loc şi carte cu taină pecetluită! Binecuvântată eşti tu cu adevărat, pe care Iezechil te-a numit luceafăr şi uşă încuiată, prin care singur Dumnezeu a trecut! Tu una cu adevărat eşti binecuvântată, pe care bărbatul dorirlor, Daniil, munte te-a văzut şi Avacum cel minunat, munte umbrit te-a chemat; şi munte al lui Dumnezeu, munte gras, munte închegat, munte în care a binevoit Dumnezeu a locui!Pe tine, strămoşul tău şi împăratul David, prooroceşte te-a lăudat. Binecuvântată eşti tu între femei, pe care Zaharia, văzătorul dumnezeieştilor taine cel ales, sfeşnic de aur cu şapte făclii te-a văzut, adică cu şapte daruri ale Sfântului Duh împodobită. Tu cu adevărat eşti binecuvântată; ca un rai ai înăuntrul tău pomul Raiului, pe Hristos, Care cu negrăită şi multă putere, din

pântecele tău ieşind ca un râu de apă vie, prin cele patru curgeri ale Evangheliei adapă faţa a tot pământul!"

O închinăciune ca aceasta a îngerului auzind-o Fecioara cea fără de prihană, s-a mirat de cuvântul lui şi gândea: ***În ce fel va fi închinarea aceasta?*** S-a tulburat dar nu s-a înfricoşat tare, ci s-a minunat de lucrul cel nou, neaşteptat şi fără de veste. ***Pentru că nu avea de ce să se înspăimânte ea de îngereasca arătare, cu care avea obişnuită prietenie încă din Sfânta Sfintelor când, din mâini îngereşti - după mărturia Sfântului Gherman -, primea hrana cea de toate zilele.*** Dar de aceasta s-a tulburat cu mirare, căci mai înainte cu atât de mare slavă cerească şi cu atât de veselă faţă şi cu astfel de închinăciune, făcătoare de bucurie niciodată nu venise la dânsa. Deci pentru acel lucru nou şi, mai ales, pentru cuvintele lui, căci nouă şi neobişnuită închinare îi aducea, fiind fecioară, o pune pe ea în ceata femeilor de obşte, căci zicea: **Binecuvântată eşti tu între femei!**
Atunci s-a tulburat ca o foarte înţeleaptă, dar ca o vitează şi bine chibzuită nu s-a înfricoşat, ci gândea în sine: "În ce fel va fi închinarea aceasta? Ce va mai grăi către mine îngerul, după această închinare? Au doară iarăşi în biserica Domnului mă va lua pe mine? Sau o hrană mai nouă din cer mi-a adus? Sau un lucru nou îmi va vesti de la Dumnezeu şi mă va înălţa, deşi cuget mult şi nu pricep cum fecioară în pântece va lua şi va naşte Fiu? În ce fel va fi închinarea?"

Şi i-a zis îngerul: "Nu te teme, Marie! Nu te îndoi de fecioara cea mai înainte vestită prin proorocul Isaia. Chiar tu eşti acea fecioară care ai aflat acel dar, ca să zămisleşti pe Emanuil, mai presus de fire şi să-L naşti negrăit, precum Acela Însuşi ştie!

- Ai aflat dar de la Dumnezeu prin multele tale fapte bune, dar mai ales prin trei virtuţi. Prin smerenia ta cea adâncă, pentru că celor smeriţi Dumnezeu le dă darul Său, zicând: ***Spre cine voi căuta, decât numai spre cel blând şi smerit cu inima!***
- Ai aflat dar prin fecioreasca ta curăţie, căci Preacuratul din fire Dumnezeu, din Preacurata Fecioară caută a Se naşte!
- Şi mai deosebi ai aflat dar de la Dumnezeu, prin dragostea cea aprinsă către El, pentru că zice: ***Eu pe cei ce Mă iubesc pe Mine îi iubesc şi cei ce Mă caută vor afla dar.*** Şi de vreme ce tu L-ai iubit şi L-ai căutat cu toată inima, ai aflat dar de la El şi vei naşte Fiu.

Însă Fiu dumnezeiesc, Fiul Celui de sus, pe Dumnezeu din Dumnezeu, pe Cel mai înainte de veci din Tatăl fără de maică născut, iar la sfârşitul veacurilor din tine, care eşti Maică şi Fecioară, fără de tată o să iasă şi al Cărui nume este minunat şi negrăit. Tu, Aceluia Îi vei da numele Iisus, care se tâlcuieşte "Mântuitor"; pentru că Acela va mântui toată lumea şi va împărăţi

preaslăvit, fără asemănare cu strămoşul tău David şi decât toţi împăraţii cei ce au fost din casa lui Iacob; iar împărăţia Lui nu va fi vremelnică, ci veşnică, neavând sfârşit întru nesfârşitele veacuri".

Iar Maria a zis către înger: Cum va fi aceasta, fiindcă de bărbat nu ştiu? Nu că nu credea Preacurata Fecioară celor zise ei de înger. Ci cu adeverire, după darul lui Dumnezeu de care era plină, ştia că va naşte pe Cel ce bine i se vestea, luând înştiinţare de la Însuşi Dumnezeu, precum mai înainte s-a zis. Dar numai această nu-i era ei ştiută, adică cum şi în ce chip va naşte fiind Fecioară care nu ştia de bărbat. Pentru aceea a întrebat pe înger: Cum va fi aceasta?

Despre acest lucru ***Sfântul Grigorie de Nissa***, ca din partea ei, zice către înger: ***"Spune-mi chipul naşterii, o, îngere, şi vei afla inima mea gata spre voia lui Dumnezeu; pentru că eu doresc un rod ca acesta, fără atingerea fecioriei".*** Iar ***Sfântul Ambrosie***, despre aceeaşi, vorbeşte astfel: ***"Bine a întrebat pe înger, cum îi va fi aceasta, pentru că ea mai înainte citise, precum s-a zis că, o fecioară va zămisli, dar nu citise în ce chip fecioara aceea va zămisli. Citise cu adevărat proorocescul cuvânt: Iată fecioara în pântece va lua, dar cum va lua, acum îngerul îi vesteşte prin "Buna Vestire"".***

Deci, îi spune ei îngerul chipul zămislirii, nu după firea şi obiceiul omenesc făcându-se, ci mai presus de fire, pentru că unde voieşte Dumnezeu se biruieşte rânduiala firii. Zămislirea ei este după lucrarea Sfântului Duh: ***"Duhul Sfânt va veni peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri! De la Acela în pântece vei lua. Acela va săvârşi întru Tine zămislirea cea neştiută. Pentru că Cel ce a putut să zidească din tină neînsufleţită pe Adam viu, oare nu va putea mai ales din Fecioara cea vie, ca să alcătuiască pe pruncul cel viu? Dacă cu înlesnire a fost lui Dumnezeu, ca din coasta lui Adam să închipuiască femeie, apoi oare cu neînlesnire îi va fi Lui, ca în pântecele Fecioarei să închipuiască pe om? Duhul Sfânt, Cel ce toate le face, întru Tine, o, Preasfântă Fecioară, o va lucra aceea, ca în preacuratul tău pântece, din trupul tău, trupul Cuvântului lui Dumnezeu, Celui fără de trup se va rândui, mai presus de fire. Pentru că tu fiind uşă, cu curăţia pecetluită şi cu fecioria păzită, Domnul va trece; nu într-alt chip, ci precum raza soarelui trece prin sticlă şi prin cristal, sfinţindu-te şi luminându-te cu dumnezeiasca slavă, ca să fii maica adevărată lui Dumnezeu, născând Dumnezeu desăvârşit şi om desăvârşit; şi rămânând Fecioară, precum mai înainte de naştere, la fel întru naştere şi după naştere.***

Aceasta o va lucra întru tine puterea Celui Preaînalt, prin venirea Sfântului Duh. Iar cum că aceasta este adevărată, acest lucru să-ţi fie ca semn vrednic de credinţă, căci rudenia ta Elisabeta, fiind stearpă din tinereţe şi acum îmbătrânită cu anii, a zămislit fiu, Dumnezeu voind astfel, făcând din cele neputincioase, lucruri putincioase. Pentru că, ce este cu neputinţă la oameni,

ca fecioara cea fără bărbat şi femeia cea neroditoare, stearpă şi îmbătrânită, să zămisleasscă şi să nască, la Făcătorul şi Atotputernicul Dumnezeu toate sunt cu putinţă, pentru că tot lucrul la Dumnezeu este cu putinţă, căci şi bătrâna cea neroditoare a zămislit, şi tu, fecioară, vei zămisli!"

Auzind Preacurata de la îngerul Gavriil o bună-vestire ca aceasta, s-a supus la voia Domnului Său şi, prin smerenia cea adâncă, din inimă cea iubitoare de Dumnezeu, a răspuns: ***Iată roaba Domnului! Fie mie acum după cuvântul tău!*** ***Şi îndată în sfântul ei pântece, prin lucrarea Sfântului Duh, s-a făcut zămislirea cea nespusă, fără îndulcire trupească, dar nu fără de îndulcirea cea duhovnicească. Pentru că, atunci mai ales, se cuprindea de dumnezeiasca dorire inima cea feciorească şi, prin dragoste de serafim, ardea cu văpaie duhul ei, şi toată mintea ei întru Dumnezeu se înălţa şi se îndulcea cu dragostea de Dumnezeu cea negrăită. Deci întru acea duhovnicească îndulcire a iubirii de Dumnezeu şi întru dumnezeiasca vedenie a minţii S-a zămislit Fiul lui Dumnezeu, şi Cuvântul S-a făcut trup, şi S-a sălăşluit întru noi, prin întrupare.***

Îngerul împlinindu-şi buna vestire după porunca lui Dumnezeu şi cinstind pe Hristos, care S-a întrupat în pântece de fecioară, asemenea a cinstit şi pe Fecioara Maria care L-a întrupat, cu cuviincioasă închinăciune după vrednicie; cu bună cucernicie şi cu frică s-a dus de la dânsa, ca să stea înaintea scaunului Domnului Savaot, slăvind taina Întrupării lui Dumnezeu, împreună cu toate cereştile puteri, întru nespusă bucurie, în veci. Amin.

(Adunată din dumnezeiasca Scriptură şi de la Sfinţii părinţi, cum şi după istoricii vrednici de credinţă)

Sinaxar din 25 martie

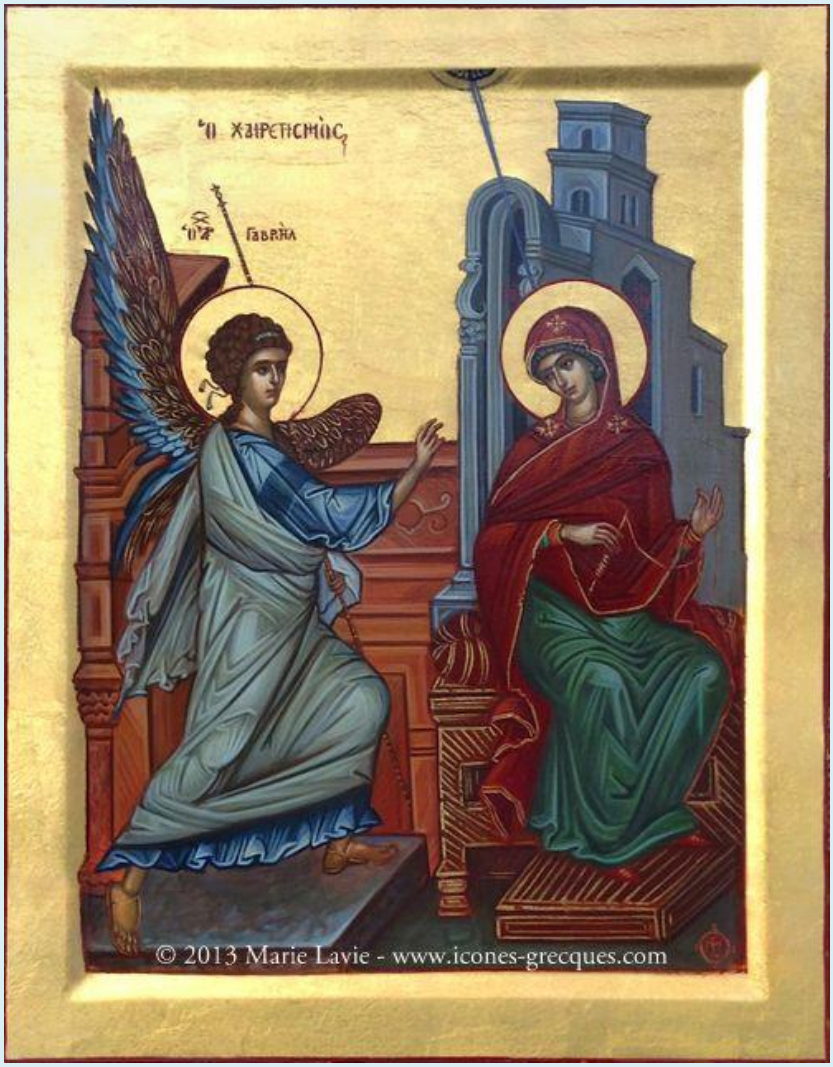

În această lună, în ziua a douăzeci şi cincea, Bunavestire a PreaSfintei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarea şi pururea Fecioara Maria.

Iubitorul de oameni şi Milostivul Dumnezeu, care pururea poartă de grijă neamului omenesc, întocmai ca un Părinte plin de dragoste, văzând făptura mâinilor Lui înrobită şi chinuită de diavol şi împinsă către patimile cele pline de ocară şi supusă închinării la idoli, a găsit cu cale să trimită pe Fiul Său cel Unul-Născut, pe Domnul nostru Iisus Hristos, ca să mântuiască neamul omenesc din mâinile diavolului. Şi, pentru că a voit ca acest lucru să rămână ascuns nu numai de diavol, ci chiar şi de puterile cele cereşti, a încredinţat taina aceasta unuia singur dintre arhangheli, prea măritului Gavriil.

Deci arhanghelul venind în cetatea Nazaret, i-a grăit ei: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine! Iar aceea a răspuns: Cum va fi mie aceasta? Şi el a zis: Duhul Sfânt va veni asupra ta şi puterea Celui preaînalt te va umbri.

Iar Fecioara a grăit: Iată, roaba Domnului, fie mie după cuvântul tău. Şi îndată cu cuvântul arhanghelului şi al ei, a zămislit în prea curatul său pântece pe Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu, mai presus de fire, care este Înţelepciunea şi Puterea cea ipostatică a Lui, cu umbrirea şi cu venirea asupra ei a Duhului Sfânt.

De atunci s-au săvârşit, prin rânduiala lui Dumnezeu, tainele Cuvântului lui Dumnezeu, pentru mântuirea şi izbăvirea noastră.

Căruia se cuvine slava şi stăpânirea în veci. Amin.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului părintelui nostru Senufie, purtătorul de semne, care în pace s-a săvârşit.

Tot în această zi, pomenirea Sfintelor muceniţe Pelaghia şi Teodosia, care prin sabie s-au săvârşit.

Tot în această zi, pomenirea unui călău care, ajungând la cunoştinţa lui Hristos şi închis fiind într-o temniţă întunecoasă, s-a săvârşit acolo din viaţă.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin.

Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Înainte-prăznuirea Bunei Vestiri; Sfântului ierarh Artemon, episcopul Seleuciei

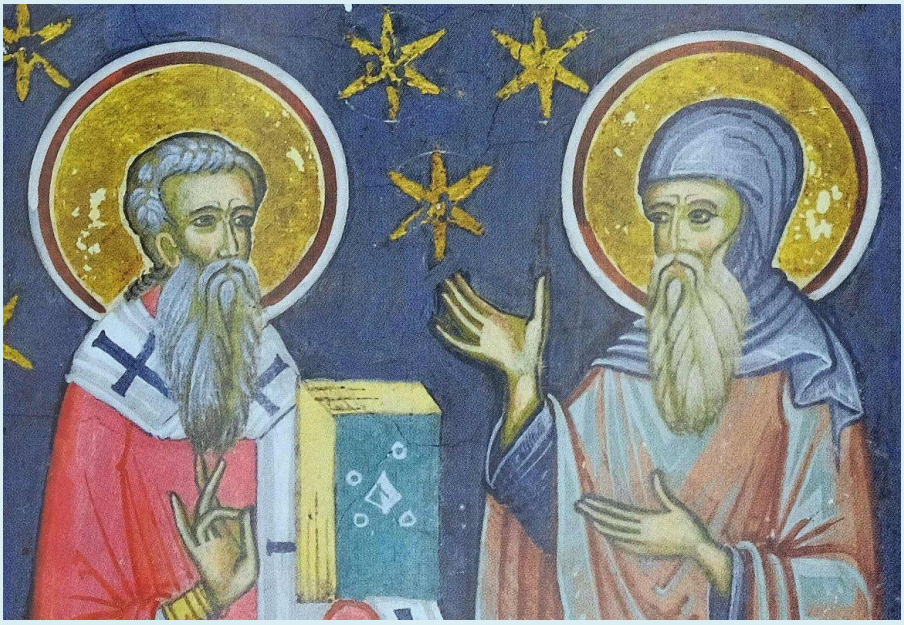

Astăzi este Înainte-prăznuirea Bunei Vestiri către Stăpâna noastră şi pururea Fecioara Maria. Vestea cea bună a Arhanghelului Gavriil că, în sfatul cel tainic, -Făcătorul lumii a ales-o pe Fecioara Maria să fie mama Mântuitorului nostru, Dumnezeu-Cuvântul, Care S-a făcut Om pentru mântuirea lumii. Să ne adunăm, aşadar, în biserică şi să ne sârguim la fapte bune şi la rugăciune, încă şi mai mult în aceste zile sfinte. Căci acestea sunt zile de Dumnezeu aşezate, spre curăţirea sufletelor şi a trupurilor şi nu se cade ca să le cheltuim în lenevire şi în fapte rele.

Tot astăzi facem pomenirea Sfântului Artemon, Episcopul Seleuciei. Acest sfânt a avut patrie în Seleucia, cetate din Pisidia, în care fiind născut şi crescut, viaţă cinstită ducea, în zilele Sfinţilor Apostoli care luminau lumea cu vestirea lui Hristos Mântuitorul. Aşadar, Sfântul Apostol Pavel, mergând în Seleucia, l-a aflat pe Artemon ca pe un luminător, strălucind cu fapte bune între toţi cetăţenii şi care nu se cădea să stea ascuns sub obroc. Astfel, Apostolul Neamurilor, aflându-l pe acesta întărit în credinţa în Hristos şi plin de dumnezeiasca înţelepciune, l-a pus păstor şi învăţător al poporului, hirotonindu-l pe el episcop în Seleucia Pisidiei. Iar Sfântul Artemon, bine păstorind turma încredinţată lui, a fost tuturor liman de mântuire, purtător de grijă văduvelor, doctor sufletelor şi trupurilor, precum şi făcător de minuni. Şi astfel, în toate zilele sale oste-nindu-se în chip plăcut lui Dumnezeu, şi-a sfârşit viaţa la adânci bătrâneţi.

Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Buna Vestire (Dezlegare la peşte)

Astăzi, Biserica Ortodoxă prăznuieşte Buna Vestire a Preasfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarea şi pururea Fecioara Maria.

Sărbătoarea Bunei Vestiri, denumită popular Blagoveştenie (după termenul slavon), este rânduită pentru amintirea zilei în care Sfântul Arhanghel Gavriil a vestit Sfintei Fecioare că va naşte pe Fiul lui Dumnezeu.

Arhanghelul Gavriil a fost trimis de Dumnezeu la o fecioară din Nazaret, dreaptă fiind ea şi vrednică de a primi în pântecele ei pe Cel necuprins. Şi venind îngerul în cetatea Nazaret, i-a zis ei: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine! Binecuvântată eşti tu între femei! (Luca 1, 28).

Întruparea Fiului lui Dumnezeu, Noul Adam, are loc după obţinerea consimţământului cu totul liber al Sfintei Fecioare, care a zis: Iată roaba Domnului. Fie

mie după cuvântul tău (Luca 1, 38). Zicând aceste cuvinte, Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu S-a zămislit prin venirea Duhului Sfânt, în pântecele ei.

Aşa s-a început taina mântuirii neamului omenesc: Fiul lui Dumnezeu Se întrupează, ca pe om să-l mântuiască din robia morţii, a patimilor şi a păcatului, din nespusa dragoste pentru făptura Sa.

Aşadar, astăzi Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu Cel necuprins Se face cuprins, îndumnezeind prin a Sa înomenire făptura cea zidită de mâinile Sale.

Dumnezeului nostru slavă!

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox – Înainte prăznuirea Bunei Vestiri

Înainte prăznuirea Bunei Vestiri - Pentru pregătirea sufletească a credin-cioşilor toate sărbătorile împărăteşti sunt precedate de un timp de pregătire, de anticipare sau introducere, numit „pre serbare”, „înainte serbare” sau „înainte prăznuire”.

Ele au, de asemenea, şi o perioadă de continuare sau prelungire a serbării, numită „după serbare” sau „după prăznuire”.

Prin aceste perioade de pregătire şi de prelungire, sărbătorile mari sunt ca soarele care, înainte de a răsări el însuşi, îşi trimite razele, iar după ce apune, lumina lui stăruie încă pe culmi.

Ziua cea dintâi a înainte serbării se numeşte „începutul sărbătoririi”, iar ziua ultimă a după serbării se numeşte „odovania”, adică sfârşitul, dezlegarea sau încheierea sărbătorii.

Biserica Ortodoxă sărbătorește mâine, 25 martie, Buna Vestire. Sărbătoarea marchează momentul în care Fecioara Maria primește vestea că Îl va naște pe Mesia cel așteptat de veacuri.

Buna Vestire sau Blagovestenia este prima sărbătoare confirmată în documente dintre sărbătorile închinate Maicii Domnului.

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - (†) Buna Vestire (Dezlegare la peşte)

La praznicul Bunei Vestiri, Iubitorul de oameni şi milostivul Dumnezeu, care pururea poartă grijă neamului omenesc, ca un părinte iubitor de fii, văzând făptura mâinilor Sale înrobită de diavolul, atrasă spre patimi şi supusă slujirii idoleşti, a binevoit să trimită pe Unul-Născut Fiul Său în lume, spre mântuirea noastră.

El a încredinţat această taină numai unuia din slujitorii Săi, slăvitului Arhanghel Gavriil. Astfel, l-a trimis pe acesta, mai înainte cu nouă luni de Naşterea după trup a Fiului, la Sfânta Fecioară Maria, din Nazaret, curată fiind ea şi vrednică de slujirea aceasta. Şi, venind îngerul în cetatea Nazaret, i-a zis: ***„Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine!” (Luca 1, 28).***

Fiind mai mult nedumerită decât înspăimântată, Fecioara Maria se întrebă în taină ce poate să însemne cereasca salutare.

Arhanghelul a înţeles-o şi a liniştit-o, zicând: ***„Nu te teme, Marie, că ai aflat har la Dumnezeu. Şi, iată, vei lua în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui - Iisus. Acesta va fi mare şi Fiul Celui Preaînalt Se va chema, şi***

Domnul Dumnezeu Îi va da Lui tronul lui David, părintele Său şi, împărăţia Lui nu va avea sfârşit." (Luca 1, 30-33).

Iar ea a zis: „Cum va fi mie aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?" Şi, răspunzând, îngerul i-a zis: „Duhul Sfânt se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri. Că la Dumnezeu nimic nu este cu neputinţă." (Luca 1, 34-37).

La auzul acestor încredinţări, Fecioara Maria primeşte să răspundă chemării lui Dumnezeu şi suspinelor lumii, zicând: ***„Iată, roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău" (Luca 1, 38).***

Şi, zicând acestea Fecioara, Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu S-a zămislit, ca prunc omenesc, prin venirea Duhului Sfânt, în pântecele prea curatei, iar îngerul s-a făcut nevăzut.

Aşa a început să se împlinească taina mântuirii noastre: Fiul lui Dumnezeu a devenit Fiu al omului, Dumnezeu S-a făcut om, ca pe om să-l mântuiască, prin vrerea şi rânduiala Lui, din nespusă dragoste pentru făptura Sa.

În cinstea praznicului Bunei Vestiri s-au scris alese cântări, printre care cea mai de seamă este Acatistul Bunei Vestiri, alcătuit în secolele V-VI la Constantinopol, de un imnograf rămas necunoscut. Biserica a primit acest imn de mare adâncime duhovnicească, slăvind prin el Întruparea lui Hristos şi cinstind pe Fecioara Maria.

Acest Acatist este citit zilnic în mânăstiri şi la casele credincioşilor, iar în biserici se săvârşeşte în mod solemn în cadrul Deniei Acatistului din săptămâna a cincea a Postului mare.

Proloage - Bunavestire a Preasfintei, Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarei şi pururea Fecioarei Maria

Luna martie în 25 zile: Bunavestire a Preasfintei, Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarei şi pururea Fecioarei Maria.

Iubitorul de oameni şi milostivul Dumnezeu, care pururea poartă grijă de neamul omenesc, ca un părinte iubitor de fii, văzând făptura mâinilor Sale înrobită şi tiranizată de diavolul şi trasă spre patimi de ocară şi supusă slujirii idoleşti, a binevoit şi S-a milostivit şi a trimis pe Unul Născut Fiul Său, pe Domnul nostru Iisus Hristos, să ne izbăvească.

Iar, dacă a voit să ascundă sfatul Său, nu numai de satana, ci chiar şi de puterile cereşti, a încredinţat această taină numai unuia din slujitorii Săi, slăvitului Gavriil Arhanghelul. Deci, l-a trimis pe acesta, mai înainte cu nouă luni de Naşterea Fiului, la Sfânta Fecioară Maria, din Nazaret, curată fiind ea şi vrednică de slujirea aceasta.

Şi, venind îngerul în cetatea Nazaret, i-a zis: "Bucură-te ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine" (Luca, 1, 28). Fiind mai mult nedumerită, decât înspăimântată, Fecioara Maria se întreba în taină ce poate să însemneze cereasca salutare.

Arhanghelul a înţeles-o şi a liniştit-o, zicând: "Nu te teme, Marie, că ai aflat har la Dumnezeu. Şi iată, vei lua în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus. Acesta va fi mare şi Fiul Celui Preaînalt se va chema, şi Domnul

Dumnezeu Îi va da Lui tronul lui David, părintele Său şi, împărăţia Lui nu va avea sfârşit." (Luca, 1, 30-33).

Era limpede, Dumnezeu cere prea curatei să primească a fi mamă a Celui mai mare binefăcător al lumii: Regelui Regilor, Împăratului Împăraţilor, lui Dumnezeu făcut om, Mântuitorul şi Viaţa lumii. Iar ea a zis: "Cum va fi mie aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?" Şi răspunzând, îngerul i-a zis: "Duhul Sfânt se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri. Că la Dumnezeu nimic nu este cu neputinţă." (Luca 1, 34-37).

La auzul acestor încredinţări, Fecioara Maria primeşte să răspundă chemării lui Dumnezeu şi suspinelor lumii, zicând: "Iată, roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău." (Luca 1, 38). Şi aceasta zicând Fecioara, Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu S-a zămislit, ca prunc omenesc, prin venirea Duhului Sfânt, în pântecele prea curatei, iar îngerul s-a făcut nevăzut de dânsa. Şi aşa s-a început taina Cuvântului: Fiul lui Dumnezeu, Fiu omului Se face, Dumnezeu S-a făcut om, ca pe om să-l mântuiască, şi cu vrerea şi cu rânduiala Lui şi pentru a noastră mântuire.

Dumnezeului nostru slavă !

Întru această zi, cuvânt la Bunavestire a Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu, Stăpâna noastră şi pururea Fecioara Maria

Acum, se cuvine, fraţilor, ca să ni se spună nouă, cu mare glas cuvântul apostolului, despre această zi mare, pentru că acesta a propovăduit lumina şi a arătat, cu întemeiere, că începătură a praznicelor şi împărătească este ziua aceasta luminată.

Că, zice Sfântul apostol Pavel: "Prin Sfântul Duh, noaptea a trecut, iar ziua s-a apropiat.

- ✓ *" Astăzi, Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu, Domnul şi Dumnezeul nostru, negrăit, încape în pântecele Fecioarei, vrând să îndumnezeiască, cu a Sa înomenire, făptura cea zidită de mâinile Sale şi, în Raiul cel de demult, iarăşi să o aducă.*
- ✓ *Astăzi, Cel nezidit, întru a Sa zidire începe.*
- ✓ *Astăzi, Cel nevăzut, Se face văzut; Cel neîncăput în ceruri, încape în pântecele Fecioarei;*
- ✓ *Astăzi, Cel neatins, în pântecele Fecioarei zămislindu-se, Se atinge de oameni.*
- ✓ *Astăzi, Fiul lui Dumnezeu trup primeşte, Fiul lui Dumnezeu se face fiu Fecioarei.*

- ✓ *Astăzi, Cel mai înainte de toţi vecii, din Tatăl fără de maică, negrăit S-a născut, acum, fiind în ceruri minunat şi înfricoşat, pe pământ, fără de tată, în pântecele Fecioarei Se întrupează. Îndoit după fire, Dumnezeu şi om înţelegându-se; cu noi este Dumnezeu! Şi măcar că, dorind mântuirea oamenilor, a venit pe pământ, era totuşi în ceruri, cu totul, împreună cu Tatăl şi cu Duhul şi, mereu cu totul, pe pământ, asemenea proslăvindu-Se şi închinându-le şi împreună împărăţind.*

Minunată şi înfricoşătoare naştere a fost, căci nu altul, mai înainte de veci, S-a născut din Tatăl, fără de mamă, ci acelaşi este, care şi din Fecioară S-a născut, Unul Născut, Fiul lui Dumnezeu, care, din fiinţa Tatălui răsărind, S-a arătat nouă. Lumină din lumină Dumnezeu adevărat, născut iar nu făcut, Ziditorul lui Adam a venit pe pământ, ca să caute pe omul cel rătăcit. Că, văzându-ne pe noi căzuţi, întru multe închinări la idoli şi, cu înşelăciunea acelora, fiind împiedicaţi şi robiţi, n-a suferit Dumnezeu să vadă turma Sa risipită de diavolul, ci, a trimis mai întâi prooroci să propovăduiască venirea Lui.

Că zice prin Isaia: ***"Iată, Fecioara în pântece va lua şi va naşte fiu şi vor chema numele lui Emmanuil, care se tâlcuieşte: cu noi este Dumnezeu."***

Iar, după ce a venit plinirea vremii, a trimis de sus pe Arhanghelul Său, Gavriil, zicându-i: "Să mergi la Fecioara Maria şi să-i zici ei: "Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine, binecuvântată eşti tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui tău. Prin tine, blestemul strămoaşei Eva se va strica. Căci, prin femeie s-au arătat cele rele şi de stricăciune, iar prin tine, acum, vor veni cele mai bune. Că, iată, vei zămisli în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus, pentru că Acesta va mântui poporul Său de păcatele lui", cum aţi auzit zicând şi evanghelistul.

Acestea, toţi să le socotim, fraţilor, ca să cunoaştem cât de mare dar am luat astăzi şi de câte bunătăţi ne-am învrednicit.

- ⇒ *Că astăzi, vrăjmaşul nostru, diavolul, a fost legat şi drăceasca lui lucrare a fost zdrobită.*
- ⇒ *Astăzi, uşile Raiului se deschid şi sabia cea de văpaie, care izgonea firea noastră, a pierit. Iar neamul omenesc, prin credinţă lui Hristos şi prin fapte bune, iarăşi intră în Rai.*
- ⇒ *Astăzi, Adam dănţuieşte, primind întru a sa alcătuire pe Ziditorul său.*
- ⇒ *Astăzi Eva, sfărâmând capul şarpelul celui amar, înşelătorul ei, spre veselie cheamă pe toată lumea, zicând: "Bucuraţi-vă împreună cu mine, că astăzi am aflat bucuria mea negrăită şi slobozirea din toate păcatele."*

Astăzi, şi noi, fraţilor, de bucurie umplându-ne şi cu fapte bune împo-dobindu-ne, să ne sârguim să petrecem cu vrednicie aceste zile sfinte ale Postului, înfrânându-ne de la saţiu şi de la beţie şi de poftele trupeşti, de la mânie şi de la clevetiri, de asupriri şi de pizmă şi de somnul cel mult, pentru că aceste lucruri întunecă sufletul şi de la Dumnezeu despart.

Drept aceea, pe toate acestea lepădându-le, să ne nevoim, ca să săvârşim cu pace aceste sfinte zile, ca să nu ne apuce pe noi ziua morţii în lene şi în păcate. Că nu este mincinos Cela ce a zis, prin proorocul de demult: "Întru ce te voi afla pe tine, întru aceea te voi şi judeca."

Drept aceea, rugu-vă pe voi şi vă îndemn, cu dragoste, cu trezie să priveghem, postind, pentru ca să ne afle pe noi ziua morţii, în fapte bune, iar nu în rele. Că, iată, Dătătorul de cununi înainte stă şi cununi întinde, gătindu-le pe acestea celor ce postesc.

Şi Se veseleşte, văzând biserica, în toate zilele, fiind plină de noi şi de cei ce se grăbesc să apuce loc într-însa. Întru care şi scăldătoare se află, ca să spele păcatele noastre; încă şi masă gătită, având viţelul cel hrănit, pe Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, înainte pus de dânsa, înjunghiat, pentru toată lumea. Şi pe toţi credincioşii îi cheamă la Sfânta Prăznuire şi la purtătoarea de viaţă Mâncare, prin care, tot cel ce o primeşte cu credinţă, va fi viu în veci, precum Însuşi Domnul a zis: "Cel ce mănâncă Trupul Meu şi bea Sângele Meu, întru Mine petrece şi Eu întru el. Precum Eu viez prin Tatăl, aşa şi cel ce Mă Mănâncă pe Mine, va fi viu în veci."

Iar, prin proorocul ne cheamă pe noi, zicând: "Gustaţi şi vedeţi, că bun este Domnul." De acestea să ne apropiem, ca nişte prunci, fără de răutate, ţinând în mâini ramuri, adică fapte bune, strigând şi zicând lui Hristos: "Osana, bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului." Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă!

Al celui între Sfinţi, Părintelui nostru Dimitrie, mitropolitul Rostovului, cuvânt la Bunavestire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi în Lunea cea luminată a Învierii lui Hristos.

"Hristos a înviat din morţi. Şi Cuvântul S-a făcut trup şi S-a sălăşuit între noi." (Ioan 1, 14).

Două prea luminate praznice, Învierea lui Hristos şi Bunavestire a Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu, acum, împreună le avem, iubiţii mei ascultători, două Praznice luminate. Întru amândouă aceste prăznuiri, Sfânta Biserică ridică pe fiii săi spre bucurie.

- *Întru Bunavestire cântă: "Bine vesteşte, pământule, bucurie mare; lăudaţi, ceruri, slavă lui Dumnezeu."*
- *Iar întru Învierea Domnului zice: "Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm şi să ne veselim întru dânsa."*

Au doar, ştiţi, o, iubiţilor, cum s-ar putea numi, cu un cuvânt, cea de acum îndoită prăznuire? Să o numească fiecare, cum va voi, dar eu o voi numi pe ea Brâu cu care se încinge Mireasa lui Hristos, Biserica cea sfântă. Că precum brâul are două capete, desparte unul de altul, când însă se va încinge cineva cu el, atunci, amândouă capetele se împreună la un loc şi într-o legătură se leagă.

Aşa, şi întru taina mântuirii noastre, aceste două praznice: al Buneivestiri şi al Învierii sunt ca două capete ale unui brâu.

- ✓ *Că întru Bunavestire, mântuirea noastră s-a început, precum se citeşte în troparul acela: "Astăzi este începătura mântuirii noastre şi arătarea tainei celui din veac."*
- ✓ *Iar, la înviere, mântuirea noastră şi-a aflat al său sfârşit, cu bună norocire, zicând pe cruce Hristos: "Săvârşitu-s-a!"*

Lung este acest brâu al mântuirii noastre, că, de la începutul lui, până la sfârşit, adică de la Bunavestire până la Înviere, au trecut treizeci şi patru de ani. Şi când Mireasa lui Hristos, Biserica cea Sfântă ce s-a răscumpărat cu sfânt Sângele Lui, cu acest brâu al mântuirii s-a încins, atunci, amândouă aceste capete sunt: Bunavestirea şi Învierea, începutul mântuirii noastre şi săvârşirea ei, într-un loc şi într-o legătură s-au împreunat. Că Acela a pătimit, care şi din morţi a înviat, Acela care întâi în pântecele Fecioarei S-a întrupat. Şi cine S-a întrupat? Acela care avea să învieze din morţi.

Iar noi, pe amândouă acestea, întru o unire prăznuindu-le, şi pe Hristos înviat Îl cântăm şi Întruparea Lui o proslăvim, că Hristos a înviat din morţi şi Cuvântul trup S-a făcut şi S-a sălăşuit întru noi. Pe aceste neunite cântări bisericeşti ale acestor două praznice, Tipicul bisericesc, prin capitolele lui Marcu, ce sunt puse spre citire, le aduce la o unire.

Iar mie, daţi-mi voie, prin dragostea voastră, ca lucrarea acestor praznice, întru o unire a o aduce şi a o arăta: că Bunavestirea Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu şi Învierea lui Hristos au întru ele multă unire, în lucrarea lor. Nu numai întru acest an, 1706, praznicul Învierii lui Hristos şi praznicul Buneivestiri al Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu s-au unit în Lunea cea luminată, că, în toţi anii, Învierea lui Hristos, nu se săvârşeşte fără de Bună-vestire.

Pentru că, în fiecare an, când prăznuim Paştile lui Hristos, întru însăşi ziua întâi a Paştilor, în Duminica Paştilor, auzim propovăduindu-se, în Evanghelie, aceste cuvinte: ***"Şi Cuvântul trup S-a făcut." Ce, oare, ne spun nouă aceste cuvinte? Au nu propovăduiesc Bunavestire, întru care cu glasul Arhanghelului şi cu umbrirea Duhului Sfânt, Dumnezeu Cuvântul trup S-a făcut? Vedeţi, dar, că pururea Învierea şi Bunavestirea petrec împreună?***

Să vedem, dar, şi lucrarea unirii acestor două praznice, Să începem de la Bunavestire, pentru că aceasta este începătura mântuirii noastre şi să o aducem până la Înviere, fiindcă aceasta este şi sfârşitul şi săvârşirea mântuirii noastre.

Întru Bunavestirea Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu, întruparea Cuvântului lui Dumnezeu s-a făcut cu bunăvoirea lui Dumnezeu Tatăl şi prin umbrirea şi lucrarea Sfântului Duh şi cu împreună voinţa Cuvântului.

La fel, Învierea lui Hristos din morţi, cu a Aceluiaşi Dumnezeu Tatăl, împreună şi cu bunăvoinţa şi lucrarea Duhului Sfânt şi cu însăşi bunăvoirea lui Hristos a fost.

Când Sfântul Petru, pe acel olog, lângă poarta bisericii, l-a tălmăcit, a zis, către arhierei şi către stăpânitorii evreilor: În ştire să vă fie vouă tuturor şi la tot norodul lui Israel, că în numele lui Hristos Iisus Nazarineanul, pe care voi L-aţi răstignit, pe care Dumnezeu L-a înviat din morţi, întru acela stă acest olog înaintea voastră sănătos." Cu aceste cuvinte, arată apostolul că, prin bună voirea lui Dumnezeu Tatăl, a înviat Hristos, împreună lucrând şi Sfântul Duh.

După Scriptură la Ezechiel: "A venit asupra Mea Duh şi M-a pus pe picioarele Mele", dar şi Însuşi Hristos voind, ca Unul ce avea, la această lucrare, stăpânire, pentru că El zicea: "Putere am a-Mi pune sufletul Meu şi putere am, iarăşi, a-l lua pe el." Precum, când murea pe cruce, şi pe al său Duh l-a încredinţat Tatălui, zicând: "Părinte, în mâinile Tale îmi dau Duhul Meu." Tot aşa, a luat Duhul Său din mâna Părintelui, sculându-se din mormânt şi înviind din morţi.

Întru Bunavestire, îngerul Gavriil a fost slujitor minunii, că îngerul cel înainte stătător, a fost trimis din cer să zică Născătoarei de Dumnezeu: "Bucură-te!" Şi învierea lui Hristos nu a fost fără îngerească slujire, că îngerul Domnului, pogorându-se din Cer, a prăvălit piatra şi doi îngeri în mormânt au fost văzuţi; şi pe îngerul, care a venit către Născătoarea de Dumnezeu şi i-a binevestit ei Învierea lui Hristos, îl adeverează Biserica, atunci când cântă: ***"Îngerul a strigat, celei pline de dar, curată Fecioară, bucură-te, că Fiul Tău a înviat a treia zi din mormânt."***

La Bunavestire, s-a arătat Preasfânta Fecioară îngerului întru a Sa feciorească nevinovăţie, ca ceea ce nu ştia de bărbat, zicând: "Cum va fi Mie aceasta, fiindcă de bărbat nu ştiu şi de trupească însoţire sunt nevinovată."

Iar, la pătimirea Domnului, cea mai înainte de Înviere, a mărturisit Pilat pentru nevinovăţia lui Iisus, zicând: "Eu nici o vină nu aflu întru omul acesta şi morţii nu este vinovat."

Întru Bunavestire, voinţa prea curatei Fecioare a fost împreună cu voinţa Domnului, că a răspuns îngerului: "Iată roaba Domnului, fie mie acum după cuvântul tău." Tot aşa, la primirea paharului şi a pătimirii, ce avea să se săvârşească, a fost împreună şi voinţa lui Hristos, că a zis către Părintele: "De este voia Ta, îl voi bea."

Întru Bunavestire a Cuvântului lui Dumnezeu, Cuvântul Tatălui, Cel Unul Născut S-a îmbrăcat în trup omenesc, precum se propovăduieşte în Evanghelie: ***"Şi Cuvântul trup S-a făcut şi S-a sălăşuit între noi."*** Iar, după Înviere, trupul s-a îmbrăcat întru dumnezeire, precum se zice: ***"Domnul a împărăţit, întru podoabă S-a îmbrăcat"***, în podoaba dumnezeirii.

Că a pătimit ca un om, iar ca un Dumnezeu a înviat întru slavă, şi mărturiseşte iubitul Lui ucenic, Ioan evanghelistul: "Am văzut slava Lui, ca slava Unuia Născut din Tatăl, plin de dar şi de adevăr."

Întru Bunavestire, Preasfânta Născătoarea de Dumnezeu a avut, mai întâi, ocară şi necinste, că Iosif, cugetând în inima sa, vifor de gânduri necredincioase, îi zicea: "Marie, ce este lucrul acesta ce văd întru tine, că în loc de cinste, prihană, în loc de veselie, întristare, şi, în loc de a mă lăuda, mi-ai adus ocară?"

Dar şi la Învierea lui Hristos, a mers mai înainte ocara şi necinstea, când era pe cruce, socotit cu cei fără de lege şi în mijlocul a doi tâlhari răstignit.

Amândouă aceste praznice nu sunt fără de mucenicie, că, precum Hristos, pe cruce era mucenic, aşa şi prea curata Fecioară Maria, cea prea înţeleaptă, trăia cu adevărat, cruce şi mucenicie, căci răbda fără de vină, ocărî, de la Iosif şi bănuieli, de la alţii, că pentru un lucru fără de lege şi ca şi cum ar fi fost furată de nuntă. Dar, la amândouă praznicele, acea necinste s-a întors întru slavă: că Hristos, pătimind, a intrat în slava Sa, iar prea curata Născătoare de Dumnezeu, după acea ocară, mai cinstită decât heruvimii şi mai slăvită decât serafimii, s-a proslăvit.

La Bunavestire, Hristos Şi-a logodit Lui firea omenească, iar la Înviere, Şi-a proslăvit Lui această fire, îmbrăcând stricăciunea întru nestricăciune şi pe moarte îmbrăcând-o întru nemurire.

La Bunavestire a prea curatei Fecioare, s-a sfărâmat capul balaurului, călcându-se veninul păcatului celui întâi zidit iar la Înviere, Fiul ei, Domnul nostru a stricat iadul şi a sfărâmat pe diavolul şi a surpat împărăţia lui.

La Bunavestire, moartea din pricina păcatului s-a zdrobit, iar la Înviere şi moartea trupului s-a biruit, că Domnul nostru, cu moartea pe moarte a călcat şi viaţă celor din morminte a dăruit.

La Bunavestire s-a pregătit, mai dinainte, peştera, întru care Hristos avea să se nască. Dar, pe acelaşi Hristos, L-a primit şi peştera şi mormântul: că peşteră era la naştere, peşteră şi la Înviere.

Întreagă, fecioria Născătoarei de Dumnezeu s-a păzit, la Bunavestire; întregi, şi peceţile mormântului s-au păzit, la Învierea lui Hristos. Că aşa a trecut Hristos prin mormântul cel pecetluit, precum S-a născut din Născătoarea de Dumnezeu, cu curăţia fiind ea pecetluită şi cu fecioria păzită.

La Întrupare, Hristos a fost ca un miel, fără de prihană, care în pântecele Fecioarei s-a păscut, iar la Înviere, acelaşi miel a crescut Leu, că, iată, a biruit Leul din seminţia lui Iuda. Şi, dănţuind, zice către ai Săi: "Îndrăzniţi, că Eu am biruit!"

După Bunavestire, prea curata Fecioara s-a dus la munte, iar după Înviere, Hristos a mers în muntele Galileii, unde a poruncit şi ucenicilor Săi să meargă: "Spuneţi şi ucenicilor şi lui Petru că voi merge, mai înainte de voi, în Galileea."

După Bunavestire, prea curata Fecioară, umplându-se de mare bucurie, a cântat: ***"Măreşte suflete al meu, pe Domnul şi s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu."*** Iar întru Învierea Fiului său şi Dumnezeu, o, cine poate povesti cu ce fel de bucurie s-a umplut, văzându-L pe Acela viu, ea care, pentru moartea Lui, se tânguia, nemângâiată. Pe a ei bucurie o pomeneşte şi Sfânta Biserică, ceea ce se bucură împreună cu dânsa, cântând: ***"Iar tu, curată veseleşte-te, întru Învierea Celui născut al tău."***

Iată dar, precum vedeţi, o ascultătorilor, că Bunavestirea prea curatei Născătoarei de Dumnezeu şi Învierea lui Hristos au multă unire în multe din lucrările lor şi cu cuviinţă este a sărbători aceste două praznice împreună. Să prăznuim, dar, umplându-ne cu îndoită bucurie duhovnicească. Să mărească

sufletul nostru pe Domnul şi să se bucure duhul nostru, de Dumnezeu, Mântuitorul nostru, Cel ce a înviat a treia zi din mormânt.

Şi, iarăşi să mărească sufletul nostru pe prea curata Doamnă Maria, şi să se bucure duhul nostru de Născătoarea de Dumnezeu, apărătoarea noastră, prin care am aflat mântuirea. Pentru că, prin Născătoarea de Dumnezeu, a mântuit Hristos Dumnezeu lumea.

Fie deci lui Hristos, Dumnezeului nostru, Celui ce întru prea curatul pântec fecioresc S-a întrupat şi, fără de stricăciune. S-a născut şi a pătimit pentru mântuirea noastră şi a înviat din mormânt, fie Lui de la noi, robii Săi, împreună şi prea cinstitei de Dumnezeu Născătoare, cinste, slavă, mulţumire şi închinăciune, acum şi pururea şi în vecii cei nesfârşiţi.

Dar, încă nu amin. Că mai am ceva de spus către cei mai neştiutori spre folos. Că, ceea ce am vorbit până acum, pentru cei ce cunosc Scriptura, am vorbit şi nu vreau ca, pe cei ce nu o cunosc să-i slobozesc, fără să le fiu de folos.

Au ştie dragostea voastră de aceste două praznice? Că ieri, adică, s-a început Învierea lui Hristos, iar astăzi se prăznuieşte Bunavestire a prea curatei Născătoarei de Dumnezeu; şi ce ne învaţă ele pe noi? Ne învaţă a învia din moartea sufletească, spre viaţa cea cu fapte bune şi a ne uni cu Dumnezeu, cu acel fel de tare şi nedespărţită legătură, precum S-a unit Dumnezeu Cuvântul cu firea trupului omenesc, întru prea curatul pântece al Fecioarei.

Învierea lui Hristos ne învaţă pe noi a învia din moartea sufletească, spre viaţa cea cu fapte bune, după apostolescul cuvânt: "Că precum Hristos S-a sculat din morţi, prin slava Tatălui, aşa şi noi, întru înnoirea vieţii să umblăm."

Au ştiţi voi ce este moartea sufletească? Moartea sufletească este păcatul cel greu, de moarte, pentru care omul are a se chinui în veci, în iad. Şi pentru ce, dar, păcatul cel greu este moartea sufletului? Pentru aceea că ia pe Dumnezeu din suflet, prin care sufletul vieţuieşte. Că precum sufletul dă viaţă trupului, aşa Dumnezeu dă viaţă sufletului. Şi precum trupul fără de suflet se face mort, aşa şi sufletul, fără de Dumnezeu, mort este.

Pentru aceasta Sfântul Calist, patriarhul Constantinopolului, zice: "Mulţi au suflet mort în trupul cel viu, ca şi cum ar fi îngropaţi în mormânt. Mormânt trupul, mort sufletul, mormântul umblă, iar sufletul dintr-însul este neînsufleţit, adică, fără de Dumnezeu, pe Dumnezeu neavându-L într-însul, că trupul cel viu poartă întru el pe sufletul cel mort."

Şi de nu crede cineva cele grăite, să asculte înseşi cuvintele Domnului. Că Domnul, arătându-Se, oarecând, lui Ioan, iubitorul Său ucenic, i-a zis: "Îngerului Bisericii din Sardes scrie-i: Ştiu faptele tale, îţi merge numele că trăieşti, dar eşti mort." Să luăm aminte la cuvintele Domnului. Că pe un bărbat cinstit, cu chip de sfinţenie, cu rânduială de înger, îngerul Bisericii din Sardes, îl numeşte viu, dar îi zice că este mort. Nume ai că trăieşti, dar eşti mort, cu numele viu, dar cu faptele mort, cu numele sfânt, iar cu faptele păcătos, cu numele înger, iar cu fapte nu de înger, ci cu faptele celui potrivnic îngerului, cu trupul viu, iar cu sufletul mort. Pentru ce? Însuşi Domnul arată pricina, zicând: "N-am aflat faptele tale depline înaintea Domnului tău." O, cât de plin de spaimă şi de frică este acest lucru.

Avea, deci, acel înger din Sardes oarecare lucruri bune, avea la vedere şi viaţa sfântă şi de către oameni se socotea şi se numea înger, precum nici Însuşi Domnul titlul cel îngeresc nu i-l ia, pentru că înger îl numeşte pe el. Dar, fiindcă nu era desăvârşit în faptele cele bune, nu era deplin sfânt, nu era desăvârşit înger în trup, ci, doar, cu numele şi cu părerea era înger şi sfânt, dar cu faptele bune şi lucrurile în alt fel era, pentru aceea, ca pe un mort, l-a socotit pe dânsul Dumnezeu.

Fiul cel mic, până când vieţuia pe lângă părintele său, nu era fiu al desfrânării, ci fiu al părintelui, cinstit moştenitor. Dar, după ce s-a dus într-o ţară, departe, si şi-a risipit toată avuţia sa, vieţuind în desfrânare, atunci, s-a numit fiu desfrânat şi mort, că era într-adevăr cort. Omul, până când se află alături de Dumnezeu, făcătorul şi viaţa sa, prin Care vieţuieşte şi se mişcă şi ce, dar, vom socoti, atunci, despre noi păcătoşii, neavând nici o faptă bună, ci întru păcatele cele pătimaşe, ca porcul în noroi tăvălindu-ne? Oare, în ce fel ne aflăm noi înaintea lui Dumnezeu? Au nu ca nişte morţi suntem socotiţi? Au nu va zice Dumnezeu şi către fiecare dintre noi, aceleaşi cuvinte: "Nume ai că trăieşti, dar eşti mort, cu trupul eşti viu, o, păcătosule nepocăit, dar cu sufletul eşti mort? Pentru ce? Pentru că a plecat Dumnezeu din sufletul tău, din pricina păcătoaselor tale fapte."

Dar, în ce fel, păcatul cel greu, de moarte şi mare, ia din suflet pe Dumnezeu, prin care el putea să trăiască, şi face sufletul mort, aceasta luminat se arată în pilda din Evanghelie, cu fiul cel desfrânat, întors la părintele său, care a zis: "Acesta mort era şi a înviat."

Dar să cercetăm puţin tâlcuirea acestei pilde. Un om oarecare avea doi feciori; Dumnezeu, Cel ce S-a făcut om, pentru iubirea de oameni, are două făpturi înţelegătoare, ca pe doi fii: pe înger şi pe om, îngerul ca un fiu mai vârstnic al Lui, care a fost zidit mai înainte de om şi este, cu locul, cu darul şi cu slava, aşezat mai sus decât omul, iar omul, ca un fiu mai tânăr, mai pe urmă făcut, şi

care, fiindcă este micşorat, cu puţin, faţă de îngeri, este ca un frate mai mic, până atunci, nu se socoteşte a fi mort, cu sufletul, înaintea lui Dumnezeu, până atunci în sufletul lui vieţuieşte Dumnezeu, până atunci darul lui Dumnezeu înviază sufletul său.

Iar, de se va smulge omul de la Dumnezeu, din viaţa cea adevărată şi cu fapte bune, cum se cuvine unui creştin, şi se va cufundă în spurcatele fărădelegi, atunci, îndată se depărtează Dumnezeu din Sufletul său, Se duce de la el, împreună cu darul Său cel făcător de viaţă, cum se duce o albină ce este izgonită de fum, aşa şi Dumnezeu, de stricăciunea păcătosului fiind izgonit, Se duce, şi, acel suflet, se face ca un mort. Şi atunci se poate zice despre acel om că este mort: nume are că este viu, dar este mort.

Pentru un suflet mort, în acest fel, care a murit prin păcate, oare îi stă lui înainte vreun fel de înviere? Îi stă; şi nu o dată, ci de mai multe ori. Una este învierea trupurilor celor moarte, pe care o aşteptăm în ziua cea de apoi, cum zicem în Crez: "Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie." Iar sufletul, care îndrăgeşte răutatea, adeseori i se face învierea.

Şi care este învierea sufletului? Sfânta pocăinţă. Că, precum păcatul este moartea sufletului, aşa şi sfânta pocăinţă este învierea sufletului. Fiului celui desfrânat, când cu pocăinţa s-a întors către tatăl său, i s-a zis: "Acesta era mort şi a înviat." Căci, atunci, când era departe de părintele său, în ţara păcatului, era mort. Iar, după ce s-a întors şi s-a pocăit, îndată a înviat, cu sufletul, că mort era şi a înviat.

Şi precum am zis, învierea aceasta a sufletului, adesea se face. Că, de câte ori omul păcătuieşte, moare cu sufletul şi de câte ori se pocăieşte, de atâtea ori înviază, după cuvântul care zice: "De câte ori vei cădea, de atâtea ori scoală-te şi te vei mântui."

Praznicul acesta de faţă, al Învierii Domnului, ne învaţă pe noi a învia din moartea sufletească, adică, a ne pocăi pentru păcate. Şi nu numai a învia, ci şi înviem după chipul lui Hristos, precum zice apostolul: "Hristos S-a sculat din morţi şi nu va mai muri, că moartea pe Dânsul nu-L mai stăpâneşte"; aşa şi noi întru învierea vieţii să umblăm. Că, precum Hristos, după a Sa înviere, nu mai moare, aşa şi noi, după pocăinţa noastră să nu ne mai întoarcem la păcatele noastre de moarte de la început.

Că ce folos avem dacă, după spălare de noroi, iarăşi în noroi ne întoarcem? Ce folos, dacă ieşind din prăpastie, iarăşi în prăpastie ne aruncăm? Ce folos, dacă după ce ne-am tămăduit de răni, iarăşi, amar ne rănim? Ce folos este a învia din moarte sufletească şi, iarăşi a ne omorî sufletul cu păcatele? Aceea este ade-

vărata înviere a sufletului ca, o dată înviind cu Hristos, la moarte să nu ne mai întoarcem şi mai mult a nu muri.

Iar celălalt praznic ce ne stă în faţă, praznicul Buneivestiri a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, întru care Dumnezeu Cuvântul S-a unit, tare şi nedespărţit, cu trupul omenesc, ne învaţă şi pe noi a ne uni cu Dumnezeu. Că nu-i destul numai să înviezi din moartea sufletească, ci trebuie şi a ne uni, tare, cu Dumnezeu, că dacă cu El nu ne vom uni, atunci, iarăşi, cădem în moarte şi, iarăşi, prin păcate, murim. Iar cela ce se va uni tare cu Dumnezeu, va petrece fără de moarte, fără cădere, neîntorcându-se, la cele mai dinainte răutăţi.

Cum deci, ne vom uni cu Dumnezeu? Aşa precum S-a unit şi Dumnezeu întru a Sa întrupare, cu trupul omenesc. Că atât S-a unit Dumnezeu cu trupul omenesc, încât niciodată nu-l va mai lăsa pe el, întru nesfârşiţii veci, cu dânsul are să petreacă şi cu dânsul are să împărăţească în cer.

Aşa şi omul, care a înviat din păcate, dator este a se uni cu Dumnezeu, făcătorul şi răscumpărătorul său, ca niciodată să nu-L părăsească pe El, nu numai prin fapte, dar nici cu gândurile şi niciodată să nu se îndepărteze de la El. Că se zice în Psalm: "Cei ce se depărtează de Tine, vor pieri."

Dar nu voiesc a lungi mai mult cuvântul, la aceste praznice, de acum, îngreunându-vă auzul. La aceste praznice, Învierea şi Bunavestire, şi Bunavestire cu Învierea, vă doresc vouă tot folosul sufletesc, ca şi tot folosul trupesc. Şi nu uitaţi acestea: Precum mlădiţa nu poate să aducă roadă întru sine, de nu va fi în viţă, aşa şi voi, de nu veţi fi în Hristos, temelia pocăinţei.

Iuda era făcător de minuni, până a nu cădea în păcatul iubirii de arginţi; Iacob pustnicul era făcător de minuni, până a nu cădea în păcatul cel trupesc, cu fecioara pe care o slobozise din îndrăcire; Preotul Saprichie era mucenic, dar pentru că, din răutate, s-a împietrit şi n-a iertat pe fratele său, apoi îndată şi de Hristos s-a lepădat;

Sufletul, până nu se desparte de Dumnezeu prin păcate, este viu şi lucrător, dar cum se smulge de la Dumnezeu, prin căderea în păcate, îndată se face mort şi nelucrător Amin.

Părintele Cleopa Ilie – Predică la Bunavestire a prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria

Astăzi tună glas de bucurie în tot pământul. Astăzi, Arhanghelul Gavriil vesteşte Fecioarei Maria mântuirea neamului omenesc.

Ziua de astăzi este mai sfântă şi mai înveselitoare decât toate zilele veacului, ***căci aduce bucurie şi vesteşte mântuirea la toată lumea.*** Astăzi, Dumnezeu a căutat cu milă şi cu îndurare din cer pe pământ, că a auzit suspinele strămoşilor noştri şi plângerea tuturor celor ce se chinuiau în iad, de la începutul lumii.

Iubiţii mei fraţi în Hristos, mai înainte de a spune altele, să ştiţi acest lucru: atât de adâncă este taina dumnezeiescului praznic de astăzi, încât nici mintea Serafimilor şi a Heruvimilor, nu poate a o pătrunde. Această părere nu este a mea, ci a Bisericii lui Hristos, care cântă: „**Taina cea din veac ascunsă şi de îngeri neştiută**”. (Bogorodicina Învierii, glas 4).

Dar oare, fraţii mei, a fost cu totul ascunsă de îngeri şi de oameni această taină a întrupării lui Dumnezeu Cuvântul? Nu cu totul, fiindcă a fost cunoscută şi de îngeri, şi de oameni, în chip umbros şi întunecat. Căci îngerii au vestit-o patriarhilor; ea a fost închipuită şi de sfinţii prooroci şi cu mult înainte, prin tainice proorocii, a fost descoperită. ***Dar ceea ce nici de îngeri nici de oameni nu s-a ştiut, a fost chipul zămislirii şi al naşterii mai presus de gând şi de cuvânt, al întrupării lui Dumnezeu din fecioară (Sfântul Maxim Mărturisitorul, în Filocalia, vol. II, Întrebarea 42, p. 229).*** Aceasta o adevereşte iarăşi Biserica, prin cântarea : „**Iar minunea naşterii Tale a o spune limba nu poate**” (Axion).

În cele ce urmează vreau să arăt mai întâi cum a luat pricină acest minunat praznic al Bunei Vestiri. Sfânta Evanghelie ne spune: ***„Iar în luna a şasea (adică în luna lui martie, căci la evrei anul începându-se de la 1 septembrie, această lună a lui martie cădea a şasea) a fost trimis Arhanghelul Gavriil de la Dumnezeu, într-o cetate din Galileea, al cărei nume era Nazaret, către o fecioară logodită cu un bărbat care se chema Iosif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria. Şi intrând îngerul la ea, a zis. «Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei»” (Luca 1, 26-28). Iar Fecioara s-a spăimântat şi s-a tulburat la vederea îngerului şi la auzirea cuvintelor lui. Şi cugeta întru sine: Oare cine să fie acesta? Iar îngerul Domnului, văzând-o pe ea tulburată şi spăimântată, a liniştit sufletul ei cu aceste cuvinte: „Nu te teme, Marie, căci ai aflat har de la Dumnezeu. Şi iată vei lua în pântece şi vei naşte Fiu şi vei chema numele lui Iisus. Acesta va fi mare şi Fiul Celui Prea Înalt se va chema” (Luca 1, 30-32).***

Fecioara Maria, aducându-şi aminte cum şarpele a înşelat pe Eva şi pe Adam în Rai, gândea întru sine: Oare nu va fi lucrul acesta ce se arată mie vreo nălucire sau vreo ispită? Oare să nu fie vreo înşelăciune? Apoi a zis către înger: „*Văd chipul tău, că te arăţi mie ca un om; dar graiul şi portul tău nu-ţi este din această lume. Mie îmi spui lucruri mari şi minunate, care nu mă pricep cum pot să fie. Tu zici că Dumnezeu Se va sălăşui în mine. Dar cum poate să încapă întru mine Dumnezeu, Care toată zidirea o a făcut şi pe care nici o zidire nu-L poate încăpea?! În ce chip sunt cuvintele acestea, eu mă mir şi mă minunez!*

Iar Arhanghelul, voind a-i lămuri minunea cea mai presus de fire care va fi cu ea, i-a adus aminte de alte minuni mari şi preaslăvite ale lui Dumnezeu, din vechime, şi îi zise ei:

- ***„Adu-ţi aminte, preafericită fecioară, că la Dumnezeu nici un lucru nu este cu neputinţă! (vezi Luca 1, 37).***
- ***Adu-ţi aminte cum toiagul lui Aaron, uscat fiind, a odrăslit (vezi Numerii 18, 8).***
- ***Adu-ţi aminte cum Sara, femeia lui Avraam, fiind stearpă şi bătrână, a născut pe Isaac (vezi Facerea 21, 23).***
- ***Adu-ţi aminte cum Ana, mama ta, fiind stearpă, te-a născut pe tine (Prolog, 8 septembrie), apoi cum rugul acela pe care l-a văzut Moise Proorocul la muntele Sinai, arzând cu pară, nu se mistuia (vezi Ieşirea 3, 25).***

Aşa şi tu vei lua întru tine focul dumnezeirii şi nu te vei arde. «Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Prea Înalt te va umbri» (Luca 1, 35). De vrei să te încredinţezi şi de altă minune, mai nouă, du-te la vara ta Elisabeta şi vezi că şi aceea, fiind stearpă, are acum a şasea lună de când a zămislit (vezi Luca 1, 36)”. Ascultând cu mare atenţie şi cu mare luare

aminte cuvintele dumnezeiescului Arhanghel şi înţelegând ce fel de chemare are ea de la Dumnezeu, Sfânta Fecioară s-a plecat a primi cuvintele lui şi, hotărându-se din inimă să asculte porunca lui Dumnezeu cea trimisă ei prin îngerul său, cu mare smerenie a zis: *„Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!” (Luca 1, 38)*

Iată, iubiţii mei fraţi în Hristos, cum a luat început şi pricină prealuminatul praznic al Bunei Vestiri, pe care noi astăzi îl prăznuim. Şi să ştiţi că, o dată cu începutul acestui dumnezeiesc praznic, s-a început a se împlini şi planul lui Dumnezeu pentru mântuirea neamului omenesc şi al descoperirii tainei celei din veac ascunse şi din îngeri neştiute. Acest început, după toată dreptatea, îl prăznuieşte Biserica lui Hristos astăzi, cântând:

„**Astăzi este începătura mântuirii noastre şi arătarea tainei celei din veac**” (troparul praznicului); şi iarăşi:

„**Astăzi se binevesteşte pământului bucurie mare**” (stihira).

Cu adevărat, fraţilor, astăzi este ziua din luna a şasea, întru care mult înveselitorul Arhanghel Gavriil a adus bucurie duhovnicească la toată lumea. El a fericit-o pe Fecioara Maria, spunându-i mai întâi „***Bucură-te***” şi apoi: „***ceea ce eşti plină de dar***”. I-a zis: ***că prin tine vine bucurie la toată lumea şi întristarea neamului omenesc se risipeşte. Ea e plină de dar, căci cu adevărat ea este comoara tuturor darurilor celor duhovniceşti.***

Prea curata şi PreaSfânta Fecioară Maria este cu adevărat comoara şi vistieria tuturor darurilor Sfântului Duh. Iar pentru a vă da seama de acest mare adevăr, am să folosesc o asemănare. E o asemănare între cetele îngereşti şi Maica Domnului.

Ascultaţi: Sfinţii şi dumnezeieştii Părinţi, ca Maxim Mărturisitorul, marele Grigore Cuvântătorul de Dumnezeu, Grigore de Nyssa, Vasile cel Mare şi dumnezeiescul Dionisie Aeropagitul (vezi Sfântul Nicodim Aghioritul, Paza celor cinci simţiri, cap. XI, p. 399) zic că fiecare ceată din cele nouă cete îngereşti a luat de la Dumnezeu o deosebită vrednicie şi însuşire sau proprietate (Sfântul Dionisie Areopagitul, Ierarhia cerească). Şi dacă aceste sfinte şi prea curate cete de îngeri au o mare felurime de calităţi spirituale şi o mare felurime de daruri şi de vrednicii date lor de Dumnezeu, apoi ***Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria pe toate aceste sfinte cete le covârşeşte cu vrednicia, cu slava şi cu darul (Luca 1, 28).***

- ***Îngerii, ceata cea mai de jos din cereasca ierarhie, au de la Dumnezeu darul şi vrednicia de a sluji la mântuirea sufletului omenesc şi de a***

povăţui pe oameni la vieţuirea cea cu dreptate şi cu fapte bune, pentru a împlini ei voia lui Dumnezeu (Luca I, 22; Evrei 1, 7-14). *Iar Prea Sfânta şi Prea Curata Fecioara Maria, prin darul cel dat ei de Dumnezeu, mai mult decât toţi îngerii povăţuieşte pe cei credincioşi pe calea mântuirii* (Sfântul Ioan Damaschin, Octoihul Maicii Domnului, *Mănăstirea Neamţ, 1810, p. 277).*

- ***Arhanghelii, ca binevestitori, au darul de a descoperi tainele proorociilor şi ale cunoştinţei voii lui Dumnezeu*** *(Vieţile Sfinţilor, la 8* noiembrie). ***Iar Prea Sfânta Fecioară Maria, încă din acest veac, a luat de la Dumnezeu darul proorociei şi al descoperirii tainelor dumnezeieşti.*** *Astfel, proorocind prin Duhul Sfânt, mai înainte a arătat* slava ei cea viitoare, zicând: ***„Că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile" (Luca1, 48).*** *Iar după ce a născut pe Mântuitorul lumii Hristos, a covârşit cu sfinţenia şi cu darul toate cetele arhanghelilor (Sfântul Ioan Damaschin, op. cit. , cap. IV, p. 123).*
- ***Şi dacă îngerii de la ceata sfintelor Începătorii, mai mari peste cetele cele mai de jos, slujesc la îndreptarea a toată lumea şi la păzirea împărăţiilor, a ţărilor şi a tuturor ţinuturilor*** *(Psalmul 44),* ***apoi Prea Sfânta Fecioară Maria, fiind Împărăteasa tuturor cetelor îngereşti*** *(Vieţile sfinţilor, 8 septembrie),* ***cu sfintele şi preaputernicele ei rugăciuni lucrează mai mult decât orice ceată de îngeri şi de începătorii, la îndreptarea şi mântuirea a toată lumea şi la paza tuturor împărăţiilor şi a tuturor popoarelor lumii*** *(ibidem).*
- ***Şi dacă îngerii din ceata sfintelor Stăpâniri au mare stăpânire asupra diavolilor şi mare putere de a opri şi potoli furia lor, spre a nu vătăma pe cineva din oameni pe cât ar voi ei*** *(ibid.),* ***apoi câtă stăpânire nu are Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu asupra diavolilor, şi cât nu poate ea opri puterea drăcească de a nu face rău celor bine credincioşi, care o slăvesc pe ea din inimă şi se închină ei cu credinţă şi cu umilinţă?***
- ***Şi dacă îngerii din ceata sfintelor Puteri din cer, prin darul cel dat lor de la Dumnezeu, pot să reverse darul facerii de minuni asupra plăcuţilor lui Dumnezeu şi să întărească pe oameni spre a fi cu răbdare şi cu tărie de suflet în necazuri şi în suferinţele lor*** *(Sfântul Dionisie Areopagitul, Ierarhia cerească, cap. XXXII),* ***apoi câtă putere de facere de minuni nu are Maica Domnului şi câte nu poate ea să întărească şi să îmbărbăteze în necazuri şi în scârbe pe toţi aceia care au dreaptă credinţă şi o cheamă pe ea din inimă spre ajutor?***
- ***Şi dacă îngerii din ceata sfintelor Domnii din cer au darul şi puterea de la Dumnezeu de a domni peste ceilalţi îngeri care sunt mai jos decât ei, şi au puterea de a învăţa pe oamenii cei credincioşi de a-şi stăpâni simţirile şi patimile lor şi a se face domni peste voile lor cele pătimaşe*** *(Axion la Naşteriea Domnului),* ***apoi câtă putere nu are Împărăteasa tuturor îngerilor şi Doamna lumii, Prea Sfânta Născătoare de***

Dumnezeu, de a domni şi de a împărăţi peste domnii şi împăraţii lumii acesteia, şi de a povăţui tot sufletul cel binecredincios, spre a-şi stăpâni simţirile şi toate poftele cele pătimaşe şi a ajunge, prin darul lui Dumnezeu, domni şi împăraţi peste toate patimile şi voile lor cele rele?

- ***Şi dacă ceata preafericitelor Scaune din cer, mai mult decât alte cete de îngeri, au darul de a odihni şi de a purta pe Dumnezeu, după dar, nu după fiinţă, căci după fiinţă El este necuprins*** *(Axion la Naşterea Domnului),* ***apoi care dintre îngeri şi dintre oameni a odihnit şi a purtat pe Dumnezeu mai mult ca Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria, care a purtat în pântecele şi în braţele ei pe Dumnezeu Cuvântul şi s-a făcut prin aceasta scaun însufleţit şi cuvântător al Împăratului Slavei*** *(Ierarhia cerească, la cap. 3), după cum şi Biserica lui Hristos adevereşte cântând: „**Că mitrasul tău scaun L-a făcut şi pântecele tău mai desfătat decât cerurile L-a lucrat**” (Sfântul Ioan Damaschin, op. cit., p. 125)?*
- ***Dacă ceata preasfinţilor şi preaînţelepţilor Heruvimi, mai mult decât alte cete de îngeri care stau mai jos decât dânşii, pururea strălucesc cu lumina înţelegerii şi cu revărsarea înţelepciunii şi cunoştinţei dumnezeieşti, şi sunt luminaţi în chip covârşitor de Dumnezeu spre a înţelege marea adâncime a tainelor Sale, şi au puterea de a lumina pe îngerii cei mai de jos decât ei cu înţelegerile cele dumnezeieşti*** *(Vieţile Sfinţilor, 8 noiembrie),* ***apoi oare câtă înţelegere duhovnicească şi câtă adâncime de taine dumnezeieşti nu poartă întru sine Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria, care pe sine sălaş Înţelepciunii lui Dumnezeu s-a făcut*** *(Sfântul Ioan Gură de Aur, „Cuvânt la Serafim”, Puţul, Buzău, 1833)?*
- ***Şi dacă ceata preaîndumnezeiţilor Serafimi sunt prea înfierbântaţi de dragostea de Dumnezeu (ibid.) şi au îndoită putere de sfântă înspăimântare, îndoită putere de vedere dumnezeiască şi îndoită putere de înălţare şi slavoslovie, mai mult decât toate celelalte cete îngereşti care stau mai jos decât ei*** *(Psalmii 44, 11),* ***apoi câtă fierbinţeală de dumnezeiască dragoste nu are Prea Sfânta şi Prea Curata Fecioară Maria, care pe Dumnezeiescul Izvor cel fără de margine al dragostei în pântece L-a purtat, L-a născut mai presus de legile firii şi cu lapte din preasfântul şi preacuratul ei piept L-a alăptat? Şi de câtă vedere dumnezeiască nu este plină Prea Sfânta Fecioară Maria, care pururea stă de-a dreapta Sfintei Treimi, ca o Împărătească a cerului şi a pământului, în haină aurită şi cu toată strălucirea frumuseţilor duhovniceşti împodobită şi preaînfrumuseţată*** *(Psalmul 103)?*
  Şi dacă Dumnezeu are ca haină a Sa lumina *(cântare la peasna a 9-a a canoanelor din Minei),* ***apoi de câtă slavă şi înălţare duhovnicească nu s-a învrednicit Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu şi pururea***

Fecioara Maria, dacă toată Biserica lui Hristos cea dreptmăritoare o numeşte pe ea Maica Luminii *(Axion)?.*

Iată dar, iubiţii mei fraţi, pentru care pricină am zis că Maica Domnului este comoara şi vistieria tuturor darurilor Sfântului Duh. Iată pentru care pricină Biserica lui Hristos cântă Prea Sfintei Maici a lui Dumnezeu, zicând: „***Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii”*** (Sfântul Ioan Damaschin, op. cit., glas 8, pp.155 şi 173). Această cântare este preasfântă şi adevărată, pentru că, precum am arătat, ***Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria pe toate cetele îngerilor şi ale sfinţilor le-a covârşit cu vrednicia, cu cinstea şi cu toate darurile cele duhovniceşti cu care a împodobit-o şi a înfrumuseţat-o pe ea Bunul şi Prea Înduratul Dumnezeu.*** Aceasta o adevereşte şi dumnezeiescul Părinte Ioan Damaschin în una dintre cele prea alese şi multe laude pe care le-a alcătuit Maicii Domnului. Căci zice: ***„Înfrumuseţatu-te-ai mai mult decât toată cuviinţa îngerilor, ceea ce ai născut pe Făcătorul lor” (Luca 1, 33).***

Iubiţii mei fraţi în Hristos, în cele de până aici, după a mea slabă putere de înţelegere, am arătat în ce chip Prea Sfânta Maică a lui Dumnezeu a fost şi este comoara şi vistieria tuturor harurilor Sfântului Duh şi pentru care pricină Biserica lui Hristos o numeşte pe ea mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii.

În cele ce urmează, vreau să vă arăt care din darurile Prea Sfintei Fecioare Maria a atras mai mult asupra ei mila şi îndurarea lui Dumnezeu şi care dar i-a fost ei mai mult ca toate pricină de slavă şi de înălţare duhovnicească. ***Care credeţi că a fost cel mai mare dar al Prea Sfintei Fecioare Maria?*** Oare fecioria, sau înţelepciunea, sau alte multe şi nenumărate daruri care le avea? Da, fraţii mei, într-adevăr, ***PreaSfânta Fecioară Maria a fost împodobită de Dumnezeu cu toate darurile cele duhovniceşti. Dar darul cel mai mare care i-a fost ei pricină de slavă şi de cinste negrăită a fost darul smereniei.*** Fără acest dar, toate celelalte daruri nu i-ar fi fost de mare folos. Smerenia a fost pricină de slavă şi de cinste Prea Curatei Fecioare Maria mai mult decât toate darurile pe care le avea. Pentru smerenia ei, după mărturia Sfântului Duh, Domnul ***„a căutat spre smerenia roabei sale” (Luca 1, 48)*** şi a ridicat-o pe ea la atâta slavă şi cinste, ***spre a fi lăudată în cer de toate oştile cereşti şi pe pământ fericită de toate neamurile (Psalmii 40, 21). Smerenia a fost cea dintâi pricină de înălţare şi slavă pentru toţi sfinţii lui Dumnezeu.***

- *Smerenia a înălţat pe Avraam şi l-a făcut pe el prieten al lui Dumnezeu şi tată al multor neamuri (Facerea 18, 27), căci se socotea pe sine a fi pământ şi cenuşă (Facerea 41, 40).*

- *Smerenia l-a înălţat pe Iosif şi l-a făcut pe el mai mare peste toată ţara Egiptului.(Ieşirea 4, 10).*
- *Smerenia l-a făcut pe Moise cel gângav la limbă povăţuitor şi legiuitor peste tot poporul lui Israil. Căci se socotea pe sine nevrednic de această slujbă şi ruga pe Dumnezeu să trimită pe altul la scoaterea lui Israil din robia Egiptului. (Ieşirea 3, 11).*
- *Smerenia a arătat pe David a fi după inima lui Dumnezeu, căci se socotea pe sine vierme şi nu om (Psalmii 21, 6).*
- *Cu smerenia a strălucit marele Daniil proorocul,*
- *cei trei tineri,*
- *marele prooroc Isaia şi,*
- *mai mult decât toţi, dumnezeiescul Ioan Botezătorul, **care nu se socotea pe sine vrednic de a dezlega cureaua încălţămintei lui Hristos (Matei 3, 16,17)** şi care pentru adâncimea smereniei lui s-a învrednicit de a fi **martorul cel mai văzător al Sfintei Treimi la Iordan.** (Matei 11, 11) şi de a se numi, **de Însuşi Hristos, cel mai mare născut din femeie** (Luca 17, 28).*

Iar dacă aceşti sfinţi mari ai lui Dumnezeu au arătat smerenie mare, apoi cine poate să înţeleagă câtă adâncime de smerenie a fost în inima Prea Sfintei Fecioare Maria, care auzind şi înţelegând de la Arhanghelul Gavriil că va zămisli de la Duhul Sfânt şi va naşte pe Fiul lui Dumnezeu, nu s-a înălţat cu inima sa, ci cu mare smerenie, socotindu-se pe sine o simplă roabă, a zis: ***„Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău”(Luca 1, 38).*** Aici cu adevărat a luat plinire cuvântul Scripturii care zice: ***„Cine se va smeri pe sine se va înălţa” (Matei 23, 12).*** Iar **Sfântul Efrem Sirul** zice: ***„În inima adâncă Se va înălţa Dumnezeu”.***

Deci, dacă după mărturia acestui Sfânt Părinte, toate darurile cele mai înalte pe cele smerite se reazemă, apoi şi la prea curata şi PreaSfânta Fecioară Maria toate darurile cele înalte şi duhovniceşti, cu care a fost împodobită de Dumnezeu, s-au rezemat şi au avut drept temelie veşnică smerita ei cugetare.

Iubiţii mei fraţi, spre a desluşi mai luminat cele spuse despre smerenia Maicii Domnului, am să vă spun o istorioară. ***Se povesteşte că vestitul pictor Apeles a făcut, pe lângă alte statui vrednice de laudă şi mirare, şi un minunat spic de grâu de care atârna un porumb. Toţi se mirau şi se minunau de acea minunată sculptură, deoarece se părea că în ea meşteşugul nu urmează firii, ci o depăşeşte pe ea.*** Dar era o taină nedezlegată: cum un spic, care este aşa de gingaş cu puterea, să poată ţine pe el greutatea unui porumb? ***Dezlegarea tainei însă arată şi închipuie pe prea curata Fecioară Maria. Fecioara Maria era aici închipuită printr-un fir de grâu; iar porumbelul era chipul Duhului Sfânt. Spicul sta aplecat de greutatea porumbului, arătând ca un simbol***

smerenia cea mare a prea curatei Fecioare Maria, care s-a aplecat cu multă dragoste şi smerenie când Duhul Sfânt a venit peste ea şi o a făcut Lui sălaş (Luca 1, 35).

Iubiţii mei fraţi, după cum aţi auzit, smerenia a fost pricină de slavă, de cinste şi de înălţare la toţi Sfinţii lui Dumnezeu, şi cu atât mai mult la PreaSfânta Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria. Dar să ştiţi şi să înţelegeţi că mai presus de toate a fost ***smerenia cea nemăsurată a Domnului Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos***, care ***„S-a smerit pe Sine, ascultător făcându-Se până la moarte – şi moarte de cruce” (Filipeni 2, 8).*** Dar această nemăsurată smerenie a Domnului I-a adus Lui nemăsurată slavă şi cinste şi ,,***Pentru aceea, şi Dumnezeu L-a preaînălţat şi I-a dat Lui nume, care este mai presus de tot numele, ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cereşti, al celor pământeşti şi al celor de dedesubt” (Filipeni 2, 10).***

Dar va zice cineva: **Ce este smerenia?** La aceasta voi răspunde eu, nu cu cuvintele mele, ci cu cele ale **Sfântului Isaac Sirul**: ***„Smerenia este haina Dumnezeirii, deoarece cu aceasta S-a îmbrăcat Dumnezeu când a binevoit a veni în lume şi S-a îmbrăcat în firea noastră cea smerită”.***

Iar ***dacă se va întreba din ce se naşte ea***, vom zice, ca **Sfântul Ioan Scărarul**, ***că din ascultare şi din tăierea voii*** (Scara, Cuvântul 4). Şi ***dacă se va întreba cineva pentru care motiv smerenia este aşa de mare***, voi zice: **pentru că numai ea poate ucide pe cel mai mare păcat, care este mândria.** Pentru acest păcat îngerii au căzut din cer şi strămoşii noştri Adam şi Eva din Rai, căci ascultând de şarpele diavol, li s-a nălucit a se face ca nişte dumnezei (Facerea 3, 6).

Fraţii mei, spre încheiere vreau să vă spun că astăzi, mai mult ca oricând, acest mare păcat al mândriei a cuprins toată lumea. Fiecare doreşte să fie mai mare peste alţii, să-i robească şi să stăpânească; fiecare doreşte să fie mai bogat decât altul, fiecare mai cinstit, mai vestit şi mai băgat în seamă decât altul. Fiecare doreşte a se socoti mai înţelept decât alţii. Fiecare se laudă că este mai iscusit în meserii şi meşteşuguri.

- *Cine învaţă pe cel sărac să ia pâinea de la gura copiilor şi să-şi cumpere radio sau televizor, spre a-şi închipui şi el că este asemenea cu cei avuţi? Nu mândria?*
- *Cine învaţă pe femei şi pe fete să muncească luni şi ani de zile, nu spre a-şi cumpăra cele de nevoie vieţii, ci spre a-şi cumpăra rochii la modă şi încălţăminte luxoasă şi alte lucruri deşarte, care nu ţin nici de foame, nici de frig? Oare nu mândria?*

- *Cine învaţă pe cel sărac, care are o casă de copii, să se sârguiască cu mai multă trudă spre a le face la toţi haine luxoase şi de mult preţ, spre a-i face să fie în rând cu lumea? Nu mândria?*
- *Cine face pe fetele şi femeile cele uşoare să se dreagă pe feţe cu pudră şi cu alte unsori şi să-şi vopsească unghiile spre a arăta mai tinere şi mai frumoase? Oare nu mândria şi slava deşartă, care este fiica cea dintâi a mândriei?*
- *Vor să fie cu orice preţ în rând cu lumea şi nu aud pe apostolul Iacov care zice: **„Toată lumea în cel rău zace”;** şi iarăşi: „**Cine va voi să fie prieten cu lumea se face vrăjmaş lui Dumnezeu**” (Iacov 4, 4).*
- *Cine învaţă pe cei neînvăţaţi să defaime pe cei cu adevărat învăţaţi? Nu mândria?*
- *De unde vin bătăile, ambiţiile, laudele, pricinile, sfadele, turburările şi vrajbele între oameni? Nu din mândrie? Că fiecare se socoteşte mai tare decât altul şi mai drept, au nu din mândrie?*

O, răutate fără de margini! Cine mai cunoaşte astăzi răutăţile tale? Şi cine se mai osteneşte astăzi să alunge această ciumă sufletească din inima sa?

Fraţii mei, iată pentru care pricină sfânta smerenie este cea mai vestită din toate virtuţile, pentru că numai aceasta poate să le păzească pe toate, iar fără de ea, toate sunt nimic. Să ştiţi şi să ţineţi minte că numai această singură virtute poate în vremea morţii să mântuiască pe om, după cum zice unul din sfinţii Filocaliei (Teognost). De aceea şi ***Mântuitorul nostru pe cei smeriţi cugetători îi fericeşte cei dintâi***, zicând: ***„ Fericiţi cei săraci cu duhul, căci a acelora este Împărăţia Cerurilor” (Matei 5, 3).***

Căci cel ce are smerenie în inima sa, măcar de ar avea toate faptele bune, pururea se socoate pe sine sărac şi că n-a făcut nici un bine înaintea Domnului.

Fraţii mei, să nu uitaţi de la acest înalt, slăvit şi prealuminat praznic al Bunei Vestiri cele ce aţi auzit, dar mai ales să nu uitaţi cât de mare este darul smereniei şi câtă slavă şi fericire aduce omului această preaslăvită şi mai mare virtute.

Amin!

Sfântul Nicolae Velimirovici - Predică la Bunavestire a Maicii Domnului

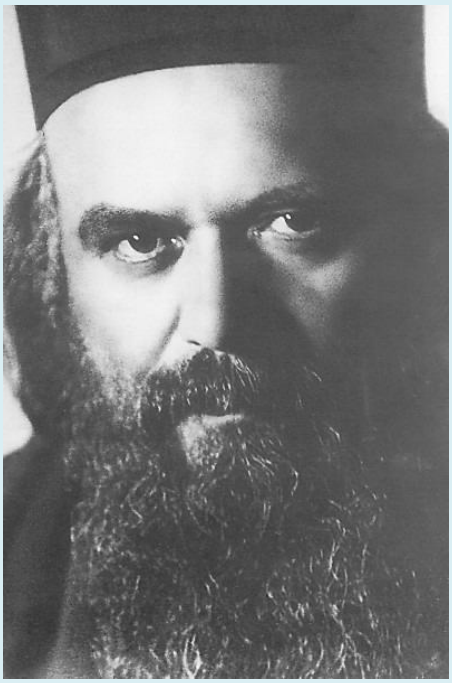

Soarele se oglindeşte în apa cea limpede şi cerul în inima curată.

Dumnezeu Duhul Sfânt are multe sălaşuri în această lume întinsă, dar inima neprihănită a omului este locaşul în care Îi este cel mai bine plăcut să Se sălăşluiască. Acesta este adevăratul Lui sălaş; toate celelalte sunt numai locuri în care Îşi face lucrarea.

Inima omului nu poate fi niciodată pustie. Întotdeauna este plină cu ceva: fie cu iad, cu lumea sau cu Dumnezeu. Ceea ce se află în inimă este prin sine legat de curăţia ei.

- ⇒ ***Era o vreme când inima omului era plină numai cu Dumnezeu - o oglindă a frumuseţii lui Dumnezeu, o psaltire pentru lauda lui Dumnezeu.***
- ⇒ ***Era o vreme când totul se afla intru adevăr, în mâna lui Dumnezeu, în afară de primejdii;*** dar când omul, în nebunia lui, a luat lucrurile în mâinile sale, multe fiare sălbatice au atacat inima omului; şi de aici a venit înlăuntru robia inimii omului şi, în afară, ceea ce se înţelege ca istorie a omenirii.

Fiind neputincios să ia în mâinile sale purtarea de grijă a inimii, omul a căutat sprijin în lucrurile - însufleţite şi neînsufleţite - pe care le avea în jurul său. Dar tot ce a găsit omul ca să-i sprijine inima a fost doar spre a i-o necinsti şi a i-o răni.

O, sărmană inimă de om, care eşti stăpânită de mulţi care nu au nici un drept sau putere asupra ta - ca un mărgăritar în mijlocul porcilor! Cât de greu ai străbătut robia ta îndelungată şi cât de înnegurată eşti de povara întunericului! Domnul Însuşi S-a coborât din Ceruri ca să te slobozească din robie, să te izbăvească din întuneric, să te tămăduiască de lepra păcatului şi să te întoarcă iarăşi în mâna Lui.

- ✓ ***Venirea lui Dumnezeu printre oameni este chipul cel mai înalt al iubirii Lui de oameni, vestea celei mai mari bucurii pentru inima cea curată şi a celui mai zguduitor eveniment pentru inima cea necurată.***
- ✓ ***Venirea lui Dumnezeu printre oameni este ca un stâlp care arde în întunericul cel mai adânc.***

Vestea acestei veniri a început cu un înger şi o fecioară, cu o convorbire între curăţia cea cerească şi cea pământească.

Când o inimă necurată stă de vorbă cu o inimă necurată, se iscă un război.
Când o inimă necurată stă de vorbă cu una curată, se iscă un război.
Doar atunci când o inimă curată stă de vorbă cu o altă inimă curată este veselie, pace şi minune mare.

Arhanghelul Gavriil este primul purtător de cuvânt al veştii celei bune pentru mântuirea omului, al faptei celei minunate a lui Dumnezeu - întrucât mântuirea omului nu putea veni fără fapta cea minunată a lui Dumnezeu. Preacurata Fecioară Maria a fost prima care a primit această veste bună şi a fost cel dintâi om care s-a cutremurat de frică şi de bucurie. Cerul se oglindea în inima ei curată precum soarele în apa cea limpede. Domnul, Ziditorul lumii noi şi Înnoitorul celei vechi, urma să-şi odihnească capul în inima ei şi să se îmbrace în trup.

Evanghelia de astăzi vorbeşte despre aceasta: ***Iar după aceste zile, Elisabeta, femeia lui, a zămislit şi cinci luni s-a tăinuit pe sine zicând: "Că aşa mi-a făcut mie Domnul, în zilele în care a socotit să ridice dintre oameni ocara mea."***

Care zile? După zilele care pregăteau marea zi a Naşterii Domnului Iisus. Doamne, va veni ziua cea de pe urmă, când toate marile proorociri se vor împlini, când va veni vremea proorocită de proorocul Daniel, când nu va mai fi nici o căpetenie a casei lui Iuda, când omul cel slab va suspina împreună cu zidirea slabă a naturii din jurul său, nemaiaşteptând mântuire de la om ori de la natură, ci numai de la Dumnezeu - în vremea aceea, Elisabeta, femeia lui Zaharia, zămisleşte.

Ce legătură are cu mântuirea omului, femeia cea stearpă a lui Zaharia? Aceasta este legătura: ***ea trebuie să nască pe Înaintemergătorul Mântuitorului, care va merge înainte ca un soldat care să anunţe venirea Conducătorului.*** Această femeie stearpă, trecută cu vârsta, putea da naştere numai vestitorului mântuirii, iar nu Mântuitorului. Ea este imaginea adevărată a lumii celei vechi, care era trecută cu vârsta şi stearpă, fără copii şi fără roadă, flămândă şi însetată, o imagine a lumii veştejite care este ca un copac bătrân şi uscat, care încă mai poate în chip minunat să înmugurească şi să vestească venirea primăverii, dar nu este în stare să aducă roadă.

În zilele acelea, ca în toate zilele, o femeie stearpă s-a ruşinat de nerodirea ei - s-a ruşinat înaintea lui Dumnezeu şi a omului. Care este rostul căsătoriei dacă bărbatul şi femeia sunt fără de copii? Dacă însuşi Raiul poate deveni un loc al ispitei şi căderii pentru cei căsătoriţi, fără de copii, atunci pe pământ ce poate fi? O familie stearpă atribuie ruşinea unul celuilalt. Fiecare apare celuilalt ca un smochin verde fără roadă şi, cu înfricoşare şi în tăcere, se simt amândoi aruncaţi în adâncurile sufletelor lor. Cea mai mare amărăciune - şi acest lucru este astăzi adevărat - stă în aceea că cei doi încep să se bănuiască unul pe celălalt de patimă şi necurăţie, fie că îşi dau seama de aceasta sau nu, şi apare o recunoaştere a patimii şi necurăţiei, mai ales dacă aceştia nu-L cunosc pe Dumnezeu şi nu simt mâna lui Dumnezeu lucrând asupra lor. Din această pricină, căsătoriile fără copii au o durată scurtă şi o bucurie care se stinge îndată. Nimic în lume nu este mai amăgitor pentru oameni decât dorinţele fără roadă, chiar şi atunci când se întrece măsura cu mult.

Cea dintâi poruncă a lui Dumnezeu: "***Creşteţi şi vă înmulţiţi***" (Facerea 1:28) se pogoară ca un munte peste familia stearpă, chiar dacă ei nu sunt conştienţi de aceasta. Fiind neînvăţaţi, se poate ca ei să nu priceapă ceea ce înţeleg sau nu, dar, desigur că această poruncă trebuie să fie în inimile lor, prin simţămintele lor, întrucât aceasta se simte ca un semn puternic asupra fiecărui suflet omenesc, aşa cum se află toate poruncile de bază ale lui Dumnezeu. Despre durerea unei familii neroditoare se spun multe în Sfânta Scriptură, dar şi experienţa zilnică a tuturor popoarelor din toate vremurile oferă destule exemple.

Dar, printr-o minune a acestor zile nemaipomenite, Elisabeta a zămislit la vârsta ei înaintată. "Cum poate fi aceasta?", se întreabă cei care trec ameţitor peste suprafaţa lucrurilor ca peste gheaţa unui lac plin de putere şi viaţă. Chiar şi cei care simt şi recunosc că lumea nu poate fi mântuită în nici un alt chip decât prin lucrarea minunată a lui Dumnezeu îşi întorc capul în altă parte şi nu primesc lucrul minunat, întrebându-se cum se poate aceasta.

Dacă Dumnezeu nu ar fi viu şi atotputernic, atunci nu ar exista nimic şi nu ar mai veni nimic la viaţă; nu s-ar putea întâmpla absolut nimic. Nu ar putea

aduce viaţă pe lume nici o femeie roditoare, nici una stearpă. Dar, întrucât Dumnezeu, Cel viu şi Atotputernic, există, atunci totul este cu putinţă, mai ales pentru că Dumnezeu nu este legat de legi ale firii pe care El le-a dat să le lege, nu El Însuşi, ci alţii, nu pentru a-I opri puterea, ci pentru a lucra mila Sa trebuincioasă. La fel cum un lucru făcut de om nu opreşte libertatea omului atunci când îl foloseşte într-un fel sau altul, tot aşa lumea creată de Dumnezeu, cu legile ei fireşti, nu opreşte libertatea lui Dumnezeu de a lucra într-un fel sau altul, după milostivirea Sa şi după nevoile oamenilor. Ca şi cum cei care aduc pe lume copii fac aceasta cu singura lor putere şi nu prin cea a lui Dumnezeu! Dumnezeu are o grijă aparte de viaţă şi o dă aşa cum doreşte El; dând rod acolo unde doreşte El şi oprind rodul acolo unde El nu doreşte. Aşa că se întâmplă uneori ca o familie, deşi împlineşte legea firii, nu are copii; şi uneori o familie trecută cu vârsta, împotriva legii firii, are copii. ***Dumnezeul Cel viu este singurul Domn al vieţii şi urmează că numai El Îşi arată stăpânirea, firea şi legile firii nu au nici o putere.***

Şi mai puţin fac descântătoarele şi vrăjitorii, către care se îndreaptă spre ajutor femeile sterpe adeseori, pentru a primi ajutor, necunoscând faptul că aceştia sunt slujitorii puterilor întunericului dracilor şi nu ai puterii luminii, dumnezeieşti.

Omul aşteaptă minuni de la Dumnezeu, dar atunci când minunea vine el nu crede în ea. Firea a devenit pentru oameni pomul ispitei. Ascuns sub umbra firii din pricina goliciunii, omul aşteaptă să-L viziteze pe Dumnezeu - şi se teme de vizita lui Dumnezeu. Când Dumnezeu nu-l vizitează, se plânge; dar când El o face, omul nu-L primeşte. Precum atunci, în Rai, Adam a fost aşezat între doi copaci: acela al vieţii şi al cunoaşterii, tot aşa şi urmaşii lui Adam sunt aşezaţi între doi copaci: ***Dumnezeu ca pom al vieţii şi firea ca pom al cunoaşterii; întrucât libertatea, ascultarea şi smerenia se pot încerca acum ca şi atunci. Trebuie puse la încercare înţelepciunea omului, inima omului şi voinţa omului.*** Fără ispită nu există libertate şi fără libertate nu există oameni, ci numai două feluri de pietre - mişcătoare şi nemişcătoare.

Toate aceste adevăruri, atât de simple în limpezimea lor, pe care sufletul nu le poate pricepe cu înţelegere pământească şi pe care acesta nu le poate cunoaşte, întrucât păcatul a acoperit vederea duhovnicească, erau cunoscute Elisabetei, acea femeie bătrână simplă şi credincioasă. Aşadar ea nu s-a mirat că a rămas însărcinată la vârsta ei înaintată, ci a răspuns îndată zicând simplu şi pe înţeles despre rodirea nefirească din pântecele ei: ***"Şi aşa mi-a făcut mie Domnul în zilele acelea."*** De ce? Ea totuşi nu ştie, nici nu ar putea, în smerenia ei, să cuteze să-şi închipuie ce mare preţ şi însemnătate va avea rodul pântecelui ei. Ea nu ştie nimic despre însemnătatea fără de asemănare pe care trebuie să o aibă fiul ei în istoria mântuirii neamului omenesc: Prooroc, Înaintemergător şi Botezător. Nici nu cunoaşte scopurile adânci ale lui Dumnezeu, care se vor

vedea la sfârşitul veacurilor, nici nu înţelege cum Dumnezeu Îşi împlineşte aceste scopuri prin slujitorii Lui; în taină, tăcut şi încet, dar fără cădere ori împiedicări.

Ea ştie doar un motiv simplu şi mişcător pentru milostivirea lui Dumnezeu faţă de ea: "Şi aşa mi-a făcut mie Domnul în zilele acelea." zice ea, ***"în care a socotit să ridice dintre oameni ocara mea."*** Ea socoteşte minunea lui Dumnezeu ca un semn al milei Lui pentru ea. Aşa este, dar asta nu este tot. Dacă ar fi socotit această minune ca un semn al milei lui Dumnezeu faţă de întreaga omenire de până atunci, aşa cum era ea stearpă, atunci ea ar fi spus tot ceea ce era de spus. Doamne, prin această minune, Dumnezeu a pregătit o mare minune, prin care El a dorit să ridice ocara întregii lumi sterpe în priveliştea îngerilor.

Iar în a şasea lună a fost trimis îngerul Gavriil de la Dumnezeu într-o cetate din Galileea, al cărei nume este Nazaret, către o fecioară logodită cu un bărbat care se chema Iosif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria.

"A şasea lună" se referă la rodul din pântecele Elisabetei, de la zămislirea lui Ioan Înaintemergătorul. ***De ce a şasea?*** De ce nu a treia, a cincea ori a şaptea? ***Pentru că omul a fost zidit în a şasea zi, după zidirea întregii naturi. Hristos este Înnoitorul întregii zidiri. El vine ca ziditor nou şi Om nou. Totul se face nou în El.*** În această zidire, Ioan este Înaintemergătorul lui Hristos, cu toate că întâia plăsmuire a naturii de către Dumnezeu a fost inaintemergătoare a vechiului Adam. Ioan Îi prezintă lui Hristos Domnul, întreaga fiinţă pământească împreună cu omul cel vechi, care vine la pocăinţă în el. El va merge înaintea Domnului, în numele oamenilor, ca trăitor şi propovăduitor al pocăinţei. *Această lună a şasea, în care pruncul Ioan a săltat în pântecele mamei sale, arată şi al şaselea veac în care S-a născut Mântuitorul, şi pecetea a şasea, din Apocalipsa Sfântului Ioan Teologul* (6:12).

În luna a şasea, atunci, a fost trimis îngerul Gavriil. În marea dramă a primei plăsmuiri, îngerii se arată mai întâi: ***La început a făcut Dumnezeu cerul şi pământul (Facerea 1:1). Prin "cerul" noi înţelegem îngerii din toate cetele ierarhiei cereşti.*** Şi aici iarăşi, chiar la începutul marii drame a noii plăsmuiri, îngerii trebuie să apară primii.

- *Un înger, prin gura proorocului Daniel, a hotărât vremea naşterii Împăratului împăraţilor;*
- *un înger, prin gura proorocului Isaia şi ale altor prooroci, au vorbit despre felul naşterii Lui;*
- *un înger i-a vestit lui Zaharia Înaltul Preot despre naşterea Înaintemergătorului şi*

- *un înger vesteşte acum naşterea lui Dumnezeu Însuşi întrupat.*

Când se naşte Dumnezeu întrupat, cete de îngeri cântă deasupra peşterii din Betleem. Fiecare lucrare a zidirii lui Dumnezeu este o bucurie, căci Dumnezeu nu face nimic din nevoie, aşa cum susţin diferite filozofii neştiutoare şi religii păgâne mincinoase. ***Fiecare lucrare a zidirii este o bucurie pentru Dumnezeu*** şi El are mare plăcere să-Şi împărtăşească bucuria cu alţii. ***O bucurie care izvorăşte curat din iubire este acel lucru din cer şi de pe pământ care sporeşte când este împărtăşit şi nu se micşorează, dacă cineva cutează să vorbească despre o sporire a bucuriei din iubire intru Dumnezeu, Izvorul atât al bucuriei cât şi ai iubirii.*** De aceea, zidind îngerii în prima parte a creaţiei, Dumnezeu îndată i-a făcut împreună lucrători în următoarele Sale lucrări. Zidindu-l pe Adam, El îndată i-a făcut un ajutor întru stăpânirea Raiului şi a tuturor vieţuitoarelor din el.

Aşa este cu Noua Zidire: îngerii şi heruvimii lui Hristos, Noul Om; rânduind Împărăţia Sa, Domnul îndată a făcut apostolii impreună lucrători ai Săi, apoi alţi oameni, să lucreze cu El nu numai aici pe pământ, în vremea vieţii pământeşti, ci şi după moartea lor trupească. În această ajutorare împreună lucrătoare, Domnul numeşte, chiar până în zilele noastre, sfinţii, mucenicii şi pe toţi cei care au fost şi sunt vrednici de aceasta.

Cui ar trebui să fie trimis marele Arhanghel Gavriil? Iată ce spune ***Sfântul Ioan Hrisostom*** ***în Omilia la Bunavestire***: ***"A fost trimis un războinic să dezvăluie taina împăratului, o taină care se cunoaşte prin credinţă dar nu se poate pătrunde din iscodire; o taină în faţa căreia omul trebuie să se plece cu smerenie, fără să judece cu judecată omenească; o taină care se înţelege cu înţelegere dumnezeiască, nu omenească."***

Cui a fost trimis Arhanghelul? Către o fecioară logodită cu un bărbat al cărui nume era Iosif, din casa lui David. Marele Arhanghel al lui Dumnezeu a apărut unei fecioare, căci printr-o fecioară, prea curată, trebuie să vină El, care trebuie să pună început lumii noi, zidirii noi. Noua lume trebuie să fie smerenie şi curăţie, împotriva lumii vechi stricate care s-a făcut necurată prin neascultarea îndârjită faţă de Ziditor. Fecioara trebuie să slujească drept uşa prin care va intra Mântuitorul lumii în lume, ca loc de lucrare şi sălaş al Său: o fecioară, nu o femeie, întrucât o femeie, la orice înălţimi duhovniceşti ar putea ajunge, este legată de lumea veche şi de zidirea veche, fiind legată de bărbatul ei şi astfel ea nu este liberă de doririle lumeşti şi de o înţelegere lumească. Pentru aceasta, nu o femeie, ci o fecioară, prea curată, dăruită desăvârşit numai lui Dumnezeu şi despărţită de lumea aceasta în inima ei. O asemenea fecioară a crescut în această lume stricată, ca un crin pe o grămadă de bălegar, neatins de stricăciunea lumii.

Această fecioară aleasă a fost logodită cu Iosif, rudenia ei. ***De ce ea a fost logodită? De ce a fost logodită? Iconomia lui Dumnezeu a hotărât astfel, ca ea să fie ocrotită de batjocura dracilor şi a oamenilor.*** Dacă ea nu ar fi fost logodită înainte de naştere, care dintre oameni ar fi crezut că Fiul ei nu S-a născut în fărădelege? Aşa, care judecător pământesc ar fi scăpat-o de strânsoarea Legii? Dumnezeu, în iconomia Lui, nu a dorit să aducă tulburare asupra alesei Sale, nici ispită mare asupra oamenilor şi astfel a rânduit El să ascundă Fecioara şi naşterea ei sub înfăţişarea logodnei (”***Când Însuşi Hristos a ascuns multe lucruri dintru început, numindu-Se Fiul Omului şi nedezvăluind pretutindeni în chip vădit unimea Sa cu Tatăl, de ce atunci să ne mire această tăinuire, în pregătirea unei astfel de taine minunate şi fără de asemănare?” - Sfântul Ioan Gură de Aur: Omilia la Matei***).

De ce numele bărbatului era Iosif? Să ne amintim că acel Iosif minunat şi curat şi-a păstrat curăţia trupească şi sufletească în mijlocul dezmierdărilor Egiptului; şi, în felul acesta, să uşureze conştiinţa credinciosului pentru a crede că rodul fecioarei, al Maicii Domnului, era într-adevăr de la Duhul Sfânt şi nu din patimile pământeşti ale oamenilor.

Şi intrând îngerul la ea, a zis: “***Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei***.” Noua zidire este bucurie pentru Dumnezeu şi pentru om; de aceea începe cu bunavestire: **“Bucură-te!”** Cu acest cuvânt a început drama noii zidiri. Este primul cuvânt, de început, auzit pe când abia se ridica cortina marii drame. ***Gavriil a numit-o pe Fecioara Maria “fericită” deoarece sufletul ei era, ca o biserică, plin cu daruri dătătoare de viaţă ale Sfântului Duh, cu mireasmă şi curăţie cerească.*** Nefericiţi sunt aceia ale căror suflete sunt închise pentru Dumnezeu şi sunt deschise numai către pământ, având mirosul pământului, al păcatului şi al morţii.

“**Binecuvântată eşti tu între femei.**” Cea cu care se află Domnul este la fel de binecuvântată. Lipsa Domnului este lipsa binecuvântării. Depărtarea lui Dumnezeu de om înseamnă osânda veşnică; venirea Lui înseamnă binecuvântare.

Din iubirea Lui pentru om este limpede faptul că Dumnezeu nu Se va depărta niciodată de om decât numai dacă omul se îndepărtează mai întâi de Dumnezeu. Venirea lui Hristos Dumnezeu în lume mărturiseşte această iubire nemărginită a lui Dumnezeu pentru om. Dacă omul a prilejuit o îndepărtare a lui de Dumnezeu, chiar şi atunci Dumnezeu face primul pas spre om pentru a lega această ruptură.

Mai întâi o femeie a deschis prăpastia dintre om şi Dumnezeu. Doamne, o femeie se face acum pod peste prăpastie. Eva a căzut întâi în păcat şi aceasta s-a

întâmplat în minunăţia Raiului, unde totul o ferea de păcat. Maria a fost prima care a biruit toate ispitele şi aceasta s-a întâmplat în întunericul lumii, unde totul împinge spre păcat. De aceea Eva cea cu voinţă slabă a dat naştere, ca rod al ei pe pământ, lui Cain, ucigaşul fratelui său, în timp ce Maria cea măreaţă a dat naştere Biruitorului biruitorilor, care a scos din umbra păcatului şi a morţii rodul Evei celei neascultătoare şi necurate.

Iar ea, văzându-l, pe Arhanghel, s-a tulburat de cuvântul lui şi cugeta întru sine: Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta? Ca un copil! ***Maria este cu adevărat un copil. Domnul a spus***: "***De nu vă veţi întoarce şi veţi fi precum pruncii, nu veţi intra în Împărăţia Cerurilor***." ***(Matei 18:3, 19:4).***

Lumea aceasta, cu pofte şi patimi, îndată îl îmbătrâneşte pe om. Copilăria noastră este scurtă şi în vremurile moderne se face şi mai scurtă.

Cine se mai poate face copil din nou? ***Maria a fost şi a rămas aşa toată viaţa ei, prin curăţia şi întreaga ei înţelepciune, prin frica ei de Dumnezeu şi ascultarea de El.*** Nu ar fi intrat în Împărăţia Fiului ei chiar înainte de a predica El despre Împărăţie? Doamne, ***Împărăţia lui Dumnezeu era înlăuntrul ei*** (Luca 17:21). ***Ca un copil, ea s-a speriat de arătarea îngerului; ca un copil, ea cugeta întru sine ce fel de închinăciune poate să fie aceasta. Nu era nimic mincinos, prefăcut sau înşelător în ea, ci totul era copilăros - simplu, neprihănit, curat şi nevinovat.***

Marele Gavriil, care a fost de faţă la facerea omului şi la începutul veacurilor şi care a avut puterea de a judeca limpede sufletele oamenilor, a judecat limpede gândurile frământate ale prea curatei Fecioare, mai curat decât putem judeca noi. Atunci, el ***a văzut nedumerirea sufletului ei şi s-a grăbit să o liniştească cu aceste cuvinte blânde: "Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu." Nu te teme, copila mea! Nu te teme, tu, fiica lui Dumnezeu cea plină de har! Nu te teme, prea binecuvântata tuturor celor muritori, pentru că binecuvântarea Domnului se va pogorî prin tine peste toţi oamenii! Nu te teme, căci ai aflat har de la Dumnezeu!*** Aceste ultime cuvinte ale arhanghelului se împotrivesc unor teologi din apus, cu privire la "concepţia imaculatei", pe care o au ei; cu alte cuvinte, faptului că Fecioara Maria s-a născut din părinţi care nu aveau nici o urmă din păcatul lui Adam sau din urmarea acelui păcat. Dacă ar fi fost aşa, de ce ar fi spus îngerul că a aflat har de la Dumnezeu? ***Harul lui Dumnezeu, care are şi înţelesul de iertare, este aflat de către cel căruia îi este de folos harul şi de către cel care îl caută.*** ***Prea curata Fecioară se ostenise cu vrednicie ca să-şi înalţe sufletul la Dumnezeu şi fusese întâmpinată de harul lui Dumnezeu pe calea acestei înălţări.***

(***Sfântul Andrei Criteanul***, cugetând prin insuflarea lui Dumnezeu, la menirea marelui Arhanghel, comentează la Bunavestire despre Preasfânta Fecioară: "***Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu, har pe care Sara nu l-a primit, nici Rebeca nu l-a simţit; ai aflat harul de care nici măcar marea Ana nu a fost vrednică, nici Penina, potrivnica ei. Deşi au ajuns mame, ele şi-au pierdut fecioria, dar tu, ajungând mamă, ţi-ai păstrat fecioria întreagă. Aşadar nu te teme, căci tu ai aflat har la Dumnezeu - har pe care numai tu l-ai aflat de la începutul veacurilor şi nimeni altcineva!")***

Sufletul Fecioarei Maria liniştindu-se, vestitorul înaripat al lui Dumnezeu îi vesteşte cea mai de preţ veste din ceruri: "***Şi iată vei lua în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus. Acesta va fi mare şi Fiul Celui Preaînalt Se va chema şi Domnul Dumnezeu Îi va da Lui tronul lui David, părintele Său. Şi va împărăţi peste casa lui Iacov în veci şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit."*** Vestitorul lui Dumnezeu vorbeşte lămurit şi amănunţit. Vei lua în pântece: adică în trup. Psalmistul a folosit aceeaşi expresie când a spus: "***şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele"*** (Psalm 50/51:10). Întărind cuvintele "în pântece", este ca şi cum Arhanghelul vrea să se păzească dinainte împotriva teoriei greşite a docetiştilor eretici, că Hristos nu a avut trup adevărat, nici nu S-a născut cu adevărat; că El nu a fost adevărat, om cu trup, ci asemănarea Sa.

Numele "Iisus" sau "Iosua" în ebraică este de asemenea plin de înţeles. Acesta a fost numele purtat de fiul Maicii, care a condus poporul israelit către Pământul Făgăduinţei, prefigurând astfel menirea şi faptele Mântuitorului Iisus, care a dus lumea în Pământul Făgăduinţei, adevărat şi nemuritor, Împărăţia Cerurilor.

Restul vestirii Arhanghelului trebuia să lămurească Fecioara că Fiul ei va fi aşteptat ca Mesia; că El va fi Fiul Celui Preaînalt; că El va primi de la Dumnezeu tronul lui David şi că El va fi Împărat peste casa lui Iacov pentru totdeauna.

Toate acestea se aflau în conştiinţa fiecărui iudeu şi mai ales în conştiinţa aceleia care era luminată duhovniceşte, Fecioara Maria, trebuind numai să-L cunoască pe Mesia cel aşteptat. Arhanghelul nu i-a spus Fecioarei totul despre Domnul Iisus, ci numai ceea ce îi era cunoscut ei ca proorocire şi era pe înţelesul ei din Sfânta Scriptură. El nu i-a vorbit ei despre menirea atotcuprinzătoare şi cea pământească a lui Iisus, a Lui ca Mântuitor al tuturor oamenilor şi popoarelor şi neamurilor omeneşti, nici ca Întemeietor al împărăţiei duhurilor, nici ca Judecător al celor vii şi al celor morţi şi încă şi mai puţin despre El ca fiind Cuvântul lui Dumnezeu, ca Una dintre cele trei Persoane veşnice ale Sfintei Treimi. Dacă i-ar fi spus ei toate acestea, ea ar fi fost şi mai derutată. Întreaga ei înţelepciune, şi curăţia ei, nu au făcut-o atotştiutoare. Ea trebuia să

învețe multe de la Fiul ei atât vremelnic cât şi veşnic, ***ea păstra toate aceste cuvinte, punându-le în inima sa*** (Luca 2:19; cf. 2:51).

Arhanghelul ţinea la asprimea predaniilor evreieşti. El a adunat laolaltă tot ceea ce se aflase pe ici şi pe colo de la prooroci şi ceea ce îi era cunoscut ei (Isaia 9:6-8, 10:16, 11:1; Ieremia 25:5, 30:9; Iezechiel 34:24; Osea 3:5; Miheia 5:4; Psalm 131/132:11; Daniel 2:44 etc.). ***"Juratu-S-a Domnul lui David adevărul şi nu-l va lepăda: "Din rodul pântecelui tău voi pune pe scaunul tău." (Psalm 131/132:11), "Cuvânt va trimite Domnul peste Iacob şi el se va pogorî peste Israel" (Isaia 9:7).***

Auzind această veste din cer, Fecioara Maria, în curăţia ei ca de copil, l-a întrebat pe vestitorul cel neobişnuit: "***Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?***" ***Aceste cuvinte nu arată neîncrederea ei în bunavestire a îngerului, ci curăţia şi nevinovăţia ei.*** Ce ar fi răspuns oricare dintre voi unei astfel de vestiri din partea celui mai neobişnuit dintre oaspeţi? Ţi-ar fi venit mai întâi acelaşi răspuns în cutremurarea inimii tale? Totuşi Fecioara Maria nu a spus nimic fără de folos. Poate că dacă întrebarea ei a fost fără de folos pentru ea, aceasta nu a fost şi pentru noi fără de folos. Duhul ei binecuvântat a pus întrebarea pentru noi, ca fiecare dintre noi să-şi pună întrebarea, gândind la legea firească.

Pentru a aduce pe lume prunc, este nevoie de un bărbat - unde se află bărbatul? Aşa ne-am fi întrebat toţi, fiind foarte departe de libertatea în care se veseleşte Atotputernicul Dumnezeu şi fiind înrobiţi de obicei prin puterea firii. Astfel era nevoie pentru noi ca Fecioara Maria să pună întrebarea şi ca noi să auzim răspunsul binevestitorului lui Dumnezeu.

Care a fost răspunsul Arhanghelului Gavriil? ***"Duhul Sfânt se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine Fiul lui Dumnezeu Se va chema. Şi iată Elisabeta, rudenia ta, a zămislit şi ea fiu la bătrâneţea ei şi aceasta este a şasea lună pentru ea cea numită stearpă. Căci la Dumnezeu nimic nu este cu neputinţă."***

Un răspuns întreg şi deplin, care aduce mulţumire. ***Dumnezeu, acolo unde El voieşte, îndepărtează legile firii.*** Firea şi rânduiala firii sunt ca şi cum nu ar exista, atunci când Dumnezeu cel viu împlineşte voia Lui în lucrarea mântuirii omului. "***Harul nu intră în legea firii***", spune ***Grigorie din Neocezarea*** (La Bunavestire). El Însuşi Înnoitorul tuturor lucrurilor, Domnul Iisus, adevereşte că ***Duhul este cel ce dă viaţă*** (Ioan 6:63). Duhul dă viaţa în chip nemijlocit şi mijlocit. Duhul lui Dumnezeu a dat viaţa în chip nemijlocit în Rai, înainte de păcat. După păcat, Duhul lui Dumnezeu a dat viaţa în chip mijlocit, prin zidirea sufletului şi a trupului. Socotim că această lucrare mijlocită a Duhului este

“firească”, potrivit legii firii. ***Numai Duhului lui Dumnezeu I Se cuvine puterea nemărginită de a da viaţa în chip nemijlocit, după voia Sa cât şi după voia lui Dumnezeu, pentru mântuirea oamenilor.***

Dar, în legătură cu darul mijlocit al vieţii, ***Duhul este Domnul şi Dătătorul de viaţă***. Firea, în sine, este numai o umbră, o perdea, prin care lucrează Duhul. Dar există trepte de lucrare mijlocită, căci Duhul lucrează uneori mai mult, alteori mai puţin mijlocit. Avem asemenea exemple la femeile cu rod şi la cele fără rod. Cazul bătrânei Elisabeta a fost mijlocit, dar într-o măsură mai mică, la fel şi cu mama lui Isaac, şi a lui Samson, şi a lui Samuel. Zămislirea de către o femeie mai vârstnică nu se poate numi lucrare mijlocită a Duhului, ca şi a tuturor femeilor de la Eva încoace, cu rod sau fără, care fac păcate, mai multe sau mai puţine, legate de poftele şi patimile lor pământeşti.

Singura zămislire printr-o bunavestire nemijlocită, prin lucrarea Duhului vieţii, este zămislirea de către prea curata Fecioara Maria. În istoria facerii de la Adam până la Hristos nu fusese niciodată un asemenea caz. Acesta a fost singurul caz al tuturor veacurilor şi singurul în veşnicie, aparţinând atât acelei vremi, cât şi veşniciei, acela al Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

*“**Căci la Dumnezeu nimic nu este cu neputinţă**.”* Aceasta înseamnă că ***tot cuvântul lui Dumnezeu este deplin în desăvârşirea lui.*** Prin insuflatul **proorocIsaia**, Dumnezeu vorbeşte astfel: “***Iată, fecioara va lua în pântece şi va naşte fiu” (Isaia 7:14).*** Doamne, aceasta urmează să se întâmple. Chiar de la întemeierea lumii, numai Dumnezeu a spus: “***El a spus şi s-a făcut!” “Cuvintele Domnului, cuvinte curate, argint lămurit în foc, curăţat de şapte ori*” *(Psalm 11:6).***

Fecioara Maria nu a pus la îndoială cuvintele lui Dumnezeu, vestite de Arhanghel. Dacă s-ar fi îndoit, aşa cum s-a îndoit preotul Zaharia, ar fi fost şi ea pedepsită ca şi Zaharia. Deşi există o asemănare în întrebările puse îngerului de către Zaharia şi Maria, inimile lor erau cu totul deosebite - şi Dumnezeu vede inima omului. Două inimi fără de asemănare pot da glas aceloraşi cuvinte.

Ascultând istorisirea dată de vestitorul lui Dumnezeu, cea mai smerită dintre toate fecioarele cele smerite, a sfârşit vorbirea cu Arhanghelul cu cuvinte liniştite: *“**Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău**.”* Ea nu spune: “Iată roaba ta, o, Arhanghele”, ci spune “roaba Domnului”, întrucât ea ştie că Arhanghelul este doar un vestitor al Voii lui Dumnezeu şi că el, deşi puternic şi nemuritor, este doar un slujitor al Dumnezeului celui viu.

Pe de altă parte, ea nu spune: “fie mie după cuvântul Domnului”, ci”după cuvântul tău”, arătând astfel cinste faţă de căpetenia nemuritoare a oştii cereşti.

Atât un gând cât şi celălalt arată ascultarea cea mai binevoitoare şi smerenia cea mai desăvârşită. Un răspuns atât de chibzuit putea fi dat numai de către o inimă curată în chip desăvârşit, căci într-o asemenea inimă se toarnă cel mai îndată dreapta judecată.

În clipa ispitei din Rai, Eva a uitat aceste cuvinte, şi a luat aminte la cuvintele lui satan, inima ei făcându-se necurată în clipa aceea. Din pricina acestei necurăţii, dreapta ei judecată a părăsit-o. Inima Evei s-a necurăţit din pricina mândriei şi a neascultării şi mintea ei s-a întunecat; din pricina mândriei şi a neascultării faţă de Dumnezeu, lumea cea veche a căzut, oamenii s-au făcut stricăcioşi, şi întreaga zidire se află în suferinţă.

Lumea cea nouă se zideşte pe smerenie şi ascultare. Smerenia şi ascultarea Preasfintei Maici a Domnului nu se pot grăi în cuvinte. Numai Fiul ei, Mântuitorul şi Înnoitorul întregii zidiri o va întrece prin smerenia şi ascultarea Lui.

La sfârşit, binevestitorul înaripat al "începutului mântuirii noastre" (din troparul praznicului Bunăvestirii) zboară într-o lume mai înaltă, printre nemuritorii săi. Vestea sa cea bună nu este numai o vorbă, ci se face lucrare, ca fiecare dintre cuvintele lui Dumnezeu. Dumnezeu vorbeşte - şi se face. Nici un vestitor, blestemat prin îndepărtarea de Dumnezeu şi în unire cu puterile întunecate ale lui satan, nu a adus vreodată pe pământ veşti mai pline de bucurie, decât numai strălucitul şi minunatul Arhanghel Gavriil. Care limbă nu i-ar aduce slavă şi care inimă nu ar fi plină de recunoştinţă?

Niciodată apa cea limpede nu a oglindit atât de curat soarele ca oglinda curăţiei prea curatei Fecioare Maria.

Aşa cum scrie despre curăţie Efrem Sirul: "O, curăţie care dai bucurie în inimă şi aduci Raiul în suflet!

O, curăţie care eşti o mare bogăţie neîntinată de fiarele sălbatice!
O, curăţie care te sălăşluieşti în sufletele blânde şi smerite, zidind astfel oameni ai lui Dumnezeu!
O, curăţie care înmugureşti ca o floare în suflet şi în trup, umplând întreaga casă cu mireasma ei!"

Zorii dimineţii din care se naşte soarele, ar fi ruşinate înaintea curăţiei Fecioarei Maria, din care S-a născut Soarele veşnic, nemuritor, Mântuitorul nostru. Care genunchi nu s-ar pleca înaintea ei şi care gură nu ar striga cu glas mare:
"Bucură-te, o, binecuvântato!
Bucură-te, zorii mântuirii noastre!

Bucură-te, ceea ce eşti mai cinstită decât heruvimii şi mai mărită fără de asemănare decât serafimii!
Slavă Fiului tău, Domnului Iisus Hristos, dimpreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh, Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită, acum şi pururea şi-n veci vecilor. Amin."

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Bunavestirea Preasfintei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarei şi pururea Fecioarei Maria

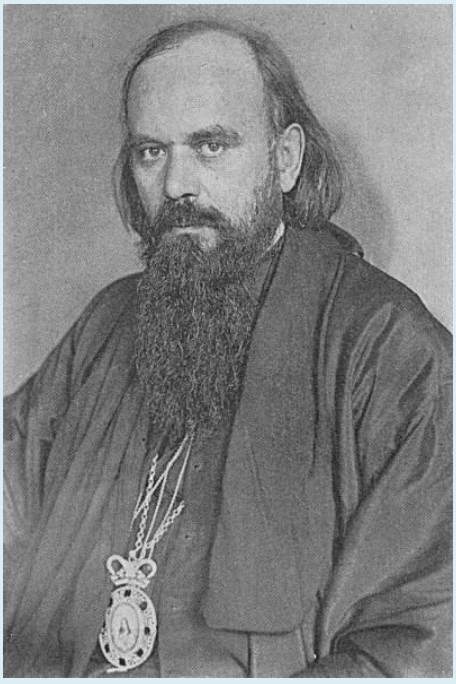

Când Preasfânta Fecioară a încheiat cel de al paisprezecelea an al vieţii ei pe pământ şi a intrat în al cincisprezecelea, după ce a petrecut deci unsprezece ani deplini în Templul de la Ierusalim slujind Domnului, preoţii i-au spus că după Lege ea nu mai poate rămâne în Templu, ci trebuie să se logodească cu bărbat şi să între în viaţa căsătorită.

Mare le-a fost mirarea preoţilor să o audă pe Fecioară zicându-le că inima ei şi viaţa ei şi-a dăruit cu desăvârşire lui Dumnezeu şi că doreşte să rămână fecioară până la moarte, nevoind să se mărite cu nimeni!

Atunci, prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, marele preot Zaharia, tatăl înainte-mergătorului, plin fiind de Duhul Sfânt şi în acord cu ceilalţi preoţi, a adunat laolaltă doisprezece bărbaţi necăsătoriţi din tribul lui David, spre a alege dintre ei pe unul care să voiască să o ia pe Maria de soţie, ţinând-o la casa lui şi purtând grijă de ea, fără ca să-i strice fecioria. Aşa a fost ea logodită cu bătrânul Iosif din Nazaret, cu care se şi înrudea.

În casa lui Iosif, Preasfânta Fecioară a continuat să trăiască precum o făcuse şi în Templul lui Solomon, petrecându-şi timpul în citirea Sfintelor Scripturi, în rugăciune, în cugetări dumnezeieşti, în postiri şi în lucrul mâinilor. Ea rareori ieşea din casă şi era cu desăvârşire înstrăinată de lucrurile şi

evenimentele lumeşti. Ea vorbea foarte puţin cu oricine ar fi fost şi niciodată fără să fie neapărată nevoie. Cel mai des grăia cu cele două fiice ale lui Iosif.

La plinirea vremii, după prorocia lui Daniil şi când lui Dumnezeu bine I-a plăcut să împlinească făgăduinţa Lui făcută lui Adam şi prorocilor, ***marele Arhanghel Gavriil a venit înaintea Fecioarei în cămara ei şi aşa cum scriu unii scriitori bi-sericeşti, chiar la momentul în care ea ţinea deschisă Cartea proorocului Isaia şi cugeta la cuvintele lui:*** *iată, Fecioara va lua în pântece şi va naşte fiu şi vor chema numele lui Emanuel (Isaia 7 : 14).* ***Arhanghelul Gavriil i-a apărut în toată strălucirea lui îngerească şi a salutat-o astfel:*** *Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine!* şi toate celelalte care se află scrise în Evanghelia Sfântului apostol şi evanghelist Luca (1 : 28). Cu această Vestire şi cu umbrirea Fecioarei de către Duhul Sfânt a început restaurarea şi mântuirea tot neamului omenesc şi a întregii zidiri.

Istoria Noului Testament cu aceste cuvinte îngereşti începe, care au fost rostite către Fecioara Maria: Bucură-te, cea plină de har! Aceasta vrea să arate că Noul Testament cu adevărat bucurie aduce omenirii şi întregii zidiri. De aceea acest luminat praznic al Buneivestiri se numără nu doar printre cele mari ale bisericii, ci este şi unul al marii bucurii.

Cântare de laudă către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu

O, *minunată vestire!*
- Bucură-te, Preacurată,
Căci tu nouă pe Hristos ne-ai născut!

O, de bucurie vestire!
Bucură-te, Fecioară,
Porumbiţă prea luminată!
Bucură-te Marie, bucură-te ceea ce eşti plină de har,
Bucură-te, poartă de aur!

Tu eşti rugul cel nears din pustie,
Vestind zorii unei noi frumuseţi!

Gavriil cuvinte de bucurie a alcătuit,
Cu bucurie ţie le-a adus,
Şi Buna Vestire o a vestit!
El Buna Vestire ţie, Fecioară, o a vestit:
Pe ea cerurile o ascultă,
De ea sufletul tău se cutremură!

În Templul sfânt tu ai slujit,
Şi lui Dumnezeu sfinţindu-te,
Templu al Lui în trupul tău te-ai făcut!

Bucură-te, Preacurată, cerească mireasă,
Tu eşti tronul împăratului Ceresc!

Bucură-te, mieluşea, cea care ai născut
Pe Mieluşelul lui Dumnezeu
Care ridică păcatul lumii!

Bucură-te, roabă smerită,
Că ţi-a făcut ţie mărire Dumnezeu,
Şi te-a încununat cu slavă şi cu putere
Printre toate neamurile lumii!

Bucură-te, lacrimă nesecată,
Străluminată de Duhul!

Bucură-te, neagonisitoare desăvârşită,
Căci Dumnezeu de bogăţii te-a covârşit,
Mai strălucitoare decât soarele!

O, Preacurată Fecioară,
Roagă-te lui Hristos, Fiul tău,
Pentru ca să se mântuiască
Sufletele noastre!

Predică despre Cuvântul lui Dumnezeu cel atotputernic

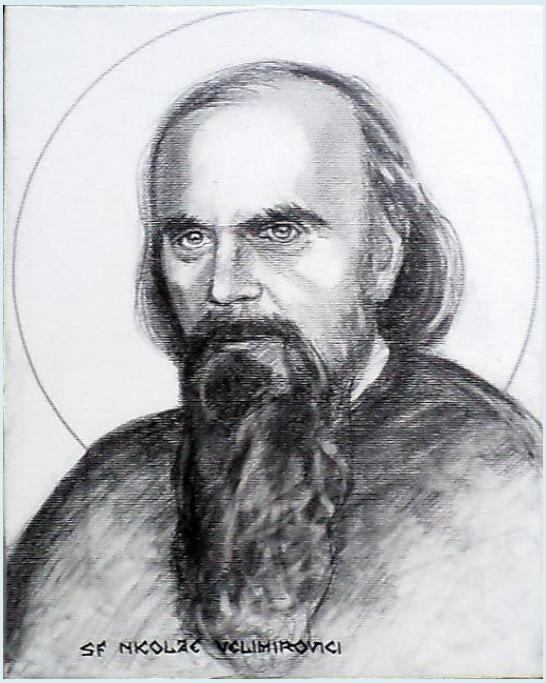

Că la Dumnezeu nimic nu este cu neputinţă (Luca 1: 37).

Şi a zis Dumnezeu: „ Să fie lumină!" Şi a fost lumină (Facerea, l: 3). Până ce nu a zis Dumnezeu, lumină nu a fost. Nici nu era cineva care să ştie ce este măcar lumina, până când nu a zis Dumnezeu să fie şi a fost lumină.

Tot aşa şi apa s-a făcut pe pământ, care a dat la iveală uscatul, tot aşa şi tăriile şi vegetaţia cu animalele de pe pământ, iar la urmă, omul. Până ce nu a zis Dumnezeu, nimic din acestea nu a existat şi nimeni în afară de El nu a ştiut că asemenea lucruri pot măcar exista.

Prin puterea Cuvântului Său, Domnul Dumnezeu a creat toate câte sunt făcute pe pământ şi în ceruri. Tot ce a voit Dumnezeu să fie şi a zis să fie neapărat a fost şi nu s-a putut să nu fie, căci cuvântul lui Dumnezeu este irezistibil şi creator.

Facerea lumii este o minune mare a cuvântului lui Dumnezeu. Făcând toate câte sunt, Dumnezeu a rânduit tot prin cuvântul Său şi ierarhiile în creaţie şi modalitatea existenţei şi comportamentul tuturor creaturilor faţă de zidire şi între ele. Această ordine şi modalitate pe care Dumnezeu le-a întemeiat este o minune mare a cuvântului lui Dumnezeu.

Căci există ordine şi o rânduială a existenţei printre lucrurile create, care este vizibilă şi comprehensibilă pentru noi oamenii şi mai există o ordine şi o

rânduială, care nu este nici vizibilă şi nici înţeleasă de către noi, oamenii. Potrivit acestei ordini şi rânduieli de noi nevăzute şi neînţelese, care este o taină a Sfintei Treimi, printre oameni au avut şi au loc fenomene pe care, atunci când le văd, ei le numesc minuni.

O asemnea minune, o asemenea faptă minunată în toată zidirea este zămislirea fără de bărbat a Stăpânului nostru Iisus Hristos Dumnezeu în pântecele Fecioarei Maria. Această minune arată o suspendare a legilor firii celor văzute şi înţelese nouă sau cum spun sfintele texte liturgice, „o biruire a legilor firii."

Această minune însă este întru totul conformă ordinii şi rânduielii celor care rămân pururi neînţelese de mintea omenească. Această naştere, cu adevărat este poate cea mai mare minune care s-a arătat vreodată ochilor noştri muritori.

Totuşi şi întreaga lume zidită este un miracol şi întreaga ordine şi rânduială a firii de noi văzute şi înţelese este un miracol, care miracole toate au luat fiinţă prin cuvântul lui Dumnezeu. Tot astfel, prin cuvântul lui Dumnezeu, S-a zămislit şi Pruncul Dumnezeiesc în pântecele Fecioarei. Ambele ordini ale firii, şi cea de noi înţeleasă şi cea de noi în veci neînţeleasă, au fost înfiinţate prin puterea şi cuvântul lui Dumnezeu.

De aceea la întrebarea ***Cum va fi aceasta? (Luca 1: 34)*** minunatul Gavriil îi răspunde Fecioarei astfel: ***La Dumnezeu nimic nu este cu neputinţă (Luca l: 37).***

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, Făcător, Nemuritor şi de minuni Lucrător, luminează minţile noastre ca nicicând să ne îndoim, ci pururea să credem şi luminează limbile nostre ca nicicând pe Tine să Te iscodim, ci pre Tine pururea să Te lăudăm, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

Sfântul Teofan Zăvorâtul – Cuvânt la Bunavestire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu (I) - Ce înseamnă faptul că Bunavestire, care se prăznuieşte în chip luminat, se săvârşeşte aproape întotdeauna în timpul Postului Mare, care este vreme de plâns şi de tânguire?

După cum Fiul lui Dumnezeu intră în împărtăşire cu firea noastră, pe care El a numit-o templu, aşa şi noi suntem datori să intrăm în biserică, care e trupul Lui.

Acum, fraţilor, prăznuim Bunavestire, vestea de bucurie - o prăznuim în chip luminat, după cuvântul Bisericii, care pe toţi îi cheamă la veselie: ***şi cerul, şi pământul, şi îngerii, şi oamenii, toată făptura văzută şi nevăzută. Binevesteşte, pământule, cântă ea, bucurie mare; lăudaţi, ceruri, slava lui Dumnezeu... să se veselească cerurile şi pământul să se bucure... să se bucure făptura toată, şi cu glasuri să cânte (Stihiri la litie şi Ia stihoavnă).*** În mijlocul unei asemenea bucurii atotcuprinzătoare, despre ce ar fi mai cuvenit să cugetăm decât chiar despre bucurie?

Cu toţii iubim bucuria, cu toţii căutăm bucurii. Lanţurile necazului ne apasă; întristarea ne strâmtorează pieptul, ne întunecă mintea, ne răneşte sufletul, ne aruncă în neorânduială trupul.

- *Dacă cineva e bogat, ar fi gata să dea toată averea sa, numai să îşi recapete veselia;*
- *dacă este celebru, până şi celebritatea cea mai măgulitoare îl apasă, dacă nu are bucurie îndeajuns;*
- *dacă se bucură de onoruri, pe toate le dispreţuieşte dacă inima lui se chinuie într-o frângere lipsită de bucurie.*

Totuşi, fraţilor, cu toate că este atât de firească şi de obştească dorinţa bucuriei, omul se poate bucura şi spre binele, dar şi spre răul său, şi spre laudă, dar şi spre

osândă; se poate bucura făcând plăcere lui Dumnezeu, dar se poate bucura şi Întristându-L - iar asta ţine de obiectul şi de împrejurările bucuriei noastre.

Tocmai de aceea trebuie să ştim cum se face deosebire între o bucurie şi alta, ca să ne bucurăm nu spre osândă, ci spre mântuire. Să învăţăm, deci, această pricepere de la sfânta noastră maică, Biserica, ce se revarsă acum în răpiri de bucurie pentru noi şi de dragul nostru. Aici, în primul rând, ne dă o lecţie foarte cuprinzătoare împrejurarea vreme.

Ce înseamnă faptul că Buna Vestire, care se prăznuieşte în chip luminat, se săvârşeşte aproape întotdeauna în Postul Mare - vreme de plâns şi de tânguire? Oare nu este limpede că prin această rânduială a Sfintei Biserici Dumnezeu ne dă de înţeles că nu trebuie să ştim de nici o bucurie în afara celor pe care ni le descoperă Buna Vestire? Într-adevăr, aşa este. Nu ne putem bucura fără o osebită îngăduinţă dumnezeiască, fără ca El să ne dea voie nemijlocit să ne bucurăm? Pentru că unde suntem noi? Pe pământ - loc al nevoilor şi necazurilor. Raiul desfătării a fost închis prin căderea în păcat, şi celor căzuţi li s-a zis, bărbatului: ***întru necazuri vei mânca***, iar femeii: ***întru dureri vei naşte*** (Fac. 3, 16-17).

Nu i s-a dat bucurie neamului nostru: el este sub oprelişte în această privinţă. Strămoşul Adam, şezând înaintea Raiului, se bătea în piept de necaz, tânguindu-se: şi noi, fiii lui, suntem datori să ne petrecem viaţa în lacrimi şi în durere. Dumnezeu ne-a pedepsit ca să ne întristăm şi să trăim cu necăjita conştiinţă a vinovăţiei noastre: şi este, oare, cuviincios să ne dedăm bucuriei şi plăcerilor atunci când simţim asupra noastră mânia lui Dumnezeu?

Dacă robul, aflându-se sub pedeapsă, se veseleşte, nu arată oare că nu se teme de domnul său, că îi dispreţuieşte ameninţările, că nu dă doi bani pe pedeapsa lui? Oare nu acelaşi lucru îl vădim faţă de Dumnezeu şi noi, cei osândiţi, atunci când ne alcătuim de capul nostru plăceri? Dacă noi înşine îi osândim pe cei care în zilele de doliu se îmbracă în haine de veselie, oare nu cu atât mai mult Dumnezeu? Uitând de pedeapsă, dedându-ne desfătărilor, nu doar că ne lipsim de orice milostivire şi împreună-pătimire, ci ne atragem şi mai mare pedeapsă pentru samavolnicie şi pentru neluarea aminte Ia rânduielile dumnezeieşti.

Dar îndată ce Dumnezeu însuşi ne descoperă şi ne dăruieşte vreo bucurie, atunci bucuria cu pricina este binecuvântată chiar în acest loc al surghiunului, şi trebuie să spunem că este singura binecuvântată, pentru că de vreme ce Dumnezeu a pus asupra noastră necazul şi întristarea, El este singurul care poate să le înlăture sau, cel puţin, să le îndulcească trimiţând bucurie şi mângâiere.
Binecuvântarea lui Dumnezeu dezleagă toate - şi atunci nu mai este lucru vinovat dacă se bucură cineva, ci dacă nu se bucură şi cu atât mai mult dacă

nu e în stare să se bucure sau chiar nu ştie de bucurie. O asemenea bucurie este socotită chiar merit, pentru că presupune îndulcire de rânduiala dumnezeiască, presupune că omul este gata să ia parte la ea cu lucrul. Aşadar omul care se teme de Dumnezeu nu-şi va îngădui nicidecum să dea întristarea pe bucurie, să se dezbrace singur de straiul tânguirii, care a fost pus pe toţi. Într-adevăr, el mai mult se tânguie, iar dacă se bucură, o face doar cu bucuria pe care însuşi Dumnezeu a îngăduit-o.

O asemenea bucurie îngăduită de Dumnezeu există deja. Ne-a adus-o acum Arhanghelul Gavriil nouă, surghiuniţilor, din cer, din partea lui Dumnezeu. El a stătut înaintea Preabinecuvântatei Fecioare Maria şi a zis: ***Bucură-te, ceea ce eşti plină de har!*** (Lc. 1, 28)

Şi iată că celor ce şedeau pe tărâmul şi în umbra morţii le răsare pentru prima dată rază de bucurie, iată că în valea cea întunecată a plângerii se aude pentru prima dată cuvântul: „bucură-te!". Deci să luăm aminte! ***Bucură-te, ceea ce eşti plină de har! Domnul este cu tine.***

Pământul văduv este logodit iar cu Cerul. Ne-am depărtat de Dumnezeu, însă Dumnezeu nu ne-a părăsit. Însuşi vine, căutându-ne pe noi, cei rătăciţi, ne ia pe umerii Săi şi ne duce la Sine. Nu degrab vine, căci vrea să pună la încercare răbdarea şi să stârnească setea de ajutor, iar între timp să pregătească, să curăţească şi să arate sălaşul pe care Şi l-a ales: ***Bucură-te, ceea ce eşti plină de har! Binecuvântată eşti tu între femei.***

Femeia se înfăţişează din partea neamului nostru ca o începătură a binecuvântării, care prin femeie a fost pierdută. Preacurata Fecioară află harul de care ne-a lipsit strămoaşa Eva. ***Ai aflat har la Dumnezeu. Şi, iată, vei lua în pântece, şi vei naşte Fiu, şi vei chema numele Lui „Iisus"*** (Lc. 1, 30-31).

De la picioare până la cap nu era în noi loc întreg, şi nu era a pune leacuri, nici untdelemn, nici legături (Is. 1,6): ***vine Iisus, Tămăduitorul tuturor bolilor noastre, atât sufleteşti, cât şi trupeşti; vine nu Sol, nici înger, ci însuşi Domnul întrupat. Acesta va fi mare, şi Fiul Celui Preaînalt Se va chema, şi Domnul Dumnezeu îi va da Lui tronul lui David, părintele Său. Şi va împărăţi peste casa lui Iacov în veci, şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit*** (Lc. 1, 32-33).

Dumnezeu - împăratul nostru - ne-a lăsat, dându-ne libertate, o parte a nemărginitei Sale stăpâniri asupra noastră, pentru ca aducându-ne Lui jertfă de bunăvoie să îi slujim în chipul cel mai desăvârşit; noi însă ne-am făcut tulburi şi am prefăcut darul libertăţii în pricină de samavolnicie; am fugit din împărăţia lui Dumnezeu, şi încotro? Ca să ajungem robi în primul rând la stăpânitorul acestui veac, prin el - păcatului, iar prin păcat - morţii şi iadului. Vine, în cele din urmă,

Domnul, Cel atotputernic, ca să îl lege pe cel tare (v. Mt. 12, 29), să-1 dea jos de pe tron (v. Lc. 10, 18), să-1 arunce afară (v. In 12, 31) şi să-1 închidă în adânc (v. Apoc. 20, 3), iar nouă să ne dea înapoi libertatea în adevărata slujire adusă lui Dumnezeu, să refacă stăpânirea dumnezeiască, să ridice în noi şi prin noi împărăţia Sa harică.

Şi iată-ne, fraţilor, bucuria binecuvântată de Dumnezeu! Bucuraţi-vă, fiindcă s-a întocmit Împărăţia lui Dumnezeu! ***Domnul însuşi a venit în lume,a săvârşit lucrarea răscumpărării noastre, a întemeiat Sfânta Biserică şi în ea îi mântuieşte pe cei ce vine prin El la Dumnezeu.*** Ca atare, aceasta este singura bucurie cu care trebuie să ne bucurăm - să ne bucurăm de parcă celelalte bucurii nici nu ar exista pentru noi, de parcă nici nu le-am băga de seamă, de parcă nici măcar nu le-am numi „bucurii".

Atunci când prin bunăvoinţa împăratului i se vesteşte celui surghiunit că poate să se întoarcă în patrie, el are în inimă doar bucuria aceasta; căpătând libertate, cel închis în temniţă se gândeşte numai la ea; însănătoşindu-se, bolnavul e înghiţit cu totul, ca să zic aşa, de simţămintele bucuroase pe care i le dă sănătatea. Aşa trebuie să facem şi noi: ***să ne bucurăm doar de aceea că Dumnezeu, împăratul nostru... a lucrat mântuire în mijlocul pământului*** (Ps. 73, 13), să simţim din plin această bucurie şi apoi s-o mărturisim în auzul tuturor prin propovăduire înaltă.

Dacă ne întreabă cineva: „***Care este la voi cea dintâi bucurie?***", îi vom răspunde: "***Aceea că Fiul Unul-Născut al lui Dumnezeu a venit pe pământ***". „***Care e cea de-a doua?***" „***Aceea că ne-a izbăvit pe noi de toate bolile, atât sufleteşti, cât şi trupeşti***". „***Care e cea de-a treia?***" "***Aceea că i-a doborât pe vrăjmaşii noştri -diavolul, moartea, iadul***". „***Care e cea de-a patra?***" "***Aceea că a întemeiat pe pământ împărăţia Sa - Sfânta Biserică, cea una, prin care aducându-i la Sine pe oameni, îi umple cu prisosinţă de binecuvântări de tot felul în cele cereşti, întru Hristos*** (Efes. 1,3).

După ce am înşirat astfel, fraţilor, toate bunătăţile aduse pe pământ de către Fiul lui Dumnezeu, nu vom mai aştepta până se va putea aminti, în cele din urmă, şi de celelalte bucurii, cele pământeşti, până şi de cele care sunt socotite nevinovate: poate că pentru ele va rămâne abia locul o mie, şi asta cu mari îngrădiri. Aşadar, fraţilor, Sfânta Biserică, întocmită de Domnul nostru Iisus Hristos, este cetate pe munte, care nu poate să se ascundă: toate celelalte sunt nimicnice în faţa ei. Aduceţi-vă aminte că toată istoria neamului omenesc este mărginită de două minunate hotare: la început raiul pământesc, cel de scurtă vreme, iar după sfârşitul veacurilor - raiul ceresc şi iadul nesfârşit; între acestea se cuprinde un şir necontenit de schimbări, ce poartă un singur înscris: plângere, şi jale, şi vai (Iez. 2, 10). în acest tărâm al întunericului, un singur lucru este

aducător de bucurie, luminos, minunat, şi anume lucrurile mântuirii săvârşite de Domnul nostru Iisus Hristos: împărăţia Lui Sfântă, Sfânta Biserică, cum a văzut deja Prorocul Isaia din trecutul îndepărtat în viitorul cel tăinuit: ***şi va fi, zice, în zilele cele de apoi, arătat muntele lui Dumnezeu şi casa lui Dumnezeu pe vârfurile munţilor*** (Is. 2, 2), casă plină cu prisosinţă de lumină şi fericire.

Lipeşte-te, deci, creştine, cu toată luarea-aminte de acest munte şi de această casă minunată, şi să rămâi acolo cu gândul şi cu inima fără a mai pleca! Aflându-se în robia babilonienilor, Daniil şi-a pus lege să se întoarcă mai des spre Ierusalim şi să se închine templului de acolo, singurului adevărat. Urmează şi tu acestei sfinte fapte.

- *Când te scoli, aminteşte-ţi că există Biserica lui Dumnezeu pe pământ, închină-te lăuntric şi bucură-te de mila lui Dumnezeu ce ni s-a arătat în ea.*
- *Când mergi spre somn, aminteşte-ţi că există Biserica lui Dumnezeu, care face ca tu să te culci, să adormi şi să te scoli neprimejduit.*
- *Şi între lucrurile tale obişnuite adu-ţi aminte mai des de lucrurile cele minunate ale iconomiei lui Dumnezeu din Sfânta Lui Biserică, de la care iese binecuvântare pentru tot lucrul bun.*

Dacă într-un oraş se înalţă un monument, la început oamenii vorbesc numai despre el şi se gândesc numai la el acasă şi afară, la treabă şi în timpul liber: atenţia tuturor este îndreptată numai spre el. Dar ceea ce în privinţa monumentului se face la început, ***noi trebuie să facem necontenit în privinţa Sfintei Biserici: să luăm totdeauna aminte, în minte şi în inimă, la faptul că există pe acest pământ casa mântuirii, să ne bucurăm cu precădere de acest lucru şi să dăm mulţumită lui Dumnezeu, Care a ridicat în neamul nostru acest minunat monument.***

Această bucurie a noastră, fraţilor, nu este însă deplină şi nici măcar sinceră dacă nu ne-o vom însuşi, dacă nu vom face din bucuria de obşte şi bucurie a noastră aparte. Nu îl socotim fericit pe cel care doar îşi închipuie un ospăţ împărătesc, ci pe cel ce se învredniceşte să ia parte la el şi să se îndulcească de el; nu îl fericim pe acel bolnav care doar vede cum unul, al doilea, al treilea, capătă vindecare, iar el rămâne tot bolnav, nici pe cel ce vede cum mulţi sunt primiţi cu milostivire în graţiile împăratului, iar el rămâne dispreţuit şi nebăgat în seamă. Ce mângâiere este doar să priveşti şi să admiri minunata lucrare pe care a făcut-o Dumnezeu în neamul nostru, fără să iei parte la roadele ei?

Sfânta Biserică nu a fost ridicată pe pământ pentru a fi obiect de curiozitate deşartă, ci pentru ca noi toţi să intrăm în ea, să ne facem părtaşi bunătăţilor ei şi bine să cuvântăm pe Dumnezeu. Şi sfântul proroc, care a văzut înălţarea

muntelui şi a casei lui Dumnezeu pe vârful acestuia, a văzut totodată şi că toate popoarele strigau într-un glas: ***Veniţi, şi să ne suim în muntele Domnului şi în casa Dumnezeului lui Iacov, şi ne va spune nouă calea Sa, şi vom merge pe dânsa*** (Is. 2, 3). Amintiţi-vă pilda celor chemaţi la nuntă! Faptul că ei ştiau de nuntă şi chiar fuseseră poftiţi nu le-a fost de nici un ajutor: era nevoie să ia parte, dar ei n-au vrut; de aceea au şi fost trecuţi cu vederea, ca nişte netrebnici.

Mare bun este faptul că Biserica lui Dumnezeu ne adumbreşte ca un cort, că ea există în neamul nostru şi-i face fericiţi pe cei ce intră în ea: să nu uităm, deci, că acest bun poate rămâne aici numai prin noi, numai atunci când fiecare în parte va lua parte în chip viu la bunul acesta. Refuzând să luăm parte la el, prin însuşi acest fapt îl micşorăm cumva în neamul nostru şi, prin urmare, de la simpla nepăsare ajungem la stricarea bunului obştesc, iar aşa ceva face doar răutatea.

Vedeţi acum ce mai trebuie pentru ca bucuria noastră să fie deplină? ***Trebuie ca fiecare din noi să aibă împărtăşire vie cu trupul Bisericii lui Hristos, ca să primim în noi înşine toate bunătăţile cuprinse în ea.*** Nici Arhanghelul nu s-a mărginit doar să vestească despre împăratul şi împărăţia ce aveau să se nască, ci n-a contenit cu binevestirea până ce n-a rostit: ***Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri*** şi n-a auzit: Iată roaba Domnului! (Lc. 1, 35, 38)

Aici se arată cum Cuvântul trup S-a făcut, şi totodată este ascunsă pentru noi o povăţuire: cum să împlinim ceea ce lipseşte pentru ca bucuria noastră să fie desăvârşită. Adică, după cum Fiul lui Dumnezeu intră în împărtăşire cu firea noastră, pe care mai târziu El a numit-o „templu", aşa şi noi trebuie să intrăm în Biserică, trupul Lui.

Când Preabinecuvântata Fecioară Maria 1-a întrebat pe Arhanghel: Cum va fi aceasta?, cum va întocmi Dumnezeu trup în ea, Arhanghelul a răspuns: Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri.

Numai Duhul Sfânt ne poate aduce în împărtăşire vie cu împărăţia lui Hristos, care stă nu în cuvânt, ci în putere, adică în puterea Duhului.

Atrage Duhul, ca să fii pus, ca o piatră vie (I Petr. 2, 5), undeva în clădirea duhovnicească a templului Bisericii lui Hristos; fă-te locuinţă a Duhului, ca Duhul să te cuprindă în locuinţa lui Dumnezeu, care este Biserica. Iar pentru asta apropie-te de vasele harului - Sfintele Taine - şi bea din ele apă vie până ce ţi se va potoli setea - atâta doar că trebuie să deschizi gura dăruindu-te desăvârşit lui Dumnezeu.

Şi în Preabinecuvântata Fecioară Duhul Sfânt nu a început să lucreze pentru a-L face părtaş trupului pe Dumnezeu Cuvântul înainte ca ea să se dăruiască pe de-a-ntregul atotlucrării Lui prin cuvintele: ***Iată roaba Domnului!*** (Lc. 1, 38)

Pune-te pe tine însuţi în mâna lui Dumnezeu: atunci, într-o tăcere adâncă a mişcărilor fireşti ale duhului şi trupului tău, se întipăreşte în tine graiul Duhului, care aduce în împărtăşire de taină cu Sfânta Biserică, iar prin ea cu însuşi Domnul şi Mântuitorul. Tocmai atunci se va bucura inima ta cu bucurie negrăită, pentru că Împărăţia lui Dumnezeu... este dreptate, pace şi bucurie în Duhul Sfânt (Rom. 14, 17).

Şi iată al doilea obiect al bucuriei adevărate - ***dacă am cunoscut deja mila harică a lui Dumnezeu faţă de noi, dacă am fost primiţi în sânul Sfintei Biserici, dacă am intrat în împărtăşire cu poporul lui Dumnezeu, dacă suntem înscrişi în rândul fiilor împărăţiei şi dacă umblăm printre bunătăţile şi făgăduinţele ei.***

Aceste două bucurii anume - adică faptul că există pe pământ Sfânta Biserică şi că noi înşine facem parte dintre mădularele vii ale Bisericii celei Uneia, Sfinte, Sobornicesti şi Apostoleşti - trebuie să ne stăpânească în toată vremea vieţii noastre, înlăturându-le pe toate celelalte, pentru care nu trebuie să avem, prin urmare, nici timp, nici inimă.

Aşa de simplu şi de firesc este, s-ar părea, să băgăm de seamă aceste obiecte ale bucuriei şi să ne bucurăm de ele, dar dacă ne întoarcem către noi înşine însă, nu vedem întâmplându-se aşa ceva. Adevărata noastră bucurie - şi, prin urmare, orice bucurie - este pierdută. Ce-i drept, după ce am pierdut bucuria adevărată, ne-am născocit acum o mulţime de bucurii străine - însă ce bucurii sunt astea? Aproape că nici nu mai e nevoie să vorbim despre cât suntem de amăgiţi în această privinţă, nici să dăm în vileag rătăcirea: oricine dintre noi ştie lucrul acesta din experienţă. Daţi-i flămândului o piatră în loc de pâine: îndată îşi va da seama că nu e pâine.

Şi noi am făcut cunoştinţă cu toate „bunătăţile" pe care ni le-am născocit şi ştim că ele nu aduc bucurie: nu aduce bucurie bogăţia, nu aduce bucurie celebritatea, nu aduce bucurie nici una dintre desfătările simţurilor - nici ale gustului, nici ale mirosului, nici ale pipăitului, nici ale auzului, nici ale văzului - şi nici măcar cele cunoscute sub numele de „plăceri elevate". Pustiul din suflet, tulburarea şi istovirea din inimă arată limpede că în ele se ascund amăgirea şi înşelarea. Dar ce să fie cu această nefericită moleşeală ce ne-a cuprins? Ne dăm seama limpede că suntem amăgiţi, dar nu găsim putere să renunţăm la viaţa dusă în amăgire: de aceea alergăm şi prin faptă, şi prin cuvânt după desfătări mincinoase, deşi avem încredinţarea că ele sunt pentru noi zdrobire a duhului, şi uneori chiar aflându-

ne în starea de zdrobire a duhului. Nu gustăm desfătările mincinoase, de cele adevărate ne depărtăm, şi astfel stăm undeva la un mijloc tulbure fără de bucurie; ne învârtim şi acţionăm parcă la insuflarea cuiva, ca nişte unelte; ne plângem unul altuia de un asemenea mod de viată, dar tot rămânem în el ca si înainte.

O, Doamne! Când ne vom izbăvi, în cele din urmă, de această orbire? Solomon s-a dedat desfătărilor mincinoase în timp ce purta în sine izvorul adevăratelor desfătări - înţelepciunea dăruită de Dumnezeu; după ce a cunoscut însă prin cercare că totul este pe pământ numai zdrobire a duhului, îndată a lăsat toate şi s-a întors la adevăr.

Ne îngăduim, fraţilor, să credem şi despre noi înşine că orbirea noastră este doar în parte, numai pentru o vreme. Domnul, Cel milostiv, nu ne va lăsa să rămânem pentru totdeauna în acest fum, în acest abur şi în această beţie a simţurilor. ***Va da Dumnezeu să ne deşteptăm, şi iarăşi vom cunoaşte şi vom mărturisi bucuria adevărată, şi atunci bucuria noastră deja nu o va mai lua nimeni de la noi*** (v. In 16, 22). ***Numai că, fraţilor, să adeverim până la o vreme această nădejde măcar cu o singură faptă văzută a cucerniciei: să privim cu evlavie la Sfânta noastră Biserică, să ţinem cinstit rânduielile ei, să umblăm neabătut întru hotărârile ei. Atunci, Dumnezeu, Care nu uită lucrurile şi ostenelile dragostei (v. Evr. 6, 10), ne va milui chiar şi pentru acest singur lucru, şi prin lucrarea Duhului Său ne va muta de la cele dinafară la cele lăuntrice.***

Cugetarea deşartă, cea fărădelege şi împotrivitoare de Dumnezeu, n-are decât să îşi născocească o slujire proprie, fără Biserică şi fără cinul ei cel cu bun chip întru sfinte posturi, întru praznice, întru slujbe. Să rămânem mai bine în smerita parte a oamenilor credincioşi Bisericii, fără a desfiinţa rânduielile ei şi fără filosofări păgâneşti: atunci tot vom rămâne, măcar cu o parte, de partea adevărului, vom fi cuprinşi înlăuntrul mrejei apostoleşti. Şi chiar de suntem netrebnici, poate că Dumnezeu va zice în cele din urmă şi despre noi - junghie si mănâncă (Fapte 10, 13).

Întru această aşteptare, să ne rugăm mai des Prea-binecuvântatei, care e Bucuria noastră, să ne cerceteze şi să pună cele bune în inimile noastre, după cum şi ei, celei dintâi, i-a fost adusă Buna Vestire de la Tronul lui Dumnezeu. Amin!

Sfântul Teofan Zăvorâtul – Cuvânt la Bunavestire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu (II) - Întruparea Fiului lui Dumnezeu este începutul întregii iconomii a mântuirii noastre

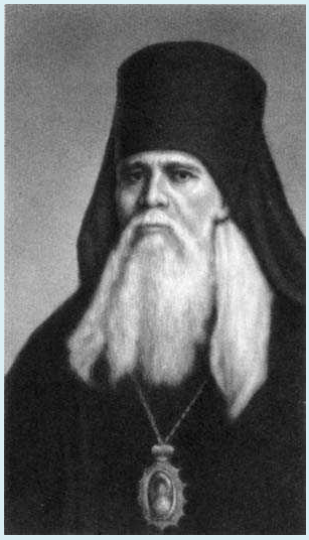

Taina cea mare a bunei cedinţe vine la arătare, sfatul cel mai înainte de veci se descoperă, înţelepciunea cea ascunsă din veci şi din neamuri se vesteşte, dar taina nu încetează să fie tainã.

Astăzi este începătura mântuirii noastre! (Troparul praznicului.) Astfel tâlcuieşte ***Sfânta Biserică*** însemnătatea praznicului de acum. Ea ***numeşte Sfânta Bună Vestire începătură a mântuirii noastre, adică început, izvor, sămânţă, rădăcină a ei - şi asta datorită faptului că prin ea s-a săvârşit întruparea lui Dumnezeu Cuvântul, datorită faptului că prin ea Fiul lui Dumnezeu S-a făcut Fiu al Fecioarei.***

Întruparea Fiului lui Dumnezeu este chiar începutul întregii iconomii a mântuirii noastre. Naşterea, tăierea împrejur, întâmpinarea, creşterea cu înţelepciunea şi cu înţelegerea, botezul, arătarea lumii cu propovăduirea şi cu minunile, patimile şi moartea pe cruce, învierea, înălţarea la cer, trimiterea Sfântului Duh asupra apostolilor, întocmirea de către apostoli a întregii Biserici a lui Dumnezeu, care a cuprins întreaga lume şi a ajuns până la noi, sunt urmare a ei.

Vedeţi şi singuri cum sămânţa pusă prin Buna Vestire a crescut, făcându-se un mare arbore mântuitor, arbore care a acoperit cu ramurile sale toate părţile lumii. Iată în ce fel este astăzi începătura mântuirii noastre! ***Dar, fraţilor, să ştiţi că pentru fiecare dintre noi în parte iconomia mântuirii devine mântuitoare din clipa când ne facem părtaşi la caracterul ei mântuitor.*** Putem vedea, oare, în Sfânta Bună Vestire începătura mântuirii şi în această privinţă? Da. ***Tocmai în imaginea Bunei Vestiri şi în duhul ei ni se arată acele aşezări de căpetenie ale inimii sau acea dispoziţie principală a duhului care dau mărturie despre***

faptul că mântuirea a început în noi şi care ne fac vrednici de ea. Cum şi prin ce anume - tocmai asupra acestor lucruri vreau să vă atrag astăzi luarea-aminte.

Închipuiţi-vă în culori cât mai vii Buna Vestire. Iată, Preacurata Fecioară, într-o smerită şi supusă poziţie de rugăciune, iar înaintea ei solul ceresc - Arhanghelul Gavriil, care binevesteşte. În chip nevăzut completează însă tabloul Dumnezeu Tatăl, Care bine a voit să ni-L dăruiască pe Fiul Său, Fiu Care vine să facă voia Lui, şi pe Duhul Sfânt, Care Se pogoară ca s-o umbrească pe Preacurata. Aţintiţi-vă luarea-aminte asupra tabloului acestuia şi trageţi din el învăţămintele cuvenite!

Ce se săvârşeşte? Taina cea mare a bunei credinţe vine la arătare, Sfatul cel mai înainte de veci se descoperă, înţelepciunea ascunsă din veci şi din neamuri (Generaţii (n. tr.).) (v. Colos. 1, 26) se vesteşte. A venit vremea, şi se împlineşte ceea ce era rânduit de la întemeierea lumii. Cu toate acestea, taina nu încetează a rămâne taină. Numai Dumnezeu Atotvăzătorul, Cel în Trei Ipostasuri, a văzut cum şi de ce, potrivit bunăvoirii Tatălui, Fiul lui Dumnezeu trebuia să Se facă fiu omenesc, iar Duhul Sfânt să Se pogoare şi să o umbrească spre zămislire pe cea neispitită de nuntă. Lumea îngerească şi omenească vede ceea ce se lucrează, împlineşte porunca, dar nu înţelege ce se săvârşeşte. Îngerii doar poftesc să înţeleagă taina întrupării lui Dumnezeu. Fără să o înţeleagă, totuşi, Arhanghelul se pogoară în zbor din crugurile cereşti, binevesteşte, încredinţează. Cu atât mai mult nu înţelege taina aceasta Preacurata Fecioară. în pofida acestui fapt, ea nu numai că nu grăieşte împotrivă, ci se încredinţează pe de-a-ntregul voii lui Dumnezeu. Şi ce credeţi că i-a plecat spre o supunere ca aceasta? Încredinţarea neîndoielnică de faptul că aşa vrea şi aşa porunceşte Dumnezeu. Şi iată - vedeţi? - începătura mântuirii în noi, din care aceasta odrăsleşte ca dintr-o rădăcină! ***Nu vederea a toate, cum sunt şi cum trebuie să fie, ci cunoaşterea faptului că aşa vrea Dumnezeu, cunoaştere însoţită de o supunere necondiţionată.***

Tainele mântuirii rămân până acum taine - şi în dogme, şi în multe dintre porunci, şi cu atât mai mult în împărtăşirea darurilor harice. ***Străduieşte-te să le pătrunzi cu mintea, dacă vrei, urmând în aceasta îngerilor, dar mai întâi supune-te lor în obscuritatea credinţei, pentru că nu cunoaşterea mântuieşte, ci credinţa. La Buna Vestire, care a pus începutul mântuirii noastre, toţi se supun doar, nu filosofează - şi Fiul lui Dumnezeu, şi Duhul Sfânt, şi Arhanghelul, şi Fecioara cea preacurată! Aşa să fie si în fiecare dintre noi!***

Uitaţi-vă, în continuare, cum se săvârşeşte această mare taină a bunei credinţe: prin umilirea de sine în toate privinţele.

Fiul Unul-Născut al lui Dumnezeu, Cela ce este strălucirea slavei Tatălui şi chipul Ipostasului Său, vine să Se umilească, chip de rob luând - Se coboară adânc ca să-1 ridice pe cel adânc căzut şi întru umilire de sine, în chip de taină, să săvârşească harica întocmire a mântuirii.

Arhanghelul prevede că Fecioara cea neştiută pe pământ, care avea să fie în chip de nepătruns cu mintea Maică a lui Dumnezeu, avea să se facă mai cinstită decât heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât serafimii - dar, în pofida acestui fapt, binevesteşte cu smerenie şi încredinţează cu evlavie, şi nu pleacă până nu aude: Fie mie după cuvântul tău!

Preacurata Fecioară, auzind de la înger înaltele cuvinte privitoare la ea: ceea ce eşti plină de har, binecuvântată eşti tu între femei, s-a tulburat, gândind: Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta? Ea n-a văzut în sine desăvârşiri, măcar că sufletul şi trupul său erau împodobite cu ele, şi nu înţelegea cum puteau s-o privească asemenea laude, şi asta în aşa măsură că trimisul ceresc a fost nevoit să o ridice întrucâtva din umilirea ei de sine, însă totuşi nu prin descrierea vredniciilor ei, ci prin arătarea bunei voiri a lui Dumnezeu. Nu te teme, căci ai aflat har de la Dumnezeu - „nu de la vrednicia ta vor fi toate acestea, ci harul ce va să lucreze în tine...".

Atât de necuprinsă cu mintea este marea lucrare a mântuirii, a cărei putere se întinde asupra întregii veşnicii, care este acoperită din toate părţile cu adâncă umilire de sine şi smerenie, şi care s-a săvârşit în umila casă a unui teslar, într-un oraş de la care nimeni nu aştepta nimic bun. ***Prin smerenie, prin umilirea de sine se săvârşeşte şi în noi lucrarea mântuirii.*** Trebuie să purcedem la ea cu conştiinţa adâncă a netrebniciei noastre, trebuie să avem simţământul adânc: **„Nu ştiu şi nu am putere: cu judecăţile pe care le ştii, mântuieşte-mă, Doamne!"** Iar atâta vreme cât avem înlăuntrul nostru glasul cel încrezut: „Ştiu singur şi pot singur", după aceasta să cunoaşteţi că lucrarea mântuirii încă n-a început în voi! Mântuieşte puterea lui Dumnezeu - dar ca să înceapă a lucra atotlucrătoarea putere dumnezeiască, trebuie ca noi să ne prefacem puterea proprie în nimic, în ce priveşte nădăjduirea în ea. Nădăjduirea în sine a adus pierzare în lume; tot ea o şi ţine în starea de pierzare. Ca să putem păşi pe calea mântuirii, trebuie să ne ferim de ea.

Iată cea de-a doua aşezare lăuntrică de care ţine mântuirea noastră, aşezare ce împreună cu cea dintâi alcătuieşte regula următoare: smereşte-te cu toată fiinţa ta şi supune-te fără cârtire voii lui Dumnezeu, ce rânduieşte mântuirea noastră. În omul cu care se întâmplă asta începe îndată osteneala lucrării mântuirii. Se pune întrebarea: ***„Ce să căutăm în osteneala aceasta?"*** **Curăţia.** Şi acest răspuns ni-1 va da tot dumnezeiasca întâmplare pe care o prăznuim astăzi.

Pentru că, ia uitaţi-vă: ***Cine Se întrupează?*** **Fiul Unul-Născut al lui Dumnezeu, prea curata strălucire a slavei Tatălui şi chipul Ipostasului Său.** ***Cine binevesteşte despre aceasta? Un înger, fiinţă netrupească, preacurat slujitor al tainei celei ascunse.***
De către cine şi cum este primită buna vestire? De către o fecioară şi nu altfel decât cu condiţia păstrării fecioriei, nu altfel decât după încredinţarea că Duhul Sfânt Se va pogorî şi puterea Celui Preaînalt va umbri. Preacurata Fecioară a rămas fecioară nu numai la întrupare, ci şi la Naştere şi după Naştere.

Iată cum este înconjurată de curăţie din toate părţile începătura mântuirii noastre! ***Şi mântuirea noastră, mântuirea personală, începe cu dorinţa de curăţie, continuă cu râvna pentru curăţie şi se încununează prin dobândirea curăţiei.***

Neprihănită şi curată a ieşit din mâinile Făcătorului firea noastră. Căderea a facut-o stricată şi necurată, şi asta în toate părţile şi puterile fiinţei noastre. Când prin supunerea faţă de adevăr se pune începutul mântuirii, începe curăţirea necurăţiilor care ne acoperă. Aceasta şi trebuie să aibă în minte cei ce râvnesc mântuirea!

- *Râvneşte să îţi curăţeşti mintea de cugetările deşarte, de rătăciri, de îndoieli şi de necredinţa îndărătnică,*
- *râvneşte să-ţi curăţeşti voinţa de scopurile necurate, de înclinările stricate şi de deprinderile şi de lucrurile păcătoase;*
- *râvneşte să îţi curăţeşti inima de mişcările pătimaşe, tulburătoare, ale poftei, mâniei, zavistiei, urii, părerii de sine, trufiei, împătimirii de plăcerile simţurilor şi aşa mai departe.*

Să râvneşti toate acestea, până ce vei înălţa firea ta la treapta acelei feciorii cu care era împodobită ea atunci când a ieşit din mâinile Făcătorului.

Iată aşezările sufleteşti care alcătuiesc începătura mântuirii ce lucrează deja în noi, aşezările sufleteşti pe care ni le arată începătura mântuirii, cea pusă prin întruparea lui Dumnezeu Cuvântul la Buna Vestire! Pe scurt, putem spune astfel: ***stingând toată nădăjduirea în sine, întru umilire de sine, cu smerenie, fără filosofări deşarte, supune-te voii lui Dumnezeu care ţi se descoperă şi lucrează potrivit ei, râvnind să te curăţeşti de toate necurăţiile cu care eşti împovărat în urma căderii protopărinţilor şi a păcatelor tale săvârşite de bunăvoie!***

Poate va spune cineva: „Regulile şi îndrumările acestea sunt prea generale". Voi răspunde: „Chiar aşa, sunt generale şi atotcuprinzătoare: tocmai de aceea sunt şi socotite principale şi de pornire în lucrarea mântuirii. Ele nu plutesc însă,

datorită acestui fapt, la nu ştiu ce înălţime nedefinită, ci au şi trebuie să aibă aplicaţie în orice faptă mântuitoare, alcătuiesc sau trebuie să alcătuiască sufletul ei. “

Voi explica printr-un exemplu.

- ***Ni se porunceşte: „Pocăiţi-vă!"*** Cel ce caută mântuirea are nevoie ca, după ce a lăsat deoparte toate instrumentele minţii, să lase deoparte toate sucelile îndreptăţirii de sine şi, după ce s-a supus cu smerenie poruncii, să o împlinească cu hotărâre curată, întru slava lui Dumnezeu.
- ***Se porunceşte să ne rugăm.*** Trebuie să ne supunem fără a ne cruţa pe noi înşine şi fără a ne spurca faptele prin slava deşartă şi prin dorinţa de a fi pe placul oamenilor.
- ***Se porunceşte să facem milostenie.*** Trebuie să împlinim această poruncă, coborându-ne până la cel ce n-are şi a ajuns la istovire din pricina nevoilor şi a bolilor.
- ***Se porunceşte să nu ne mâniem.*** Trebuie să înăbuşim conştiinţa propriilor drepturi şi să ne supunem, cu silire de sine, poruncii.

Astfel, orice lucru aţi lua, în oricare din ele, trebuie să fie, ca nişte puteri ascunse împlinitoare, umilirea de sine cu lepădare de sine, şi supunerea smerită, care nu filosofează în deşert, şi râvna, nemilostivă faţă de sineşi, pentru curăţie.

După ce ne-am dat seama de acest lucru, să luăm hotărârea de a şi lucra astfel întru slava Domnului întrupat, în cinstea Preacuratei Fecioare şi spre propria mântuire, aşa încât nu numai cu limba, ci şi cu toată fiinţa să cântăm: ***Astăzi este începătura mântuirii noastre.***

Amin!

Sfântul Teofan Zăvorâtul – Cuvânt la Bunavestire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu (III) - În ce stau drepturile noastre la bucurie şi cum să ne intrăm în ele?

Întră în împărăţia lui Hristos pe uşa pocăinţei; odată intrat înăuntru plineşte acolo alergarea dreptăţii; după ce ai plinit alergarea aceasta, vei intra pe tărâmul păcii, dincolo de care te va şi întâmpina bucuria cea negrăită.

Binevestitorul ceresc, Arhanghelul Gavriil, a heretisit-o pe Fecioara cea preacurată cu heretisire de bucurie, grăind: ***Bucură-te, ceea ce eşti plină de har!*** După ce a primit împreună cu acest cuvânt şi bucuria însăşi, cea aleasă de Dumnezeu cântă: ***şi s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu!*** Ca răspuns la aceasta şi Sfânta Biserică, numind-o „Primitoare a bucuriei", îi cântă: ***Bucură-te, Bucuria noastră!***

De la Stăpâna de Dumnezeu Născătoare, ca o moştenire de la mamă pentru copii, bucuria a trecut la toţi creştinii şi a devenit moştenire a lor de nerăpit într-aşa măsură, că unul dintre apostoli pune în rândul poruncilor: ***bucuraţi-vă pururea*** (I Tes. 5, 16), iar altul adaugă la aceasta şi următoarele: ***mare bucurie să socotiţi, fraţii mei, chiar şi atunci când cădeţi în felurite ispite*** (Iac. 1,2).

În ziua aceasta de bucurie să ne lămurim, fraţilor, în ce stau drepturile noastre la bucurie şi cum putem să ne intrăm în ele.

Creştinii nu au voie să nu se bucure. ***Lor li s-au însuşit, prin harul lui Dumnezeu, întâietăţi cu care nimic nu se poate asemui pe pământ, la care numai gândindu-se, inima şi trupul trebuie să li se umple de bucurie.*** Sunt multe lucruri care îi bucură pe oameni - însă creştinului i se însuşesc bunătăţi neasemuit mai înalte decât toate acestea, care - şi nu se poate asemui cu cât mai mult - trebuie să veselească sufletul lui.

Se bucură oamenii când scapă de un necaz, când scapă de o primejdie - însă ce necazuri se pot asemui cu cele de care îl izbăveşte pe creştin creştinismul?

- *Am fost în robia vrăjmaşului şi, iată, am fost răscumpăraţi cu cinstitul Sânge al Domnului.*
- *Am fost în lanţurile şi în închisoarea păcatului şi a patimilor şi, iată, suntem scoşi la libertatea facerii binelui.*
- *Am fost într-o dureroasă moleşeală a minţii şi a inimii şi, iată, primim tămăduirea cugetării sănătoase şi simţuri deprinse cu tot binele.*
- *Am fost sub mânie, ca nişte călcători de lege şi, iată, suntem primiţi din nou în mila Tatălui nostru Celui ceresc, iertaţi fiind de pedeapsă.*

Se bucură oamenii când au la îndemână tot ce poate îndestula nevoile şi dorinţele lor. ***Dar este oare pe lumea asta cineva atât de bogat cât este de bogat creştinul, cu toate câte îi sunt de trebuinţă pentru îndestularea trebuinţelor şi năzuinţelor sale creştineşti?!***

- ***Îi face trebuinţă lumina cunoştinţei:*** ***iată, are nemincinosul cuvânt al lui Dumnezeu, care poate să îl înveţe toate, să îl înalţe la primirea şi a unei deosebite luminări lăuntrice harice, de Sus.***
- ***Are nevoie de tăria puterilor morale:*** ***toate puterile dumnezeieşti, cele spre viaţă şi bună credinţă, i se dau cu îmbelşugare prin Dumnezeieştile Taine de către Cel care l-a chemat.***
- ***Are nevoie de îndrumare care să îl ferească de rele şi să-l înveţe:*** ***şi aceasta îi stă la îndemână în rânduiala Sfintei Biserici şi în primul rând prin preoţia cea multă cu treptele şi cu numărul!***

Se bucură oamenii când au parte de un mediu prielnic în privinţa părinţilor, a rudeniilor, a celorlalte împrejurări şi a întregului curs al lucrurilor. ***Are însă cineva în întreaga lume un asemenea tată cum au creştinii?*** ***Tatăl lor este Dumnezeu, către Care ei strigă din adâncul inimii mişcate de către duh: Avva, Părinte! şi de la Care au primit şi harul de a se numi şi de a fi fii ai lui Dumnezeu*** (v. In 3, 1-2).

Cine are asemenea rudenie cum au creştinii! ***Însuşi Domnul şi Mântuitorul nu Se ruşinează să îi numească fraţi ai Săi după omenitate*** (v. Evr. 2, 11) ***şi face înrudit pentru ei tot cerul, zicând prin apostol că prin credinţa în El ei se apropie de cetatea lui Dumnezeu Celui viu, de Ierusalimul cel ceresc şi de zeci de mii de îngeri... de Biserica celor întâi-născuţi, care sunt scrişi în ceruri... şi de duhurile drepţilor celor desăvârşiţi*** (Evr. 12, 22-23).

Pentru cine decurg lucrurile atât de prielnic ca pentru creştini, ***cărora toate li se lucrează spre bine*** (Rom. 8, 28), ***cărora, potrivit lucrării pe care o fac, le***

sunt trimise să le slujească duhuri slujitoare (v. Evr. 1,14), ***cărora păr din cap nu le cade fără voia Tatălui Ceresc*** (v. Lc. 21, 18) ***şi al căror curs nimeni nu-l poate tulbura de nu vor vrea ei înşişi - nici moartea, nici viaţa... nici cele de acum, nici cele ce vor fi, nici înălţimea, nici adâncimea şi nici vreo altă făptură*** (Rom. 8, 38)?

Se bucură oamenii când aşteaptă fără îndoială că în curând - peste câteva zile, poate chiar mâine - vor primi ceva foarte preţios, ceva drag inimii lor. ***Dar ce nădejdi şi aşteptări lumeşti se pot asemui cu nădejdile şi cu aşteptările creştineşti?*** Ia uitaţi-vă: ***ce li s-a făgăduit lor? Moştenire nestricăcioasă, neîntinată, neveştejită, păstrată în ceruri pentru ei*** (I Petr. 1, 4) - ***o moştenire despre care cel ce a fost răpit până la al treilea cer şi a auzit acolo cuvinte de negrăit clădea mărturie că ochiul nu a văzut, urechea n-a auzit şi la inima omului nu s-au suit cele ce a gătit Dumnezeu celor ce îl iubesc pe Dânsul*** (I Cor. 2, 9) şi a cărei primire este totuşi atât de neîndoielnică şi de sigură ca şi cum ar fi deja în mâinile noastre: ***toate sunt ale voastre, zice apostolul, fie moartea, fie viaţa, fie cele de faţă, fie cele viitoare, toate sunt ale voastre. Iar voi sunteţi ai lui Hristos, iar Hristos - al lui Dumnezeu*** (I Cor. 3, 22-23).

Cugetând la toate aceste izvoare de bucurii, atât de îmbelşugate, ***unul dintre Sfinţii Părinţi nu putea suferi la nimeni faţă necăjită şi întristată, şi la oricine ar fi văzut o asemenea faţă îi spunea îndată, cu glas de mustrare: „Nu se cuvine ca în calea mântuirii să fie necăjiţi cei care au asemenea făgăduinţe. N-au decât să geamă păgânii, să plângă iudeii, să se necăjească necredincioşii şi ereticii, iar cei ce merg pe calea mântuirii se cuvine să se bucure totdeauna".***

Dacă cei ce cugetă la cele pământeşti află bucurie în ele, cum să nu ne bucurăm neîncetat noi, care am fost învredniciţi de o nădejde ca aceasta, de vreme ce şi apostolul porunceşte să ne bucurăm totdeauna, să ne rugăm totdeauna, pentru toate să mulţumim?!

Aşa s-ar fi şi cuvenit să stea lucrurile cu noi toţi - şi totuşi, ele nu stau la toţi aşa. Cine nu ar fi vrut ca inima şi trupul lui să se bucure neîncetat de Dumnezeu Cel viu (v. Ps. 83, 2)? ***Cine are însă putere să îşi silească inima să se bucure când ea nu simte bucurie?*** Bucuria, ca orice simtământ, nu atârnă de voia omului. Putem să ne simţim, de pildă, sătui atunci când nu ne-am săturat? Când te saturi, atunci şi simţi săturare adevărată. Aşa şi cu bucuria. Pune-te într-o stare aducătoare de bucurie, şi te vei bucura. Atunci nici nu vei mai putea să nu te bucuri chiar dacă ai vrea. Creştinismul este atât de strâns legat şi de înrudit cu bucuria tocmai pentru că pe oricine e credincios cerinţelor lui îl pune negreşit într-o stare aducătoare de bucurie, aşa încât spusa „bucură-te" poate fi înlocuită

prin cuvintele: „pune-te într-o stare aducătoare de bucurie", iar acestea din urmă prin spusele: „împlineşte ceea ce cere creştinismul".

Dar ce cere creştinismul?

Vă voi înfăţişa lucrul acesta pe scurt, în câteva vorbe. Ia amintiţi-vă, ce a adus Mântuitorul pe pământ? El a adus Împărăţia. S-a apropiat Împărăţia (Mt. 3, 2), propovăduia Ioan Înainte-Mergătorul. Cele dintâi cuvinte ale Mântuitorului au fost: ***s-a apropiat împărăţia*** (Mt. 4, 17), şi apostolilor, trimiţându-i la popor, le-a poruncit să vestească peste tot locul: ***s-a apropiat împărăţia*** (Mt. 10, 7).

Împărăţia este ceva îmbucurător, mângâietor, înveselitor. ***Dar ia uitaţi-vă, ce este în această împărăţie?*** Mâncare şi băutură? Nu. Nu este împărăţia lui Dumnezeu mâncare şi băutură, zice apostolul. Dar ce? ***Este dreptate, pace şi bucurie în Duhul Sfânt*** (Rom. 14, 17). Este înlăuntru. ***Cum se intră în această împărăţie?*** Nu altfel decât pe uşa pocăinţei. ***Pocăiţi-vă*** (Mt. 3, 2), propovăduia Ioan Înainte-Mergătorul. ***Pocăiţi-vă*** (Mt. 4, 17), cerea Mântuitorul. Pocăiţi-vă (Fapte 2, 38), învăţau apostolii. Aşadar intră în împărăţia lui Hristos (adică în creştinism, pentru că e totuna) pe uşa pocăinţei; odată intrat înlăuntru, săvârşeşte acolo alergarea dreptăţii; după ce ai săvârşit această alergare, vei intra pe tărâmul păcii, dincolo de care te va şi întâmpina bucuria netulburată şi nesfârşită. ***Bucuria vine din pace, pacea - din dreptate, dreptatea - din pocăinţă.*** **Pocăinţa este sămânţa şi rădăcina, dreptatea este trunchiul, pacea este floarea, bucuria e rodul.** ***Iată tot pomul paradisiac al bucuriei, pom care trebuie semănat în pământul inimii noastre, care trebuie să crească şi să aducă roadă în duhul nostru.*** Iată şi condiţiile pentru bucurie.

Ce cer toate acestea presupun că ştiţi, fraţilor:

- ***ştiţi că pocăinţa cere cunoaşterea păcatelor***, plânsul pentru ele şi luarea hotărârii de a nu mai păcătui.
- ***Ştiţi că dreptatea cere ca orice lucru să nu se facă altfel decât potrivit unei porunci limpezi, potrivit voinţei lui Dumnezeu*** conştientizate în privinţa lui sau având mărturia cuvântului dumnezeiesc - şi cel ce s-a pocăit purcede la aceasta fără întârziere, luând hotărârea de a nu mai păcătui sau, totuna, de a se abate de la rău şi de a face binele.
- ***Ştiţi că osteneala umblării pe calea dreptăţii, osteneala facerii binelui după îndreptarul poruncilor omoară patimile care tulbură inima şi aduc îndrăznire înaintea lui Dumnezeu*** din conştiinţa faptului că nici un lucru care este neapărat trebuincios nu a fost lăsat deoparte şi nici unul nu a fost făcut cu nebăgare de seamă, ci, dimpotrivă, totul s-a făcut fără ştirbire, cu frică şi cu cutremur.

Iar tocmai asta este ceea ce cere pacea şi prin aceasta se ajunge la pace, adică starea lăuntrică lipsită de tulburare, altfel spus despătimirea şi liniştea conştiinţei neîncălcată de nimic nici în privinţa legăturilor noastre cu Dumnezeu, nici în privinţa legăturilor noastre cu aproapele. Să ştiţi, dar, şi că atunci când va ajunge cineva la starea aceasta, nu va putea să nu se bucure. Lucrătorului care se osteneşte în acest chip i se cuvine să guste din roadă, iar roada aceasta este bucuria şi fericirea. Fiindcă într-unul ca acesta este ceea ce a făgăduit Mântuitorul: ***Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu!*** (Mt. 5, 8) El face parte dintre cei pentru care Se ruga Domnul: ***ca şi aceştia în Noi să fie una*** (In 17, 21). Tot către el este şi următorul cuvânt: ***vom veni la el şi locaş la el vom face*** (In 14, 23). ***Iar unde este Dumnezeu, Cel fericit, acolo este toată bucuria şi fericirea.***

Iată cărei căi i s-a pus început prin Sfânta Bună Vestire! Iată ce alergare ne cheamă Apostolul să săvârşim atunci când spune: ***Bucuraţi-vă pururea în Domnul, şi iarăşi zic: bucuraţi-vă!*** (Filip. 4, 4) Deşi este atinsă în toată plinătatea ei abia la sfârşit, bucuria este arătată la început, pentru ca prin nădejdea ei să fie trezite puterile omului şi uşurate greutăţile mergerii pe această cale. ***Aşadar, dacă vreţi să vă bucuraţi, iată calea spre bucurie! Pocăiţi-vă şi după aceea împliniţi toată dreptatea; asta vă va duce la pacea lui Dumnezeu, ce covârşeşte toată înţelegerea - iar din pace se va naşte bucuria cea nedescrisă şi negrăită!*** Toate celelalte căi sunt mincinoase şi nu la bucurie duc, ci la năluciri, care pentru o clipă atrag şi întunecă mintea, iar apoi lasă în urmă doar un chin şi mai mare.

Pentru rugăciunile Preasfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare, Dumnezeu, Cel fericit, în Treime închinat, să vă dăruiască tuturor ajungerea la bucuria cea adevărată. Amin!

Sfântul Teofan Zăvorâtul – Cuvânt la Bunavestire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu (IV) - Ce vom aduce în dar Născătoarei de Dumnezeu, prin care s-a revărsat asupra noastră bucuria vieţii?

Trebuie să ne însuşim duhul vieţii ei, să facem voia lui Dumnezeu fără să stăm pe gânduri.

Ce vom aduce în dar acum Preabinecuvântatei Stăpâne de Dumnezeu bucură - te, prin care bucuria s-a revărsat asupra întregului nostru neam? Ce lucru mai bun îi putem aduce, cred eu, decât a ne însuşi duhul vieţii ei, prin care toţi ne facem una cu ea ca nişte copii ai aceleiaşi mame şi alcătuim o singură familie duhovnicească primitoare de har de la Dumnezeu?

În ce stă însă duhul vieţii Stăpânei de Dumnezeu Născătoare? În supunerea voii sale faţă de voia dumnezeiască. Şi mai înainte, în clipele hotărâtoare ale vieţii sale - şi anume la aducerea în Templu şi la logodirea cu dreptul Iosif-, ea a arătat supunere hotărâtă: însă culmea desăvârşirii acestei virtuţi s-a descoperit în ea acum, când i-a grăit îngerului: ***Fie mie după cuvântul tău! Căci prin cuvântul acesta ea nu şi-a încredinţat rânduielii şi atotlucrării dumnezeieşti doar dorinţele, ci toate puterile sufletului şi trupului, aşa încât din clipa aceea nu mai lucra ea, ci lucrătoare în ea a devenit puterea lui Dumnezeu. Ea a fost învrednicită de o asemenea înălţime tocmai pentru că şi-a agonisit o asemenea bună rânduială lăuntrică.***

În acelaşi duh de viaţă trebuie să intre toţi cei ce caută se se înalţe la măsura desăvârşirii pe care Hristos Mântuitorul a menit-o creştinătăţii!

Ce înseamnă ceea ce spune apostolul: nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăieşte în mine (Gal. 2, 20)? ***înseamnă că el nu mai avea dorinţe şi socotinţe proprii, ci stăpâneau în el numai dorinţele şi socotinţele lui Hristos. Numai puterile***

trupului şi ale duhului erau ale apostolului, iar lucrător era Hristos. Cum s-a făcut asta?! întrucât apostolul s-a lepădat de voia sa şi s-a supus pe de-a-ntregul voii lui Dumnezeu.

Ce înseamnă, de asemenea, ceea ce zicea Domnul încă şi mai înainte: Rămâneţi în Mine, şi Eu în voi. Precum mlădiţa nu poate să aducă roadă de la sine, dacă nu rămâne în viţă, tot aşa nici voi, dacă nu rămâneţi în Mine. Eu sunt viţa, voi sunteţi mlădiţele (In 15, 4-5). Ramura nu trăieşte prin seva sa, ci prin seva pomului: ***nici noi, dacă vrem să trăim cu adevărat, nu trebuie să trăim prin propria noastră mişcare, ca să zic aşa, ci prin mişcările care ies de la Hristos Mântuitorul. Când se întâmplă asta?*** Când voia Lui cea sfântă va deveni lege a vieţii noastre, care exclude orice înrâurire străină ce intră în noi şi încearcă să devină lege stăpânitoare şi hotărâtoare. Actul hotărârii la o supunere ca aceasta faţă de voia Domnului este altoire a noastră pe El ca pe un pom al vieţii. Iar rămânerea în această supunere este rămânere în această altoire pe El, în această împărtăşire de viaţa Lui, altfel spus într-o asemenea legătură cu EI prin care toate puterile dumnezeieşti cele spre viaţă se revarsă de la El în noi fară împiedicare. ***Dacă va dobândi cineva o asemenea întocmire lăuntrică, se vor porni în el tăria şi puterea morală, buna rânduială şi buna rodire a vieţii - şi toate acestea vor începe să se facă în aşa fel că omul nu îşi poate da seama de unde vin în el: de unde buna chibzuinţă şi buna rânduială, de unde inventivitatea în găsirea mijloacelor şi în aplicarea lor la vremea potrivită, în măsura potrivită şi la locul potrivit.*** Iar taina acestui fel de viaţă e una singură: când se formează supunerea fără a sta pe gânduri faţă de voia lui Dumnezeu, ***atunci Dumnezeu este Cel ce lucrează în noi şi a voi, şi a lucra, după buna voinţă*** (Filip. 2, 13). Iar unde este Dumnezeu, ce poate lipsi?

Aşadar voieşti asemenea desăvârşire şi asemenea bine? întocmeşte-ţi viaţa în aşa fel ca fiece pas al tău, fiece lucrare a ta - atât dinafară, cât şi lăuntrică — să fie împlinire a voii lui Dumnezeu, împlinire conştientă, însă fără a cârti şi fără a sta pe gânduri - şi le vei primi. Iar în acest scop uite ce să faci: uită-te bine la starea şi la poziţia ta; după aceea, cercetează cuvântul lui Dumnezeu, alege de acolo toate regulile care se potrivesc cu precădere stării şi poziţiei tale, şi defineşte prin ele cum trebuie să lucrezi şi ce dispoziţie trebuie să ai în toate împrejurările vieţii tale. După ce ai definit lucrurile acestea, ia hotărârea de a nu lucra altfel decât între graniţele acestea, fără a te gândi la urmări, chiar adăugând la hotărârea dintâi formula: „până la jertfirea vieţii", adică să nu te abaţi de la voia lui Dumnezeu, odată ce ţi-ai dat seama care este ea, nici dacă ar fi să mori.

- *Să zicem că sunteţi soţ şi soţie; uitaţi-vă ce vă porunceşte Domnul şi îmbrăţişaţi dispoziţia lăuntrică de a trăi astfel: soţul să-şi iubească soţia, iar soţia să-şi iubească soţul şi să asculte de el în toate.*

- *Să zicem că sunteţi mamă şi tată; uitaţi-vă cum vi se porunceşte în cuvântul lui Dumnezeu să lucraţi - de pildă, să ţineţi casa bine, să educaţi copiii în frica lui Dumnezeu - şi luaţi hotărârea de a lucra neabătut în felul acesta, orice s-ar întâmpla.*
- *Să zicem că sunteţi fiu şi fiică; aflaţi ce scrie despre voi în Scriptură - de pildă, că trebuie să ascultaţi intru totul de părinţi, în Domnul - şi luaţi hotărârea de a şi lucra în felul acesta, şi ferice va fi de voi, şi veţi fi tineri cu bun chip înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor; iar după exemplul tinerilor „emancipaţi" - dezmăţaţi - care s-au înmulţit peste tot să nu vă luaţi, ştiind că acesta este un chip de viaţă şi de purtare urât lui Dumnezeu, potrivnic lui Dumnezeu, blestemat.*
- *Dacă eşti judecător, uită-te cum este scris să faci judecată, şi aşa să judeci.*
- *Dacă eşti om de afaceri, uită-te cum este scris să faci afacerile, şi aşa să le faci.*
- *Dacă eşti servitor, uită-te ce li se porunceşte servitorilor, şi aşa să te porţi.*

Dar să cercetezi şi regulile generale, cum ar fi: să nu te mânii, să nu năpăstuieşti, să nu te mândreşti, să nu iei lucru străin, să nu invidiezi, să trăieşti în pace cu toată lumea, să ajuţi, să nu te îmbeţi, să cinsteşti duminicile şi praznicele, şi aşa mai departe. Astfel, ***fiecare să afle în amănunt care hotărâri ale voii dumnezeieşti i se potrivesc, şi după acestea să rânduiască viaţa sa ca după un tablou în care vede limpede cum trebuie împlinită voia lui Dumnezeu în cutare şi cutare privinţă.***

După ce ai stabilit astfel ce trebuie să faci, ia apoi hotărârea de a şi împlini fără să stai pe gânduri, fără să meditezi în mod special la urmări. Aceasta este trăsătura deosebitoare a adevăratei supuneri faţă de voia lui Dumnezeu: ***a face voia lui Dumnezeu fără să stai pe gânduri, odată ce ai cunoscut-o.***

Spune-ţi de fiecare dată în inima ta: ***„Ştiu că în situaţia aceasta voia lui Dumnezeu este următoarea, şi o voi împlini neapărat - iar ce va fi în continuare nu este treaba mea să socotesc. Domnul, Care a dat legea, vede toate şi Se îngrijeşte de cele ce urmează".*** Şi în orice situaţie te-ai găsi, dacă ştii limpede care este voia lui Dumnezeu cu privire la ea, să ai întotdeauna în suflet o asemenea atitudine. Căci dacă te vei apuca să chibzuieşti la urmări, fără îndoială că te vei abate de pe calea dreaptă şi vei greşi.

Să zicem că te-a necăjit cineva. Voia lui Dumnezeu este cunoscută: iartă. Şi iartă fară să stai pe gânduri. Dar dacă te vei apuca să cumpăneşti ce o să iasă din asta, te vei pierde. Vor veni gânduri cum că toţi te vor socoti un om lipsit de demnitate; şi mai ce? „Acum m-a necăjit unul, mâine mă va necăji altul,

poimâine altul şi tot aşa; păi nu se poate trăi în felul acesta". Şi atunci vei zice: „Nu, nu se poate să iert; trebuie să îmi apăr drepturile", şi vei începe să îţi „aperi drepturile", şi va ieşi de aici o mare încurcătură. De ce? Pentru că a fost încălcată voia lui Dumnezeu. De ce a fost încălcată? Pentru că te-ai apucat să te gândeşti la urmări.

Dar ia spune îndată: „Iert, cum a poruncit Dumnezeu", şi gata cu orice şovăială. Fiindcă în toată lumea stăpân este unul singur, şi anume Domnul. El vede toate, şi cel ce împlineşte cu de-amănuntul voia Lui nu va fi niciodată uitat de El.

Luaţi exemplele Sfinţilor Mucenici! Li se propunea: „Ori te lepezi de Hristos, ori te aşteaptă chinurile". Ei ştiau care este voia Domnului în cazul acesta: ***Cine se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, acela va fi lepădat înaintea îngerilor lui Dumnezeu*** (Lc. 12, 9) - şi, fără să se gândească la urmări, mărturiseau: „Suntem creştini şi de Hristos nu ne vom lepăda!", şi răbdau cu bărbăţie toate felurile de chinuri. Dacă s-ar fi apucat să chibzuiască: „Ce chinuri groaznice, cum să rabzi? Lasă că mă lepăd numai cu limba, dar cu inima nu mă voi lepăda, mă pocăiesc eu pe urmă" şi aşa mai departe, fără îndoială că nu ar fi rezistat. într-adevăr, au şi fost unii pe care gândurile de acest fel i-au abătut de pe calea dreaptă.

Iată că şi acum sunt mulţi părinţi care şi-au scăpat din frâu copiii, îngăduindu-le să îşi facă de cap. De ce? Nu pentru că nu ştiau voia lui Dumnezeu, că trebuie să îi ţină în frica lui Dumnezeu, ci pentru că s-au apucat să chibzuiască: „Ce o să iasă din asta, ce o să creadă lumea despre noi? în ziua de astăzi nu mai merge aşa, copiii se plictisesc, se ofilesc" şi alte aiureli de acelaşi fel. S-au apucat să chibzuiască în felul acesta - şi şi-au scăpat copiii din mână, şi i-au pierdut. Pe când dacă ar fi luat fără şovăială hotărârea: „Pentru nimic în lume nu vom fi indulgenţi faţă de obiceiurile rele: cum a poruncit Domnul să ţinem copiii, aşa o să şi facem, şi nici cât un fir de păr nu ne vom abate de la voia lui Dumnezeu, şi copiilor le vom porunci cu asprime nici prin cap să nu le treacă să se abată în vreo privinţă de la voia noastră, de la rânduielile vieţii creştineşti"; dacă ar fi făcut aşa, nu ar fi apărut la noi asemenea necuviinţe, despre care se aude peste tot şi care în curând vor face ţara noastră de poveste şi de ruşinea întregii lumi.

Dar şi copiii, de ce s-au dedat dezmăţului? Pentru că s-au apucat să chibzuiască. De fapt, ei nici măcar nu mai chibzuiesc, ci fac aşa fiindcă prin cap le suflă vântul. Li se pare că dau dovadă de o înaltă înţelepciune, însă de fapt nu fac decât să repete istoria strămoaşei Eva, ce s-a lăsat momită cu atotştiinţa.

Să nu vă plângeţi că am stăruit asupra acestor lucruri ceva mai mult decât s-ar fi cuvenit, stricând astfel firul cuvântării mele. Nu mai demult decât ieri, alaltăieri,

am auzit până unde merge samavolnicia tinerilor din oraşele noastre de frunte. Şi mai înainte ştiam asta, însă credeam că fac aşa doar nişte oarecare. Dar nu, nu este vorba de nişte oarecare, ci de persoane cu titluri înalte. Iată unde s-a ajuns deja. Mi-am zis: „Hai să vorbesc despre asta măcar în treacăt, doar-doar o să asculte cineva!" Şi să ne izbăvească Domnul de asemenea rânduieli: pe părinţi de indulgenţa nepotrivită, iar pe copii de duhul rău al samavolniciei. Şi m-a mânat la asta luminosul chip al ascultătoarei Maici a lui Dumnezeu. Iată cui trebuie să urmăm, şi nu numai tinerii, ci toţi oamenii, de toate vârstele, rangurile şi stările.

Ea i-a zis îngerului: Fie mie după cuvântul tău!, iar cuvântul acesta era cuvântul lui Dumnezeu: aşa să spună fiecare,orice lucru ar face: „Fie mie după cuvântul lui Dumnezeu - cum a hotărât Dumnezeu, aşa voi trăi, aşa voi şi lucra, iar de voia mea nu voi asculta, şi nu voi îngădui să fiu momit de duhul cel rău al vremii; nu au decât să spună şi să creadă despre mine ce-or vrea, eu caut un singur lucru - să umblu fără abatere în voia lui Dumnezeu, şi niciodată nu o s-o calc cu bună ştiinţă, chiar dacă m-ar paşte din această pricină urmări neplăcute".

Dacă cineva a avut vreodată o asemenea aşezare sufletească, să şi-o înnoiască acum; dacă n-a avut-o, să îi dea naştere - şi acesta va fi darul cel mai plăcut Preabinecuvântatei Stăpâne, care-1 va şi primi cu bucurie, cerând prin rugăciunea sa de mijlocire de la Domnul Cel darnic, binecuvântare asupra lui şi asupra celui care îl are.

Sfântul Teofan Zăvorâtul – Cuvânt la Bunavestire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu (V) - Lecţia pe care o primim de la Bunavestire: Întră în starea de bucurie şi binevesteşte, pământule, bucurie mare!

Binevesteşte, pământule, bucurie mare, lăudaţi, ceruri, slava lui Dumnezeu (cântarea a 9-a din Canonul Bunei Vestiri). ***Ce bucurie i se porunceşte pământului să binevestească? Bucuria mântuirii în Domnul Iisus Hristos.*** Tot pământul era în doliu adânc, şi deşi aştepta cu încredinţare, însă vreme foarte îndelungată n-a văzut izbăvire. În cele din urmă, vestea cea bună a fost adusă din Cer, vestită pe tot pământul şi primită cu bucurie. Aşadar binevesteşte, pământule, această mare bucurie a ta.

Apropiindu-se de pământ, Cerurile vedeau doar plângere, amărăciune şi tânguire. Iată că s-a luminat însă faţa tânguitorului pământ, şi întrucât chipul desăvârşirii acesteia a arătat în toată deplinătatea nemărginitele desăvârşiri ale lui Dumnezeu, cum să se înfrâneze cerurile de la a lăuda această slavă dumnezeiască? Lăudaţi, deci, ceruri, slava lui Dumnezeu.

Cerurile, ce sunt poftite să laude slava lui Dumnezeu, sunt lumea îngerească, iar pământul căruia i se porunceşte să binevestească bucurie mare sunt oamenii... Îngerilor ca să li se mai amintească de lăudarea lui Dumnezeu când ei şi aşa strigă cu glasuri necurmate: „***Sfânt, Sfânt, Sfânt Domnul Dumnezeu Savaot!***"? Pe când oamenilor poate că nu este de prisos să li se amintească: „Nu uitaţi, prieteni, de singura bucurie adevărată, adusă nouă din cer în ceasul Bunei Vestiri făcute Preasfintei Fecioare Maria".

Când Arhanghelul i-a vestit pentru întâia oară prea binecuvântatei Fecioare: bucură-te, atunci, s-ar putea spune, au fost doar zorii zilei de bucurie care avea să răsară după aceea... însă şi atunci din Preasfânta Fecioară, care pricepuse

puterea cuvintelor arhanghelicești, a țâșnit de la sine cântarea: ***măreşte,sufletul meu, pe Domnul, şi s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu*** (Lc. 1, 46-47).

Prin ce cântări pline de încântare trebuie să-şi revere acum bucuria sufletul care cunoaşte şi învierea, şi înălţarea, şi Pogorârea Sfântului Duh, temeiul şi proslăvirea Bisericii lui Dumnezeu pe pământ şi sălăşluirea în ceruri a Bisericii celor întâi-născuţi! Judecând după aceasta, n-ar trebui să fie printre noi oameni ce nu se bucură - iar dacă aşa stau lucrurile, ca să ni se mai spună: „Bucuraţi-vă!"? Cine se bucură, se bucură oricum, fie că-i aminteşti de bucurie, fie că nu-i aminteşti; deopotrivă, cel ce n-are bucurie în suflet nu se va bucura, oricât i-ai spune tu să se bucure. ***Să dăm mulţumită Domnului! Şi noi am fost aduşi în vistieria bunătăţilor cereşti şi stăm lângă izvorul tuturor bucuriilor şi mângâierilor.*** Dacă ne-am împărtăşit de bunătăţile acestea, înseamnă că bem mângâiere şi ne bucurăm, iar dacă nu ne-am împărtăşit nu putem să ne bucurăm, oricât ne-am încorda ca să facem asta, până ce nu vom gusta din bunătăţile lui Dumnezeu cele veselitoare. Aşadar noima chemării: binevesteşte, pământule, bucurie mare este totuna cu poftirea: „***Gustaţi, oamenilor, din bunătăţile aduse de Domnul pe pământ, şi se va bucura inima voastră, şi bucuria voastră nimeni nu o va mai lua de la voi***".

Cine a şezut în beznă, a fost chinuit de ea şi apoi a fost scos la lumină, nu poate să nu simtă mângâiere de la faptul că vede lumina zilei, soarele cel plăcut şi toate făpturile de tot felul, pe care acesta le luminează. El nu va uita nicicând chinul de mai înainte şi nici clipa când a fost izbăvit de el. Şi noi suntem, după firea noastră, în întuneric: ***a strălucit, oare, lumina lui Hristos în inimile noastre? Ochiul minţii noastre îl contemplă, oare, pe Dumnezeu, Cel în Treime închinat, pe Acest Soare gândit, şi toate tainele descoperite nouă despre cârmuirea şi răscumpărarea de către Dumnezeu a lumii, contemplă el, oare, Această Lumină, Ce luminează toate cele ce sunt? Ne amintim, oare, de clipa când a fost alungată bezna şi ne-a înconjurat cu strălucirea Sa Lumina cea gândită?*** Cine poate să spună asta, acela să se bucure... cine nu poate, să iasă întâi din beznă, şi atunci se va bucura.

- Cine s-a chinuit în lanţuri şi a fost eliberat, îşi aminteşte bine cum i-a venit vestea eliberării, cum a fost deschisă temniţa, cum i s-au sfărâmat lanţurile şi a fost scos la libertate... şi nu poate să nu se bucure, pentru că gustă libertatea. Şi noi suntem în lanţurile păcatului, ale obiceiurilor rele lumeşti şi ale tiraniei sataniceşti. ***Ne amintim, oare, în viaţa noastră clipa când în suflet s-a pogorât ca un înger aşteptarea şi dorinţa libertăţii, când în el s-a revărsat o neobişnuită putere şi de pe el au căzut, unul după altul, lanţurile păcatului, lumii şi diavolului? Cel cu care s-a întâmplat asta se află pe tărâmul libertăţii fiilor lui Dumnezeu - se***

bucură şi se veseleşte... cel cu care nu s-a întâmplat, să caute mai întâi această libertate, şi va începe să se bucure... şi toţi sfinţii îngeri se vor bucura împreună cu el.

- Cine a zăcut paralizat, acoperit de răni, şi apoi a fost vindecat poate, oare să nu aibă simţirea sănătăţii şi să nu umble bucurându-se de tăria şi vioiciunea pe care i le dă prezenţa noilor puteri? Şi noi suntem paralizaţi de nepăsare, suntem plini de răni de pe urma patimilor. ***Oare a venit la noi Doctorul sufletelor şi trupurilor, şi a luat aminte sufletul nostru la cuvântul Lui ca slăbănogul:*** ia patul tău şi ca bolnavul: ***iată, te-ai făcut sănătos!*** (v. In 5, 8, 14)? Cine s-a învrednicit de aceasta nu poate să nu cânte cântare de bucurie, sărind şi jucând, şi se va bucura.
- Cine a fost în surghiun ori a fugit de acasă de bunăvoie, iar după aceea s-a întors şi a fost primit cu bunăvoinţă, oare va uita cum i-a ieşit tatăl lui în întâmpinare, cum a căzut de grumazul lui şi l-a sărutat, cum după aceea a fost spălat, îmbrăcat şi cum s-a făcut ospăţ în cinstea întoarcerii lui? Iar amintindu-şi de acestea, cum poate să nu se mângâie cu ele neîncetat, petrecând în casa milostivului său părinte?! Şi noi am fugit din casa Tatălui... ***Ne amintim, oare, cum ne-am mâhnit pentru despărţire, cum ne-am biruit sfiala şi ne-am alungat frica de întoarcere prin pocăinţă, cum am fost primiţi în milostivele braţe ale Părintelui prin dezlegarea păcatelor, cum s-a făcut ospăţ în cinstea noastră prin Sfânta împărtăşanie?*** Şi - lucrul cel mai de seamă - ***oare purtăm în adâncul inimii încredinţarea că nu suntem în surghiun, ci în casa Tatălui, suntem în milă şi în iubire, nu sub mânie şi sub blestem?*** Dacă aşa stau lucrurile, duhul nostru nu poate să nu se bucure, chiar dacă trupul ar fi sfâşiat cu gheare de fier - iar dacă nu, nu avem parte de bucurie, chiar dacă am fi înconjuraţi de toate mângâierile lumii...

Aşadar, fraţilor, cine a gustat din bunătăţile aduse pe pământ de Domnul - adică şi această lumină a cunoştinţei, şi această libertate de legăturile păcatului, şi puterea de a face binele, şi această vindecare a rănilor inimii, şi această înfiere dumnezeiască - petrece neîncetat într-o neprefăcută bucurie cerească.

Pe aceia îi vom ferici, iar celor străini de starea aceasta le vom dori să intre în bucuria Domnului pe calea cea dreaptă a gustării bunătăţilor care aduc bucuria adevărată.

Nu vă amăgiţi, fraţilor! ***Bucuria duhovnicească nu este o pornire de o clipă, întâmplătoare, silită a inimii, ci este răsfrângerea stării de bucurie statornică a întregii fiinţe, ce vine mai cu seamă din legăturile ei cu Dumnezeu şi din primirea de la El a mai înainte pomenitelor bunătăţi.*** Ne putem încorda inima cu de-a sila spre bucurie, însă bucuria va fi azvârlită din ea îndată, ca un băţ

aruncat vertical în apă. Ne putem amăgi pentru o clipă inima zugrăvindu-i bunătăţi părute, însă aceasta va fi nu bucurie, ci beţie, care se sfârşeşte de obicei printr-un mare chin. Luaţi seama, deci, şi nu vă amăgiţi.

Puteţi întâlni multe lumini - lumini ale cugetării deşarte, care nu sunt lumini ale cunoştinţei, ci nişte luminiţe asemenea celor care aproape întotdeauna plutesc deasupra trupurilor moarte... Luaţi seama şi nu vă amăgiţi. Sunt oameni care cred că nepunând hotar poftelor îşi lărgesc sfera libertăţii, însă de fapt seamănă cu nişte maimuţe care se încurcă singure în plasă. Nu vă luaţi după pilda lor. Lumea îmbie cu o mulţime de mângâieri ce par a vindeca rănile inimii, dar sunt precum mirajele din pustie sau ca apa sărată ce aţâţă setea! înstrăinaţi-vă de ele. Şi stăpânitorul acestei lumi, ce suflă răutate asupra noastră în inimă, până la un moment dat ne vorbeşte întotdeauna cu grai dulce, zice-s-ar părintesc, îmbiindu-ne cu îndestulare şi cu odihnă. Izgoniţi de la voi şi încercările de a vă fermeca ale acestui linguşitor.

Fie ca inima voastră să nu ştie de altă bucurie afară de bucuria mântuirii în Domnul Iisus Hristos.

Preacurata Stăpână de Dumnezeu Născătoare, cea dintâi primitoare a bucuriei, să ne bucure pe toţi cu această bucurie - pe unii cu simţământul mântuirii împlinite, pe alţii cu nădejdea nemincinoasă a primirii ei, încât fiecare să înalţe cu ea acum laudă: măreşte, suflete al meu, pe Domnul, şi s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu. Amin!

Sfântul Grigorie Palama - Omilie la Bunavestire

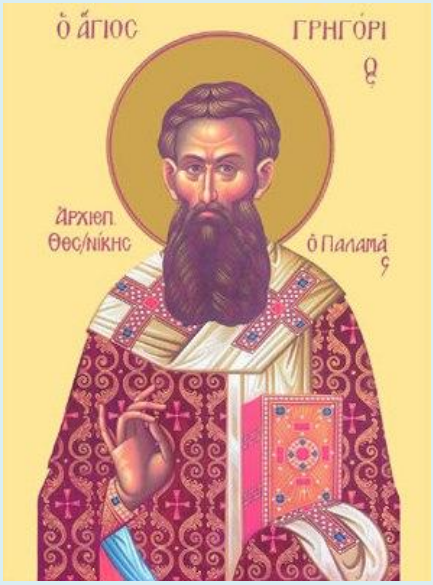

Proorocul alcătuitor al Psalmilor, numărând cu grijă chipurile făpturii zidite şi contemplând înţelepciunea lui Dumnezeu din ea, s-a minunat nespus de mult şi în vreme ce scria, a strigat: ***„Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate cu înţelepciune le-ai făcut!" [Psalmi 103, 25].***

Mie, acum, ce cuvântare mi-ar fi pe potrivă spre a încerca să vestesc, după puterea mea, ca într-un imn, venirea şi arătarea cu trupul a Cuvântului Care pe toate le-a zidit? Dacă făpturile se arată pline de minunăţie, iar trecerea de la nefiinţă la fiinţă este un fapt dumnezeiesc şi demn de nenumărate laude, fapt cu atât mai minunat şi mai dumnezeiesc şi mai vrednic de laudele noastre este ca Dumnezeu să devină una dintre făpturi - Dumnezeu, sau mai bine zis, Dumnezeul cel adevărat. Ba mai mult, El devine firea noastră, în vreme ce aceasta n-a putut sau n-a vrut să se păzească pe sine în acea stare în care dintâi fusese adusă la existenţă la existenţă, ajungând ea până acolo încât să fie alungată în cele mai de jos ale pământului. Căci este un lucru mare şi dumnezeiesc, cu neputinţă de rostit şi de cugetat, ca firea noastră să fie îndumnezeită şi ca prin ea să ne fie dată, prin har, înălţarea la cele mai de sus; astfel încât, pentru sfinţii îngeri, pentru oameni îndeobşte şi chiar pentru prooroci, care totuşi vedeau în Duhul, acest lucru a rămas cu adevărat de nepriceput, fiind vorba despre o taină ascunsă încă de la începutul veacurilor.

Şi ce spun eu a rămas pecetluit până când s-a împlinit cu fapta. Iar când s-a săvârşit, iarăşi a rămas o taină, nu în ce priveşte împlinirea ei, ci în ce priveşte chipul în care s-a împlinit. "Taina este crezută, dar nu este cunoscută; ea primeşte închinare şi încredinţare doar prin Duhul Sfânt: ***„... nimeni nu poate să zică: Domn este Iisus, - decât în Duhul Sfânt" (I Corinteni 12,3).*** Căci Duhul

Sfânt este Acela prin Care noi ne închinăm şi ne rugăm, după spusa Apostolului [Romani 8, 26].

Cum că taina aceasta este de neînţeles nu numai pentru oameni, ci şi pentru îngeri şi arhangheli, aceasta se vede limpede şi din sărbătoarea pe care noi o prăznuim astăzi. Căci arhanghelul a vestit Fecioarei îngreunarea ei; ci căutând ea să afle felul acestei sarcini şi grăind către arhanghel: ***„Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?" [Luca 1,34]*** acela, neputând să-i răspundă şi să-i tâlcuiască aceasta, a găsit scăpare la Dumnezeu, zicând: ***„Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi Puterea Celui Prea înalt te va umbri" [Luca 1, 35].***

Este ca şi cum cineva ar fi grăit către Moise: „Cum se poate naşte din pământ un om? Cum se nasc din lut oase şi vine şi trup, cum au luat naştere simţurile din cele lipsite de simţire, cum s-a născut om dintr-o coastă, cum s-a împărţit şi s-a mlădiat şi s-a legat osul, cum s-au ivit din os mădularele şi feluritele umori şi toate celelalte?". Aşadar, precum Moise, dacă cineva l-ar fi întrebat despre acestea, n-ar fi spus nimic altceva decât că Dumnezeu este Cel ce a luat lut din pământ şi l-a făcut pe Adam, apoi a luat una din coastele lui Adam şi a făurit-o pe Eva, Scriptura spunând cine a făcut acestea, dar nu şi chipul în care au fost făcute, tot astfel şi Gavriil a spus că Duhul Sfânt şi puterea Celui Prea Înalt vor zămisli pruncul cel fără de sămânţă, dar cum şi în ce fel - nu a spus.

Ci dacă amintind mai întâi de Elisabeta că rămăsese grea, deşi era înaintată în vârstă şi stearpă, nu a mai avut nimic de spus decât că nu-i ceva cu neputinţă lui Dumnezeu, atunci cum ar fi putut arhanghelul să grăiască despre chipul şi felul sarcinii şi naşterii feciorelnice?

Era totuşi mai mult de spus de către arhanghel Fecioarei, dar era un cuvânt cuprinzând o taină încă şi mai mare. El spune: „Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Prea înalt te va umbri". Pentru care pricină oare? Pentru că ***Cel ce se naşte [din ea] nu este prooroc, nici om simplu, ca Adam, ci se va numi Fiul Celui Prea înalt şi Mântuitor şi Izbăvitor al neamului omenesc şi veşnic împărat.***

Precum pietrele ce cad de pe creste şi se rostogolesc până la cele mai îndepărtate poale ale munţilor, iar multe prăpăstii le primesc, tot astfel şi noi oamenii, care am căzut de la porunca dumnezeiască data nouă în Rai şi de la chipul fericit al vieţii de acolo, am fost coborâţi până în iad şi multe nenorociri cumplite am primit. Căci pământul, după blestemul aruncat asupra strămoşului nostru dintâi, nu a odrăslit numai spinii şi mărăcinii ce încap sub simţuri, ci am fost noi încă şi mai mult însămânţaţi cu feluritele soiuri de mărăcini a patimilor celor rele şi cu spinii cei peste măsură de răi ai păcatului. Dar nu numai întristarea aceasta a avut-o neamul nostru omenesc, pe care străbuna noastră

[Eva] a moştenit-o prin blestemul acela dat ei, fiind osândită să nască în chinuri şi dureri, ci aproape toată viaţa noastră s-a prefăcut în chin şi durere.

Din iubirea Sa de oameni, Dumnezeu, Cel ce ne-a plăsmuit pe noi, prin milostivirea Sa, aplecând cerurile, a coborât la noi, şi luând de la Sfânta Fecioară firea noastră omenească, a reînnoit-o şi a adus-o înapoi [la starea cea bună], ba chiar a înălţat-o la culmea Sa cea dumnezeiască şi cerească. Şi voind El să săvârşească aceasta şi voind să aducă la îndeplinire astăzi sfatul Său cel de mai înainte de toţi vecii, a trimis pe arhanghelul Gavriil, precum spune evanghelistul Luca: „în Nazaret, către o fecioară logodită cu un bărbat ce se chema Iosif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria" [Luca 1,27].

Deci Dumnezeu trimite pe arhanghel la Fecioară, făcând-o mamă doar printr-un cuvânt, deşi ea rămânea fecioară. Căci, dacă ar fi rămas însărcinată prin sămânţă omenească, nu ar fi fost [Cel născut din ea] om nou, nici fără de păcat, nici Mântui-tor al păcatelor. Fiindcă mişcarea spre naştere a trupului, fiind nesupusă minţii aşezate de Dumnezeu în noi spre a ne călăuzi, nu este întru totul fără de păcat. Din pricina aceasta şi David a spus: ***„Că iată, întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea" [Psalmi 50, 7].*** Dacă ar fi fost din sămânţă [omenească] îngreunarea dată de Dumnezeu, nu ar fi fost [zămislit] om nou, nici începător al vieţii celei noi şi câtuşi de puţin supuse vremuirii. Căci fiind mădular şi parte veche şi moştenitor al acelui păcat [al lui Adam], nu ar fi putut să poarte în Sine plinătatea Dumnezeirii celei fară de prihană şi nu ar fi putut să facă din trupul Său izvor de sfinţenie neîmpuţinată, astfel încât să spele prin covârşirea puterii Sale întinarea acelor strămoşi şi să fie îndeajuns celor după aceea născuţi, spre sfinţirea tuturor. De aceea nu a venit înger, nici om, ci Însuşi Domnul S-a pogorât şi ne-a mântuit pe noi, întrupându-Se şi fiind cuprins în mitra Fecioarei şi ră-mânând neschimbat Dumnezeu.

Era de trebuinţă ca Fecioara să aibă martor al sarcinii sale celei fară de sămânţă şi ajutor întru cele săvârşite după dumnezeiasca iconomie. ***Care şi cine a fost acesta? Drumul către Bethleem, unde pruncul fusese vestit şi slăvit de către îngerii din ceruri; venirea la Templu, unde pruncul a fost mărturisit de către Simeon şi de către Ana ca Domn al vieţii şi al morţii. Apoi fuga în Egipt de frica lui Irod şi în toarcerea din Egipt, potrivit poruncilor şi toate celelalte, pe care nu este lesne a le înşira şi a le arăta acum.*** De aceea Iosif a fost primit ca logodnic şi îngerul a fost trimis către o Fecioară logodită cu un bărbat care se chema Iosif. Pe amândoi îi vei socoti că erau din casa şi din patria lui David, fiindcă neamul amândurora, al Fecioarei şi al lui Iosif, se urca până la David.

Şi ne spune Scriptura că „numele Fecioarei era Maria"; aceasta se tâlcuieşte Stăpână [Doamnă], ceea ce se vădeşte prin vrednicia Fecioarei şi adeverirea

fecioriei, prin viaţa ei aleasă, prin desăvârşirea ei în toate şi ca să spun astfel, prin deplina ei neprihănire. Căci fiind ea Fecioară şi având acest nume, întru totul potrivit ei, avea întreaga şi deplina curăţie, fiind Fecioară şi cu trupul şi cu sufletul, cu toate puterile sufletului şi cu toate simţurile trupului său, care aveau temei nesmintit, mai presus de orice întinăciune. Şi era ea aşa de bine aşezată şi neclintită şi întru totul neatinsă de nimic şi niciodată, precum o poartă ferecată păstrează cele tăinuite în visterie şi o carte pecetluită - scrieri pe care ochiul nu le-a văzut. Căci cu privire la Fecioară s-a scris: ***„Aceasta este cartea pecetluită şi poarta aceasta va fi închisă şi nici un om nu va intra pe ea" [Iezechiel 44, 2].***
Dar şi în alt chip Fecioara este Stăpână - după vrednicia ei - ca una ce este mai presus de toate, căci a purces grea şi a născut în chip dumnezeiesc, în deplină feciorie, pe Stăpânul întregii Firi. Şi încă este Stăpână ca una ce nu stă sub nici o robie şi a primit stăpânire dumnezeiască, dar este Stăpână şi ca izvor şi rădăcină a slobozeniei neamului omenesc, iar aceasta mai cu seamă după naşterea cea de negrăit şi aducătoare de multă bucurie. Pentru că chiar cea unită cu un bărbat este mai degrabă stăpânită decât stăpână şi mai cu seamă după naşterea cea întristătoare şi dureroasă, potrivit blestemului aceluia rostit asupra Evei: ***„ În dureri vei naşte copii; atrasă vei fi către bărbatul tău şi el te va stăpâni" [Facerea 3, 16].***

De acest blestem Maica Fecioară eliberând neamul omenesc, a primit în schimb, prin înger, bucuria şi binecuvântarea. Căci spune Scriptura că îngerul, intrând, a grăit către Fecioară: ***„Bucură-te ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu Tine. Binecuvântată eşti tu între femei..." [Luca 1, 28], Arhanghelul nu îi vesteşte ei viitorul spunându-i: „Domnul este cu tine", ci vesteşte ce a văzut în chip nevăzut că s-a împlinit atunci. Şi cunoscând arhanghelul că ea este un lăcaş al harismelor dumnezeieşti şi al virtuţilor omeneşti şi că este împodobită cu toate darurile Duhului Sfânt, o numeşte cea cu adevărat plină de har, ca pe una ce a primit să se sălăşluiască în ea toate aceste comori. Şi el vede mai dinainte sarcina ei cea fără de mâhnire şi naşterea ei cea fără de dureri. El îi binevesteşte mai dinainte să se bucure şi el susţine cu tărie că Fecioara singură este binecuvântată şi slăvită, pe bună dreptate, printre femei. Căci covârşirea slavei dată Fecioarei, Maică a lui Dumnezeu, nu se află la alta, chiar dacă este şi aceea slăvită.***

Dar Fecioara, văzându-1 pe înger şi temându-se să nu fie acela vreun înger înşelător, care să preia cuvintele de ispitire grăite către Eva, nu a primit salutarea aceea fară să o cerceteze cu toată luarea aminte. Căci Fecioara necunoscând încă bine legătura cu Dumnezeu, pe care arhanghelul tocmai i-o vestea ei, s-a tulburat, spune Scriptura, pentru cuvântul acela al lui, dar a stat neclintită în fecioria ei ***„şi cugeta în sine: Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta?!" [Luca 1, 29].*** Din această pricină şi arhanghelul a dezlegat îndată

teama plăcută lui Dumnezeu a Fecioarei celei pline de har, grăind către ea: ***„Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu!" [Luca 1, 30]*** Ce har anume? Harul acela care este cu putinţă de aflat doar la Cel ce poate să le săvârşească pe cele cu neputinţă desăvârşit şi care-i păstrat doar pentru tine de mai înainte de toţi vecii: „Şi iată, vei lua în pântece..." [Luca 1,31]. Dar - spune arhanghelul - auzind tu de sarcină, să nu cugeţi cumva la vreo încălcare a fecioriei tale. Pentru aceasta nu fi mâhnită şi nu te tulbura; căci aceasta înseamnă: „Iată, vei purcede grea", cuvânt grăit atunci către cea care era fecioară şi prin care se arată aici, în chip încă mai desluşit, că sarcina ei se însoţeşte de feciorie.

„Iată, vei lua în pântece" - zice arhanghelul - „şi vei naşte fiu", pentru că, fiind tu aşa precum eşti acum şi rămânând fecioria ta nevătămată, vei zămisli prunc şi vei naşte pe Fiul Celui Prea înalt. Căci şi Isaia, văzând mai dinainte aceasta, spusese încă de demult: ***„Iată, Fecioara va lua în pântece şi va naşte un fiu" [Isaia 7, 14] şi „[atunci] eram apropiat de proorociţă" [Isaia 8, 3].*** Cum s-a apropiat proorocul de proorociţă? Întocmai cum arhanghelul s-a apropiat acum de ea. Fiindcă ceea ce acesta a văzut acum, acela văzuse şi grăise mai dinainte. Iar cum că Fecioara era proorociţă, având ea har de prooroc, aceasta desluşit o arată, aceluia ce ar voi [s-o ştie], rugăciunea sa din Evanghelie, cea către Dumnezeu [Luca 1, 46-55].

S-a apropiat - zice Scriptura - Isaia de proorociţă, iar ea a primit duh de mai înainte vedere şi a luat în pântece, mai înainte să vină suferirea durerilor şi a plecat şi a născut prunc de parte bărbătească. Iar arhanghelul a grăit atunci către ea: ***„Vei naşte un fiu şi vei chema numele lui Iisus (ceea ce se tâlcuieşte „Mântuitor"). Acesta va fi mare..." [Luca 1, 31-32].*** Spune însă Isaia, iarăşi: ***„... Sfetnic minunat, Dumnezeu tare, biruitor, Domn al păcii, Părinte al veacului ce va să fie" [Isaia 9, 5].*** Dar acum şi arhan-ghelul vesteşte deopotrivă că ***„Acesta va fi mare şi Fiu al Celui Prea Înalt se va chema".***

Cum de nu spune: „este mare şi Fiu al Celui Prea Înalt", ci zice: „va fi mare" şi „se va numi"? Aceasta întrucât cu precădere vrea să vorbească despre omenitatea lui Hristos, pentru a vădi, totdeodată, că El va fi cunoscut tuturor oamenilor şi că va fi recunoscut de către ei ca Hristos, după cuvântul de mai târziu al lui Pavel: „Dumnezeu S-a arătat în trup, S-a propovăduit între neamuri, a fost crezut în lume..." [I Timotei 3, 16]. Dar el [arhanghelul] mai adaugă: ***„şi Domnul Dum-nezeu Îi va da Lui tronul lui David, părintele Său. Şi va împărăţi peste casa lui Iacov în veci şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit" [Luca 1, 32-33].*** Însă Acela a Cărui împărăţie este în veci fără de sfârşit, Acela este însuşi Dumnezeu. Dar având-1 totuşi drept părinte pe David, El este şi om, ca să fie Dumnezeu înnăscut şi om în acelaşi timp, fiu al omului şi Fiu al lui Dumnezeu, primind ca om de la Dumnezeu Tatăl împărăţia cea veşnică, aşa cum a văzut şi a vestit mai dinainte Daniel: ***„Am privit până când au fost***

aşezate scaune şi S-a aşezat Cel vechi de zile. Şi iată, pe norii cerului venea Cineva ca Fiul Omului şi El a înaintat până la Cel vechi de zile şi a fost dus în faţa Lui... Şi Lui I s-a dat stăpânirea, slava şi împărăţia. Stăpânirea Lui este veşnică, iar împărăţia Lui nu va fi nimicită niciodată" [Daniel 7, 9; 13-14].

El va sta aşezat pe tronul lui David şi va împărăţi peste casa lui Iacov. Căci Iacov este patriarhul tuturor celor prea cucernici, iar David este cel dintâi dintre toţi cei evlavioşi şi totodată plăcuţi lui Dumnezeu şi el a împărăţit ca preînchipuire a lui Hristos, Cel Care a adunat într-o singură stăpânire vrednicia de Patriarh şi de Împărat, stăpânire cerească şi veşnică.

Iar Fecioara cea plină de haruri, de îndată ce a auzit grăite către ea cuvintele acelea atât de ne mai întâlnite şi dumnezeieşti ale arhanghelului, anume: „Domnul este cu tine" şi „Iată, vei lua în pântece şi vei naşte fiu... Acesta va fi mare şi Fiu al Celui Prea înalt se va chema", a spus: ***„Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?".*** Căci chiar dacă tu îmi aduci o bună vestire, duhovnicească şi aşezată mai presus de patimile cele trupeşti, totuşi tu îmi vorbeşti de o sarcină şi de o luare în pântece şi de un prunc şi adaugi cuvântului „iată" pe cele cu privire la sarcină. „Dar cum va aceasta", zice ea, „de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?".

Aceasta o spune Fecioara nu fiindcă nu credea, ci căutând să cunoască, pe cât cu putinţă, cum va să fie faptul acesta. De aceea şi arhanghelul spune către ea: ***„Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Prea înalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul Care se va naşte din tine Fiul lui Dumnezeu se va chema".*** Pentru că tu eşti sfântă şi o Fecioară plină de har. Duhul Sfânt iarăşi va veni asupra ta şi El va pregăti şi va orândui, prin adăugirea unei sfinţenii şi mai înalte, lucrarea dumnezeiască din tine. Şi puterea lui Dumnezeu te va umbri pe tine, întărind şi totodată alcătuind chipul omenităţii prin umbrirea ta şi prin unirea cu tine, astfel încât Cel născut să fie Sfânt, Fiu al lui Dumnezeu şi putere a Celui Prea înalt, luând aievea chip omenesc. Iată şi Elisabeta, ruda ta, care s-a aflat toată viaţa ei stearpă, acum la bătrâneţe, întrucât Dumnezeu a binevoit, a rămas grea în chip uimitor, fiindcă la Dumnezeu toate sunt cu putinţă.

Ce face aşadar după aceasta Fecioara cea plină de har, care era dumnezeiască prin priceperea ei şi care nu are pe nimeni deopotrivă cu ea? Aceasta aleargă iarăşi la Dumnezeu şi prin rugăciune grăieşte pe El, prin mijlocirea arhanghelului: „Dacă Duhul Sfânt - precum spui tu - va veni peste mine, ca să mă curăţească mai mult şi ca să-mi dea putere spre a primi pruncul cel aducător de mântuire; dacă puterea Celui Prea înalt mă va umbri, alcătuindu-L în mine şi dându-I chip de om Aceluia Care este de o fiinţă cu Dumnezeu, izvodind astfel o naştere fară de sămânţă; dacă Cel ce se va naşte va fi Sfânt şi Fiu al lui

Dumnezeu şi veşnic împărat, pentru că la Dumnezeu toate sunt cu putinţă, atunci [zice ea]: ***«Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!» [Luca 1, 38]".***

Şi a plecat de la ea îngerul, lăsând în pântecele ei, unit cu trupul, pe Ziditorul întregii Firi, iar din pricina legăturii acesteia - căreia cu smerenie i s-a supus - a dăruit lumii întregi mântuirea. Tot aşa şi Isaia a scris mai dinainte, limpede şi desluşit, cele de care s-a învrednicit, în chip fericit, să pătimească. Căci el nu l-a văzut imediat pe serafim luând cărbunele [aprins] de pe duhovnicescul jertfelnic cel din cer. Pentru că serafimul l-a luat pe acesta cu un cleşte, cu care s-a atins şi de buzele sale, dăruindu-i curăţire. Acesta era acelaşi cu acea mare arătare ce i s-a făcut lui Moise, când el a văzut un rug cuprins de foc şi care ardea fară să se mistuiască.

Cine nu ştie că Maica Fecioară este chiar acest rug şi acest cleşte, ca una ce a primit în ea focul cel dumnezeiesc fără să o ardă şi să o mistuiască, iar aici arhanghelul a mijlocit şi a slujit acelei luări în pântece, care a legat laolaltă pe Cel ce a ridicat păcatul lumii prin Fecioară cu tot neamul omenesc şi Care prin această unire de negrăit ne-a mântuit pe noi? ***Aşadar Maica Fecioară este, ea singură, hotar între firea creată şi cea necreată şi toţi câţi îl cunosc vor şti că în ea S-a sălăşluit Cel fără de sălaş, şi toţi cei ce-L laudă pe Domnul, după Domnul o vor lăuda pe ea. Şi ea este dăruitoare a bunătăţilor celor viitoare şi este pricină a darurilor date înainte de ea şi a marilor bunătăţi date după ea. Ea este temelia Proorocilor, ea este căpetenie a Apostolilor, ea este sprijinul Mărturisitorilor, ea este temeiul Învăţătorilor. Ea este slava celor de pe pământ, ea este bucuria şi desfătarea cerurilor, ea este podoaba întregii zidiri. Ea este începutul şi izvorul şi rădăcina nădejdii păstrate nouă în ceruri.***

Şi fie ca de ea noi toţi să avem parte ca de o mijlocitoare a noastră întru slava lui Iisus Hristos, Domnul nostru, Cel ce s-a născut din Tatăl mai înainte de toţi vecii şi Care S-a întrupat din ea în vremurile cele din urmă, Căruia I se cuvine toată slava, cinstea şi închinăciunea, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

(din "Omilii - Vol. I " , Sfântul Grigorie Palama)

Sfântul Fotie cel mare - „Să-mi fie mie cuvintele tale duse la împlinire cu fapta”

Traducere şi adaptare: Laura Enache

Omilia 5 rostită la Bună Vestirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

1. Strălucit este praznicul acestei zile şi strălucită bucurie aduce marginilor pământului. Dă bucurie, risipind vechea întristare, dă bucurie, izgonind blestemul lumii şi reînnoind ridicarea celui ce a căzut oarecând şi dând tuturor mântuire. Îngerul vorbeşte cu Fecioara şi se nimiceşte şoapta şarpelui şi se înlătură atacul uneltirii. Îngerul vorbeşte cu Fecioara şi se slăbeşte înşelarea Evei şi firea osândită se arată mai înaltă decât osânda, ca şi mai înainte de osândă şi agonisește dobândirea Raiului ca moştenire. Acesta vorbeşte cu Fecioara şi arvunește eliberarea lui Adam şi şarpelui începător al răutăţii îi este răpită tirania asupra neamului nostru şi stăpânirea lui este zdrobită şi află acum că în zadar s-a înarmat împotriva făpturii. Căci slăbesc măiestriile lui împotriva noastră, fiindcă firea cea netrupească, aducând vestirea, pune trofeu de biruinţă nebiruit împotriva păcatului. Căci crucea lui Hristos şi Pătimirea cea de voie este înghiţirea morţii şi a păcatului de biruinţă, pe lângă pătimirea prin întrupare.

Îngerul aduce bună vestirea Întrupării de care astăzi ne veselim și al cărei praznic îl prăznuim.Îngerul este trimis la Fecioară și firea oamenilor se înnoiește, căci a băut vestirea ca pe un leac al mântuirii și varsă tot veninul balaurului și se curăță de solzii bolii. Îngerul este trimis către Fecioara și zapisul păcatului este rupt și pedeapsa neascultării este anulată și chemarea tuturor este arvunită.

Astăzi a venit bunăvestirea bucuriei, fiindcă arhanghelul schimbă cuvinte cu Fecioara, fiindcă arhistrategul puterilor celor nevăzute vorbește cu Maria care era logodită cu Iosif, dar care a fost mai dinainte rânduită și păstrată pentru Iisus.

Dar ce vorbește și ce îi aduce? O, înfricoșată taină, cuvânt negrăit și mod necuprins al unui cuvânt străin! Încerc să spun ce îi vorbește și ce îi aduce, dar sunt oprit de neliniște? Sunt oprit, fiindcă încep să măsor noianul iubirii de oameni a Stăpânului. Sunt oprit, fiindcă cer să scrutez adâncul dumnezeieștii iconomii. Și mintea amețește să se apropie, cuvântul se retrage, limba încetează să grăiască. Și apoi prin râvnă, cuvântul iarăși, ca și cum s-ar îndârji, vrea să îndrăznească, dar nedumerirea înarmând tăcerea împotriva lui, o face să poarte biruința.

2. Dar tu, o, cel mai înțelept dintre evangheliști vino ca, începând cu mine împreună cuvântul, să arunci departe de mine, prin împreună lucrarea ta, neliniștea mea și, alungându-mi frica, fă-te chezaș îndrăznirii mele prin împreună vorbirea cu mine, zicând: În luna a șasea a fost trimis de Dumnezeu arhanghelul Gavriil într-o cetate a Galileei, al cărei nume era Nazaret, la o fecioară logodită cu un bărbat al cărui nume era Iosif din casa și neamul lui David, și numele Fecioarei era Maria. Și intrând îngerul la ea a zis: Bucură-te ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine.

Vezi care erau cele aduse ei și cele pe care le-a grăit către ea? Vezi pricina vorbirii? Bucură-te, zice, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. O, străină taină care scapă oricărei înțelegeri și oricărei cuprinderi cu mintea! Taina este crezută ca atare, nu este investigată, este admirată, nu cercetată, taina este închinată, nu examinată, mărturisită, nu scrutată, cinstită, nu cântărită, dorită, nu înțeleasă.

Îngerul este trimis la Fecioara, anunțând stăpânească venire, vestind venirea lui Dumnezeu la oameni, binevestind replăsmuirea făpturii noastre. Îngerul este trimis la Fecioară făcând cunoscută pogorârea Stăpânului, și Stăpânul, odată cu vestirea, vine. Acela aduce bunele vestiri și Stăpânul împlinește cuvintele. Acela strigă Fecioarei: Bucură-te, ceea ce ești plină de har și Stăpânul împlinește cu fapta bucuria. Acela îi spune Fecioarei: Bucură-te, ceea ce ești plină de har și

lumea întreagă prin ea adună roadele bucuriei. Acesta rostește închinarea Fecioarei celei fără de pată și Fecioara se tulbură de străina închinare, iar toată făptura tresaltă de buna vestire mântuitoare.

3. Se tulbură cinstita Fecioară, dar nu refuză salutarea. Se tulbură de cuvinte, dar nu se întoarce de la binefacere. Căci văzând, s-a tulburat de cuvântul lui și se gândea ce fel de închinăciune să fie aceasta. S-a tulburat, dar nu s-a întors de la închinăciune. S-a tulburat, dar se gândea în sinea ei. Se gândea, căutând modul acestei închinăciuni, dar vedea rațiunea ei scăpând cugetelor ei.

Ce fel de închinăciune să fie aceasta? Văd, zice, că nu este cuprinsă în limitele obișnuinței, depășește rânduielile firii, nu poate fi descrisă de faptele omenești: Ce fel de închinăciune să fie aceasta? Îl văd pe mesager stând cu evlavie ceea ce mă convinge să primesc vestirea cu bucurie, dar îmi pune înainte cuvinte pețitoare și bucuria se schimbă în frică și îmi tulbură sufletul cu mesajul. Văd fața reținută de respect, dar îmi vestește venirea Mirelui. Îl văd vorbind cu înțelepciune, dar îmi vestește cuvintele zămislirii și dorul fecioriei mă silește să bănuiesc cuvântul ca înșelător. Ce fel de închinăciune să fie aceasta ? De aceea mă tulbur văzând lucrul cântărind egal în mintea mea de ambele părți.

Rânduiala mesagerului și întreaga lui stare împreună cu frumusețea chipului învață că mesajul vine de la Dumnezeu, dar cuvintele care îmi semnifică venirea unui pețitor mă conving să refuz învoirea. Căci, zice evanghelistul, văzând s-a tulburat.

Ce a văzut și pentru ce s-a tulburat? Văzându-l pe înger privind cu ochi curați, dar aducând mesajele unui pețitor. Luând aminte cu ochi curat, dar vorbind despre legăminte de nuntă. Auzind aceste cuvinte de nuntă și văzând felul vorbirii că nu este părtaș patimilor, Sfânta Fecioară s-a tulburat de contradicțiile cugetelor și fiind stăpânită de frică înțeleaptă, se uimea de străina închinare.

4. Dar ce spune către ea îngerul? Oare a lăsat-o pe ea să se tulbure de cugetele contradictorii? Oare a privit-o cum se zbuciuma de valurile nedumeririlor? Și atunci cum nu ar fi fost mustrat ca un rău slujitor al poruncii? Cum nu i s-ar fi răsplătit cu pedeapsă pe drept cuvânt că a lăsat-o pe Fecioară să se tulbure.

Ce îi spune: Nu te teme, Marie, nu am venit înșelare să-ți grăiesc ție, ci să-ți vestesc nimicirea înșelării. Nu am venit ca să înșel, ci să mă fac chezașul izbăvirii din înșelare. Nu am venit să-ți prad neprădata feciorie, ci să-ți binevestesc sălășluirea întru tine a Plăsmuitorului și păzitorului fecioriei. Nu te teme, Marie, nu sunt slujitor al vicleniei șarpelui, ci trimis al Celui ce nimicește șarpele. Acela prin cuvânt și-a vărsat veninul în firea omenească și amestecând otrava cu moartea, a vărsat vătămarea în toți, iar eu am venit până la margini,

concentrând în poruncile stăpânești viața cea fără de sfârșit, prin care se îndepărtează de la neamul oamenilor boala și capătă îndrăznire fericirea cea din Rai. Acela prin amăgirea îndumnezeierii l-a prăvălit pe Adam în neascultare și a schimbat petrecerea aceluia liberă de chinuri cu viața aceasta împovărătoare, iar eu îți binevestesc pe Creatorul tuturor că va îndumnezei pe om cu adevărat în prea curatele tale sânuri feciorelnice și va dezlega amăgirea îndumnezeirii. Am venit ca trimis al Mirelui, iar nu ca uneltitor, dătător de bucurie, iar nu pricină de întristare, mai înainte vestitor al mântuirii, iar nu sfătuitor al pierzaniei. Nu te teme, Marie, eu voi tămădui gândurile tale cu poruncile cele stăpânești, eu voi dezlega legăturile nedumeririi. Ai aflat har la Dumnezeu. Închinarea mea este a harului dumnezeiesc, nu slujitoare a firii omenești. Este a harului dumnezeiesc, iar nu a omenești uneltiri, este a harului dumnezeiesc, iar nu al comuniunii trupești. Este a harului dumnezeiesc care întrece orice cuget omenesc.

Dar când auzi de har, omule, să nu socotești că în zadar i s-a dat harisma Fecioarei, nici să nu presupui că darul era din iubire de cinste deșartă. A aflat har Fecioara la Dumnezeu, fiindcă s-a făcut pe sine vrednică de Creatorul, fiindcă prin frumusețea curăției și-a înfrumusețat sufletul și s-a pregătit pe sine să fie locaș vrednic de iubit Cuvântului, Celui ce a întărit cerurile. A aflat har la Dumnezeu, nu numai fiindcă și-a păzit fecioria fără de prihană, ci și fiindcă și-a păzit neîntinată dispoziția liberă a inimii, fiindcă din pruncie a fost sfințită lui Dumnezeu templu însuflețit netăiat de mână omenească, ci zidit de Împăratul slavei, din pricina nepătării trupului, a strălucirii fecioriei, a neîntinării curăției, a dispoziției inimii celei curate, din pricina neplecării sufletului spre păcat și a neschimbării din bine.

Pentru aceasta,vei lua în pântece și vei naște Fiu, pe care Heruvimii Îl slăvesc cu cutremur. Vei lua în pântece și vei naște Fiu, pe care cetele îngerilor se înfricoșează să-L privească, pe care făptura întreagă nu-L poate cuprinde, pe Creatorul pântecelui nestricăcios, nu stricând fecioria, ci pecetluind încuietorile fecioriei, care prin naștere nu va nimici curăția, ci o va arăta nestricată de toată întinăciunea. Vei lua în pântece pe Cel ce este pretutindeni, dar neîncăput nicăieri, pe care numai pântecele tău este crezut că poate să-L încapă fără strâmtorare. Vei lua în pântece pe Plăsmuitorul strămoșului tău. Despre tine a strigat și prorocul, zicând: Iată Fecioara va lua în pântece și va naște Fiu și vor chema numele lui Emanuil care se tâlcuiește „Cu noi este Dumnezeu”. Acesta Dumnezeu tare este, Stăpânitor, Domn al păcii și părinte al veacului ce va să vie.

Cele prorocite despre tine le binevestesc și eu astăzi și nu vin să-ți aduc cuvintele mele, ci aducând poruncile Celui ce m-a trimis. Acela l-a insuflat pe Isaia să prorocească despre tine. Acesta iarăși mi-a încredințat mie astăzi să binevestesc împlinirea prorociei de atunci care este pe cale de a se înfăptui. Și

iată, vei lua în pântece și vei naște Fiu și vor chema numele lui Emmanuil, care se tâlcuiește cu noi este Dumnezeu, dar fiindcă prin El se vor bucura de mântuire Îl vor numi Iisus, pe Cel ce i-a mântuit pe ei din păcatele lor. Căci numele Lui vine de la binefacere, chemarea numelui este de la folosul Lui, din fapte este lauda. Îl vor numi Iisus, prin care le curge lor bogăția nesecată a mântuirii, prin care sunt zdrobite boldurile morții, prin care înflorește harul nemuririi. Și cade stăpânirea păcatului, poartă biruință firea celui căzut. Acesta mare va fi și Fiu al Celui Preaînalt Se va chema. Mare va fi, cum și era, chiar dacă va îmbrăca strâmtorarea trupului, chiar dacă Își va încinge smerenia trupului. Mare va fi căci nici asumarea omenității nu-I va micșora măreția dumnezeirii, ci mai degrabă va înălța împreună cu ea smerenia omenității.

Mare va fi și după întrupare, sau dacă vrei, și după osteneli și după sudorile care curg în picuri mari și după ce a primit a pătimi toate câte obișnuiește să pătimească firea trupului. Pentru aceea, chiar dacă Îl vei vedea flămânzind, asudând, ostenind, ocărât, biciuit și la sfârșit răstignit, mort și îngropat, să nu presupui nimic nevrednic de Dumnezeu, cu privire la Cuvântul lui Dumnezeu. Căci Acesta mare va fi, precum și era, chiar dacă a primit de voie cele ale trupului și s-a supus legii firii noastre prin propriul trup. Mare va fi și Fiu al Celui Preaînalt Se va chema. Căci nu tu Îl vei numi, ci Acela Se va chema. Căci nu tu Îl vei numi cu numele, ci Acela va fi numit. Și de cine va fi numit? Fie în mod vădit că de Tatăl cel de o ființă care cunoaște exact firea Fiului, Căci nimeni nu a cunoscut pe Fiul decât numai Tatăl și nimeni nu a cunoscut pe Tatăl, decât numai Fiul, de la care este nașterea negrăită și mai înainte de veci a Fiului, Acesta are și cunoașterea Lui nemincinoasă.

Cel ce are și cunoașterea adevărată a Odraslei, Acesta este vrednic de crezare că I-a pus și numele potrivit. Pentru aceea și zice Dumnezeul tuturor și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos: Acesta este Fiul Meu cel iubit întru care am binevoit, de El să ascultați. Așadar numele Lui este dintotdeauna, chiar dacă abia acum i-a fost pus numele spre învățătura și cunoașterea noastră. De aceea și spune că va fi numit, iar nu că va fi. Căci era și mai înainte de veci, șezând împreună cu Tatăl cel de o ființă. Pe Acesta Îl vei lua în pântece și te vei arăta Maică a Lui. Pe acesta Îl va primi sânul tău feciorelnic, care nu a încăput în sălaș ceresc, al Cărui pumn ține toate și a Cărui lucrare a proniei este ținerea și menținerea ființelor, pe Acesta Îl vei lua în pântece.

5. Dar ce răspunde la toate acestea Preasfânta Fecioară? Oare nu cumva a fost îndată înmuiată de cuvinte sau deschizându-și auzul cu plăcere gândurilor, și-a dat fără cercetare încuviințarea? Nicidecum. Dar ce zice? Știu acum limpede că îmi descrii în cuvinte zămislirea și nașterea și pe Fiul meu, dar prin acestea și mai mult mi-ai mărit nedumerirea. Cum va fi mie aceasta de vreme ce eu nu știu

de bărbat? Căci orice naștere este prin unirea cu bărbat pe când înstrăinarea de unirea cu bărbat nu îngăduie nici auzului să conceapă zămislirea.

Cum îmi va fi mie odraslă, al Cărei Născător nu este cunoscut? Cum va fi aceasta? Și cine știe să tâlcuiască sfatul cel stăpânesc? Cine îndrăznește să afle pricină poruncii împărătești sau să expună rațiunea tainicei iconomii? Cine poate să vestească modul străinei nașteri? Cine poate pătrunde taina cea nepătrunsă? Cum va fi aceasta? Una știu, una am fost învățat, una am fost trimis să spun, și pe aceasta o spun: Duhul Sfânt va veni peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri. Acesta te va învăța cum vei naște, acesta îți va tâlcui cum vei zămisli, căci El este părtaș sfatului stăpânesc, ca fiind de un tron, iar eu sunt rob, slujitor al poruncilor stăpânești, nu tâlcuitor al poruncii, plinitor sunt al voii Lui, nu interpret al sfatului. Acesta va rândui toate, Acesta toate le cercetează, și adâncurile lui Dumnezeu. Eu însă strig: Bucură-te, ceea ce ești plină de har și laud minunea și mă închin nașterii, dar ca să spun modul zămislirii nu știu.

Dar dacă vrei să primești credința celor vestite ție și prin alte exemple, asemănând cele mari cu cele mici, crezând prin cele întâmplate deja pe cele viitoare, astfel vei lua în pântece și vei naște Fiu, precum toiagul lui Aaron a odrăslit nelucrat, lucrând cele ale celor ce aveau rădăcină, și precum ploaia a căzut din cer pe lână și a udat-o numai pe aceasta, iar pământul nu l-a rourat, tot așa și tu vei lua în pântece și vei naște Fiu. Aceasta o vestește mai dinainte strămoșul tău David, însuflat mai dinainte de Dumnezeu să vadă nașterea ta: Pogorî-Se-va ca ploaia pe lână și ca picăturile ce cad pe pământ. Precum rugul a primit focul și cum hrănind flacăra nu se strica, tot așa și tu vei zămisli Fiu, împrumutându-I trup, dând hrană focului nematerialnic și atrăgând în schimb nestricăciunea. Căci acestea toate au preînchipuit zămislirea ta, au făcut cunoscută mai dinainte nașterea, au zugrăvit de departe nașterea ta. Acestea au fost preînchipuite ca să adeverească negrăita ta naștere. S-au întâmplat mai dinainte ca să zugrăvească umbrit necuprinderea tainei. Căci rugul aprins, și roua care roura, și toiagul care dădea frunze, nu aduceau nici un folos vieții, nici nu îl atrăgea pe om spre lauda celui ce săvârșea minunea, ci minunea se întâmpla cumva fără rost, afară numai dacă nu preînchipuiau icoane și propovăduiri ale nașterii tale, ca și cum ar preceda venirea Stăpânului.

O ai, dacă vrei, și pe vecina și ruda ta Elisabeta spre exemplu. Iată și aceasta, a zămislit fiu, la bătrânețea ei, și aceasta este a șasea lună pentru ea, cea numită stearpă, că la Dumnezeu nimic nu este cu neputință. Căci Cel care desface legăturile sterpiciunii, Acesta poate să gătească naștere de la sine fără mijlocirea bărbatului. Cel ce reînnoiește rădăcina uscată și o face butuc roditor, Acesta și țarina cea nearată o va înnoi Sieși ca pe un ogor roditor.

6. Dar acestea arhanghelul le-a spus ca să o facă pe fecioara cea fără de pată să se învoiască. Ce răspunde la toate acestea prea cinstita Fecioară, patul cel ceresc, muntele cel sfânt, izvorul cel pecetluit, păstrat pentru Cel ce l-a pecetluit? Fiindcă Duhul cel Sfânt va veni lămurit, nu mă mai împotrivesc, nu mai spun nimic împotrivă: Fie mie după cuvântul tău. Dacă sunt socotită vrednică de Stăpânul, voi sluji bucuros voii Lui. Dacă Îi este drag Ziditorului făpturii ca eu să fiu templu Ziditorului, să zidească El Însuși casă cum a binevoit. Dacă Plăsmuitorul se odihnește în făptură, să plăsmuiască întru mine trupul Lui, cum știe El și cum voiește. Iată roaba Domnului fie mie după cuvântul tău. Să-mi fie mie cuvintele tale duse la împlinire cu fapta. Fie mie cuvintele tale potrivite cu faptele.

7. Dar sfânta și nestricata Fecioară arătând prin aceste cuvinte ascultare trimisului Stăpânului, a încheiat cuvântul, dar noi ce vom aduce Fecioarei? Ce laudă desfătătoare îi vom țese ei? Care altele decât cele ale căror temeiuri ni le-a dat nouă de la început Arhanghelul Gavriil, zicând:

- ✓ *Bucură-te, ceea ce ești plină de har. Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelui tău.*
- ✓ *Bucură-te, fiindcă vedem pe Soarele dreptății răsărind din tine și lumea cerească împreună cu cea pământească strălucind și alungând întunericul înșelării și strălucind lumii lumina harului.*
- ✓ *Bucură-te, ceea ce ești plină de har că lucrând nearat spicul care ne hrănește sufletul, ai nimicit semințele lăstarului celui stricător de suflet.*
- ✓ *Bucură-te, că pâinea dătătoare de viață care s-a copt în pântecele tău purtător de foc, ca într-un cuptor, ne-o oferi nouă ca ambrozie, risipind vătămarea mâncării celei aducătoare de moarte, ca pe o frământătură.*
- ✓ *Bucură-te, că ne-ai rodit nouă pomul vieții, uscând odrăslirile mâncării din pom, și dându-ne nouă dulceața cunoștinței.*
- ✓ *Bucură-te, ceea ce ești plină de har, că învistierindu-ți mărgăritarul cel de mult preț, ai transmis până la marginile lumii bogăția mântuirii.*

Binecuvântată ești tu între femei, că ai nimicit înfrângerea căderii femeii, preschimbând ocara înșelării în lauda neamului. Că întru tine, Fecioara, Cel ce a plăsmuit din feciorelnic pământ pe Adam la început îl replăsmuiește pe om astăzi din feciorelnicele tale sângiuri, fiindcă, țesând veșmântul trupului Cuvântului, ai acoperit goliciunea celui întâi zidit. Și pentru ce să le mai înșir pe toate?

- ✓ *Bucură-te, ceea ce ești plină de har, că întru tine s-au săvârșit cele mai presus de om și binecuvântarea tuturor bunătăților prin nașterea ta nouă ne-a înflorit.*

8. Însăți, o, Fecioară și Maică, singurul lucru nou și străin sub soare, tinde-ne nouă rugăciunea ta spre ocrotire și trimite ajutorul tău spre pază, întărește pe robul tău cel credincios și pe împăratul nostru dreptcredincios în virtute și în cinstirea de Dumnezeu, povățuindu-l să cârmuiască în chip înțelepțit de Dumnezeu cârmele împărăției celei de aici, arătându-l moștenitor al Împărăției celei de dincolo, a lui Hristos, adevăratul nostru Dumnezeu, Fiul tău și Stăpânul, pe care fie ca noi toți să o dobândim cu harul și cu iubirea de oameni ale lui Hristos Însuși, adevăratul Dumnezeul nostru, Cel zămislit fără de sămânță, odrăslit negrăit și născut netâlcuit din tine. Că El ne-a făcut pe noi, și noi suntem poporul Lui și oile pășunii Lui, și Lui îi trimitem slavoslovia și închinăciunea noastră, împreună cu Tatăl cel împreună fără de început și de o ființă și cu de viață dătătorul Duh Cel de o fire și împreună veșnic, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

(Sfântul Fotie cel mare, Omilia 5 la Buna Vestire, în curs de apariție la Editura Doxologia)

Sfântul Luca al Crimeei - Cuvinte la Bunavestire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu - Credinţa noastră nu este zadarnică

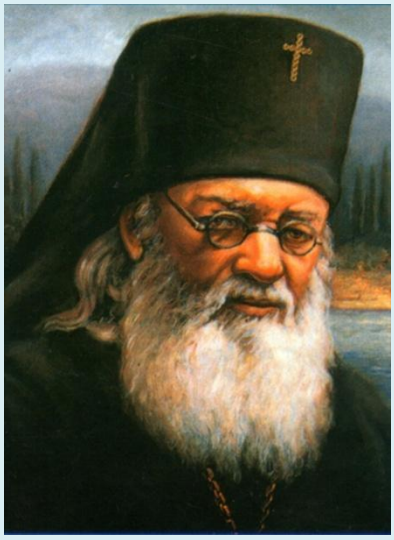

7 aprilie 1945

„Astăzi este începătura mântuirii noastre şi arătarea tainei celei din veac: Fiul lui Dumnezeu Fiu Fecioarei Se face şi Gavriil harul binevesteşte”. Acum s-a împlinit **taina cea mare a credinţei noastre creştineşti**, s-a împlinit lucrul pe care ***cu şapte sute de ani înainte de Naşterea Domnului Iisus Hristos l-a prezis Sfântul Proroc Isaia: Iată, Fecioara va lua în pântece şi va naşte fiu, şi vor chema numele Lui Emanuil, care înseamnă: „Cu noi este Dumnezeu”.***

De ce spunea acest sfânt proroc că Domnul va fi numit Emanuel, dacă Arhanghelul Gavriil, care a heretisit-o acum pe Preasfânta Fecioară Maria, a zis că Ea îi va pune numele de Iisus? Ce să însemne acest lucru? ***El se lămureşte prin înţelesul numelui de Emanuel:*** „**cu noi este Dumnezeu**”.

Toate popoarele creştineşti, toţi cei ce au crezut în Domnul Iisus Hristos, îl numesc Mântuitor, Dumnezeu Adevărat, Care a trăit cu oamenii pe pământ. Prin aceasta s-a şi îndreptăţit numele de **Emanuel, „cu noi este Dumnezeu”,** despre care vorbea proorocul. ***Emanuel este Dumnezeu-Omul, Dumnezeu Care este cu noi, Dumnezeu în trup.*** S-a săvârşit taina cea neasemuită a mântuirii noastre, despre care citim la Sfântul Apostol Pavel: ***Cu adevărat, mare este taina bunei credinţe: Dumnezeu S-a arătat în trup*** (1 Tim. 3, 16). El spunea că ***sfinţii îngeri ar vrea să pătrundă această neobişnuită taină, însă nici lor nu le este dat să cunoască toate adâncurile ei. Şi atunci, noi, slabii şi neputincioşii, să încercăm a o pătrunde?***

Noi ştim însă că dogmele privitoare la Dumnezeirea-Omenitatea Domnului Iisus Hristos – şi la întruparea Lui fără de sământă din Preasfânta Fecioară

Maria alcătuiesc temeiul întregii noastre credinţe creştineşti: căci **dacă nu am crede în faptul că Domnul Iisus Hristos este cu adevărat Fiul lui Dumnezeu, Care S-a întrupat din Preasfânta Fecioară Maria, zadarnică ar fi nădejdea noastră în mântuire.** Însuşi Domnul Iisus Hristos spunea despre Sine că este Fiul lui Dumnezeu, Pâinea, cea Cerească, pogorâtă din Cer. ***Noi primim acest adevăr cu toată inima noastră şi nu încercăm a pătrunde adâncul*** fără fund al arătării lui Dumnezeu în trup.

Şi totuşi, **pe cât ne este cu putinţă, să ne străduim a înţelege: *de ce a fost neapărată nevoie de întruparea Fiului lui Dumnezeu, de ce a fost nevoie ca El să ia trup omenesc?*** Oare nu pentru a ne mântui de moartea veşnică şi de stăpânirea diavolului prin Crucea Sa, prin cumplitele Sale pătimiri de pe Golgota şi moartea de ocară?

Potrivit negrăitului Sfat Dumnezeiesc, ***a fost neapărată nevoie ca Domnul nostru Iisus Hristos să „calce cu moartea pe moarte", să Se întrupeze şi să ia Trup omenesc şi să moară cu moarte omenească adevărată.*** Domnul Iisus Hristos a adus această jertfă cutremurătoare ca să ne apropie pe noi de Dumnezeu, ca să ne facă din oameni muritori dumnezeu-oameni, trăitori în veci. El S-a făcut Dumnezeu-Om şi ne-a deschis spre dumnezeu-omenitate, spre împărtăşirea noastră, în trupul înnoit, de veşnică şi nesfârşită apropiere către sfinţenia Dumnezeirii. Iar dacă lucrurile stau aşa, atunci, firește, **El nu putea să facă asta rămânând numai Dumnezeu**. Trebuia, deci, ca El să Se facă Dumnezeu-Om, trebuia să Se întrupeze din Preasfânta Fecioară Maria.

Faptul acesta – ***întruparea Fiului lui Dumnezeu – este nemăsurat de mare***, aşa s-a cuvenit să fie prevestit în chip minunat – prin arătarea Arhanghelului Gavriil către Preasfânta Fecioară Maria: şi ***binevestirea lui a fost cea mai mare dintre toate binevestirile pe care le-a auzit vreodată neamul omenesc.*** În Nazaret, în locuinţa sărăcăcioasă a Preasfintei Fecioare Maria, au răsunat uluitoarele cuvinte: ***Bucură-Te, Ceea ce eşti plină de har! Domnul este cu Tine. Binecuvântată eşti Tu între femei*** (Lc. l, 28), adică mai binecuvântată decât oricare dintre femei.

Preasfânta Fecioară Maria tăcea. Oare a fost cuprinsă de spaima şi fiorul fireşti pentru un om obişnuit la vederea unui Arhanghel? Nu, **nu spaima a cuprins-o, ci tulburarea datorată neobişnuitei heretisiri.** Fecioara nu s-a înspăimântat de arătarea neobişnuită, fiindcă ***Ea însăşi era mai sfântă decât toţi sfinţii, şi sufletul ei curat era asemănător îngerului prin curăţia sa duhovnicească. Ea şi-a văzut numai*** **nedumerirea** cu totul de înţeles, întrebând: ***Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat? Şi a primit răspunsul minunat: Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt Te va umbri*** (Lc. l, 34-35).

A fost vreodată o fecioară asemenea Preasfintei Maria în curăţie şi sfinţenie? Nu. **N-a fost nicicând şi nu va fi.** Negrăită şi uimitoare, înveşmântată în dumnezeiască slavă e marea taină a întrupării Domnului nostru Iisus Hristos.

Şi atunci, ***cum să nu ne plecăm cu toată inima înaintea Preasfintei Fecioare***, Care a devenit organ al marii şi nepătrunsei taine Dumnezeieşti? ***Cum să nu o numim „Ceea ce eşti mai cinstită decât heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât serafimii”?*** Oare Maica împăratului Ceresc nu se cuvenea să fie pusă de către noi mai presus de toate Puterile Cereşti, mai presus de toate slugile Lui? Iar arhanghelii, heruvimii şi serafimii sunt slugi ale lui Dumnezeu.

Bineînţeles, suntem datori să o cinstim cu toată inima şi să o socotim Mama noastră Cerească, străduindu-ne să o urmăm în virtuţi şi să îi împlinim cuvintele pe care le cântăm la fiecare utrenie, pe care le-a grăit ea către Elisabeta, mama Înainte-Mergătorului Domnului: ***Că a căutat spre smerenia roabei Sale, şi iată de acum Mă vor ferici toate neamurile*** (Lc. l, 48). **Noi toţi, creştinii ortodocşi, o fericim pe Preasfânta Fecioară Maria potrivit cu învăţătura Sfintei Scripturi – dar, cu durere trebuie s-o spunem, vrăjmaşii Bisericii lui Hristos – protestanţi, sectari şi alţi eretici – nu iau parte la această lăudare a ei de către lumea ortodoxă**. Ei tăgăduiesc cu desăvârşire cinstirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, zicând că Maica lui Dumnezeu a fost o simplă femeie evlavioasă, ca multe altele, şi chiar ne osândesc pentru faptul că îi înălţăm rugăciuni şi spunem adresându-ne ei: **„Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuieşte-ne pe noi”** (nota trad.: Aşa stă scris în cărţile de cult greceşti, aşa stă scris şi în cele ale slavilor ortodocşi. În România s-a înlocuit „mântuieşte-ne” cu „miluieşte-ne”). **Ei spun: „*Cum se poate aşa ceva – să cauţi mântuirea la o femeie evlavioasă? Noi avem un singur Mântuitor – pe Domnul Iisus Hristos; doar El ne mântuieşte, şi alţi mântuitori nu sunt*”.**

Iată răspunsul nostru. Noi ne adresăm Maicii lui Dumnezeu ca Apărătoarei noastre. Ştim că ea nu a mântuit lumea nemijlocit, că Dumnezeiescul ei Fiu ne-a mântuit cu Crucea Sa. Ea poate însă ajuta mântuirii noastre prin rugăciunile Sale înaintea Fiului Său, şi noi cerem rugăciunile Ei, care au atâta putere înaintea lui Hristos.

Sfântul apostol Pavel spunea despre sine: ***Tuturor toate m-am făcut, ca, în orice chip, să mântuiesc pe unii*** (l Cor. 9, 22). El îl îndemna pe apostolul Timotei: ***Ia aminte la tine însuţi şi la învăţătură; stăruie în acestea, căci, făcând aceasta, şi pe tine te vei mântui, şi pe cei care te ascultă*** (l Tim. 4, 16).

Precum vedem din Sfânta Scriptură, **şi sfinţii apostoli ne mântuiesc. Cum? La fel ca Preasfânta Născătoare de Dumnezeu – *prin rugăciunile lor, prin învăţătura lor, prin apropierea lor faţă de noi şi faţă de Domnul Iisus Hristos*.**

Dacă apostolii pot să ne mântuiască, de ce să nu ne poată mântui Maica lui Dumnezeu? Ea e Apărătoarea noastră, Maica plină de har a întregului neam creştinesc. De aceea şi strigăm către ea: „***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuieşte-ne pe noi***”.

Noi o numim Stăpână, împărătească a Cerurilor – iar sectanţii se smintesc de asta: „Noi avem un singur împărat – pe Dumnezeu”. ***Dar n-avem noi dreptate să o numim împărătească, de vreme ce este Maica împăratului?*** Şi la oameni orice mamă de împărat poartă titlul de împărătească. Cu acelaşi înţeles îi dăm şi noi numele de împărătească a Cerurilor, fiindcă este Maica împăratului nostru, a Domnului Iisus Hristos. ***Noi o numim Stăpână fiindcă are marea stăpânire de a ne apăra de diavol.*** Iar nefericiţii de sectari tăgăduiesc acest sfânt ajutor dumnezeiesc al Preasfintei Fecioare Maria.

Domnul să-i oprească! Iar pe noi să ne oprească de* la *orice împărtăşire cu sectarii, ca nu cumva să ne abată în calea pierzării. Iar Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, al cărei praznic atât de mare îl prăznuim astăzi, să ne mântuiască de diavol şi de toate slugile lui.

Amin.

Sfântul Luca al Crimeei - Cuvinte la Bunavestire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu - „Pe Tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu Te mărim”

Buna vestire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu este unul dintre cele mai mari evenimente din istoria lumii, pe care o prăznuim acum nu doar ***cu bucurie şi cu dragoste***, ci şi ***cu frică plină de cutremur***, fiindcă aceasta este „începătura”, adică începutul mântuirii noastre.

Nu voi mai repovesti ***marea, unica în istoria lumii, convorbire dintre Arhanghelul Gavriil şi Preasfânta Fecioară Maria***; mă voi opri doar asupra cuvintelor: ***Duhul Sfânt Se va pogorî peste Tine şi puterea Celui Preaînalt Te va umbri; pentru aceea şi Sfântul Care Se va naşte din Tine, Fiul lui Dumnezeu Se va chema*** (Lc. l, 35).

- *Nimeni, niciodată, de la facerea lumii şi până la sfârşitul ei, nu s-a născut şi nu se va mai naşte ca Dumnezeu-Omul Iisus Hristos.*
- *Nimeni, niciodată, nu s-a născut fără sămânţă bărbătească.*
- *Nimeni nu s-a născut şi nu se va mai naşte prin pogorârea Sfântului Duh.*
- *În nimeni, niciodată, nu S-a sălăşluit Duhul lui Dumnezeu cu o asemenea plinătate desăvârşită cum S-a sălăşluit în Preasfânta Fecioară Maria.*
- *Pe nimeni nu l-a umbrit puterea Celui Preaînalt şi aceasta n-a sfinţit nici un pântece de mamă cu atâta deplinătate şi putere cum a sfinţit pântecele Preasfintei Fecioare.*

Să vă amintiţi ce vă spun despre unirea deplină a Duhului lui Dumnezeu cu fiinţa omenească a Mariei.

Duhul şi sufletul omenesc îşi au începutul în Duhul lui Dumnezeu, fiindcă în primul capitol al Sfintei Biblii se spune că Dumnezeu L-a făcut pe omul cel

dintâi, Adam, din ţărâna pământului şi a suflat în faţa lui suflare de viaţă. Cu Duhul lui Dumnezeu poate avea împărtăşire duhul omenesc, care de la El îşi are obârşia, la fel cum în natură au împărtăşire toate cele înrudite între ele.

Despre putinţa strânsei împărtăşiri cu Dumnezeu ştim din cuvintele rostite de însuşi **Domnul nostru Iisus Hristos**: ***Dacă Mă iubeşte cineva, va păzi cuvântul Meu, şi Tatăl Meu îl va iubi, şi vom veni la el, şi locaş la el vom face*** (In. 14, 23).

Şi **apostolul Pavel** îi întreabă, ai zice cu mirare, pe creştinii din Corint: ***Nu ştiţi, oare, că voi sunteţi templu al lui Dumnezeu şi că Duhul lui Dumnezeu locuieşte în voi?*** (l Cor. 3, 16).

Din Vieţile Sfinţilor se ştie în ce împărtăşire îndeaproape cu Dumnezeu îşi petreceau aceştia sfânta lor viaţă, fiind locaşuri ale Duhului Dumnezeiesc – dar nici această adâncă împărtăşire cu Dumnezeu nu poate fi pusă alături de starea harică cea mai presus de îngeri şi de arhangheli în care s-a aflat Preasfânta Fecioară Maria după ce Duhul Sfânt S-a pogorât asupra ei.

Lucrul acesta nu l-a înţeles sau, pesemne, n-a vrut să-l înţeleagă nefericitul eretic Nestorie, care spunea că Preasfânta Născătoare de Dumnezeu ar fi născut pe omul simplu Iisus Hristos, cu care Dumnezeu S-ar fi unit doar mai apoi, şi ca atare el o numea pe Fecioara Maria Născătoare de Hristos, nu Născătoare de Dumnezeu.

Dacă Nestorie ar fi avut câtuşi de puţină dreptate, ar fi însemnat că Domnul nostru Iisus Hristos nu ar fi Fiul lui Dumnezeu şi Dumnezeu-Om, ci numai unul dintre numeroşii sfinţi mari cărora trebuie să li se dea numele de adevărate temple şi locaşuri ale Tatălui şi ale Fiului şi ale Duhului Sfânt din pricina nemărginitei lor iubiri faţă de Dumnezeu şi a împlinirii desăvârşite a tuturor poruncilor lui Hristos. Precum vedeţi, Nestorie şi-a meritat anatema din partea celui de-al Treilea Sinod Ecumenic.

Cu aceasta aş putea să-mi închei cuvântul de laudă închinat acestui mare praznic al Bunei Vestiri, însă nu vreau să las nebăgate în seamă cuvintele Arhanghelului Gavriil, care pătrund în orice inimă curată: ***Bucură-te, ceea ce eşti plină de har! Domnul este cu Tine!***

Spuneţi-mi, voi toţi, cei de un suflet cu mine: ***poate fi pentru voi vreo bucurie mai înaltă şi mai curată decât înţelegerea şi chiar simţirea faptului că Domnul este cu voi, că El v-a îndrăgit pentru împlinirea poruncilor Lui, că El va veni la voi cu Tatăl Său Cel fără de început şi îşi va face sălaş în voi?***

Domnul şi Dumnezeul nostru Iisus Hristos să vă învrednicească pe voi pe toţi, cu rugăciunile Preasfintei şi Preacuratei Fecioare Maria, de această preaînaltă fericire şi bucurie!

1957

(Sfântul Luca al Crimeei – "La porţile Postului mare. Predici la Triod")

Sfântul Iustin Popovici – Bunavestire - Taina mai presus de taină

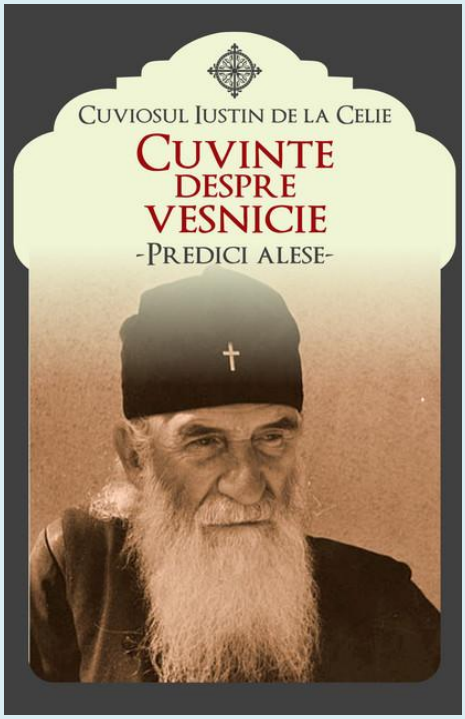

Nici Crăciunul, nici Paştele, nici Boboteaza, nici Schimbarea la Faţă nu sunt numite Bunavestire. Şi iată că Praznicul de astăzi se numeşte Bunavestire. De ce? Ce fel de Bunăvestire a coborât din Ceruri? Ce s-a întâmplat în amara noastră viaţă lumească? Oare este posibilă Bunavestire în lumea în care există moartea? Oare este posibilă adevărata dreptate în lumea în care totul se preface în spasmele morţii, înaintea monstrului morţii?

Astăzi s-a petrecut cea mai mare Bunăvestire. Ce s-a întâmplat? Astăzi Sfântul Arhanghel Gavriil vine la Sfânta Fecioară şi îi aduce la cunoştinţă această Bunăvestire: ***Vei naşte Fiu şi vei chema numele lui Iisus-Mântuitorul şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit (Luca 1, 31-33).***

Cum este posibil ca Domnul şi Dumnezeul necuprins să Se nască din fecioară? Cum să Se zămislească în trupul Preasfintei Fecioare? Taina aceasta este mare, mai presus decât toate tainele.

Căci ce a adus Domnul cu Sine şi cine este Domnul Hristos? El, Singurul Adevăratul Dumnezeu, S-a pogorât în lumea noastră pământească plină de dumnezei mincinoşi şi a arătat şi cu adevărat a dovedit că este Dumnezeul cel Adevărat, Singurul Dumnezeu între toţi Sfinţii, Căruia de-a pururi, cu vrednicie I se pleacă toată făptura.

Şi în timp ce El se afla în lumea aceasta, dăruieşte cu uşurinţă fiecăruia dintre noi slobozirea de dumnezeii mincinoşi. Nu numai atunci, acum două mii de ani, când Domnul S-a făcut om şi S-a pogorât pe pământ, erau dumnezei mincinoşi. Şi astăzi lumea este plină de dumnezei mincinoşi, este plină de dumnezei nepoftiţi, oameni care vor să-L schimbe pe Unicul Dumnezeu cel Adevărat cu ei înşişi. Este plină de ei Europa şi Asia şi America şi Africa. Este plină de hristoşi mincinoşi, este plină de proroci mincinoşi, este plină de dumnezei mincinoşi. ***Şi atunci când eşti tulburat în lumea plină de dumnezei mincinoşi şi te întorci către Singurul Dumnezeu cel Adevărat, către Domnul Hristos, atunci din suflet fuge tot întunericul, tot întunericul şi rătăcirea care îl scapă de dumnezeii mincinoşi. Atunci tu aparţii Singurului Dumnezeului celui Adevărat şi simţi cum întregul Cer intră în sufletul tău, cum odihna şi pacea, toţi îngerii împărăţesc întru tine.***

Domnul Hristos în această lume împreună cu adevărata Sa Dumnezeire veşnică! Iată, El este împreună cu imensa Bunavestire, căci veşnicul adevăr dumnezeiesc este Bunavestire pe care Domnul Hristos a creat-o şi a oferit-o lumii, în primul rând a oferit-o lumii. Nu numai că a vorbit despre adevăr, ci a arătat că El este Adevărul (Ioan 14, 6), Adevărul dumnezeiesc veşnic.

Şi apoi, nu este minunată Vestea cea Bună căDomnul Hristos ne-a dăruit nouă, oamenilor, Viaţa veşnică? ***El este Viaţa cea Veşnică şi dumnezeiască şi ne-a dăruit aceasta prin Învierea Sa, prin biruinţa asupra morţii.*** Mai există oare pentru om o veste mai bună ca aceasta? Mai există vreo veste mai bună ca aceasta, că moartea este biruită şi este înlocuită de Viaţa veşnică, pe care Domnul Hristos o dăruieşte fiecăruia care crede în El?!

Cine va putea număra toate veştile vune pe care Domnul Hristos ni le-a adus în această lume? Ce putem spune despre învăţătura Sa sfântă, despre Sfânta Sa Evanghelie? Iată, aceasta este învăţătura dumnezeiască, veşnică, netrecătoare, învăţătura care ne spune toate tainele vieţii noastre omeneşti şi în lumea aceasta şi în cealaltă. Ne spune întreaga soartă omenească atunci când este împreună cu Dumnezeu şi împotriva lui Dumnezeu şi întreaga soartă amară şi înfricoşătoare atunci când omul este în preajma diavolului prin păcate, prin păcate nepocăite. ***Evanghelia Domnului Hristos este cu adevărat vestea cea bună nevăzută în lumea aceasta, Vestea cea bună pentru fiecare fiinţă omenească în toate lumile. Şi tot ceea ce este al lui Hristos, fraţilor, totul este de fapt bunăvestire lângă Bunăvestire, fiecare concepţie a Sa, fiecare părere de-a Sa, fiecare minune de-a Sa, fiecare lucrare de-a Sa: Bunăvestire lângă Bunăvestire! Şi, de aceea, de la venirea Sa în această lume, pământul a devenit Cer, aşa cum se spune în rugăciunile citite astăzi în biserică. Atunci când pământul devine lăcaş dumnezeiesc, atunci într-adevăr Domnul este împreună cu noi.***

De aceea ziua de astăzi este de fapt praznicul Preacinstitei Născătoare de Dumnezeu, vestea cea bună a Preasfintei de Dumnezeu Născătoare. Căci ea a împlinit întreaga Evanghelie a Domnului Hristos. ***Ea a trăit în iadul vieţii noastre pământeşti într-un mod aşa de neprihănit, aşa de sfânt încât s-a învrednicit să nască pe Dumnezeu şi să devină Născătoare de Dumnezeu. Noi, oamenii, nu ne putem închipui o slavă şi o cinste mai mare decât aceea că fiinţa omenească să devină Născătoare de Dumnezeu, Maică a Domnului. Ce slavă, ce cinste, ce măreţie! Aceasta aparţine ei, singurei celei fără de păcat, pe lângă Dumnezeu cea mai desăvârşită în neamul omenesc, Preasfânta Maică a Domnului. Ea este întreaga întruparea tuturor veştilor bune ale lui Hristos.***

⇒ *Dacă nu ar fi fost ea, nu ar fi fost Dumnezeu în această lume.*
⇒ *Dacă nu ar fi fost ea, nu ar fi fost creştinismul în această lume.*
⇒ *Dacă nu ar fi fost ea, nu ar fi fost Dumnezeu cel Adevărat în această lume.*
⇒ *Dacă nu ar fi fost ea, nu ar fi fost Adevărul veşnic în această lume.*
⇒ *Dacă nu ar fi fost ea, nu ar fi fost Evanghelia lui Hristos.*

De aceea ea este fără de asemănare mai slăvită decât Heruvimii şi Serafimii. De aceea, ***la acest mare şi sfânt praznic ne închinăm şi ne rugăm Preasfintei Maici a Domnului, atot bucuria noastră, ca să se roage necontenit Prea iubitului Său Fiu, Singurului Dumnezeului cel Adevărat şi Domnului Hristos, pentru neamul omenesc, pentru fiecare fiinţă omenească, pentru fiecare zidire din lume, pentru fiecare pasăre, pentru fiecare animal, pentru fiecare creatură, pentru fiecare stea, căci totul până la ea şi fără ea s-a scufundat în moarte, în păcat şi în întuneric şi de la ea şi prin ea totul se ridică deasupra morţii, deasupra păcatului şi se grăbeşte şi zboară spre lumile cereşti. Fie ca ea, singura Curată şi Prea binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, atot milostivă Maică a tuturor fiinţelor omeneşti, să ne conducă şi să ne călăuzească neîntrerupt în viaţa noastră zilnică, în fiece zi şi în fiece noapte, pentru ca prin întreaga noastră viaţă să-I slujim Domnului, Singurului Dumnezeu celui Adevărat, lui Iisus Hristos, în toate lumile şi astfel să ne izbăvească de păcate, de moarte, de diavol, de iad şi veşnic să-I slujim Minunatului Domn Iisus Hristos.***

Întotdeauna să cădem în genunchi la rugăciune către Preasfânta Maică a Domnului, către această Bucurie mai presus de bucuria neamului omenesc, către această Sfântă mai presus de Arhangheli şi mai presus de îngeri. Fie ca ea să ne fie întotdeauna protectoare şi conducătoare şi călăuzitoare prin întreaga viaţă şi în lumea aceasta şi în cealaltă, ca întreaga noastră viaţa să fie spre lauda şi slava Singurului Adevăratului Dumnezeu, a Domnului Iisus Hristos, Fiului Preasfintei Maici a Domnului, singurei Adevăratei Născătoare de Dumnezeu. Ei i se cuvine

cinstea şi slava şi lauda şi toate rugăciunile noastre şi pentru ale sale rugăciuni, Fiul său cel Minunat, Domnul Hristos, să primească rugăciunile noastre şi suspinele noastre şi să-i mântuiască pe toţi şi pe toate. Amin.

(din: Cuviosul Iustin de la Celie, Cuvinte despre veşnicie – predici alese, Editura Egumeniţa, 2013)

Sfântul ierarh Serafim (Sobolev) – Predici la Buna Vestire

O melodie superbă: Bucură-te, cea plină de dar - Dragoş Alexandru
https://www.youtube.com/watch?v=H3RrP7Xm7_4

Cuvânt la Buna Vestire - Buna vestire este izbăvirea neamului omenesc de „blestemul cel dintâi"

Ţinut în Biserica rusă "Sfânta Parascheva" din Sofia, la 25 martie/7 aprilie 1946

Astăzi toată făptura se veseleşte,... căci legătura blestemului strămoşului s-a dezlegat (Sedelda după a 3-a catismă, gl. al 3-lea).

Sfânta Biserică, la slujba vecerniei praznicului Bunei Vestiri, la una din stihirile stihoavnei ne face atenţi la aceste cuvinte: Iată chemarea din nou s-a arătat acum nouă: Dumnezeu,... se uneşte cu oamenii;... Fecioara primeşte bucuria;... lumea se
dezleagă de blestemul cel dintâi (Stihira a 3-a).

Iar la sedelna utreniei din slujba Buneivestiri se spune: Astăzi toată făptura se veseleşte,... căci legătura blestemului strămoşului s-a dezlegat (Sedelda după a 3-a catismă, gl. al 3-lea).

În sfârşit, la una din stihirile aceleiaşi slujbe a utreniei auzim aceste cuvinte: Cuvântul cel mai presus de fiinţă, chipul robului primeşte şi se face trup ... şi pe Adam îl zideşte din nou în pântecele Celeia ce L-a zămislit... (Stihira a 4-a la lau-de).

Prin toate aceste cuvinte din slujba Buneivestiri, Sfânta Biserică ne arată, iubiţilor întru Hristos fiii mei, ce dar nemărginit ni s-a făcut la Bunavestire. Acest dar este izbăvirea noastră de blestemul pentru care i-a aruncat Dumnezeu din Rai pe strămoşii noştri, pentru păcatul originar, şi prin ei acest blestem a căzut asupra întregii omeniri. Groaznică nefericire a fost pentru noi acel blestem. În esenţa sa, el a fost despărţirea oamenilor de Dumnezeu sau - ceea ce este acelaşi lucru - îndepărtarea lor de fericirea Raiului atât pe pământ, cât şi în viaţa viitoare, căci uşile Raiului erau închise chiar pentru drepţii Vechiului Testament.

Pentru prima dată după cădere, Dumnezeu s-a unit cu omul la Bunavestire, când în pântecele Preacuratei Fecioare Maria a avut loc zămislirea lui Dumnezeu Cuvântul, a avut loc întruparea Lui. Atunci a sosit vremea întoarcerii către oameni a fericirii pierdute a Raiului.

Astfel, ***Bunavestire a devenit pentru noi începutul izbăvirii de blestem, unirea cu Dumnezeu şi întoarcerea fericirii Raiului. În aceasta stă însemnătatea fundamentală si mântuitoare pentru noi a Bunei vestiri. Nu în zadar ea este numită de Sfânta Biserică început sau izvor al mântuirii noastre.***

Se înţelege că în momentul Buneivestiri a avut loc doar unirea lui Dumnezeu cu omul, iar fericirea Raiului a început să fie simţită când s-a format Biserica lui Hristos pe pământ.

Aici, în Biserică, primim această fericire din multele şi duhovniceştii izvoare: în rugăciunile şi slujbele Bisericii, dar mai ales în Tainele ei, în cuvintele Scripturii dumnezeieşti, în vieţile şi sfânta învăţătură a Părinţilor şi bineplăcuţilor lui Dumne-zeu.***Oamenii sfinţi sunt pentru noi ca nişte izvoare de mare mângâiere a Raiului.***

Despre aceasta mărturiseşte evlavia mare a ruşilor către oamenii sfinţi. Din ce cauză se întâmplă acest lucru? Fiindcă prin ei Domnul arăta mărturii autentice ale

atotputerniciei Sale, ale milostivirii şi înţelepciunii; fiindcă prin sfinţi Domnul săvârşea minunile Sale, atât de dorite şi îmbucurătoare inimii noastre. Prin ei se turna bucuria dumnezeiască în inimile acelor credincioşi care aveau comuniune cu sfinţii.

Nu în zadar mitropolitul Moscovei, Filaret spunea: „Atingându-ne de sfinţi, ne atingem de Hristos însuşi, Care locuieşte şi împărăteşte în ei cu harul Său“.

Desigur, această fericire a Raiului este dobândită de cei care singuri năzuiesc spre ea, pe calea împlinirii neabătute a poruncilor dumnezeieşti. Cum prin călcarea poruncii dumnezeieşti fericirea Raiului a fost pierdută, aşa prin împlinirea porun-cilor, noi iarăşi o dobândim cu ajutorul Darului Sfântului Duh.

De aceea, să împlinim neabătut, iubiţilor întru Htristos fraţi şi surori, poruncile dumnezeieşti. Pentru aceasta să fugim cu desăvârşire de păcate. Iar dacă cel mai pierzător şi groaznic este pentru noi păcatul ereziei, să ne abatem cu desăvârşire de la erezii, şi mai ales de la cele contemporane... Acestea sunt cu atât mai periculoase şi pierzătoare pentru noi, cu cât ele nu neagă credinţa în Hristos, ca al doilea Ipostas al Dumnezeirii. Totuşi, prin falsa învăţătură, ele neagă lucrarea lui
Hristos pe pământ, distrug toată lucrarea Lui dumnezeiască pentru mântuirea noastră.

Astfel, de exemplu, se răspândeşte părerea teologică după care Domnul n-ar fi hotărât în Rai blestem asupra primilor oameni şi prin ei asupra întregii omeniri, pentru încălcarea poruncii Sale. Aţi auzit acum, iubiţilor, cuvintele din slujbele Buneivestiri, prin care Biserica învaţă clar şi subliniază că acest blestem a fost hotărât de către Dumnezeu, de aceea el este numit de Biserică cel dintâi, strămoşesc şi vechi. Blestemul sau anatema este îndepărtarea noastră de Dumnezeu, care este izvorul vieţii şi fericirii; blestemul este moarte trupească şi sufletească.

După cuvintele episcopului Teofan Zăvorâtul, acest blestem era prezent în urmă-toarele cuvinte spuse primilor oameni:... căci, în ziua în care vei mânca din el (pomul cunoaşterii binelui şi răului), vei muri negreşit (Facere 2, 17), desigur pentru cazul neîmplinirii acestei porunci. Protopărinţii noştri nu au împlinit această poruncă, au căzut în păcatul strămoşesc şi blestemul a devenit realitate. Astfel, dacă nu era păcatul strămoşesc, nu era nici blestemul. Ultimul este efectul, iar păcatul strămoşesc, cauza. Este clar că negarea acestui blestem înscris în Biblie duce după sine la negarea păcatului strămoşesc. Una şi cealaltă se află într-o relaţie strânsă. Negând blestemul, negăm păcatul strămoşesc. Dacă vom nega păcatul strămoşesc, prin aceasta vom distruge toată lucrarea dumnezeiască.

Într-adevăr, dacă nu era păcatul strămoşesc, atunci nici Mântuitorul nu avea pentru ce veni în lume, pentru a ne răscumpăra din păcatul strămoşesc, pentru a ne izbăvi de blestemul, care lor li se pare că nu exista. În acest caz, în lucrarea lui Hristos n-ar mai fi loc pentru naşterea, patimile, moartea şi învierea Lui şi trimiterea Duhului Sfânt peste apostoli. În acest caz, nu ar mai avea sens nici chiar Bunavestire, acest izvor sau început al mântuirii noastre, căci toate aceste evenimente au fost provocate de păcatul strămoşesc şi blestemul pentru acest păcat.

De aici este clar cât de important este să ne păstrăm neatinsă credinţa şi aşa neschimbată, desăvârşit s-o mărturisim. Să împlinim fără greş porunca lui Dumne-zeu despre credinţă şi celelalte legi dumnezeieşti! Atunci toate roadele Bunei-vestiri:

⇒ *izbăvirea de blestem,*
⇒ *unirea cu Dumnezeu şi*
⇒ *fericirea Raiului vor fi moştenirea noastră.*

Atunci chiar aici, aflându-ne în trup, vom simţi o mai mare fericire decât cea pe care o simţeau primii oameni în Rai, în starea lor nevinovată.

în una din stihirile din slujba vecerniei Buneivestiri, Sfânta Biserică pune pe buzele Preacuratei Fecioare Maria aceste cuvinte:... voi naşte pe Cel fără de trup,... ca să ridice... pe om la cinstea cea dintâi - aici se înţelege fericirea Raiului, pe care o simţeau primii oameni. Dar ce va însemna, când noi ne vom ridica la fericirea prin contopire, adică, după raţiunea Sfinţilor Părinţi, unirea cu Trupul şi Sângele Domnului nostru, cea mai mare şi mai grozavă Taină? Prin ea ne unim cu Hristos, adevăratul nostru Dumnezeu, cu toată fiinţa noastră, ne facem asemenea Lui în Har şi ne îndumnezeim, de aceea noi ne vom ridica la o fericire mult mai mare decât o aveau primii oameni in Rai. Asemenea unire minunată, apropiată şi părintească nu aveau primii oameni în Rai.

De aceea drepţii Noului Testament, sfinţii bineplăcuţi ai lui Dumnezeu, pentru împlinirea neabătută a poruncilor, simţeau o asemenea bucurie dumnezeiască, pe care nu o aveau protopărinţii noştri până la cădere. Aceasta e adevărat, căci atunci nu era marea Taină a Euharistiei, nu erau Trupul şi Sângele lui Hristos, cel mai mare rod al Buneivestiri.

Vă felicit, iubiţilor întru Hristos fiii mei, cu praznicul Bunei-vestiri! Din toată inima cer în rugăciune şi vă doresc ca toate roadele Buneivestiri să fie moştenirea voastră, şi mai ales bucuria dumnezeiască a primirii Sfintelor şi Preacuratelor Taine.
Dar, pentru că fără împlinirea mântuitoarelor porunci acestea nu pot fi dobândite, să dea Dumnezeu ca noi toţi şi întotdeauna să împlinim

dumnezeieştile porunci şi în noi toţi să se vădească cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos: Dacă păziţi poruncile Mele, veţi rămâne întru iubirea Mea,... ca bucuria Mea să fie cu voi şi ca bucuria voastră să fie deplină (Ioan 15, 10-11), adică să fie deplină şi desăvârşită. Amin.

Cuvânt la Buna Vestire - Taina Dumnezeieştii întrupări. Paguba ereziilor şi valoarea adevăratei credinţe ortodoxe

Ţinut în Biserica rusă "Sfântul Nicolae" din Sofia, la 25 martie /7aprilie 1947

Astăzi este începutul mântuirii noastre şi arătarea tainei celei din veac. Fiul lui Dumnezeu Fiu Fecioarei se face... (Troparul praznicului)

În aceste cuvinte ale troparului în cinstea acestui praznic, Sfânta Biserică ne arată, iubiţilor întru Hristos fiii mei, adevărul fundamental al creştinismului, ca o mare taină, pregătită de Dumnezeu din veac şi descoperită pe pământ.

Sfântul apostol Pavel la fel priveşte adevărul întrupării lui Dumnezeu Cuvântul, ca o taină mare, când spune: ***„Mare este taina dreptei credinţei: Dumnezeu S-a arătat în trup.“ (I Timotei 3, 16)***

Ce vrea să ne spună Sfânta Biserică, prin aceste cuvinte din troparul praznicului? Ea vrea să ne trezească, ca noi să privim întotdeauna adevărul

fundamental al creştinismului, ca pe o taină mare, necuprinsă de mintea noastră şi de aceea să o primim nu raţional, ci prin credinţă.

Altă dată, marele eretic Arie a îndrăznit să explice taina întrupării prin mintea sa şi a ieşit o hulă eretică, căci Arie învăţa că Hristos nu este Dumnezeu, ci făptură. Această erezie răstoarnă tot creştinismul, căci ***cuvântul dumnezeisc şi Biserica, prin gura Sfinţilor ei Părinţi, mărturisesc că răscumpărarea şi mântuirea noastră a putut să le săvârşească doar Dumnezeu, Care S-a întrupat din Fecioara Maria, în clipa Buneivestiri.***

Asemenea, alt mare eretic - Eutihie - a vrut să explice raţional adevărul întrupării şi a ieşit altă hulă eretică, ideea că în Hristos - Dumnezeu întrupat - natura omenească a fost ca şi înghiţită de cea dumnezeiască şi astfel a rămas doar fiinţa dumne-zeiască, iar cea omenească a dispărut. Dar dacă în Domnul nu era fiinţă omenească, atunci nu au avut loc nici Patimile de pe Cruce, nici moartea lui Hristos şi, prin
urmare, nici răscumpărarea care s-a făcut pe Cruce.

După cum se ştie, aceste erezii au stârnit mari tulburări, prigoane sângeroase ale creştinilor şi chiar destule neînţelegeri politice.

În zilele noastre, s-a ridicat un mare eretic în Paris, profesoml Institutului Teologic Rus, protoiereul Serghei Bulgakov. Şi el a încercat să explice Taina întrupării doar prin mintea sa. Îmbrăţişând învăţătura gnosticilor, el nu admitea ca Dumnezeu poate să intre fără mijlocire în legătură cu făptura şi învăţa că lumea nu este creată nemijlocit de Dumnezeu însuşi, ci prin mijlocirea unei anumite „înţelepciuni du-mnezeieşti -Sophia“. Aşa a îndrăznit să înveţe şi despre marea Taină a întrupării lui Dumnezeu-Cuvântul, spunând că Fiul lui Dumnezeu nu s-a întrupat nemijlocit prin pogorârea Sfântului Duh asupra Preacuratei Fecioare Maria, ci iarăşi prin mijlo-cirea aceleiaşi, chipurile, „Sophii dumnezeieşti” născocită de protoiereul S. Bulgakov. Acestei Sophii, Serghei Bulgakov, precum şi filosofii lui, îi alăturau denumiri blasfemiatoare pentru credinţa noastră, precum: „al patrulea ipostas”, „feminitatea veşnică”, „mare fiinţă împărătească şi feminină”, care primeşte cins-tire de la Maica Domnului! Ei ridică această „Sophie dumnezeiască” chiar mai sus decât însăşi Sfânta Treime, căci „Sophia”, conform lui Serghei Bulgakov, este substanţa, fundamental dumnezeieştii Treimi!

Da, această erezie este peste măsură de absurdă şi a avut puţini adepţi. Oricum, toate ereziile au fost absurde, cu toate astea au cutremurat Sfânta Biserică chiar până în temelii. Iar dacă acum sophianismul are puţini adepţi, s-ar putea ca mai târziu ei să fie mai mulţi. Nu trebuie să uităm că înaintea primului nostru război cu Germania, în Biserica Rusă au început mari tulburări din cauza eresului

imeabojnik care a apărut la Athos printre călugării ruşi şi învăţa că numele lui Dumnezeu este Dumnezeu. Dar în esenţa sa imeabojnicismul nu este altceva decât sofianismul, care învaţă că numele lui Dumnezeu este Sophia şi prin urmare este însuşi Dumnezeu?

Cea mai mare nenorocire a tuturor acestor erezii şi a altora constă în faptul că ereticii, începând cu Arie, Nestorie şi Eutihie, sunt condamnaţi, de dreapta judecată a lui Dumnezeu, la muncile veşnice ale iadului, precum mărturiseşte Sfânta Bise-rică şi rabdă cele mai grele chinuri.

Ca să scăpăm de această soartă înfricoşătoare, să primim, iubiţilor, adevărul întru-pării ca o taină neînţeleasă pentru mintea omenească, ca o mare minune. Să primim ca o mare minune şi taina dumnezeieştii Euharistii, în care Duhul Sfânt preface pâinea şi vinul în Trupul şi Sângele lui Hristos. Această taină se întemeiază întru totul pe taina întrupării Fiului lui Dumnezeu. Dacă Domnul n-ar fi luat trup din pântecele Preacuratei Fecioare Maria, nu ar fi existat nici Trupul şi Sângele Euharistiei. Nu ar fi existat atunci nici Euharistia însăşi.

Să primim ca o mare minune şi toate celelalte Taine. Să privim adevărata viaţă creştinească, care ia naştere prin tainele Sfintei Biserici, ca o mare minune.

Oare fecioria şi nevinovăţia nu sunt o adevărată minune?! ***Nu în zadar Sfântul Ioan Gură de Aur, având în vedere fecioria, spunea: "Aici trebuie să mergi pe cărbuni încinşi şi să nu te arzi, să stai împotriva săbiei şi să nu fii rănit". Oare să răspunzi cu blândeţe la jigniri nu este o adevărată minune?! Iată de ce prea cuviosul Ioan Casian, în minunatele sale scrieri, spune că blândeţea, adică omul blând, este minunea minunilor.***

Să credem, iubiţilor întru Hristos fraţi şi surori, în toate minunile care s-au făcut, se fac şi se vor face în Sfânta Biserică până la sfârşitul veacului, despre care ne povestesc Sfânta Scriptură, Sfinţii Părinţi şi vieţile plăcuţilor lui Dumnezeu.

Nu cumva, pentru a ne alinia la convingerile ştiinţifice, care au dus lumea contem-porană la sălbăticie, în unele minuni să credem, iar în altele nu. Dacă vom avea asemenea ezitări, ni se vor aplica cuvintele apostolului Iacov: Pentru că cine va păzi toată legea, dar va greşi într-o singură poruncă, s-a făcut vinovat faţă de toate poruncile (Iacov 2, 10).

Atunci, în locul adevăratei credinţe, vom avea doar o cinstire exterioară, doar un fariseism.

Să credem aşa cum crede Sfânta Biserică. Să avem o credinţă curată, simplă, copilărească, asemănătoare Sfântului Serafim de Sarov. El credea cu sfinţenie în

toate dogmele Bisericii noastre şi în ceea ce ne învaţă Sfinţii Părinţi şi aşa cum mărturisesc vieţile lor. Numai o asemenea credinţă copilărească, fără ezitări şi dubii ne va da o rugăciune minunată. Numai o asemenea credinţă va descoperi în noi harul Sfântului Duh care sălăşluieşte în noi din momentul Botezului şi pe care-
primim prin celelalte Taine ale Bisericii. Numai o asemenea credinţă ne va da puterea dumnezeiacă să biruim răul, să împlinim întotdeauna neabătut toate poruncile mântuitoare, pentru a ne uni cu Hristos şi a petrece în bucuria Lui dumnezeiască aici şi în Împărăţia Lui cea cerească.

Preacurata Fecioară Maria a crezut prima în acest adevăr creştin fundamental, în marea taină a întrupării lui Dumnezeu din ea. De aceea ea şi este primul nostru dascăl în adevărata credinţă despre Hristos. în acelaşi timp, Ea este şi prima noastră chezăşuitoare şi mijlocitoare în faţa Scaunului lui Dumnezeu. Cu atotputemicile ei rugăciuni să se împlinească şi în viaţa noastră cuvintele dumnezeiştii Scripturi: Căci umblăm prin credinţă, nu prin vedere (II Corinteni 5, 7); Căci în har sunteţi mântuiţi prin credinţă (Efeseni 2, 8); Şi aceasta este biruinţa care a biruit lumea: credinţa noastră (I Ioan 5,4). Amin.

Cuvânt la Buna Vestire - Minunata smerenie a Fiului lui Dumnezeu, care s-a întrupat pentru noi, este „începutul mântuirii noastre

Ţinut în Biserica rusă "Sfântul Nicolae“ din oraşul Sofia, la 1/14 martie 1948

Astăzi este începutul mântuirii noastre şi arătarea tainei celei din veac. Fiul lui Dumnezeu, Fiu Fecioarei Se face, şi Gavriil harul îi binevesteşte...(Din troparul praznicului)

Aceste cuvinte din troparului praznicului de astăzi ne vorbesc nouă, iubiţilor întru Hristos fiii mei, care este fundamentul pus de Dumnezeu ca fiind începutul mân-tuirii noastre.

Dar înainte de a vorbi despre aceasta, trebuie să ştim în ce constă mântuirea noastră. În mod obişnuit, mulţi dintre noi caută să acumuleze cât mai multe cunoştinţe lumeşti, profesionale, dar nu se străduiesc să dobândească cunoştinţe despre cel mai important şi esenţial lucru pentru noi, şi anume despre mântuirea noastră. Or, ea constă în nimicirea păcatului strămoşesc al protopărinţilor noştri, mândria, şi în câştigarea de către noi a Harului Sfântului Duh, care era izvorul sfinţeniei şi fericirii primilor oameni în Rai şi pe care le-au pierdut datorită mândriei. Din momentul acestei căderi toată lucrarea dumnezeiască pentru mântuirea noastră a fost îndreptată spre revărsarea pe pământ a acestui har, pentru care se şi spune în troparul de astăzi: ...şi arătarea tainei celei din veac. Acest har a fost vestit de către Arhanghelul Gavriil Fecioarei Maria, cum se arată în tropar prin cuvintele: ...şi Gavriil harul îl binevesteşte.

Acest har a început să strălucească pe pământ din timpul pogorârii asupra apostolilor a Duhului dumnezeiesc. După aceasta, el a început să se reverse asupra credincioşilor, prin Tainele Sfintei Biserici. El, acest har al Sfântului Duh, îi umplea pe oamenii sfinţi, datorită respectării neabătute de către ei a tuturor poruncilor dumnezeieşti, cu darul minunilor, cu putere dumnezeiască, pentru a lupta cu tot felul de rele, cu bucurie dumnezeiască şi cu minunate revelaţii şi vedenii cereşti.

Prin acest har viaţa cerească, sfântă şi fericită a coborât din cer pe pământ; iar pentru împărtăşirea acestei vieţi toţi trebuie să ne străduim, ca spre ţelul nostru principal şi suprem şi aceasta este esenţa mântuirii noastre.

Şi, totuşi, ce anume a pus Dumnezeu în acest început sau în această temelie a mântuirii? La această întrebare găsim răspunsul în cuvintele troparului: Fiul lui Dumnezeu, Fiu Fecioarei Se face. Minunata şi nemaipomenita smerenie a Fiului lui Dumnezeu, al Doilea Ipostas al Dumnezeirii, reprezintă, de fapt, temelia mântuirii noastre, adică distrugerea mândriei protopărinţilor noştri şi reîntoarcerea harului, într-o viaţă sfântă şi fericită.

Smerenia nici unuia dintre oameni nu a fost în stare să distrugă păcatul strămoşesc al mândriei lor şi să ne întoarcă acest har, deoarece adevărata smerenie presupune o anumită înălţime cerească, de la care s-ar putea coborî sau

smeri! Numai că această înălţime oamenii nu o aveau, deoarece toţi, fiind căzuţi, erau supuşi morţii, iar după moartea lor, chiar şi drepţii, mergeau în adânc, adică în iad. Adevărata şi mântuitoarea smerenie putea să o arate doar Fiul Lui Dumnezeu. El s-a smerit în aşa măsură, încât, Făcător a toată făptura fiind, nu s-a sfiit să fie şi Fiul Făpturii Sale, al Roabei Sale, Fecioara Maria. Aşa fiind, Fiul lui Dumnezeu S-a făcut Fiul Omului.

Nu degeaba Domnul atât de des îşi zicea Fiul Omului. Acest nume şi L-a atribuit nu doar pentru a demonstra că Lui, pe lângă firea dumnezeiască îi este carac-teristică şi cea omenească, ci, mai ales, pentru a arăta oamenilor, spre mântuirea lor, minunata Sa smerenie dumnezeiască, şi cum în această smerenie se arăta marea şi negrăita Lui iubire pentru noi. Aceasta, pentru că Domnul a coborât din cer pe pământ, pentru a ne ridica pe noi de la pământ la cer, pentru ca noi să luăm parte la bucuria Lui dumnezeiască şi la fericirea Lui veşnică din Rai.

Iată, deci, despre ce început sau temelie a mântuirii noastre ne vorbesc nouă, iubiţilor, cuvintele din troparul praznicului de astăzi. Dar aceste cuvinte nu ne vorbesc doar, ci ne şi îndeamnă să înfăptuim acest început dumnezeiesc şi mântuitor al vieţii noastre, ne îndeamnă să tindem spre atingerea smereniei posibile, dar numai dacă dorim, cu adevărat, să ne mântuim.

Şi acest lucru este atât de necesar, căci cea mai importantă putere în lucrarea mântuirii noastre este harul Sfântului Duh. Iar harul ni se dă nouă de la Dumnezeu prin smerenie.

Iată de ce Sfântul apostol Pavel a spus: Căci în har sunteţi mântuiţi, prin credinţă (Efeseni 2,8). Da, aici se vorbeşte despre credinţă, şi nu despre smerenie. Dar smerenia este esenţa credinţei, deoarece prin credinţă ne înclinăm ca şi cum n-am
fi nimic în faţa lui Dumnezeu şi respingem raţiunea noastră mândră, ca singura şi suficienta temelie a vieţii noastre, recunoscând ca temelie pe Unul Singur, Dumnezeul nostru.

În Sfânta Scriptură găsim chiar o mărturie directă că Dumnezeu, nu numai că nu-i mântuieşte prin harul Său pe cei mândri, dar li se şi împotriveşte ca unor vrăjmaşi ai Lui şi le dăruieşte acest har numai celor smeriţi, pentru care şi spune: Dumnezeu
celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă har (I Petru 5, 5; vezi şi Iacov 4, 6; Proverbe 3, 34).

De aceea, să ne smerim, iubiţilor întru Hristos fiii mei, în faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor, ascultând în acest fel pe Dumnezeul nostru; atunci harul Sfântului

Duh ne va uni pe veci cu Hristos şi va fi pentru noi un izvor al mântuirii veşnice, al fericirii cereşti, nespuse şi fără de sfârşit.

De altfel, pentru smerenie Domnul nu ne va lipsi nici de bucuriile acestei vieţi trecătoare. Sfânta Scriptură mărturiseşte că pentru smerenia arătată în ascultarea faţă de Dumnezeu şi de poruncile Lui dumnezeieşti şi mântuitoare pentru noi, Domnul înlătură de la noi tot felul de necazuri şi ne trimite toate bunurile pământului, iar pentru mândrie ne aruncă în marea tuturor nenorocirilor. De veţi umbla după legile Mele - spune Domnul prin cuvintele uneia din cărţile revelate de
Dumnezeu lui Moise, - şi de veţi păzi şi plini poruncile Mele, vă voi da ploaie la timp, pământul şi pomii îşi vor da roadele lor... Voi trimite pace pe pământul vostru... Voi umbla printre voi, voi fi Dumnezeul vostru şi voi poporul Meu... Iar de nu Mă veţi asculta şi nu veţi păzi aceste porunci ale Mele... Atunci şi Eu am să Mă port cu voi aşa: Voi trimite asupra voastră groaza, lingoarea şi frigurile, de care vi se vor secătui ochii şi vi se va istovi sufletul; veţi semăna seminţele în zadar şi vrăjmaşii voştri le vor mânca... Vor domni peste voi duşmanii voştri şi veţi fugi când nimeni nu vă va alunga. Dacă nici după toate acestea nu Mă veţi asculta, atunci înşeptit voi mări pedeapsa pentru păcatele voastre şi voi frânge îndărăt-
nicia voastră cea mândră (Leviticul 26, 3-4; 6; 12; 14-19).

Astfel, într-o strânsă corespondenţă cu această revelaţie dumnezeiască, ne învaţă şi Sfinţii Părinţi ai Bisericii, şi, în speţă marele părinte, Sfântul Marcu pustnicul. El spune că toate necazurile ni le trimite Domnul pentru mândria noastră. Pentru această patimă Domnul ne predă chiar satanei şi tuturor demonilor săi, pentru a ne chinui cu tot felul de necazuri, până ne vom smeri, (vezi Dobrotoliubie (Filocalia) T. I., M., 1905, pag. 514 -515)

Să ne rugăm Domnului, iubiţilor, să ne trimită nouă puterea harului Său, ca să ne smerim în faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor şi să împlinim neabătut toate poruncile dumnezeieşti. Iar Domnul nu ne va lipsi nicioadată de bunurile cele pământeşti. Mai mult decât atât, pentru smerenia noastră, Domnul ne va dărui harul Său şi împreună cu acesta toată fericirea Raiului în Împărăţia Lui cea cerească, de care să învrednicească pe fiecare dintre noi, pentru rugăciunile şi mijlocirea Preacuratei Maicii Sale, Fecioara Maria. Amin.

Cuvânt la Buna Vestire - Rolul Maicii Domnului în mântuirea noastră. Bucuria harului Sfântului Duh

Ţinut în Biserica rusă "Sfântul Nicolae " din oraşul Sofia, la 25 martie/7 aprilie 1949

În sedelna marelui praznic al Bunei Vestiri, se spune: Trimis a fost Gavriil către Fecioara şi Curata, şi l-a tălcuit ei bucuria cea de negrăit.(Sedealna după polieleu) Această nespusă bucurie a simţit-o Fecioara Maria, imediat după vestirea arhan-ghelului, atunci când L-a zămislit pe Mântuitorul nostru, Adevăratul Dumnezeu, al Doilea Ipostas al Dumnezeirii.

Această bucurie a fost atât de mare, încât Fecioara Maria nu putea să o cuprindă în inima ei, din care cauză S-a îndreptat în grabă să o împărtăşească şi rudeniei Sale, dreptei Elisabeta.

Desigur, această bucurie negrăită Preacurata Fecioară Maria nu putea să o împăr-tăşească în toată puterea, după ce Fiul ei dumnezeiesc Şi-a început slujirea Lui mesianică pentru mântuirea lumii, când El a început să sufere din cauza invidiei şi răutăţii cărturarilor şi fariseilor. Împreună cu El a suferit şi Preacurata Maica Domnului în inima Sa de mamă.

De altfel, Ea îşi amintea mereu de proorocia dreptului Simeon despre momentul din viaţa lui Hristos, când prin inima ei va pătrunde sabia. Aceasta s-a şi întâmplat atunci când ea stătea lângă Crucea pe care era răstignit Fiul ei dumnezeiesc, inima
fiindu-i pătrunsă de o durere inexprimabilă.

Dar, o dată cu proslăvirea Domnului, după învierea Lui, şi Preacurata Maica Domnului a început să fie proslăvită, mai ales după pogorârea Duhului Sfânt.

Din viaţa Sfântului Ignatie Teoforul, aflăm că ea era întru totul cuprinsă de o lumină dumnezeiască. Această lumină, sub forma unui stâlp de foc, se înălţa până la cer din casa în care locuia în Ierusalim. După acest semn luminos se putea afla unde locuieşte Preacurata. De la ea emana o mireasmă minunată, care se simţea chiar şi în apropierea casei în care locuia. Astfel, Sfântul Ignatie Teoforul ne face cunoscut că foarte mulţi credincioşi şi femei evlavioase veneau de departe şi din multe ţări la Ierusalim, pentru a se desfăta de vederea Maicii Domnului, pentru a se atinge de cea din care s-a născut Domnul, Mântuitorul lumii.

Şi cum ar fi putut credincioşii să nu caute apropierea de Preacurata Fecioara Maria, Care a primit de la Dumnezeu un asemenea har dumnezeiesc deosebit, în lucrarea mântuirii noastre?! Pentru aceasta a fost nevoie ca Dumnezeu, al Doilea Ipostas dumnezeiesc, să se îmbrace în trup omenesc.

De unde a luat Domnul acest trup? Din pântecele Preacuratei Fecioare Maria. Prin urmare, ea, în cel mai nemijlocit mod, a participat la mântuirea noastră, în timp ce îngerii conlucrează la această mântuire din exterior, numai prin rugăciunile şi prin harul lor. De aceea Preacurata este mai cinstită decât toţi Heruvimii şi Serafimii.
Dar acest lucru este puţin.

Noi ştim că fără Sfânta împărtăşanie nu putem să ne mântuim. Dacă nu veţi mânca trupul Fiului Omului - spune Domnul, - şi nu veşi bea sângele Lui, nu veţi avea viaţă întru voi (Ioan 6,53). Dar de unde este acest trup al lui Hristos, pe care îl mâncăm în Sfânta Euharistie? Din Acelaşi pântece preacurat al Fecioarei Maria.
Din acest motiv, harul ei, cutezanţa rugăciunilor ei sunt mai puternice decât rugă-ciunile tuturor îngerilor şi ale tuturor sfinţilor, luate la un loc, aşa cum mărturiseşte despre aceasta părintele Ioan din Kronstadt, în jurnalul său „Viaţa mea întru Hristos".

Slava dumnezeiască a Maicii Domnului şi bucuria nespusă ce izvorăşte de aici, vestită ei de arhanghelul Gavriil, s-au manifestat cu atât mai mult după Adormirea ei. Aceasta o deducem din vedeniile şi descoperirile minunate ale sfinţilor bine-plăcuţi ai lui Dumnezeu.

Din viaţa Sfântului Serafim de Sarov se vede cu ce mare slavă dumnezeiască, la praznicul Buneivestiri, ea i-a apărut lui şi cuvioasei monahii Evpraxia din mănăstirea Diveevo, înconjurată de îngeri, de Sfântul Ioan înaintemergătorul, de

marele apostol Ioan Teologul şi de Sfintele fecioare. Monahia Evpraxia nu a putut suporta măreţia acestei slave dumnezeieşti a Preacuratei şi a căzut ca moartă la pământ. Maica Domnului s-a apropiat de ea, s-a atins de ea, a ridicat-o în picioare, cu dragoste, discutând cu ea şi comparând toate monahiile, care se nevoiesc cu râvnă şi curăţie în iubirea lor pentru Hristos, cu Sfintele mucenițe.

Înţelegem de aici, iubiţilor, cu câtă străduinţă trebuie să căutăm mijlocirea rugăciunilor ei pentru noi,,1a tronul Dumnezeiesc. Căci după Hristos, ea este cea dintâi mijlocitoare a noastră. De frica ei tremură demonii, cei mai mari vinovaţi de toate necazurile noastre. Ei nu suportă nu numai prezenţa ei, dar fug chiar şi de pomenirea numelui ei. Ea este prima noastră ajutătoare în lupta cu duhurile necurate, cu păcatele şi cu patimile. Ea este prima tămăduitoare a tuturor bolilor noastre şi izbăvitoare din toate necazurile noastre.

Să fim întotdeauna alături de Preacurata, prin rugăciunile noastre stăruitoare către ea. Să năzuim intotdeauna spre acoperemântul ei matern, cu credinţă tare, că nici una din rugăciunile noastre, nici una din lacrimile noastre, nici unul din suspinele noastre nu vor pieri fără urmă. Şi atunci ea, nu numai că ne va mântui mereu de orice rău în toată viaţa noastră, dar va fi cu noi şi la trecerea noastră în viaţa de
dincolo, ca să se împlinească asupra noastră cuvintele din Acatistul în cinstea Icoanei Maicii Domnului Bogoliubskaia: în ceasul morţii arată-te nouă, Preacurată (Acatistul Icoanei Maicii Domnului Bogoliubskaia, condacul al 13-lea). Ea va alunga de la noi, după moarte, toţi demonii, ne va îngrădi de toate vămile diavoleşti ale văzduhului, ne va închina ca pe nişte copii iubiţi ai ei la tronul Fiului Său şi îl va ruga să ducă sufletele noastre în cereştile Lui locaşuri ale Raiului.

Iată, aşadar, la ce trebuie să fim atenţi. Nespusa bucurie vestită de arhanghelul Gavriil Fecioarei Maria, este şi moştenirea noastră. Preacurata Fecioara Maria a primit harul Sfântului Duh, pentru ca ea să fie Maica Domnului, iar noi am primit harul Sfântului Duh, să fim copiii Domnului nostru.

De aceea, şi noi putem să simţim, într-o măsură sau alta, aceeaşi nespusă bucurie, atunci când ne sârguim spre acest har cu toată inima noastră, atunci când acest har ne ajută să păzim neabătut toate poruncile Domnului. Prin această împlinire a poruncilor dumnezeieşti, prin mijlocirea harului, ne facem moştenitorii nespusei bucurii sau, ceea ce este acelaşi lucru, ai bucuriei dumnezeieşti, potrivit cuvintelor lui Hristos: ***Dacă păziţi poruncile Mele,... bucuria Mea să fie în voi şi ca bucuria voastră să fie deplină (adică va fi desăvârşită) (Ioan 15, 10-11).*** Această bucurie pentru viaţa lor cucernică a fost simţită de toţi sfinţii, încă aici pe pământ.

Unii dintre ei, cum ar fi Andrei cel nebun pentru Hristos şi prea cuviosul Serafim
de Sarov, au fost învredniciţi de Dumnezeu, încă din viaţa aceasta, să guste din toate frumuseţile Raiului şi să simtă această bucurie negrăită.

Prea cuviosul Serafim, împărtăşind-o, atunci când a fost ridicat până la cel de-al treilea cer, spunea că această bucurie nu poate fi descrisă prin nici un cuvânt ome-nesc şi că, pentru această fericire, trebuie să fim gata să suportăm aici tot felul de necazuri.

Să ţinem minte că această bucurie negrăită ne este pregătită de Dumnezeu şi nouă. De aceea, fie ca atingerea acestei bucurii să fie singurul şi cel mai de seamă scop al
nevoinţelor noastre în această viaţa creştinească, pentru ca Domnul, pentru rugăciunile Preacuratei Fecioare Maria, să ne învrednicească acestei fericiri veş-nice în Rai. Amin.

[Extras din cartea Sfântului ierarh Serafim (Sobolev) – Predici (1945-1949)]

Arhimandrit Chiril (Pavlov) - Cuvânt la Acatistul Buneivestiri a Maicii Domnului

Anul 1963, Vinerea din săptămâna slăbănogului

Iubiţi fraţi şi surori, oarecând o femeie, încântată de minunata învăţătură a Mântuitorului Hristos, ridicând glasul, a grăit: „Fericit este pântecele care Te-a purtat şi fericiţi sunt sânii pe care i-ai supt” (Luca 11, 27). În aceste puţine cuvinte sunt exprimate acea măreţie şi acea slavă a Maicii Domnului pe care i le oferă toată lumea, văzută şi nevăzută, pentru dragostea şi mila ei faţă de omenirea cea chi-nuită.

Prilej de bucurie este pentru inima creştină să-şi amintească totdeauna de această dragoste şi milă a PreaSfintei Născătoare de Dumnezeu, dar mai ales pentru noi, vieţuitorii şi vizitatorii acestei sfinte mănăstiri, care s-a învrednicit de minunata cercetare a Maicii Domnului, şi peste care ea a făgăduit că-şi va întinde fără încetare dumnezeiescul ei acoperământ.

Biserica dreptslăvitoare a lui Hristos cinsteşte mai presus de toate făpturile cereşti şi pământeşti pe cea mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită fără de

asemănare decât Serafimii, pe PreaSfânta, Preacurata, Preabinecuvântata, Slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea şi Pururea Fecioara Maria.

După învăţătura Bisericii, ea este singura nădejde a credincioşilor, izbăvirea tuturor celor ce aleargă la ea, de necazuri şi nenorociri, izvor al milei şi zid nebiruit, mijlocire către Ziditorul, nădejdea neschimbată a credincioşilor, bucuria tuturor celor necăjiţi şi ocrotitoarea celor obijduiţi. Ea mijloceşte fără încetare pentru noi în rugăciuni înaintea lui Dumnezeu. În faţa ochilor ei - zi de zi, noapte de noapte, ceas de ceas şi clipă de clipă - stă mulţimea oamenilor, dintre care unii sunt împresuraţi de hoardele nenumărate ale nevăzuţilor vrăjmaşi ce caută pieirea lor, alţii sunt îngreunaţi de necazuri şi nenorociri nemăsurate, iar alţii suferă de nepu-tinţe şi boli grele; şi pe toţi îi vede Preabinecuvântata Maică a lui Dumnezeu.

În iubirea ei nemărginită pentru neamul omenesc, ea pune la inimă fiecare lacrimă, fiecare nenorocire şi fiecare suspin, şi Îl roagă fără încetare pe dumnezeiescul ei Fiu şi Domn să fie milostiv către nedreptăţile omeneşti şi să-i izbăvească pe robii Săi de tot răul.

Sfântul Dimitrie al Rostovului scrie: „Fiind mijlocitoare între Dumnezeu şi păcatele noastre, PreaSfânta Născătoare de Dumnezeu nu dă păcatelor noastre posibilitatea de a urca aproape înaintea lui Dumnezeu şi, prin glasul rugăciunilor ei săvârşite pentru noi, respinge glasurile păcatelor noastre, ce strigă împotriva noastră către Dumnezeu”.

De aceea, nu există nici un creştin adevărat, care să nu fi înălţat cu deplină încre-dere şi dragoste rugăciunile sale către Maica Domnului, şi să nu fi simţit ajutorul ei binecuvântat.

Iubiţi fraţi şi surori, Cuvântul lui Dumnezeu ne înştiinţează că există o lume a duhurilor rele, care caută neîncetat pieirea sufletelor omeneşti. Sfântul apostol Petru le spune creştinilor: „Fiţi treji, privegheaţi! Potrivnicul vostru, diavolul, umblă, răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită” (1 Petru 5, 8). Unde, dar, să se ascundă omul sărman şi neputincios şi să-şi găsească izbăvirea de cursele ace-stor vrăjmaşi? Izbăvirea aceasta o poate găsi creştinul numai sub acoperământul Maicii Domnului.

În acatistul închinat ei, auzim următoarele cuvinte:
Bucură-te, ceea ce eşti rană de mult plâns a diavolilor (Acatistul Bunei vestiri a PreaSfintei Născătoare de Dumnezeu, Icosul al 2-lea);
Bucură-te, ceea ce ai lepădat dintru dregătorie pe tiranul cel fără de omenie (Acatistul Bunei vestiri a PreaSfintei Născătoare de Dumnezeu, Icosul al 5-lea);

Bucură-te, ceea ce eşti muncire pentru vrăjmaşii cei nevăzuţi (Acatistul Bunei vestiri a PreaSfintei Născătoare de Dumnezeu, Icosul al 4-lea);
Bucură-te, căderea diavolilor (Acatistul Bunei vestiri a PreaSfintei Născătoare de Dumnezeu, Icosul al 6-lea).

Cuvintele acestea ne încredinţează că Maica lui Dumnezeu izgoneşte diavolii de la noi, că numai numele ei pune duhurile rele pe fugă. Şi Sfânta Biserică a lui Hristos cunoaşte o mulţime de cazuri, în care Preabinecuvântata Maică a lui Dumnezeu i-a izbăvit pe oameni de vrăjmaşii cei nevăzuţi.

În Proloage se povesteşte despre un om cu numele Codrat, care era îndrăcit. Odată diavolii l-au hăituit prin pustiu timp de zece săptămâni şi, simţind că piere de foame, îşi aştepta moartea. Dar, iată, într-un moment de luminare a minţii s-a rugat Maicii Domnului şi PreaSfânta Fecioară i s-a arătat ea însăşi în pustiu, i-a izgonit din el pe diavoli, l-a întărit, i-a arătat drumul înspre casa părinţilor, iar el s-a făcut întru totul sănătos; şi multe alte exemple din acestea sunt.

Însă PreaSfânta Născătoare de Dumnezeu nu izbăveşte numai de vrăjmaşii nevăzuţi; ea îi izbăveşte pe oamenii dreptcredincioşi şi de vrăjmaşii cei văzuţi.

În Alexandria vieţuia un bărbat cucernic, milostiv şi iubitor de Hristos, care avea o soţie smerită şi postitoare, şi o fiică de şase ani.

Odată a trebuit să meargă pentru negoţ din Alexandria la Constantinopol, însă, când a plecat, soţia lui l-a întrebat: „Cui ne vei încredinţa pe noi, domnul nostru, în lipsa ta?”

„Stăpânei noastre, Născătoarei de Dumnezeu!” - a răspuns bărbatul.

Şi, lăsând în casă un singur slujitor, a plecat; însă vrăjmaşul a tot binele, diavolul, i-a insuflat acestui slujitor gândul cel rău de a ucide pe soţia şi fiica stăpânului său, de a-i prăda averea şi a fugi cu ea. Cu acest scop a luat un cuţit şi a pornit spre camera unde se aflau mama şi fiica, însă doar s-a apropiat de uşa camerei, unde ele se îndeletniceau cu lucrul mâinilor, că îndată a fost lovit de orbire şi, nevăzând nimic, nu se putea mişca nici înainte, nici înapoi. Chinuindu-se şi negăsind ieşirea, a început să strige şi s-o cheme pe stăpâna sa, să iasă la el şi să îl ajute.

Nebănuind intenţia lui cea rea, stăpâna i-a răspuns: „Vino tu la noi”. Atunci el a început s-o cheme pe fiica ei, însă mama nu a lăsat-o nici pe fetiţă să meargă la el.

În cele din urmă, văzând că planurile lui nu s-au împlinit, într-o pornire de răutate s-a lovit cu cuţitul pe sine însuşi şi cu un urlet îngrozitor a căzut la pământ.

Auzind zgomotul, vecinii au venit în fugă, a ieşit şi stăpâna, iar el, fiind încă viu, le-a povestit despre reaua sa intenţie şi nenorocirea ce i se întâmplase.

Şi toţi cei adunaţi au dat slavă lui Dumnezeu şi Preacuratei Maicii Lui, care au păzit viaţa binecredincioşilor Lor robi.

Iată, exemplul acesta ne învaţă şi pe noi, dragii mei, să alergăm totdeauna la ajutorul şi ocrotirea Maicii Domnului.

Creştinii au avut şi au şi acum un obicei foarte bun de a-i încredinţa pe cei ai casei lor ocrotirii şi acoperământului PreaSfintei Născătoare de Dumnezeu, când îi trimit pe aceştia departe în călătorii sau dimpotrivă, când se despart ei înşişi de cei ai casei pentru anumite trebuinţe.
Iubiţi fraţi şi surori, viaţa noastră pământească este plină de necazuri şi dureri. Nu în zadar este numită, atât de des, valea plângerii şi a tânguirii. Plângând se naşte omul şi în lumea cealaltă pleacă cu multe suspine şi chinuri. Astfel că nimeni nu poate scăpa în viaţa aceasta de lacrimi şi necazuri; omul are parte aici de mai multe necazuri şi nenorociri, decât de bucurii. Fiecare ştie din experienţă cum uneori amărăciunea vieţii îi copleşeşte sufletul din toate părţile, inima îi este chinuită de tristeţe şi durere şi fără voie îi curg uneori lacrimi din ochi. Greu îi este omului să rabde nenorocirea şi cade uneori în deznădejde, şi sentimentul tristeţii îl stăpâneşte.

Însă, dragii mei, cel mai important este să nu deznădăjduiţi, să vă îmbărbătaţi! Când vă împresoară norii necazurilor astfel încât parcă nici o ieşire nu mai aveţi din această situaţie, amintiţi-vă atunci că aveţi în ceruri o Maică, pe Împărăteasa Cerurilor, care vă vede, vă aude şi ştie toate mişcările sufletului vostru. Chemaţi-o cu credinţă şi ea va veni la voi îndată şi vă va izbăvi de rele şi nenorociri!

Să ne rugăm, aşadar, ca ea să ne audă pe toţi şi în ceasul acesta, şi să ne izbăvească de tot necazul şi nenorocirea, să ne curăţească de tot păcatul şi patima, şi să ne învrednicească de bucurie în veşnica Împărăţie a Fiului ei, ca totdeauna cu dragoste să-i strigăm: Bucură-te, atotbună, grabnică ascultătoare, ceea ce toate cererile noastre bine le împlineşti! Amin.

(Extras din cartea: Arhimandrit Chiril (Pavlov) - Laudă Maicii Domnului)

Sfântul Teodor Studitul - Cuvântul 57: La Buna Vestire a PreaSfintei Născătoarei de Dumnezeu: despre Taina întrupării Domnului şi despre prăznuirea duhovnicească

Fraţilor şi părinţilor, iată cu ajutorul lui Dumnezeu a sosit prea cinstitul şi prea slăvitul praznic al Bunei Vestiri, care este cel dintâi între praznicile împărăteşti. Avem datoria să-l prăznuim, nu oricum se va întâmpla, cum fac cei neînvăţaţi şi fără evlavie, ci cu evlavie multă, cu înţelegere şi cu multă luare aminte la puterea tainei, care este aceasta: Fiul lui Dumnezeu bine a voit să fie Fiu al omului şi, spre mijlocirea şi lucrarea acestei taine negrăite, a fost primit de Prea Sfânta Fecioară, S-a sălăşluit în ea, din ea S-a zidit şi S-a făcut prea curatul Său trup, şi S-a făcut om deplin.

Pentru ce? Pentru ca să răscumpere pe om din blestemul legii, precum este scris, ca să ne facă pe noi fiii lui Dumnezeu, să nu mai fim robii diavolului, ci slobozi; nici pătimaşi şi spurcaţi, ci fără de patimă şi curaţi; nici iubitori de trup ca să umblăm în voile trupului, ci după duh, ca nişte prieteni şi fii ai lui Dumnezeu. Căci voia trupului este moarte, iar voia sufletului este viaţă, şi este moarte voia trupului, pentru că nu se supune legii lui Dumnezeu.

Aceasta este tâlcuirea tainei şi pricina praznicului. Drept aceea trebuie şi noi să prăznuim duhovniceşte şi duhovniceşte să vieţuim în dreptate şi cuviinţă, în dragoste şi blândeţe, în pace şi îndelungă răbdare, în bunătăţi şi în Duhul Sfânt, ca să nu defăimăm întruparea Domnului. Dar nu numai aceasta, ci avem datorie să ne rugăm lui Dumnezeu şi să ne întristăm pentru lume. Căci neamurile şi limbile, barbarii şi păgânii nu-L ascultă, lepădându-se de El şi necinstindu-L.

De asemenea, să ne rugăm pentru mulţimea creştinilor care-L defaimă, unii cu necredinţa cea rea şi alţii cu faptele necuvioase.

Deci ce se cuvenea să facă Domnul pentru mântuirea lumii şi a omului şi nu a făcut?

- ✓ *Dumnezeu era şi om S-a făcut.*
- ✓ *S-a smerit pe Sine până la moarte de cruce.*
- ✓ *Ne-a dat nouă să mâncăm şi să bem trupul şi sângele Lui.*
- ✓ *Ne-a învrednicit să-I zicem părinte şi fratele nostru, cap, dascăl, pace şi împreună moştean şi altele, pe care acum nu le putem spune.*

După acestea toate noi Îl amărâm, iar El rabdă, că zice: „Eu n-am venit să judec lumea, ci să mântuiesc lumea“. Deci, fraţilor, ce vom zice şi ce vom face, decât să urmăm ucenicilor adevăraţi. Precum aceia se scârbesc şi se întristează, când văd că tovarăşii lor nu se supun şi nu ascultă, aşa şi noi ca nişte slugi credincioase, văzând pe tovarăşii noştri că nu ascultă pe Domnul, să ne întristăm şi să ne rugăm cu tot dinadinsul pentru ei, după cum porunceşte apostolul Pavel: să facă creştinii rugăciuni şi mulţumiri pentru toţi oamenii, încă şi pentru împăraţi şi domni. Căci dacă aceştia se află în pace, şi lumea petrece cu pace.

Şi iarăşi zice despre sine, că se roagă lui Dumnezeu Hristos ca să se mântuiască evreii, rudele lui: „Şi adevăr zic în Hristos şi nu spun minciuni, ci mărturisesc în Duhul Sfânt, că întristare mare am în inima mea pururea, şi mă rog şi mă cuceresc în Hristos Iisus, ca anatema să fiu, adică osebit să fiu de Hristos pentru folosul rudelor mele cele trupeşti“. Vezi ce dragoste mare, vezi înălţimea iubirii sale de oameni?

Asemenea şi proorocul Moise a zis, când Dumnezeu vrea să prăpădească pe evrei: „O Doamne, de vei ierta păcatele lor şi nu-i vei strica, bine, iar de nu, şterge-mă şi pe mine din cartea în care m-ai scris“.

Aşadar, fraţilor, şi noi trebuie să fim adevăraţi ucenici ai lui Hristos, iar nu mincinoşi. Nu numai pentru noi să grijim, ci pentru toţi creştinii şi pentru toată lumea să ne rugăm şi să ne întristăm.

Şi de vom face aşa, noi mai întâi ne vom folosi făcând cele plăcute lui Dumnezeu, că aşa vrea Dumnezeu, să dorim binele fraţilor noştri şi mântuirea tuturor oamenilor mai mult decât pe a noastră. Aşa să facem, fraţilor, şi aşa vieţuind să ne facem moşteni vieţii veşnice în Hristos Iisus Domnul nostru, a Căruia este slava şi puterea împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

(Extras din cartea: Sfântul Teodor Studitul - Cuvântări duhovniceşti)

Sfântul Petru al Argosului - Cuvânt la Bunavestire

Despre Sfântul Petru al Argosului şi opera sa se cunosc puţine lucruri în literatura teologică românească. În ţara sa însă acest sfânt părinte este cunoscut şi cinstit cu multă evlavie. Citindu-l, eşti fascinat de frumuseţea cuvântărilor sale, motiv care m-a determinat să traduc în limba noastră chiar şi numai o frântură din opera predicatorială a acestui vorbitor de Dumnezeu luminat.

S-a născut la Constantinopol, la jumătatea secolului al IX-lea. Părinţii săi, dincolo de faptul că erau bogaţi, erau evlavioşi şi iubitori de oameni. În acest spirit creştin au crescut şi pe cei cinci copii ai lor, Pavel, Dionisie, Petru, Platon şi o fiică, cultivându-le virtutea înţelepciunii, iubirea şi milostenia. Aceştia aleg asceza şi liniştea vieţii călugăreşti.

Petru, îndepărtându-se de grijile lumeşti, încă din copilărie aspiră spre cultivarea virtuţilor. Studiază Scriptura, scrierile Sfinţilor Părinţi, dar şi vechea literatură greacă, luându-l ca model pe învăţatul patriarh Fotie al Constantinopolului.

Auzind de virtutea şi capacitatea intelectuală a lui Petru, patriarhul Nicolae Misticul al Constantinopolului, un bărbat ferm şi plin de înţelepciune, îl cheamă la înalta misiune bisericească de mitropolit al Corintului. Însă Petru refuză să părăsească liniştea vieţii contemplative monahiceşti. Iar patriarhul Nicolae îşi îndreaptă privirile spre fratele mai mare al lui Petru, Pavel, care este înscăunat

în vechiul Corint. Şi pentru ca să nu-l supere pe patriarh, Petru îl însoţeşte pe fratele său Pavel la Corint.

Dar cum adesea se întâmplă cu părinţii Bisericii, pronia divină rânduieşte ca el să nu rămână în Corint. Vacantându-se scaunul episcopal din Argos, eparhie sufragană a mitropoliei Corintului, locuitorii cetăţilor Argos şi Navplio îi cer lui Pavel ca Petru să le fie ierarh. Ei insistă şi reuşesc.

Ca episcop, Petru se dovedeşte vrednic a fi un model în toate. Învaţă neîncetat prin cuvânt şi faptă, îi sprijină pe cei aflaţi în dificultate, hrăneşte pe cei flămânzi, vindecă pe cei suferinzi, ca un adevărat păstor, bun şi drept, al turmei cuvântătoare. Pentru toţi este pildă de viaţă. Se îngrijeşte de lipsurile celor nevoiaşi. Pe tineri îi învăţa carte, pe văduve le ocrotea, pe orfani şi pe cei prigoniţi îi sprijinea, iar pe cei căzuţi robi la necreştini îi răscumpăra. Era pentru toţi dascălul şi grijuliul Petru. Întocmai lui Ilie, a hrănit pe locuitorii cetăţii în vreme de secetă, primind de la Dumnezeu şi darul facerii de minuni, tămăduind pe cei bolnavi sufleteşte şi trupeşte, încă din timpul vieţii, dar şi prin puterea sfintelor sale moaşte, ce se află în oraşul Argos. A trecut la cele veşnice la anul 925.[1]

Ne-au rămas de la el câteva cuvântări: La Zămislirea Sfintei Ana, Epitaf la Atanasie al Methonei, Encomion la Sfinţii fără de arginţi, Encomion la Sfânta Ana, La Intrarea în Biserică a Maicii Domnului, La Sfânta mare muceniţă Varvara. [2]

Cuvântul la Bunavestire prezintă pericopa evanghelică de la Luca I, 26-38. Se simte în acest Cuvânt o oarecare influenţă a Vechiului Testament, a Epistolelor pauline, a Evangheliilor apocrife (Protoevanghelia lui Iacov), a Imnului Acatist şi a imnografiei bisericeşti în general şi a altor Sfinţi Părinţi, care au mai rostit cuvântări la Bunavestire, precum: Sfântul Grigorie la Nissei, Sfântul Ioan Damaschinul, Sfântul Ioan Gură de Aur, Sfântul Andrei Criteanul, Sfântul Sofronie al Ierusalimului şi alţii.

Autenticitatea cuvântării Sfântului Petru al Argosului la Bunavestire este neîndoielnică, iar autorul ei rămâne fidel dogmei Bisericii.

Cuvântarea cuprinde:
Prolog (1-3),
Partea principală (3-11) şi

---

[1] *KONSTANTINOS TH. KIRIAKOPOULOS, Sfântul Petru episcop al Argosului. Viaţa şi Cuvântările. Introducere, text, traducere şi scolii, Atena, 1976 (în limba greacă), p. 9-10.*
[2] *parţial publicate în PG 104.*

Epilogul (12).

În ea se exprimă iubirea pe care grecii o au faţă de Maica Domnului. [3] Textul este tradus în limba română din ediţia operei complete a Sfântului Petru al Argosului. [4]

Cuvânt la Bunavestire (traducere)

1. Căutând să vă aduc la cunoştinţă, celor ce alcătuiţi Biserica iubitoare de Hristos, veştile cele bune, simt că sunt inundat de mii de valuri de bucurie, o bucurie nevremelnică şi care nu îşi pierde degrabă forţa ei, precum florile primăverii, căci nu izvorăşte din lume. Este o bucurie ce se sprijină în veşnicie şi este mereu înfloritoare. Iar tăria ei este mai presus de lume. Motivul acestei bucurii este unirea Cuvântului lui Dumnezeu, potrivit cu voinţa Tatălui şi, prin împreuna-lucrare a Duhului Sfânt, cu firea noastră omenească, cea scoasă din Rai şi condamnată la moarte şi transformarea ei, pentru a o aduce la frumuseţea primordială. Şi în final, primirea îndumnezeirii şi urcuşul şi sălăşluirea ei pe tronul duhovnicesc.

Ce altceva mai bun se putea întâmpla? Ce minte ar fi putut ajunge la o bucurie atât de mare? Ce inimă ar fi putut cuprinde atât într-însa? Mulţi profeţi şi drepţi au dorit să participe la această bucurie. Puterile cele judecătoare ale cerurilor au dorit să o cerceteze temeinic, căci sunt prieteni ai oamenilor şi petrec împreună cu aceştia şi de aceea se bucură pentru întoarcerea celor ce sunt împreună slujitori cu ei.

2. Dar, fiincă v-am încântat auzul cu semnificaţia bucuriei celei adevărate, v-aţi grăbit să o mutaţi în inima voastră. Şi acolo, întocmai ca pe o plantă de soi, să o răsădiţi, ca să vă dea înapoi, când va prinde rădăcini în sufletul vostru, rodul cel veşnic şi prea dulce.

Cum însă va fi aceasta? Va fi, dacă vom voi să înţelegem infinitul, care este mai presus decât orice existenţă muritoare, pe de o parte remarcabil prin măreţia firii divine şi pe de altă parte prin smerenia existenţei omeneşti, cu înţelepciunea şi copleşirea patimilor de ieri şi de azi şi din fiecare zi, cu alunecările firii omeneşti şi cu înclinările spre ele. În afară de acestea, dacă voim, să ne gândim cât de mare este prăpastia între ele (între firea divină şi firea cea muritoare)! Nu este doar cât prăpastia care despărţea pe cel bogat de sânurile lui Avraam, ci este cât prăpastia care desparte firea cea necreată şi veşnică a lui Dumnezeu de firea omenească cea creată şi stricăcioasă. Apoi, dacă am vrea, să ne gândim la

---

[3] *KONSTANTINOS TH. KIRIAKOPOULOS, op.cit., p. 130-132.*

[4] *publicată de KONSTANTINOS TH. KIRIAKOPOULOS, op.cit., p. 134-147, ce întrebuinţează critic cele mai bune manuscrise păstrate ale operei sfântului părinte.*

unirea inseparabilă a unor firi aşa de diferite, cea a omului cu cea a lui Dumnezeu.

A lui Dumnezeu Cel Bun, Creatorul, Stăpânul, Cel care a făcut toate doar cu Cuvântul. Cel care a adus de la neexistenţă la existenţă, doar prin voinţa Sa, lumea cea văzută şi cea nevăzută.

Şi a omului, a robului celui muritor, a celui nerecunoscător şi nemulţumit, a celui care, prin neascultare, a ales viaţa cea trecătoare şi zi de zi decade printr-un comportament necalculat, fără să se deosebească deloc de tină şi se ofileşte mai repede decât iarba.

3. Celor care vor să cerceteze acestea cu grijă, ce argumente aduse pot sta în picioare? Cine nu va fi cuprins de teamă şi de bucurie, înţelegând deplin acestea? De teamă, pentru supranaturalul minunii. De bucurie, pentru împăcarea Stăpânului cu aceia care au săvârşit greşeli morale. Ce inimă tare ca piatra, văzând pe Stăpânul coborând de dragul ei din înălţimea Sa cea de negrăit, ca să plătească pentru lenea şi somnul adânc al indiferenţei, nu se va arunca, plină de dragoste fierbinte pentru Acela, ca să fie recunoscută şi nu se va grăbi să mulţumească, pe cât este posibil şi să primească viaţa, în acord cu voia Lui? Deci după ce, omule, ai înţeles taina care s-a săvârşit în jurul nostru astăzi, să înţelegi pogorământul (sinkatavasin) Stăpânului. Căci Dumnezeu nu-ţi mai vorbeşte prin intermediul Legii şi a profeţilor, ci El însuşi, adevăratul purtător al firii Tatălui, icoana (chipul) vie şi identică a Lui, Înţelepciunea de Sine, şi Cuvântul, şi Fiul Împreună-Stăpânitor şi Egal în slavă. Şi nu vorbeşte doar cel care stă în imediata ta apropiere, ci (Acela care) în întregime te uneşte cu El, fără de păcat, ca să poţi să I te înfăţişezi şi să dialoghezi cu El. Şi, în final, să devii Dumnezeu (după har), fiindcă te socoteşte vrednic de această taină.

4. Căci este trimis înger de la Dumnezeul Cel Atotputernic, în Nazaret, către Fecioara Maria, ca să aducă vestea cea plină de bucurie a zămislirii. Şi aducătorul veştii marii hotărâri a Tatălui a ieşit cât mai degrabă posibil din bolta cea cerească, a brăzdat văzduhul cu trupul său cel iute şi uşor şi, venind de sus cu aripi, a ajuns la Fecioara, care uimea prin curăţenia ei. Şi primind sălăşluirea Stăpânului înlăuntrul ei, a continuat cu nevinovăţia, cu lipsa ei de viclenie şi uimire.

„Cu ce să încep?, a zis în sinea lui (îngerul), împlinirea poruncilor Stăpânului? Ce cuvânt potrivit să găsesc, care să exprime măreţia tainei? Ce bucurie a veştii să dau copilei celei prea fericite? Oare precum lui Zaharia îi voi aduce la cunoştinţă vestea cea fericită? Şi cum nu voi pricinui teamă Maicii lui Dumnezeu, vestindu-I într-un mod asemănător robului Tatălui? Nu cumva precum a

adus vestea cea îmbucurătoare, în trecut, cel împreună-slujitor cu mine, Anei, rivala Fennanei? Da, dar ştiu că şi aceasta se află sub jugul robiei, împreună cu toată firea.

Deci, nefiind drept să mă arăt la slujitori în acelaşi mod ca în faţa Împărătesei, chiar dacă ea însăşi constituie parte a firii slujitoare, cu toate acestea, trebuie să mă adresez ei cu saluturile cuvenite, fiindcă Stăpânul s-a sălăşluit înlăuntrul acesteia. Căci cunosc faptul că, prin iconomie, s-a anulat blestemul dat protopărinţilor, care a însemnat durere, spunându-i-se Evei: Întru dureri vei naşte fii; şi lui Adam: În sudoarea feţei tale te vei hrăni cu pâinea ta, lucru care se referă clar la o veste de tristeţe şi durere. Opusul tristeţei acesteia eu îl voi face cunoscut către cea care a adus ridicarea blestemului. Şi ce altceva ar putea fi în afară de bucurie? Vestea cea bună deci, fiindcă venind, voi rosti din gură, glăsuind.

5. Acestea dar, cum este firesc să grăiască slujitorul voii dumnezeieşti, a strigat:
Bucură-te cea plină de har, Domnul este cu tine (întru tine)!
Bucură-te, locuinţă mai mare decât cerurile!
Bucură-te, palat mai mare decât întreaga zidire!
Bucură-te, ţară mică, în care, precum înainte s-au despărţit, Dumnezeu şi omul se unesc!
Bucură-te, tu care prin naşterea ta, ai schimbat blestemul protopărinţilor în bucurie!
Bucură-te, mijlocitoarea neamului celui muritor al oamenilor!
Bucură-te, tronul cel mai slăvit decât heruvimii!
Bucură-te, tu care de la pământ la ceruri ai făcut pod celor muritori!
Bucură-te, tu care ai liniştit furtuna tristeţilor şi ai împletit muritorilor harul veseliei şi i-ai îmbrăcat cu hainele strălucitoare ale nestricăciunii (nemuririi)!
Bucură-te, bucuria îngerilor, căci prin ajutorul tău, cele cereşti şi cele pământeşti vor deveni de azi o turmă!
Bucură-te, Stăpână, care ai înveselit încă şi cerurile. Căci pe Cel pe care mai înainte nu era posibil a fi văzut din faţă, fiindcă era Dumnezeu, de azi Îl vor vedea în trupul Preacuratei, pe care l-a luat Acesta de la tine. Şi pe tine te vor ferici împreună cu mine neamurile pământului!
Bucură-te, nor uşor, înlăuntrul căruia, fiindcă a şezut Domnul Savaot, va veni în Egiptul cel acoperit de întunericul necredinţei şi va doborî şi va face să piară cu totul pe cele care până acum slujiseră idolilor!
Bucură-te, poartă închisă şi păzită, ca să fie străbătută doar de Dumnezeu, înaintea facerii lumii. Învrednicită eşti de harul dumnezeiesc, primit înlăuntrul tău de la Acela, care şade în partea de răsărit a cerului!
Bucură-te, grădină îngrădită şi acum deschisă datorită Făcătorului a toate!

Bucură-te, izvor prea limpede, din care se vor adăpa azi cei prea însetaţi din cauza flăcării păcatului neamului omenesc şi acesta va reveni la frumuseţea lui (a neamului omenesc) cea dintâi!
Bucură-te, ocrotitoarea lumii celei învechite şi pornite spre păcat, Prea Curată, Domnul este cu tine! Nu precum este în oricine. Nu precum a fost în drepţii şi în profeţii de dinainte şi de după Lege, ci rămânând deplin înlăuntrul tău prin întruparea adevărată. Căci prin tine a hotărât să refacă (sufleteşte) pe omul cel robit de păcat şi prin tine să-l aducă la vrednicia de la început. Prin tine întocmeşte, din sângele tău fără pată, trup înzestrat cu suflet raţional şi pe unul şi acelaşi îl arată ca ipostas, ca ipostasul Său dumnezeiesc veşnic, cu toată existenţa cea muritoare a oamenilor, având acelaşi trup cu aceştia.

6. Fecioara, prevăzătoare în curăţenia ei de netrecut, reflecta la sensul salutului acesta: Ciudat este acest cuvânt, zice ea. Mai presus de minte este sensul lui. Căci am auzit despre bucuria veştii naşterii de prunci, dar despre împreuna vieţuire cu bărbat, nu înţeleg. Eu nici nu am bărbat, nici gând să dobândesc vreodată nu am. Şi atunci zice către slujitorul cel ceresc: Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?

Acesta (îngerul) însă îi risipeşte degrabă îndoielile ei prin iluminarea Sfântului Duh. Căci cheamă puterea Celui Preaînalt, confirmând faptul petrecut înlăuntrul ei, a Celui de o fiinţă şi Împreună-Stăpânitor cu Tatăl şi arată măreţia faptului prin vestea că omul va primi iarăşi tronul protopărintelui din partea lui Dumnezeu Tatăl şi vrednicia sa dumnezeiască, asigurând că nu va avea sfârşit Împărăţia Lui.

Fecioara, care a fost înzestrată, în afară de curăţenie şi cu mai mare înţelepciune decât oricare altă fiinţă din neamul omenesc, fără să fie neintrodusă în tainele Scripturilor celor de Dumnezeu insuflate şi ale Sfinţilor Profeţi, a împrăştiat toată acea teamă a judecăţilor ei şi îndoiala şi s-a supus întru totul voinţei lui Dumnezeu: Iată roaba Domnului, spune ea deci dumnezeiescului arhanghel, fie mie precum spui!

7. Şi deîndată îngerul a plecat de lângă ea. Dar a intrat înlăuntrul ei Stăpânul îngerilor şi al întregii zidiri, fără a părăsi tronul Tatălui Său, dar sălăşluindu-se cu totul în pântecele Fecioarei.

O, ce taină! Dumnezeu, Cel care ţine universul în palmă, se mărgineşte în tihnă în pântecele Fecioarei! Cel neapropiat de puterile cereşti se întrupează în pântece femeiesc! Cel care întemeiază cerul ca pe o boltă şi uscatul pământului pe nimic (în gol), Creatorul din nimic al întregii oştiri cereşti a îngerilor şi Făcătorul oamenilor, de multe feluri, din ţărână, Cel care a hotărât să fie slujit

de toată firea, acum se întrupează deplin în cea care Îl are pe Dumnezeu drept copil (Theopedos), ca să îl atragă la Sine pe cel exilat, fiincă se face om.

8. Astăzi a fost surpat zidul cel despărţitor şi cele care mai înainte erau despărţite, acum comunică. Astăzi se împlinesc vechile profeţii despre întoarcerea noastră. Astăzi toată firea simte bucuria, căci vede că s-a împlinit taina cea de dinainte de veacuri hotărâtă. Astăzi Adam cel alungat se întoarce şi se realizează împăcarea noastră, a celor care am fost îndepărtaţi. Astăzi se rupe zapisul blestemului şi începe să se scrie eliberarea pentru noi cei aflaţi în robie. De acum nu mai auzim: Pământ eşti şi în pământ te vei întoarce! Ci auzim lămurit că Dumnezeu este cu noi! Şi prin aceasta primim vestea aducătoare de bucurie.

Astăzi vechii profeţi, văzând că se împlinesc profeţiile lor, se bucură. Astăzi duşmanul neamului omenesc (diavolul) primeşte rana de moarte, căci vede că acela pe care a reuşit să-l izgonească din Rai, reuşeşte să revină în cer, datorită unirii cu Acela pe care L-a ofensat. Astăzi capul născocitorului celor rele este zdrobit, este nimicit cel rău, împreună cu uneltirile sale pământeşti, fiincă nu se mai molipsesc pământul şi marea de mirosurile jertfelor, ce se jertfeau lui şi întreaga fire s-a curăţit prin sângele Mielului (al lui Hristos), care s-a adus pe Sine Tatălui jertfă, pentru mântuirea noastră, statornicind nădejdea învierii şi a Împărăţiei cerurilor, căci vedem cu ochii noştri duhovniceşti începutul mântuirii noastre.
9. Deci, pentru toate acestea, ce vom da noi în schimb, fraţii mei, Celui care ne-a pricinuit atâtea bucurii? Cum vom mulţumi noi, ca nişte primitori vrednici ai Aceluia, care a venit pe pământ, ca să-l readucă pe semenul Său din întunericul păcatului, decât arătându-ne devotamentul deplin faţă de El, Cel care şi-a golit (ekenosen) întreg ipostasul Său şi a primit omul întreg?

Să conştientizăm cine eram noi mai înainte, în comparaţie cu cine suntem acum, la ce înălţime am ajuns, ce origini bune am primit, ce bogăţie ne-am învrednicit să dobândim şi să nu pierdem acestea, stând ca nişte nevrednici, de dragul slavei deşarte şi al plăcerilor vremelnice.

Să dobândim trupuri sfinţite, cum învaţă fericitul apostol Pavel, dacă voim să-L vedem pe Domnul nostru. Căci spune: Să urmăriţi pacea şi sfinţenia, fără de care nimeni nu-L va vedea pe Domnul. Cine este atât de împietrit la inimă, precum faraon, încât să nu i se înmoaie inima lui de toate acestea? Şi se va scutura de acea răutate, precum de o povară de nesuportat şi se va învrednici să vadă limpede pe Domnul său şi al tuturor, pe care toată firea Îl doreşte să vină, cu toată slava Sa şi să I se aducă închinare ca unui Dumnezeu de către toate cele cereşti şi cele pământeşti.

Cine este atât de bolnav şi plin de ură, precum Isav, încât să prefere, printr-o desfătare vremelnică şi ruşinoasă, să fie privat, precum acesta a fost privat de dreptul întâiului născut, de acea slavă veşnică a prea curatei şi adevăratei frumuseţi a feţei slavei Domnului?

10. Dar să nu se întâmple să păţească aceasta nici unul dintre noi şi să nu primească aceeaşi condamnare, precum cei lipsiţi de evlavie, când vor fi ridicaţi cu frică şi cutremur, încât să nu vadă slava Domnului. Nu vom suferi însă aceasta, dacă vom vrea să ne schimbăm viaţa, dacă înainte de apusul soarelui vom merge către lumina cea înţelegătoare a Domnului, dacă agonisim mântuirea noastră, înainte să se termine sărbătoarea.

Avem ocazia potrivită în zilele acestea, care ne-au fost rânduite pentru bucuria noastră din tot anul, oferite ca o zeciuială din toate. Acum să dobândim starea sufletului liniştit, toţi câţi ne-am ostenit peste an prin zbuciumul vieţii, mărturisind lui Dumnezeu păcatele noastre. Să ancorăm la liman (port), chiar dacă ajungem aici obosiţi. Să ne dezmeticim, să priveghem, să postim, să ne schimbăm, ca să nu aducem relele mării înlăuntrul portului, să nu fim precum cei ce navighează vara, căci este o privelişte vrednică de milă să vedem naufragiul în acel port, care i-a salvat pe marinari de pe mare.

Aceasta este cetatea de dinaintea portului, adică de dinaintea Învierii Domnului. Cetate înconjurată de ziduri, nu cu piatră şi cu strălucirea vieţii celei prezente, ci cu învierea neamului nostru omenesc şi cu întoarcerea la nemurire de la moarte şi cu stricarea iadului şi cu slobozirea celor ce se aflau captivi într-însul din vremurile cele de demult.

11. Deci de mai înainte să ne pregătim bine în port, ca să intrăm veseli în cetatea aceea fericită. Şi ne vom pregăti înainte astfel, dacă vom ierta păcatele celor care ne-au rănit. Dacă nici noi înşine nu-l vom urî pe fratele nostru, nici nu-i vom da aceluia vreun motiv să ne urască. Dacă rupem orice motiv de încătuşare şi orice învinuire nedreaptă. Dacă rupem legăturile aducătoare de ceartă cu alţii, pe care le-am înălţat prin constângere. Dacă împărţim pâinea noastră cu cei flămânzi şi găzduim în casa noastră pe cei străini. Dacă îi îmbrăcăm pe cei goi, cu gândul că Îl îmbrăcăm pe Hristos prin ei. Dacă ne întristăm împreună cu semenii noştri şi ne bucurăm şi noi pentru bucuriile lor. Dacă îi vizităm pe cei bolnavi, cu credinţa că grija noastră pentru aceştia se mută la Hristos. Dacă ne păstrăm inimile curate de lăcomie şi dacă obişnuim picioarele noastre să nu alerge spre rău, ci să meargă către lucrul cel bun.

Dacă învăţăm ochii noştri să privească drept şi nu strâmb şi dacă silim urechile noastre să asculte cu atenţie cuvintele dumnezeieşti şi nu pe ale celor păcătoşi. Dacă îndreptăm limba noastră ca să grăiască în acord cu poruncile Domnului.

Dacă nu dăm banii noştri spre îmbogăţire şi dacă refuzăm daruri ca să nedreptăţim pe cei nevinovaţi. Să devenim precum untdelemnul cel spornic. Să ne mândrim cu faptele noastre cele bune şi să lăsăm pe alţii să trăiască altfel. Să ne grăbim să intrăm cu vrednicie, precum au vestit profeţii, în cetatea Sfântului Paşte. Şi prin ea, în Ierusalimul de sus, căruia aceasta îi este copie. Să nu îndrăznească să intre cineva necurat, ci ca o mireasă împodobită, ca să nu-L dispreţuiască pe Împăratul acesteia şi al tuturor şi să nu fie aruncat în iadul cel veşnic, cu mâinile şi cu picioarele legate. Vai lui!

12. Dar, fie ca să ne arăţi mila Ta, Fiule al lui Dumnezeu Unul Născut şi să nu se întâmple cuiva dintre noi să încerce o aşa de mare ruşine. Ci judecă-ne ca vrednici pe noi şi turma Ta, de dragul căreia ai socotit vrednic să te faci om fără de păcat, de dragul căreia Ţi-ai vărsat sângele Tău, ca să sărbătorim noi cu vrednicie sărbătoarea bucuriei, doamnă şi împărătească a tuturor sărbătorilor, sărbătoarea sfinţeniei Tale şi slăvitei Tale Învieri celei de a treia zi, ca să avem făgăduinţa viitoarei gustări a celor de aici, către acelea care acum sunt ca în oglindă să ne mişcăm, pe care fie ca să reuşim să le dobândim noi toţi, prin harul Domnului nostru Iisus Hristos şi al Tatălui Tău Celui fără de început şi al Preasfântului şi de Viaţă dătătorului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor! Amin!

(Pr. Conf. Univ. Dr. Constantin Băjău) [5]

[5] *Universitatea din Craiova, Facultatea de Teologie Ortodoxă.*

Părintele Visarion Iugulescu - Predică la Bunavestire

Şi a zis Maria: "Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!? (Luca I, 38)

Fraţi creştini, astăzi prăznuim aniversarea faptei celei mai mari pe care a făcut-o Dumnezeu în lume, arătarea nemărginitei Sale iubiri faţă de oameni prin întruparea Fiului Său, Iisus Hristos, în pântecele Fecioarei Maria. Şi această sărbătoare o numim ***Buna Vestire, adică ziua când Fecioara Maria a fost vestită de Sfântul Arhanghel Gavriil, că va naşte pe Fiul lui Dumnezeu prin încuviinţarea Fecioarei.***

Fericitul Augustin spune că prima pagină a Evangheliei Sfântului Ioan este bine să fie săpată cu litere de aur în toate bisericile. Acelaşi lucru s-ar putea spune şi despre Sfânta Evanghelie de astăzi, căci amândouă au aceeaşi însemnătate: **Sfântul Ioan Evanghelistul** descrie naşterea cea de veci a Cuvântului care s-a pogorât din sânul lui Dumnezeu şi zice: "***La început era Cuvântul şi cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul. Toate prin El s-au făcut; şi fără de El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut". Şi Cuvântul s-a făcut trup şi s-a sălăşluit întru noi şi am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia " Născut din Tatăl, plin de har şi de adevăr."***

Iar Sfântul Evanghelist Luca ne spune din ce mamă, în ce loc, şi în ce chip s-a făcut Cuvântul trup ca să locuiască printre noi păcătoşii. Din toată Sfânta Evanghelie, această pagină este cea mai mişcătoare şi mai importantă; pentru că ea este împlinirea proorocilor care au vorbit cu sute şi mii de ani înaintea întrupării Fiului lui Dumnezeu din Fecioară. Acesta a fost aşteptat să izbăvească biata omenire căzută şi subjugată de păcatul strămoşesc.

În această Sfântă Evanghelie ni se prezintă faptul cel mai de căpetenie ce s-a petrecut pe pământ, înţelege iubirea cea nemărginită a lui Dumnezeu, puterea şi înţelepciunea prin care a voit să ne ridice. Să o sărutăm dar şi noi cu respect, recunoştinţă şi iubire şi să cerem cu smerenie prin Sfânta Fecioară

Maria ca să ne lumineze Sfântul Duh spre a o înţelege cu mintea, cu sufletul şi cu inima curată.

Fraţi şi surori, până la venirea Mântuitorului în lume, omenirea căzuse într-o mare dobitocie cu păcatele. Cinci mii de ani şi mai bine, adevărul şi virtuţile sfinte, care sunt cele mai preţioase bunuri pentru om, au fost înăbuşite de întuneric şi de crime. De la Adam, întunericul păcatului apăsa greu asupra pământului, oamenii trăiau afundaţi în acest întuneric, căci toţi se făceau vinovaţi de păcate şi de păcatul neascultării lui Adam făcut în Rai, ei purtau pe frunte pecetea răzbunării cereşti. ***Dar, odată cu venirea pe lume a Sfintei Fecioare Maria, se vesteşte apropiatul sfârşit al tristei nopţi a păcatului, începutul zilei de lumină şi de bucurie.***

Când zorile se arată, toată firea se bucură; păsările cântă, pomii înfloresc, văzduhul se îmbată de mirosul florilor şi toată natura râde de bucurie încălzindu-se la razele soarelui. ***Aşa a fost Sfânta Fecioară Maria asemănată în Sfânta Scriptură, cu razele ce se ivesc, cu luna care e mai strălucitoare decât celelalte stele şi care luminează în timpul nopţii împrumutându-şi strălucirea de la soare.***

Prin Fecioara Maria a început a se risipi întunericul de care era înfăşurată omenirea, fiindcă, prin minunata strălucire a virtuţilor sale, ne arată calea de urmat şi ca un soare străluceşte între noi şi Dumnezeu. Iată dar despre cine se întrebă **Solomon** zicând: ***"Cine este aceasta care se iveşte ca zorile, frumoasă ca luna şi aleasă ca soarele?"*** Iar **împăratul David** zice: "***Dumnezeu şi-a aşezat scaunul Său în soare!"***

Iată deci cât de curată, cât de strălucită şi cât de luminoasă în întunericul nopţilor a fost Sfânta Fecioară Maria. Biserica noastră o cântă; scaun de heruvimi Fecioară, sau ceea ce eşti mai cinstită decât heruvimii şi eşti mai slăvită fără de asemănare decât serafimii.

Sfânta Fecioară Maria în Biserica Domnului s-a pregătit, s-a sfinţit şi s-a îndumnezeit cu trupul şi cu sufletul; căci acolo a petrecut de la etatea de trei ani până la cincisprezece ani, în rugăciune şi în meditaţii ale Sfinte Scripturi. Acolo a fost hrănită de sfinţii îngeri cu mană cerească, cetele îngereşti îi slujeau cu frică şi nu ştiau taina întrupării lui Dumnezeu din această Sfântă Fecioară.

Sfânta Evanghelie ne spune că în luna a şasea din an a fost trimis arhanghelul Gavriil de la Dumnezeu într-o cetate din Galileia, al cărui nume era Nazareth, la o fecioară ce era logodită cu un bărbat ce se numea Iosif din familia lui David. Iar numele fecioarei era Maria.

Luna a şasea este luna martie; la evrei anul începe cu luna septembrie.

Când a intrat arhanghelul În casa lui Iosif, s-a Închinat Sfintei Fecioare, zicându-i: "Bucură-te, ceea ce eşti plină de Har, Domnul este cu tine, binecuvântată eşti tu între femei" Când a auzit Fecioara, s-a tulburat şi sta nemişcată cugetând întru sine: "Oare ce să fie aceasta?" Iar îngerul Domnului, văzând-o pe ea tulburată, i-a liniştit sufletul zicându-i: "Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu, şi iată vei lua în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus, acesta va fi mare şi Fiul Celui Preaînalt, Fiul lui Dumnezeu se va chema".

Fecioara Maria, aducându-şi aminte cum a înşelat şarpele pe Eva, se gândea şi zicea întru sine: "Văd chipul tău ca al unui om, graiul şi portul tău sunt din lumea veşniciei, mie îmi spui lucruri mari şi minunate pe care nu le pricep. Tu zici că Dumnezeu se va sălăşlui în mine. Cum poate să încapă în mine Dumnezeu, Acela care a făcut cerul şi pământul şi nu-l poate încăpea tot universul?"

Iar arhanghelul, voind a-i lămuri minunea cea mai presus de fire, i-a spus că la Dumnezeu toate sunt cu putinţă şi i-a adus aminte de multele minuni pe care le făcuse Dumnezeu, pe care Fecioara le citise în Sfânta Scriptură cât a stat în templu. I-a adus aminte de toiagul lui Aaron care fusese uscat şi care apoi a înverzit şi înflorit. I-a adus aminte de Sara, femeia lui Avraam, care, fiind bătrână şi stearpă, a născut la bătrâneţe pe Isaac. I-a adus aminte de sfânta Ana, mama ei, care a născut-o tot aşa la bătrâneţe. Şi ca s-o încredinţeze mai bine, i-a vorbit de o minune petrecută de curând: "Iată, Marie, şi verişoara ta Elisabeta fiind stearpă se află acum însărcinată în luna a şasea, du-te la ea şi te vei convinge de cuvintele mele!"

Sfânta Fecioară Maria ascultă cu atenţie cuvintele sfântului arhanghel, dar înţelegea în parte porunca lui Dumnezeu, căci ea făgăduise să rămână fecioară şi nu înţelegea cum va fi aceasta. De aceea, cu smerenie, mai întreba pe înger: "Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?" . Aceste cuvinte ne arată cu câtă grijă şi înţelepciune voia să-şi păzească fecioria.

Atunci arhanghelul Gavriil, cu mult respect, îi linişteşte sufletul, descoperindu-i această taină, şi-i zice: "Duhul Sfânt se va coborî peste tine, Marie, Şi puterea Celui Preaînalt te va umbri. Pentru aceasta şi sfântul care se va naşte din tine se va chema Fiul lui Dumnezeu ". Aceste cuvinte intrară în sufletul Fecioarei că o rază luminoasă, luminând toate îndoielile despre curăţia fecioriei sale.

Dar ea se întrebă zicându-şi: "Da, a consimţi să fiu Maică a lui Dumnezeu este uşor; dar cum să-i explic eu logodnicului meu, bătrânul Iosif şi oamenilor; când mă vor vedea însărcinată, va crede cineva cuvântul meu? Voi fi blestemată sau binecuvântată? Voi fi omorâtă cu pietre sau slăvită?"
Toate acestea îi prevesteau un viitor dureros Fecioarei.

Sta în genunchi nemişcată, cu ochii lăsaţi în jos, cu mâinile încrucişate pe piept şi plină de credinţă, cu umilinţă şi cu o nevinovăţie supraomenească vorbi îngerului, însă în realitate, lui Dumnezeu , zicându-i:

"Iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul Tău!"

Acest răspuns era aşteptat, acest cuvânt de iubire dorit şi cerut de Dumnezeu, cuvânt puternic care deschise cerul şi atrase pe Dumnezeu pe pământ, făcând din Fecioara Maria cortul cel viu al dumnezeirei, umplându-se de nespuse daruri.

În acel moment miresmele Raiului au început să izbucnească din crinul pe care arhanghelul îl dete Fecioarei. Iar Duhul Sfânt, prin fulgerele cele luminoase ale razelor, a străbătut ca razele soarelui prin geam, în pântecele Fecioarei. Şi astfel Cuvântul lui Dumnezeu, Iisus Hristos s-a întrupat în pântecele ei cel Fecioresc.

Dumnezeu Tatăl, când a făcut toate câte le vedem la creaţiune, a zis: "***Să fie, şi îndată s-a făcut tot universul***. Tot aşa şi Fecioara Maria a zis: "***Fie mie după cuvântul Tău***." ***Şi s-a săvârşit taina întrupării lui Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu adevărat, din Dumnezeu adevărat, lumină din lumină s-a întrupat şi Cuvântul trup s-a făcut şi s-a sălăşluit întru noi.***

Cuvântul de umilinţă şi de supunere desăvârşită al Sfintei Fecioare Maria, ne-a adus mântuirea. Ea a zdrobit capul şarpelui celui vechi şi a lucrat la mântuirea lumii, ea a veselit cerul şi a făcut să salte de bucurie pământul. Prin ea, neamul omenesc cel osândit la întuneric şi la moarte, a văzut lumină mare şi i s-a dat viaţa cea adevărată, deschizându-i porţile Raiului.

Dacă Adam a fost capul omenirii celei vechi, Domnul Hristos este începutul omenirii celei noi. Dumnezeu, ca să facă pe cel dintâi om, a luat pământ şi, suflând în el duh de viaţă, a creat pe Adam primul om, omul cel vechi. Iar ca să facă pe omul cel nou Dumnezeu a luat o picătură de sânge din omenirea aceasta pe care trebuia s-o curăţească, s-o reînnoiască şi s-o împreune cu viaţa dumnezeiască. De această picătură de sânge s-a servit, pentru ca să formeze, fără ajutorul omului, în pântecele Fecioarei celei curate, pe omul cel nou, pe modelul cel vrednic de urmat, pe Iisus Hristos. Iar pentru aceasta trebuia

consimţământul Fecioarei, adică trebuia un contract adică un fel de căsătorie duhovnicească, între Creator şi creatură, între Fiul lui Dumnezeu şi natura omenească, reprezentată prin Sfânta Fecioară Maria, care trebuia să nască pe Cuvântul lui Dumnezeu.

Iată motivul pentru care Dumnezeu a trimis pe arhanghelul Gavriil la această Fecioară; n-a fost trimis la Roma, la fecioarele împăraţilor, nici la Atena, la fiicele învăţaţilor lumii de atunci, n-a fost trimis la vreo împărătească puternică sau vreo prinţesă plină de frumuseţe trupească; ci a fost trimis în oraşul Nazareth din Galileea, la o fecioară smerită din neamul împăratului David, care era logodită cu un bătrân de optzeci de ani, numit Iosif, tot din acelaşi neam al lui David.

Cu adevărat, fraţilor, ***astăzi este zi de mare bucurie, căci prin arhanghelul Gavriil ni s-a adus bucurie la toată lumea.*** El a fericit-o pe Fecioara Maria spunându-i mai întâi: "***Bucură-te!*** şi apoi: "***Ceea ce eşti mai cinstită, ceea ce eşti plină de dar, că prin tine vine bucuria la toată lumea şi se risipeşte întunericul.*** "

Fecioara Maria cu adevărat a fost plină de daruri, ea este comoara tuturor darurilor duhovniceşti ale Duhului Sfânt, fiindcă în dânsa se află darurile arhanghelilor şi îngerilor, ale căpeteniilor, începătoriilor, puterilor, stăpâniilor, domniilor, scaunelor, heruvimilor şi serafimilor. De aceea Sfântă Fecioară Maria este împărateasa îngerilor, a cerului şi a pământului. Dar mai presus de toate darurile pe care le avea Fecioară, era smerenia, ea a zis către înger: "*Astfel a căutat Domnul spre smerenia roabei Sale*.

Iată deci că, smerenia a fost cea mai dintâi calitate pentru care Dumnezeu a ridicat-o în slavă şi cinste spre a fi lăudată în cer de toate oştile cereşti şi pe pământ fericită de toate neamurile.

Smerenia a înălţat şi pe ceilalţi sfinţi de pe pământ la ceruri şi i-a împodobit Dumnezeu cu aureola nemuritoare. Cea mai mare smerenie a fost a Mântuitorului Hristos : smerindu-Se pe Sine, s-a făcut ascultător până la moarte.

De aceea zice **Sfântul Isac Sirul**: "***Smerenia este haina dumnezeiri, fiindcă cu aceasta s-a îmbrăcat Dumnezeu când a voit să vină printre noi, oamenii, ca să ne mântuiască.*** Adică a luat firea noastră cea smerită, trup pământesc. Iar dacă vrea cineva să ştie de unde se naşte smerenia, să afle de la **Sfântul Ioan Scărarul**, care zice: "***Smerenia se naşte din ascultarea şi tăierea voii.*** "

Dar pentru ce este smerenia aşa de mare şi o iubeşte Dumnezeu ? pentru că numai cu ea se poate ucide păcatul cel mare, care este mândria, prin care au căzut îngerii şi apoi strămoşii noştri din Rai.
Dintre toate făpturile pământeşti, Sfânta Fecioară Maria a fost darul cel mai vrednic şi frumos şi cel mai iubit de Dumnezeu . Noi pământenii ne lăudăm cu un astfel de dar nepreţuit şi ne punem mare nădejde în sprijinul Sfintei Fecioare ca să fim ocrotiţi şi scăpaţi de vicleanul şarpe care vrea să înghită tot pământul cu răutatea lui. Nimeni nu va putea scăpa, nu se va putea mântui fără adânca smerenie pe care a avut-o Sfânta Fecioară.

Astăzi vedem mai mult ca oricând păcatul mândriei, păcatul acesta grozav care a cuprins toată lumea. Fiecare doreşte să fie mai mare peste alţii, să-i robească, să-i stăpânească. Fiecare doreşte să fie mai bogat decât altul, să fie mai lăudat, mai pus în cinste, fiecare se crede mai înţelept, mai iscusit, de aceea se luptă fără milă să distrugă pe alţii; se urăsc se duşmănesc, se pârăsc, fără motive.

Mândria este pricina. Femeile în mândria lor uită buna cuviinţă şi frica de Dumnezeu, îmbrăcându-se după ultima modă şi vopsindu-se, stricându-şi chipul pe care l-a lăsat Dumnezeu, făcându-se bucurie demonilor şi curse bărbaţilor.

Să nu uităm, fraţi şi surori, că Dumnezeu va pedepsi la judecata de apoi toată fărădelegea şi păcatul. ***Dacă vrem să ne facem fii ai lui Dumnezeu, trebuie să ascultăm de poruncile Lui, trebuie să ne silim să dobândim şi noi darurile cele alese ale Sfintei Fecioare Maria.*** S-o avem pildă de urmat, să iubim curăţia trupului, rugăciunea minţii, smerenia inimii; căci cine îşi întinează trupul cu desfrânări, cine-şi omoară sufletul cu uciderи de prunci, cine-şi întunecă mintea cu griji pământeşti, cine-şi umple inima cu trufia vieţii ticăloase, acela nu poate fi un copil al darului dumnezeiesc, acela nu poate vedea faţa lui Hristos şi nu se va învrednici nici de mila rugăciunilor Maicii Domnului.

Cine huleşte pe Maica Domnului, Sfânta Fecioară Maria, cu înjurături, cuvinte de batjocură, cum fac sectanţii care o coboară pe Maica Domnului în rândul femeilor păcătoase, vai lor. Aceia vor moşteni focul gheenei şi viermilor celor neadormiţi şi niciodată nu se vor ridica să vadă lumina lui Hristos. Cine nu se închină ei aşa cum s-au închinat arhanghelii şi îngerii şi cum o slăvesc şi acum în cer mulţimile sfinţilor, aceia vor rămâne fără de glas când se va arăta pe norii cerului Împărateasa cu Fiul ei cel dorit şi iubit, care va judeca lumea.

Părinţii să aibă grijă de copii, să-i înveţe rugăciuni şi cântări sfinte, să se roage împreună cu ei, să-i înveţe să facă Sfânta Cruce dreaptă pe feţele lor şi să fie o pildă de rugăciune şi fapte bune în faţa copiilor. Copiii, ce văd la părinţi, aceea fac şi ei. Feriţi copiii de filme imorale şi reviste pornografie. Veniţi cu copii la Sfânta Biserică unde a venit şi Sfânta Fecioară şi învăţaţi acest limbaj ceresc.

În zadar învăţăm alte limbi străine dacă nu învăţăm limba care se vorbeşte în ţara cea de sus, ţara fericirii Raiului! Căci din cauza neştiinţei şi a necredinţei, mulţi ajung în fundul iadului, fiindcă cei necredincioşi n-au nici un reazem în viaţa aceasta la vreme de mari supărări şi ajung de se spânzură, se otrăvesc şi aşa se dau în gheara diavolului.

Era un învăţat care cunoştea douăzeci de limbi. Într-o zi prietenii lui l-au găsit spânzurat şi lângă el o hârtie cu aceste cuvinte: "Nimic din lumea aceasta nu mă mai mulţumea, eu trăiam zadarnic şi am găsit cu cale să termin cu viaţa aceasta. Mirare mare i-a cuprins pe toţi cunoscuţii lui. Sărmanul, în zadar învăţase aşa de mult, dacă n-a Învăţat limba credinţei, limba bisericii, a Duhului Sfânt. În lumea aceasta, o ştim cu toţii, că suntem călători, facem numai un popas de 50-70 de ani, poate nici atât şi trebuie să mergem în ţara veşniciei.

Omenirea a rămas mult în urmă cu această ştiinţă despre credinţă, despre Dumnezeu, despre mântuirea sufletului. De aceea ajung aceste suflete în locul cel de jale acolo în chinuri. Acolo nu se aud decât ţipete sfâşietoare, ca fiarele sălbatice. Această limbă o caută sărmanele suflete în iad.

Să ne aducem aminte de Sfânta Fecioară Maria şi s-o avem ca pildă înaintea ochilor noştri. Să urmăm smerenia şi ascultarea ei de poruncile dumnezeieşti şi începând de astăzi să ne lăsăm de toate relele şi păcatele şi hotărâţi să mergem pe calea Bisericii ca să ne mântuim şi noi, ca să ajungem la locul acela fericit, la viaţa veşnică.

Rugăciune

O, Prea Curată Fecioară, ceea ce eşti plină de daruri, Împărăteasa îngerilor şi Maica creştinilor, ajută-ne şi nouă cu sfintele tale rugăciuni şi roagă-L pe Fiul tău şi Dumnezeul nostru să ne apere de toate ispitele celui rău.

Roagă-te şi pentru preoţii ţării noastre, pentru tot clerul Bisericii Ortodoxe, roagă-te, Preafericită Fecioară, pentru părinţii noştri, moşii şi strămoşii, roagă-te pentru ţara aceasta România să fie păzită de vrăjmaşii văzuţi şi nevăzuţi. Întăreşte-ne credinţa şi ajută-ne să ajungem cu toţii la limanul mântuirii, să slăvim şi noi în ceruri pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, împreună cu tine în vecii vecilor.

Amin.

Părintele Arsenie Boca – Bunavestire

„La plinirea vremii" trimis a fost de Dumnezeu îngerul Gavriil într-un oraş din Galileia, Nazaret, către Fecioara Maria, aducându-i vestea că, din Duhul Sfânt şi puterea Celui Preaînalt, va concepe şi va naşte pe Mesia, Fiul lui Dumnezeu, pe care-L va chema Iisus.

Acestea sunt datele, simple, expuse de evangheliştii Luca şi Matei. Faptul acesta simplu cutremură însă legile firii. Nici Fecioara Maria n-a putut primi faptul, aşa, fără o puternică reacţiune critică. Iar cât despre Iosif, garantul Sfintei Fecioare, ştim că pe ascuns a vrut s-o părăsească.

Naşterea lui Dumnezeu între oameni, deşi era făgăduită prin prooroci cu mii de ani în urmă, - ba în zilele lui Isaia (7,14) s-a spus lămurit că o fecioară-L va naşte, rămânând totuşi fecioară -, cu toate acestea, de n-am fi siguri de faptul petrecut: că Dumnezeu s-a unit cu firea omenească în persoana lui Iisus, mai că nici noi n-am putea primi.

Această naştere a lui Dumnezeu în făptura Sa e de fapt o renaştere a omului, - proces care a fost anunţat, pregătit şi care a evoluat logic în istorie. Aceasta însemnează cuvintele : „La plinirea vremii".

Ceea ce e greu de priceput e aceasta: cum e cu putinţă ca Tatăl omului să se facă Fiul omului, Fiul fiului Său. Dar iată că s-a făcut. S-a făcut istoric şi de-atunci se face mistic în toţi cei ce-L primesc pe Dumnezeu şi se nasc de sus a doua oară. Deci când sufletul, când făptura noastră întreagă se face curată, când ajungem pe căile ascezei şi ale iubirii, la starea de fecioară, se întâmplă şi pentru noi plinirea vremii, a naşterii lui Iisus în făptura noastră.

Dumnezeul nostru nu e un Dumnezeu care a părăsit lumea în seama legilor, iar El S-a retras undeva în afara ei (deism); El nu e nici confundat cu natura (panteism), cu marele "tot", - căci atunci cum s-ar putea naşte „totul" în „parte", ci ***Dumnezeul nostru e o fiinţă transcendentă dar în legătură cu lumea, o energie activă, creatoare, care transmite lumii ceea ce aceasta de fapt caută şi spre care de fapt tinde: plenitudinea existenţei în unitatea universală. Această putere, Duhul Sfânt, se împreună cu lumea şi vrea să nască din ea chipul viu al lui Dumnezeu.***

Dar faptul istoric, petrecut pe planul realităţii omeneşti, a zămislirii şi naşterii Fiului lui Dumnezeu în Fiul Omului mai are şi alte semnificaţii. ***Cu Iisus apare în lume o nouă generaţie de oameni, neamul lui Iisus, care nu se naşte după legile firii numai, ci, peste ele se suprapune o naştere spirituală, generaţia spirituală a lui Iisus.***

„Noul neam duhovnicesc, cel al lui Iisus, nu-i un neam care se naşte pe pământ, după legile lumii animale, un neam neîncetat ispitit de poftele inferioare. Desfacerea de odinioară a omului de Dumnezeu, înseamnă pentru om pierderea integrităţii, a neprihănirii, pierderea chipului androgin, care constituie chipul său ceresc, pacificat de ispitele lăuntrice.

Hristos se naşte din Fecioară, ca să sfinţească din nou alcătuirea feminină şi s-o unească principiului masculin, ca bărbatul şi femeia să devină androgini, cum a fost Iisus". (I. Boehme, „Misterium magnum" C.v. cit. de Berdiaeff.).

Misticul german are următoarea expresie minunată, privitoare la noua stare de după păcat a neamului omenesc: „prin cădere de la curăţia originară, Fecioara, înţelepciunea, a părăsit pe oameni şi s-a retras în Cer", lăsând pe oameni să ajungă „numai trup" (Geneza 6,3) şi de-aci să ajungă în potop. Nu cumva, netrăind noi, noul stil al vieţii, să se retragă şi de la noi, iar neamul omenesc să se scufunde într-o nouă catastrofă ?!

Realităţile spirituale numai trăirea le fixează în temeliile omului.

„înţelepciunea este eterna feciorie şi nu eternul feminin. Cultul care-i e închinat e acela al Fecioarei şi nu al principiului feminin, care provine de la căderea în diviziune. Iată de ce cultul înţelepciunii se confundă aproape cu cultul Fecioarei Maria, Maica Domnului.

în ea, natura feminină devine fără prihană şi naşte prin Duh. Astfel se naşte noua generaţie omenească, generaţia lui Iisus, nemuritoare, biruitoare asupra neajunsului nesfârşit al naşterilor şi morţilor.

Calea care duce la restabilirea chipului integral al omului se deschide prin Fecioara Maria şi prin zămislirea sa, a Fiului lui Dumnezeu şi a Fiului Omului. Aceasta e calea fecioriei, a curăţiei, a neprihănirii, calea iubirii mistice.

învăţătura şi cultul fecioriei au fost întotdeauna aprofundate în creştinism; dimpotrivă, învăţătura despre căsătorie, sfinţirea zămislirii n-a fost îndeajuns. Revelaţia sensului mistic şi pozitiv al iubirii dintre bărbat şi femeie (eros şi nu agape) aparţine problematicii conştiinţei creştine. Sensul mistic al iubirii, dogmatic e nedezvoltat, şi, ceea ce găsim asupra acestui subiect la învăţătorii Bisericii, e sărăcăcios şi neîndestulător.

Creştinismul Părinţilor ne învaţă să câştigăm fecioria prin ascetism, dar nu ne descoperă nicidecum sensul mistic al iubirii, ca pe-o cale ducând la feciorie, la restabilirea chipului integral al omului şi a vieţii veşnice.

Creştinismul are motiv să îndreptăţească şi sfinţirea căsătoriei şi familia omenirii păcătoase; el apără şi spiritualizează viaţa genurilor decăzute (I Timotei 2,15), dar nu spune nimic asupra transfigurării sale, asupra venirii unui nou gen. Această transfigurare nu e pusă în lumină în creştinism, ca multe altele. Sfinţirea maternităţii are un sens cosmic, dar ea nu e o soluţie a problemei. Prăpastia care există între iubirea rasială, care naşte, şi iubirea mistică, orientată spre veşnicie, creează o antinomie pentru conştiinţa creştină. Biserica învaţă că genul decăzut şi împărţit se transformă, în Fecioara Maria, în feciorie şi maternitate iluminată, primind într-însa Logosul lumii, care se naşte de la Duhul.

Dar se pare că nici o deducţie n-a fost făcută în ceea ce priveşte căile pozitive de iluminare şi transfigurare a vechiului element rasial, al genurilor. Sensul religios şi pozitiv al iubirii, legătura care-1 uneşte înseşi ideii de om, ca fiinţă integrală, nu e revelat. Aceasta rezultă din dezvoltarea nedeplină în creştinism a conştiinţei antropologice. Iubirea, ca şi atâtea alte lucruri ale vieţii creatoare a omului, rămân neexplicate şi nesfinţite, afară de lege - într-o oarecare privinţă - şi sortite unui tragic destin în lume.

Iubirea, prin natura sa, ocupă acelaşi loc ca mistica. Ea e şi spirituală şi nu poate fi asimilată organizaţiei fizice şi trupeşti a vieţii omeneşti. Iubirea e legată ideii iniţiale de om. Nu avem o viziune a sensului religios al iubirii, decât simbolic, ca legătură între Hristos şi mireasa Sa, Biserica." (N. Berdiaeff, "Esprit et liberte", pp. 220-222).

Buna Vestire ar trebui să însemneze, pentru oameni, o ridicare reală, nu numai doctrinară, a căsătoriei la rangul de taină, şi deci cu roade capabile de taină.

Naşteri de sus, suprapuneri de taină, Fiul lui Dumnezeu în Fiul omului, atârnă neînchipuit de mult de înălţimea sau josnicia la care-i trăită viaţa. Dacă o atitudine mişcă Cerul spre pământ, o alta îl izgoneşte, ca şi când nici n-ar fi Cer.

Buna-Vestire taie hotarul între Sfinţi şi oameni de nimic.

Prislop, 25.111.49.

Părintele Sofian Boghiu - Predică la Bunavestire

“Fraţi creştini, ne aflăm în sărbătoarea Bunei Vestiri, această sărbătoare de primăvară. S-a vorbit aseară despre această sărbătoare, şi astăzi la Sfânta Liturghie, şi aş vrea să adaug şi eu ceva în seara aceasta. Mai întâi aş vrea să vă spun ceva despre oraşul Maicii Domnului, despre acel Nazaret al cărui nume îl ştim din copilărie (…).

Mai întâi, Ţara sfântă, această ţară a lui Iisus şi a profeţilor este pe malul Mediteranei, între Mediterană şi Iordan. Are trei provincii: Iudeea, partea de sud, unde este Ierusalimul, Samaria, partea de mijloc şi Galileea, partea de nord.

În partea de nord, în susul acestei Galilei, este muntele Carmel, în care sfântul proroc Ilie a adus jertfa sa faimoasă care nu se poate uita, într-un moment de mare criză religioasă, în veacul al VII-lea înainte de Hristos. Deci Carmelul, un podiş muntos, cam aşa cum este podişul Ardealului, care şi iarna are iarbă şi flori, fiind aproape de Mediterana, care trimite căldura ei binecuvântată şi asupra acestei regiuni muntoase. Tot în această Galileea, partea de nord a Palestinei, partea către Iordania de astăzi, deci către răsărit, este mărginită de Marea Galileii sau a Ghenizaretului, pe care Iisus şi pescarii lui, sfinţii apostoli, adeseori o străbăteau în lung şi în lat. Adeseori vedem pescarii, sfinţii apostoli şi ai lor, pescuind în această mare care are foarte mulţi peşti. Şi atunci ca şi acum, bărci străbat în toate sensurile această mare a Galileii care este o mare limpede, însă cu foarte mulţi curenţi, încât adeseori apa se mişcă, la cea mai uşoară adiere a vântului se fac valuri mărişoare. Dacă este un vânt mai puternic, valurile se ridică sus de tot.

În acea noapte de neuitat, când apostolii veneau de dincolo de mare, deci din Iordania de astăzi, către Capernaum, s-a stârnit furtuna, încât s-au spăimântat că se îneacă. Iisus dormea la cârmă. Şi Îl scoală pe Iisus: „***Doamne, scoală, ajută-***

ne, că pierim!” (Matei 8,25; Marcu 4,38; Luca 8,24.) . Valurile aruncau apa în corabie. Aceasta este Marea Galileii sau Marea Ghenizaretului. În această regiune, un fel de Bucovina a noastră, sunt mai multe oraşe; oraşul principal este Nazaretul. Şi mai este un oraş, Cana, Cana Galileii, unde Iisus a făcut prima minune, unde a schimbat apa în vin.

Nazaretul este un orăşel destul de mare astăzi. Pe vremea Mântuitorului era micuţ, era un sat. În cei două mii de ani de creştinism, acest sat a crescut şi are înfăţişarea unui oraş. Este construit pe un fel de amfiteatru. Partea lui de sud este înaltă. Sus de tot sunt nişte păduri care continuă acest amfiteatru, încât toate casele de pe această înălţime privesc către răsărit şi toate primesc soarele în faţa lor în orice început de zi.

De acolo de sus se vede în depărtare muntele Hermonului, de care aminteşte psalmistul (Ps. 28,6; 41,8; 88,13; 132,3) Acest munte al Hermonului are aproape toată vremea zăpadă pe toată creasta lui albă: în mai am văzut zăpadă pe creasta lui. În acest oraş Nazaret acum sunt şi blocuri. Partea de sus se cheamă Illit Nazaret şi în partea de apus a Nazaretului sunt mulţi români, însă şi evrei şi ruşi, refugiaţi acolo. În piaţa din Nazaret am întâlnit mulţi evrei români. Nu ştiam cum să mă descurc cu limba şi aud vorbind româneşte! Sigur, bucuria mea şi a oricărui român.

Nazaretul este plin de biserici. Toate bisericile au hramul de astăzi, al Bunei Vestiri. Dimineaţa, când începe Liturghia, se aude un cor întreg de clopote. În cinstea Maicii Sfinte, fără îndoială, toate poartă hramul Bunei Vestiri. În centrul Nazaretului este o catedrală mare, mai mare decât toate bisericile, cu acelaşi hram, catolică, construită acum vreo şaizeci de ani, catedrală cu etaj. În partea de sus sunt nişte panouri mari, încât fiecare dintre popoarele mari ale lumii creştine are câte un panou acolo, [pe care a pictat] fiecare ce a vrut, în frescă sau în mozaic. Jos, la parter, este o îngrăditură, un fel de gărduţ din metal şi înăuntru este o scară care coboară. ***Acolo este vechea locuinţă a Maicii Sfinte şi a bătrânului Iosif, unde a crescut Iisus.*** Sunt nişte căsuţe mici de pământ, parte ruinate, însă se ştie că acolo a fost locuinţa Sfintei Fecioare, unde a locuit Pruncul Iisus. În curtea acestei biserici este un atelier unde a lucrat Iosif teslarul. Şi Iisus a învăţat meseria de teslar în copilăria lui, încât când Iisus era aproape de majoratul biblic, adică împlinea treizeci de ani, era cunoscut sub aceste două nume: Iisus fiul Mariei sau Iisus teslarul, fiul teslarului, al logodnicului, al bătrânului Iosif. Este şi astăzi acest atelier, fiind mărturie a ceea ce a fost acum aproape două mii de ani.

La marginea Nazaretului este o biserică ortodoxă, catedrala oraşului Nazaret, pictată de curând de nişte pictori români care acum lucrează în Cipru (Mihail, Gavril şi Nicolae Moroşanu, 1977-1978.). În această biserică (…), spre nord, se

face un fel de culoar, se coboară spre răsărit şi acolo este un izvor. E un izvor cu marmură împrejurul lui, marmură care datează de pe vremea sfinţilor împăraţi Constantin şi Elena, încă de atunci, de pe vremea sfintei Elena, că ea a ctitorit mai multe biserici în Ţara sfântă.

Pe vremea Maicii Domnului izvorul era liber, adică nu era nici un fel de construcţie în jurul lui sau deasupra lui. Acum este biserica, această catedrală. La acest izvor venea Maica Domnului şi lua apa pentru părinţii ei şi pentru ea, după aceea pentru Pruncul Iisus, pentru copilul Iisus care a fost crescut în Nazaret, la distanţă destul de mare. Era singurul izvor cu vână puternică în Nazaret; se numea Izvorul Fecioarei. Şi acum la fel.

În ghidurile de acolo am întâlnit precizarea că Buna Vestire a Maicii Domnului s-a întâmplat tocmai în momentul când era la apă aici (După Protoevanghelia lui Iacov, XI, 1.) . Maica Domnului avea acest obicei, încă din Templu, să se roage continuu. Ajungând la apă, se ruga ca de obicei. În acel moment a apărut arhanghelul Gavriil şi i-a spus ce ştim din Evanghelia sfântului Luca (Luca 1, 28-38.). Acolo a avut loc Buna Vestire, lângă acest izvor al Fecioarei, al Maicii Domnului; de acolo şi până la Ierusalim sunt 100 de km.

Maica Domnului era înspăimântată de această veste extraordinară, că se va naşte prin dânsa Fiul lui Dumnezeu. Maica Domnului s-a înspăimântat de înger nu pentru că îi era frică de îngeri. ***Acest arhanghel o ajutase pe Maica Domnului, hrănind-o în Templu, timp de doisprezece ani. De la trei ani până la cincisprezece, cât a stat acolo în Templu, arhanghelul Gavriil îi aducea în Sfânta Sfintelor mâncare, hrana cerească.***

Aşa spune în Viaţa ei, în evangheliile apocrife pe care le avem, în special în Evanghelia sfântului Iacov, unde este vorba despre viaţa Maicii Domnului, tainica viaţă a Maicii Domnului. Deci ea cunoştea pe acest arhanghel, însă s-a înspăimântat de această veste nemaiauzită până atunci, că Dumnezeu se va naşte prin ea. Şi primind această ştire, prin acel cuvânt „Fie după cuvântul tău”, a plecat repede în sud, mai jos de Ierusalim, adică la vara sa Elisabeta, pentru că i-a spus arhanghelul Gavriil: „***Iată Elisabeta, rudenia ta, a zămislit şi ea şi e în a şasea lună acum***“. Deci „nu e un lucru cu neputinţă la Dumnezeu ce ţi-am vestit ţie. Se va întâmpla şi cu tine aşa ceva“.

Atunci ea a plecat cu grabă la Elisabeta, în oraşul sfântului Ioan Botezătorul. Acolo Maica Domnului a stat trei luni. Era sfânta Elisabeta în a şasea lună şi când era gata să nască, Sfânta Fecioară a plecat din nou la Nazaret. În timpul cât a stat acolo, sfânta Fecioară, fiind tânără, ajuta la gospodărirea acestei case de bătrâni, Zaharia şi Elisabeta. Şi între altele, aducea apă — în Ţara sfântă este o problemă, sunt rare fântânile cu apă dulce, apă vie, adică nu apa din cisternă, ci

apa din izvor. Părinţii sfântului Ioan Botezătorul locuiau sus, pe o pantă, în platou. Era mai greu de ajuns. Erau nişte cărări care urcau. Şi acum se urcă greu, atunci însă era şi mai greu. Jos, la poalele acestei înălţimi este şi astăzi un izvor, de la care Maica Sfântă aducea apă acestei familii; se cheamă şi astăzi Izvorul Fecioarei. S-a întors apoi în Nazaret Maica Sfântă şi şi-a continuat viaţa în casa părinţilor săi, de fapt a rudeniilor sale, părinţii ei muriseră (…).

Acum, ca încheiere, vreau să vă citesc câteva lucruri din Învăţătură de credinţă a Bisericii noastre ortodoxe.

„***Când Fecioara a răspuns către arhanghel:*** «***Iată roaba Domnului sunt, fie mie după cuvântul tău***», ***atunci trupul Mântuitorului Iisus Hristos S-a urzit în pântecele Preasfintei Fecioare Maria, prin împreuna-lucrarea Duhului Sfânt. Atunci numaidecât...”***

Spune Învăţătura de credinţă: ***S-a făcut om desăvârşit cu toate părţile Sale, cu trup omenesc şi suflet cuvântător, unite cu dumnezeirea în una şi aceeaşi Persoană. El era şi om adevărat şi Dumnezeu adevărat.***

Faptul că Sfânta Fecioară Maria s-a învrednicit a fi Maică lui Dumnezeu (…), reparând greşeala strămoaşei noastre Eva, cea de demult, născând pe Mântuitorul Hristos, ne îndeamnă a o cinsti ca pe Maica lui Dumnezeu, aşa cum ne învaţă şi cum cântă sfânta Biserică.

De asemenea, faptul că înainte de naştere, în timpul naşterii şi după naştere a rămas Fecioară curată, este al doilea motiv pentru care noi, creştinii, o cinstim pe Maica Domnului, de-a pururea Fecioară. Lipsa de păcate personale, în afară de păcatul originar — moştenit de la părinţi şi de care a fost curăţită în ziua Bunei Vestiri -, că astăzi,

„***îndată ce a primit să devină Născătoare de Dumnezeu, prin acel cuvânt «Fie după cuvântul tău» — această nevinovăţie a vieţii sale personale i-a adus atributul de Sfântă şi Preasfântă şi Preacurată. Pentru că Sfânta Fecioară Maria s-a dovedit a fi mijlocitoarea creştinilor pe lângă Fiul său, Unul născut, ducând rugăciunile noastre la Dumnezeu, noi creştinii îi aducem mulţumire şi-i adresăm întotdeauna rugăciunile noastre, ca uneia ce este plină de dar, mai presus de toţi sfinţii, mai presus de heruvimii şi serafimii cei mai apropiaţi de Sfânta Treime***“.

O cinstim pe Maica Domnului şi ne rugăm ei, pentru că tot ce am pierdut prin Eva, adică nevinovăţia, Raiul, harul, familia sfântă, pe Însuşi Dumnezeu, le-am redobândit, sau le putem redobândi prin Maica Domnului.

„***Maica Domnului se află la hotarul ce desparte creatura de Creator. Ea este «înălţime neajunsă de gândurile omeneşti», cum o cântă Acatistul ei, şi «adâncime nevăzută de ochii îngereşti», purtătoarea curăţiei, arătarea Duhului Sfânt şi începutul făptuirii duhovniceşti. Este modelul desăvârşirii şi al sfinţeniei, modelul către care trebuie să tindă întreaga fire creată***“.

Aceasta este credinţa Bisericii noastre în Maica Domnului. Aşa ne-a fost lăsată de sfinţii apostoli, aşa am moştenit-o de la strămunii noştri şi aceasta este Maica cea duhovnicească a lumii întregi, cu care s-a hrănit neamul nostru în veacurile zbuciumatei sale istorii. Pe Născătoarea de Dumnezeu cu Pruncul în braţe au zugrăvit-o iconarii noştri, au învăluit-o în nori de tămâie şi de rugăciune preoţii noştri. Au privit-o pe catapeteasma părinţii şi strămunii noştri, au ţinut-o la căpătâi mamele noastre, au iubit-o şi au cântat-o copiii noştri, sărutând-o, au implorat-o şi au preamărit-o neam de neamul nostru.

Mergând pe urmele strămunilor noştri, să le imităm şi noi evlavia, tăria credinţei. Să avem şi noi în aceeaşi cinste pe Maica Domnului, aşa cum au avut-o ei. ***S-o chemăm în viaţa noastră de toate zilele şi să-i spunem în rugăciune încurcăturile noastre, necazurile noastre, durerile, suferinţele noastre, că şi ea a avut necazuri multe şi grele şi ne aude şi ne înţelege şi ne poate ajuta cu adevărat, mijlocind pentru noi către Bunul nostru Mântuitor.***

Să cinstim sărbătorile ei, să imităm pe cât se poate viaţa ei sfântă, smerenia ei, răbdarea ei, bunătatea ei de mamă, sfinţenia vieţii sale adevărate.

Să ne rugăm ei să ne ajute să înţelegem bine învăţăturile sfintei Evanghelii, să trăim după poruncile Fiului său şi Dumnezeului nostru şi să ne rugăm ei să ne lumineze mintea şi toate simţirile noastre sufleteşti şi trupeşti, ca să simţim şi noi cu adevărat în viaţa noastră adierile Duhului Sfânt, Sfinţitorul şi Mângâietorul care ne mângâie durerile, alină tulburările noastre, să ne sfinţească şi să ne lumineze viaţa noastră întreagă.

Maica Domnului, Stăpână prea bună şi preacurată şi binecuvântată, care eşti plină de dar şi poţi face tot binele, tu ne ştii viaţa noastră, cunoşti dorul nostru de bine, neputinţele noastre le cunoşti şi necazurile de asemenea le ştii: dezleagă-le precum vrei. Pe toate le poţi, câte le voieşti.

Amin”.

(din: Părintele Sofian, Editura Bizantină, 2007, Bucureşti)

Savatie Baştovoi - Fie mie după Cuvântul Tău, Doamne!

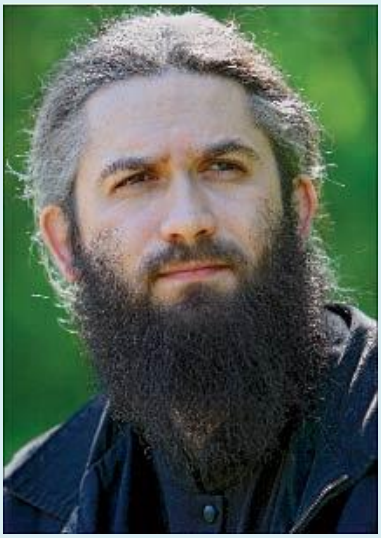

Ne aflăm în raza de lumină a Buneivestiri şi a cuvintelor celor mai importante rostite vreodată de un om până la Fiul Omului, cuvintele celei mai smerite Fecioare de pe faţa pământului: ***"Iată roaba Domnului! Fie mie după cuvântul Tău!".*** Cuvântul liber al celei care avea să devină Născătoarea de Dumnezeu şi Maica Luminii este DA-ul, AMIN-ul omului prin care acesta L-a lăsat pe Dumnezeu să-i lucreze mântuirea.

În cuvântul cu rezonanţă veşnică al Preacuratei stă principiul fundamental al legăturii sănătoase şi mântuitoare a omului cu Făcătorul lui. Nevoinţa de intrare a minţii şi a inimii noastre în duhul ascultării de Cuvântul lui Dumnezeu şi râvnă pentru a nu ieşi din gândul Său şi din voia Sa reprezintă nimic altceva decât ROSTUL împlinit al existenţei noastre ca "musafiri" ai acestui pământ şi acestei vieţi foarte scurte. Aşa cum spunea foarte direct ***părintele Rafail Noica, mântuirea noastră se "joacă" în pendularea noastră de aici – prin alegerile şi deciziile noastre – între Rai şi Iad, unde Raiul este reprezentat de trăirea noastră în duhul rugăciunii: "Facă-Se voia Ta!", iar Iadul nefiind altceva decât momentul în care Dumnezeu ne zice nouă: "Facă-se voia ta".***

Un părinte tânăr, foarte iubit, Savatie Baştovoi – care vine din acea bucată ruptă din inima ţării, răpită, umilită, batjocorită şi aproape total lichidată identitar – numită Basarabia vine şi ne vorbeşte tocmai despre acest principiu duhovnicesc de cea mai mare fineţe şi totodată de cea mai mare importanţă pentru mântuirea noastră, al supunerii şi încrederii depline faţă de Cuvântul şi faţă de voia lui Dumnezeu, care reprezintă binele nostru cel mai sigur!

Este un cuvânt cu atât mai necesar cu cât trăim într-o vreme când, aşa cum spunea un alt părinte, pentru că "s-a înmulţit mintea" şi pentru că fiecare crede foarte mult numai în gândul său, mândria şi satisfacerea voii proprii au ajuns

deja o devastatoare molimă generală. Este o epidemie socială care face ravagii peste tot, mergând de la conflicte interminabile care ruinează orice lucrare mântuitoare, care decimează orice comunitate (oricât de mică) şi destramă orice comuniune (oricât de strânsă) şi până la provocarea bolilor psihice (mai mici sau mai mari, mai evidente sau mai ascunse)["*Mândria reprezintă, pe lângă alte cauze, principalul factor care stă la baza tulburărilor psihice. În cazul psihozelor, ea este catalizatorul care face ca boala să fie cât mai manifestă. Iar în stările de borderline, mândria este singura care declanşează afecţiunea psihică" (psihiatrul ortodox Dimitri Avdeev).*] şi chiar până la demonizare. Totul numai pentru că omul, chiar şi cel credincios, "a uitat" să-şi mai interiorizeze **cuvântul de aur al Maicii lui Dumnezeu**: ***FIE MIE DUPĂ CUVÂNTUL TĂU, DOAMNE!***

"… Mergem la un părinte mare, la un părinte plăcut lui Dumnezeu, dar nu întotdeauna ceea ce am vrut noi să se împlinească se şi împlineşte. Nu întotdeauna copiii devin sănătoşi, nu întotdeauna cineva scapă de un proces, ş.a.m.d. De ce? Pentru că există un mers al lumii ăsteia, pe care Dumnezeu îl vede şi care ar trebui să fie privit cu mai multă adâncime. Să nu vrem să-l schimbăm nici măcar cu rugăciunile noastre. Ştiţi de ce? Pentru că Dumnezeu, tot pentru făgăduinţa Sa, ne poate îndeplini o cerere care nu este potrivită cu viaţa noastră şi cu planul Său despre [pentru] noi. Veţi întreba de ce [totuşi] Dumnezeu îndeplineşte o astfel de cerere? Pentru că… i-o ceri cu toată credinţa! Şi dacă insişti, El ţi-o dă. Ca după aceea să intri într-un drum greşit, un drum paralel cu viaţa ta.

Paralel, nu pentru că aceea nu ar fi viaţa, [dar] paralel până în momentul în care îţi revii şi te întorci înapoi la rostul tău în această lume. Cred că ***Mitropolitul Antonie al Surojului spunea că orice moment al vieţii tale este cel mai potrivit din care îţi poţi începe lucrarea mântuirii tale.*** Adică nu putem spune că la un moment dat eram mai bine şi după aceea am fost mai rău. Acum este cel mai potrivit moment din care îţi poţi începe lucrarea, din care te poţi întoarce la Dumnezeu; cu alte cuvinte este cel mai minunat, cel mai bun moment al vieţii tale, culmea vieţii tale, dacă tu te opreşti asupra acestei clipe şi te pui în faţa lui Dumnezeu prin tot ceea ce eşti tu. Am făcut această paranteză pentru a nu înţelege greşit atunci când spun "un drum paralel cu viaţa". Paralel până în momentul în care te trezeşti.

Mulţi avem rătăciri, nici proorocii n-au fost feriţi de rătăciri, din cauza rugăciunilor pe care le făceau. ***Un caz vestit din vieţile sfinţilor este acela în care Cuviosul Daniil egipteanul s-a rugat pentru Evloghie pietrarul ca să-l îmbogăţească Dumnezeu, pentru că pietrarul era foarte primitor de oaspeţi şi la el trăgea sfântul de fiecare dată când se ducea în oraş. Dumnezeu i-a spus să-l lase [aşa], că este bine aşa cum este, să-şi câştige puţinul [necesar] din***

munca sa, la care Daniil a insistat şi a insistat. Zicea că dacă ar avea mai mulţi bani, ar face mai mult bine, ar primi [pe mai mulţi], ar face o casă de oaspeţi… câţi oameni ar putea ajuta! Ei, şi până la urmă, pietrarul a găsit o comoară, a luat banii, a fugit în Alexandria, şi-a făcut un palat, nu mai primea pe nimeni, o ducea [numai] în chefuri… Cu mare greu, după aceea, Sfântul Daniil l-a adus înapoi. După ce a fost [chiar] bătut la poarta lui [Evloghie] de către slugi, neprimit, l-a adus tot printr-o lucrare dumnezeiască, prin rugăciune, pentru că intrase Evloghie într-o încurcătură cu "şeful" cetăţii, încât a trebuit să fugă [de acolo], să revină la sărăcia sa, ca să redevină cel care a fost. Iată un exemplu de rugăciune nepotrivită, [dar] îndeplinită de Dumnezeu, pentru insistenţa noastră.

De-asta am zis: să nu dorim să schimbăm viaţa noastră [exterioară] prin rugăciuni nepotrivite. Nici viaţa celorlalţi, cu atât mai mult! De asta, rugăciunea desăvârşită pe care ne-o arată Mântuitorul este aceea: ***„Nu precum voiesc eu, ci precum Tu voieşti!".*** Şi pentru ceilalţi, [tot] aşa să ne rugăm.

(…)

- **De unde ştim noi ce să cerem şi ce să nu cerem lui Dumnezeu?**

- Tocmai pentru că nu ştim, spunem: "Nu precum eu voiesc, ci precum Tu voieşti!". Şi ştiţi ce?; ce mi se pare mie? (Eu pot greşi, aşa cum am făcut o mulţime de greşeli în părerile mele, dincolo de alte greşeli). Atunci când dorinţa asta a noastră devine o obsesie, atunci când credem că doar aşa va fi cel mai bine, cred că nu e sănătos. Şi [când] cerem de la Dumnezeu să facă aşa, şi nu altfel: "Doamne dacă faci să ajung acolo…. îţi mulţumesc… nu ştiu… (şi facem cruci şi peste cruci). Deci când începem să gândim viaţa noastră prin prisma acestei dorinţe,(…) când punem obiectul dorinţei noastre în centrul vieţii noastre - "dacă voi avea asta, sau dacă voi face aşa….va fi aşa… şi aşa… şi voi fi mai bun…. şi de-acum voi face mai multe… şi…" – cred că de-acuma am intrat pe un făgaş greşit şi [atunci] ar trebui să lăsăm să se răcească treaba asta, să nu cerem cu atâta insistenţă.

Vă spun drept, de câte ori mi-am dorit ceva aşa, foarte tare şi m-am rugat cum am putut eu, [încât] numai la asta mă gândeam, mi-o şi dat Dumnezeu tot, dar niciodată nu mi-o ieşit nimic bun din asta. Nimic. Cele mai mari greşeli din viaţa mea, pe care le-am avut şi le mai am, sunt urmări a unei dorinţe din astea îndeplinite. V-o spun cu toată sinceritatea.

Aşa că asta cred eu că este un semn al lucrurilor care trebuie cerute sau nu. Lăsaţi-L pe Dumnezeu: "Doamne, fă precum voieşti Tu!" ***Întotdeauna în faţa dorinţei, a cererii noastre, să ne întrebăm "dacă mă pot despărţi de asta":***

“dacă n-ar fi aşa, ce-aş face eu?“. Şi să fim gata să primim de la Dumnezeu şi altceva. Atunci suntem liniştiţi. Atunci începem să ne rugăm [într-un mod] plăcut lui Dumnezeu.

(…)

Să nu te temi atunci când nu ţi se îndeplinesc rugăciunile, dar să te temi atunci când ţi s-a îndeplinit o rugăciune. Pentru că va trebui să duci la bun sfârşit ceea ce ai făgăduit să faci. (…) Iată, ai primit? Teme-te de acum înainte! Ce faci acuma? Dumnezeu ţi-a arătat încredere şi ţi-o dat. Na, poftim: fă! E ca şi cum ai făcut – nu vreau să fac o comparaţie nepotrivită – un împrumut la bancă fără să te gândeşti de unde o să-l dai înapoi, fără să ai nici un venit, dar să cheltuieşti… Nu pentru că Dumnezeu ar cere ceva, dar aşa, ca atitudine. Să ne temem atunci când am primit! Vom fi responsabili de darul ăsta. Cui mult i se dă, mult i se cere… “.

(din conferinţa părintelui Savatie Baştovoi, “Riscurile dragostei“, Arad, 13 dec. 2007, oferită în format video de Ortodoxmedia)

Cuvioasa Maica Arsenia Sebriakova (1833-1905) - În pregătirea Bunei Vestiri: "Facă-se voia Ta în mine, Doamne, fie puterea Ta în mine, care biruieşte toate!"

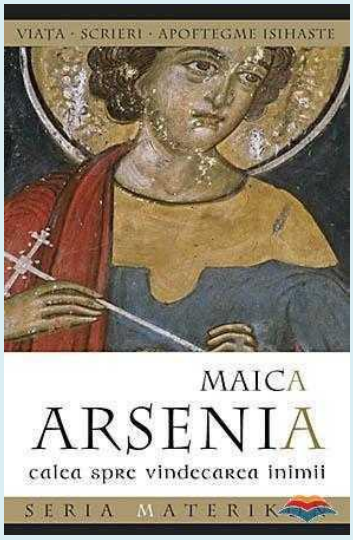

"Altă dată maică a spus: ***Nu te întrista pentru că nu vezi în tine nimic bun, chiar nici nu căuta nimic bun în tine.*** Binele omenesc este urâciune în faţa lui Dumnezeu. Bucură-te de neputinţa şi de slăbiciunea ta. ***Adevăratul bine este Dumnezeu, El este înţelepciunea, El este şi puterea. Roagă-te ca El să-ţi umple inima, ca El, ca o lumină adevărată, să-ţi lumineze mintea, ca El să fie puterea ce lucrează în tine, ca El să domnească în tine.*** Iar tot ce este al tău va rămâne pentru totdeauna neputincios şi slab. **Să te rogi aşa: facă-se voia Ta în mine, Doamne, fie puterea Ta în mine, care biruieşte toate şi înfricoşează toate.** Toată viaţa ta să fie o năzuinţă către Dumnezeu. În timpul ispitelor şi al bolii, în orice stare s-ar afla sufletul tău, printr-un singur cuvânt îndreaptă-ţi gândurile către Dumnezeu. Trebuie să treci prin toate neputinţele fireşti şi să tinzi către Dumnezeu. Tu eşti călugăr, iar cinul călugăresc de aceea se şi numeşte îngeresc, pentru că monahul, asemenea îngerului, trebuie să tindă către Dumnezeu".

… ***Din ce pricină simţi durere şi chin în inimă?*** Firește, din pricina patimilor. ***Unde este Duhul Domnului acolo este libertate (2 Cor. 3, 7).*** Iar eu voi spune: unde este patimă, acolo este strâmtorare şi suferinţă. Faptul că patimile trăiesc în inima noastră este un lucru neîndoielnic, însă ele nu îşi arată greutatea chinuitoare atunci când nu le conştientizăm şi le împlinim. Ele nu ne chinuie nici atunci când, conştientizându-le, nu ne împotrivim lor. Insă când le conştientizăm în sine şi nu dorim să ne împotrivim lor din toate puterile, când noi cu o parte din suflet le respingem, iar cu cealaltă plecăm urechea la vorbele lor dulci, când ne ferim de mustrări, când ni se face milă de noi înşine şi nu ne hotărâm să urmăm drumul crucii după Purtătorul de Cruce, învăţătorul nostru, atunci, neîndoielnic, vom simţi chin şi durere. Domnul, Care a luat asupra Sa

păcatele şi neputinţele noastre, prin Sine ne-a arătat pilda luptei voinţei. În grădina Ghetsimani, El S-a chinuit atâta timp, până când voia Sa a acceptat să primească suferinţa. ***Încearcă-ţi inima şi vei vedea că ea conţine multe contradicţii.*** Trebuie o dată pentru totdeauna să ne lăsăm sufletul sub îndrumarea voii dumnezeieşti, urmării poruncilor Lui şi îndrumării regulilor severe ale călugăriei. Când sufletul va accepta, atunci va fi uşor. Îmi place la tine capacitatea de a te înflăcăra şi de a admira tot ce este sfânt şi bun, însă nu uita că lepădarea călugărească este cea mai bună şi mai folositoare din toate.

„Fugi de lume şi te vei mântui." **La fel să fugi şi tu de tot în adâncul inimii tale, pentru a fi acolo împreună cu Dumnezeu. Să te păzească Dumnezeu!** Lui mă rog pentru tine şi Lui I te încredinţez.

Mă bucur şi îi mulţumesc lui Dumnezeu că m-a învrednicit, pe mine nevrednica să vă predanisesc cuvântul maicii mele Ardaliona, cuvântul care dă viaţă sufletului meu. Împreună cu Pafnutia nu încetăm să ne minunăm de interesul pe care am văzut că îl arătaţi faţă de cuvântul maicii. Puterea adevărului este puterea vie care, împărtăşindu-se sufletelor, le închipuie într-un singur chip.

Dumnezeu să ne întărească şi să ne ajute să stăruim în Adevăr, care este El însuşi, iar drumul spre El trece în noi prin neputinţa noastră, prin recunoaşterea păcătoşeniei noastre. Da, acesta nu este un drum mincinos, născocit, ci însuşi Dumnezeu a spus să nu-L căutăm nicăieri, în nici un fel de „stări", că El va veni Singur. Într-adevăr, vine, aducând pace, putere, lumină în sufletul pierdut, neputincios, întunecat.

Atunci când vom încerca să alergăm după „stări", vom prinde doar un vis. Sunt neputincioasă, dar niciodată nu deznădăjduiesc şi, după cercarea mea, am înţeles că atunci când neputinţa ajunge în suflet la măsura cea mai de pe urmă, încât nu mai rămâne nici o nădejde în nici o lucrare, în nici o cugetare, în acea clipă şi numai în acea clipă simţi duhovniceşte ajutorul lui Dumnezeu sau, mai curând, cunoaşterea Lui şi puterea Lui în suflet. Eu nu iau putere de niciunde, de frică să nu înviez în mine eul, de frica acestei otrăvi, revărsate în orice bine omenesc şi de aceea, câteodată, ajung la capătul puterilor din pricina neputinţei mele. Insă tocmai această neputinţă îmi mijloceşte Puterea vie, singura pe care o doreşte sufletul meu. Într-o astfel de stare, o frică mare cuprinde sufletul meu; pieirea este în el şi în tot ce mă înconjoară, iar mântuirea este în acea Voie, pe care el încearcă să o înţeleagă. Frica îl cuprinde până în adâncurile sale.

Dumnezeu ne trimite suferinţe şi aceste suferinţe ne rup de pământ sau, mai bine zis, de împătimirile de prisos faţă de tot ce este pământesc, înseamnă că şi suferinţele sunt un dar de la Dumnezeu. ***De ce atunci să nu le primim cu***

recunoştinţă, la fel cum primim bucuriile? Oare nu din pricina păcătoşeniei inimii noastre neînstare să se rupă de tot şi să caute doar voia lui Dumnezeu?

(din: Maica Arsenia, Calea spre vindecarea inimii, Editura Sophia)

Părintele Iosif Trifa - Te fericim pe tine, Născătoare de Dumnezeu

Peste tot, cultul Maicii Domnului îşi are temeiul lui în Biblie. Greşesc sectarii care resping cultul Maicii Domnului, spunând că nu-şi are temeiul în Sfânta Scriptură.

Dar greşesc, de altă parte, şi cei care umblă să apere acest cult cu fel de fel de istorisiri şi ocoşeli omeneşti – care nu-şi pot avea temeiul lor sprijinit de Biblie. Cultul Maicii Domnului este arătat lămurit în Sfânta Scriptură în multe locuri, atât în Vechiul, cât şi în Noul Testament, şi se poate oricând apăra şi susţine prin Cuvântul cel Sfânt al lui Dumnezeu. Însăşi Preacurata arată acest cult prin cuvintele ei din Evanghelia de la Luca 1, 48, când spune: „***Iată că de acum mă vor ferici toate neamurile…***“

Ce păcat neiertat vor avea acei nesocotiţi (sectari) care n-au decât cuvinte de hulă pentru cel mai curat şi mai desăvârşit vas din lume, pe care cerul l-a ales şi l-a folosit în lucrarea cea mare a mântuirii neamului omenesc, adică Sfânta Fecioară, Maica Domnului nostru Iisus Hristos.

Biserica noastră învaţă că Maica Domnului mijloceşte şi ea la Fiul său, Mântuitorul nostru, pentru noi, prin rugăciunile ei. Şi noi vedem limpede acest lucru mai ales din mijlocirea de la Nunta din Cana pentru cei ce se găseau atunci în mare strâmtorare… (Ioan 1, 3). Iar Mântuitorul a ascultat-o.

Taina Întrupării Mântuitorului nostru, Fiul lui Dumnezeu, este o taină care trebuie să ne umple de evlavie şi de recunoştinţă faţă de Sfânta Fecioară, Maica Domnului, care a fost aleasă de Însuşi Tatăl Ceresc şi sfinţită de Însuşi Duhul Sfânt pentru această mare şi veşnică lucrare a mântuirii noastre.

Oricine vorbeşte în chip necuviincios despre Sfânta Fecioară şi Maică a

Domnului va fi vinovat de un păcat veşnic împotriva Tatălui Care a ales-o, împotriva Fiului Care a sfinţit-o şi împotriva Duhului Sfânt Care a umbrit-o.

Noi, ostaşii Domnului, spunem, potrivit Sfintei Scripturi, şi cântăm cu evlavie: «Cuvine-se cu adevărat să te fericim pe tine, Născătoare de Dumnezeu…»

Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, roagă-te Fiului tău pentru noi păcătoşii.

Traian Dorz – Preafericita Fecioară Maria, Maica Domnului nostru Iisus Hristos

Din marea şi eterna Clipă a minunii Bunei Vestiri – când sfântul înger Gavril, trimis de Domnul Dumnezeu, i-a adus Preafericitei Fecioare Maria vestea cea unic de mare şi fericită că ea a fost aleasă pentru cea mai mare Taină şi Minune prin care a început lucrarea de mântuire a omenirii – această fiinţă a căpătat o slavă eternă atât în faţa cerului, cât şi a pământului.

Asupra ei s-a coborât atunci tot Harul Dumnezeirii, căci arătarea prezenţei Sfintei Treimi S-a făcut pentru prima oară în istoria omenirii nu la Botezul Mântuitorului în Iordan, ci s-a făcut pentru Sfânta Fecioară Maria la Buna Vestire, când cerescul trimis îi spune: „***Puterea Tatălui te va umbri, Duhul Sfânt Se va coborî peste tine şi Fiul Se va naşte prin fiinţa ta***“.

Deci iată – Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh (Luca 1, 35). Deci iată toată frumuseţea şi strălucirea Prezenţei şi a Lucrării Sfintei Treimi. Deci iată începutul şi felul minunat al marii noastre mântuiri.

Ce nebănuit de mare Taină şi Minune este aceasta!

Uimit de mesajul pe care îl aducea – mesaj neînţeles nici chiar de el însuşi – strălucitul arhanghel Gavril se închină profund mişcat înaintea Sfintei Fecioare, zicându-i: „Plecăciune ţie, căreia ţi s-a făcut mare har!“

Ce mult spun aceste cuvinte mari! Şi ce adânc grăitoare este închinarea puternicului mesager ceresc care, stând cel mai aproape de Faţa Domnului Dumnezeu, este trimis să împlinească cea mai aleasă dintre poruncile înţelepciunii şi voii Lui, după cum scrie Sfânta Scriptură la Daniel 9, 21-23; Luca 1, 19; Evrei 1, 14 etc.

În faţa aceste Minuni şi Taine ne aplecăm şi noi smeriţi, împreună cu strălucitul înger, şi binecuvântăm Numele Sfintei Treimi Care, în marea Sa înţelepciune şi iubire, a ales pe Sfânta Fecioară Maria, acest vas sfânt şi acest mijloc divin, pentru a aduce minunata noastră mântuire.

Şi fericim pe Preasfânta Fecioară Maria, Maica şi Mireasa Fiului lui Dumnezeu, cu toată recunoştinţa şi smerenia sufletelor noastre, după cum de asemenea este scris: „…***toate neamurile mă vor ferici, pentru că Cel Atotputernic a făcut lucruri mari pentru mine***“ (Luca 1, 48-49).

În poporul nostru şi în Biserica noastră, cinstirea Preasfintei Fecioare are o tradiţie de veacuri, chiar de la naşterea noastră ca popor în istoria acestei lumi. Şi trebuie să aibă pentru totdeauna o astfel de cinstire, fiindcă aşa şi cere Cuvântul lui Dumnezeu.

Oastea Domnului, care este esenţa celei mai curate şi mai dulci trăiri evanghelice a credinţei noastre strămoşeşti, cinsteşte după cuviinţă, în duhul Evangheliei, numele Sfintei Fecioare Maria, Maica Scumpului nostru Mântuitor Iisus Hristos.

Din această înaltă şi sfântă cinstire a apărut şi lucrarea aceasta, oferită în întregime ca un dar curat Preasfintei Fecioare. E şi aceasta o dovadă de curăţie şi căldură a dragostei noastre faţă de Maica Domnului, fiinţa cea mai aleasă de pe pământ, care a fost învestită cu cel mai mare dar din partea Sfintei Treimi, harul de a deveni împreună-lucrătoare cu Dumnezeu la mântuirea întregii omenirii din păcat şi la înfierea întregii Biserici pentru slavă.

Toţi colaboratorii acestei lucrări – autorul versurilor, compozitorii frumoaselor melodii – sunt evlavioşii fii ai Oastei Domnului, care au pus în tot ce au lucrat cea mai frumoasă şi iubitoare cinstire din sufletele lor curate pentru Maica Domnului, care prin El este şi Maica noastră.

Să fie bineplăcută Tatălui Ceresc această curată ofrandă pe care o aducem spre cinstirea Sfintei Mame a Fiului Său şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Preasfântă Fecioară Maria, primeşte acest frumos dar al recunoştinţei noastre smerite şi roagă-te pentru izbânda Lucrării Oastei Domnului – familia iubirii noastre – care îţi aduce această ofrandă, dorind a-ţi fi cea mai frumoasă din lume! Amin.

Slăvit să fie Domnul!

(Traian Dorz, la 25 martie 1985 din volumul Minune şi Taină, Imne, colinde, cântece şi plângeri cu Maica Domnului)

Traian Dorz – Plecăciune Ţie

Cântarea îngerului Gavriil – Luca 1, 28

Această închinare a îngerului Gavriil în faţa Sfintei Fecioare Maria nu este o închinare ca lui Dumnezeu. Pentru că însuşi acest înger minunat şi puternic nu-l lăsase cândva pe Daniel, care căzuse cu faţa la pământ înaintea lui, îngrozit, să i se închine ca lui Dumnezeu, ci l-a atins şi l-a sculat repede, iarăşi în picioare (Daniel 8, 18).

Iar mult mai târziu, după aceea, tot el a fost acela înaintea căruia Sfântul Apostol Ioan, la fel de uimit de tot ce i s-a descoperit, i se aruncase la picioare, ca şi mai demult Daniel, să i se închine.

Dar el i-a zis: ***Fereşte-te să faci una ca aceasta… închină-te aşa numai lui Dumnezeu*** (Apoc. 22, 8-9).

Dar cuvintele pe care îngerul strălucit le spune Sfintei Fecioare încă de la început… şi toate cuvintele pe care i le spune după aceea, dar mai ales felul plin de respect sfânt cu care îi vorbeşte el tot ce a fost trimis să-i spună sunt cea mai cutremurătoare dovadă despre marea preţuire, despre unicul har şi unica binecuvântare pe care le-a primit Preasfânta Fecioară Maria din partea lui Dumnezeu.

Plecăciune ţie! îi spune îngerul dumnezeiesc Maicii Domnului. Ţie, căreia ţi s-a făcut mare har, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei… Iată cum vorbeşte o gură sfântă unui vas sfânt, ales de Dumnezeul sfinţeniei pentru cea mai dumnezeiască dintre toate lucrările făcute printr-o fiinţă omenească direct de Dumnezeu.

Acest înger puternic – care vorbeşte în numele puterii dumnezeieşti şi care în toate celelalte misiuni ale sale a vorbit oamenilor poruncitor şi aspru, chiar şi Sfântului Apostol Petru (Fapte 12, 7-8) – Fecioarei Preasfinte îi spune: Plecăciune ţie… tu ai mare har.

Privită în lumina cuvintelor îngereşti, iată ce sfântă, ce înaltă, ce curată şi ce vrednică de sfânta preţuire ne apare Preasfânta Fecioară Maria, Maica Domnului nostru!

Pătrunşi de aceste sfinte gânduri, să-i spunem şi noi tot aşa: ***Plecăciune ţie, Preasfântă Fecioară Marie, Maica Domnului Iisus, plecăciune ţie! Binecuvântată eşti tu înaintea lui Dumnezeu!***

Duhul Sfânt S-a pogorât peste tine şi Puterea Celui Preaînalt te-a umbrit. Dumnezeu ţi-a dat o cinste veşnică şi toate neamurile trebuie să te numească Fericită.

Plini de adâncă evlavie, strigăm şi noi cu îngerii: ***Plecăciune ţie, căreia ţi s-a făcut mare har… Roagă-te pentru noi!***

Amin.

Traian Dorz, Pâinea noastră zilnică

Traian Dorz – Despre cinstirea Maicii Domnului

Credinţa părinţilor noştri a cinstit dintotdeauna însemnătatea, numele şi fiinţa Sfintei Fecioare Maria, Maica Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Şi orice cuget evlavios de creştin adevărat se va uni totdeauna, cu toată fiinţa sa, întru această cinstire.

Din marea şi eterna clipă a Bunei-Vestiri, când slăvitul arhanghel Gavril – îngerul care stă chiar în faţa lui Dumnezeu, cum a spus el însuşi –, a fost trimes să ducă preafericitei Fecioare Maria vestea cea strălucită, ea a fost acea taină şi minune prin care s-a început lucrarea mântuirii noastre.

Această fiinţă unic de mare şi de aleasă a căpătat o slavă eternă, atât în faţa cerurilor, cât şi a pământului. Asupra ei s-a coborât atunci tot harul Dumnezeirii.

Arătarea prezenţei Sfintei Treimi şi împreună-lucrarea Tatălui, a Fiului şi a Sfântului Duh s-a arătat pentru prima dată clar în istoria omenirii şi în scrierile Sfintelor Scripturi nu la Botezul Domnului, în Iordan – cum de obicei se spune –, ci S-a arătat pentru prima dată prin vestirea marelui arhanghel Gavril către Sfânta Fecioară Maria. Sfântul arhanghel îi spune uimitoarele cuvinte – unice de la o fiinţă cerească atât de strălucită spre o fiinţă pământească –, zicându-i: ***Plecăciune ţie, căreia ţi s-a făcut mare har! Puterea Tatălui te va umbri, Duhul Sfânt Se va coborî peste tine şi Fiul lui Dumnezeu Se va naşte din fiinţa ta…*** (Lc 1, 35).

Iată, toată strălucita Prezenţă a Sfintei Treimi!… Iată începutul şi mijlocul minunat al marii şi veşnicei noastre mântuiri. Iată fiinţa care şi-a unit jertfa şi suferinţa ei împreună cu Fiul lui Dumnezeu, cu Jertfa şi suferinţa Lui. Pentru că

lucrarea Fiului Sfânt totdeauna cuprinde în ea şi ceva din lucrarea şi jertfa Mamei Lui sfinte.

În poporul nostru şi în Biserica noastră, cinstirea biblică a Maicii Sfinte are o tradiţie de veacuri, chiar de la naşterea noastră ca popor în istoria acestei lumi. Şi trebuie să aibă o astfel de cinstire, pentru că ea este potrivită cu Cuvântul lui Dumnezeu, care spune: „… ***toate neamurile mă vor numi fericită***" (Lc 1, 48). Maica Domnului a fost fiinţa cea mai aleasă de pe pământ, investită cu cel mai mare har, acela de a fi împreună-lucrătoare cu Sfânta Treime, în cel mai gingaş şi mai minunat fel, la mântuirea lumii din păcat şi la împlinirea făgăduinţei lui Dumnezeu făcută primilor oameni ca singura lor salvare din osânda păcatului şi a morţii.

Din partea noastră a tuturor este o sfântă şi dulce datorie să aducem faţă de Preasfânta Fecioară Maria, Maica Mântuitorului nostru, pioasa şi sfânta noastră cinstire. Prin Iisus, Domnul nostru, ea este şi Maica noastră rugătoare şi mângâietoare pentru noi.

După cuvintele Sfintelor Scripturi, ea este acum la Dreapta Tronului Împărătesc al Fiului ei şi Mântuitorului nostru, îmbrăcată în aur de Ofir – şi merită această cinstire, pentru că a stat la dreapta Fiului său şi când El era pe Cruce, îmbrăcată în haina de jale şi de ocară (Ps 45, 9).

Dacă împăratul Solomon a făcut acea cinstire pentru mama sa când stătea pe scaunul său împărătesc şi ea a venit să-i facă o rugăminte, şi el s-a închinat înaintea ei şi a pus-o să stea pe un tron împărătesc la dreapta lui, în slava sa (I Regi 2, 19), atunci cu cât mai mult va face aceasta, la vremea Sa, faţă de Maica Lui, Iisus, Fiul ei, când El este nespus mai mare şi mai înţelept ca Solomon! Şi, prin urmare, mult mai mărinimos şi mai iubitor ca el.

Hristos, Dumnezeul-Creator, Care din veşnicie le-a creat pe toate şi fără de Care n-a fost făcut nimic din creaţiune, a ales din veşnicie şi a creat în Timp acea creatură unică din care, într-o Zi unică şi printr-o taină şi minune unice, El S-a Re-creat pe Sine din ea, făcând-o pe veşnicie Maica Lui şi Împărătească fericită. Hristos, Împăratul Ceresc, prin Maica Sa sfântă S-a înomenit pe Sine şi, prin înomenirea aceasta din Maica Lui, a îndumnezeit-o pe ea.

Sfânta Fecioară Maria a fost femeia profeţită încă din Eden, pentru ca sămânţa născută din ea să zdrobească puterea şarpelui (Gen 3, 15).

În planul cel veşnic şi tainic al Dumnezeirii, ea era cunoscută de atunci, rânduită de atunci şi fericită de atunci.

Sfânta Fecioară Maria a fost văzută cu uimire de profetul Isaia, inspirat de Duhul Sfânt când a zis, fără să înţeleagă cum se va face asta, că „Fecioara va rămâne însărcinată şi va naşte un fiu”… Cum să fie fecioară şi să nască?… Cum să nască şi să fie fecioară?… Ce taină unică şi nepricepută!

Şi totuşi Cuvântul lui Dumnezeu este adevărat, dincolo de orice înţelegere a noastră. Cât de adânc trebuie să ne smerim noi acum!Copilul din ea născut ***va fi numit Minunat, Sfetnic, Dumnezeu Tare, Părintele Veşniciilor, Domn al Păcii*** (Isaia 9, 6).

Ce măreţie slăvită cuprind aceste cuvinte care au putut ajunge până la îngeri şi până la noi numai prin Sfânta Fecioară Maria, Maica Dumnezeului Tare, a Părintelui Veşniciilor, a Domnului Păcii, Care este Mântuitorul nostru, făcându-Se Fiul ei!

Îngerul care stă înaintea Feţei lui Dumnezeu, venind să-i aducă cereasca Bună-Vestire, s-a apropiat cutremurat de ea şi, plecându-se înaintea ei, i-a zis: „Plecăciune ţie, căreia ţi s-a făcut mare har!…”

Ce uimit trebuie să fi fost chiar măritul arhanghel în cer când Însuşi Tatăl i-a poruncit să meargă şi, înainte de a-i spune Dumnezeiasca Veste, să i se închine, arătându-ne prin aceasta şi nouă cum trebuie să ne apropiem şi noi de acest vas şi altar sfânt.

Ce slăvit este arătată înălţimea necunoscută a omenescului pe care, prin Sfânta Fecioară Maria, Fiul lui Dumnezeu ne-o dezvăluie acum prin faptul că El Se face Fiul unei Maici dintre oameni şi fratele oamenilor, Care din dragostea Sa desăvârşită de oameni Se dă pe Sine ca Jertfă pentru omenire, având-o pe Maica Lui părtaşă la această iubire şi jertfă.

În faţa acestei Taine şi Minuni, să ne aplecăm şi noi, smeriţi, împreună cu strălucitul arhanghel Gavril, binecuvântând Numele Sfintei Treimi, Care, în nepătrunsa Sa iubire şi înţelepciune, a ales această minunată fiinţă pentru a Se Întrupa din ea minunata noastră mântuire şi Minunatul nostru Mântuitor Iisus Hristos.

Preasfântă Fecioară Maria, te rugăm, primeşte şi din partea noastră o cântare fericită şi recunoscătoare pentru toată partea pe care, după alegerea Tatălui şi umbrirea Duhului, ai adus-o la Întruparea, la suferinţele şi la Jertfa Fiului pentru mântuirea noastră. Şi roagă-te Fiului tău Dumnezeiesc pentru iertarea şi mântuirea noastră! Amin.

Traian Dorz, «Întâi să fim»

Traian Dorz - O, Maica Jertfei Salvatoare

O, Maica Jertfei Salvatoare, ca-n preacuratele-ţi priviri,
nici fericirea, nici durerea atât de-adânci nu-s nicăiri.

Binecuvântată fii tu, Preacurată
Maica lui Hristos,
cu iubire mare ţi-nălţăm cântare
numelui frumos!

Ca-n chipul tău, pe lume unic de umil şi de glorios,
nici bucuria, nici tristeţea nu strălucesc mai luminos.

În viaţa ta, cum nici o mamă din lumea asta n-a avut,
e-o pace negrăit de dulce şi-un zbucium nepătruns de mut.

E-o umilinţă atât de-adâncă pe-un nimb atât de-mpărătesc,
cântarea cea mai îngerească şi plânsul cel mai omenesc.

În preţul Jertfei Salvatoare, şi tu, ce mare parte-ai pus!
În veci te vom cinsti, căci tu eşti şi Maica noastră, prin Iisus.

Traian Dorz – Cântarea Mariei

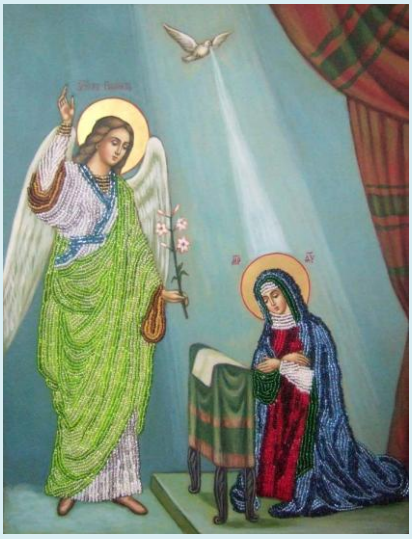

– Luca 1, 46-51 –

Sufletul meu măreşte-acum pe Domnul
şi-adânc se veseleşte duhul meu
în Dumnezeu, Mântuitorul Dulce,
căci a privit spre mine Dumnezeu.

Binecuvântat
fie Cel Preanalt,
Care S-a-ndurat
şi ne-a cercetat.

Privit-a El spre starea roabei Sale,
căci, iată, până-n vecii câţi vor fi,
ale pământului popoare toate
cu bucurie mă vor ferici.

Da, Cel Atotputernic, pentru mine,
făcu minuni, căci Numele-I e Sfânt;
din neam în neam se-ntinde-a Sa-ndurare
spre câţi se tem de El pe-acest pământ.

Cu Braţul Său Şi-a arătat puterea
şi-a ridicat acele gânduri mari
ce le aveau în inimile rele
cei mândri, farisei şi cărturari.

Traian Dorz - Minune şi Taină

Minune şi Taină e viaţa curată
în care Lumina S-a vrut întrupată,
în care Iubirea a vrut a Se-aprinde
şi-n care tot Raiul pe veci se cuprinde.

Fii binecuvântată,
Fecioară Preacurată,
Minune şi Taină şi-Altar,
tu, Maica Eternului Har.

Minune şi Taină e Sfânta-Ntrupare,
când Cel-Fără-Margini Se strânge-ntr-o zare
şi Soarele Veşnic Se strânge-ntr-o rază,
şi Cerul sărutul pe-un Crin şi-l aşază.

Minune şi Taină sunt Fiul şi Mama,
spre Care se nalţă uimirea şi teama,
spre Care coboară Iubirea şi Paza
şi-n Care se-ascunde Fiorul şi Raza.

Minune şi Taină e Mila Divină
ce astfel alege spre lume să vină
şi astfel doreşte spre ea să ne-atragă,
sfinţiţi de Iertarea Eternă şi-ntreagă.

Minune şi Taină, mi-nchin pe vecie
credinţa, nădejdea şi dragostea Ţie;
fiinţa, viaţa şi tot ce e-n mine,

prin Tine sfinţite, cuprinde-le-n Tine.

Traian Dorz - Preasfântă Născătoare

Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, Fecioară,
te bucură, tu, ceea ce plină eşti de dar,
Marie Sfântă, Domnul cu tine este, iară
tu, binecuvântată între femei cu har!

Marie Sfântă, Maica lui Dumnezeu-Hristos,
te roagă pentru mine, cel slab şi păcătos,
să capăt mântuire la Fiul tău Divin
acum şi-n ceasul morţii, şi-n veci de veci, amin!

E binecuvântată a Sânului tău Roadă,
căci tu-ai născut pe Domnul Iisus Hristos, Cel Sfânt
al sufletelor noastre şi-al celor ce-au să creadă,
cinstindu-te pe tine, din suflet, pe pământ!

În crinii albi…

În crinii albi îţi văd neprihănirea,
Marie, Maică a Fiului de Sus.

În lacrima tăcută văd iubirea
Şi-n ochi duioşi îţi tremură privirea
De Maică sfântă-a Domnului Iisus.

Îţi pleci uşor privirea-nceţoşată,
Iar inima-ţi tresaltă de uimire…
Un înger ţi se-nchină de îndată,
Tu tremuri tot ca trestia înaltă,
Şi-n piept se-adună valuri de iubire.

Nu îndrăzneşti să-ţi mai rosteşti suspinul,
Te farmecă prezenţa îngerească.

De dincolo de nori tu vezi seninul
Şi ştii c-acesta ţi-e acum destinul
Să laşi sfios ca Fiul să se nască.
Nu poţi altfel că tu ai fost aleasă
Şi vrei ca roabă-a Cerului să fii!

…Îţi ştii podoaba sfântă de mireasă
Şi inima şi dorul nu te lasă
Că ştii c-aceasta-i pentru veşnicii…

Şi te supui cu-atâta frumuseţe
Dorind a lumii dulce mântuire.

Iar sufletul tânjeşte să-L răsfeţe
Şi să-I şoptească sfintele poveţe
Celui venit de Sus doar din iubire.

Dorim şi noi s-avem neprihănirea
De robi ca tine-ai Tatălui din ceruri.

Mereu la El să ne-aţintim privirea,
Să învăţăm ce dulce e jetfirea
Când cu Hristos trăim curat de-a pururi.

(Mariana L.)

Vestea cea mare

Bunavestire- icoana de Toma Gabriel Chituc

Zorica Lațcu (Maica Teodosia): Vestea cea mare

Din cer de aur rumen Arhanghelul coboară,
Spre Nazaret se-ndreaptă, zorit spre o Fecioară
Logodnica lui Iosif, din neamul lui David,
Şi numele Fecioarei - Maria; se deschid,
Tăiate de bătaia aripei de zăpadă
Vederi, cum numai îngeri smeriţi au fost să vadă.

Maria e în rugă şi genele plecate
Umbresc obrajii palizi. Cu mâini neîntinate,
Ea răsfoieşte cartea cea sfântă în neştire.
Icoana Ei întreagă e numai strălucire.
Veşmântul Ei, lumină de lună, cade-n cute,
Cu tivul lat de aur, piciorul să-l sărute.
Marama ei ţesută din umbrele-nserării,
Îi fâlfâie pe umeri, uşor ca spuma mării.

Şi ca să-ncununeze atâta bogăţie,
În părul ei se joacă un fir de rază vie.
Cu mintea, Ea petrece în cer şi nu se miră
Când Îngerul cel Mare, în haină de porfiră,
S-apropie de Dânsa în zbor brăzdând seninul,
Şi-n dulci, cereşti miresme, o-nvăluieşte crinul.
Când i se-nchină-n faţă slăvită arătare,
Cu ochi plecaţi primeşte Fecioara, Vestea Mare.

Privind icoana scrisă în umbră şi lumină,
Cu îngerul alături şi duhul meu se-nchină
Aceleia ce-n taina smereniei închisă,
S-a dat să fie foaie Cuvântului nescrisă.

O, Tu, care din buze de înger ai primit
Vestirea că în Tine Scriptura s-a-mplinit,
Şi că, prin Tine, Sfântă, va să se mântuiască
Din rele vechi o lume, prin mila cea cerească.

Fecioară, dă-ne nouă să auzim vreodată,
Că ruga noastră slabă la cer e ascultată.
Că Doamnă, Cel ce-n Tine curat s-a zămislit,
Cu ruga noastră neamul din rău l-a izbăvit.
Ca şi noi: Bucură-te, în veci să-ţi zicem Ţie
Ca Celeia ce plină de har eşti, o, Marie!

***

Buna Vestire (Icoană veche)

Venit-a sol din Cer, pe aripi de vânt,
Și s-a oprit pe prag cu-nchinăciune.
În mână duce crinul proaspăt frânt,
Smerite, buzele-i solesc minune.

Vestirea lui pe tine te uimește:
Ridici spre el privirea ta mirată;
Mișcarea mâinii stângi parcă oprește
Departe, spusa binecuvântată.

Și dreapta, ca o pată grea de soare,
Veșmântul verde peste piept l-apasă.
În gând te-ntrebi: „Cum se poate oare,
Să-i fiu Stăpânului Prea-nalt, mireasă?”

Ființa ta e foaia cea nescrisă,
Din veci, Cuvântului Preasfânt gătită.
Se vede-n fund, prin ușa larg deschisă,
Un colț de cer și-o ramură-nflorită.

Din slava sufletelor prea curate,
Lumină peste chipul Tău se țese
Pe creștetu-ți cununi de nestemate
Prind văl ușor cu-nflorituri alese.

Și pe sub văl strălucitor s-arată
Bogatul păr arzând cu flăcări pline,
Orbit de-atâta slavă, ochiul cată
Un colț întunecos printre lumine.

Privirea mea încet prin foc străbate
Ci nu-ntâlnește decât raze-n cale.
Un trandafir, cu pete-ntunecate,
A nins încet, în jurul Tău petale.

Și-n plecăciunea plină de avânt,
Pe care Îngerul Ți-o-nchină Ție
Și-n buzele lui scris-a Duhul Sfânt
Un viers smerit, soliri de bucurie.

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΚ
Ο ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ
ΜΡ ΘΥ
2012

Ion Pillat – “Bunavestire”

“Ţesea cuminte ca întotdeauna
Maria borangicul la război,
Şi cum prin seară cădeau umbre moi,
I s-a părut întâi că intră luna,
Atât de alb venea. Dar nici o rază
Nu calcă mai uşor pe tălpi de vis .

Şi s-a mirat ea: cine a deschis
Larg poarta? Când s-a ridicat să vază,
I-a nălucit acum că porumbelul
Ei alb bătea din aripi lângă ea.

Şi cum, sfioasă, fata-l mângâia,
Arhanghelul dezvăluindu-şi felul,
Nu s-a temut, nu s-a ferit de dânsul
Cu îngerii se sfătuia de mult -
S-a bucurat spunându-i: . .Te ascult..
Arhanghelul tăcu, închis într-ânsul.

Atunci s-a speriat, căci nici un sunet
Nu-i pogora în suflet solul sfânt.
Dar a picat ca moartă la pământ
Când îngerul cu trăsnet şi cu tunet
A fulgerat, neaşteptat, Bunavestire… ”

Fericitul martir Mircea Vulcănescu - Inedit: ”Devenim enciclopedii ambulante. Iar înţelepciunea nu încape în Enciclopedie… ”

Cugetări duhovniceşti despre “răul veacului” raţionalist, libertate şi har, creştinism şi Biserică

Din Paris, în zilele dintâi ale lui Mai 1926

“… Încep prin a-ţi răspunde: ai dreptate. Dreptate în ceea ce priveşte lipsa de timp. Dar iarăşi nu o spun ca o scuză ci numai pentru a constata că viaţa de azi e aşa făcută încât suntem robi (în sensul adevărat al vorbei) specialităţilor noastre. Fac eu însumi (de când sunt la Paris) experienţă. Îmi dau seama şi cât e de ucigătoare robia asta pentru suflet. E curios, creştinismul de la început a fost pentru mine o chemare adresată sufletului întreg contra specializării. Vezi cele ce am scris odată în aspiraţia către creştinism şi înţelesul ei actual, concis, despre viaţa integrală. (De atunci am evoluat mult, mult de tot!).

Ce e mai ciudat în robia asta, e că avem de-a face cu o robie benevolă, chiar dorită pe care, de obicei, o numim vocaţie. Înţelepciunea trece în toate astea pe lângă suflet. Devenim enciclopedii ambulante. Iar înţelepciunea nu încape în Enciclopedie… Ce păcat!

Zici că această lipsă de timp de care-mi scrii nu e aceia de care ţi-am vorbit eu. Ba… e tocmai cea de care am vorbit. şi vorbesc din experienţă. Probabil că am întrebuinţat termeni străini de dta. La întrebarea trei sute nu ştiu cât din chestionarul anexat programului de organizare a vieţii universitare întocmit de

seminarul de sociologie (…), în 1923, sub conducerea Prof. Gusti, care sună: de ce lipsuri te-ai întâlnit mai des? Eu am răspuns: lipsa de timp. Iar la întrebarea ce propuneri ai avea de făcut pentru a remedia aceasta am scris cu ironie: ziua de 26 de ore. (…)

În ceea ce priveşte spontaneitatea, cu rezervele făcute în ultima mea scrisoare sunt de părerea dtale. Creştinismul nu e un drum cu stâlpi pe care scrie, cum bine spune Sergiu, ”la stânga”, ”la dreapta”. El se împacă cu libertatea lăuntrică. Dar aici e diferenţa pe care o face Sfântul Pavel între Lege şi har. Sfântul Augustin zicea: Iubeşte pe Dumnezeu şi… fă ce vrei. Dar accentul trebuie pus pe prima propoziţie. Fă ce vrei, da. Dar când ai ajuns să iubeşti pe Dumnezeu nu mai poţi să vrei unele lucruri. Ceea ce se realizează aici e împăcarea perfectă a faptelor omului cu gândul lui, trăirea în deplină armonie sufletească fără violentarea sufletului propriu. Dar asta nu stă în puterea omului fără harul lui Dumnezeu şi Ajutorul Lui.

Aşa pusă problema, libertatea este spontaneitate, dar nu în acelaşi sens cu acel al spontaneităţii obicinuite ”fă ce vrei” (lipsind astfel prima parte). Primejdia acestei spontaneităţi confundată cu cea de-a doua este: Qui veut fait l’ange fait la bete (Pascal). [Cine vrea să facă pe îngerul ajunge să fie o bestie – n.n.]

Partea cea mai interesantă a scrisorii dtale este aceia unde îmi arăţi contradicţia între necesitatea unei explicări raţionale pentru lămurirea spiritului şi necesitatea unei credinţe mistice pentru liniştea lui, una contrazicând pe cealaltă. Îmi spui că e cazul tuturor celor de la ştiinţe. E cazul tuturor celor atinşi de “răul veacului” sau mai bine zis de “răul sufletului” evului modern. Suntem toţi prinşi în această dilemă. (Toţi cei care gândesc şi refuză să se mutileze).

Aceasta formează pentru mine unul din nenumăratele “paradoxuri” ale creştinismului, care pentru unii sunt contradicţii, dar care îmi par a fi tainele lui pe care nu le-au înţeles “vracii pământului“. Citeşte de pildă Acatistul Buneivestiri. Ce mă uimeşte pe mine acolo, cetind Icosul 2 sau mai bine Icosul 9, de pildă, e că zice: *Pe ritorii cei mult vorbitori îi vedem, Născătoare de Dumnezeu, că-ţi stau înainte ca nişte peşti fără de glas; că nu se pricep să spună în ce chip şi fecioară ai rămas şi ai putut naşte. Iar noi, de o taină ca aceasta minunându-ne, cu credinţă cântăm.*

Asta este complect răsturnarea felului de a pune problema în felul în care o puneam noi de obicei la început şi poate o punem încă! Ţi-aduci aminte: existenţa unei minuni, existenţa a ceva imposibil de explicat era pentru noi un motiv de a lepăda ca nevalabil lucrul. Icosul amintit procedează invers. Conştiinţa unui lucru rămas neexplicat se vede limpede. Dar neexplicarea, departe de a fi piatră de scandal, e un motiv de întărire a credinţei: care om

poate cu mintea lui, gândeşte Icosarul, să explice taina ascunsă'n dogma întrupării? Care om vede pe Dumnezeu faţă către faţă?

Acolo unde mintea noastră a modernilor înclină către scepticism, către negare, acolo tocmai cântăreţul Icosului scoate un motiv de mai tare adorare intru Bucurie. Nu ţi se pare tocmai că aici are compozitorul icosului ceva ce ne lipseşte nouă, când ne apropiem de text? Cum ar fi altfel explicabilă atitudinea lui?

Are, socotesc eu, faptul că e înfipt în adevărurile credinţei, are evidenţa acestor credinţe, le trăieşte, le vede, iluminate mistic, admisibile şi admirabile, şi neputinţa explicării lor nu numai că nu le distruge, dar nici nu le atinge în sufletul lui pentru că niciodată un argument (care poate înlătura un alt argument) nu poate nimic împotriva unui fapt. Ceea ce rezistă în aceest icos atacului pe care-l dă scepticismul metodic al sufletului modern este faptul viu, e faptul trăit al credinţei. Or aici mi se pare că stă primejdia pentru trăirea religioasă (şi la mine, şi la dta, şi la toţi cei care au, cum zici, "pasiunea de a cunoaşte"). Pasiunea de a cunoaşte cu unealta şi cu "spiritul critic" face un dumnezeu (tinde să facă) din cunoştinţă şi infiltrându-ne "curiozitate" ne răpeşte şi "sancta simplicitas" şi "evlavia" din suflet…

În ceea ce priveşte convingerile dtale despre creştinism, îţi mulţumesc că mi le scrii. Rezerva precisă - mai bine zis o amplificare - adaug ca o întrebare la ideea dtale că numai Hristos reprezintă creştinismul. Şi Biserica adaug. Biserica înţeleasă ca adunarea mistică a tuturor celor care de la începutul timpurilor, legaţi de făgăduiala de mântuire dată Evei, au adormit în nădejdea venirii lui Hristos, a tuturor acelor dintre sfinţi care au putut spune, ca Sfântul Pavel: "nu mai sunt eu cel ce trăiesc, ci Hristos trăieşte în mine" şi toţi acei păcătoşi care în mijlocul nostru Îl caută cu nădejdea mântuirii, cred în El şi trăiesc în dragostea lui Dumnezeu. Noi, ortodocşii, obişnuim să zicem în acest sens că Biserica e trupul mistic sau tainic al lui Hristos.

Am zis "ca o întrebare" pentru că acest adaos am făcut într-o fază de experienţă religioasă puţin deosebită şi poate prematură pentru toţi asecerişţii. De aceea poate că şi dta să nu împărtăşeşti credinţa asta. În momentele de individualism îmi ziceam adesea cu Paul Sterian (a scris el chiar o poezie despre asta) după ce găsiserăm Taina Întrupării, dar nu înţeleseserăm pe cea a Bisericii (a comuniunii sfinţilor): Hristos a fost om perfect pentru că a fost Dumnezeu. Noi, oamenii, nu putem fi ca Dansul. Hristos "s-a pogorât din cer şi s-a întrupat din Fecioara Maria şi S-a făcut om". Noi trebuie, spre a fi perfecţi, să urcăm. Şi nu e tot aia.Adevărul e că nu putem urca. De câte ori urcăm noi înşine... cădem.

Adevărul pe care l-am aflat pe urmă este că "Domnul este cu noi până la sfârşitul veacului", că se întrupează necontenit în Taina Euharistiei şi printr-insa Harul lui Dumnezeu (ca şi prin celelalte Taine) coboară asupra noastră şi împlineşte strigarea aceluiaşi acatist de care am vorbit: S-a făcut Om ca noi, "ca să tragă la înălţime pe cei ce-I cântă: Aliluia".

Îţi spun încă odată, toate lucrurile acestea pot părea acum simplă înşiruire de cuvinte. Odată poate că vor dobândi, ca şi pentru mine azi, sens. …

Post scriptum: (…) Scrii că ASCR-ului i-ar trebui mai multă intelectualitate. Într-un sens, din ce ştiu eu, cred că da. Dar ceia ce îi trebuie mai ales este sensul activităţii lui, pe care nu ştim dacă-l mai are. Primesc scrisori de la asecerişti destul de des. Toţi se vaită şi nu face nimeni nimic. unii ştiu că i-au cântat Prohodul, unii s-au blazat şi nu mai dau deloc pe-acolo. Îmi vine greu să dau sfaturi. Aş îndrăzni însă să fac un apel către cei care ştiu să se roage: rugaţi-vă. Nu pentru voi ci pentru cei care au plecat. Mult. Mult.

Activitatea intelectuală aţi putea-o face cum am sugerat-o mai demult organizând un cerc de studii literare, care să cerceteze câteva din cărţile ce apar în librării referitor la probleme sufleteşti. …Tot ce căpătăm de prin cărţi e un dar pe care l-am putea dărui altora. Fiecare citeşte câte ceva, fiecare gândeşte ceva. Toţi ar putea dărui din ce au cetit, din ce au gândit dincolo de cercul restrâns de prieteni intimi. Şi dar din dar se face Raiul. (…)".

(Extras dintr-o scrisoare a lui Mircea Vulcănescu pentru Jeni Axente, text inedit din Arhiva fam. Vulcănescu)

NOTĂ:

ASCR a fost Asociaţia Studenţilor Creştini Români. Fondată sub o puternică influenţa protestantă la începutul anilor '20 ai veacului trecut, Asociaţia redescoperă curând ortodoxia printr-o generaţie de "aur" din care fac parte Mircea Vulcănescu, Sandu Tudor şi Paul Sterian. Mircea Vulcănescu este liderul ei spiritual incontestabil, din punct de vedere duhovnicesc, chiar dacă, istoric, la fel ca şi mai târziu, alţii iau prim-planul.

În epoca respectivă, a fi creştin, mai cu seamă a fi student creştin, trecea drept un lucru ruşinos, societatea fiind foarte secularizată. Dacă lucrurile s-au modificat ulterior, meritul aparţine şi acestui ASCR, care a gravitat mereu în jurul temelor strict creştine, evitând implicările politice specifice vremii.

Din Patericul Maicii Domnului (1) - “Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Marie …”

Despre binecuvântata cântare a arhanghelului Gavriil adusă Maicii Domnului

“Un schimonah rus, părintele Macarie, care trăia într-o peşteră din pustia Kerasia aflată în Sfântul Munte Athos şi care a adormit în anul 1888, povestea următoarea experienţa personală:

Odată, înainte de Paştile anului 1861, mergeam împreună cu părintele Arsenie de la Mănăstirea Marea Lavră pentru a ne cumpăra alimente pentru Paşti de la un vapor ce venise dintr-o insulă a arhipelagului grecesc şi care ancorase în portul acelei mănăstiri. Părintele Arsenie fusese paznic la Karyes şi apoi pădurar mai mulţi ani şi de aceea cunoştea toate cărările şi ascunzişurile Athonului.

Pe drum părintele Macarie se tot oprea şi privea în jur, întrebându-se în sinea sa dacă nu cumva părintele Arsenie cunoştea în acea parte vreun pustnic care să trăiască ascuns de lume. La un moment dat s-a întors către părintele Arsenie şi l-a întrebat:
– Părinte Arsenie, câtă vreme ai fost pădurar, nu ai cunoscut pe vreunul dintre pustnicii nevoitori, care trăiesc ascunşi prin văgăunile Athonului?

Părintele Arsenie s-a mâhnit auzind această întrebare, căci se jurase să nu descopere nimănui ceea ce văzuse. Însă după ce s-a gândit puţin, pentru a-l linişti pe părintele Macarie, i-a spus:
– Dacă iei asupra ta păcatul jurământului, îţi voi descoperi unde se nevoieşte un stareţ ascuns, dar să ştii că tu eşti de vină. Stareţul este bulgar.

– Da, iau asupra mea acest păcat, a răspuns părintele Macarie.

Ne-am îndreptat atunci spre Schitul românesc Prodromu. După ce am trecut de Schit, la un moment dat părintele Arsenie a luat-o la dreapta spre un loc drept, dar care se înfunda, căci de jur-împrejur erau stânci care sfârşeau într-o văgăună. În fundul văgăunii, ca un şarpe ce se ascunde de oameni, trăia acel pustnic pe jumătate gol.

Părintele Arsenie, arătând spre văgăună, i-a spus părintelui Macarie:
– Iată, dacă ai putere şi poţi coborî, înaintează! Când vei ajunge la primul loc drept, să priveşti de pe stâncă în jos şi vei vedea sihăstria lui.

Părintele Macarie a început să coboare cu greutate. Şi-a scos încălţămintea, apoi dulama, care îl împiedicau la coborât. Când a ajuns la locul drept a văzut coliba Stareţului în fundul văgăunii. Afară, lângă colibă, stătea pustnicul afundat în rugăciunea minţii, căci aşa cum spune o cântare a Bisericii: “Pustnicilor, celor ce sunt afară de lumea cea deşartă, neîncetată dorire li se face“.

Atunci când Stareţul l-a zărit pe părintele Macarie, a crezut că este un diavol şi de aceea şi-a făcut semnul Crucii şi a intrat repede în coliba încuind uşa.

Părintele Macarie s-a apropiat de colibă şi a spus:
– Pentru rugăciunile Sfinţilor Părinţilor noştri, Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi!

În acelaşi timp bătea bătea în uşă. Pustnicul însă nu răspundea. Atunci părintele Macarie a început să-l încredinţeze că este creştin ortodox şi monah.

– Şi ce vrei? a întrebat în cele din urmă pustnicul într-o rusă curată. (Stareţul cunoştea limbile turcă, franceză, bulgară şi greacă).

– Am venit să te văd, a spus părintele Macarie.

– Cine te-a povăţuit aici, Dumnezeu sau diavolul?

-Dumnezeu.

- Şi de unde ştii că Dumnezeu te-a trimis aici?

– Dumnezeu m-a trimis, a strigat cu încredinţare părintele Macarie. Dacă nu vei deschide, voi muri aici lângă coliba ta. Nu voi pleca fără binecuvântarea Sfinţiei Tale.

– Aa, am înţeles acum cine ţi-a vorbit despre mine, dar nu a procedat bine.

– Părinte, nu este vinovat acela, ci eu.

– Pleacă de aici, te rog! Pleacă!

– Nu voi pleca, ci voi sta lângă uşa ta până la Paşti. Aici voi muri. Nu voi pleca dacă nu te voi vedea.

– Spune: "Născătoare de Dumnezeu, Fecioară… ", i-a poruncit Stareţul.

Când părintele Macarie a terminat de spus cântarea Arhanghelului Gavriil adusă Maicii Domnului, Stareţul a deschis uşa.

Atunci părintele Macarie a pus metanie şi a căzut cu faţa la picioarele pustnicului spunând:
– Binecuvântează, Părinte!

La auzul cântării "Născătoare de Dumnezeu, Fecioară… " îndoielile necunoscutului pustnic au dispărut, pentru că diavolul nu numai că nu poate rosti această cântare, dar şi numai auzirea ei îl alungă. Această cântare a săvârşit minunea şi a alungat şovăielile Stareţului, care, vreme de optzeci de ani, nu văzuse şi nu vorbise cu nici un om. Cântarea l-a încredinţat pe acest isihast atât de aspru cu sine de evlavia pe care părintele Macarie o avea faţă de Maică Domnului.

De aceea suntem datori să rostim această cântare cel puţin de cinci ori dimineaţa şi de cinci ori seara”.

***

“Puţin mai sus de portul Schitului Sfânta Ana începe un drum îngust cu mai multe trepte ce duce până la Sfânta Ana mică. Mai jos de coliba în care a locuit renumitul duhovnic Sava, călătorul găseşte atârnată într-un copac o icoană mică a Maicii Domnului care a fost aşezată de un călugăr evlavios după ce a fost izbăvit în chip minunat de căderea în prăpastie. Mai demult, un monah mergea şi aprindea în fiecare zi candela care ardea într-un felinar închis.

Într-o zi trecea pe acolo monahul Meletie de la Chilia Danileilor, care venea de la Katunakia încărcat cu diferite alimente. Îl însoţea monahul Teodosie de la Sfânta Ana Mmcă. Pe tot timpul drumului părintele Meletie rostea “Născătoare de Dumnezeu, Fecioară…”, căci este cunoscut tuturor cât de mult o iubesc monahii din Sfântul Munte pe Maica Domnului.

La un moment dat a simţit cum o putere nevăzută îl îmbrânceşte spre prăpastie. Monahul şi-a pierdut echilibrul şi a simţit cum de pe cărarea îngustă cade în prăpastie, de la o înălţime de patru metri, cu greutatea pe care o ducea în spate. În cădere s-a agăţat de tulpina unui copac. Nu a suferit nici cea mai mică zgârietură. Vrednic de amintit este faptul că în timpul căderii sale în prăpastie părintele Meletie nu a încetat să rostească cântarea îngerească “Născătoare de Dumnezeu, Fecioară…”.

Deoarece a fost păzit nevătămat prin mijlocirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, părintele Meletie a făcut o icoană a Maicii Domnului cu o candelă într-un felinar înaintea ei şi a aşezat-o unde a avut loc accidentul. Asta a făcut-o pentru a mărturisi tuturor celor ce trec pe acolo atât puternicia şi slava lui Dumnezeu şi a Preacuratei Sale Maici, dar şi pentru ca Maica Domnului să-i păzească pe călătorii ce străbat aceasta cărare greu accesibilă”.

***

“În cetatea vechii Rome trăia un creştin care se numea Ioan, un om foarte evlavios şi foarte bogat. Acest creştin avea o minte atât de greoaie, încât nu putea să înveţe carte şi de aceea nu ştia nici o rugăciune aşa cum ştiau ceilalţi creştini.

După o vreme acesta a mers la o mănăstire, a dat toată averea sa acolo şi s-a făcut monah, rugându-i pe fraţi să-l înveţe carte. Toţi încercau să-i tâlcuiască

Psalmii şi să-l înveţe diferite rugăciuni, dar el nu putea să înveţe nimic. Mintea lui era ca un bolovan de care nu se prindea nimic.

Atunci un monah încercat, după ce i-a citit diferite rugăciuni, l-a întrebat care dintre toate cele pe care le-a auzit i-au plăcut mai mult şi pe care ar vrea să o înveţe. Acela i-a răspuns bucuros:
– Îmi place foarte mult: "Născătoare de Dumnezeu, Fecioară…"

Auzind acestea, fraţii s-au străduit cu multă osteneală să-l înveţe pe acel monah cântarea Arhanghelului Gavriil… După ce a învăţat-o, a primit atâta bucurie în inimă, de parcă aflase o comoară preţioasă. În fiecare clipă avea această cântare pe buze, iar fraţii îl auzeau mereu rostind: "Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te, ceea ce eşti plină de Har…". Întotdeauna se ruga Maicii Domnului cu această cântare, căci îi aducea în suflet multă dulceaţă şi veselie. Călugării din mănăstire l-au poreclit "Bucură-te, Marie", ceea ce îl bucura foarte mult, deoarece considera un lucru de mare cinste să poarte numele Pururea Fecioarei Maria.

Când a murit acest fericit, l-au îngropat într-un loc deosebit, deoarece trupul său răspândea bună mireasmă. Iar această mireasmă, pe zi ce trecea devenea tot mai puternică, lucru care îi făcea pe monahi să se minuneze.

După nouă zile, când monahii au mers să-i facă după rânduială Trisaghionul, după ce au făcut rugăciunea, s-a întâmplat o minune care i-a lăsat muţi de uimire: din mormântul acelui monah răsărise un crin pe ale cărui petale era scris cu litere de aur: "Bucură-te, ceea ce eşti plină de Har, Marie ". Crinul răspândea o mireasmă deosebită şi foarte puternică, care nu semăna cu mireasma nici unei flori pământeşti.

Atunci egumenul a spus monahilor:
– Din acest fapt minunat ne-am putut da seama că fratele nostru care a adormit a avut o viaţă sfântă şi o deosebită evlavie către Maica Domnului. Dar cred că ar fi bine să vedem şi de unde iese rădăcina acestui crin.

După ce au săpat mormântul, au văzut cu toţii ca rădăcină ieşea din gura monahului. Apoi egumenul a poruncit să deschidă şi pieptul monahului şi au văzut că rădăcina ieşea din inima sa, în care era pictată icoana Maicii Domnului.

Atunci monahii au luat crinul şi sfintele moaşte pe care le-au păstrat cu mare cinste în mănăstire".

***

În părţile Lombardiei trăiau doi soţi foarte credincioşi care aveau multă evlavie la Maica Domnului. Pentru aceasta, cuprinşi de dor dumnezeiesc, au pictat pe un perete al casei lor icoana ei, cheltuind mulţi bani pentru ca ea să devină cât mai frumoasă şi mai măreaţă. De fiecare dată când treceau prin faţa icoanei, se închinau cu respect şi rosteau cântarea îngerească: „Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Marie…”. Pentru acest obicei bun al lor, Maica Domnului le-a trimis toate bunătăţile cereşti şi pământeşti. Viaţa lor era plină de fapte bune, trăind în pace cu toată lumea. Din această pricină oamenii i-au numit „paşnicii”.

Aceşti creştini binecuvântaţi aveau un copil de trei ani care, văzând pe tatăl şi pe mama lui că de fiecare dată se opreau înaintea icoanei Maicii Domnului şi se închinau cu evlavie, a început să facă şi el la fel. Încet-încet a învăţat şi cântarea îngerească, pentru că o auzea în fiecare zi de la părinţii lui. Copilul însă nu se ruga din evlavie, ci dintr-o obişnuinţă bună, deoarece credea că Maica Domnului, aşa cum era zugrăvită stând pe tron, era Stăpâna casei.

Într-o zi, în timp ce se juca cu alţi copii pe malul râului, din lucrarea diavolului a căzut în adâncul apei. Copiii au vestit-o pe mama copilului care, împreună cu vecinii, au alergat la râu. Doi bărbaţi au sărit în apă, dar în ciuda nenumăratelor lor încercări, nu l-au putut afla pe copil.

Atunci mama copilului a alergat ca o nebună în josul râului nădăjduind că îl va afla acolo. Deodată îl vede pe copil în mijlocul râului stând pe apă ca pe un scaun. Văzându-l, mama lui a strigat cu o nespusă bucurie:
– Copilul meu, ce faci acolo? Eşti bine?

– Sunt bine, mamă! Stăpâna mă ţine şi de aceea nu mă tem!

Din pricina bucuriei mama copilului nu a înţeles despre care Stăpână îi spunea el. Doi bărbaţi au înotat până la mijlocul râului şi au luat copilul, pe care l-au dat apoi mamei lui.

Ajungând acasă şi întrebându-l cum s-a izbăvit de înec, copilul a răspuns:
– Când am căzut în apă, Stăpâna casei noastre (şi copilul a arătat cu degetul spre icoana Maicii Domnului) m-a scos din apă şi m-a ţinut până ce au venit vecinii şi m-au luat.

Atunci toţi cei care se adunaseră să audă cele povestite de copil s-au închinat Maicii Domnului şi s-au minunat de iubirea de oameni şi de milostivirea ei. Toată noaptea au cântat tropare şi cântări de laudă în cinstea Maicii Domnului. Desigur cântarea cea mai iubită de toţi a fost: „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară…”.

***

Într-o mănăstire se afla o călugăriţă care se nevoia în postiri şi în privegheri. În fiecare zi mergea din putere în putere şi din slavă în slavă, pregătindu-se pe sine pentru trecerea din această lume. Se nevoia cu mucenicia zilnică a conştiinţei, ca să adune vistierie în Ceruri şi se ostenea cu multă dragoste ca să-L întâlnească pe Mirele sufletelor curate, dispreţuind nu numai lumea, pe care mai înainte o iubise nespus de mult, ci şi legăturile pătimaşe cu ea. Dorea să se mântuiască şi se ostenea să se „afunde"' în dumnezeiasca milostivire. În flecare zi „punea suişuri în inima sa".

Pe acest suflet a încercat diavolul să-l înşele şi să-l abată din calea cea dreaptă a mântuirii. Şi a reuşit arătându-i-se de mai multe ori sub chipul unui înger luminos. De fiecare dată când i se arăta, vorbea cu monahia despre diferite lucruri. Diavolul îi răspundea la fiecare întrebare a ei, iar monahia se bucura de aceasta.

După o vreme, când a mers la duhovnicul ei şi acesta a întrebat-o cum petrece, monahia i-a răspuns:

– Bine, cu rugăciunile sfinţiei voastre, Părinte.

Când duhovnicul a auzit acest răspuns mândru, s-a mâhnit şi a sfătuit-o spunându-i:
– Fiică, niciodată să nu spui „bine". Chiar de ai face toate faptele bune, să te smereşti şi să spui că eşti păcătoasă, deoarece într-adevăr aşa suntem.

Atunci monahia i-a răspuns:
– Părinte, să ştii că am spus acest cuvânt, deoarece îngerul lui Dumnezeu vine adeseori din Cer la mine şi mă cercetează.

Duhovnicul fiind încercat, deoarece auzise şi trecuse prin multe, şi-a adus aminte de cuvintele Sfântului Apostol Pavel, care spune că diavolul se preface în înger luminos, şi i-a spus:
– Atunci când va veni din nou „îngerul" să te cerceteze, spune-i să ţi-o arate pe Maica Domnului! Iar dacă ţi-o va arăta, să faci o rugăciune către ea. Şi dacă va rămâne până ce îţi vei termina rugăciunea, atunci să ştii că este Stăpâna noastră, iar dacă va dispărea îndată, să ştii că aceea este o închipuire diavolească prin care diavolul vrea să te înşele şi să te arunce în pierzare.

Atunci când diavolul i s-a arătat din nou monahiei, aceasta i-a spus:
– Îngere al lui Dumnezeu, te rog arată-mi pe Maica Domnului, deoarece am mare dorinţă să o văd!

Însă cel care luase chipul îngerului i-a răspuns:
– Îţi e de ajuns să mă vezi pe mine. Nu eşti vrednică să o vezi pe Împărăteasa tuturor cu ochii trupeşti.

Auzind acestea, monahia a cerut diavolului cu mai multă stăruinţă să-i împlinească dorinţa. Atunci acela i-a plăsmuit în închipuirea ei o tânără foarte frumoasă, ce semăna cu o împărătească, căreia monahia s-a închinat în timp ce rostea cântarea îngerească: „Bucură-te, ceea ce eşti plină de Har, Marie…”. Dar în aceeaşi clipă închipuirea diavolească a dispărut, nesuferind să audă cuvintele îngereşti. De atunci diavolul nu s-a mai arătat monahiei ca să o înşele.

După toate acestea călugăriţa a rămas ruşinată şi s-a îmbolnăvit. I-a trebuit multă vreme şi multe osteneli ca să ajungă la măsura cea dintâi.

Aşadar, atunci când cădem în ispite de la diavol, de la oameni sau de la trup, nu există un medicament mai folositor ca rostirea din inimă a numelor lui Iisus şi al Maicii Domnului, care sunt mai dulci decât ambrozia şi nectarul.

***

O creştină din Vunesul Koloniei (Asia mică), după ce a cunoscut păcatul şi a slujit plăcerilor mai multă vreme, a plecat la o mănăstire ca să-şi plângă păcatele şi vremea pierdută în slujirea trupului şi să-şi tămăduiască prin înfrânare şi smerenie sufletul bolnav. În mănăstire era moartă pentru toţi, petrecând neîmprăştiată în cugetarea la Dumnezeu şi în lucrarea poruncilor Lui.

Într-o zi, în timp ce stătea la fereastra chiliei ei, a văzut afară, la fântâna mănăstirii, un demon în chipul unui tânăr. Deodată acela s-a năpustit spre fereastră cu gândul să o răpească. Monahia înfricoşată a căzut pe spate şi s-a lovit cu capul de pământ. Surorile au aşezat-o pe pat aproape moartă.

După ce a trecut un timp şi s-a vindecat, a venit iarăşi demonul şi i-a spus:
– Iubita mea Aglaia (acesta era numele tinerei), ce ţi-am făcut de te-ai lepădat de mine? Întoarce-te în lume şi eu îţi voi da de bărbat un boier ca să te bucuri de multe desfătări şi de toate voile trupului. De ce stai în mănăstire şi îţi usuci trupul cu posturi, cu privegheri şi cu alte rele pătimiri?

Însă Aglaia i-a răspuns:
– Să pieri din faţa mea, vrăjmaşule al adevărului, pentru că niciodată nu voi mai face voia ta, ci mai mult voi plânge şi mă voi tângui pentru timpul în care ţi-am slujit!

Atunci demonul a dispărut, însă a revenit şi în alte dăţi ca să o ispitească. Monahiile au sfătuit-o să aibă în chilia ei agheasmă şi atunci când va veni diavolul, să-l stropească în chipul semnului Sfintei Cruci. Când făcea aceasta vrăjmaşul pleca, dar peste puţin timp iarăşi se întorcea.

Atunci o monahie înţeleaptă i-a dat următorul sfat:
– Aglaia, când îl vei vedea pe diavol, să chemi numele Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi să rosteşti cântarea Arhanghelului Gavriil, adică: „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te eea ce eşti plină de Har, Marie, Domnul este cu tine…”.

Când Aglaia a spus această cântare, diavolul a fugit îndată că şi cum l-ar fi lovit un fulger şi l-ar fi ars. De atunci nu a mai îndrăznit să se arate.

Şi astfel Aglaia, nemaifiind supărată de diavol, şi-a continuat lupta ei duhovnicească, pe care o socotea o trecere „prin foc şi prin apă” şi care îi aducea o slavă nespusă şi cununa laudei. Întotdeauna ardea de dragoste către Maica Domnului. Devenise sălăşluire a fericitei nebunii, precum spune Sfântul Ioan Scărarul, şi se schimbase în fapte, în vorbe şi în mişcări. A trăit în acea mănăstire ducând o viaţă plăcută lui Dumnezeu, până în ziua când a plecat spre nesfârşita împărăţie a Cerurilor.

***

În anul 1839, monahul Ioasaf, care trăia în chilia fraţilor ruşi Koreniev din Sfântul Munte, s-a îmbolnăvit grav. Într-o noapte starea lui s-a înrăutăţit atât de mult, încât toţi aşteptau „plecarea” lui. Părintele Ioasaf aştepta liniştit musafirul nedorit, moartea. Pregătirile pentru călătoria către Cer le făcuse încă din anii tinereţii. Toată viaţa sa fusese o pregătire pentru întâmpinarea morţii, pe care o aştepta cu multă nerăbdare. Fără nici o plângere, cu conştiinţa liniştită, îl aştepta pe Arhanghel, pe trimisul lui Dumnezeu.

Trebuia totuşi să primească Trupul lui Hristos ca merinde pentru viaţa veşnică, înainte de despărţirea lui de această lume trecătoare.

Doi dintre monahii care vizitaseră chilia, au pornit cu un felinar pentru a-l aduce pe duhovnic. Trebuiau să străbată până la chilia duhovnicului o distanţă de şase kilometri, pe un drum anevoios şi, desigur, pe o vreme schimbătoare şi rea. Când au ajuns la chilia duhovnicului, i-au spus:
– Părinte Stareţ, veniţi repede, pentru că părintele Ioasaf ne „lasă”! Grăbiţi-vă! Noi am venit să vă conducem cu lumina felinarului!

Părintele Arsenie, duhovnicul, era un om al lui Dumnezeu. Zi şi noapte avea în gura lui rugăciunea: „Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-mă” şi salutul Arhanghelului: „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te, ceea ce eşti plină de Har, Marie, Domnul este cu tine…”. O viaţă întreagă împlinise îndemnul sfinţitului Ioan Gură de Aur care sfătuia astfel: „Fraţilor, rostiţi de dimineaţă până seară şi, dacă este posibil, şi toată noaptea ‘Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-mă’ şi siliţi mintea voastră în această lucrare până la moarte!”.

Dar şi dragostea şi respectul lui pentru ocrotitoarea Sfântului Munte erau nemăsurate. Îi dăruia în fiecare zi sute de metanii. De aceea şi harismele duhovniceşti pe care le primise de la Domnul prin mijlocirea Maicii Lui erau nenumărate. Dumnezeu îi dăruise harisma înainte-vederii şi darul de a zbura pe deasupra câmpiilor, dealurilor şi văilor, ca vulturul împărătesc ce zboară la înălţimi.

Când a primit vestea de la cei doi monahi, părintele Arsenie s-a rugat în taină Maicii Domnului şi, ca şi cum s-ar fi aflat alături de stareţul Ioasaf care era pe moarte, a spus:
– Da, trebuie să ne grăbim! Într-adevăr, moare. Voi mergeţi înainte, iar eu mă pregătesc şi cu felinarul meu vă ajung din urmă.

Când cei doi trimişi au ajuns în spatele chiliei părintelui Ioasaf, l-au găsit acolo pe Stareţul Arsenie. El ajunsese înaintea lor, căci zburase. Reuşise deja să-l mărturisească şi să-l împărtăşească pe părintele Ioasaf.

Plini de uimire, cei doi monahi l-au întrebat pe părintele Arsenie:
– Părinte sfinte, cum aţi ajuns atât de repede? Nici n-am băgat de seamă când aţi trecut pe lângă noi.

– Nu puteam să întârzii. Starea Stareţului era critică. Abia l-am prins în viaţă. Am luat-o pe drumul cel bun, pe care voi nu-l cunoaşteţi.

Atunci cei doi monahi au tăcut, căci ştiau că nu există alt drum. Se întrebau dacă nu cumva Stareţul urmase acelaşi drum pe care l-a străbătut în zbor Proorocul Avacum, atunci când a adus mâncare din Ierusalim în Babilon Proorocului Daniil şi s-a întors în aceeaşi zi. Sau ca şi Cuviosul Maxim Kavsocalivitul, care zbura ca o pasăre pe deasupra dealurilor şi munţilor?

În acelaşi fel, adică zburând, a venit şi la alţi doi bolnavi din Kapsala, o altă pustie a Sfântului Munte”.

(Arhim. Teofilact Marinakis, “Patericul Maicii Domnului”, Editura Evanghelismos, 2008)

“În această lume în care diavolul îşi strigă isteric chemările…” Despre discreţia sfinţeniei şi taina vie a sălăşluirii Duhului Sfânt

Cristian Radu: Bunavestire pentru fiecare

Se întâmplă adesea că, atunci când cineva mai mult sau mai puţin cunoscut ţie trece pragul acestei vieţi, să afli fie că a dus o viaţă de sfânt (părintele Petroniu Tănase), fie că în viaţă a făcut mult mai multe lucruri bune decât ai avut cunoştinţă (Rodion Galeriu). Şi asta te şi bucură, dar te şi întristează, pentru că nu le-ai cunoscut adevărata valoare. Au trecut prin viaţă cu discreţie.

Cu mirare aflăm, uneori, că în lumea în care trăim zi de zi, printre noi, nevăzuţi, nebăgaţi în seamă, se strecoară sfinţi. Poţi afla, de pildă, despre cineva, dintr-o relatare a unui martor, că, într-un anumit moment faţa şi mâinile i-au fost transfigurate de o lumină din altă lume (părintele Benedict Ghiuş).

În această lume în care diavolul îşi strigă isteric chemările, ai putea crede fie că vremurile cu sfinţi au apus de mult, fie că sfinţenia e doar o vorbă frumoasă. Însă dintotdeauna un atribut esenţial al ei a fost discreţia. Pe sfinţi nu-i vede decât cine are ochi de văzut. Ei sunt şi trăiesc printre noi, fără zgomot, smeriţi, neştiuţi nici măcar de ei înşişi.

Însuşi Dumnezeu este discret. Nu strigă; şopteşte. Nu intră în viaţa ta; te cheamă să-L urmezi, dacă vrei; nu deschide El uşa, ci stă şi bate. Însă cine vrea Îl poate uşor afla, dincolo de zgura şi de zgomotul lumii. Trebuie doar să asculţi, şi El îţi va vorbi. Mai întâi inimii, apoi înţelegerii.

În această stare, de ascultare, de receptivitate, se află, cu siguranţă, Maria, atunci când Arhanghelul i-a vorbit. Trăia în sărăcie şi în smerenie, într-o căsuţă dintr-un sat neştiut de lume, în curăţie şi în rugăciune. Ochiul lăuntric îi era curat şi deschis. Fără îndoială că anii petrecuţi la templu o pregătiseră. Născută ea însăşi din părinţi a căror viaţă gravita în jurul lui Dumnezeu, rod al rugă-ciunilor lor îndelungate, îşi petrecuse întreaga viaţă de până atunci la templu, în intimitatea Domnului, la adăpost de tentaţiile deşarte ale lumii. Învăţase, cu siguranţă, să se roage ca nimeni alta. Respira, fără îndoială, aerul curat al Duhului Sfânt. Căci sfinţii, prin rugăciune şi viaţă curată se umplu de Duh Sfânt şi Îl simt lucrând în inimile lor.

Dar ce minune a minunilor, ce taină, ce lucru străin de mintea omenească, să te umple Duhul Sfânt într-o asemenea măsură încât să zămislească în tine pe însuşi Dumnezeu! Ce va fi simţit Maica Domnului în inima ei, cât de mult va fi fost cuprinsă şi pătrunsă de Duhul Sfânt! Am simţit, poate şi noi, vreo uşoară adiere a Duhului. Însă ea a trăit pe pământ nedespărţită nici măcar o clipă de El. Aşa se

explică adevărul ne-păcătuirii ei: căci nu s-ar fi putut, având păcat, să fie într-o atât de mare măsură locuită de Duhul Sfânt, încât să-L zămislească pe Fiul lui Dumnezeu.

Să simţi că în inima ta se naşte Iisus…

Înţelesurile dumnezeieşti se revelează mai cu seamă simbolic. În felul acesta taina rămâne întreagă, neştirbită de cugetarea strict raţională, şi accesibilă, totodată, în grade diferite fiecăruia după curăţia - iar nu după ştiinţa - sa. De aceea, cred că am putea vedea în Maica Domnului un prototip al fiecăruia dintre noi. Am putea învăţa de la ea cum să trăim, ce am putea şi noi face, ca să Se sălăşluiască Domnul în noi, în inimile noastre. Aşa se explică, probabil, şi marea evlavie pe care monahii o au la Maica Domnului: pentru că ea este modelul celor care vor să-L primească pe Hristos.

Cu adevărat, Domnul a venit atunci în lume în istorie, prin ea. Arhanghelul Gavriil ne-a adus - ei şi nouă - vestea cea bună a coborârii în lume a Fiului lui Dumnezeu care să ne scape de moarte (a sufletului mai întâi, a trupului mai pe urmă). Însă această vestire a Arhanghelului poate că ni se adresează tuturor, începând cu Maica Domnului. Căci toţi trebuie să ne facem sălaşuri ale Duhului Sfânt, pentru a putea locui Hristos în noi.

Şi, chiar dacă pare greu de crezut că aceasta se mai poate întâmpla în zilele şi în lumea actuală, sunt printre noi oameni care ne-au arătat şi ne arată că se poate. Dacă un Părinte Galeriu a putut să împrăştie atâta lumină, trăind ca şi noi, în mijlocul unui oraş zbuciumat şi murdar, nu de puţine ori cu manele date la maxim în vecini, şi rugându-se, iubind, jertfindu-se, s-a făcut transparent harului dumnezeiesc, pe care şi noi l-am simţit iradiind din el, înseamnă că se poate. O chemare a îngerului este pentru fiecare dintre noi.

De noi ţine să ne facem surzi sau să-i răspundem: Fie mie după cuvântul tău!

(în: "Lumea monahilor", nr. 45/martie 2011)

Pr. Vasile Gordon - Panegiric la Buna Vestire

Buna vestire este bucuria cerului şi a pământului. Buna-Vestire este, înainte de toate, bucurie. Căci primul cuvânt pe care Arhanghelul Gavriil l-a grăit către Fecioara Maria, când a venit să-i aducă cea mai mare veste din istoria omenirii, a fost „Bucură-te!”. Şi într-adevăr, după primele momente de tulburare, datorate atât de neaşteptatei veşti, înţelegând că vestitorul era venit cu putere de la Dumnezeu (căci numele „Gavriil” se tâlcuieşte „puterea mea este Dumnezeu”), fiinţa Fecioarei Maria a fost inundată de o bucurie de negrăit, datorită revărsării şi umbririi harului, mai ales în clipa în care Arhanghelul i-a zis: „Bucură-te ceea ce eşti plină de har!”.

Iar după ce Fecioara a rostit cuvântul răspuns „Fie!”, ca semn de acceptare a planului Dumnezeiesc, ea a devenit izvor de bucurie mântuitoare pentru întreg pământul, însetat de îndelungata aşteptare a lui Mesia.

S-a bucurat pământul, dar şi cerul, căci fără încuviinţarea ei, potrivit libertăţii de opţiune, planul dumnezeiesc s-ar fi amânat. Astăzi, la prăznuirea Bunei Vestiri, suntem chemaţi şi noi să ne bucurăm, ca în fiecare an, cu nădejde sfântă.

Să nu vedem în Buna Vestire doar un fapt istoric anume, un eveniment consemnat în analele lumii greco-romane de acum 2000 de ani, deşi faptul în sine, ca moment istoric, este de cea mai mare importanţă pentru omenire. Căci la cunoscutul adagiu „nimic nou sub soare”, Sfântul Ioan Damaschin (sec. al VIII-lea), avea să replice: „Singurul eveniment nou sub soare este întruparea Fiului lui Dumnezeu!”.

La vremea când a avut loc momentul Bunei Vestiri, lumea greco-romană se găsea în suspinul multor păcate: politeism complicat, întreţinut printr-un cult formal, adesea plin de imoralităţi, sclavia în formele ei cele mai inumane, crime săvârşite în amiaza mare, în circuri şi hipodromuri, sub privirile însetate de sânge ale unor spectatori dezumanizaţi etc.

Buna Vestire, Întruparea şi Evanghelia au adus mesajul păcii, al iubirii şi al nădejdii, care avea să convertească şi inimile celor mai înverşunaţi păgâni. Aşadar, evenimentul istoric, în sine, este de importanţă unică.

Dar să nu rămânem doar la comemorare istorică. Trebuie să-l raportăm la prezent, să vedem în el un izvor de bucurie actuală. Căci cuvântul „Bucură-te!”, rostit atunci de Arhanghelul Gavriil străbate veacurile şi se adresează fiecăruia dintre noi. Să luăm aminte că acum omenirea nu se mai găseşte, desigur, în apele tulburi ale păcatelor lumii greco-romane din vremea aceea, ci în altele, mult mai rafinate şi mai primejdioase: în apele falsificării adevărului istoric, al trădărilor şi al maşinaţiunilor oculte ale salariaţilor diavolului. Dar, în ciuda acestora şi al confuziilor fără precedent, al suferinţelor de tot felul şi deci, a unei legitime îngrijorări, suntem chemaţi să ne bucurăm.

Este chemarea spre o şansă, comună întregii omeniri, dar şi personală. Va întreba cineva: „Cum te poţi bucura când în jurul tău vezi atâta suferinţă?”. Putem, totuşi, a ne bucura, evident cu măsură, bine ştiind că suferinţa este temporară, subscrisă lumii imanente, iar bucuria este veşnică, bineînţeles pentru cel care nu se învoieşte a rămâne subjugat răutăţii. „Cheia” ieşirii din mrejele ei ne-o arată tot Maica Domnului, prin cuvântul rostit la Nunta din Cana: „Să faceţi ceea ce vă va spune El!”. Adică să-L ascultaţi pe El, pe Iisus, să-I ascultaţi poruncile. Iar poruncile Domnului se rezumă, ca un testament, în câteva cuvinte: „Să vă iubiţi unul pe altul!”.

Cine respectă acest testament are dreptul să se bucure. Nu ignorând, desigur, suferinţele din jur, ci, dimpotrivă, fiind tot mai receptiv la aceste suferinţe. Căci şansa de mântuire aparţine, deopotrivă, omenirii întregi, dar şi fiecărui suflet în parte.

În acest mod perspectiva mântuirii revarsă bucurie sfântă în sufletele tuturor celor care urmează sfatului Maicii Preacurate, în esenţă poruncii Fiului ei.

La această bucurie este chemat, totodată, întreg neamul nostru românesc, încă neieşit total de sub întunericul răutăţii la care cei ce nu ne iubesc ne-au înrobit, dar cu nădejdea că Dumnezeul cel a toate iubitor nu ne-a părăsit.

Aşadar, chiar dacă ni se pare uneori că suferinţa, răutatea, minciuna şi altele asemenea, sunt copleşitoare, iar pe unii îi poate mira posibilitatea ieşirii din impas, nimeni să nu renunţe la chemarea spre bucurie a Arhanghelului. Căci în acelaşi moment al Bunei Vestiri, atunci când Fecioara s-a mirat întrebând „Cum va fi aceasta?”, Arhanghelul i-a răspuns, ei, dar prin ea nouă, tuturor: „Cele ce sunt cu neputinţă la oameni, sunt cu putinţă la Dumnezeu!”. Amin.

Pr. dr. Octavian Pop - Predică la sărbătoarea Bunei - Vestiri

„Iată vei lua in pântece şi vei naşte Fiu şi vei chema numele Lui Iisus” (Luca I, 31).

Era în timpul domniei Cezarului August, când ostaşii - romani patrulau şi jefuiau pământul Ţării Sfinte, când poporul lui Israel mocnea de ură împotriva cotropitorilor străini care le răpiseră libertatea. Se aştepta din zi în zi ca cineva să-i anunţe că prima veste bună făcută de Dumnezeu omenirii se împlineşte acum, că cerul a găsit timpul potrivit pentru a-l ridica pe om de la moarte la viaţă.

Astăzi prorocia făcută de Isaia cu o sută de ani în urmă prin cuvintele: „Iată fecioara va lua în pântece şi va naşte fiu şi vor chema numele Lui Emanoil” (7, 14) se împlineşte. În decursul istoriei omenirea a primit multe veşti însemnate, dar cea mai frumoasă şi mai importantă veste pe care a primit-o vreodată, nu este alta decât aceea pe care o primeşte astăzi din cer, de la Dumnezeu, prin îngerul Gavriil. Prăznuim astăzi sărbătoarea care ne aduce aminte de marea dragoste a lui Dumnezeu pentru omenirea căzută în păcat. Într-o lume in care omenirea se complăcea în cele mai oribile păcate, într-o lume în care cele zece porunci ale Decalogului erau nesocotite, îngerul Gavriil e trimis de Dumnezeu în cetatea Nazaret la Fecioara Maria al cărei suflet era candelă de lumină, ca o grădină de pace şi binecuvântare. Intrând la Sfânta Fecioară a zis: „Bucură-te ceea ce eşti plină de dar, Domnul este cu Tine, binecuvântată eşti tu între femei” (Luca I, 29). La nedumerirea Mariei, arhanghelul completează: „Duhul Sfânt va pogorî peste tine şi puterea Celui Prea Înalt te va umbri” (Luca I, 35). Stăpânită

de dublul moment al smereniei şi al dorinţei arzătoare de a împlini voia lui Dumnezeu, Maria îi răspunde: „Fie mie după cuvântul tău”.

Fericit de acest asentiment, arhanghelul pleacă şi îndată are loc taina cea mare şi mai presus de fire a zămislirii Fiului lui Dumnezeu sub umbrirea Duhului Sfânt.

Astfel, Fiul lui Dumnezeu născut din veşnicie din Tatăl ia trup omenesc din Sfânta Fecioară pentru a sălăşlui între noi.

Dar ce însemnătate are Buna Vestire în cadrul istoriei mântuirii noastre şi ce semnifică ea pentru creştinii de astăzi?

Ca punct de plecare, istoria mântuirii începe prin făgăduinţa făcută imediat după căderea făcută primilor oameni în păcat, căci la izgonirea din Rai, Dumnezeu a făgăduit mântuirea prin sămânţa femeii: „Duşmănie voi pune între tine şi între femeie, între sămânţa ta şi sămânţa ei; aceasta îţi va zdrobi capul iar tu îi vei înţepa călcâiul” (Facere 3, 15). Fiecare, primii oameni n-au înţeles sensul adânc al acestor cuvinte, dar acestea au fost cunoscute treptat, prin profeţiile mesianice. Aşa se face că la plinirea vremii, când omenirea era conştientă de neputinţa de a se mântui singură, fără ajutorul lui Dumnezeu, aceasta să implore ajutorul lui Dumnezeu din adâncul sufletului.

Plinirea vremii de care se vorbeşte adeseori, coincide cu Buna Vestire. În momentul tensiunii supreme în aşteptarea mântuirii, Dumnezeu satisface această aşteptare, prin împlinirea făgăduinţei unui Mântuitor. Cu Buna Vestire începe etapa cea mai importantă din istoria mântuirii: trecerea de la făgăduinţă şi pregătire, la realizare. Ca atare Buna Vestire este începutul mântuirii noastre, în sensul că prin întruparea Fiului lui Dumnezeu care se face Fiul Fecioarei, ni se oferă posibilitatea mântuirii şi desăvârşirii. De aceea, pe drept cuvânt o putem numi cea mai mare veste din istoria mântuirii omenirii. O dată cu ea începe divinizarea pământului. Fiul lui Dumnezeu luând fire omenească, ca şi a noastră a tuturor, Iisus Hristos este omul cel adevărat, care a venit în lume ca pe toţi să ne facă oameni adevăraţi. Iisus Hristos se coboară mai adânc decât oricine în intimitatea noastră, se identifică cu toate durerile noastre şi ia asupra sa toate poverile noastre.

Sărbătoarea Bunei Vestiri ne cheamă să fim slujitori ai omenilor, să sprijinim activ toate acţiunile de îmbunătăţire a vieţii, a condiţiilor de trai şi să le facem cât mai corespunzătoare demnităţii umane.

Aşa precum Maica Domnului şi-a dăruit toată fiinţa lui Dumnezeu, tot aşa să ascultăm şi noi chemarea lui Dumnezeu, de a sprijini nevoile şi aspiraţiile lumii pentru ca omul să se poată realiza şi să-şi poată împlini menirea. În acest sens,

trebuie să ne dăm seama de puterea purităţii în a face să se nască divinul în noi. Nu putem actualiza în noi chipul Mântuitorului şi al Maicii Sale decât în puritate şi desăvârşire morală. De aceea, chemarea imediată a Buneivestiri este ca prin pocăinţă sinceră şi deplină să ne apropiem de Sfântul Potir spre a ne împărtăşi după cuviinţă cu trupul şi sângele Domnului în Sfânta Taină a Cuminecăturii. Când ne vom împărtăşi cu vrednicie, vom fi purtători de Hristos şi vom putea spune: „Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăieşte întru mine”. Amin.

Pr. Dr. Octavian Pop, „De la cuvânt la faptă - predici”

În această lume în care diavolul îşi strigă isteric chemările…Despre discreţia sfinţeniei şi taina vie a sălăşluirii Duhului Sfânt

Cristian Radu: Bunavestire pentru fiecare

Se întâmpla adesea că, atunci când cineva mai mult sau mai puţin cunoscut ţie trece pragul acestei vieţi, să afli fie că a dus o viaţă de sfânt (părintele Petroniu Tănase), fie că în viaţă a făcut mult mai multe lucruri bune decât ai avut cunoştinţă (Rodion Galeriu). Şi asta te şi bucură, dar te şi întristează, pentru că nu le-ai cunoscut adevărată valoare. Au trecut prin viaţă cu discreţie.

Cu mirare aflăm, uneori, că în lumea în care trăim zi de zi, printre noi, nevăzuţi, nebăgaţi în seamă, se strecoară sfinţi. Poţi afla, de pildă, despre cineva, dintr-o relatare a unui martor, că, într-un anumit moment faţa şi mâinile i-au fost transfigurate de o lumină din altă lume (părintele Benedict Ghiuş).

În această lume în care diavolul îşi strigă isteric chemările, ai putea crede fie că vremurile cu sfinţi au apus de mult, fie că sfinţenia e doar o vorbă frumoasă. Însă dintotdeauna un atribut esenţial al ei a fost discreţia. Pe sfinţi nu-i vede decât cine are ochi de văzut. Ei sunt şi trăiesc printre noi, fără zgomot, smeriţi, neştiuţi nici măcar de ei înşişi.

Însuşi Dumnezeu este discret. Nu strigă; şopteşte. Nu intră în viaţa ta; te cheamă să-L urmezi, dacă vrei; nu deschide El uşa, ci stă şi bate. Însă cine vrea Îl poate uşor afla, dincolo de zgura şi de zgomotul lumii. Trebuie doar să asculţi, şi El îţi va vorbi. Mai întâi inimii, apoi înţelegerii.

În această stare, de ascultare, de receptivitate, se află, cu siguranţă, Maria, atunci când Arhanghelul i-a vorbit. Trăia în sărăcie şi în smerenie, într-o căsuţă dintr-un sat neştiut de lume, în curăţie şi în rugăciune. Ochiul lăuntric îi era

curat şi deschis. Fără îndoială că anii petrecuţi la templu o pregătiseră. Născută ea însăşi din părinţi a căror viaţă gravita în jurul lui Dumnezeu, rod al rugăciunilor lor îndelungate, îşi petrecuse întreaga viaţă de până atunci la templu, în intimitatea Domnului, la adăpost de tentaţiile deşarte ale lumii. Învăţase, cu siguranţă, să se roage ca nimeni alta. Respira, fără îndoială, aerul curat al Duhului Sfânt. Căci sfinţii, prin rugăciune şi viaţă curată se umplu de Duh Sfânt şi Îl simt lucrând în inimile lor. Dar ce minune a minunilor, ce taină, ce lucru străin de mintea omenească, să te umple Duhul Sfânt într-o asemenea măsură încât să zămislească în tine pe însuşi Dumnezeu! Ce va fi simţit Maica Domnului în inima ei, cât de mult va fi fost cuprinsă şi pătrunsă de Duhul Sfânt! Am simţit, poate, şi noi, vreo uşoară adiere a Duhului. Însă ea a trăit pe pământ nedespărţită nici măcar o clipă de El. Aşa se explică adevărul ne-păcătuirii ei: căci nu s-ar fi putut, având păcat, să fie într-o atât de mare măsură locuită de Duhul Sfânt, încât să-L zămislească pe Fiul lui Dumnezeu.

Să simţi că în inima ta se naşte Iisus…

Înţelesurile dumnezeieşti se revelează mai cu seamă simbolic. În felul acesta taina rămâne întreagă, neştirbită de cugetarea strict raţională, şi accesibilă, totodată, în grade diferite fiecăruia după curăţia - iar nu după ştiinţa - sa. De aceea, cred că am putea vedea în Maica Domnului un prototip al fiecăruia dintre noi. Am putea învăţa de la ea cum să trăim, ce am putea şi noi face, ca să Se sălăşluiască Domnul în noi, în inimile noastre. Aşa se explică, probabil, şi marea evlavie pe care monahii o au la Maica Domnului: pentru că ea este modelul celor care vor să-L primească pe Hristos.

Cu adevărat, Domnul a venit atunci în lume în istorie, prin ea. Arhanghelul Gavriil ne-a adus - ei şi nouă - vestea cea bună a coborârii în lume a Fiului lui Dumnezeu care să ne scape de moarte (a sufletului mai întâi, a trupului mai pe urmă). Însă această vestire a Arhanghelului poate că ni se adresează tuturor, începând cu Maica Domnului. Căci toţi trebuie să ne facem sălaşuri ale Duhului Sfânt, pentru a putea locui Hristos în noi.

Şi, chiar dacă pare greu de crezut că aceasta se mai poate întâmpla în zilele şi în lumea actuală, sunt printre noi oameni care ne-au arătat şi ne arată că se poate.

Dacă un Părinte Galeriu a putut să împrăştie atâta lumină, trăind ca şi noi, în mijlocul unui oraş zbuciumat şi murdar, nu de puţine ori cu manele date la maxim în vecini, şi rugându-se, iubind, jertfindu-se, s-a făcut transparent harului dumnezeiesc, pe care şi noi l-am simţit iradiind din el, înseamnă că se poate. O chemare a îngerului este pentru fiecare dintre noi.

De noi ţine să ne facem surzi sau să-i răspundem: Fie mie după cuvântul tău!

(în: “Lumea monahilor”, nr. 45/martie 2011)

Bunavestire: “Fie!”

25 martie - Bunavestire a Preasfintei Stăpânei noastre, Născătoarea de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria

Vecernie: Facerea 28,10-17; Iezechiel 43, 27 - 44, 4; Proverbe 9,1-11
Utrenie: Luca 1, 39-49, 56
Liturghie: Apostol: Evrei 2,11-18; Evanghelie: Luca 1, 24-38

Astăzi este începutul mântuirii noastre; astăzi taina ascunsă dinainte de veci este descoperită. Acest lucru se petrece atunci când Gavriil aduce Vestea cea Bună Mariei şi, când ea, la rândul ei, îi spune „Fie mie după cuvântul tău!”. Când se petrece aceasta, Fiul lui Dumnezeu devine Fiu al Omului.

Există mai multe perspective ale acestei sărbători, mai multe axe, cum ar fi, prin care putem înţelege tema ei şi poziţia noastră vizavi de aceasta.

Dintr-o anumită perspectivă, aceasta este împlinirea întregii iconomii a lui Dumnezeu, a planului dumnezeiesc. Când Dumnezeu a început lucrarea creaţiei, El a adus întru fiinţă toate aspectele creaţiei, chemându-le întru existenţă - să fie lumină, să fie tărie, să se strângă apele; pământul să răsară verdeaţă, să fie luminători pe cer; apele şi pământul să răsară târâtoare şi fiinţe vii: să fie toate acestea. Şi au fost, şi a fost bine!

Dar pentru această lucrare specială, facerea omului după chipul Său, Dumnezeu nu spune: să fie! Nu, această lucrare necesită timp, durata existenţei umane, care culminează cu Preacurata şi Pururea Fecioara Maria, şi ea este cea care, atunci când i să aduce Vestea cea Bună, spune: „Fie!“.

Aşa cum spune Sfântul Nicodim: „lumea a fost făcută pentru Maria şi ea pentru Hristos”.

Prin ea, putem acum să-L întâmpinăm pe noul Adam, începutul mântuirii noastre, împlinirea iconomiei lui Dumnezeu, desăvârşită în prezenţa persoanei Domnului nostru Iisus Hristos, noul Adam, în a cărui viaţă, în a cărui carne chiar, vedem pe Duhul lui Dumnezeu lucrând, o fiinţă umană adevărată care nu mai este însufleţită doar printr-o suflare de viaţă, ci de Duhul Sfânt, şi unul care El Însuşi este chipul nevăzutului Dumnezeu, Unul în care locuieşte trupeşte plinătatea dumnezeirii.

Prin urmare, astăzi este creat un nou mod de fiinţare, nu în Adam, ci în Hristos: ordinea firii este depăşită şi vedem pe Cel care ne arată cum este să fii Dumnezeu, nu într-un mod supra-omenesc, ci într-un mod cu totul omenesc - prin viaţa pe care o trăieşte printre noi ca om: o viaţă de slujire, o viaţă de misiune, o viaţă de jertfă, şi în cele din urmă în jertfa de sine. În slujire vedem adevărata domnie; în umilinţă, înălţarea; în jertfă, slujire; în moarte, viaţa.

Dar apoi, dintr-o altă perspectivă, auzim că deşi acest nou mod de fiinţare a început cu adevărat într-un moment concret în timp, acum două mii de ani, de fapt nu a fost pur şi simplu un nou început. A fost, în schimb, descoperirea unei taine ascunse dinainte de veci. înainte fusese ascunsă de noi - dar bineînţeles că nu de Dumnezeu.

Sfântul Nicolae Cabasila explică aceasta: el arată că pentru noul Adam a fost creat vechiul Adam la început, că firea umană a fost înzestrată cu o minte şi cu o dorinţă pentru a simţi acestea spre Hristos (Viaţa în Hristos, 6. 91-4 [6.12]).

Pentru Dumnezeu, Care vede toate lucrurile din perspectivă veşnică, Care vede toate lucrurile înainte ca ele să fie şi după ce au încetat de a mai fi, care ţine toate lucrurile - trecut, prezent şi viitor - în palma mâinii Sale, pentru El, Hristos este mai întâi, începutul, şi astfel Adam este creat după chipul lui Hristos, privind deja spre El. Dar pentru noi, noi îl ştim pe Adam mai întâi: adică prima noastră experienţă de existenţă, adică aşa cum suntem aduşi pe lume, având nevoie să murim faţă de noi înşine în botez şi să luăm Crucea înainte de a ne îmbrăca în Hristos.

Şi astfel, deşi, pentru noi, Hristos pare să vină mai târziu - la plinirea vremii - aceasta în aparenţă este o revelaţie a tainei ascunse dinainte de veac.

Pătrunderea noastră în această taină nu se face prin întoarcerea la trecut, la nivel orizontal, ci răspunzând Evangheliei, buneivestiri, evangelismos, vestirii Evangheliei, şi prin urmare urcând pe un ax vertical, printr-o nouă naştere de sus, renăscuţi în Biserica mamă, trecând prin apele botezului.

Astăzi prăznuim o revelaţie care are loc nu numai la nivelul vertical al istoriei într-un moment anume în trecut, ci şi la un nivel vertical în fiecare din noi, şi acest lucru se petrece astăzi.

- ⇒ *Se petrece în măsura în care vrem să facem trecerea de la Adam la Hristos;*
- ⇒ *Se petrece în măsura în care vrem să devenim părtaşi la domnia lui Hristos slujindu-i pe alţii;*
- ⇒ *Se petrece în măsura în care vrem să ne facem părtaşi slujirii Lui prin jertfă;*
- ⇒ *Se petrece în măsura în care vrem să-L imităm pe Cel înălţat care a spus: „Învăţaţi de la Mine, că Eu sunt blând şi smerit";*
- ⇒ *Se petrece, pur şi simplu, în măsura în care spunem şi noi: „Fie!";*

Şi astfel, contribuim, noi înşine, la desăvârşirea creaţiei lui Dumnezeu, la iconomia Lui.

Astăzi, prin urmare, este începutul mântuirii noastre, nu pur şi simplu un azi care a trecut acum, ci un azi care este literalmente azi.

Faptul că această sărbătoare are loc inevitabil în Postul mare face ca mesajul să fie încă şi mai puternic: călătoria noastră prin Post este o trecere de la vechiul Adam la Cel nou, de la cel care este aruncat întru existenţă - aşa cum ni s-a întâmplat tuturor - la cel care spune: „Fie!"

Să ne bucurăm şi noi astăzi, auzind bunele vestiri aduse de Arhanghel, şi să ne rugăm ca şi noi să avem puterea de a spune cu Născătoarea de Dumnezeu: „Fie!"

(în: Pr. Prof. John Behr, "Crucea lucrează în lume: Omilii pentru perioadele liturgice de peste an", Editura Doxologia, Iasi, 2016)

Episcop Melchisedec Ștefănescu - Taina cea din veac ascunsă

Noi pomenim și serbăm acum, cu cucernicie, acea zi unică în curgerea timpului, acel moment mare, când s-a săvârșit taina cea mare a Bunei Vestiri. Dumnezeu în trup, nu numai prin cuvânt, ci și prin puterea Celui de Sus, a fost adus de Arhanghelul Gavriil pe pământ, S-a ascuns în inimă curată și S-a pecetluit în pântecele pururea feciorelnic al Preabinecuvântatei Marii, prin umila ei tăcere. După aceea, această taină, „ascunsă din veacuri și din neamuri” (Coloseni 1, 26) s-a prefăcut în slavă pentru toată lumea: însă cu toate acestea ea rămâne și acum o taină.

„Mare este taina creștinătății: Dumnezeu S-a arătat în trup”. S-au mirat, fără îndoială de această taină și cei din ceruri, când ea a fost descoperită acolo, atunci când Iisus Hristos, Care a înviat și S-a înălțat ca să stea de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl, S-a arătat îngerilor, într-o slavă de Dumnezeu-Om, pe care ei nu o văzuseră.

Mirarea cerească, precum și toate cele cerești, au fost prea frumoase. S-au mirat îngerii de taina și de slava Dumnezeu-Omului. Dar nu s-au tulburat, ci întrebau: Cine este acest Împărat al slavei? Îngerii nu ispiteau și nu se îndoiau. Ei doreau să știe pentru ca să se cucernicească. Și înainte de a li se da răspunsul la întrebarea lor, ei L-au primit ca pre Împăratul slavei. Pentru că și strigau: „Ridicați, căpetenii, porțile voastre și vă ridicați porțile cele veșnice și va intra Împăratul slavei” (Psalmi 23, 7-8). Cu cât ei văd o taină mai neajunsă, cu atât o află mai vrednică de Dumnezeu Cel neajuns, cu atât mai mult se cucernicesc, cu

atât mai mult slăvesc pe Dumnezeu, cu atâta mai mult se luminează de slava lui și sunt fericiți. Acolo, știința și slava nu se contrazic și nu pizmuiesc taina, iar taina înmulțește slava și lumina, până la nemărginit.

Dar pământul primește oare minunata taină a lui Dumnezeu în trup - pământul, pentru care special această taină, s-a aflat, s-a întrebuințat, s-a ascuns și s-a descoperit, s-a coborât și s-a înălțat, s-a prădat defăimării și s-a prea slăvit?

„Și cu adevărat, mare este taina dreptei credințe; Dumnezeu S-a arătat în trup, S-a îndreptat în Duhul, a fost văzut de îngeri, S-a propovăduit între neamuri, a fost crezut în lume, S-a înălțat întru slavă.” (1 Timotei 3, 16)

Episcop Melchisedec Ștefănescu, Cuvinte din cuvânt. Omilii inedite, Editura Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, 2011

Taina mântuirii şi taina fărădelegii în viaţa noastră. “Dumnezeu, când se apropie de om, nu apare la televizor, nu face tam-tam, ci într-o mare taină. Nimic nu ni se vesteşte spectacular din partea lui Dumnezeu…”

Arhimandritul Nichifor Horia de la Măn. Miclăuşeni (Iaşi) - Predică la Buna Vestire (25 martie 2015):

“În numele Tatălui, şi al Fiului, şi al Sfântului Duh, Amin.

Preacuvioasă Maica Stareţă, Preacuvioşi şi Preacucernici Părinţi, iubiţi credincioşi,

Atât maicile într-o mănăstire, sau călugării într-o mănăstire, cât şi cei care vin la mănăstire, credincioşii, caută în acest locaş, în biserică, mântuirea, întâlnirea cu Dumnezeu. Chiar şi atunci când, probabil, nu înţeleg că paşii lor sunt purtaţi spre biserică de către îngerul Domnului şi poate caută la mănăstire, doar un pic mai multă linişte, un pic de odihnă din toată mulţimea grijilor şi a presiunilor din lumea aceasta, chiar şi atunci omul caută, de fapt, pacea şi binecuvântarea lui Dumnezeu, care pot rămâne şi în mijlocul grijilor şi în mijlocul durerilor pe care le are un om de dus pe acest pământ. În mod deosebit în mănăstire, omul caută cum să se mântuiască, nu doar în sensul unui răspuns bun la judecata de dincolo, ci, încă de aici să-L cunoască pe Dumnezeu, să slujească lui Dumnezeu şi să împlinească în viaţa să cuvântul rugăciunii pe care îl spune în fiecare zi: “facă-se voia Ta, Doamne!“. Şi “facă-se voia Ta, Doamne!” - nu numai să fac un lucru care ştiu că mi-a fost încredinţat.

Bunăoară, îmi fac datoria ca preot, sau ca paraclisier, sau ca cel ce lucrez la prescuri şi fac voia lui Dumnezeu atunci când îmi păzesc gândul meu de orice amăgire, de orice îndulcire vicleană a acestei lumi şi îmi găsesc în Dumnezeu odihna şi bucuria fără amăgire. Şi, încetul cu încetul, învaţă omul să aibă un dialog cu Dumnezeu şi să simtă cum lucrează Dumnezeu.

Praznicul de astăzi, care este hramul acestei mănăstiri, din Tropar înţelegem că poartă pecetea aceasta a începutului mântuirii noastre. Aşa spunem în Tropar:
“Astăzi este începătura mântuirii noastre și arătarea tainei celei din veac: Fiul lui Dumnezeu Fiu al Fecioarei Se face și Gavriil harul îl binevestește“

Începutul mântuirii pentru că, deşi Dumnezeu a avut gândul de a-l mântui pe om, de a se apropia de om din veac, abia în întâlnirea cu Sfânta Fecioară găseşte Dumnezeu un om căruia îi poate face această propunere, căruia îi poate vădi planul Lui, un om care să aibe curăţia gândului şi a inimii în stare să poată purta un asemenea har, un om care să poată să păstreze această taină în inimă. Pentru că vedem că în Maica Domnului nu a fost grabă, neliniştea de a spune oamenilor ce se petrece.

Ne închipuim, iubiţi credincioşi, ce fel va fi întâmpinat privirile, poate întrebătoare, ale dreptului Iosif, dacă nu cumva mai mult decât atât. Nu ştim dacă Iosif va fi îndrăznit şi cu întrebarea să spună ce se întâmplă, atunci când a văzut că se descoperea în ea a fi însărcinată. În Iosif se dădea o luptă, şi spune Evanghelia că, drept fiind, nu ştia ce să facă. Pe de-o parte citea în chipul celei ce-i fusese logodită, tânăra fecioară, şi nevinovăţie, şi curăţie şi delicateţe şi gingăşie şi, pe de altă parte, ceea ce vedea cu ochii, era de neînţeles: ori va fi păcătuit, ori era o taină pe care n-o pricepea. Şi, ca om, sigur se gândea că fusese vreo scăpare, vreo poticneală, fără să înţeleagă ce şi cum. Şi înţelegem că Iosif, şi din priviri o va fi întrebat ce se întâmplă.

Ce putea să-i spună Maica Domnului? Nimic. Ce poate să-i spună, înţelegând, nu avea cum să nu înţeleagă tulburarea lui Iosif. Se va fi rugând ca Domnul Însuşi să rezolve ceea ce era de nerezolvat omeneşte: cum să-i fi spus lui Iosif taina care se întâmplă? Omul sensibil duhovniceşte înţelege imediat tulburarea celuilalt, sau bucuria celuilalt, sau neliniştea celuilalt şi Maica Domnului sigur a înţeles tulburarea lui Iosif; şi Dumnezeu mai mult decât ea. Şi vedem că Dumnezeu îi descoperă lui Iosif, în vis, taina cea mare care se va fi petrecut.

Iată, iubiţi credincioşi, cât de aproape este Dumnezeu de gândurile noastre. Dacă Dumnezeu S-a apropiat de Sfânta Fecioară, S-a apropiat pentru că gândurile şi inima ei erau curate.

De multe ori, cunoscând aversiunile lumii acesteia şi nedreptăţile lumii acesteia, nu mai suntem atenţi la ceea ce vorbim, nici măcar cu cei dragi nouă, soţul cu soţia şi cu copiii. Cuvinte de batjocură, cuvinte dure, cuvinte agresive, apărându-ne nevoile sau drepturile. Sigur că este greu să spui [să se înfrâneze de la vorbele "grele", n.n.] unui om care munceşte mult, unei femei de la ţară cu şase-şapte copii şi, de multe ori, şi munca câmpului. E greu să mai pui şi această presiune, dar se poate, şi, nu numai că se poate, dar ne este şi mai uşor sufleteşte, lăuntric. Până la urmă, nici Maicii Domnului şi nimănui nu-i va fi fost uşor să-şi păzească această curăţie a gândului. Dar, atunci când omul se uneşte cu Dumnezeu şi are această pornire, are această râvnă, de a sluji lui Dumnezeu şi a se curăţi de toată bădărănia noastră, atunci, într-adevăr este o biruinţă. Nimic din lumea acesta nu se face fără efort, nimic nu se culege spontan, nu răsare de la sine dacă nu este o muncă care precede. Şi, această muncă este cea pe care Evanghelia de astăzi ne îndeamnă să o cultivăm, ca şi noi să avem o curăţie a gândului şi a cuvântului, să nu mai bădărănim atât de uşor cu cuvântul, adeseori minţind, adeseori căutând, în mod egoist, pentru noi, "felia cea mai grasă din mămăligă".

Iată, dar, că Maica Domnului nu se apără pe sine şi nu se justifică pe sine. Şi unui asemenea om Dumnezeu i-a vestit planul său. Vedem că nu i-a impus Dumnezeu: "Iată, Eu am de gând să fac asta şi asta. Punct! Te-am ales, fii fericită, n-ai încotro". Ci, Dumnezeu, până la capăt, lucrează mântuirea împreună cu omul.

Îngerul Gavriil se apropie de Maica Domnului cu aceste cuvinte care aveau să o şi tulbure: "Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei".

Şi Maica Domnului s-a tulburat, nu atât de vederea îngerului. Înţelegem că va fi avut încă şi alte arătări ale îngerilor şi un dialog lăuntric cu Dumnezeu. Să nu credem, şi să nu credeţi, iubiţi credincioşi, că în timpul acela îngerii vorbeau cu toţi oamenii, sau că şi alţii aveau asemenea arătări de îngeri. Nici măcar Sfintei Elisabeta nu ne spune Evanghelistul că va fi văzut arătare de înger, ci doar dreptului Zaharia. Aceste întâlniri erau cu totuşi şi cu totul de excepţie, mari minuni ale lui Dumnezeu. Ele s-au petrecut atunci, se petrec şi în zilele noastre, dar nu le găsim pomenite nici în Ziarul de Iaşi, nici în Libertatea, nici pe ProTV, nicăieri, ci în taina inimii omului. Dumnezeu, când se apropie de om, nu apare la televizor, nu face tam-tam, ci într-o mare taină.

Iată cine a cunoscut ce se întâmplă atunci când S-a născut Fiul lui Dumnezeu. Au cunoscut mai-marii oraşelor şi satelor? Au cunoscut bieţi păstori, care erau pe câmp, au cunoscut cei care-L căutau pe Dumnezeu, magii, cei care citeau în stele, căutând să înţeleagă înţelepciunea acestei lumi, şi lor le descoperă

Dumnezeu înţelepciunea cea adevărată, şi cei care se pregătiseră într-o anume măsură să-L descopere pe Dumnezeu. Iată că, pentru a-L cunoaşte pe Dumnezeu înseamnă să fii în această aşteptare, şi această tensiune lăuntrică. Nimic nu ni se vesteşte spectacular, şi nimic în piese [de teatru] din partea lui Dumnezeu, ci doar din partea oamenilor, şi doar din partea dracului, care nu stă la uşă şi bate, ci dă buzna în casa omului.

Aşadar, nici atunci, arătările îngerilor nu erau ceva obişnuit, dar Maica Domnului, putem spune, că era obişnuită cu asemenea arătări de îngeri. Neobişnuită era însă această urare: "Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine".

Asta deja era o veste nemaiauzită pentru om. Şi îngerul îi spune: "Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu. Şi iată vei lua în pântece şi vei naşte Fiu…" cuvinte în măsură să tulbure şi mai mult.

Atunci când îngerul îi vesteşte lui Zaharia că va avea un prunc, Zaharia se îndoieşte de spusa îngerului, se îndoieşte că poate fi aşa ceva cu putinţă pentru că era bătrân, pentru că nu credea că într-adevăr se poate împlini aşa ceva. Şi îngerul îl ceartă, şi îl leagă: Pentru că te-ai îndoit de aceste cuvinte pe care eu ţi le spun de la Dumnezeu, iată, vei fi mut.

În oglindă putem vedea că şi Maica Domnului întreabă: dar "cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?" Dar Maica Domnului nu se îndoieşte - aceasta este diferenţa - în timp ce Zaharia s-a îndoit atunci de cuvântul îngerului. Şi la el era cu neputinţă omeneşte să rămână Elisabeta însărcinată. Până la bătrâneţea lor fusese legată să nu aibe copii. Şi îngerul îi vesteşte că vor avea copil la bătrâneţea lor, când omeneşte era cu neputinţă, şi Zaharia nu mai crede. Putem spune că era descurajat de o asemenea aşteptare lungă. Se îndoieşte de cuvântul lui Dumnezeu, şi îngerul îl ceartă, şi îl leagă să fie mut, şi a rămas mut până în ziua naşterii Sfântului Ioan Botezătorul. Altă mare minune! Acum, Maica Domnului aude cuvântul îngerului dar nu se îndoieşte că se poate întâmpla aceasta, ci întreabă: cum poate fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat? cum voi putea eu să fiu însărcinată? Şi atunci îngerul îi vesteşte, n-o ceartă, căci în ea n-a fost gând de îndoială: "Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri"

În zămislirea Mântuitorului, în această taină a Buneivestiri, întreaga Sfânta Treime o vedem lucrătoare: puterea Celui Preaînalt te va umbri, Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine. Şi, Cine se naşte? Fiul lui Dumnezeu.

Iată că taina se descoperă în întregime Maicii Domnului, deşi omeneşte ea este de neînţeles. Şi, după aceea, îngerul îi vesteşte Cine avea să fie Cel ce se naşte

din ea, că Împărăţia Lui nu va avea sfârşit şi că la Dumnezeu nimic nu este cu neputinţă. Dar, Maica Domnului ştia aceasta, Îl cunoscuse pe Dumnezeu din experienţa rugăciunii sale, din întâlnirea lăuntrică cu Dumnezeu în inima sa. Şi, încă, în acest moment, n-am fi putut spune că este începutul mântuirii noastre, dacă n-ar urma ce a urmat, iubiţi credincioşi, când Maica Domnului, înţelegând acestea, spune: "Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!"

Primeşte în întregime lucrarea lui Dumnezeu, fără îndoială, fără griji, mai presus decât ceea ce era pentru ea. Omeneşte trebuia să ştie cum avea să se întâmple aceasta, la ce avea să se aştepte, dar atât şi nimic mai mult. Numai ceea ce era esenţial a întrebat şi atât i s-a descoperit. În continuare totul rămâne o taină, cum se va împlini naşterea, cum va naşte, unde va naşte. Lucruri pe care Maica Domnului le-a trăit cu răbdare, o răbdare dusă într-o încredinţare deplină în faţa lui Dumnezeu. Dar, esenţial, cuvintele cu care se încheie Evanghelia de astăzi: "Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!"

Putem să spunem, iubiţi credincioşi, că începutul mântuirii noastre înseamnă întâlnirea între iniţiativa şi cuvântul lui Dumnezeu şi întâlnirea cu darul Maicii Domnului, cu acest dar al omului Iisus în Maica Domnului.

Iată, aşadar că Dumnezeu în fiecare din noi aşteaptă în momentele noastre de criză, în momente de îndoială, în momente de mărturisire ca, asemenea Maicii Domnului să fim pregătiţi şi noi să spunem: "Iată robul, iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!" Atunci când, poate, aş scăpa mai uşor dintr-o situaţie dacă aş da şpagă undeva, sau aş minţi, sau aş face lucruri de compromis pe care le-ar justifica conştiinţa mea, "că toată lumea face aşa", atunci, dacă înţeleg că voia Domnului este alta, şi pot spune şi eu acest cuvânt, atunci începe să se înfiripe şi cu mine o taină. Nu aceeaşi taină ca la Maica Domnului - aceea a fost una, o dată în istorie - dar Dumnezeu lucrează cu fiecare dintre noi taina mântuirii sale.

Iată că în faţa unui asemenea eveniment, adânc, unic în istorie, ar fi putut să se îndoiască Maica Domnului, să se întrebe mai mult: "dar mai lasă-mă să mă gândesc", "dar poate nu sunt pregătită pentru aşa ceva", "dar poate voi fi ucisă cu pietre", "dar oare va înţelege Iosif sau nu?", " dar de unde ştiu eu că e chiar aşa cum zici tu?". Nimic din toate acestea! Nici o zăbavă! Nici o zăbavă, când e vorba de voia lui Dumnezeu! Şi, în această întâlnire începe lucrarea de mântuire a lui Dumnezeu, nu doar a ei, nu doar a neamului, ci a lumii întregi.

Dar, iubiţi credincioşi, şi între noi, orice biruinţă pe care omul o are asupra păcatului se repercutează nu numai asupra lui, asupra neamului lui, ci şi asupra omenirii întregi. Nu vedem noi că ne bucurăm de sfinţii care au învins minciuna lumii acesteia, le sărutăm moaştele şi ne încărcăm cu putere? se întâmplă

minuni la moaştele lor. Nici unul dintre noi, oricât de mincinoşi şi de păcătoşi am fi, să nu ne gândim că vreun sfânt va spune vreodată: să lipseşti de la mine, pleacă de aicea. Ci credem că se vede înclinarea noastră spre adevăr, spre bine, un pic, atât cât este, atunci când ne închinăm la moaştele Sfintei Parascheva sau în altă parte. De am putea să ducem mai departe şi să mărim acea grăunţă de credinţă cu care ne ducem să ne închinăm la ei!

Asadar, orice bine pe care îl lucrează omul în viaţă se repercutează asupra lumii întregi. De aceea judecata va fi nu doar că eu m-am despărţit de Dumnezeu, ci că prin acea despărţire au avut de suferit poate, şi copilul, şi vecinii, şi mulţi alţii împreună cu mine. Pentru că omul despărţit de Dumnezeu este tulburat de pofte şi de dorinţe care-l stăpânesc, şi de multe năluciri ale lumii acesteia şi, în această tulburare îi chinuie pe cei din jur. Să ne gândim, dus puţin la extrem, cât de grea este viaţa într-o famile când unul dintre soţi este beţiv, este cuprins de patima aceasta, este o cruce de negândit, este aproape o fărâmă de iad pe care acea familie o duce zi de zi, încercând să ascundă acea ruşine de oameni sau s-o ducă cât mai decent, cât mai omeneşte cu putinţă; sau atunci, când în familie sunt alte păcate de ruşine. Invers, când în acea familie toţi trăiesc într-o armonie, într-o dragoste adevărată, acei copii vor duce mai departe echilibrul şi puterea pe care le-au dobândit.

De aceea, înţelegem că alegerea noastră înseamnă nu numai vindecare lăuntrică pentru noi înşine, ci şi pentru toţi cei ce intră în relaţie cu noi, aici, în această lume, dar şi după pristăvirea noastră, după trecerea noastră la Domnul. Gândul şi rugăciunea noastră rămân lucrătoare. Dacă eu în timpul vieţii mă rog că tot omul să-L cunoască pe Dumnezeu, mă rog pentru iertarea păcatelor într-o familie, toate acestea vor fi lucrătoare în continuare.

Aşadar, iubiţi credincioşi, ne aflăm în faţa acestei taine, pe care Dumnezeu a lucrat-o în lume, dar această taină a mântuirii se lucrează în continuare. Se lucrează, din păcate, şi o taină a fărădelegii, o taină a minciunii, o taină în care deşi, iată, după ani de comunism, când ni s-a ţesut o ideologie [ateistă], cum că nu este Dumnezeu, că nu trebuie să ne gândim la nici un fel de spiritualitate, acum, celelalte ne apar ca fiind, le acceptăm, dar le trăim diluate, le trăim împărţite cu păcatul. Îl lăsăm şi pe Dumnezeu la locul lui, dar spunem “da” şi avortului şi homosexualităţii, şi furtului, şi minciunii, atunci când ele sunt ţesute în aşa fel încât să pară cosmetizate dincolo de sluţenia lor. Şi e normal ca tinerii şi copiii ce cresc într-un asemenea mediu să fie bulversaţi, să nu mai înţeleagă nimic, să nu mai ştie să deosebească adevărul de minciună. Cine le mai poate spune astăzi? Voi, părinţii, şi noi, cei pe care Dumnezeu ne-a numit la Sfintele Altare să fim mărturisitori ai tainei adevărului, ai tainei mântuirii pe pământ. Înţelegem că până la sfârşitul veacurilor, taina mântuirii va lucra cu putere, dar şi taina fărădelegii îşi ţese planurile ei, şi cursele ei.

Să ne rugăm Maicii Domnului să ne dea şi nouă înţelepciunea să ne aflăm lucrători ai tainei mântuirii şi să fim împreună cu Dumnezeu lucrători pe cale, astfel încât şi în lumea aceasta, şi în cealaltă, să ne trezim aproape de Dumnezeu, înţelegând planul lui Dumnezeu şi spunând precum Maica Domnului: “Iată roaba Domnului“.

O numim pe Maica Domnului “cea pururea fericită“, deşi nu a avut desfătările acestei lumi, nu şi-a făcut vacanţe pe Coasta de Azur, nici la Acapulco, nici altceva din ceea ce-şi doreşte lumea de astăzi, nu a avut bogăţiile acestei lumi, dar fericirea omului unit cu Dumnezeu este mai presus de orice plăcere a lumii acesteia. Sufletul împăcat, sufletul care şi-a pus nădejdea până la capăt în Dumnezeu, este de nebiruit în această lume. Nici o stihie a lumii, nici o putere vrăjmaşă a întunericului acestei lumi nu are putere aspura lui. Din contră, acel suflet este cel care îi va întări pe cei din jur.

De aceea, Maica Domnului ne este nouă în Biserică putere, şi ne rugăm ei ca să ne întărească, şi să ne ajute cu mângâierea sa, şi cu înţelepciunea şi înţelegerea dreaptă pe care o are. Astfel să înălţăm rugăciuni Maicii Domnului şi să ne rugăm ca să putem şi noi, cu înţelepciune, asemenea ei, să evităm cursele acestei lumi, să spunem “da” lui Dumnezeu, şi noi, şi cei dragi, şi toţi cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu, să ne îmbogăţim în întâlnirea cu El, şi să ne bucurăm de tainele care le lucrează Dumnezeu pe pământ. Amin!

Să vă ajute Dumnezeu, dragi credincioşi, să păstrăm bucuria acestui praznic şi să o ducem la casele noastre. Amin!”

PF părinte patriarh Daniel - Predică la Bunavestire

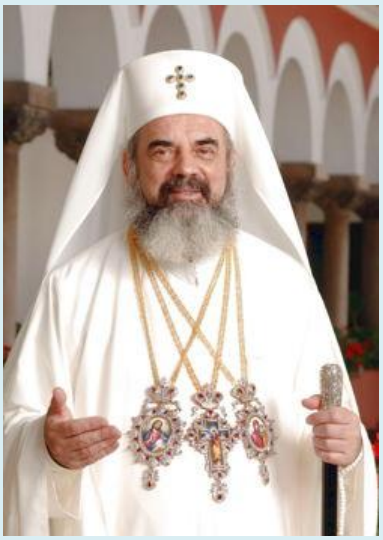

Sfânta Evanghelie care a fost rânduită de Biserică spre a fi citită în ziua prăznuirii Bunei Vestiri a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria este plină de înţelesuri duhovniceşti şi ne arată cât de minunată este lucrarea lui Dumnezeu pentru mântuirea oamenilor.

Neamul omenesc mergea spre moarte ca urmare a păcatului protopărinţilor noştri Adam şi Eva, şi anume ca urmare a neascultării, nepostirii (neînfrânării) şi nepocăinţei. Această sărbătoare ne arată că Mântuitorul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Se întrupează, adică Se face om, pentru a înnoi firea omenească moştenită de la Adam cel vechi, cel neascultător, nepostitor (neînfrânat), nerecunoscător şi nepocăit.

În acest sens, una din cântările sărbătorii de astăzi spune: ***în pântecele celei ce Te-a zămislit pe Tine fără de sămânţă, zideşti din nou pe Adam.*** Deci, Întruparea Mântuitorului Iisus Hristos, care se realizează fără de păcat, de la Duhul Sfânt şi din Fecioara Maria, este o rezidire, o recreare a firii sau naturii umane, deoarece, prin Întrupare, Fiul lui Dumnezeu a unit în El firea dumnezeiască şi firea omenească într-o legătură nedespărţită, mai tare decât moartea şi decât iadul. Astfel, ***când Se zămisleşte din Fecioara Maria, Iisus Hristos începe să împlinească un plan, şi anume planul mântuirii, acela de a descoperi oamenilor cum trebuie să fie omul cel adevărat, adică unit cu Dumnezeu, nu despărţit de Dumnezeu, ascultător de Dumnezeu, nu neascultător de Dumnezeu.***

Evanghelia după Sfântul Luca ne spune că Arhanghelul Gavriil, întâistătătorul între îngeri, vesteşte Fecioarei Maria că va naşte Fiu, iar acest Fiu al ei este în acelaşi timp Fiul Celui Preaînalt, adică Fiul lui Dumnezeu; Lui i se va da tronulpsau Împărăţia lui David şi va stăpâni în veci peste casa lui Iacov, şi

Împărăţia Lui nu va avea sfârşit (Luca 1, 33). Aceasta înseamnă că Iisus este un împărat veşnic. Omul care Se naşte din Fecioara Maria este o Persoană veşnică, este Fiul Cel veşnic al lui Dumnezeu-Tatăl.

Cinstirea Maicii Domnului exprimată mai întâi de înger şi apoi de oameni

Evanghelia ne mai arată că Sfântul Arhanghel Gavriil aminteşte şi de faptul că Elisabeta cea stearpă, verişoara Fecioarei Maria, va naşte şi ea un prunc. Însă zămislirea pruncului Elisabetei a avut deja loc cu 6 luni în urmă. Cu alte cuvinte, Sfântul Ioan Botezătorul va fi cu 6 luni mai în vârstă decât Mântuitorul Iisus Hristos şi el va fi Înaintemergătorul şi Botezătorul Acestuia. Evanghelia după Sfântul Evanghelist Luca ne arată că Maica Domnului e numită de către înger ***'plină de har'*** şi ***'binecuvântată între femei'***. Apoi ni se mai spune că Fecioara Maria este numită ***'Maica Domnului meu'*** de către Elisabeta, verişoara sa. Nu i-a spus tu eşti verişoara mea, ci tu eşti Maica Domnului meu. Iar la întâlnirea dintre Fecioara Maria şi Elisabeta, Fecioara Maria, inspirată fiind, a profeţit că ***'de acum mă vor ferici toate neamurile. Că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic şi sfânt este numele Lui***' (Luca 1, 48-49). Deci, cinstirea Fecioarei Maria, Maica Domnului Iisus Hristos, este începută de către Arhanghelul Gavriil care i se închină şi o salută, zicând: ***'Bucură-te, ceea ce eşti plină de har…!***' Apoi această cinstire este întărită de către Elisabeta, verişoara sa, care o numeşte 'Maica Domnului meu'. De aceea, şi Biserica o cinsteşte pe Maica Domnului, cântându-i Bucură-te! De pildă, în Acatistul Bunei Vestiri se spune, între altele: ***Bucură-te, cea prin care răsare bucuria! Bucură-te, cea prin care piere blestemul!***

Pentru neascultare şi lipsă de smerenie, Eva cea veche a căzut în păcat împreună cu Adam cel vechi, iar urmarea căderii în păcat a fost blestemul. Acum însă, în Fecioara Maria, Noua Evă, femeia este binecuvântată, întrucât îngerul îi spune: 'Binecuvântată eşti tu între femei!' Deci, prin Fecioara Maria se anulează blestemul cel de demult, pentru că ea este ascultătoare şi smerită. Mântuitorul Iisus Hristos, Noul Adam, Se naşte dintr-o fiinţă smerită şi ascultătoare, care îi spune Arhanghelului Gavriil: ***'Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!***' (Luca 1, 38). ***Deşi nu a înţeles taina întrupării sau a înomenirii lui Dumnezeu, Fecioara Maria a acceptat-o totuşi prin credinţă, smerenie şi ascultare.*** Pe cât erau de mândri Adam şi Eva care au fost înşelaţi de şarpe crezând că pot fi ca Dumnezeu fără a asculta de Dumnezeu, pe atât de smerită şi ascultătoare este Noua Evă, Fecioara Maria, şi apoi Fiul ei, Noul Adam, Iisus Hristos. Născut din Mamă smerită şi ascultătoare, Mântuitorul Iisus Hristos ***'S-a deşertat pe Sine, chip de rob luând, făcându-Se asemenea oamenilor, şi la înfăţişare aflându-Se ca un om, S-a smerit pe Sine, ascultător făcându-Se până la moarte, şi încă moarte pe cruce***' (Filipeni 2, 7-8). Deci, ***taina mântuirii***

omului este viaţa trăită în smerenie şi ascultare faţă de Dumnezeu. De aceea, în Acatistul Bunei Vestiri, Fecioara Maria este lăudată prin aceste cuvinte: ***Bucură-te, chemarea lui Adam celui căzut! Bucură-te, ştergerea lacrimilor Evei!***

Sfânta Treime este tainic prezentă la întruparea lui Hristos ca om

Evanghelia ne arată că Cel ce Se naşte din Fecioara Maria ca om, există mai înainte de veci, El este Fiul lui Dumnezeu Celui Preaînalt, iar zămislirea Lui din Fecioara Maria nu este urmarea unei nunţi fireşti, deoarece ea nu se realizează din iniţiativă bărbătească şi din pofta cărnii, ci este o lucrare dumnezeiască mai presus de fire. În acest sens, Arhanghelul Gavriil îi spune Fecioarei Maria: ***'Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul Care Se va naşte din tine Fiul lui Dumnezeu Se va chema'*** (Luca 1, 35), pentru că la Dumnezeu toate sunt cu putinţă şi nimic nu este cu neputinţă.

Aşadar, vedem că Duhul Sfânt pregăteşte Întruparea Fiului, Tatăl este prezent cu bunăvoinţa şi puterea Sa, iar Fiul Care Se naşte ca om din Fecioara Maria este Sfânt, nu devine Sfânt.

Ceea ce este cunoscut în mod tainic acum numai de către Fecioara Maria va fi cunoscut public mai târziu, când Iisus, Fiul lui Dumnezeu, Se botează în Iordan, iar Sfânta Treime Se va descoperi: glasul Tatălui spune din ceruri: ***'Acesta este Fiul Meu cel iubit întru Care am binevoit'*** (Matei 3, 17) şi Duhul Sfânt în chip de porumbel coboară peste Iisus.

Mântuirea omenirii în Hristos începe prin conlucrarea Sfintei Treimi, dar şi prin acceptul liber al Maicii Domnului

Iată de ce în cultul Bisericii Ortodoxe, îndată după ce este lăudată Sfânta Treime, zicând: 'Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh', se spune: 'Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor amin', adăugându-se îndată o rugăciune sau o cântare închinată Maicii Domnului. De ce? Pentru că Maica Domnului este fiinţa umană cea mai aproape de Sfânta Treime, de vreme ce Unul din Sfânta Treime, Dumnezeu Fiul, S-a Întrupat din ea ca om şi a devenit Mântuitorul lumii.

Troparul sărbătorii Bunei Vestiri ne spune că ***'astăzi este începutul mântuirii noastre […]. Fiul lui Dumnezeu (Cel veşnic) Fiu Fecioarei Se face*** […]'. Aceasta înseamnă că Cel ce Se naşte veşnic din Tatăl, fără mamă, în ceruri, Se zămisleşte şi Se naşte din mamă, fără tată, pe pământ. Deci, aceasta ne arată că

sărbătoarea de astăzi, deşi se numeşte Buna Vestire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, este şi o sărbătoare împărătească a Mântuitorului Iisus Hristos, pentru că este sărbătoarea Întrupării sau zămislirii Lui ca om, din Fecioara Maria. Acest adevăr îl arată şi otpustul sau apolisul slujbei sărbătorii de astăzi: ***'Cel ce a binevoit a Se întrupa pentru mântuirea noastră, Hristos, Adevăratul nostru Dumnezeu, pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Sale şi ale tuturor sfinţilor, să ne miluiască şi să ne mântuiască pe noi, ca un bun şi de oameni iubitor'.***

Deci, Cel ce a binevoit a Se întrupa pentru a noastră mântuire, Hristos, Adevăratul nostru Dumnezeu, este sărbătorit în primul rând. Dar întrucât Întruparea Lui se face din Fecioara Maria, cinstim deodată cu Domnul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu şi Fiul Fecioarei, şi pe Maica Sa, Pururea Fecioara Maria.

Iubirea lui Dumnezeu Celui Atotputernic este iubire smerită

Fiul lui Dumnezeu Cel veşnic Se face Fiul Fecioarei, Cel ce trăieşte mai presus de timp şi mai presus de spaţiu, intră în timp şi în spaţiu; Cel ce este necuprins cu mintea Se face limitat, Cel nevăzut Se face văzut, Cel neîncăput de ceruri Se face încăput în pântecele Fecioarei, Cel ce este neapropiat (inaccesibil) Se face apropiat (accesibil); Cel neatins poate fi atins. Fiul lui Dumnezeu Cel veşnic intră în timp, ca pe noi, cei din timp, să ne înveşnicească, adică să ne dăruiască viaţa veşnică. ***El asumă viaţa noastră cu toate păcatele noastre, deşi El nu are păcat, ca pe noi să ne sfinţească, să ne dăruiască biruinţă asupra păcatului şi asupra morţii, şi să ne înalţe în slava Preasfintei Treimi.***

Maica Domnului ne învaţă să fim smeriţi

Fecioara Maria este nedumerită când i se spune de către Arhanghelul Gavriil că va naşte Fiu, deşi ea nu ştie de bărbat (cf. Luca 1, 34-35), dar apoi când aude că aceasta este lucrarea lui Dumnezeu în viaţa ei, se supune voinţei lui Dumnezeu şi zice: ***'Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!***' (Luca 1, 38). Prin aceasta, Maica Domnului recunoaşte lucrarea lui Dumnezeu pentru mântuirea omului, chiar dacă această lucrare este mai presus de mintea omenească.

Maica Domnului răspunde cu smerenie chemării lui Dumnezeu. Fără acest accept al ei, exprimat în cuvintele: fie mie după cuvântul tău!, spun unii teologi, nu s-ar fi realizat zămislirea sau înomenirea Fiului lui Dumnezeu. De ce? Pentru că Dumnezeu, deşi este Atotputernic, totuşi nu voieşte ca oamenii să-L iubească în mod forţat, ci voieşte ca oamenii să conlucreze cu El în mod liber. De aceea, cu multă înţelepciune şi cu mult respect, Arhanghelul Gavriil binevesteşte Fecioarei Maria care este planul lui Dumnezeu de mântuire a lumii prin Fiul Său

Cel veşnic Care devine om, adică Fiu al Fecioarei şi aşteaptă răspunsul ei. El nu o transformă pe ea într-un instrument sau într-un obiect, ci dimpotrivă, o consideră persoană liberă, care va naşte, ca om, Persoana a doua din Sfânta Treime, adică pe Fiul lui Dumnezeu.

Atât de mult respectă Dumnezeu libertatea noastră, încât nu vrea, datorită respectului libertăţii noastre, să ne mântuiască fără voia noastră. Deci, Mântuitorul Iisus Hristos vine şi Se întrupează cu acordul liber al Maicii Domnului, cu acest fie mie după cuvântul tău! spus îngerului care transmite voia lui Dumnezeu. Vedem în Sfintele Evanghelii că şi Mântuitorul Iisus Hristos respectă libertatea omului, zicând: ***'Oricine voieşte să vină după Mine să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie***' (Marcu 8, 34), sau: ***'Iată, stau la uşă şi bat; de va auzi cineva glasul Meu şi deschide uşa, voi intra la el şi voi cina cu el şi el cu Mine'*** (Apocalipsa 3, 20).

Nu întotdeauna înţelegem cum lucrează Dumnezeu în viaţa noastră dar dacă avem credinţa vie că lucrarea Lui se face spre binele nostru, atunci o acceptăm chiar dacă nu o înţelegem. Uneori vin asupra noastră necazuri, greutăţi, încercări pe care nu le înţelegem, şi atunci reacţionăm în două atitudini posibile: fie de revoltă sau de cârtire faţă de Dumnezeu, fie de smerită ascultare chiar dacă nu înţelegem taina încercărilor din viaţa noastră. Iar adesea nu înţelegem nici chiar taina marilor bucurii, taina unor succese neprevăzute şi nemeritate pe care le trăim. Dumnezeu ne apropie de El uneori prin mari bucurii pe care nu le meritǎm sau prin mari încercări şi necazuri pe care nu le înţelegem, dar cei smeriţi le acceptă pentru că toate le lucrează Dumnezeu spre binele celor ce îl iubesc pe El.

Chiar şi în cântările de la înmormântare se spune: 'Cela ce, prin adâncul înţelepciunii, cu iubirea de oameni, toate le chiverniseşti', adică le guvernezi, le administrezi, le conduci, cu adâncul înţelepciunii şi cu iubirea Ta de oameni. Deci, orice vine în lume peste noi, mari bucurii sau mari necazuri, sunt adesea o pedagogie, o lucrare a lui Dumnezeu pe care noi nu o înţelegem, dar dacă totuşi îl iubim pe Dumnezeu, credem în iubirea Lui şi ascultăm de El, vom înţelege poate mai târziu, cel puţin o parte, din ceea ce n-am înţeles nimic la început.

Maica Domnului este şi Maica spirituală a tuturor creştinilor

De la ea învăţăm ca să lucrăm împreună cu Dumnezeu spre mântuirea noastră şi a altora. Mântuirea, care începe prin zămislirea Fiului lui Dumnezeu din pântecele Fecioarei Maria, nu este doar mântuire pentru ea şi nici doar pentru poporul ales sau poporul evreu, ci pentru întreaga umanitate. Deci, Dumnezeu ne cheamă să lucrăm nu doar pentru noi înşine, ci şi pentru folosul multora, poate uneori şi pentru mai multe generaţii.

De pildă, când ne cheamă tainic Dumnezeu să construim o biserică, noi nu ştim atunci cât va dura biserica aceea şi câte generaţii se vor folosi de ea, dar lucrăm intrând într-un plan al lui Dumnezeu, iar prin faptul că răspundem cu bucurie şi cu smerenie ne simţim binecuvântaţi de Dumnezeu şi împreună-lucrători cu El. Aceasta este şi chemarea Bisericii: a sluji lui Dumnezeu în lume pentru mântuirea lumii, nu pentru ea însăşi. ***Maica Domnului este icoana Bisericii care poartă în ea pe Hristos şi apoi îl arată lumii.***

În Taina Întrupării Mântuitorului Iisus Hristos, o Persoană veşnică Se zămisleşte ca om dintr-o persoană din istorie, care trăieşte în timp. Ceea ce are în comun Maica Domnului cu Dumnezeu Fiul este faptul că atât Dumnezeu Fiul, cât şi Maica Domnului sunt persoane libere. Mântuitorul Iisus Hristos este Persoană dumnezeiască liberă, Maica Domnului este persoană umană liberă, pentru că omul a fost creat după chipul Persoanelor divine (cf. Facerea 1, 26).

Nici o fiinţă de pe pământ, oricât ar fi ea de frumoasă sau inteligentă, nu-i numită niciodată persoană; nici delfinul, nici calul, nici pasărea, deoarece persoană este numai omul, întrucât el a fost creat după chipul lui Dumnezeu Cel personal. Iar libertatea şi iubirea sunt, pe lângă înţelepciune şi raţiune, componente ale tainei persoanei. O persoană este raţională şi cuvântătoare, este liberă şi în acelaşi timp iubitoare. Când omul nu mai gândeşte, el nu mai este liber, iar dacă nu mai iubeşte pe nimeni, el se depersonalizează.

Aşadar, Dumnezeu nu forţează poarta inimii, ci stă lângă ea şi aşteaptă, bate la poarta inimii, ne cheamă tainic prin bucurii, prin încercări, prin necazuri, şi aşteaptă ca noi să-i răspundem, iar dacă răspundem, ne mântuim, însă dacă refuzăm iubirea Lui pierdem mântuirea, pentru că El nu voieşte ca omul să se mântuiască forţat, ci mântuirea Lui cuprinde şi respectul libertăţii noastre, adică nu este o tiranie.

În Evanghelia de astăzi, Maica Domnului ne arată cât de mare este respectul lui Dumnezeu pentru libertatea omului, dar şi cât de mare este libertatea omului care se uneşte cu libertatea lui Dumnezeu, cât de mare este smerita împlinire a voii lui Dumnezeu când omul iubeşte pe Dumnezeu ca răspuns al său la iubirea lui Dumnezeu.

Să ne ajute Bunul Dumnezeu ca şi noi să o cinstim pe Maica Domnului aşa cum a făcut-o Arhanghelul Gavriil, să învăţăm de la Maica Domnului smerenia şi să avem nădejdea că Dumnezeu lucrează totdeauna spre binele nostru, chiar dacă nu înţelegem taina marilor bucurii sau taina marilor încercări prin care trecem.

Astfel, **sărbătoarea Bunei Vestiri este sărbătoarea în care vestea cea bună este aceasta: Dumnezeu ne iubeşte şi doreşte să ne dăruiască viaţa Lui cerească şi fericirea Lui cea veşnică!**

Amin.

Istorioară – Purtarea de grijă a Maicii Domnului

Era în ajunul sărbătorii Bunei Vestiri, 24 martie 1942, în Drama, Grecia. Ocupaţia străină era bulgară. Lipsurile, bolile şi foamea luaseră proporţii înspăimântătoare şi moartea secera în fiecare zi mici şi mari, dar în special copii.

Printre locuitorii Dramei se afla şi o văduvă cu cinci copii. De mâncare nu aveau, decât puţin ulei şi un ciur de mălai. În acea dimineaţă femeia se gândea că a doua zi, de Bunavestire, avea mâncare mult mai puţină pentru copii: 100 de grame de mălai şi un deget de ulei.

Deodată, privirea ei s-a îndreptat spre candela stinsă, care era agăţată înaintea icoanei Maicii Domnului şi atunci a încolţit în sufletul ei întrebarea: *să păstreze uleiul pentru copiii ei flămânzi sau pentru candela de la icoană?* Hotărâtă, însă, şi-a făcut cruce şi a zis către Maica Domnului: "*Prea Curată Fecioară, eu îţi voi aprinde candela căci mare este sărbătoarea de mâine pentru credinţa noastră, tu, însă, te rog ai grijă de hrana copiilor mei!"*

A luat puţin ulei şi a aprins candela. Lumina slabă a luminat casa sărăcăcioasă, iar inima ei s-a umplut de pace. Aceasta a însoţit-o la rugăciunea de seara şi în somnul ei din acea noapte.

A doua zi după Sfânta Liturghie, văduva a deschis dulapul ca să ia puţinul mălai şi a rămas fără glas! *Vasul în care se afla uleiul era plin ochi iar alături erau doi săcuţi plini cu macaroane şi mălai!* S-a închinat femeia de mai multe ori, preamărind şi mulţumind lui Dumnezeu şi Maicii Domnului pentru această minune pe care n-a spus-o nimănui.

Timp de doi ani de zile nici uleiul n-a scăzut, nici mălaiul nu s-a sfârşit, cu toate că erau şase guri la masă, le schimbau cu alte alimente şi făceau milostenie pe ascuns.

Dar şi candela a rămas de atunci aprinsă zi şi noapte dând mărturie cu lumina ei nestinsă despre credinţa acestei femei binecuvântate.

(din "Explicarea Dumnezeieştii Liturghii",
de Stefanos Anagnostopoulos)

Tâlharul și Acatistul Buneivestiri

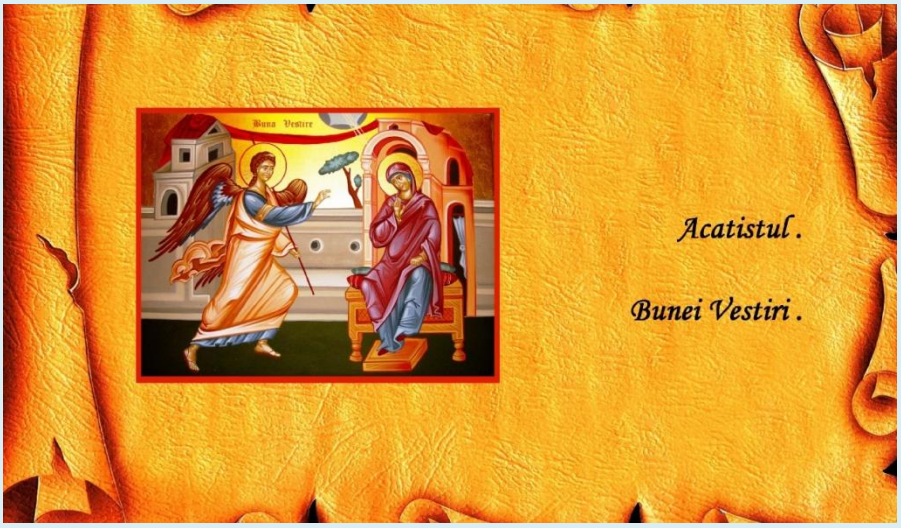

„În Tradiția Bisericii este menționată și următoarea întâmplare minunată, referitoare la puterea pe care o are Acatistul Buneivestiri:

Înainte de anul 1800, pe când existau mulți tâlhari, care stăteau la pândă la răspântiile de drumuri și îi jefuiau pe trecători, unul dintre acești conducători de tâlhari i-a pus pe câțiva tovarăși de-ai lui să stea la pândă la o răspântie pe unde treceau toți trecătorii care mergeau dintr-un anume oraș spre celălalt. Și oricine trecea, fie era singur, fie erau doi sau trei călători, erau jefuiți, iar apoi erau lăsați să plece, tâlharii nu le făceau alt rău. Nu îi răneau, nu îi omorau.

Odată a trecut pe la acea răscruce de drumuri și un monah sfânt. A fost, desigur, oprit și jefuit - ce să ia de la un monah sărac(?), în fine - dar apoi nu a vrut să plece. I-a rugat pe tâlhari să îl ducă la cuibul șefului lor.

Tâlharii l-au întrebat:
- Ce vrei de la el?

- Vreau să vă spun ceva foarte important. Peste puțin timp va trece pe aici un negustor foarte mare și bogat, încărcat cu diamante, dar eu vreau să îi spun șefului vostru cum este îmbrăcat acest negustor, ca să îl recunoașteți, pentru că va fi îmbrăcat în zdrențe.

Așa au și făcut, l-au dus pe monah la șeful lor, nu ca să îi facă monahului pe plac, ci ca să nu piardă câștigul de pe urma lui.
De îndată ce l-a văzut pe șeful tâlharilor, monahul i-a spus acestuia să îi cheme pe toți ortacii lui, ca să le spună o veste mare și foarte importantă.

Șeful tâlharilor i-a chemat pe toți.

- A, a spus el, unul lipsește. Să îl aduceți aici.

- De ce ai nevoie de el? Este la bucătărie, face mâncare, prânzul pentru noi.

- Nu, aduceți-l aici.

S-au dus, așadar, dar acela nu voia să vină, dar l-au luat pe sus și l-au adus în fața monahului.

De îndată ce tâlharul bucătar l-a zărit pe monah, nu a vrut să se mai uite la el.

Dar nici monahul nu s-a întors să îl vadă.

Dar tâlharul bucătar a început apoi să tremure foarte tare.

Deci, l-a întrebat monahul:
- Bucătarule, de ce tremuri?

Acela a fost obligat să mărturisească faptul că era diavolul, care luase chip de om, pentru a-l urmări îndeaproape pe șeful tâlharilor.

Acest șef de tâlhari avea un obicei foarte bun: se ruga Maicii Domnului în fiecare zi. Și cum se ruga? Spunea Acatistul Buneivestiri. Dimineața, la prânz și seara. Acest obicei bun l-a învățat de la mama lui, care îl învățase Acatistul Buneivestiri pe când el era mic și astfel că el știa tot Acatistul pe de rost, deci îl spunea din memorie, fără să aibă nevoie să îl citească.

Mai târziu, după ce a crescut, a luat calea tâlhăriei, dar cu toate acestea nu a renunțat a spune Acatistul Buneivestiri, nici pentru o zi. Astfel că Maica Domnului era alături de el și îl păzea, așteptând ocazia ca să îl mântuiască, să îl aducă la pocăință, să își schimbe viața, să se mântuiască.

Diavolul bucătar fusese trimis de satana ca să îl omoare pe șeful tâlharilor și să îi ducă sufletul în iad. Dar acesta nu putea pentru că era împiedicat de Acatistul Buneivestiri. Deci, dracul aștepta și el ocazia, ca măcar o singură zi șeful tâlharilor să uite să zică Acatistul Buneivestiri, atunci ar fi rămas fără ocrotirea Maicii Domnului și dracul ar fi putut provoca o împărțeală a prăzii și un scandal între tâlhari, iar aceia, desigur la îndemnul diavolului, l-ar fi ucis pe șeful lor, iar diavolul bucătar ar fi dus sufletul lui în iad.

Dar Maica Domnului îl apăra din pricina Acatistului Buneivestiri. Acest șef era tâlhar, dar nu era ucigaș. Viața lui era păcătoasă, rea, anti-evanghelică, dar

pentru că Dumnezeu nu vrea moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu și auzind mijlocirile Preacuratei Maicii Sale, i-a dat șefului tâlharilor șansa să se mântuiască.

Toate aceste le-a mărturisit dracul bucătar, legat fiind de călugărul cel sfânt. De îndată șeful tâlharilor a fost luminat de har, și-a înțeles marile lui păcate și s-a pocăit din acea clipă.

Pocăința lui i-a impresionat și pe ceilalți tâlhari, tovarășii lui, și prin călăuzirea acelui monah sfânt toți au fost călăuziți spre Marea Taină a milostivirii lui Dumnezeu, care este Sfânta Spovedanie. Iar prin returnarea tuturor celor furate, toți tâlharii împreună cu șeful lor s-au mântuit. I-a mântuit Acatistul Buneivestiri.”

(istorioară a Pr. Ștefan Anagnostopoulos)

Traducere din limba greacă
de Pr. Ciprian Staicu

Sursa: http://trelogiannis.blogspot.ro/2018/03/blog-post_30.html
http://prieteniisfantuluiefrem.ro/2018/03/10/talharul-si-acatistul-buneivestiri/

Bunavestire, cea mai veche sărbătoare a Maicii Domnului

Bunavestire sau popular Blagoveştenia (termenul slav corespunzător celui de Bunăvestire), este praznicul în amintirea zilei în care Sfântul Arhanghel Gavriil a vestit Sfintei Fecioare că va naşte pe Fiul lui Dumnezeu.

Bunavestire este prima sărbătoare confirmată în documente, dintre sărbătorile Maicii Domnului. Data acestei sărbători a variat la început. Astfel, unii o sărbătoreau în ajunul Bobotezei (5 ianuarie), iar în unele Biserici din Apus, ca cele din Spania, Galia şi Milano, Bunavestire s-a sărbătorit la 18 decembrie. Părintele profesor Ene Branişte susţine că sărbătoarea a fost introdusă la Roma de papa Leon al II lea (681-683), la început ca o sărbătoare locală şi cu denumirea de sărbătoare a aşteptării Naşterii Domnului; dar variaţia datei ei a durat în Apus până în sec. XI, când data de 25 martie s-a generalizat în toată lumea catolică de atunci. Numai la armeni Bunavestire se prăznuieşte pe 7 aprilie, în raport cu data veche a sărbătorii Naşterii Domnului (6 ianuarie).

În Răsărit însă, data de 25 martie s-a generalizat probabil îndată ce Naşterea Domnului a început să fie sărbătorită peste tot la 25 decembrie, adică încă din prima jumătate a sec. al V lea.

Bunavestire este sărbătorită în fiecare an în perioada Postului Mare, fiind una dintre sărbătorile pentru care Biserica acordă dezlegare la peşte, indiferent în ce zi ar cădea aceasta.

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine!

Biseica Ortodoxă sărbătoreşte astăzi Buna Vestire, adică evenimentul biblic petrecut în Nazaret, când Sfântul Arhanghel Gavriil a vestit Sfintei Fecioare Maria că va naşte pe Fiul lui Dumnezeu.

Cel care ne relatează despre Buna Vestire este Sfântul apostol şi evanghelist Luca în capitolul 1, 26-56. Citim în capitolul întâi al Evangheliei sale că, la şase luni după zămislirea Sfântului Ioan Botezătorul, Arhanghelul Gavriil este trimis din nou pe pământ, de data aceasta în oraşul Nazaret din Galileea, la o fecioară cu numele Maria: „Şi intrând îngerul la ea, a zis: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei!”

Istorisind viaţa Sfintei Fecioare Maria, Sfântul Maxim mărturisitorul ne spune că ea nu s-a împotrivit celui trimis la ea de Dumnezeu: „Nu s-a arătat necredincioasă, dar nici n-a primit cu uşurinţă cuvântul… nu s-a tulburat la vederea arhanghelului, căci era obişnuită de nenumărate ori cu vederea sa atunci când acesta îi aducea hrană în Templu, ci s-a tulburat din pricina cuvintelor ce răsunau în urechile ei… «Ce fel de închinare poate fi aceasta?», căci nu cunoştea adâncimea tainei şi tresărea la această unire a firii

dumnezeieşti cu cea a oamenilor, şi cugeta cum anume s-ar putea întâmpla aceasta”.

Mesajul îngerului continuă: „…Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu. Şi iată vei lua în pântece şi vei naşte Fiu şi vei chema numele lui Iisus. Acesta va fi mare şi Fiul Celui Preaînalt Se va chema şi Domnul Dumnezeu Îi va da Lui tronul lui David, părintele Său. Şi va împărăţi peste casa lui Iacov în veci şi Împărăţia Lui nu va avea sfârşit”.

Uimită de cele ce auzea de la înger, Fecioara rosteşte: „Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?”

Şi răspunzând, îngerul i-a zis: Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu Se va chema… că la Dumnezeu nimic nu este cu neputinţă”.

Vedem de aici că actul întrupării Fiului lui Dumnezeu se face prin participarea Sfintei Treimi. Puterea Celui Preaînalt indică prezenţa Tatălui, iar umbrirea Sfintei Fecioare este lucrarea Sfântului Duh, iar Sfântul care se va naşte din ea este Fiul lui Dumnezeu.

Fecioara Maria primeşte taina prin cuvintele: „Fie mie după cuvântul tău”. Acest accept al Maicii Domnului exprimă acordul omului cu voinţa lui Dumnezeu şi deschide calea întoarcerii în Rai, de unde am fost izgoniţi prin nesocotarea protopărinţilor Adam şi Eva.

Pr. Ciprian Florin Apetrei: „Bucură-te, cea plină de har!”

Ieri am sărbătorit Buna Vestire, ziua Întrupării Fiului lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos. Acest lucru este mărturisit şi de troparul praznicului: „Astăzi este începutul mântuirii noastre şi arătarea Tainei celei din veac. Fiul lui Dumnezeu, Fiu Fecioarei Se face şi Gavriil harul Îl binevesteşte. Pentru aceasta şi noi, împreună cu dânsul, Născătoarei de Dumnezeu să-i strigăm: Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine!”

Buna Vestire este ziua „arătării Tainei celei din veac”, adică a împlinirii profeţiilor care au vestit în Vechiul Testament venirea în lume a lui Hristos, care prin întruparea Sa face „începutul mântuirii noastre”.

Despre Întruparea Domnului textul din Vieţile Sfinţilor la sărbătoarea Bunei Vestiri ne relatează, pe baza Sfintei Scripturi a Noului Testament şi a Sfintei Tradiţii, că atunci *„când s-a împlinit şi s-a apropiat vremea izbăvirii neamului omenesc, care avea să fie prin Întruparea Fiului lui Dumnezeu, era trebuinţă în tot chipul, să se afle o fecioară curată, fără prihană şi sfântă, fecioară care ar fi vrednică să întrupeze pe Hristos-Dumnezeu, Cel fără de trup, şi să slujească taina mântuirii noastre”.* Această Fecioară este Maria din Nazaret, fiica dreptilor Ioachim şi Ana, cu descendenţă regală şi arhierească.

De la vârsta de trei ani a crescut la Templul din Ierusalim şi aici a avut parte de anghelofanii: *„Şi a ales-o pe cea mai înainte aleasă din toate neamurile; a ales-o ca Maică a Cuvântului Său Cel mai înainte de veci, pentru a cărui întrupare din ea, încă mai înainte de bună vestirea arhanghelului (Gavriil), cu taină a înştiinţat-o, precum adeverim despre aceasta prin istoriile vrednice de credinţă ale sfinţilor”.*

Astfel, Dumnezeu i-a trimis vestitor Preasfintei Fecioare Maria pentru a o pregăti pe cea care prin Întruparea Fiului Său va deveni Maica Domnului: *„Fiind prea curata Fecioară în Templu de doisprezece ani, se îndeletnicea nu numai în neîncetată rugăciune către Dumnezeu şi cu lucrul mâinilor din toate zilele, ci şi cu citirea dumnezeieştilor cărţi, cugetând la Legea Domnului ziua şi noaptea. Căci aşa scriu despre dânsa Sfântul Epifanie şi Sfântul Ambrozie, că era foarte isteaţă la minte şi iubitoare de învăţătură şi se îndeletnicea cu citirea dumnezeieştilor Scripturi.”*

În timpul acestor 12 ani petrecuţi în Templu, Sfânta Fecioară Maria s-a pregătit să fie Maica Domnului. *„Iar după ce s-a sfârşit anul al unsprezecelea - după mărturia Sfântului Evod - al petrecerii ei în templul lui Solomon şi sosind al doisprezecelea, iar de la naşterea ei - după mărturia lui Gheorghe Chedrinul -, al paisprezecelea, i s-a poruncit de către arhierei şi de către preoţi ca, după obiceiul Legii, să iasă din bisericeasca locuinţă, precum şi celelalte fecioare de vârsta ei...”*

La această vârstă părăseşte Templul din Ierusalim şi pentru a păzi fecioria ei a fost ales ca logodnic Iosif, care era „bărbat drept şi bătrân de ani” din neamul lui David. *„Sfântul Iosif era bărbatul ei numai cu părerea, dar cu lucrul era curat păzitor al fecioriei ei şi slujitor al vieţii prea curatei Fecioare celei pline de mare sfinţenie.”*

Sfânta Fecioară Maria trăia în Nazaret atunci când a primit Buna Vestire a Întrupării Domnului de la Arhanghelul Gavriil. Acest lucru s-a întâmplat în cea de-a şasea lună de la zămislirea Sfântului Ioan Botezătorul, Înaintemergătorul Domnului.

Sfântul evanghelist Luca ne relatează momentul Bunei Vestiri şi Întruparea Domnului, arătând că îngerul a venit la Preasfânta Fecioară Maria, adresându-i minunatele cuvinte care sintetizează cinstirea pe care o va primi după ce va fi Maica Domnului: ***„Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei” (Luca 1, 28).***

Închinarea arhanghelului a tulburat-o şi a făcut-o să se gândească la sensul profund al acelor vestitoare cuvinte. *„S-a tulburat, dar nu s-a înfricoşat tare, ci s-a minunat de lucrul cel nou, neaşteptat şi fără de veste.”* Imediat a venit şi lămurirea din partea îngerului: ***„Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu” (Luca 1, 30).*** Pentru că a aflat har la Dumnezeu, ea devine Maica Domnului, lucru mărturisit de Arhanghelul Gavriil: ***„Şi iată vei lua în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus. Acesta va fi mare şi Fiul Celui Preaînalt se va chema şi Domnul Dumnezeu Îi va da Lui tronul lui David, părintele Său.***

Şi va împărăţi peste casa lui Iacov în veci şi Împărăţia Lui nu va avea sfârşit" (Luca 1, 31-33).

Singurul lucru pe care nu-l înţelege Fecioara din cuvintele îngerului este cum se va întâmpla acest lucru „de vreme ce nu ştiu de bărbat". Ea nu înţelege cum va deveni Maica Domnului dacă ea ştia încă din timpul petrecut în Templu că va fi toată viaţa fecioară. Iar îngerul îi clarifică această dilemă arătându-i modul supranatural în care Se va întrupa în pântecele ei Fiul lui Dumnezeu şi ea va rămâne fecioară.

„Şi răspunzând, îngerul i-a zis: Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu Se va chema" (Luca 1, 35). Prin aceste cuvinte, arhanghelul nu arată doar modul Întrupării Domnului, ci şi împlinirea Proto-evangheliei, adică a promisiunii făcute de Dumnezeu protopărinţilor Adam şi Eva.

Foarte frumos şi plin de sensuri teologice prezintă aceste cuvinte ale îngerului textul aghiografic din Vieţile Sfinţilor din ziua praznicului: *„Îi spune ei îngerul chipul zămislirii, nu după firea şi obiceiul omenesc făcându-se, ci mai presus de fire, pentru că unde voieşte Dumnezeu se biruieşte rânduiala firii. Zămislirea ei este după lucrarea Sfântului Duh: Duhul Sfânt va veni peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri! De la Acela în pântece vei lua. Acela va săvârşi întru tine zămislirea cea neştiută. Pentru că Cel ce a putut să zidească din tină neînsufleţită pe Adam viu, oare nu va putea mai ales din Fecioara cea vie ca să alcătuiască pe Pruncul Cel viu? Dacă cu înlesnire a fost lui Dumnezeu ca din coasta lui Adam să închipuiască femeie, apoi oare cu neînlesnire Îi va fi Lui, ca în pântecele Fecioarei să închipuiască pe om? Duhul Sfânt, Cel ce toate le face, întru tine, o, Preasfântă Fecioară, o va lucra aceea, ca în prea curatul tău pântece, din trupul tău, trupul Cuvântului lui Dumnezeu, Celui fără de trup Se va rândui, mai presus de fire. Pentru că tu fiind uşă, cu curăţia pecetluită şi cu fecioria păzită, Domnul va trece; nu într-alt chip, ci precum raza soarelui trece prin sticlă şi prin cristal, sfinţindu-te şi luminându-te cu dumnezeiasca slavă, ca să fii maică adevărată lui Dumnezeu, născând Dumnezeu desăvârşit şi om desăvârşit; şi rămânând Fecioară, precum mai înainte de naştere, la fel întru naştere şi după naştere".* Acest text sintetizează întreaga teologie ortodoxă despre Întruparea Domnului şi despre pururea fecioria Maicii Domnului.

Momentul Întrupării Domnului are loc atunci când Preasfânta Fecioară Maria acceptă Buna Vestire a îngerului pentru că nimic nu se putea întâmpla fără acordul ei. Dumnezeu ţine seama de liberul arbitru al Fecioarei şi doar cu acordul ei are loc Întruparea supranaturală a Fiului Său: ***„Şi a zis Maria: Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!" (Luca 1, 38)***

Pornind de la cuvintele ei, Biserica ne învaţă să mărturisim astăzi bucuria Întrupării Domnului şi a cinstirii Preasfintei Fecioare: „Pe Cel de o fiinţă cu Tatăl şi cu Dumnezeiescul Duh, pe Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu L-ai zămislit, curată, cu venirea Preasfântului Duh, spre înnoirea neamului omenesc, ceea ce eşti fără prihană, când Arhanghelul ţi-a strigat ţie glasul cel de veselie lumii: Bucură-te, Mireasă nenuntită!”

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Aducătorul Bunei Vestiri, Arhanghelul Gavriil

Arhanghelii sunt numiți marii purtători de vești bune. Slujirea lor, după cum spune Sfântul Dionisie Areopagitul, constă în descoperirile făcute profeților, cunoașterea și înțelegerea voii lui Dumnezeu pe care o primesc de la îngerii celor mai înalte cete și pe care le vestesc celor mai mici, anume îngerii, iar prin aceștia, oamenilor.

Între sfinţii arhangheli este şi Gavriil, cel care apare în iconografie având un crin în mână. Sfântul Arhanghel Gavriil este cel care a adus vestea cea bună Sfintei Fecioare Maria; el este cel care a vestit „taina cea din veac ascunsă”; el este vestitorul Întrupării Fiului lui Dumnezeu.

Arătarea Arhanghelului Gavriil către Preasfânta Fecioară Maria şi vestea adusă de el a fost cea mai mare dintre toate binevestirile pe care le-a auzit vreodată neamul omenesc. Îngerul purtător de crin este primul purtător de cuvânt al veştii celei bune pentru mântuirea omului, al faptei celei minunate a lui Dumnezeu -

întrucât mântuirea omului nu putea veni fără fapta cea minunată a lui Dumnezeu. Prea curata Fecioară Maria a fost prima care a primit această veste bună şi a fost cel dintâi om care s-a cutremurat de frică şi de bucurie.

Sfântul Arhanghel Gavriil este unul dintre cei șapte îngeri de mare sfat care stau înaintea Tronului lui Dumnezeu. El a fost trimis mai întâi de Dumnezeu la preotul Zaharia, în Templul din Ierusalim, pentru a-i vesti naşterea Sfântului Ioan Botezătorul. Arhanghelul Gavriil este trâmbița ce aduce veștile cele bune ale lui Dumnezeu.

În Vieţile Sfinţilor, despre Sfântul Arhanghel Gavriil aflăm că: „Pe binevestitorul mântuirii noastre, pe marele slujitor al lui Dumnezeu, pe trimisul cel purtător de bucurie la prea curata Fecioară Maria, pe Arhanghelul Gavriil, se cuvine să-l lăudăm cu cântări (…) pentru că întâiul sobor al acestuia se prăznuieşte a doua zi după Buna Vestire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, adică la 26 martie…”

În calendarul bisericesc. Sfântul Arhanghel Gavriil este pomenit pe 26 martie, în ziua de după Buna Vestire, pe 8 noiembrie, când sărbătorim Soborul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil și pe 13 iulie, când se face pomenire de toate minunile săvârşite de Sfântul Arhanghel Gavriil.

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Vestea arhanghelului, smerenia Fecioarei, veselirea făpturii

Astăzi, Biserica sărbătoreşte Buna Vestire „a Preasfintei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarea şi pururea Fecioară Maria”, după cum ne spune Sinaxarul. Imnurile acestei sărbători ne anunţă că acum prăznuim Întruparea Fiului lui Dumnezeu, împlinindu-se, astfel, aşteptarea mesianică a neamului omenesc: „Taina cea din veac se descoperă astăzi şi Fiul lui Dumnezeu Fiu al omului Se face...”

Dumnezeu Tatăl la plinirea vremii a trimis în lume pe „Fiul Său Cel Unul-Născut, pe Domnul nostru Iisus Hristos, ca să mântuiască neamul omenesc”, după cum arată Sinaxarul.

Tot de aici aflăm că în urma Bunei Vestiri, adusă de Sfântul Arhanghel Gavriil Sfintei Fecioare Maria, şi a acceptării ei s-a întrupat „Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu, mai presus de fire, care este Înţelepciunea şi Puterea cea ipostatică a Lui, cu umbrirea şi cu venirea asupra ei a Duhului Sfânt”. Din momentul zămislirii Domnului nostru Iisus Hristos, Fiul Celui Preaînalt „s-au săvârşit, prin rânduiala lui Dumnezeu, tainele Cuvântului lui Dumnezeu, pentru mântuirea şi izbăvirea noastră”.

Troparul sărbătorii Bunei Vestiri ne spune că, „astăzi este începutul mântuirii noastre”, pentru că prin Întruparea Fiului lui Dumnezeu începe istoria răscumpărării neamului omenesc. Această istorie minunată continuă cu Naşterea, Botezul, vestirea Evangheliei, Jertfa de pe Cruce, Învierea cea de a treia zi şi Înălţarea Domnului la cer.

Astăzi este şi „arătarea tainei celei din veac”, adică descoperirea planului lui Dumnezeu de mântuire a lumii căzute prin neascultarea lui Adam. Această taină se vădeşte prin faptul că „Fiul lui Dumnezeu Fiu Fecioarei Se face”, adică Fiul Cel născut din veci din Tată fără mamă astăzi Se întrupează pentru a Se naşte în timp din Maică Fecioară prea curată fără tată. Astfel, „Cel ce este din veci din Tatăl, din Maică arătându-Se sub vremi lumii, Cuvântul cel mai presus de fiinţă, chipul robului primeşte şi Se face trup, nedespărţindu-Se de Dumnezeire şi pe Adam îl zideşte din nou în pântecele celeia ce L-a zămislit pe El fără de sămânţă”. Câtă profunzime teologică poate exprima această ultimă stihire de la Laude ce se cântă astăzi la slujba Utreniei.

Cuvântul lui Dumnezeu vine din veşnicie în lumea supusă timpului pentru a ne mântui.

Alcătuirea lui Teofan din imnografia Bunei Vestiri ne spune că se întâmplă aşa, deoarece *„amăgit a fost odinioară Adam şi, dorind să fie Dumnezeu, nu a fost. Iar Dumnezeu Se face om, ca pe Adam să-l facă dumnezeu”*. De aceea *„să se veselească făptura şi să salte firea, că arhanghelul stă cu frică înaintea Fecioarei şi-i aduce vestea de bucurie...”*

Dacă Adam asculta de Dumnezeu, putea să ajungă la îndumnezeire, dar, păcătuind, a pierdut Raiul şi posibilitatea vieţii veşnice. Fiul lui Dumnezeu Se întrupează pentru a izbăvi neamul omenesc de sub povara păcatului strămoşesc, iar prin Jertfa şi Învierea Sa oferă posibilitatea îndumnezeirii şi vieţii veşnice tuturor oamenilor, începând cu Adam.

Cel ce binevesteşte Sfintei Fecioare Maria în Nazaretul Galileei vestea Întrupării Fiului lui Dumnezeu este Arhanghelul Gavriil, „mai-marele puterilor celor de sus”, după cum îl numesc cântările din Minei. „Îngerul cel întâistătător din cer” este trimis în a 6-a lună de când Elisabeta era însărcinată pentru a aduce „bunele vestiri de bucurie” către Preasfânta Fecioară Maria şi a-i descoperi „sfatul cel mai înainte de veci” al Preasfintei Treimi, adică „zămislirea cea neobişnuită” a Domnului nostru Iisus Hristos, „Cuvântul Cel împreună-veşnic cu Tatăl Cel fără de început”, care, „nedespărţindu-Se de cele de sus”, vine în lume, adică „la cele de jos, din milostivirea cea nesfârşită, îndurare arătând”.

Imnurile zilei transpun relatarea biblică a Bunei Vestiri din Evanghelia după Luca, menţionând şi elementele tradiţiei patristice. Spre exemplu, atunci când vine să vestească Sfintei Fecioare întruparea Fiului lui Dumnezeu, Arhanghelul Gavriil „cugeta întru sine, de minune spăimântându-se: Cum Cel ce este necuprins întru cele de sus din Fecioară va să Se nască? Cel care are scaun cerul şi aşternut picioarelor pământul în pântece de fecioară încape”. Imnograful mărtu-

riseşte: „Acolo unde Dumnezeu voieşte se biruieşte rânduiala firii şi se lucrează cele ce sunt mai presus de înţelegere”.

Arhanghelul Gavriil îi tâlcuieşte Sfintei Fecioare Maria „bucuria cea de negrăit, că va zămisli fără de sămânţă şi va rămâne mai departe fecioară. Căci va naşte Fiu pe Dumnezeu Cel mai înainte de veci, care va mântui pe popor de greşelile lui”.

În aceste rânduri din imnografia slujbei Utreniei Bunei Vestiri regăsim exprimată sintetic teologia ortodoxă că Sfânta Maria este Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioară.

Alcătuirea lui Andrei Ierusalimiteanul de la Vecernia mare a praznicului mărturiseşte taina minunată a Întrupării Domnului, arătând că „îngerul slujeşte minunii; pântecele Fecioarei primeşte pe Fiul, iar Duhul Sfânt de sus se trimite, Tatăl din cer binevesteşte şi Întruparea se săvârşeşte după sfatul cel veşnic”.

Astfel, imnografia exprimă teologic textul revelat de la Luca 1, 35: *„Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine Fiul lui Dumnezeu Se va chema”.*

Acelaşi text de la Luca îl găsim exprimat imnografic şi în Stihoavna Vecerniei mici: „Duhul Cel Preasfânt al lui Dumnezeu va veni asupra ta, Stăpână, ceea ce eşti de Dumnezeu cu har dăruită, şi puterea Celui Preaînalt te va umbri. Şi vei naşte Fiu, care va păzi fecioria ta nevătămată...”

Răspunsul prin care Preasfânta Fecioară acceptă Buna Vestire adusă de Arhanghelul Gavriil este din punct de vedere teologic momentul Întrupării Domnului: „Şi a zis Maria: Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!” (Luca 1, 38).

Acest moment este prezentat de imnografii sărbătorii astfel: *„Fie mie acum după cuvântul tău, şi voi naşte pe Cel fără de trup, care va lua trup din mine, ca să ridice, ca un Puternic, pe om la cinstea cea dintâi”.*

Aici imnograful exprimă teologia ortodoxă legată de Întruparea Domnului, iar textul îl putem completa cu alcătuirea lui Ioan Monahul, care mărturiseşte: „Cel împreună-veşnic cu Tatăl şi împreună fără de început... după bunăvoinţa şi sfatul părintesc S-a coborât spre deşertare şi S-a sălăşluit în pântecele fecioresc, mai înainte curăţit de Duhul. O, minune! Dumnezeu, printre oameni, Cel neîncăput, în pântece; Cel fără de ani, sub ani! Şi lucru minunat este că zămislirea a fost fără sămânţă, şi deşertarea de negrăit, şi taina cât de mare!”

Pentru toate acestea, „astăzi, toată făptura se veseleşte”, deoarece acum este începutul mântuirii noastre, când „pe Cel de o fiinţă cu Tatăl şi cu Dumnezeiescul Duh, pe Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu” Preasfânta şi pururea Fecioara Maria L-a zămislit „cu venirea Preasfântului Duh, spre înnoirea neamului omenesc”. De aceea împreună cu Arhanghelul Gavriil îi spunem Născătoarei de Dumnezeu: „Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine” (Luca 1, 28).

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Buna Vestire, ziua Întrupării Domnului

Galerie foto (1)Repere și idei
Un articol de: Pr. Ciprian Florin Apetrei - 24 Martie 2023

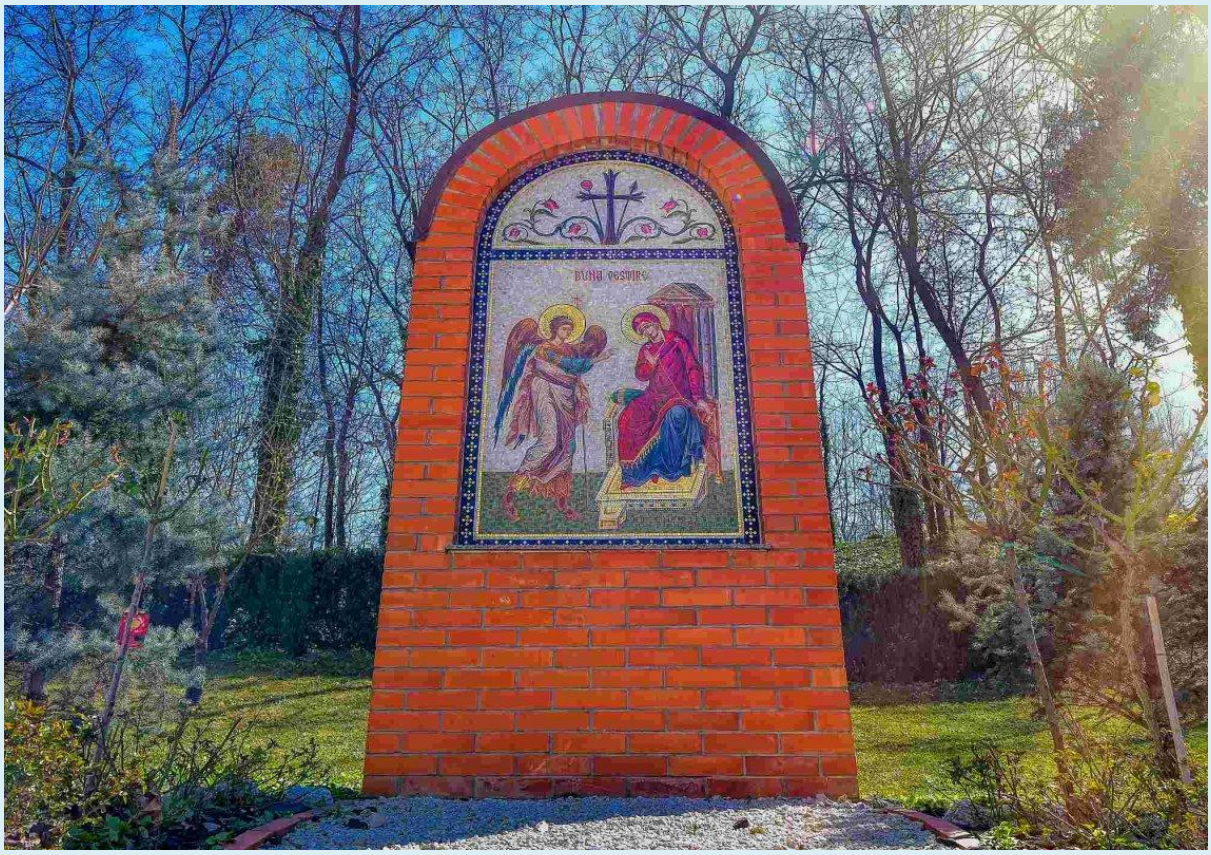

Ziua de 25 martie, când sărbătorim Buna Vestire, este momentul din an când prăznuim Întruparea Domnului nostru Iisus Hristos, „de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara”, pentru mântuirea noastră (după cum mărturisim în Simbolul credinţei).

În această zi, în „preacuratul pântece” al Preasfintei Fecioare Maria S-a zămislit „Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu, mai presus de fire, Care este Înţelepciunea şi Puterea cea ipostatică a Lui, cu umbrirea şi cu venirea asupra ei a Duhului Sfânt” (Sinaxar).

Întruparea Domnului se întâmplă la „plinirea vremii” (Galateni 4, 4) şi, după cum afirmă părintele John Meyendorff, „este un eveniment cosmic”. Dogmatica Ortodoxă (pr. prof. dr. Isidor Todoran şi arhid. prof. dr. Ioan Zăgrean) arată că Întruparea lui Hristos nu se petrece după rânduiala firii omeneşti, ci mai presus de legile fireşti: „zămis-lirea s-a făcut prin lucrarea divină a Tatălui şi a Duhului

Sfânt (Luca 1, 35: Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu Se va chema) fără atingerea fecioriei Maicii Domnului".

După cum mărturiseşte Sfântul athonit Filotei Kokkinos, Mitropolit de Heracleea și Patriarh al Constantinopolului, se Întrupează „«Cuvântul Cel viu și lucrător» și Fiu deoființă cu Dumnezeu (Tatăl) și Dumnezeu, fiind infinit și indescriptibil întru toate și neîncăput nicăieri, după firea Dumnezeirii, binevoind a deveni apoi om, din marea Sa iubire de oameni, pentru ca să mântuiască pe omul creat mai îna-inte de Acesta, și-a făcut casă materială și însufleţită, propriul Său templu trupesc, zice, din sângiurile preacurate și din trupul Preasfintei Fecioare și Născătoare de Dumnezeu, cu bunăvoirea propriului Său Tată și împreună-lucrarea Prea-sfântului Duh, din două firi fiind, desăvârșit în Dumnezeire și desă-vârșit în umanitate, dublu în fire, unic în ipostas" (pemptousia.ro).

Întruparea este supranaturală, iar după cum mărturiseşte imnografia Bunei Vestiri: „chipul zămis-lirii este negrăit", pentru că „pântecele fecioresc primeşte pe Fiul, iar Duhul Sfânt de sus Se trimite, Tatăl din cer binevesteşte şi întruparea se săvârşeşte după sfatul cel veşnic" al Persoanelor Preasfintei Treimi. Acum, „taina cea din veac se descoperă" şi „Fiul lui Dumnezeu Fiu al omului Se face" din iubire faţă de neamul omenesc pentru a ne mântui.

Sărbătoarea Bunei Vestiri stă la baza celorlalte praznice împărăteşti, pentru că fără Întruparea Domnului nu puteau fi nici Crăciunul, nici Boboteaza şi nici Paştele. De aceea această zi de mare praznic trebuie să o sărbătorim prin participarea la Sfânta Liturghie, preamărindu-L pe Dumnezeu şi mulţumindu-I pentru mântuirea pe care am primit-o prin întruparea Fiului Său.

Pr. Ioniță Apostolache - Theologica - Buna Vestire, moştenirea teologică şi imnografică a Părinţilor sirieni

Galerie foto (2)Theologica
Un articol de: Pr. Ioniță Apostolache - 24 Martie 2023

Tema biblică a Bunei Vestiri a inspirat profund teologia siriacă a primelor veacuri. Între cei mai importanţi autori patristici care s-au aplecat asupra acestui moment-cheie al mântuirii noastre îi putem aminti pe Afraate, Sfântul Efrem, Narsai sau pe Iacob de Sarug. Părinţii sirieni au fost inspiraţi să interpreteze textul Bunei Vestiri a Maicii Domnului de către Arhanghelul Gavriil în lumina prologului ioaneic. Acest lucru reiese foarte clar din numirea Pruncului Sfânt cu apelativul de „Cuvânt dumnezeiesc", după cum reiese din erminiile patristice siriace la textul lucanic. O altă specificitate, familiară Sfântului Efrem Sirul, era vorbirea simbolică despre „ureche ca uşă prin care Fiul a intrat în pântecele Mariei". Această imagine a fost preluată şi particularizată ulterior şi de ceilalţi părinţi în însemnările pe care ni le-au lăsat ca moştenire.

Primul dintre Părinţii sirieni preocupaţi de tema teologică a „Bunei Vestiri" a fost Episcopul Afraate (cca 337-345). Consacrat de tradiţie cu apelativul de „Înţeleptul Persan", Afraate este recunoscut drept unul dintre Părinţii Bisericii Primare din Siria, promotor al teologiei niceene mai înainte de Sinodul de la Niceea. Principala sa lucrare, Demonstraţiile, are o profundă valoare dogmatică şi ascetico-mistică, analizând catehetic importante probleme din viaţa Bisericii.

Despre Maica Domnului el vorbeşte în mai multe locuri din Demonstraţii, cum ar fi: VI, 10; XIV, 39 şi XXIII, 20. În prima referinţă, episcopul lămureşte că „Maria s-a rugat înaintea lui Dumnezeu şi el (Gavriil) i-a binevestit naşterea lui Mesia. Căci a grăit către dânsa: Ai aflat har înaintea lui Dumnezeu. Şi cum ar fi putut să afle Maria har înaintea lui Dumnezeu dacă nu prin postirea şi prin rugăciunea ei? Căci Gavriil a fost acela care a primit rugăciunea curată şi a dus-o îna-intea lui Dumnezeu" (Dem. VI, 10).

Supoziţia după care Arhanghelul s-a coborât auzind rugăciunea Maicii Domnului este de asemenea prezentă şi dezvoltată în imnografia siriacă. Tot aici se preia o temă din Prologul ioaneic, amintind de Cuvântul care a venit în lume şi S-a sălăşluit între oameni: „Când El a venit la noi, nu avea nimic dintre cele ce sunt ale noastre şi nici noi nu aveam nimic din cele ale Sale: cele două firi erau ale Sale şi ale Tatălui Său. Şi atunci când Gavriil i-a binevestit Mariei pe Cel binecuvântat, Cuvântul S-a pogorât dintru înălţime şi a venit: Şi Cuvântul S-a făcut trup şi S-a sălăşluit între noi" (Dem. XIV, 39).

După cum putem vedea din erminia lui Afraate, există o întrepătrundere de text biblic, din Evanghelia lui Luca şi Evanghelia lui Ioan. Tot în acest sens, el vorbeşte despre „cele două firi" ale lui Hristos: „Cu smerenie, Maria L-a primit pe dânsul, căci atunci când Gavriil i-a binevestit Mariei, a grăit către dânsa: Pacea fie cu tine, binecuvântată eşti tu între femei! Gavriil purta pacea şi aducea pe Fructul Cel Binecuvântat, şi Preaiubitul Prunc S-a arătat în pântecele Mariei. Şi ea L-a preaslăvit pe Dumnezeu care a înlocuit umilinţa cu smerenia, căci Cel Preaînalt locuieşte printre cei smeriţi" (Dem. XXIII, 20).

Aducerea şi aşezarea salutului dumnezeiesc „Bucură-te!" de către Arhanghel în urechile Mariei reprezintă pentru Afraate „momentul intrării în pântecele său a Fiului". De asemenea, tot el afirmă că smerenia a fost principalul motiv al alegerii Maicii Sfinte, această deosebită virtute fiind socotită şi bineplăcut lucru înaintea lui Dumnezeu. Acest important aspect biblic va fi preluat şi dezvoltat mai târziu de Iacob de Sarug în omiliile sale. Văzând aşadar smerenia Maicii Sfinte, Dumnezeu l-a trimis pe Arhanghel să „aducă Sămânţa şi să o semene în pântecele ei".

Buna Vestire ca „întoarcerea în Eden", la Sfântul Efrem Sirul

Dacă la Afraate găsim reprezentată exclusiv latura orientală a tradiţiei teologiei siriace din primele veacuri, el păstorind pe credincioşii de limbă semitică din Imperiul Persan, Sfântul Efrem Sirul face parte din zona de interferenţă cu Imperiul Roman şi implicit cu tradiţia elenistică de limbă greacă. Pe de altă parte este, de asemenea, important să observăm că dacă ideile martiologice ale lui Afraate se culeg indirect din Demonstraţiile sale, Sfântul Efrem scrie în mod predilect lucrări despre Maica Domnului şi în particular despre Buna Vestire.

Există în acest sens trei imnuri „despre Buna Vestire” atribuite Sfântului Părinte, culese în Ediţia critică „Lamy” (Lamy, Sancti Ephra-em Syri Hymni et Sermones, III, 979 ff, cf. „Bibliografiei corpusului efremian” a lui Kies den Bisen). Cele trei alcătuiri imnografice au constituit importante surse de inspiraţie pentru Episcopul Iacob de Sarug, care le-a folosit masiv ca tematică teologică în omiliile sale.

Structura imnurilor efremiene despre „Buna Vestire” este eminamente biblică, reuşind să surprindă rezumativ principalele evenimente din iconomia mântuirii, premergătoare marelui praznic. Sfântul Efrem îşi începe astfel relatarea din Grădina Edenului, acolo unde Protopărinţii Adam şi Eva s-au îndatorat ireversibil: „În Eden, Eva a însemnat/ un zapis cu o datorie mare/ de aceea pruncii au jelit mai apoi:/ moartea din generaţie în generaţie./ Şarpele, scribul cel rău,/ l-a scris, semnându-l şi pecetluindu-l mişeleşte” (strofa 1). Cu toate că imaginea „zapisului” nu apare în Cartea Genezei, Sfântul Efrem construieşte această scenă pe baza textului paulin din Coloseni 2, 14, care vorbeşte despre Mântuitorul Hristos, Cel ce a şters „zapisul ce era asupra noastră, care ne era potrivnic cu rânduielile lui”. Pentru a desăvârşi acest tablou, Sfântul Efrem se opreşte mai întâi la Maica Domnului, pe care o identifică ca „început al mântuirii noastre”. Astfel, „în locul mamei care a scris vina cu lacrimi, fiica a plătit datoriile părintelui său Adam” (cf. Iacob de Sarug): „Eva a fost vinovată de păcat/ şi datoria a fost plătită de Maria,/ ca astfel fecioara să răsplătească datoria mamei,/ şi printr-însa zapisul să se strice/ ce fusese scris împotriva tuturor generaţiilor” (strofa 3).

Mai departe, Eva este prezentată ca fiind slăbănogită de otrava pe care şarpele i-a picurat-o în ureche. Această otravă s-a împrăştiat de la ea la toate neamurile, din generaţie în generaţie, până la „plinirea vremii”, când „Cineva din Maria S-a întrupat, Cel care a strivit capul şarpelui”. În strofa a V-a a primului imn la „Buna Vestire”, Sfântul Efrem explică în ce fel: „Cuvântul Tatălui S-a mişcat şi a coborât/ în ureche, intrarea de odinioară a răului:/ Urmărise călcâiul înţepat de şarpe şi i-a luat urma;/ El a spălat amărăciunea diavolului/ Din urechea celei neprihănite prin a Sa coborâre/ Când a intrat prin ureche/ El a adus cu sine nimicirea şarpelui,/ Ca prin uşa morţii Viaţa să intre,/ şi acolo, în locul păcatului/ harul, care venise să împărăţească, să se adauge” (strofele 5-6). Derulând sistematic imaginea pogorârii Arhanghelului pentru a aduce Fecioarei Vestea cea Bună, Sfântul Efrem conchide circular această epopee praznicală ca reîntoarcere a noastră în Eden: „Maria este Edenul lui Dumnezeu:/ nici un pom al cunoaşterii nu se găseşte într-însa,/ nici vreun şarpe să înşele sau Evă să aducă moartea./ Din ea străluceşte pomul vieţii/ care va aduce înapoi pe cei izgoniţi din Eden” (strofa 30).

Cătălin Acasandrei - Cum a apărut primul acatist din istoria Bisericii noastre?

Scena Bunei Vestiri, pictată pe pereții exteriori ai Mănăstirii Moldovița din județul Suceava./ Foto: pr. Silviu Cluci

Acatistul Bunei Vestiri este un splendid imn de laudă la adresa Sfintei Fecioare, alcătuit din 13 condace şi 12 icoase care descriu şi prea măresc diferitele episoade din viața Maicii Domnului, începând cu momentul Bunei Vestiri.

Deși compunerea lui este atribuită patriarhului Serghie al Constantinopolului, se pare că el a fost alcătuit, de fapt, de Sfântul cuvios Roman Melodul, fiind închinat Maicii Domnului ca laudă și mulțumire pentru eliberarea miraculoasă a Constantinopolului în urma unei invazii a perșilor și avarilor.

Au stat o noapte în picioare și au cântat Imnul Acatist

În data de 7 august 626, cetatea Constantinopolului a fost asediată de perşi şi de avari, împăratul Heraclie fiind atunci cu armata sa departe, în Orient. Patriarhul Serghie i-a adunat pe toţi credincioşii, a scos lemnul Sfintei Cruci, icoana nefăcută a lui Hristos şi veşmântul Maicii Domnului şi a pornit în procesiune pe străzile cetăţii. Râvna locuitorilor a fost atât de intensă, încât au reuşit să respingă inamicul, sprijinind astfel decisiv contraatacul lui Heraclie, care avea

să meargă din victorie în victorie, până la recucerirea tuturor provinciilor luate de perşi.

În noaptea respectivă, ca semn de mulţumire, toţi credincioşii au participat la slujba acatistului în Biserica Maicii Domnului din Vlaherne şi au cântat slujba acatistului stând în picioare.

De altfel, însăşi denumirea de akatistos (ακαθιστος) vine din limba greacă, fiind rezultat prin adăugarea negației a la verbul καθιξω, care înseamnă a sta jos, pentru a se arăta că în timpul acestei cântări nu se stă jos, ci în picioare, precum au stat, odinioară, credincioșii din Constantinopol.

Scena asedierii Constantinopolului, pictată pe pereții exteriori ai Mănăstirii Moldovița din județul Suceava./ Foto: pr. Silviu Cluci

Un acatist care îmbracă pereții mănăstirilor din Moldova

În iconografia ortodoxă, Imnul Acatist constituie o temă principală atât în pictura pronaosului cât, mai cu seamă, în cea exterioară.

După cum arată părintele Ene Branişte, în Moldova, ansamblul Imnului Acatist este compus din 24 de scene (tablouri) aşezate pe registre orizontale, despărţite prin linii de culori, fiecare registru cuprinzând câteva scene. Pe lângă evenimente legate direct de viaţa Sfintei Fecioare şi de istoria mântuirii, aceste

scene redau şi motive laice, precum: asediul Constantinopolului de către avari şi perşi (prima jumătate a secolului al VII-lea) sau turci (a doua jumătate a secolului al VII-lea), după cum deducem din costumaţia personajelor pictate.

Istoricul Sorin Ulea, cel care a expus ideologia picturii exterioare și este bine cunoscut pentru cercetările sale în domeniul artei medievale moldovenești, a consemnat faptul că, la Moldovița, „zugravii lui Rareş au transformat întregul Acatist, potrivit nevoilor domnului, într-o rugăciune românească de război, rugăciune prin care Rareş şi poporul Moldovei cereau Fecioarei victoria împotriva turcilor”.

În amintirea izbândei din cetatea Constantinopolului și a altora care au fost câștigate prin mijlocirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, a fost stabilită o sărbătoare anuală în sâmbăta a cincea a Postului mare (Sâmbăta Imnului Acatist al Maicii Domnului). Prima prăznuire a avut loc în Biserica din Vlaherne, Constantinopol.

În secolul al IX-lea, sărbătoarea a fost inclusă în Tipicul cel mare al Sfântului Sava cel sfințit de la Mănăstirea Studion. Mai târziu, această sărbătoare a fost introdusă și în Triod, devenind astfel universală pentru Biserica Ortodoxă.

Pr. Ștefan Anagnostopoulos - Valoarea Acatistului Bunei Vestiri

Bucură-te, Mireasă nenuntită! Și iarăși și de multe ori: Bucură-te, Mireasă nenuntită! Așa cum știți, iubiți credincioși, așa cum vedeți, în Postul mare și în fiecare Vineri, în Biserica noastră se cântă Acatistul Bunei Vestiri. Acatistul este una din cele mai frumoase slujbe și, totodată, una din cele mai înălțătoare rugăciuni. Acatistul este legat totdeauna cu Pavecernița mică.

În Postul mare când citim Pavecernița mare, Luni, Marți, Miercuri și Joi nu se citește Acatistul. Se cântă însă în fiecare Vineri, iar Sâmbăta și Duminica se citește împreună cu Pavecernița mică.

De asemenea, Acatistul Bunei Vestiri nu se spune în Săptămâna mare și nici în Săptămâna Luminată. În tot timpul anului el este legat obligatoriu cu Pavecernița mică.

Cine citește Acatistul Bunei Vestiri în fiecare zi seara, chiar și la amiază sau dimineața, va primi mult ajutor de la Maica Domnului. Acolo unde Maica Domnului este cinstită în mod deosebit este Sfântul Munte Athos, care este considerat și Grădina ei. Pentru monahii atoniți Preasfânta Născătoare de Dumnezeu este singura ocrotitoare. Fericiți vom fi de vom dobândi și noi

această simțire duhovnicească. Adică trăirea că ea este și pentru noi singura ocrotitoare, mijlocitoare și rugătoare.

Toată slujba Acatistului, cu cele douăzeci și patru de litere ale alfabetului grecesc, ne descrie, mai întâi, Buna Vestire a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, vizita Fecioarei la Elisabeta, care, așa cum este cunoscut, avea să-l nască după câteva săptămâni pe cinstitul Înaintemergător.

De asemenea, Acatistul Bunei Vestiri se referă la săltarea pruncului în pântecele Elisabetei și la cuvintele prin care o fericește pe Fecioara.

În continuare se referă la bănuielile logodnicului Iosif, care nu putea să înțeleagă marea Taină a întrupării lui Dumnezeu Cuvântul în pântecele Fecioarei Maria, precum și la neclintita lui credință de după aceea în adevărul pe care i l-a descoperit Îngerul Domnului.

Acatistul ne mai descrie pe scurt Nașterea Mântuitorului Hristos, închinarea păstorilor și a magilor. Apoi Întâmpinarea Domnului de către Simeon primitorul de Dumnezeu, fuga în Egipt și multe altele.

Multe heretisiri îi rostesc Maicii Domnului Arhanghelul Gavriil, logodnicul Iosif, păstorii, magii, cerești puteri îngerești și toți creștinii care cred în Dumnezeirea și omenitatea Domnului nostru Iisus Hristos, întrupat de la Duhul Sfânt prin mijocirea Fecioarei Maria.

Răspunsul nostru la aceste heretisiri este: Bucură-te, Mireasă nenuntită! Dar ce înseamnă: Bucură-te, Mireasă nenuntită? Mirele Bisericii aici, în Acatist, este și Dumnezeu Tatăl. Mireasa Sa este Fecioara Maria, de vreme ce ea este cea care L-a născut pe Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu, Cel de o ființă cu Tatăl, ca Dumnezeu și Om, în persoana lui Iisus Hristos, Mirele Bisericii.

Dar Maica Domnului este și „Mireasă nenuntită”. Și este cu adevărat nenuntită, deoarece L-a născut pe Hristos fără bărbat și din Duhul Sfânt. Cum a intrat Hristos, adevăratul Dumnezeu, în pântecele Fecioarei, aceasta rămâne o taină neînțeleasă pentru mințile noastre limitate și sărace.

De neînțeles este chipul zămislirii chiar și pentru Îngeri și Arhangheli și toate celelalte puteri cerești. Numai Dumnezeu Însuși cunoaște chipul pe care l-a folosit ca să se săvârșească această zămislire și să se facă om, om desăvârșit, fără să înceteze să fie și Dumnezeu desăvârșit, Dumnezeu-Omul Iisus Hristos, Mântuitorul lumii.

De aceea, frații mei, creștinul care rostește regulat cu metanierul: „Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuiește-ne pe noi!” sau: „Bucură-te, Mireasă nenuntită!”, acel creștin va afla mult har și de multă bogăție duhovnicească se va bucura, și, desigur, îi sunt auzite toate cererile lui.

În tradiția Bisericii noastre s-a păstrat și următorul fapt minunat despre puterea pe care o are Acatistul acesta.

***

Mai demult, adică mai înainte de anul 1800, existau mulți tâlhari, așa cum este cunoscut, care se ascundeau pe la răscrucile drumurilor și atacau prin surprindere pe trecători. Unul dintre aceștia, un căpitan de tâlhari, pusese pe unii din camarazii săi la o astfel de răscruce pe unde treceau oamenii dintr-un oraș în altul. Și cei care treceau, fie unul singur, fie mai mulți, erau atacați și jefuiți. Nu le făceau nici un rău, nu-i răneau, nu-i băteau, ci le luau banii și îi lăsau să plece.

Odată a trecut pe la acea răscruce și un monah sfânt. Tâlharii l-au oprit, dar neavând ce să-i ia, l-au lăsat să plece. Acela însă nu a plecat, ci i-a rugat pe tâlhari să-l ducă la bârlogul căpitanului lor.

Atunci aceia l-au întrebat: - Ce vrei de la el?

- Vreau să vă spun ceva foarte important. Peste puțin timp va trece pe aici un negustor foarte bogat, încărcat cu diamante. Iar căpitanului vostru vreau să-i spun cum este îmbrăcat, ca să vă fie ușor să-l prindeți.

Așa s-a și făcut, nu pentru ca să-i facă hatârul, ci pentru câștigul ce-l nădăjduiau. Și astfel l-au dus la șeful lor.

De îndată ce s-au întâlnit, monahul i-a spus căpitanului să-i cheme pe toți oamenii lui de față. Acela a poruncit și toți au venit de față.

- Unul lipsește, a spus monahul. Aduceți-l și pe acela aici!

- Nu poate veni, pentru că acum face mâncare pentru amiază.

- Nu se poate, trebuie să-l aduceți și pe acela!

Atunci căpitanul a trimis pe unul dintre ei să-l cheme, dar acela nu voia să vină, însă l-a apucat cu sila și astfel l-a adus înaintea monahului. De îndată ce bucătarul l-a zărit pe monah, nici nu voia să se uite la el. Însă nici monahul nu s-a întors să-l privească. Deodată bucătarul a început să tremure din totul trupul lui.

Atunci monahul l-a întrebat: - Bucătare, de ce tremuri?

Acela fiind silit, a fost nevoit să mărturisească că este demon și s-a prefăcut în om, ca să-l urmărească de aproape pe căpitanul de tâlhari.

Tâlharul acesta avea un obicei bun: se ruga la Maica Domnului în fiecare zi. Și cum se ruga? Îi citea Acatistul dimineața, la amiază și seara. Acest obicei bun l-a luat de la mama sa, încă de când era acasă copil mic, când a învățat pe de rost Icoasele și Condacele Acatistului. Mai târziu, după ce s-a făcut mare a luat-o pe un drum greșit și s-a făcut tâlhar, dar cu toate acestea nu a lăsat nici o zi fără să rostească Acatistul. Și astfel Maica Domnului se afla mereu lângă el și-l păzea.

Și-l păzea pentru că Maica Domnului aștepta o ocazie ca să-l mântuiască; aștepta să-l aducă la pocăință, să-și schimbe viața și astfel să-l mântuiască. Demonul în chip de bucătar a fost trimis și el de mai-marele lui ca să-l omoare și să-i ia sufletul lui în iad. Însă nu putea, pentru că-l împiedica Acatistul Maicii Domnului. Aștepta și el o ocazie, atunci când avea să uite, chiar și o singură dată, să rostească Acatistul. Atunci ar fi fost descoperit, fără ocrotirea Maicii Domnului, ar fi pricinuit între tâlhari vreo neînțelegere în privința împărțirii prăzilor, iar aceia, desigur la îndemnul diavolului, l-ar fi omorât pe căpitan și i-ar fi luat sufletul în iad. Însă Maica Domnului îl apăra; îl apăra datorită Acatistului ei.

Cu toate că acela era tâlhar, însă nu era ucigaș. Deși viața lui era urâtă, rea, antievanghelică, însă Dumnezeu care nu vrea moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu, și care auzea rugămințile Preasfintei Sale Maici, i-a dat prilejul să se mântuiască.

De îndată ce căpitanul de tâlhari a auzit această mărturisire a demonului-bucătar, într-o clipă s-a luminat. Și-a dat seama de marile lui păcate și în acea clipă s-a pocăit și s-a mântuit. Pocăința lui i-a mișcat sufletește și pe ceilalți tâlhari care, prin sfătuirile acelui monah sfânt, cu toții au fost povățuiți la marea Taină a milostivirii lui Dumnezeu, adică la Taina Spovedaniei.

Și după ce s-au îndreptat în faptă, întorcând tuturor cele furate, toți tâlharii, dimpreună cu căpitanul lor, s-au mântuit. I-a mântuit Acatistul Maicii Domnului.

&&&

Așadar, Acatistul Bunei Vestiri, iubiții mei, are o uriașă însemnătate pentru mântuirea noastră, atunci când îl citim sau îl rostim pe de rost în fiecare seară cu evlavie. Ne dăruiește ajutor grabnic în strădania și în nevoința noastră, pe care o

facem fiecare zi ca să ne biruim patimile; ca să biruim răul, păcatul și pe diavolul. De altfel, Maica Domnului ne îndeamnă și ne spune mereu: „Cheamă-mă!”, „Chemați-mă!”, „Chemați numele meu și eu vă voi ajuta întotdeauna”. „Chemați-mă cu: «Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, ajută-mă!» sau cu: «Preasfântă Născătoarea de Dumnezeu, ajută-ne!» sau «mântuiește-mă» sau «mântuiește-ne»”.

Această chemare este și un imn liturgic, căci de fiecare dată când pomenim numele Maicii Domnului la Dumnezeiasca Liturghie, la Vecernie sau la Utrenie, psalții răspund cu: „Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuiește-ne pe noi!”.

„Și eu voi veni”, ne făgăduiește ea, „și vă voi ajuta în toate nevoile, în toate ispitele vieții voastre, în toate necazurile, mâhnirile și întristările voastre. Voi fi totdeauna lângă voi. Iar la ieșirea sufletului vostru vă voi fi mijlocitoare și vă voi păzi de demonii aceia nemilostivi. Încă și la a doua Venire a Fiului meu și Judecătorului tuturor și atunci voi fi lângă voi”.

Iubiți creștini, să iubim această rugăciune a Acatistului și să chemăm mereu numele Maicii Domnului, iar ea ne va deschide porțile Raiului și ne va mântui. Vă doresc tuturor să vă învredniciți de fericirea aceasta! Amin.

Traducere din greacă de Ierom. Ștefan Nuțescu.
sursa:http://www.marturieathonita.ro

Imnul Acatist al Maicii Domnului. O nouă traducere versificată

După cum se ştie, acest imn este cântat în biserici în sâmbăta Săptămânii a V-a a Postului mare, iar în unele mănăstiri şi chiar în casele multor creştini, acesta este citit zilnic sau, cel puţin, săptămânal.

În originalul grecesc imnul este în formă versificată, ceea ce înlesneşte memorarea textului de către foarte mulţi credincioşi şi mai ales de către monahi, dar traducerile româneşti de până acum arareori şi-au propus să redea acest farmec al textului versificat.

Traducerea de faţă, pe lângă exactitatea teologică şi filologică a textului, şi-a propus să redea, atât cât a fost posibil, o minimă rimă şi metrică, care să sublinieze caracterul poetic al originalului grecesc.

Mai jos redăm şi capitolul părintelui Makarios Simonopetritul despre Imnul Acatist, preluat din cartea sa „Triodul explicat”, care a fost tradusă şi editată de diaconul prof. Ioan Ică jr. Precizăm că textul de mai jos reprezintă o prescurtare şi o redactare suplimentară a studiului realizat de marele teolog athonit.

Sinaxarul din Sâmbăta a V-a a Postului mare atribuie originea sărbătorii Acatistului eliberării miraculoase a Constantinopolului de atacul conjugat al persanilor şi avarilor pe 7 august 626. În timp ce împăratul Heraclie era atunci cu armata sa departe în Orient, patriarhul Serghie a făcut procesiuni pe zidurile capitalei cu relicvele Crucii, cu icoana „nefăcută de mână” a lui Hristos şi veşmântul Maicii Domnului. El a încurajat tot poporul în luptă şi a organizat rugăciuni de implorare a Născătoarei de Dumnezeu.

Râvna locuitorilor a fost atât de intensă, încât au reuşit să respingă inamicul, permiţând astfel răsturnarea delicatei situaţii în care se găseau bizantinii şi sprijinind astfel decisiv contra atacul lui Heraclie, care avea să meargă din victorie în victorie, până la recucerirea tuturor provinciilor luate de perşi.

În semn de mulţumire, întreg poporul capitalei şi-a petrecut noaptea victoriei fără a se aşeza (akáthistos), cântând un imn în biserica Fecioarei de la Vlaherne.

Ziua de 7 august a rămas de atunci o zi de comemorare solemnă a „ajutorului pe care ni l-a dat Hristos împotriva vrăjmaşilor ce ne împresurau pe pământ şi pe mare”.

După transferul comemorării iniţiale de pe 7 august în sâmbăta Săptămânii a V-a, sinaxarele au adăugat şi memoria altor asedii ale Constantinopolului din anii 677, 717-718 şi 860, făcând astfel din Acatist imnul prin excelenţă al încrederii poporului bizantin în ocrotirea Maicii Domnului, cum declara limpede faimosul său "proimion" „Apărătoarei Doamne" (devenit condacul I).

Să remarcăm faptul că simbolismul militar şi patriotic e destul de frecvent în imnografia bizantină, îndeosebi cu referire la Născătoarea de Dumnezeu (Theotokos). Acest lucru îşi trage evident originea din întrepătrunderea intimă existentă între Biserică şi statul bizantin, precum şi din dedicarea cetăţii imperiale Fecioarei, astfel încât toate evenimentele fericite ale istoriei politice erau atribuite mijlocirii sale.

Acest simbolism militar îşi păstrează intactă valoarea şi atunci când e transpus în planul personal al luptei fiecărui creştin împotriva patimilor şi a demonilor. Eliberarea „cetăţii" reprezintă în acest caz eliberarea omului de tirania patimilor, putând fi astfel aplicat tot timpul Postului mare.

Spiritualitatea liturgică a asimilat aceste elemente istorice, cum sunt episoadele unor asedii barbare sau cutremure de pământ, pentru a face din ele elemente permanente ale vieţii ortodoxe, chiar şi după dispariţia statului bizantin şi a uitării motivelor precise care au dus la stabilirea lor. Aceste elemente nu sunt simple supravieţuiri ale unor comemorări care n-ar fi avut valoare decât pentru locuitorii Constantinopolului, ci au dobândit o valoare transistorică şi universală, putând fi de acum supuse aceluiaşi tip de transpunere duhovnicească (anagogică) ca şi faptele istorice ale Scripturii. Acatistul e extrem de revelator în această privinţă.

Prăznuirea eliberării miraculoase a Constantinopolului cântată împreună cu Acatistul a fost transferată la începutul secolului al VIII-lea, de pe 7 august pe 25 martie, de către patriarhul Gherman în virtutea legăturii intime a acestui imn cu Buna Vestire.

Dar cum cel mai adeseori Buna Vestire cade într-o zi de post, în secolul IX, patriarhul Metodie (842-847) sau după alte surse, patriarhul Fotie (858-886), a deplasat încă o dată această prăznuire a Acatistului într-o sâmbătă de la sfârşitul Postului mare.

Aceasta însă pare să se fi fixat destul de târziu în Săptămâna a V-a, fiindcă în redacţia sa din secolul IX, Typikon-ul Marii Biserici din Constantinopol lasă încă patriarhului libertatea de a fixa privegherea Născătoarei de Dumnezeu în Săptămâna a IV-a sau în Săptămâna a V-a.

În unele manuscrise italo-greceşti, printre care Typikon-ul de la Messina (secolul XII), prăznuirea Acatistului nu este prescrisă pentru o zi de sâmbătă, trebuind să fie celebrată cu 5 zile înainte de Buna Vestire sau, după alte documente, numai în ajunul ei, evidenţiind astfel limpede semnificaţia ei de înainte prăznuire.

Diferitele etape ale fixării Acatistului evidenţiază în fond o ezitare datorată polarităţii semnificaţiei sale. El este în acelaşi timp un oficiu votiv pentru eliberarea cetăţii şi un imn centrat în principal pe Buna Vestire.

Este sigur că Acatistul exista cu mult înainte de victoria din anul 626 şi că el a fost cântat atunci pentru că era deja extrem de popular, probabil cu această ocazie, sau ulterior, i s-a adăugat „proimion"-ul, pentru a explicita caracterul său

votiv şi legătura Acatistului cu ocrotirea oraşului de către Născătoarea de Dumnezeu (Theotokos).

S-a scris mult despre originea imnului Acatist şi despre autorul său. Multă vreme sinaxarele i-au atribuit redactarea patriarhului Serghie însuşi, lui Gheorghe din Pisidia, secretarul său, sau chiar patriarhul Gherman, deşi acesta din urmă n-a făcut altceva decât să expliciteze şi mai mult legătura imnului cu Buna Vestire.

Până nu demult savanţii moderni, bazaţi mai cu seamă pe studierea stilului acestei capodopere, păreau sa fi ajuns la un consens în ce priveşte atribuirea imnului Acatist lui Roman Melodul: autorul principal al imnelor „kontakia" şi cel mai mare melod bizantin. În prezent însă, specialiştii inclină să împingă datarea compunerii lui chiar înainte de Roman Melodul.

Oricum ar sta lucrurile, acesta e într-adevăr o înflorire a poeziei liturgice, nici o altă compoziţie neegalând-o prin frumuseţe şi popularitate la creştinii ortodocşi până în zilele noastre.

Acatistul e cântat în general împreună cu canonul lui Iosif Imnograful, care-i împrumută unele expresii şi îi este asemănător prin formă, amplificând salutarea îngerului („Bucură-te!") şi legând de ea expresii antinomice ce exprimă realizarea în Fecioara Maria a prefigurărilor Vechiului Testament şi caracterul neînţeles al întrupării. Această particularitate stilistică a dus la denumirea populară a Acatistului, numit in Grecia „chairetismoi (bucurări)".

Canonul este cântat împreună cu "irmoase" care nu sunt însă ale lui Iosif, ci poate ale lui Ioan Damaschinul; acestea au cunoscut un foarte mare succes în imnografia bizantină, fiindcă le regăsim adeseori sub forma de „catavasii".

Pe lângă Acatistul însuşi, slujba din sâmbăta Săptămânii a V-a a Postului mare a preluat numeroase elemente din cea a Bunei Vestiri. Vineri seara la Vecernie, după cele doua idiomele şi stihira mucenicilor din Triod, se cântă şapte „prosomii" şi „Slava" de la Vecernia mare a Bunei Vestiri ca pregătire pentru Acatist, după care oficiul se derulează ca de obicei împreună cu Liturghia Darurilor Înainte sfinţite.

Constatăm, aşadar, că pentru a putea da celebrării sâmbetei Săptămânii a V-a din Postul mare întreaga sa strălucire, Acatistului şi Canonului său li s-au adăugat piese imnografice ale praznicului din 25 martie pentru a completa astfel oficiul. Acest adaus a permis în acelaşi timp afirmarea clară a legăturii Acatistului cu praznicul Bunei Vestiri şi proiectarea acestuia din urmă în inima ciclului liturgic mobil.

Primei distincţii pe care am remarcat-o în Acatist între simbolismul militar al protecţiei Maicii Domnului şi evocarea teologiei întrupării, trebuie să-i adăugăm o a doua. Imnul Acatist se împarte în două părţi distincte: prima e o reprezentare dramatică a Evangheliei copilăriei; ea începe cu vizita îngerului şi tema Bunei Vestiri (condacele 1, 2, 3), după care descrie vizita Elisabetei (icos 3), tulburarea lui Iosif (condac 4), vestirea Naşterii Domnului păstorilor (icos 4) şi magilor (condac 5, icos 6, condac 6), fuga în Egipt şi episodul (apocrif) al surpării idolilor (icos 6), terminându-se cu întâlnirea cu dreptului Simeon (condac 7).

Partea a doua (începând cu condacul 8) nu se mai desfăşoară în plan cronologic, ci dezvoltă o meditaţie asupra consecinţelor spirituale ale întrupării. Aceasta a doua dimensiune corespunde, sub o formă diferită, salutărilor (chairetismoi) propriu-zise care desfăşoară încă de la începutul imnului o serie de expresii antinomice a căror funcţie e aceea de a arăta că în Logosul întrupat se frâng limitele raţiunii; „Bucură-te, cea care ai adunat lucruri potrivnice într-una [ai reconciliat contrariile]! Bucură-te ceea ce ai unit fecioria şi naşterea!”

Începutul acestei a doua părţi a imnului Acatist sugerează tocmai motivul acestei lungi evocări a întrupării în timpul Postului mare: "Văzând naştere străină, să ne înstrăinăm de lume, mutându-ne mintea la cer; că pentru aceasta Dumnezeu Cel Preaînalt pe pământ s-a arătat Om smerit, vrând sa tragă la înălţime pe cei ce-I strigă Lui: Aliluia!”

Cu ajutorul unor expresii de o îndrăzneală adeseori nemaiauzită, Maica Domnului e aici prea mărită în principal ca instrument al întrupării lui Hristos şi ca auxiliar al înălţării şi îndumnezeirii naturii umane: „începutul recreării ei spirituale”.

Întruparea apare ca principiul fără de care n-ar putea exista viaţa duhovnicească, nici biruinţa asupra patimilor căci, în fond, fiecare creştin e chemat la realizarea mistică a întrupării în sine însuşi. Prin curăţirea, căinţa şi asceza practicate tocmai în timpul Postului mare, el trebuie să imite, pe cât îi stă în putinţă, curăţia neprihănită a Fecioarei, pentru că după „Amin-ul" conlucrării voii sale cu Dumnezeu să Se nască în el Logosul.

Această naştere a lui Hristos în sufletul - „fecioară" poate fi privită nu numai drept piscul vieţii duhovniceşti, dar şi drept obârşia ei. Fiindcă Botezul îl face pe Hristos să Se nască în neofit (cf. Galateni 2, 20), pentru ca acesta să trăiască în Hristos (cf. Coloseni 2, 3-4). Astfel, celebrarea Acatistului spre sfârşitul Postului mare, când ne apropiem de perioada propriu-zis mistagogică şi dramatizată a Săptămânii Mari, sugerează că tocmai prin asceză, căinţă şi luptă putem regăsi fecioria dobândită la Botez, pentru ca prin Duhul Sfânt, Hristos să

Se nască, să crească duhovniceşte în suflet şi în trup, şi să ajungă „la măsura vârstei plinătăţii lui Hristos" (Efeseni 4, 13).

Să remarcăm de altfel că intervenind chiar înaintea comemorării Răscumpărării în timpul Săptămânii mari, această evocare duhovnicească a teologiei întrupării permite afirmarea o dată în plus a continuităţii şi armoniei Iconomiei divine. Aşa cum, cu prilejul Naşterii Domnului, se aminteşte faptul că aceasta conţine tainic în ea puterea învierii şi realizarea definitivă a mântuirii, tot aşa în ajunul celebrării Patimii e potrivită invocarea paradoxului nemaiauzit aflat la obârşia ei şi a faptului că încă de la întrupare firea omenească asumată de Logosul era deja transfigurată şi îndumnezeită.

Jertfa şi moartea lui Hristos n-au fost în fond necesare decât pentru a manifesta transcendenţa fără limite a iubirii dumnezeieşti, care recapitulează în sine însăşi toate contrariile şi se „smereşte" atât cât vrea să-şi înalţe creatura căzută.

Putem în sfârşit nota faptul că imnul Acatist şi Canonul lui Iosif legat de el folosesc din belşug prefigurările scripturistice, ca şi Canonul mare (al Sfântul Andrei Criteanul din joia Săptămânii a V-a). Dar, în timp ce în acesta din urmă figurile din Vechiul Testament erau legate de căinţă, în Acatist ele sunt prezentate mai degrabă drept profeţii ale întrupării. Maica Domnului e în acelaşi timp noul rai, scara lui Iacob, marea care l-a înghiţit pe faraonul spiritual, piatra din care a ţâşnit apa care i-a adăpat pe evrei în pustie şi stâlpul de foc care i-a călăuzit, pământul făgăduit şi mana, rugul aprins, lâna acoperită de rouă a lui Ghedeon, sfeşnicul, vasul cu mană şi adevăratul cort al mărturiei etc., în naşterea feciorelnică sunt recapitulate şi realizate toate figurile Legii şi ale Profeţilor, căci ea este realizarea Marii Taine a scopului mai înainte de veci al lui Dumnezeu cu privire la creaţia Sa.

Cele două celebrări speciale ale Săptămânii a V-a din Postul mare dezvoltă, aşadar, două recapitulări distincte ale istoriei mântuirii: prima în planul pocăinţei, cea de-a doua în cel al întrupării. Şi una şi alta par solidare şi complementare, iar timpul „concentrat" al Postului mare, care dezvoltă această recapitulare la un nivel mai amplu, e afirmat atunci drept cadrul şi ocazia conlucrării între planul binevoitor al lui Dumnezeu prin întrupare şi răspunsul liber al omului prin căinţă şi asceză. Acatistul permite astfel retroactiv definirea întregii dimensiuni hristologice a spiritualităţii Triodului.

http://www.teologie.net/data/pdf/imnul-acatist.pdf

Cătălin Toma - „Născătoare de Dumnezeu” - cântare adusă Maicii Domnului la slujba Litiei

Troparul Născătoarei de Dumnezeu, specific slujbei Litiei, este alcătuit în mare parte din cuvintele adresate de către Arhanghelul Gavriil Maicii Domnului, la Buna Vestire: „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te! Ceea ce ești plină de har, Marie, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelui tău, că ai născut pre Mântuitorul sufletelor noastre”.

Cântarea are menirea de a-i aduce laudă Maicii Domnului și de a-i mulțumi pentru că, prin vrednicia ei și prin întruparea Mântuitorului în pântecele său a venit în lume mântuirea tuturor oamenilor.

Aceast tropar se cântă la sfârșitul Vecerniei (al Litiei) deoarece, potrivit tradiției, Buna Vestire ar fi avut loc seara.

Introducerea în cult a imnului este atribuită patriarhului Chiril al Alexandriei, în secolul al V-lea, fiind considerat una dintre cele mai vechi cântări de inspirație creștină, cu baza în textele Sfintei Scripturi.

Arhim. Andrei Coroian - Imnografia praznicului Bunei Vestiri

Un articol de: - 26 Martie 2023

Praznicul Bunei Vestiri este izvorul tuturor praznicelor. A fost numit praznicul zămislirii Domnului. Praznic împărătesc, pentru că acum se petrece taina întrupării lui Hristos, dar și al Maicii Domnului, căci din momentul întrupării, precedat de accept: fie mie după cuvântul tău (Luca 1, 38), ea devine Maică și Născătoare de Dumnezeu. Toate praznicele Maicii Domnului sunt legate de scopul întrupării Fiului. Ea a fost sfințită printr-o pregătire specială în templu, iar templul îl prefigura pe Hristos. S-a pregătit prin post, rugăciune și muncă în templul din Ierusalim pentru a deveni „templu viu pentru Hristos”. Din momentul întrupării, ea devine prima ființă restaurată, noua Evă, maica duhovnicească a omenirii recreate, cerul în care petrece Dumnezeu, raiul cel cuvântător.

Istoricul praznicului începe în primele secole, când era prăznuit la 5 ianuarie. Începând cu veacul al V-lea, praznicul Naș-terii Domnului fiind în 25 decembrie, data praznicului Bunei Vestiri va deveni 25 martie. Sfinții Părinți ai Bisericii, precum Chiril al Alexandriei, Proclu al Constantinopolului, Ioan Damaschin, Maxim Mărturisitorul, Andrei Criteanul, Grigorie Palama, Nicolae Cabasila, Teofan al Niceei, Epifanie Monahul și mulți alții au compus tropare, condace, imnuri și cuvinte de laudă închinate tainei întrupării. Preacurata Născătoare de Dumnezeu este lăudată pentru vrednicia și aportul ei, din partea umanității, la împlinirea tainei mântuirii.

Momentul Întrupării este prima veste bună adusă neamului omenesc - evanghelismos, a doua fiind biruința asupra morții, învierea lui Hristos - evanghelion. Istoric, taina este surprinsă de către Sfântul Evanghelist Luca (1, 27-34), care descrie: apariția arhanghelului, salutul acestuia, dialogul cu Preasfânta Fecioară, acordul ei și întruparea. Prin actul Întrupării se împlinește taina cea ascunsă din veac, despre care Sfântul Grigorie Palama zice că e mai

importantă chiar decât creația. Întruparea este lucrarea marii milostiviri a lui Dumnezeu, care în sfatul intratrinitar cel din veci plănuiește mântuirea omului și îndumnezeirea lui. Pentru împlinirea lucrării era necesar acordul Fecioarei. Acordul ei este biruința conlucrării dintre Dumnezeu și oameni și face posibilă unirea firilor, unirea lui Dumnezeu cu oamenii, iar consecințele ei răzbat până la sfârșitul veacurilor. Imediat după evenimentul întrupării, Preacurata va călători la verișoara sa, Elisabeta, care-l purta în pântece pe Înaintemergătorul Ioan. Aceasta o va numi: Maică a Domnului meu, cuvânt care va provoca cântarea de laudă a Mariei (Luca 1, 39-55). Pericopa evanghelică a Bunei Vestiri, zice părintele Vasile Mihoc, este și o evanghelie despre Maica Domnului. Ea arată vrednicia, înăl-țimea și maturitatea duhovnicească a Preasfintei Fecioare. Imnografia praznicului prezintă amănunțit momentul surprins de textul evanghelic.

Troparul arată semnificația teologică a Întrupării, motivul îndoitei bucurii
După milenii de suferință, omenirea căzută primește vestea întrupării ca început al mântuirii noastre. Cuvântul cel veșnic al Tatălui Se face Dumnezeu-Om. Fiul lui Dumnezeu Se face (și) Fiul Fecioarei, Mântuitor al omului. Zămislirea rămâne însă o veșnică taină. Umbrită de puterea Celui Preaînalt, de pogorârea Duhului Sfânt, Fecioara zămis-lește pe Hristos, în stare de feciorie, rămânând de-a pururea Fecioară. Mitropolitul Bartolomeu defi-nește verbul a umbri ca fiind „acțiunea prin care Dumnezeu Își face simțită prezența și Își exercită puterea învăluit în taină”.

Născut de la Duhul Sfânt și din Fecioară, Hristos nu moște-nește păcatul strămoșesc, nici înclinația spre păcat. Astfel, El omoară păcatul în trupul Său (Romani 8, 3), trăind viață dumnezeiască în trup omenesc. A doua bucurie este că, prin zămislirea Sa, El îndumne-zeiește ființa Preacuratei Sale Maici. O face comoara tainelor Sale și cămara darurilor Duhului Sfânt. Cuvintele „Bucură-te cea plină de dar... Domnul este cu tine” arată unirea ei cu Dumnezeu. -Astfel începe preacinstirea ei, care vine de Sus, de la Dumnezeu, prin arhanghelul Său. Nici unei alte ființe create nu i s-a mai spus un asemenea cuvânt. Izbânda duhovnicească a Mariei, vrednicia ei de a fi unită cu Dumnezeu, este pentru noi un prilej de mare bucurie, un izvor de putere și har.

Stihirile Vecerniei descriu -venirea arhanghelului, care se apropie cu teamă sfântă de -Fecioara. Îi vorbește prin cuvinte alese: Bucură-te carul cel curat al Dumnezeirii!... Apoi îi vestește nașterea de la Duhul Sfânt: -
Vei naște pe Domnul, rămânând nestricată!

Maturitatea duhovnicească a Fecioarei Maria o face reținută: Ce este chipul acesta de foc al tău? Care este dregătoria ta și puterea cuvintelor tale? Ea își asumase o viață fără păcat, într-o veșnică feciorie, nu voia să fie amăgită.

Sfântul Nicolae Cabasila spune că singură a pornit o luptă împotriva tuturor imperiilor drăcești și le-a biruit. Îmi vestești că voi naște un fiu, zice mai departe, iar eu nu cunosc ce este a avea bărbat. Pleacă departe de mine, nu mă amăgi, precum a amăgit-o odinioară șarpele cel viclean pe Eva. Trimisul lui Dumnezeu o privește cu admirație și cinstire și-i grăiește: Duhul cel Preasfânt al lui Dumnezeu va veni asupra ta, stăpână, că ești de Dumnezeu cu har dăruită, și puterea Celui preaînalt te va umbri. Vei naște Fiu, Care va păzi fecioria ta nevătămată. Acesta este Fiul Cel fără de înaintași; Acesta, arătându-Se, va mântui pe poporul Său, precum a binevoit...

„Din tine va să iasă Izbăvitorul”
Iată răspunsul mântuitor dat de Dumnezeu omului. Mântuirea nu poate fi realizată nici de om, prin puterile proprii, nici de Dumnezeu, printr-un act exterior. Era nevoie de întrupare. Dumnezeu-Omul este răspunsul tuturor năzuințelor omului, taina renașterii sale. Taina întrupării, începutul arătării nostru, este, așadar, marea noastră -bucurie. În Slava praznicului, imnograful se bucură, vestind împlinirea slăvitei taine: În luna a șasea a fost trimis arhanghelul către Fecioara cea curată, zicându-i: Bucură-te! că din tine va să iasă Izbăvitorul. Deci, primind închinăciunea, Te-a zămislit pe Tine, Dumnezeul Cel mai înainte de veci, Care ai binevoit a Te întrupa în chip de negrăit, spre mântuirea sufletelor noastre.

Împlinirea tainei este izvor de bucurie. Fecioara a primit închinăciunea arhanghelului, iar noi cu bucurie înălțăm rugăciune către Dumnezeu Cel mai înainte de veci, Care bine a voit a se întrupa. Bucuria este mesajul central al praznicului. Omul a fost creat pentru bucurie. În rai petrecea în bucurie, în comuniune de iubire cu Dumnezeu și îngerii. Păcatul i-a adus întristare și moartea. De aceea, restaurarea omului în Hristos este un prilej de mare bucurie. În Slava Litiei, cuprins de uimire, corifeul imnografilor, Sfântul Ioan Damaschin, cheamă la veselie cerul și pământul: Să se veselească cerurile și să se bucure pământul! Cel împreună-veșnic cu Tatăl și împreună fără de început, îndurare și milă, plină de iubire de oameni arătând, după bună-voința și sfatul părintesc S-a coborât și S-a sălășluit în pântecele fecioresc, mai înainte curățit de Duhul. O, minune! Dumnezeu, printre oameni... Căci Dumnezeu Se întrupează și Se zidește, iar îngerul vestește zămislirea Fecioarei: Bucură-te ceea ce ești plină de har! Domnul este cu tine, Cel ce are mare milă...

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Buna Vestire, hramul celei mai vechi biserici din Bucureşti Buna Vestire, hramul celei mai vechi biserici din Bucureşti

Biserica Domnească de la Curtea Veche îşi sărbătoreşte hramul istoric azi, la praznicul Bunei Vestiri. Cunoscut şi sub numele de „Sfântul Anton”- Curtea Veche, locaşul de cult împlineşte anul acesta 460 de ani de la zidire. Este cea mai veche biserică din București, fiind ridicată de domnitorul Mircea Ciobanul (1545-1553 şi 1558-1559), pe locul unor alte biserici, prima fiind ctitorită aici de marele voievod Mircea cel bătrân (1386-1418).

În istoria medievală a Ţării Româneşti, biserica, o adevărată bijuterie a artei vechi românești, a fost locaș de închinăciune pentru mulți dintre domnitori, Mihai Viteazul, Matei Basarab, Șerban Cantacuzino, Sfântul Constantin Brâncoveanu ş.a.

Între monumentele emblematice ale capitalei României este şi Biserica Domnească de la Curtea Veche, cu hramurile „Buna Vestire” (25 martie) şi

„Sfântul cuvios Antonie cel mare” (17 ianuarie), care se află în apropiere de Piaţa Unirii, lângă Hanul lui Manuc.

Despre datarea istorică a locaşului de cult aflăm din pisania pusă de domnitorul Ștefan Cantacuzino deasupra ușii de intrare, la începutul secolului XVIII, unde se spune: „Această sfântă și dumnezeiască beserică, unde se cinstește hramul Blagoveștienia (Buna Vestire) prea slăvitei Născătorii de Dumnezeu și pururea Fecioarii Mariei, din temelia ei iastă zidită de bătrânul Mircea Vodă și în urmă cu fiiu său, Pătrașcu Vodă cu Radu și Mircea cel tânăr, o au înfrumusețat și o au zugrăvit”.

Din acest text reiese că biserica a fost zidită de Mircea Ciobanul, în a doua domnie (1558-1559), fiind terminată și zugrăvită de urmașul său Petru cel tânăr (1559-1568).

O altă mărturie istorică este Cronica Ţării Româneşti, redactată la mijlocul secolului al XVII- lea pe baza unor însemnări mai vechi, care afirmă și ea că Mircea Ciobanul ar fi făcut „biserica cea domnească din Bucureşti”, unde a fost îngropat la 21 septembrie 1569, dată acceptată în general pentru terminarea construcției celui mai vechi locaș de cult din Bucureşti.

În secolul al XVI-lea, biserica era acoperită cu țigle smălțuite, de culoare verde-închis. În această vreme Biserica Domnească era cea mai importantă construcție religioasă din Capitală.

Bijuterie a artei vechi românești

Istoria bisericii se împleteşte cu cea a Curţii Domneşti din Bucureşti. După aproape patru decenii de la construirea Bisericii Domneşti, locaşul de cult a trecut printr-o grea încercare în timpul domniei lui Mihai Viteazul, când oştile lui Sinan Paşa au pârjolit Bucureştiul.

În decursul vremii, locaşul de cult a fost locul de desfăşurare a multor ceremonii impresionante, în primul rând cea a ungerii domnilor Țării Românești care-și aveau reședința în casele domnești din apropiere și a jurământului de credință depus aici de boieri.

Subliniind importanța deosebită a bisericii pentru istoria Țării Românești, istoricii Panait I. Panait și D. Almaș arată că „mulți dintre domnii țării, până la Gheorghe Bibescu, au primit ungerea în scaunul bătrânilor Basarabi în acest locaș. Fiind biserica principală a Curții, aici erau primiți marii prelați ai Ortodoxiei răsăritene, unii din solii popoarelor și statelor vecine”.

Lucrări şi transformări

În decursul istoriei sale de 460 de ani biserica a suferit o serie de transformări. Cele mai importante sunt din timpul domniei lui Ștefan Cantacuzino (1714-1716). El a făcut frumosul portal de la intrare, care a înlocuit o ușă mai strâmtă, a adăugat în interior unele icoane și „podoabe”, adică o nouă pictură, și a împodobit locașul în exterior. Meșterii domnului au demolat peretele masiv care despărțea până atunci naosul de pronaosul bisericii, înlocuindu-l cu trei arcade ce se sprijineau pe coloane de piatră.

În același secol al XVIII-lea biserica a suferit și alte modificări. Dintr-un document din 20 octombrie 1758 rezultă că domnitorul fanariot Constantin Mavrocordat mărise mult locașul, adăugându-i „două paraclise alăturea cu biserica cea mare”. Urmele zidurilor fostelor paraclise se văd și astăzi în curtea bisericii, sub forma unor pavaje lângă temelii; se mai văd, de asemenea, locurile pe unde ele comunicau cu biserica.

După desființarea reședinței domnești și mutarea ei în 1775 la noua curte, în Dealul Spirii, în timpul domniei lui Alexandru Ipsilanti, Biserica Domnească a rămas singura clădire din complexul impresionant de construcții de la Curtea Veche care va mai dăinui, deși va trece prin încercări grele.

După incendiul din 23 martie 1847, care nu a cauzat însă prea multe stricăciuni bisericii, eclesiarhul acesteia, arhimandritul Visarion, a început reparațiile locaşului de cult. Lucrările s-au desfăşurat după proiectul întocmit de arhitectul Iuncăr Belz şi executate de polcovnicul Banov. Ele au fost întrerupte în timpul revoluției din 1848, fiind reluate în 1849, după devizul întocmit de arhitectul I. Schlatter.

Lucrările executate după incendiul din 1847 au schimbat aspectul exterior al monumentului, care a devenit neo-gotic, stil la modă în acea vreme, promovat de arhitecții germani sau austrieci. Întrucât fresca din 1715 era în bună parte distrusă de incendiu, s-a hotărât pictarea din nou a bisericii, operație pentru care a fost angajat profesorul C. Lecca. Catapeteasma a fost realizată tot atunci de către sculptorul Babic. În urma acestor lucrări, la 22 martie 1852 a avut loc târnosirea locaşului de cult.

După incendiul din 1847, când a ars Biserica „Sfântul Anton”- Puşcărie, din imediata apropiere a Bisericii Domneşti, locaşul de cult de la Curtea Veche a primit ca al doilea ocrotitor pe Sfântul Antonie cel mare, folosindu-se de atunci prescurtarea numelui marelui avă egiptean, Sfântul Anton. Din acea perioadă, în Biserica Domnească se află o icoană a Sfântului cuvios Antonie cel mare, care este făcătoare de minuni.

În anul 1914 a început restaurarea bisericii de arhitectul Gh. Lupu. Lucrările de restaurare au fost întrerupte din cauza primului război mondial. O nouă

restaurare a fost executată în anii 1928- 1935 de arhitectul Horia Teodora, care a redat monumentului aproape în totalitate înfățișarea și strălucirea de la început.

După cutremurul din 1977, biserica a fost reparată din nou; s-au consolidat turla și clopotnița, s-a reînnoit în parte portalul, s-au schimbat treptele de la intrare și a fost restaurată pictura. Lucrările au fost finalizate la sfârșitul anului 1982, iar sfinţirea s-a făcut la 17 ianuarie 1983.

Paraclis Patriarhal din 2008

În anul 2006 a fost schimbată piatra Sfintei Mese și s-a executat ușa exterioară la Sfântul Altar, iar în 2007 a fost refăcută pictura.

Catapeteasma a fost restaurată în anul 2008. Din acest an biserica este Paraclis Patriarhal. În anul 2009 locașul de cult a fost dotat cu mobilier nou și s-a realizat muzeul parohial, care a fost sfințit de prea fericitul Părinte Daniel, patriarhul României, în data de 2 februarie 2010. Acesta este primul muzeu parohial din București.

În cursul anului 2010 și începutul lui 2011 s-a realizat lucrarea de refacere exterioară a bisericii. Tot în anul 2011 au început ample lucrări de consolidare și refacere a clopotniței, a anexelor ei, dar și a muzeului parohial. Lucrările la muzeul parohial s-au încheiat în 2012, iar celelalte în anul 2016.

Slujba de sfințire a bisericii după restaurare a fost săvârșită la 16 iunie 2013 de preafericitul Părinte patriarh Daniel, alături de care a slujit și prea sfințitul Părinte episcop vicar Varsanufie prahoveanul.

Duminică, 7 decembrie 2014, prea fericitul Părinte patriarh Daniel a sfinţit noile clopote ale bisericii, realizate în atelierele celebrei turnătorii Grassmayr, din Tirol, Austria.

Marţi, 17 ianuarie 2017, de hramul bisericii, patriarhul României a sfinţit lucrările efectuate la noul magazin bisericesc amenajat în apropierea locaşului de cult.

Unul dintre cele mai importante evenimente din istoria Bisericii Domneşti de la Curtea Veche este aducerea moaştelor Sfântului cuvios Antonie cel mare. Marţi, 4 iulie 2017, sfintele moaște au fost aduse aici din biserica Saint-Antoine-l’Abbaye, de lângă orașul francez Grenoble.

Lucrările de la Biserica Domnească Curtea Veche din ultimul deceniu s-au făcut cu binecuvântarea şi purtarea de grijă a prea fericitului Părinte patriarh Daniel, cu osteneala părintelui paroh Gheorghe Zaharia.

De 460 de ani, în centrul vechi al Capitalei, Biserica Domnească este un reper al spiritualităţii, culturii şi istoriei noastre, o candelă a credinţei ortodoxe, un loc de rugăciune şi ajutor în necazuri şi nevoi, un reazem pentru orice suflet în căutarea alinării duhovniceşti.

Arhimandrit Mihail Stanciu - Mărturiile icoanei Bunavestirii

Introducere

*„**Pentru Hristos sau pentru taina lui Hristos au primit toate veacurile şi cele aflătoare înlăuntrul veacurilor începutul existenţei. Căci încă dinainte de veacuri a fost cugetată şi rânduită unirea mărginitului şi a nemărginitului, a măsuratului şi a nemăsuratului, a Creatorului şi a creaturii, a stabilităţii şi a mişcării. Iar această taină s-a arătat în Hristos, Care S-a arătat în zilele mai de pe urmă, aducând prin ea împlinirea hotărârii de mai înainte a lui Dumnezeu.**”* (***Sfântul Maxim Mărturisitorul***, *Răspunsul 60 către Talasie*)

Venirea lui Dumnezeu în lume şi între oameni prin Întruparea Fiului Său este chipul cel mai înalt al iubirii Preasfintei Treimi faţă de neamul omenesc. Dar şi omenirea a înaintat spre această unire cu Dumnezeu printr-o îndelungată pregătire sfinţitoare.

Multe veacuri au trecut în această progresivă purificare de toate căderile în păcat pentru ca umanitatea să rodească o făptură, a cărei voinţă să se unească în chip desăvârşit cu voia dumnezeiască în vederea realizării mântuirii, o fiinţă vrednică de a fi sălaş al Celui Preaînalt. Lanţul generaţiilor prezentat în Evanghelia după Luca (3, 23-38) reprezintă şi continuitatea nădejdii mântuirii şi a apropierii succesive de Dumnezeu a omenirii prin strămoşii după trup ai lui Hristos.

Maria, prunca de trei ani, rodul rugăciunii şi răbdării părinţilor ei înaintaţi în vârstă şi în sfinţenie – Drepţii Ioachim şi Ana, a fost oferită lui Dumnezeu cu toată inima şi mulţumirea pentru a sluji la templul Lui din Ierusalim. ***Prin vieţuirea ei sfântă, prin frumuseţea virtuţilor care îi împodobeau sufletul şi trupul, Curata Fecioară a agonisit în chip deplin harul lui Dumnezeu.*** Iar după 12 ani, *„la plinirea vremii”* Sfântul Arhanghel Gavriil a fost trimis de la Dumnezeu să-i aducă închinăciunea şi cea mai binecuvântată, îmbucurătoare şi dorită vestire din câte a primit vreodată neamul omenesc – Întruparea Fiului lui Dumnezeu: ***„Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine.”*** (Luca 1, 28).

Arhanghelul Gavriil îi vesteşte „taina cea din veac ascunsă”, şi necuprinsă de vreo cugetare omenească sau îngerească. Iar răspunsul Preasfintei Fecioarei Maria *„**Fie mie după cuvântul tău**.”* (Luca 1, 38) face roditoare Buna Vestire a îngerului *„**Şi Cuvântul S-a făcut trup**”*(Ioan 1, 14). Preacurata Fecioară se oferă pe ea însăşi nu doar cu trupul ci şi cu mintea, voinţa şi toate cele care dau măsura omului întreg, deplin, astfel încât rolul ei în iconomia Întrupării este unul activ şi lucrător.

Aşadar, ***minunea Întrupării Fiului lui Dumnezeu este lucrarea comună a tuturor Persoanelor Preasfintei Treimi şi a Fecioarei Maria, astfel că Tatăl o umbreşte cu puterea Sa, Duhul pogoară peste ea, iar Fiul vine în trup omenesc prin voinţa şi credinţa Preacuratei Fecioare.***

Bunavestire

Bunavestire – în limba greacă *Evanghelismos*, în limba slavonă *Blagoveştenie* – a Întrupării Fiului lui Dumnezeu a fost sărbătorită la 25 martie încă din prima jumătate a secolului al V-lea, odată cu generalizarea prăznuirii Naşterii Domnului la 25 decembrie. Deşi această precizare calendaristică nu a fost iniţial respectată în unele comunităţi locale şi pentru că situează în perioada Postului Mare un praznic în care creştinii îşi manifestă bucuria venirii în lume a Mântuitorului, la Sinodul Quinisext (II Trullan) din anul 692, Biserica a clarificat toate problemele de ordin liturgic. De atunci, Bunavestire este sărbatorită în fiecare an în perioada Postului Mare, fiind una dintre sărbătorile pentru care Biserica a rânduit dezlegare la peşte, în orice zi ar cădea aceasta.

Reprezentarea iconografică a Bunei Vestiri

Temeiuri scripturistice şi liturgice

„Iar în a şasea lună a fost trimis îngerul Gavriil de la Dumnezeu, într-o cetate din Galileea, al cărei nume era Nazaret, către o fecioară logodită cu un

bărbat care se chema Iosif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria. Şi intrând îngerul la ea, a zis: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei. Iar ea, văzându-l, s-a tulburat de cuvântul lui şi cugeta în sine: Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta? Şi îngerul i-a zis: Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu. Şi iată vei lua în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus. Acesta va fi mare şi Fiul Celui Preaînalt Se va chema şi Domnul Dumnezeu Îi va da Lui tronul lui David, părintele Său. Şi va împărăţi peste casa lui Iacov în veci şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit. Şi a zis Maria către înger: Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat? Şi răspunzând, îngerul i-a zis: Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema. Şi iată Elisabeta, rudenia ta, a zămislit şi ea fiu la bătrâneţea ei şi aceasta este a şasea lună pentru ea, cea numită stearpă. Că la Dumnezeu nimic nu este cu neputinţă. Şi a zis Maria: Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău! Şi îngerul a plecat de la ea." (Luca 1, 26-38)

Iconografia Bunei Vestiri se sprijină atât pe relatarea evanghelică propriu-zisă, purtând şi influenţa unor scrieri apocrife, precum Protoevanghelia lui Iacob şi cea a lui Pseudo-Matei (redactate la sfârşitul secolului al III-lea), cât şi pe interpretarea ei imnografică.

Strofele Acatistului şi Cântările de la Vecernia şi de la Utrenia Praznicului Bunei Vestiri sunt organizate sub forma unui dialog între Înger şi Fecioară marcat de tensiunea spirituală a alegerii care avea să aducă mântuirea omenirii.

De obicei, în reprezentările iconografice ale Bunei Vestiri se pune accentul pe unul din cele trei momente ale evenimentului:
- închinarea şi vestirea îngerului,
- temerile, mirarea şi reticenţa iniţială a Fecioarei Maria,
- consimţământul ei final.

- ***„Trimis a fost din cer Gavriil arhanghelul, să binevestească Fecioarei zămislirea şi cugeta întru sine, de minune spăimântându-se: Cum Cel ce este necuprins întru cele de sus, din Fecioară va să Se nască? Cel ce are scaun cerul şi aşternutul picioarelor pământul, în pântece de fecioară încape. Spre care cei cu câte şase aripi şi cei cu ochi mulţi a privi nu pot, Acela numai prin cuvânt a Se întrupa dintr-însa a binevoit! Al lui Dumnezeu este cuvântul acesta."*** (Stihiră la Vecernia mare a Bunei Vestiri, glas 6)
- ***„În cetatea Nazaret venind Gavriil, ţie cetăţii Împăratului Hristos celei însufleţite s-a închinat, strigând către tine: Bucură-te, binecuvântată, de Dumnezeu dăruită!"*** (Stihira a III-a de la Vecernia mică)
- ***„Ce este chipul tău cel de foc? Lui Gavriil cea curată cu mirare a zis. Care este a ta dregătorie şi putere a cuvintelor"***
- ***„Strămoaşa mea, primind povaţa şarpelui, a fost îndepărtată de la desfătarea dumnezeiască. Pentru aceasta şi eu mă tem de închinarea ta cea neobişnuită, fiindu-mi frică de alunecare."*** (Utrenie, Cântarea 3, 4)
- ***„Nu te mira de chipul meu cel străin, nici te spăimânta, că Arhanghel sunt. Şarpele a amăgit pe Eva oarecând; iar eu acum vestesc ţie bucurie. Rămâne-vei întreagă şi vei naşte pe Domnul, pe Fiul Celui Preaînalt, Preacurată."*** („Şi acum…" de la Litie, glas 2)
- ***„Fără bărbat sunt şi cum voi naşte Fiu? Naştere fără sămânţă cine a văzut?"*** (Utrenie, Sedealna a III-a după Polieleu)
- ***„Cel ce de toate este necuprins şi de toate nevăzut, cum putea Acesta să Se sălăşluiască în pântecele unei Fecioare, pe care Însuşi l-a zidit."*** (Utrenie, Cântarea 5, 4)
- ***„Cuvintele pe care mi le grăieşti, curată, a strigat iarăşi îngerul, sunt obişnuite naşterii oamenilor muritori. Iar eu îţi vestesc pe Dumnezeu Cel adevărat, Care Se va întrupa din tine mai presus de cuvânt şi de înţelegere, precum Însuşi ştie."*** (Cântarea 8, 5)
- ***„Cauţi să ştii de la mine Fecioară chipul zămislirii tale. Dar acesta este de nespus. Ci Duhul Sfânt cu putere Lucrătoare, umbrindu-te pe tine, îl va săvârşi."*** (Cântarea 3, 3)
- ***„Dumnezeu unde voieşte se biruieşte rânduiala firii, zis-a cel fără de trup şi se lucrează cele ce sunt mai presus de om. Crede cuvintelor mele celor adevărate, ceea ce eşti cu totul sfântă şi fără prihană."*** (Vecernia mare, Stihira a III-a).
- ***„Te arăţi mie grăitor de adevăr, zis-a Fecioara. Căci vestitor de bucurie de obşte ai venit; încă sufletul mi-am curăţat cu Duhul, după cuvântul tău să-mi fie mie, să se sălăşluiască în mine Dumnezeu(…)."*** (Stihira a IV-a)

Compoziţia icoanei

- Bolta cerească
- Raza

- Clădiri
  - Templul din Ierusalim
  - Tronul cu baldachin
  - Vălul roşu

- Sfântul Arhanghel Gavriil
  - Fecioara Maria

- Cutiuţa de lucru a Fecioarei

Persoane, sensuri şi simboluri ziditoare în icoana Bunei Vestiri

- **Bolta cerească, Raza**

În partea superioară a icoanei, la mijloc, se află un semicerc delimitat cromatic în tonuri de gri-albăstrui, în degradé, reprezentare iconografică tradiţională a bolţii cereşti şi, totodată, a Sfintei Treimi, de unde izvorăşte o rază de lumină, simbol discret al harului Duhului Sfânt, care se îndreaptă spre capul Maicii Domnului.

Uneori în cadrul acestei raze, este reprezentat un cerc în care este redată silueta unui porumbel, ca marcă generică a Duhului Sfânt. Însă Duhul Sfânt, nevăzut în Fiinţa şi în Ipostasul Său, Se arată numai prin lucrările Sale în diferite chipuri: la Botez sub chipul porumbelului, la Schimbarea la Faţă „ca un nor”, la

Cincizecime sub forma limbilor de foc. Porumbelul este, aşadar, doar unul din chipurile sub care Duhul Sfânt S-a arătat, şi numai într-un anumit moment al iconomiei divine, anume Botezului Domnului. Nu este specificat în relatarea evanghelică, chipul sub care Duhul Sfânt Se manifestă în momentul Bunei Vestiri, de aceea includerea în compoziţie a porumbelului este nejustificată şi forţată din punct de vedere teologic.

- **Arhanghelul Gavriil**

Numele de Gavriil provine din ebraică însemnând „Dumnezeu este puternic”. În Proloagele de la Ohrida mai este tâlcuit şi ca „Omul-Dumnezeu”, sugestie a naturilor divină şi umană ale Celui care avea să Se nască din Preacurata Fecioară. Arhanghelul poartă tunică şi himation. Veşmintele sale par uşoare, aeriene, potrivite firii sale netrupeşti.

El se reprezintă venind din partea stângă într-o mişcare dinamică, fiind reprezentat ca şi cum tocmai ar fi coborât din cer, nu s-ar fi oprit încă din zbor, deşi stă pe pământ.

Picioarele sale sunt redate într-o fandare, într-o păşire enormă, menită să sugereze spontaneitatea pătrunderii sale în încăperea în care se afla Fecioara şi natura intempestivă a mesajului divin. Uneori o aripă este ridicată se află încă în cer, tot un simbol al mesagerului netrupesc.

Acesta s-a transmis şi în slujbă, când diaconul (corespondent pământesc al îngerului, după tâlcuirea Sfântului Ioan Gură de Aur) repetă simbolic acest gest, ridicându-şi orarul cu mâna dreaptă, de fiecare dată când îi cheamă pe credincioşi la rugăciune. Dar, în vreme ce la Buna Vestire, zborul îngerului este din cer spre pământ, în slujba dumnezeiască, diaconul îi invită pe credincioşi să se înalţe împreună cu el în rugăciune.

În mâna stângă ţine un toiag, simbol al autorităţii dumnezeieşti în timp ce mâna dreaptă, cu o mişcare puternică se întinde către Fecioara Maria, binecuvântându-o. Gestul este şi reprezentarea iconografică a mesajului transmis.

Înfăţişarea lui este aceea a unui slujitor plin de râvnă, credincios în împlinirea misiunii pe care i-a încredinţat-o Stăpânul său.

Privirea ochilor săi mari şi gestul mâinii, reţinut şi respectuos, sunt îndreptate către Fecioara Maria. Expresia chipului este solemnă, bărbătească, dar smerită.

Înclinarea capului îngerului, pe de o parte arată faptul că el nu vorbeşte de la sine, ci este vestitorul voii lui Dumnezeu, iar pe de altă parte indică statutul celei care prin al său răspuns avea să devină ***„mai cinstită decât heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât serafimii”.***

- **Maica Domnului**

Este reprezentată, fie aşezată, evidenţiind superioritatea ei asupra îngerului, fie stând în picioare, „parcă aşteptând porunca împăratului”, în faţa unui tron cu baldachin.

Veşmintele sale lungi îi lasă doar faţa, gâtul şi mâinile descoperite. Maforionul de culoare roşie simbolizează natura umană, pământescul, materia, în timp ce

tunica albastră trimite simbolic către natura divină a Celui pe Care-L va primi şi purta în pântece. Pe fruntea şi umerii veşmântului Fecioarei se găsesc cele trei stele cu opt colţuri, simbolizând pururea fecioria Maicii Domnului (înainte, în timpul şi după Naşterea Domnului).

Îşi pleacă uşor capul către arhanghel într-o mişcare plină de graţie şi smerenie, însă chipul şi atitudinea ei exprimă, totodată mirare şi prudenţă. Fecioara Maria este reticentă şi nu primeşte deîndată minunata vestire din lumea cerească, ci pomeneşte numaidecît legea naturală: *„**Cum va fi mie aceasta de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?**”* Icoana redă acest aspect prin gestul mâinii ei, pe care o ţine în dreapta pieptului, cu palma întoarsă înafară, semn al uimirii şi al neacceptării.

Ea îşi îndreaptă mâna spre arhanghel, cerându-i răspuns la îndoielile care o asaltează, dar în acelaşi timp, plecându-şi capul, îşi exprimă supunerea şi consimţirea.

Prin aceasta se indică faptul că acceptarea Preacuratei Fecioare Maria nu este o consimţire pasivă, o resemnare, ci o supunere activă a sa faţă de voia lui Dumnezeu, o participare voluntară şi liberă a Maicii Domnului şi, prin persoana ei, a tuturor făpturilor la lucrarea mântuirii.

În mâna stângă ţine un fus ori, mai rar, un sul sau o batistă. Potrivit Tradiţiei ea ţesea din lână stacojie perdeaua Templului.

- **Templul şi baldachinul**

Planul secund al icoanei sugerează prin câteva clădiri, oraşul Ierusalim, însă principala arhitectură a reprezentării semnifică ori casa în care locuia Fecioara la vremea vestirii Arhanghelului, ori simbolul Templului sau al Cortului sfânt, pentru că Maica Domnului avea să devină *„templu al Dumnezeului cel viu”*, iar

stâlpul atât de proeminent al baldachinului în care şade trimite simbolic către *„stâlpul şi temelia adevărului”* care este Biserica.

- **Vălul roşu**

Raza Sfântului Duh străbate, înainte de a ajunge deasupra creştetului Fecioarei, un văl roşu, purpuriu, care atârnă peste baldachinul tronului în care şade Fecioara. Departe de a însemna doar un acoperământ de felul celor care protejau de căldură locuinţele în vremea aceea, rostul acestui văl primeşte un înţeles aparte în contextul acestui eveniment. Este, de fapt acoperământul, adăpostul trupesc, pe care Fecioara Maria îl oferă Fiului lui Dumnezeu, ***după cum spune Sfântului Andrei Criteanul în Canonul cel Mare: „Ca din porfiră s-a ţesut trupul lui Emmanuel înlăuntru în pântecele tău, Preacurată, ceea ce eşti porfiră înţelegătoare.”.***

Astfel, ţeserea purpurii pentru perdeaua templului din Ierusalim prefigurează şi indică urzirea lăuntrică a trupului lui Hristos ce se săvârşea în pântecele Fecioarei, prin lucrarea Duhului Sfânt, din momentul consimţirii acesteia, ea însăşi devenind prin aceasta templul viu şi lăcaşul de sălăşluire a Domnului Întrupat. Purpura simbolizează carnea, trupul omenesc pe care îl va lua Hristos din Fecioară. De aceea, purpura deţine un simbolism aparte în lumea bizantină. Împărătesele dădeau naştere pruncilor în camera purpurie a palatului, motiv pentru care aceştia erau numiţi „porfirogeneţi”.

- **Cutiuţa de lucru**

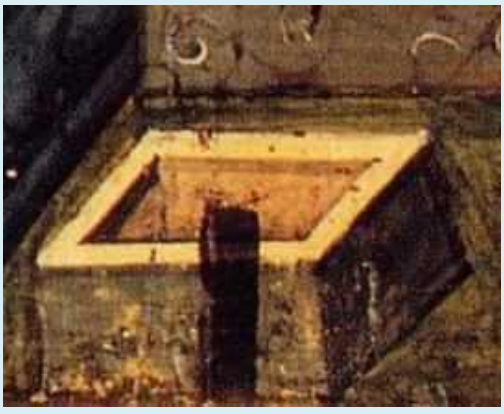

La poalele scenei, pe pragul icoanei este strecurată un fel de cutie care nu este altceva decât cutia de lucru a Maicii Domnului. Prezenţa acestui obiect modest al universului casnic sugerează hărnicia sau, mai bine zis,trezvia lucrătoare a Preacuratei prin care se explică atitudinea duhovnicească a sa, în momentul întâlnirii cu Arhanghelul.

În toată asceza creştină a Părinţilor pustiei, rucodelia sau lucrul mâinilor are o deosebită importanţă prin faptul că întreţine starea de veghe, sporind virtutea trezviei care ascute discernământul duhovnicesc.

Inovaţii apusene ale reprezentării Bunei Vestiri

Scena se petrece în interior, fie că este vorba de un templu somptuos, fie de o încăpere obişnuită. Spaţiul, atunci când nu este înecat de revărsarea norilor şi a luminii, abundă în detaliile elementelor care îl compun. Preocuparea pentru redarea spaţialităţii, prin efectele covârşitoare de perspectivă şi clarobscur, elaborarea excesivă a planului secund şi a accesoriilor nesemnificative, devin subiectul principal al reprezentării transformând evenimentul într-o banală întâmplare. Întreaga vestire se întâmplă în coordonatele acestei lumi în care personajele sunt captive ca şi cum imanentul absoarbe, înghite, transcendentul.

Nimbul circular, simbol iconografic al sfinţeniei persoanelor, devine în pictura occidentală un element aproape material care se supune legilor perspectivei sau devine din ce în ce mai transparent, până la dispariţie, supranaturalul fiind sugerat prin diverse efecte luminoase, dar supuse şi ele legilor fizice ale lumii pământeşti.

Registrul superior este marcat de imaginea cerurilor deschise din a cărei nori putem zări, uneori, figura unui **bătrânel** (închipuind pe Dumnezeu – Tatăl) slobozind din mâini un **porumbel** (simbol permanentizat al Duhului Sfânt) care, ghidat de o rază de lumină, se îndreaptă vertiginos către creştetul Mariei. În unele reprezentări el este însoţit de un prunc miniatural purtând o cruce în spate – sugestie bizară a Întrupării – ceea ce nu face decât să sporească confuzia.

Norii sunt, deasemenea, populaţi de **prunci** (sau capete de prunci) înaripaţi urmărind cu interes evenimentul terestru sau presărând flori peste Fecioara Maria. Lumea fiinţelor angelice este supusă aici determinărilor temporale ale unei creşteri, dezvoltări şi maturizări specific umane, prin introducerea diferenţei de vârstă între aceşti prunci şi tânărul arhanghel. Potrivit învăţăturii ortodoxe, îngerii lui Dumnezeu, fiinţe inteligibile înaintate în cunoaşterea tainelor dumnezeieşti, nu pot fi reprezentaţi ca făpturi imature. Să ne amintim că iconografia ortodoxă îl înfăţişează chiar pe pruncul Hristos sub chipul unui om matur, sugerând prin aceasta desăvîrşirea Sa duhovnicească.

Arhanghelul Gavriil este înfăţişat în majoritatea cazurilor în ipostaza unui tânăr arătos, adeseori cam feminizat, fie îmbrăcat în veşmintele somptuoase ale vremii (artistului), fie pe jumătate dezbrăcat şi având aripi cu înfăţişari dintre cele mai bizare, imitând aripile unor specii de fluturi sau penajul păsărilor (gâscă, păun sau papagal). El poartă în mână, cel mai adesea, în locul sceptrului, un **crin alb**, ce se vrea un simbol al purităţii Fecioarei Maria. Însă, absenţa sceptrului, diminuează rolul său esenţial în cadrul acestui eveniment, cel de mesager divin. Atitudinea sa este adesea curtenitoare, îngenuncherea teatrală în faţa Mariei lăsând dubii în privinţa caracterului extramundan al mesajului transmis.

Fecioara Maria este reprezentată ca o tânără frumoasă (după moda vremii) având în general, capul descoperit, cu buclele blonde răsfirate pe umeri. Ea ţine în mână o carte cu care este surprinsă de înger în momentul lecturii (aluzie la o tradiţie conform căreia în momentul Bunei Vestiri ea tocmai citea proorocia lui Isaia despre Întruparea lui Hristos), ipostază, se pare, mai îndrăgită occidentalilor decât cea a rucodeliei exprimată în icoana ortodoxă.

Fecioria Mariei apare mai mult ca virtute firească, simbolul unei flori trecătoare neavând puterea de a sugera virtutea în perspectiva eternităţii. Acest „model ideal" de feminitate în care se împletesc emanciparea intelectuală, frumuseţea şi curăţia sufletească şi trupească, nu reuşeşte, totuşi să surprindă în esenţă, măreţia şi nobleţea fără seamăn a Maicii lui Dumnezeu, cea Pururea Fecioară. Ea nu apare ca „Eva cea nouă" prin care piere blestemul păcatului strămoşesc, ci se arată ca o tânără Evă cu vădite calităţi fizice şi spirituale la vederea căreia putem nutri sentimente de admiraţie dar care nu ne angajează neapărat într-un act de închinare şi rugă smerită.

Frământarea şi temerile, atitudinea de discernământ duhovnicesc la vederea îngerului, sunt străine Fecioarei din tabloul religios apusean, ea primind arătarea parcă fără să-şi exprime întrebările consemnate de Evanghelii. De cele mai multe ori, flatată de gestul arhanghelului, ea nu pare a pune la îndoiala originea arătării îngereşti. Atitudinea ei sugerează la extrem, fie respingerea totală, fie

supunerea pasivă la voinţa divină care ia mai mult chipul unei porunci, nu a unei propuneri ce implică acordul omului, respectându-i libertatea. În reprezentarea religioasă catolică, lipsa de hotărâre şi supuşenia Mariei nu exprimă puterea şi determinarea celei care, prin cuvântul ei, L-a adus pe Dumnezeu pe pământ.

***

Minunea Întrupării mai presus de fire a Fiului lui Dumnezeu reprezintă începutul restaurării creaţiei din blestemul şi din moartea păcatului. Ea este prima minune a Mântuitorului Hristos, şi izvorul de înţelegeri duhovniceşti ale Proniei lui Dumnezeu faţă de noi, oamenii. ***Sensul fundamental al evenimentului Întrupării Mântuitorului este sinergia (conlucrarea) lui Dumnezeu şi a făpturii Sale pentru mântuire***, convergenţa între voia lui Dumnezeu şi mişcarea curată (de orice păcat) a firii omeneşti. ***Din clipa lui „Fie mie după cuvântul tău." firea divină şi firea umană s-au unit ipostatic în Persoana lui Iisus Hristos, iar Preacurata Fecioară Maria fost curăţită de păcatul strămoşesc şi personal, şi a devenit Maica Domnului, Născătoare de Dumnezeu.***

Lumina înţelegătoare a Praznicului Bunei Vestiri ne arată că această zi s-ar cuveni a fi numită drept adevărata zi a Femeii, iar icoana ei s-ar cuveni să se impună conştiinţei creştine ca supremă reprezentare a fecioriei, a feminităţii şi a maternităţii împlinite deplin în Maica Domnului.

Konstantine Kavarnos – Bunavestire în iconografia ortodoxă

În fiecare an, pe data de 25 martie, creştinii ortodocşi prăznuiesc Bunavestire, una din cele mai mari sărbători ale Bisericii. Icoana care înfăţişează acest eveniment ocupă un loc vizibil în pictura murală a naosului.

În bisericile mai vechi, cum sunt biserica Hosios Lukas, din Boeţia şi Daphni, de lângă Atena - ambele din secolul al XI-lea - Bunavestire este zugrăvită într-una din trompele de colţ de sub cupola centrală (în nord-est).

În bisericile de dată mai târzie, în care cupola centrală se sprijină pe coloane, Bunavestire este pictată pe suprafaţa peretelui de deasupra coloanelor dinspre răsărit: Sfântul Arhanghel Gavriil deasupra coloanei din nord-est şi Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu deasupra coloanei din sud-est. Când nu există astfel de coloane, ca în basilicile fără cupolă, Bunavestire esle zugrăvită în acelaşi mod pe peretele vertical de deasupra iconostasului.

Icoana Bunei Vestiri se bazează pe istorisirea evanghelică, preluată de iconografia Bisericii Ortodoxe. În primul capitol al Evangheliei după Luca citim următoarele: ***"Iar în a şasea lună a fost trimis îngerul Gavriil de la Dumnezeu, într-o cetate din Galileea, al cărei nume era Nazaret, către o fecioară logodită cu un bărbat care se chema Iosif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria. Şi intrând îngerul la ea, a zis: "Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei".***

Iar ea, văzându-l, s-a tulburat de cuvântul lui şi cugeta în sine: "Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta ?" Şi îngerul i-a zis: "Nu te teme Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu. Şi iată vei lua în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus. Acesta va fi mare şi Numele Celui Preaînalt se va chema şi Domnul Dumnezeu Îi va da Lui tronul lui David, părintele Său. Şi va împărăţi peste casa lui Iacov în veci şi Împărăţia Lui nu va avea sfârşit ". Şi a zis Maria către înger: "Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?" Şi răspunzând, îngerul i-a zis: "Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema. Şi iată Elisabeta, rudenia ta, a zămislit şi ea fiu la bătrâneţea ei şi aceasta este a şasea lună pentru ea, cea numită stearpă. Că la Dumnezeu nimic nu este cu neputinţă". Şi a zis Maria: "Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău !" Şi îngerul a plecat de la ea" (Lc. 1,26-38).

În iconografia ortodoxă tradiţională, Bunavestire apare descrisă astfel:

În partea stângă a compoziţiei se află Arhanghelul Gavriil, cu mâna dreaptă întinsă, binecuvântând-o pe Prea Sfânta Fecioară Maria, care se află în partea opusă, iar în mâna stângă ţine un toiag, simbol al autorităţii mesagerului lui Dumnezeu. (***În unele icoane greceşti moderne, în loc de toiag ţine un crin în mâna stângă.*** Aceasta este o inovaţie apuseană sentimentalistă, care a fost adoptată de iconarii ortodocşi moderniști.) Gavriil poartă tunică şi himation. Este înfăţişat ca şi cum ar alerga, cu un picior înainte, cu genunchiul îndoit sub veşminte. Expresia chipului este solemnă, bărbătească, dar smerită. Uneori, o aripă se află încă în aer, cealaltă, lăsată în jos.

Fecioara Maria stă în picioare în fata unui scaun înalt, alteori aşezată pe el. Poartă veşminte lungi care îi lasă doar fata descoperită, gâtul şi mâinile. Chipul şi atitudinea ei exprimă modestie, prudentă şi smerenie. Stă cu capul înclinat în directia îngerului. Cu mâna dreaptă face un gest de consimtire, în timp ce cu stânga tine un fus sau o batistă. Privirea, atitudinea şi gestul ei exprimă cuvintele reproduse mai sus din Evanghelia după Luca: ***"Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău".***

În fundal sunt clădiri a căror formă elegantă sporeşte frumuseţea compoziţiei. Deasupra lor, la mijlocul icoanei sau în apropiere, se află o reprezentare a bolţii cereşti sub formă de semicerc, de unde izvorăşte o rază de lumină. **Lumina simbolizează harul Prea Sfântului Duh.** Ea se opreşte la aureola Sfintei Fecioare sau lângă aureolă. Uneori se mai adaugă şi alte elemente, dacă spaţiul permite - de exemplu, o masă lângă Maica Domnului, pe care se află Vechiul Testament şi o vază cu flori. Aceasta din urmă simbolizează fecioria ei.

În troparul care se cântă pe 25 martie, semnificaţia sărbătorii se rezumă elocvent: ***"Astăzi este începutul mântuirii noastre şi arătarea tainei celei din veac: Fiul lui Dumnezeu, Fiul Fecioarei se face, şi Gavriil darul bine-l vesteşte! Pentru aceasta şi noi împreună cu dânsul Născătoarei de Dumnezeu să-i strigăm: Bucură-te cea plină de har, Domnul este cu tine."*** (Tropar, glas 4)

Bunavestire sau Blagoveştenia

În tradiţia populară, ***Bunavestire se mai numeşte şi Blagoveştenie***, cuvânt de origine slavă, care ***desemnează momentul în care natura revine la viaţă***, ziua în care se dezmorţeşte pământul şi iarba începe să crească. După cum spune şi Antoaneta Olteanu în lucrarea „Calendarele poporului român“, Bunavestire este ziua păsărilor. În această zi se poate ara, dar nu şi semăna, pentru că păsările pot mânca rodul de pe spice.

Sărbătoarea, situată în imediata apropiere a echinocţiului de primăvară, când sosesc rândunelele şi începe cucul să cânte, este numită în calendarul popular şi Ziua Cucului sau Blagoveştenie. ***În ziua de Bunavestire se dezleagă limba tuturor păsărilor, dar mai ales cea a cucului, care pe parcursul iernii ar fi fost uliu, iar în această zi devine din nou cuc. Acesta cântă până la Sânziene sau până la Sfântul Petru când, din cauză că se îneacă cu cireşe, nu mai poate cânta şi se transformă din nou în uliu.***

Bunavestire (25 martie) avea în unele zone şi o altă semnificaţie pe lângă cea religioasă. Acum cântă pentru prima dată cucul, vestitorul unor lucruri importante în viaţa omului. Când o persoană îl auzea pentru prima oară cântând, trebuia să numere de câte ori cânta pentru a şti câţi ani mai are de trăit.

Ziua de Bunavestire are şi un caracter puternic oracular. Dacă în ziua aceasta este vreme frumoasă, anul va fi bun, iar dacă până la amiază va ploua, iar apoi va fi frumos, anul va avea o toamnă lungă. Bunavestire este şi un apărător de rele.

„Se obişnuia ca femeile în vârstă să îi afume pe toţi cei ai casei. Femeia lua o cârpă şi, aprinzând-o, afuma gospodăria şi membrii familiei pentru a fi feriţi de muşcătura şarpelui. Tradiţia mai este păstrată în zona noastră, nu numai la ţară, ci şi la oraş.

În această zi, se făceau multe ritualuri de purificare a casei, de alungare a insectelor dăunătoare din livezi prin afumarea cu tămâie. Se aprindeau focuri în grădini şi se scoteau din lăzi straiele şi ţesăturile la aerisit.

Fertilitatea în noul an era invocată prin stropitul prunilor cu ţuică şi altoitul pomilor fructiferi (Banat, Transilvania).

Pretutindeni, ziua era favorabilă pentru „aflarea norocului" şi a rodului pomilor fructiferi, pentru previziuni meteorologice.

De Bunăvestire este bine să se pună pe pragul casei pâine şi sare pentru hrană îngerilor.

În Apus, sărbătoarea Bunei Vestiri este numită şi sărbătoarea Zămislirii Domnului. În calendarul nostru popular, Buna Vestire este cunoscută sub denumirea de Blagoveştenii sau Ziua Cucului.

Tradiţia mai spune că, în această zi aducătoare de veste minunată, oamenii nu au voie să se certe, fiind mare păcat: cine se ceartă în ziua de Buna Vestire are necazuri tot anul.

În Bucovina nu se pun ouă la cloşca de Bunavestire, pentru că se consideră că ar putea ieşi pui cu două capete şi patru picioare.

În unele zone, pentru a avea roade bogate în livezi, pomii se ameninţau cu toporul şi se stropeau cu ţuică.

Tot acum, gospodarii din Maramureş adună lucrurile de prisos de prin curţi şi le dau foc. Ritualul, cunoscut sub numele Noaptea focurilor, e practicat la fiecare casă maramureşeană, el durând până după miezul nopţii sau până în zori.

Fiind dezlegare la peşte, se spune că acela care gustă peşte de Bunăvestire se va simţi tot anul ca peştele în apă.

În popor se mai spune că pescarii nu au voie azi să arunce mămăligă în apă, pentru că mor peştii.

Sărbătoare a tuturor creştinilor

Bunavestire este o sărbătoare comună ortodocşilor, romano-catolicilor şi greco-catolicilor din întreaga lume, prima dintre cele patru mari praznice dedicate Maicii Domnului. Ea este cea mai veche sărbătoare atestată documentar.

În trecut, Bunavestire era prăznuită fie pe 5 ianuarie, în ajunul Bobotezei, fie pe 18 decembrie. Treptat, data de 25 martie a fost acceptată atât în Biserica ortodoxă, cât şi în cea catolică, după stabilirea zilei de 25 decembrie ca sărbătoare a Naşterii Domnului.

Mihai Alex Olteanu - Icoana Bunei Vestiri - vestea cea bună a mântuirii noastre

Bucuria se revarsă în culori, în redarea festivă a detaliilor şi în atitudinea Arhanghelului. În majoritatea icoanelor, el este zugrăvit în mişcare; tocmai a coborât din cer, iar înfăţişarea lui este înfăţişarea unei slugi pline de râvnă, credincioase în împlinirea misiunii pe care i-a încredinţat-o Stăpânul său. Picioarele îi sunt mult depărtate, ca şi cum ar alerga. În mâna stângă ţine un toiag, simbol al mesagerului. Mâna dreaptă, cu o mişcare puternică, se întinde către Fecioara Maria. Îi comunică vestea plină de bucurie de la Stăpânul lui, taina iconomiei dumnezeieşti.

Maica Domnului apare fie aşezată pe un tron, evidenţiind superioritatea ei asupra îngerului, fie stând în picioare. De obicei, ţine în mână un fus, mai rar un sul.

În majoritatea icoanelor, Arhanghelul Gavriil este zugrăvit în mișcare

Duhul Sfânt sub forma porumbelului este reprezentat pogorându-se deasupra Fecioarei Maria

Iconografia Bunei Vestiri este una dintre cele mai vechi iconografii cunoscute. Prima reprezentare a Bunei Vestiri se află în Catacomba Priscillei din Roma, pe care arheologii o datează în secolul al II-lea.

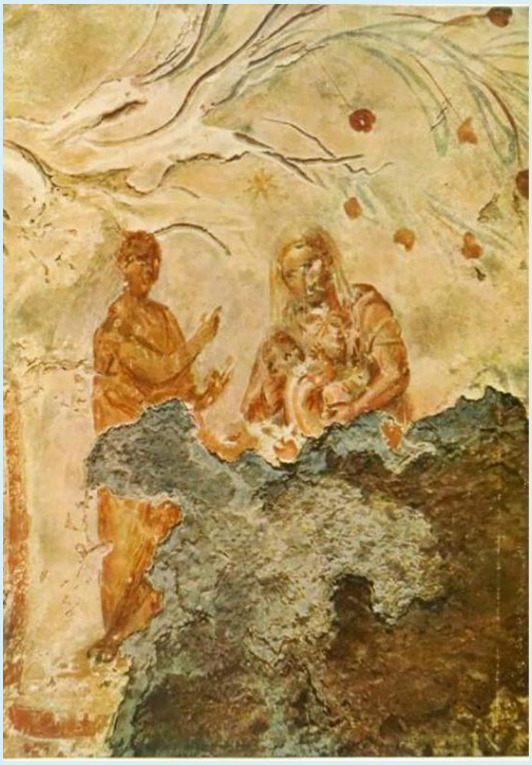

Cea mai veche reprezentare a Bunei Vestiri se află în Catacomba Priscillei din Roma, pe care arheologii o datează în secolul al II-lea

Iconografia ei a rămas fundamental aceeaşi, diferenţele stând doar în detalii. Ca şi istoria evanghelică (Luca I, 26-38) şi slujba religioasă a sărbătorii, icoana Bunei Vestiri este pătrunsă de adâncă bucurie lăuntrică. Este bucuria împlinirii promisiunii Vechiului Testament, prin întruparea Izbăvitorului lumii.

Această bucurie se revarsă în culori, în redarea festivă a detaliilor şi în atitudinea Arhanghelului Gavriil. În majoritatea icoanelor, el este zugrăvit în mişcare; tocmai a coborât din cer, iar înfăţişarea lui este înfăţişarea unei slugi pline de râvnă, credincioase în împlinirea misiunii pe care i-a încredinţat-o Stăpânul său. Picioarele îi sunt mult depărtate, ca şi cum ar alerga. În mâna stângă ţine un toiag, simbol al mesagerului. Mâna dreaptă, cu o mişcare puternică, se întinde către Fecioara Maria. Îi comunică vestea plină de bucurie de la Stăpânul lui, taina iconomiei dumnezeieşti.

Maica Domnului apare fie aşezată pe un tron, evidenţiind superioritatea ei asupra îngerului, fie stând în picioare. De obicei, ţine în mână un fus, mai rar un sul. Aceste detalii sunt împrumutate din Tradiţie; sunt menţionate, de exemplu, în scrierea apocrifă Protoevanghelia lui Iacob, capitolul al II-lea.
În contrast cu aspectul exterior, luminos şi festiv, semnificaţia lăuntrică a evenimentului - momentul decisiv din istoria lumii, care îi determină de atunci înainte existenţa - este redată cu mare concentrare şi rezervă, prin postura şi gesturile de abia observabile ale Maicii Domnului. De obicei, icoana scoate în evidenţă unul dintre cele trei momente ale evenimentului.

Primul: apariţia Arhanghelului, salutul lui, tulburarea şi frica Sfintei Fecioare. În această situaţie, ea se întoarce şi, în surprinderea ei, scapă din mâini fusul cu care torcea.

În Protoevanghelia lui Iacov ni se dezvăluie faptul că Fecioara Maria se pregătea să ţească cu purpură perdeaua din Templu. Aceasta este în mod tainic catapeteasma de purpură, care nu mai separă, ci îi uneşte de acum pe oameni cu Dumnezeu.

Al doilea moment: mirarea şi prudenţa Maicii Domnului, care sunt cu deosebire scoase în evidenţă în slujba sărbătorii, juxtapunând, după cum se întâmplă la Buna Vestire, începutul mântuirii noastre cu începutul căderii omului.

Din cauza căderii strămoaşei noastre Eva, Fecioara Maria este prudentă şi nu primeşte de îndată vestirea extraordinară din lumea de dincolo, ci pomeneşte de legea naturală: „Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?” Icoana

redă acest lucru prin gestul mâinii ei, pe care o ţine în dreptul pieptului, cu palma întoarsă în afară - semn al uimirii şi al neacceptării.

În sfârşit, alte icoane înfăţişează momentul principal al evenimentului - consimţirea Maicii Domnului. Aici, plecându-şi capul, îşi duce mâna la piept - gest al acceptării, al supunerii, care a hotărât soarta lumii: „Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!”

Dar această evidenţiere a momentelor menţionate nu este o regulă generală şi multe icoane le combină, înfăţişând o sinteză a stării psihologice a Maicii Domnului.

Duhul Sfânt sub forma porumbelului este reprezentat pogorându-se deasupra Fecioarei Maria. Uneori, porumbelul este încadrat într-o rază a slavei dumnezeieşti. Pe umeri şi pe cap, Maica Domnului poartă trei steluţe, ca semn al pururea fecioriei: înainte, în timpul şi după naşterea Fiului.

În bisericile ortodoxe, Buna Vestire este pictată pe iconostas, în registrul praznicelor împărăteşti, fiindcă este, de fapt, icoana zămislirii de la Duhul Sfânt a Fiului lui Dumnezeu în pântecele prea curatei Fecioare. Scena apare pe uşile Sfântului Altar, prin care ni se aduce la sfintele slujbe, în forma cea mai deplină, vestea cea bună a mântuirii noastre.

Icoana „Buna Vestire” din Ustiug

Traducere și adaptare: Mihai-Alex Olteanu
Sursa: http://oca.org

Icoana Bunei Vestiri din Ustiug este prăznuită pe 8 iulie.

Aceasta este icoana înaintea căreia Sfântul Procopie cel nebun pentru Hristos (†1303) s-a rugat cu ardoare pe 25 iunie 1290, pentru izbăvirea orașului Ustiug de mânia lui Dumnezeu.

Icoana a fost zugrăvită de un iconograf din Novgorod în perioada în care orașul era sub conducerea Sfântului cneaz Vsevolod Gabriel (prăznuit pe 11 februarie).

În anul 1567, pe când mitropolitul Filip (prăznuit pe 9 ianuarie) păstorea ca mitropolit al Moscovei și al Întregii Rusii, sfânta icoană a fost mutată de la

Ustiug la Moscova și așezată în Catedrala Adormirii Maicii Domnului din Kremlin, unde a rămas până la închiderea catedralei.

În anul 1918, după ce Catedrala „Adormirea Maicii Domnului” din Kremlin a fost închisă, icoana a fost dusă la Muzeul Național de Istorie.

În anul 1920, icoana a fost transferată la Comisia pentru Conservare și Restaurare a Monumentelor de Artă Veche, unde, după ce a fost scoasă din fereătură, a fost restaurată.

În anul 1930, icoana Bunei Vestiri din Ustiug a fost mutată la Galeria Tretiakov, loc unde se află și în momentul de față.

Cristina Șveț - Iconografia ușilor Sfântului Altar

În scena Bunei Vestiri sunt pictați Sfânta Fecioara Maria şi Sfântul Arhanghel Gavriil, care sunt aşezați faţă către faţă, fiecare pe câte un canat al uşilor. De obicei, Sfânta Fecioară este pe cel din dreapta, iar Sfântul Arhanghel pe cel din stânga. Maica Domnului se zugrăveşte în acest context, pentru că ea este cea care ne-a deschis uşile milostivirii Cerului, aşa cum se roagă preotul aici, înainte de începerea Liturghiei: „Uşa milostivirii deschide-o nouă, binecuvântată Născătoare de Dumnezeu..”

În icoana Bunei Vestiri, Maica Domnului este zugrăvită vorbind cu Arhanghelul, uneori stând în picioare, alteori aşezată pe un tron. Maica Domnului îl primeşte pe Arhanghel, ţinând în mână un caier.

După tradiţie, aceasta era munca ce-i fusese rânduită Maicii Domnului de către preoţii templului din Ierusalim. Maica Domnului avea de ţesut îmbrăcămintea altarului, de culoare roşie, iar această ţesătură vorbeşte în chip tainic despre faptul că prea curata Fecioara a fost aleasă pentru a îmbrăca lăcaşul cel Sfânt al Dumnezeirii cu porfira trupului ei. Fecioara are capul înclinat, atitudine care sugerează primirea golirii de sine.

Sfântul Arhanghel Gavriil este reprezentat nu stând ferm pe pământ, ci abia atingându-l cu piciorul. Mâna lui este ridicată în semn de salut, cu degetele

unite, în gestul binecuvântării. Salutul îngerului către Maria este tradus astfel: „Nu te teme, Marie, căci ai aflat har de la Dumnezeu” (Luca 1,30).

În alte scene, arhanghelul este reprezentat ţinând în mână un crin, ceea ce simbolizează curăţia sufletească, nevinovăţia - embleme ale Sfintei Fecioare Maria.

În continuare, sub această scenă, au fost adăugați cei patru evanghelişti. Aceștia se zugrăvesc în medalioane mai mici, ca unii care au aşternut în scris vestea cea bună.

Lidia Popiţa Stoicescu - Icoana Bunei Vestiri, cale spre mântuire

Erminiile privind programul iconografic al picturii din bisericile ortodoxe prevăd ca pe aripile Ușilor Împărătești ale catapetesmei să fie reprezentată scena Bunei Vestiri. Când ele se deschid, în timpul Sfintei Liturghii, scena e secționată în două, pe verticală, de o parte rămânând Arhanghelul Gavriil, iar de cealaltă Fecioara Maria primind cutremurată vestirea înfricoșătoarei misiuni la care era chemată de Dumnezeu. Prin închiderea ușilor, icoana se recompune în întregul ei.

Reflectând la acest detaliu, se desprind unele tainice înțelesuri. În primul rând - în contextul actului liturgic - aceste uși ne separă fizic, dar ne și introduc spiritual pe noi, credincioșii prezenți la Sfânta Liturghie, în cel mai sacru loc dintr-o biserică: Sfântul Altar.

Acolo se petrec toate sfintele și înfricoșătoarele Taine și sunt marcate simbolic punctele de foc ale traseului Mântuitorului Iisus Hristos pe pământ: Peștera Nașterii (pe care o simbolizează Proscomidiarul și unde se pregătesc Cinstitele Daruri pentru Jertfa nesângeroasă a Mielului), Golgota și Crucea Răstignirii, precum și Mormântul Domnului (simbolizat de Sfânta Masă).

Intrând și ieșind la momentele indicate în Liturghier, sacerdotul separă și reface de fiecare dată icoana Bunei Vestiri pentru ca noi, Biserica cea vie, să conștientizăm faptul că acest eveniment a separat acum două milenii Vechiul Legământ de Legământul cel nou, prin Nașterea Fiului Omului din Fecioara Maria.

„Întruparea reprezintă întâlnirea iubirii coborâte de la Dumnezeu cu iubirea care se înalță dinspre om. Dacă avem ceva de salvat în lume, nu este omul, în primul rând, ci iubirea lui Dumnezeu, căci El a iubit cel dintâi”, amintea teologul Paul Evdokimov. Și tocmai acest act sublim s-a petrecut în binecuvântatul pântece al prea curatei Fecioare Maria.

La Buna Vestire, „omul cuprinde Necuprinsul”, în timp ce la Nașterea Domnului „Necuprinsul Își face locaș în om”, sintetizează același Evdokimov. Așadar, născându-Se omenește, Cel zămislit dumnezeiește a pus început mântuirii făpturii umane căzute.

La deschiderea celor două aripi ale Ușilor Împărătești, fluidul mistic conținut în Taina Bunei Vestiri formulate de Arhanghelul Gavriil nu se întrerupe, legătura fiind păstrată și întărită mereu prin ieșirea și intrarea preotului cu Sfânta Evanghelie, cu Cinstitele Daruri, cu Sfânta Cruce și cu toate binecuvântările adresate și oferite astfel poporului. Ca un nevăzut arc voltaic, Trupul și Sângele Mântuitorului aflat în Sfântul Potir acționează între cele două fragmente ale icoanei Bunei Vestiri tot timpul cât părintele oferă credincioșilor Sfânta Euharistie.

Între închinarea îngerului: „Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei... căci ai aflat har la Dumnezeu... iată vei lua în pântece și vei naște Fiu și vei chema numele Lui Iisus” și răspunsul Fecioarei Maria: „Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău” se instalează - dumnezeiesc liant! - Hristos-Domnul, Jertfa nesângeroasă și mântuitoare.

Reacția și cuvintele Elisabetei - purtând în pântece pe Sfântul Ioan Botezătorul - la vizita Fecioarei Maria: „A săltat pruncul în pântecele meu” - adeveresc spusele părintelui Dumitru Stăniloae că, prin sălășluirea în pântecele Mariei, Dumnezeu S-a aflat în „proximitate maximă” față de oameni. Cutremurătoare și nepătrunsă taină!

O tânără viitoare mamă mi-a mărturisit cândva, copleșită de bucurie și emoție, că pruncul pe care-l aștepta a dat primul semn în pântecele ei chiar într-o duminică, în timp ce se afla în biserică, la Sfânta Liturghie. Putem vorbi, cred, de o „Bună Vestire” pentru orice femeie care simte pentru prima dată semnalul viu și concret al prezenței pruncului ei. Bătaia lui în pântecele mamei este anunțul prezenței unei vieți noi, este semnalul minunii și îl putem asocia cu bătaia de aripă a îngerului Domnului intrând în odaia Fecioarei Maria pentru a-i vesti marea binecuvântare.

Așa se face că Biserica noastră s-a gândit să o cinstească la praznicul Bunei Vestiri pe femeia creștină: mamă, soție, fiică, soră sau prietenă. Fiecare ipostază

a femeii, din cele enumerate, poartă pecetea chipului Sfintei Fecioare Maria din clipa rostirii acelui „Fiat” („Fie”) cu reverberație cosmică și care avea să cunoască smerirea compensatorie și recuperatoare pentru păcatul protopărinților Adam și Eva. Astfel, cap de pod - maternitatea va oferi lăcașul în care binecuvântarea Duhului Sfânt va rodi viață și din care se vor despleti generații și generații de fii ai oamenilor.

Aș pune totuși un accent grav, gândindu-mă cu dragoste, dar cu o undă de tristețe, la cele care se află în mult fericita postură de viitoare sau de curând deja mame, amintindu-le câteva lucruri care par a fi din ce în ce mai adesea uitate, chiar sfidate de mentalitatea lumii noastre secularizate. Femeia și bărbatul, devenind un trup, zămislesc o ființă umană care, ca să nu fie un simplu individ din specia mamiferelor, trebuie să aibă suflet. Doar sufletul îl face pe om să fie după chipul lui Dumnezeu, care îl sădește în noua făptură chiar din clipa zămislirii. A nu se confunda sufletul cu afectivitatea, tandrețea, nevoia de mângâiere - cu care sunt înzestrate deopotrivă făpturile necuvântătoare. Dar ele nu vor cunoaște niciodată tensiuni duhovnicești conștiente și apte de înălțarea spre Dumnezeu prin rugăciune sau alte gesturi și acte de manifestare a credinței în El.

Zămislirea umană cere de la orice femeie un acel „Fie mie” al Fecioarei Maria. Acceptul fiind dat nu bărbatului cu care s-a zămislit minunata făptură, ci Creatorului Însuși! Urmează momentul deopotrivă sfânt al aducerii pe lume a pruncului. „În dureri vei naște fii”, a auzit Eva - poate în liniștea unui amurg edenic - și se va fi cutremurat. Dumnezeu a proferat, oare, un blestem?! Aparent, da, cuvintele Creatorului sună într-adevăr sibilinic, chiar înfricoșător. Dar ele ascund de fapt o copleșitoare binecuvântare. Durerile nașterii sunt izbăvitoare de păcatul strămoșesc, iar rezultanta este expresia sublimă a iubirii dumnezeiești, semnul că Dumnezeu a mai voit, chiar și după călcarea poruncii, înmulțirea neamului omenesc! Este, dacă vreți, confirmarea cuvintelor Cuvântului rostite îndată după creaţie.

Mai mult decât atât: în marea Sa iubire, Tatăl ceresc a decis să ofere omenirii căzute o a doua șansă, de întoarcere la Edenul pierdut, adică la iertare și mântuire. Pentru aceasta avea să trimită lumii un Mântuitor, pe Însuși Fiul Său, care, iată, avea să Se nască - vă veți grăbi să ziceți: tot din femeie!? Aici ne poticnim în propriul raționament pur omenesc, limitat, nefiind în stare a înțelege cele scrise în Sfânta Scriptură și rostite de profetul care zice: „Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naște Fiu și vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu”. Ne scapă, cum vedem, Însăși Minunea! Odată răsădită prețioasa floare în pântecele matern, acesta devine glastra în care floarea se va desăvârși în toată splendoarea minunii! Vom spune că din clipa în care și-a asumat cele nouă luni de plămădire în pântece a pruncului ei, mama e cea care

se dă pe sine total, până la nivelul celulei vii; ea poartă, timp de nouă luni, dulcea povară a sarcinii. Doar prin această asumare, la nivelul umanului, desigur, femeia creștină de azi și din toate timpurile poate îndrăzni să se considere, cu adevărat, fiică a Maicii Domnului.

Din păcate, departe de a se mai simți chemate la acea „preoție a maternității” (Paul Evdokimov), unele femei se complac cu inconștiență să devină înfricoșătorul opus al acestei sintagme, adică nici mai mult, nici mai puțin decât ucigașe de prunci chiar în primele zile ale ființării acestora în trupurile lor. Sora mea dragă, de oricând și de oriunde: ca să ne recunoaștem în acest apelativ minunat de „mamă” trebuie să-l meritäm, să-l fi dobândit în dureri amestecate cu bucuria Evei când a dobândit Om de la Dumnezeu. Chiar dacă acela a fost Cain! Dar apoi au urmat Abel și toți ceilalți... neamul omenesc!

Departe de a se fi dorit un rechizitoriu moral - nimeni aici pe pământ n-are dreptul să-l facă semenilor lui, ci numai Dumnezeu - aceste rânduri și gânduri vor să cheme, să îndemne la conștientizare și profundă meditație pe toate cele pentru care încă nu e prea târziu și nici zadarnic. Sora mea întru bucurie și întru nădejdea nestrămutată la mila, bunătatea și iertarea Dumnezeului nostru, nu plânge! Poate ești singură. Dar ești tânără, ești frumoasă, ai primit de la Dumnezeu Iubire. Răspunde-I cu iubirea ta pentru El! Vino în biserica Lui și, privind cele două aripi ale Ușilor Împărătești alcătuind icoana Bunei Vestiri, rostește în gând răspunsul Fecioarei Maria la mesajul adus astăzi - un astăzi perpetuu, de două mii de ani - de îngerul Gavriil: „Iată roaba Domnului... Fie mie după cuvântul tău”.

Monahia Atanasia Văetișî - Buna Vestire - iconografia tainei Întrupării între surse literare și evoluția artei

„Întruparea Cuvântului a fost nu numai lucrarea Tatălui și a puterii Lui și a Duhului, ci și a voinței și a credinței Fecioarei. Fără încuviințarea ei, nu s-ar fi putut realiza această lucrare și nici mântuirea noastră”, spune Sfântul Nicolae Cabasila într-un Cuvânt la praznicul Bunei Vestiri și tocmai această încuviințare a Fecioarei stă în centrul icoanei praznicului. Configurarea imaginii pornește de la textul Evangheliei și adaugă în timp diferite elemente, care își au originea în surse literare, dar și în evoluția artei bizantine în ansamblul ei.

Buna Vestire este cel mai vechi dintre praznicele Fecioarei. Sursele istorice consemnează instituirea acestuia în timpul împăratului Iustinian, cu data de celebrare 25 martie, zămislirea lui Hristos fiind pusă în relație cu nașterea Sa, petrecută la 25 decembrie.

Praznicul și sursele lui

Tot sursele amintesc de existența la Nazaret a unei biserici cu acest hram, una dintre cele ridicate de către împărăteasa Elena în Țara Sfântă, și de o primă omilie la praznicul Bunei Vestiri, rostită la data de 25 martie, de către episcopul Avram al Efesului (secolul al VI-lea). În acest interval se stabilește și iconografia sărbătorii, cu Fecioara Maria și Arhanghelul Gavriil plasați într-un spațiu interior.

Configurarea iconică a temei pornește de la textul Evangheliilor canonice (Luca I, 26-38), căruia i se adaugă detalii ce se regăsesc doar în literatura apocrifă (Pseudo Matei, Protoevanghelia lui Iacob), după cum sunt elemente simbolice care își au originea în Vechiul Testament sau provin din imnografie. Literatura patristică, la rândul ei, a dezvoltat, prin interpretarea pe care a dat-o referatului biblic, anumite aspecte pe care iconografia le-a pus apoi în valoare. Surpriza și tulburarea Mariei, de pildă, sau acceptarea sa smerită ori concepția neprihănită au fost traduse vizual prin poziția și gesturile Fecioarei ori prin diferite atribute care o însoțeau.

Câteva reprezentări vechi și tipurile iconografice consacrate

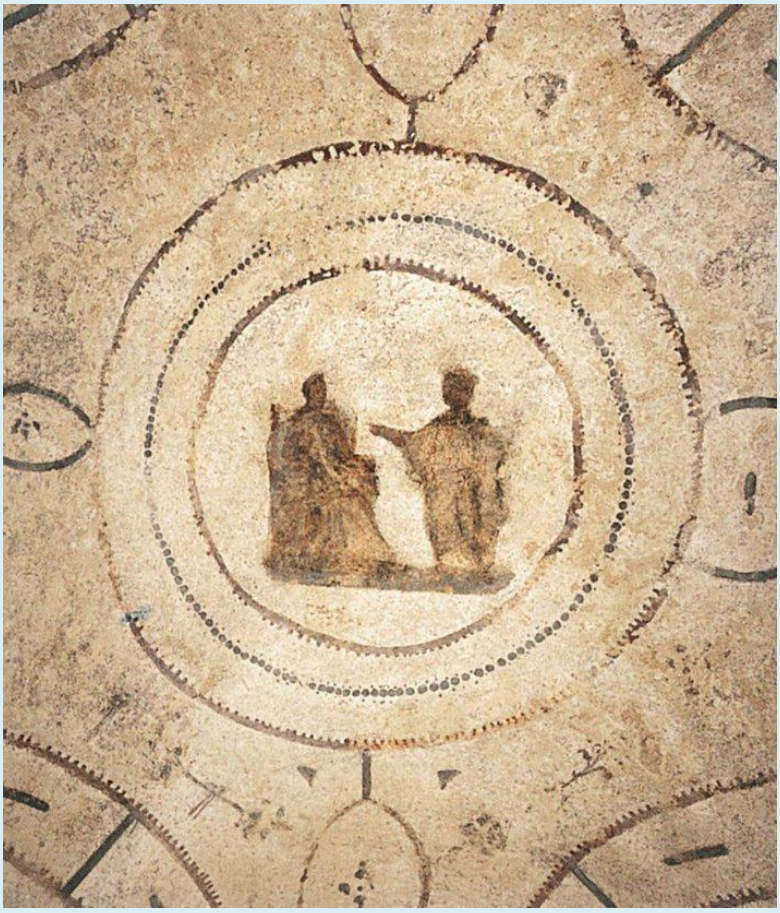

Reprezentările Bunei Vestiri de până la iconoclasm, mai exact ceea ce s-a păstrat din primul mileniu creștin, reflectă cu precizie clasică, prin eliminarea detaliilor narative, conținutul teologic al praznicului.

Cea mai veche dintre ele datează din a doua jumătate a secolului al III-lea și o aflăm în Catacomba Priscillei din Roma. Ea stabilește deja tipul iconografic cu Maria așezată pe un jilț cu spătar înalt, primind vizita unui mesager. Istoricii de artă au văzut în acest „sol”, îmbrăcat cu o tunică și o togă romană, pe Arhanghelul Gavriil aducând vestea cea bună.

Tot o tratare în „manieră antică”, asemeni unui subiect funerar, găsim și pe un sarcofag din secolul al VI-lea (al familiei Pignatta), păstrat la Muzeul din Ravenna; aici apare un element nou: Fecioara are în mână un fuior și toarce din lâna aflată într-un coș la picioarele ei. Din secolul al VIII-lea, s-a păstrat o pânză de mătase pictată cu medalioane cu praznice; ea provine din mediul siriac și se află acum la Muzeul Vatican. Medalionul dedicat Bunei Vestiri conservă una dintre cele mai clare compoziții ale acestei epoci de mijloc, cu Fecioara stând și cu îngerul alături, el poartă un toiag în mâna stângă, iar cu dreapta face gestul binecuvântării, două elemente noi care vor defini scena în epocile următoare.

Probabil că cel mai încărcat de semnificație element din compoziția care s-a răspândit începând cu secolul al IV-lea pe sarcofage, în decorurile murale, în manuscrise și pe diferite obiecte de artă este cel al firului purpuriu pe care îl toarce Fecioara Maria. „Momentul chenotic” (Maximos Constas), adică momentul zămislirii și însăși esența praznicului, trebuia redat în icoana Bunei Vestiri și pentru aceasta artistul a preluat un detaliu prezent doar în textul apocrif al Protoevangheliei lui Iacob (XI, 3). Conform acestuia, Maria țesea porfira pentru catapeteasma templului atunci când a primit vestea de la înger. Or, știm că trupul lui Iisus a fost identificat cu catapeteasma („prin catapeteasmă, adică prin

trupul Său", cf. Evrei X, 20), prin urmare, catapeteasma, adică trupul lui Iisus, ne spune imaginea, a fost țesut de însăși Maria. Firul purpuriu prezent în icoană, alături de fus și fuior, uneori de un coș - elemente întâlnite încă din cele mai vechi reprezentări ale Bunei Vestiri - sunt însăși expresia teologiei deșertării de sine. Prin supunerea ei plecată în fața Arhanghelului, Fecioara acceptă ca din trupul ei să se „țească" Cel ce va aduce mântuirea lumii.

În ceea ce privește stilul compoziției, s-a vorbit de modelul static și de cel dinamic (Egon Sendler). Cea mai reprezentativă imagine pentru prima categorie ar fi Buna Vestire de la Ustiug/Novgorod (secolul al XII-lea, astăzi la Galeria Tretiakov, Moscova). Aici vedem un fond complet lipsit de elemente arhitecturale, realizat doar cu foiță de aur, fapt ce imprimă reprezentării o dimensiune teologică, dogmatică. Iar acest lucru este întărit de segmentul de cer din partea de sus, în care apare Dumnezeu Tatăl, și de silueta lui Iisus care se zărește în dreptul pântecelui Fecioarei pe maforionul roșu. Este imaginea cea mai directă a întrupării și, în același timp, valorificarea temei întâlnite în Protoevanghelia lui Iacob: firul roșu de purpură are aceeași nuanță ca silueta abia zărită a Mântuitorului, pe care o atinge ușor, sugerând că din el, pe măsură ce se desfășoară în mâinile Fecioarei, se desprinde trupul Pruncului Iisus. Maria stă în picioare într-o atitudine calmă și reținută, doar capul îi este ușor înclinat spre înger, în semn

de acceptare, dar continuă să toarcă lâna pentru catapeteasma templului. La rândul său, îngerul este surprins într-o atitudine calmă, aproape nemișcată, dar plină de respect, fără obișnuita învolburare a aripilor sau fandare a picioarelor. Avem în acest tip arhaic al reprezentării temei cea mai fidelă expresie a imnografiei praznicului, în care se vorbește despre „marele voievod al puterilor îngerești care a fost trimis de Dumnezeu Atotțiitorul (pictat în segmentul de cer - n.n.) către curata și Fecioara ca să-i vestească minunea cea neobișnuită și nespusă: că Dumnezeu Se va face din ea prunc ca om, fără de sămânță, ca să zidească din nou tot neamul omenesc” (Luminânda la Utrenia Bunei Vestiri).

Treptat, sub influența omiliilor și a imnografiei, dar și a evoluției artei bizantine, se conturează un nou tip compozițional, care va accentua nu atât dogma Întrupării și învățătura mariologică a Sinoadelor, cât tensiunea întâlnirii dintre înger și Fecioară, adică acel dialog pe care îl surprind versetele 28 și 29 ale Evangheliei lui Luca: „Intrând îngerul la ea, a zis: Bucură-te ceea ce ești plină de har” (Luca I, 28), respectiv „iar ea, văzându-l, s-a tulburat de cuvântul lui” (Luca I, 29).

Poziția celor doi, gesturile, veșmintele, expresia feței redau acest „dialog”, într-o imagine în care cvasiimobilitatea vechilor compoziții lasă loc unui dinamism ce învăluie întreaga scenă.

În aceste reprezentări, răspândite odată cu secolul al XIV-lea, îngerul nu mai stă drept în fața Fecioarei, ci înaintează plin de bucurie spre ea, cu un gest înflăcărat al mâinii drepte, cu veșmintele fluturând, cu aripile în mișcare, iar Fecioara, chiar dacă stă pe tron, are o torsiune a trupului ce sugerează surpriza, teama, tulburarea, imprimând și în acest mod dinamism scenei. Fundalul nu mai este unul simplu, ci alcătuit din forme arhitecturale care sugerează templul, simbol al Fecioarei însăși. Dintre Persoanele Treimii, în acest al doilea tip compozițional, apare doar Duhul Sfânt (absent în scenele primelor veacuri), fie sub forma razei de lumină ce coboară pe capul Mariei, fie chiar sub forma unui porumbel. În arta postbizantină, scena poate deveni și mai complexă, cu mai multe elemente narative, unele cu rol decorativ, altele cu rol simbolic. Dar acest lucru este inevitabil dacă ne gândim că narațiunea evanghelică conține o succesiune de momente: salutul îngerului, dezvăluirea planului lui Dumnezeu („căci vei lua în pântece și vei naște fiu și vei chema numele lui Iisus”), uimirea Fecioarei, răspunsul îngerului și, în final, consimțământul Mariei, or, toate acestea trebuiau surprinse într-o unică imagine, motiv pentru care iconarul trebuia să aleagă un moment pe care să îl redea, dar, în același timp, să folosească și alte detalii, complementare, care să evoce evenimentul în întreaga lui complexitate.

Și astfel, dorind să descrie taina coborârii harului asupra Mariei și participarea ei la planul îndumnezeirii, iconarii au atribuit celor două personaje diferite ges-

turi, posturi și atitudini, legate de contextul teologic, cultural și spiritual al fiecărei epoci sau spațiu geografic.

Detaliile compoziției și valoarea lor simbolică

5

În majoritatea reprezentărilor, Arhanghelul apare într-o poziție de contraposto, alergând să aducă vestea cea bună Mariei, în mâna stângă ține un toiag, iar mâna dreaptă este întinsă către Fecioară în timp ce comunică mesajul și anunță binecuvântarea trimisă prin el de Dumnezeu.

Toiagul este semnul autorității și al demnității lui de a fi un mesager al Domului, un trimis, un pelerin ce aduce vestea. Mâna dreaptă fie binecuvântează, fie sugerează că va face un anunț, un gest ce ne amintește de cel al diaconului care ridică orarul când începe să rostească ecteniile. Gestul binecuvântării cunoaște și el variante, ca în toată iconografia bizantină: trei degete deschise trimit la taina Treimii și corespund, se spune în unele interpretări, celor trei stele de pe veșmântul Fecioarei; două degete unite trimit la dubla natură a lui Hristos, umană și divină, și implicit la taina înomenirii; intersectarea degetelor în forma literelor ICXC reproduce numele Fiului lui Dumnezeu, a cărui binecuvântare o aduce îngerul.

În partea dreaptă a icoanei, Fecioara stă pe un scaun înalt, în mâna stângă ține fusul, care sugerează, prin semnificația lui deja amintită, misiunea Mariei în istoria mântuirii. Mâna ei dreaptă este ridicată într-un gest de acceptare totală, iar veșmântul are cele trei stele, folosite pentru a transmite „tema” fecioriei: înainte, în timpul și după nașterea lui Hristos.

Din secolul al IX-lea, în Apus și ulterior și în Răsărit, fusul este înlocuit cu o carte, pe care Maria o ține în mâini sau care stă așezată pe un pupitru, eventual deschisă la o profeție mesianică. Sursele nu o menționează, dar este evident vorba de un detaliu hristologic, Cartea este Logosul, Cuvântul lui Dumnezeu.

Uneori Fecioara are în mână un urcior, alteori acesta este așezat între înger și Maria, uneori în imagine apare o fântână. Aceste elemente își au sursa tot în Protoevanghelia lui Iacob, în care momentul Bunei Vestiri începe lângă o fântână, unde Maria plecase să ia apă într-un urcior. Astfel că par a exista două Bune Vestiri, una petrecută lângă fântână (când îngerul îi spune: „nu te teme, Marie, că ai aflat har”) și una în interior (care se suprapune peste cea descrisă de Evanghelistul Luca).

În relatarea canonică există o succesiune similară de momente: „Bucură-te ceea ce ești plină de har” îi spune mai întâi Gavriil, apoi Fecioara se tulbură, rostind „ce fel de închinăciune poate să fie aceasta” și, în final, îngerul îi spune că va lua în pântece și va naște fiu.

În scrierea apocrifă, aceste întâlniri se desfășoară în spații diferite, prima are loc la fântână, în exterior, a doua în casa Mariei. Întâlnirea de la fântână a rămas în unele reprezentări iconografice mai complexe ale Bunei Vestiri ca o scenă în sine (precum cea dintr-un manuscris din secolul al XII-lea, Vat gr. 1162, f. 117v a omiliilor lui Iacov Kokkinobafos la praznicele Fecioarei ori în fresca din 1375 de la biserica din Pelendri, Cipru), iar alteori s-a redus la simpla prezență a urciorului în cadru. Simbolic vorbind, acesta poate fi interpretat însă și ca receptacul, indicând disponibilitatea Fecioarei de a primi apa vieții în pântecele său.

Un alt motiv iconografic întâlnit în unele compoziții târzii este vasul cu flori; potrivit lui Gabriel Millet, din studiul său asupra iconografiei Evangheliei, ar fi vorba de traducerea în imagine a atributului „floarea nevestejită”, întâlnit în Acatistul Bunei Vestiri, o trimitere la nestricăciunea Mariei, motiv prezent în întreaga imnografie dedicată Născătoarei, dar poate fi și o dezvoltare a motivului urciorului, căruia, pierzându-i-se sensul, i-a fost dat un rol practic, funcțional în compoziție.

Prin toate aceste elemente suprapuse, îmbogățite și decantate în timp, icoana Bunei Vestiri se dovedește a fi una dintre cele mai stabile ca structură iconografică din întreaga artă creștină, iar acest fapt se datorează conținutului său dogmatic, fixat și transmis cu limpezime încă din primele secole creștine, un conținut pe care artiștii l-au dezvoltat și rafinat în timp, fără a uita însă mesajul central, care este de fapt însăși esența credinței noastre: taina Întrupării lui Hristos.

Daniela Șontică - Zugrăvirea scenei Bunei Vestiri

De când avem reprezentarea icoanei Bunei Vestiri, cum au influențat imnurile liturgice modul de a reda scena în care Arhanghelul Gavriil aduce vestea cea bună Fecioarei Maria, dar și despre alte aspecte legate de iconografia temei ne aduce lămuriri, în interviul de față, prof. dr. Mihaela Palade de la Departamentul de teologie sistematică, practică și artă sacră al Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” din București.

Cât de veche este reprezentarea Bunei Vestiri în iconografia creștină?

Dezbaterile şi contrazicerile privitoare la vechimea iconografiei Bunei Vestiri ies din cadrul discuţiei de faţă. Ipoteza prezenţei ei în catacomba Priscillei, considerată de arheologi ca fiind din secolul al II-lea, a fost contrazisă. Cert este că, după al treilea Sinod Ecumenic de la Efes din 431, care a clarificat învăţătura cu privire la taina Întrupării, atât cultul Maicii Domnului, cât şi iconografia sa au prins contur. Plecând de la temeiul scripturistic din Evanghelia Sfântului apostol Luca (1, 26-38), sobru şi reţinut în detalii, şi de la Evanghelia apocrifă a lui Iacob, mult mai bogată în amănunte, din secolul al V-lea, a început să se contureze un tip iconografic care avea să varieze în detalii, dar nu în esenţa sa. Începând cu secolul al XIV-lea, sub influenţa imnurilor liturgice şi a numeroaselor panegirice ale praznicului, iconografia capătă un caracter dinamic, arhitectura se complică, apar multe amănunte (Egon Sendler, Icoanele bizantine ale Maicii Domnului, p. 41).

Care sunt principalele momente ale evoluției canonului de zugrăvire a acesteia?

Nu ştiu dacă putem vorbi de momente percepute ca etape succesive ale evoluției unui canon iconografic. Mai degrabă m-aş referi la cele două variante ale rezolvării aducerii vestirii îngerului, una populară, alta aristocratică. Fecioara aşezată, torcând, reprezintă legenda palestiniană, iar cea în picioare - cu totul dreaptă, ca pentru a asculta o veste imperială, gesticulând prudentă, e specifică concepţiei eleniste şi bizantine, astfel că de o parte se află Buna Vestire raportată la modul în care a fost percepută în mediul popular, de cealaltă e atitudinea respectuoasă cerută de ceremonialul bizantin, prudenţa şi reflecţia, virtuţi tradiţionale ale lumii greceşti (Gabriel Millet, Recherches sur l'iconographie, p. 68).

Atitudinea îngerului este, de regulă, una dinamică, indicată atât prin amploarea pasului pe care-l face, cât şi prin direcţionarea aripilor, dintre care una apare, adesea, îndreptată spre cerul de unde a coborât, iar cealaltă către pământul pe care tocmai a poposit. Simbolul aripii ridicate spre cer apare preluat firesc în slujbele ortodoxe, în care diaconul ridică orarul cu mâna dreaptă, de fiecare dată când cheamă credincioşii la rugăciune (Leonid Uspensky, Vladimir Lossky, Călăuziri în lumea icoanei, p. 184).

În esenţa ei, tema iconografică a Bunei Vestiri este destul de simplă (nu simplistă), în sensul că apar două personaje centrale, dispuse faţă în faţă, Sfântul Arhanghel Gavriil şi Maica Domnului. Cele două capete, încununate de aureole, sunt completate într-o structură piramidală echilibrată de a treia Persoană a Sfintei Treimi, Duhul Sfânt, care apare simbolizat într-un cearcăn de lumină (un semicerc amplasat în partea superioară a icoanei şi din care pleacă raza sau cele trei raze de lumină). În aceste date esenţiale, arhitectura din fundal, tronul Maicii Domnului, vălul cu care este acoperit baldachinul tronului, fusul şi firul

de purpură din mâna Fecioarei, sluga de la picioarele ei reprezintă elemente cu o simbolistică aparte, iar nu simple „amănunte iconografice”.

În pictura actuală, neobizantină, prin ce se definește această icoană?

Iertaţi, vă rog, dar nu cred că termenul „neobizantin”, ce-i drept, uzitat destul de frecvent, ar fi cel mai potrivit, întrucât noi asistăm la o preluare a unor modele deja constituite, şi mai puţin la o interpretare a lor într-o cheie bizantină. Personal, prefer termenul „pictură de tradiţie bizantină”. Revenind la întrebare, nu cred că ea aduce, că poate aduce ceva nou, extraordinar (nici n-ar avea cum, având în vedere canonul deja constituit), ci doar nişte binevenite adaptări la datul arhitectural oferit pictorilor. Pictorii au de stabilit o schemă compoziţională care să se adapteze suprafeţei picturale respective, în care pot broda, preluând din modelele trecutului, într-o interpretare personală.

În cazul icoanelor, au libertatea de a-şi alege cadrul blatului respectiv şi de a-şi manifesta creativitatea în interpretarea acestei teme, fără multe personaje, dar cu multe amănunte.

Potrivit erminiei, în afară de Uşile Împărăteşti ale Sfântului Altar, care este locul de pictare a acestei scene în biserici?

Vedeţi, deşi mulţi creştini se raportează la Erminia picturii bizantine ca la un soi de canon infailibil, puţini ştiu că ea nu este corectă în multe detalii, având în vedere timpul în care a fost redactată, începutul secolului al XVIII-lea, o

perioadă deja plină de influențe apusene. Mai degrabă ar fi indicat Programul iconografic al Bisericilor Ortodoxe, al părintelui Ene Branişte, retipărit la Editura BASILICA în 2017. Erminia nici măcar nu precizează pictarea iconostasului, ci doar oferă câteva detalii privitoare la biserică şi la trapeză, unde apare un amănunt important privitor la pictarea Bunei Vestiri, de o parte şi de alta a Cinei celei de Taină (Dionisie din Furna, Erminia picturii bizantine, p. 239).

Pictarea Bunei Vestiri pe Uşile Împărăteşti ale iconostasului este deplin justificată de rugăciunea preotului rostită aici: „Uşa milostivirii deschide-o nouă, binecuvântată Născătoare de Dumnezeu”. Uşile închise simbolizează fecioria ei, iar cele deschise faptul că putem avea acces la tainele credinţei (Egon Sendler, Icoanele bizantine ale Maicii Domnului, p. 44), arătarea tainei celei din veac ascunse. În acest context, este firească pictarea scenei chiar pe uşile de la intrarea în biserică, aşa cum vedem, de pildă, la Mănăstirea Cozia.

La vechii noştri zugravi cum apare icoana sau fresca Bunei Vestiri? Legat de aceştia, v-a atras atenția o anume reprezentare?

Preluând ideea prezentă la Muntele Athos şi în alte locuri, şcoala de la Hurezi a generalizat pictarea scenei în naos, în partea superioară, flancând Sfântul Altar de o parte şi de alta, în stânga Sfântul Gavriil, în dreapta Maica Domnului (Repertoriul picturilor murale brâncoveneşti, 2008). Amplasate la înălţime, cele două jumătăţi ale scenei se completează vizual, putând fi asimilate locului de naştere al marelui arc triumfal, dintre naos şi Altar. Ele se citesc concomitent, nu fragmentar, după cum şi cele două date esenţiale ale iconomiei mântuirii, umbrirea Sfântului Duh şi ascultarea Fecioarei Maria, se regăsesc unite în Persoana Celui ce S-a întrupat în acel moment.

În concluzie, atât iconografia Bunei Vestiri, cât şi amplasarea mărturisesc faptul că „astăzi este începutul mântuirii noastre şi arătarea Tainei celei din veac. Fiul lui Dumnezeu, Fiu Fecioarei Se face şi Gavriil Harul Îl binevesteşte. Pentru aceasta şi noi, împreună cu Dânsul, Născătoarei de Dumnezeu să-i strigăm: Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine!” (Troparul Bunei Vestiri).

Narcisa Elena Balaban - Oraşul speranţei

Nazaret: oraşul Bunei Vestiri, oraşul copilăriei lui Iisus, oraşul speranţei, al marilor taine ale mântuirii noastre. De asemenea, oraşul în care şi-au petrecut viaţa drepţii şi dumnezeieştii părinţi ai Maicii Domnului, Sfinţii Ioachim şi Ana.

Aici, în urmă cu peste 2000 de ani, o tânără fecioară primea vestea că Duhul Sfânt se va pogorî peste ea şi va da naştere Celui care a adus pentru noi fericirea veşnică.

După cum anunţau profeţiile, din Nazaret a fost aleasă cea care avea să devină Maica Mântuitorului lumii. Arhanghelul Gavriil vine în casa Sfintei Fecioare şi binevesteşte naşterea ei cea mai presus de fire, spunându-i: "Bucură-te ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine!" Într-o smerenie totală, "iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul Tău", Fecioara Maria acceptă misiunea de-a fi Maica lui Hristos.

Faptul că aici a început mântuirea noastră, că aici a copilărit Cel care prin rănile sale avea să aducă vindecare rănilor noastre, a făcut din Nazaret unul dintre cele mai îndrăgite oraşe de către creştini.

"Din oraşul Nazaret a plecat Sfânta Fecioară şi prin ea a început mântuirea noastră. Chiar dacă astăzi acest oraş ne întâmpină cu clădiri moderne, trebuie să ne reîntoarcem cu mintea în urmă cu 2000 de ani şi să ne imaginăm un orăşel micuţ. Ca şi altădată, oraşul ne transmite acest mesaj al mântuirii şi al smereniei cu care Maica Domnului a acceptat să devină Maică a Lui Dumnezeu", ne spune pr. Cătălin Niculescu, directorul Centrului de pelerinaj "Sfântul Apostol Pavel" al Patriarhiei Române.

Biserica pictată de români

Pelerinajul nostru la Nazaret a inclus vizitarea a două biserici: cea ortodoxă cu hramul "Sfântul Arhanghel Gavriil", ridicată lângă o sursă de izvoare care alimentează fântâna de unde Maica Domnului venea şi lua apă (una dintre tradiţii consemnează că acesta este locul în care Fecioara s-a întâlnit cu îngerul când i-a vestit naşterea cea mai presus de fire).

Pe locul fântânii s-a construit o capelă, care, în anul 614, a fost distrusă de perşi, dar a fost reconstruită apoi de mai multe ori. Catapeteasma actualei biserici, ridicată în formă de cruce, la 1781, pe locul unei biserici din secolul al XII-lea, este realizată din lemn de stejar adus din Balcani.

Un lucru deosebit pentru noi, românii, este faptul că între 1977 şi 1978, interiorul acestei biserici a fost pictat de trei iconari din Moldova: Mihail, Gavriil şi Nicolae Moroşanu. Aşa se explică de ce pereţii acestei frumoase biserici sunt împodobiţi şi de chipurile unora dintre cei mai cinstiţi sfinţi de la noi, cu moaşte în Moldova, Sfânta cuvioasă Parascheva de la Iaşi şi Sfântul Ioan cel nou de la Suceava.

Cea mai mare construcţie din Orientul Mijlociu

La aproximativ 500 de metri distanţă se află Biserica romano-catolică cu hramul "Buna Vestire", o biserică impresionantă prin dimensiunea turlei, înaltă de 57 de metri, dar şi prin originalitatea structurii de susţinere a cupolei. Considerată cea mai mare construcţie din Orientul Mijlociu, această biserică a fost ridicată pe locul casei Sfinţilor Ioachim şi Ana, a casei Maicii Domnului, pe ruinele unei biserici bizantine.

Construită de cunoscutul arhitect G. Nuzio, basilica a fost inaugurată la 25 martie 1969, la 14 ani de la începerea lucrărilor. Pe zidul care înconjoară această biserică, pe interior, se află mozaicuri reprezentând-o pe Maica Domnului, realizate de diverse ţări ale lumii.

Una dintre cele mai frumoase reprezentări ale Maicii Domnului este cea din România (datată mai 2004), realizată la dorinţa unei doamne, cu sprijinul călugărilor de la Peştera "Sfântul Apostol Andrei" de la Dervent. O altă reprezentare deosebită este cea care provine din Grecia.

La subsolul bisericii se află ruine ale casei Maicii Domnului, unde s-a ridicat un altar, iar la etaj s-a construit un alt altar mult mai mare, în spatele căruia este reprezentată o scenă impresionantă a Judecăţii de apoi.

Lângă biserica monumentală, se află Biserica "Sfântului Iosif", construită în 1914 deasupra grotei cunoscute sub numele "Atelierul lui Iosif". Locul pe care se află astăzi biserica este cinstit încă de la 1900 drept Casa Sfintei Familii.

Nazaretul de Sus şi Nazaretul de Jos

Numit de arabi Cetatea Albă, de la dealurile văroase şi casele albe, oraşul Nazaret se află pe muntele cu acelaşi nume (300-600 metri). Numele său, care poate să însemne şi "cel care păzeşte", vine de la faptul că este localizat pe vârful acestui munte. "Astăzi, avem două oraşe Nazaret: Nazaretul superior şi cel inferior, adică Nazaretul de Sus şi Nazaretul de Jos. Ambele sunt localizate pe muntele cu acelaşi nume. Nazaretul de Sus, un oraş modern, a fost inaugurat în urmă cu 56 de ani, ca oraş evreiesc. În trecut, majoritatea populaţiei Nazaretului de Sus era formată din evrei originari din România. De altfel, până în urmă cu un an şi câteva luni, primarul oraşului a fost un evreu de origine română. Astăzi, majoritatea locuitorilor sunt israelieni evrei proveniţi din Rusia", ne povesteşte ghidul nostru în Israel, Joseph Graf.

Nazaretul de Jos este un oraş tipic oriental, diferenţele dintre cele două fiind uriaşe. Toate evenimentele scripturistice legate de Nazaret s-au întâmplat în actualul Nazaret de Jos, care astăzi numără aproape 70.000 de locuitori şi este împărţit în trei cartiere: cartierul musulman, cartierul creştin ortodox şi cartierul creştin catolic.

Biserica romano-catolică a Bunei Vestiri se află în cartierul creştin catolic, iar cea ortodoxă cu hramul "Sfântul Gavriil", în cartierul creştin ortodox.

Nazaretul nu lipseşte niciodată din traseul unui pelerin în Ţara Sfântă. Peste un milion de turişti vizitează în fiecare an oraşul Bunei Vestiri, redescoperind de fiecare dată aceeaşi atmosferă încărcată de smerenie ca altădată.

Nazaret - locul unde Iisus Hristos a copilărit

Nazaretul l-am vizitat într-o după-amiază. După ce am văzut Cana Galileii iată-ne informaţi de indicator că urmează Nazaret, locul unde Iisus Hristos a copilărit şi a locuit o perioadă a vieţii sale.

Autocarul ne-a adus destul de repede spre locul din Nazaret unde se află Biserica Ortodoxă „Sfântul Arhanghel Gavriil”.

Nazaret este un oraş modern, nu o oază de pustietate cum vedem noi prin filmele despre Iisus Hristos.

O dată ce am intrat pe poarta de piatră a Bisericii am parcurs curtea mică şi ne-am adunat să ascultăm prezentarea făcută de părintele ghid.

Pe unul din pereţii exteriori este un mozaic cu Buna Vestire.

Potrivit tradiţiei ortodoxe în Biserica „Sfântul Arhanghel Gavriil” lângă izvorul dinăuntru a avut loc întâlnirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu cu Arhanghelul dătătorul buneivestiri. „Bucură-te cea plină de dar! Domnul este cu tine! Binecuvântată eşti tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui tău!”

Biserica a fost reconstruită în timpul Cruciadelor şi în anii lui Daher el-Omar (1690 – 1775).

În curtea Bisericii am văzut grupuri de ruşi, asiatici, oameni veniţi aici în pelerinaj din toate colţurile lumii.

Între 1977-1978, interiorul Bisericii „Sfântul Arhanghel Gavriil” a fost pictat de trei iconari moldoveni: Mihail, Gavriil şi Nicolae Moroşanu.

Am păşit în frumoasa şi spre mirarea mea, micuţa Biserică. Scena Bunei Vestiri o regăseam peste tot ca o mărturie că aici a fost locul sfânt al întâlnirii.

Icoanele de pe catapeteasmă erau absolut minunate. O pictură gingaşă, făcută cu sufletul, nu cu mâna împodobea altarul şi pereţii.

Din nou icoana, de data asta pe catapeteasmă, cu Bună Vestire m-a readus cu picioarele pe pământ. Am continuat să explorez Biserica, să caut duhovniceşte un loc, o dovadă, o pâlpâire de cuvânt, o fâlfâire de aripă de Arhanghel.

„Iată roaba Domnului! Fie mie după cuvântul Tău!” Am trecut pe lângă altar şi am coborât scările. Părintele ghid ne vorbise despre izvorul Fecioarei Maria care se află în această Biserică.

M-am strecurat printre românii noştri şi un grup de pelerini ruşi. În faţă zăream icoana de mari dimensiuni a Bunei Vestiri, de data asta o icoană deosebită cum nu mai văzusem.

Pruncul Iisus era pictat micuţ în pântecele Preasfintei Fecioare Maria.

M-am dat mai aproape să văd icoana. Locul acela emană o emoţie şi o bucurie nepământească. Aici cerul s-a unit cu pământul, Dumnezeu s-a făcut Om. Frumoase senzaţii de bucurie am trăit la faţa locului. Păcat că nu am putut sta mai mult. Era aglomeraţie şi gălăgie.

Chiar lângă icoana Bunei Vestiri dacă te uiţi în jos vezi o fântână plină de bănuţi.

Am înţeles de la ghidul grupului de ruşi că acolo era izvorul Preasfintei Fecioare Maria. Am pus apa de izvor în sticluţă şi am băut.

Afară am mai admirat încă o dată frumoasele icoane ale Maicii Domnului cu Pruncul.

Ne-am continuat drumul pe jos. Am mers prin Nazaret până la Biserica Catolică „Buna Vestire”.

Străduţele înguste şi întortocheate un pic ne dădeau senzaţia că mergem printr-un labirint. Oare nu şi viaţa noastră e un labirint de întâmplări pe care le parcurgem în căutarea lui Dumnezeu?

Pe marginea drumului am văzut portocali cu roade. Ne-am întâlnit cu un alt grup de români cu care călătorisem în avion la venire în Israel.

Cam la 500 m de Biserica Ortodoxă „Sfântul Arhanghel Gavriil” se află Biserica Catolică „Bună Vestire”.

Biserica este impresionantă. Turla măsoară 57m şi are formă de crin întors.

Pe faţada Bisericii am văzut scris ceva în limba latină, dar nu am înţeles traducerea. Biserica Catolică „Bună Vestire”a fost construită de arhitectul G. Nuzio. Inaugurarea ei a avut loc la 25 martie 1969.

Uşa de lemn masiv de la intrare mi-a atras atenţia. După ce am intrat am coborât la subsol unde sunt ruinele casei Sfintei Familii.

Aici a locuit Preasfânta Născătoare de Dumnezeu.

Mi-a plăcut pacea locului, liniştea şi faptul că ruinele aduceau a Nazaretul pe care mi-l imaginam eu în vechime.

Tradiţia catolică susţine că aici a fost locul Bunei Vestiri.

La etaj am putut vedea un altar uriaş catolic. De jur împrejur pe pereţi erau icoane cu reprezentări ale Maicii Domnului donate de foarte multe ţări ale globului pământesc.

Mi-a plăcut în mod deosebit acest mozaic cu Blândul Pastor, Iisus Hristos care se îngrijeşte de fiecare din oile turmei Lui.

Spălarea picioarelor Mântuitorului…de către femeia păcătoasă şi o inscripţie în latină care ar trebui să spună ceva… dacă am cunoaşte traducerea.

E de aplaudat ca statul Israelul a reuşit să conserve toate locurile istorice şi biblice într-un mod minunat.

Ruinele Nazaretului se găsesc bine păstrate şi lângă şi sub Biserica Catolică „Bună Vestire”.

Să scoţi bani din piatră seacă - iată un proverb pe care Israelul îl practică la propriu şi la figurat.

Şi în curte se găsesc multe icoane cu reprezentări ale Maicii Domnului despre care o să scriu în altă însemnare.

Înainte să ne pregătim de plecare am mai dat încă un tur. Locul e fabulos.

Am mai admirat o dată turla Bisericii sub formă de crin. Ingenioasă idee! Biserica Catolică „Bună Vestire” este considerată cea mai mare construcţie din Orientul Mijlociu. A fost ridicată pe ruinele unei biserici bizantine.

În partea dreaptă a Bisericii se află o statuie a Patriarhului Ortodox şi a Papei când au încercat să facă pace, să se împace Bisericile.

Acesta a fost Nazaretul derulat prin faţa ochilor noştrii sub îndrumarea părintelui Andrei.

Sursa: https://elenushu.wordpress.com/2014/05/24/nazaret/

Pr. Silviu Cluci - Fântâna Maicii Domnului din Nazaret

Fântâna Maicii Domnului (*Ain Sitti Mariam* în arabă) se află în centrul oraşului Nazaret lângă Biserica Sfântul Arhanghel Gavriil, unde, după tradiţie, Fecioara Maria a primit Buna Vestire.

Fântâna Maicii Domnului din Nazaret 1898 (Foto: American colony collection - Library of Congress)

Această fântână este ridicată pe locul unui izvor de apă foarte vechi, consemnat istoric încă din cele mai vechi timpuri.

Deşi Sfânta Scriptură nu menţionează nici cel mai mic detaliu despre locul în care se găsea Fecioara în momentul Bunei Vestiri, tradiţia locului mărturiseşte că ea se afla la fântâna din apropierea casei unde locuia, spre a scoate apă. Această tradiţie este amintită în „Protoevanghelia lui Iacov” (scriere apocrifă din secolul al II-lea).

Astăzi Fântâna Maicii Domnului este o fântână publică, alimentată cu apă din izvorul Maicii Domnului, aflat sub biserica ortodoxă închinată Sfântului Arhanghel Gavriil.

Construcţia actuală datează, însă, din anul 1967, când vechea fântână a fost re-construită.

O serie de săpături recente, efectuate între anii 1997-1998, au descoperit o reţea de tunele subterane (pentru apă), bizantine şi cruciate, care pornesc de la fân-tână, spre casele învecinate. În acestea au fost găsite fragmente de ceramică din secolul al II-lea.

În anul 2000, fântâna a fost restaurată, fiind păstrată întocmai după forma veche.

Acatistul Bunei Vestiri - fresce din biserica „Pogorârea Sfântului Duh” din Câmpina (galerie foto)

SELEUCIEI
MARIE, NĂSCĂTOARE DE DUMNEZEU, FĂCLIA CEA NESTINSĂ, CUNUNA FECIORIEI!
ÎNGERUL CEL MAI ÎNTÂISTĂTĂTOR, DIN CER A FOST TRIMIS...
© doxologia.ro

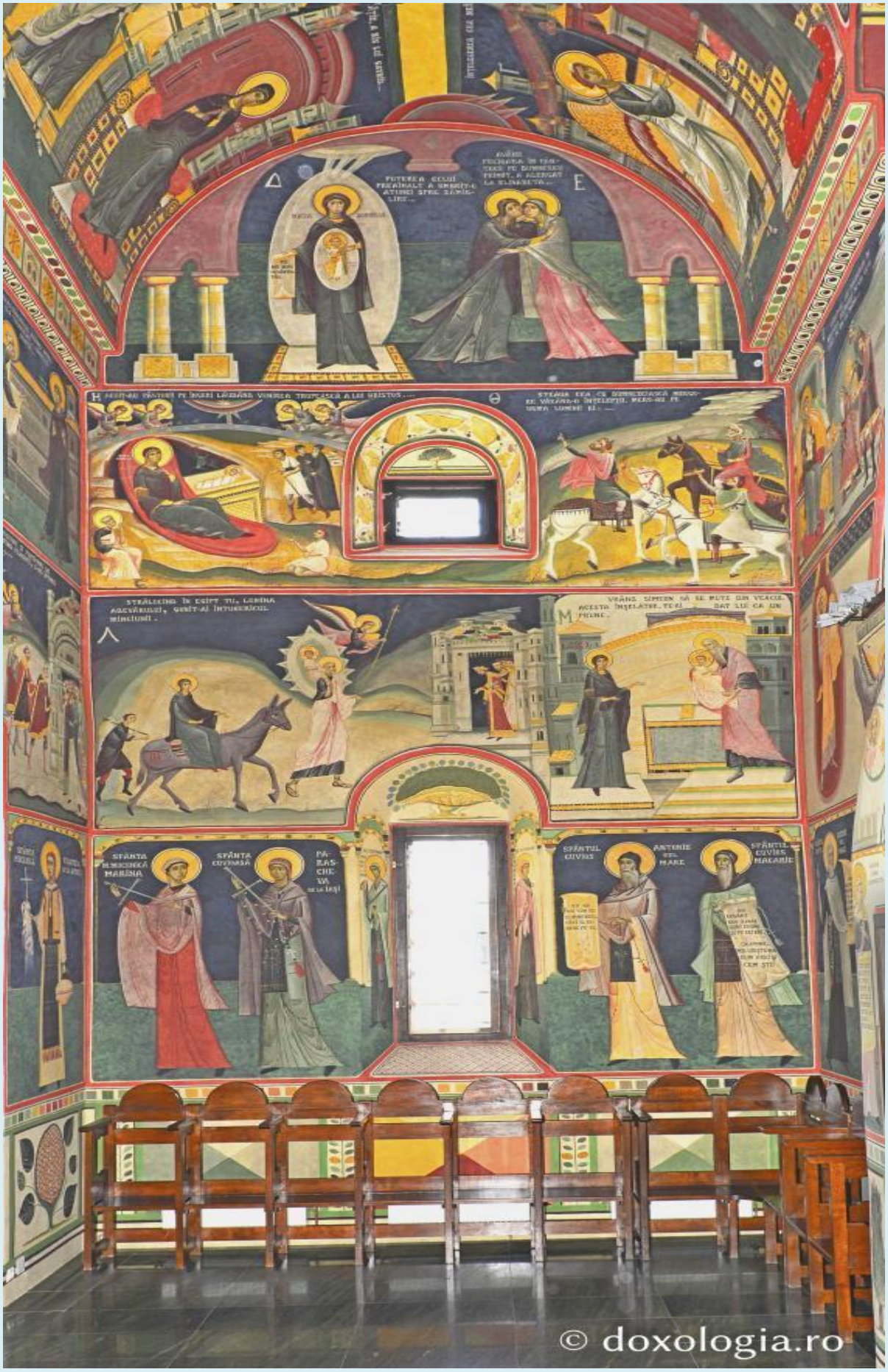
PUTEREA CELUI PREAÎNALT A UMBRIT-O
ATUNCI SFÂNTA ZĂMISLIRE...
Δ
E
Η
Θ
STRĂLUCIND ÎN EGIPT TU, LUMINA ADEVĂRULUI, GRĂIT-AI ÎNTUNERICUL MINCIUNII.
Λ
VRÂND SIMEON SĂ SE MUTE DIN VEACUL ACESTA ÎNȘELĂTOR, TE-AI DAT LUI CA UN PRUNC.
M
SFÂNTA DREPTCREDINCIOASA MARINA
SFÂNTA CUVIOASA
PAȘTELE LA IEȘI
SFÂNTUL CUVIOS
ANTONIE CEL MARE
SFÂNTUL CUVIOS MALAHIE
© doxologia.ro

© doxologia.ro

ÎNȚELEGEREA CEA NEÎNȚELEASĂ CĂUTÂND FECIOARA SĂ O ÎNȚELE
© doxologia.ro

VRÂND ÎMPĂRĂTORUL TUTUROR SĂ MÂNTUIASCĂ LUMEA, LA EA A VENIT PRECUM I SE FĂGĂDUISE,...
ÎMPĂRATE SFINTE, DE ȚI-AM ADUCE CÂNTĂRI ȘI PSALMI LA NUMĂR ÎNTOCMAI CA NISIPUL, NIMIC NU PLĂCEM CUM SE CUVINE,...
VRÂND SĂ DEA HAR DĂTORIILOR CELOR DE DEMULT, DESLEGĂTORUL TUTUROR DATORIILOR OMENEȘTI VENIT-A SINGUR...
RUPÂND ZAPISUL
CÂNTÂND NAȘTEREA TA, TE LĂUDĂM TOȚI CA PE O BISERICĂ ÎNSUFLEȚITĂ, NĂSCĂTOARE DE DUMNEZEU
SFÂNTUL CUVIOS ISAAC SIRUL
SF. CUVIOS EFREM SIRUL
SFINȚII MUCENIȚI CHIRIC ȘI IU-LI-TA
SFÂNTA MARE MUCENIȚĂ TECLA
© doxologia.ro

Sursa:
https://doxologia.ro/arta-sacra/acatistul-bunei-vestiri-fresce-din-biserica-pogorarea-sfantului-duh-din-campina

Icoane

ΑΡ ΓΑΒΡΙΗΛ

ΜΡ ΘΥ

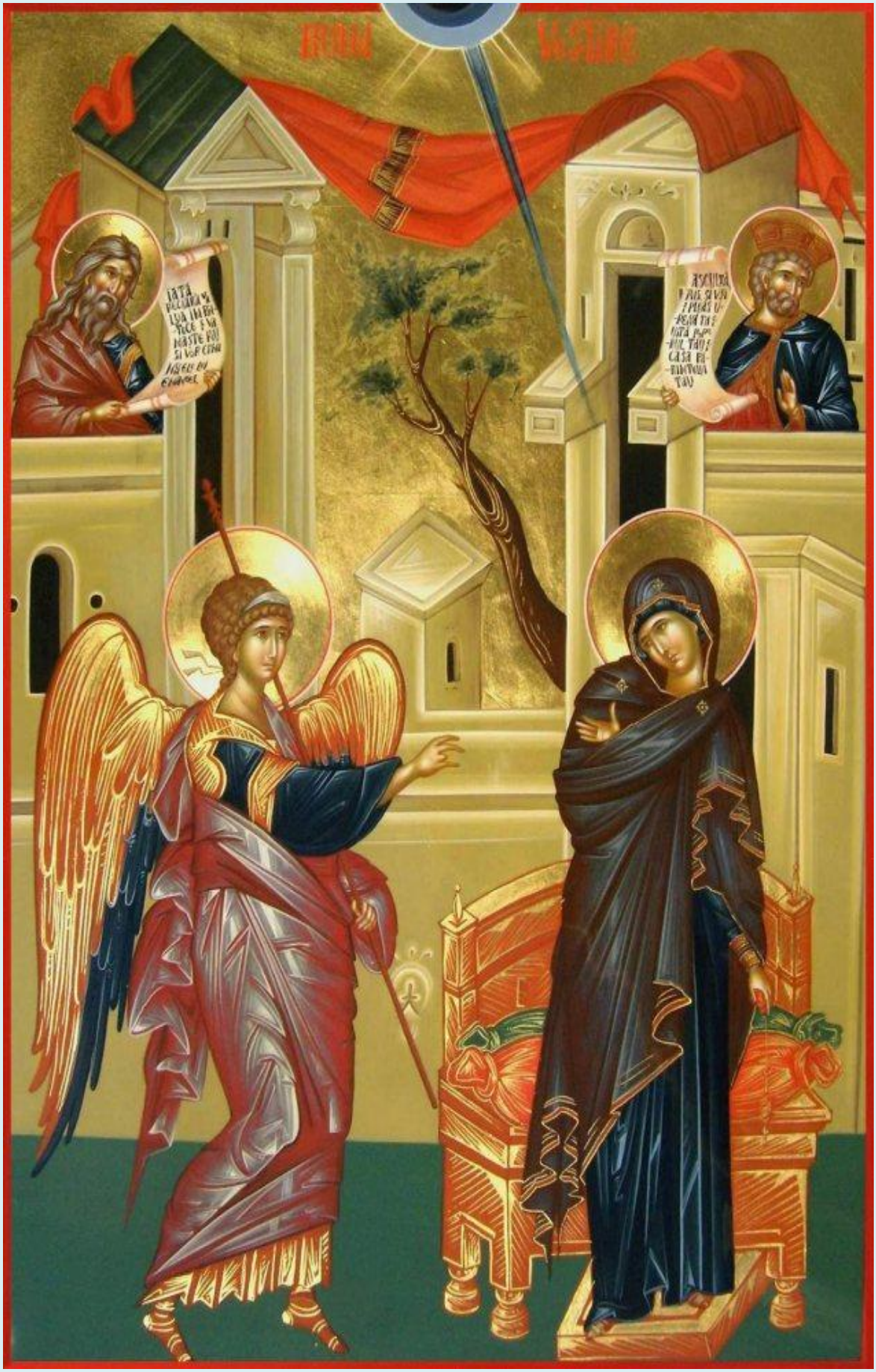

Ὁ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
Ο ΑΡΧ ΓΑΒΡΙΗΛ
ΜΡ ΘΥ

25 martie

ΜΡ
ΘΥ

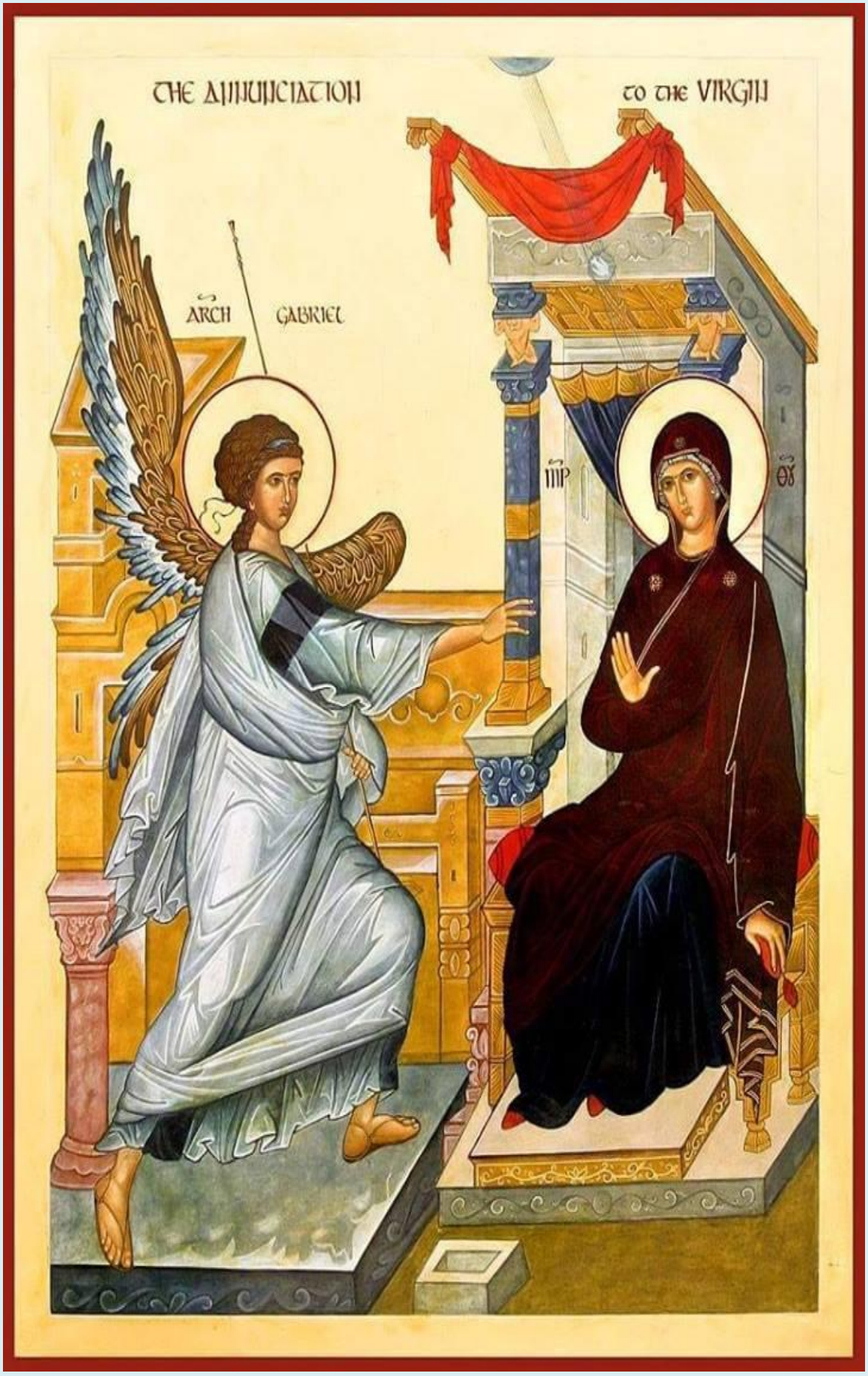
THE ANNUNCIATION
TO THE VIRGIN
ARCH
GABRIEL
ΜΡ
ΘΥ

Annuncation of Mary
ΑΡ ΓΑΒΡΙΗΛ
ΜΡ

Ὁ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
Ο Α ΓΑΒΡΙΗΛ
ΜΡ ΘΥ

BUNA
VESTIRE

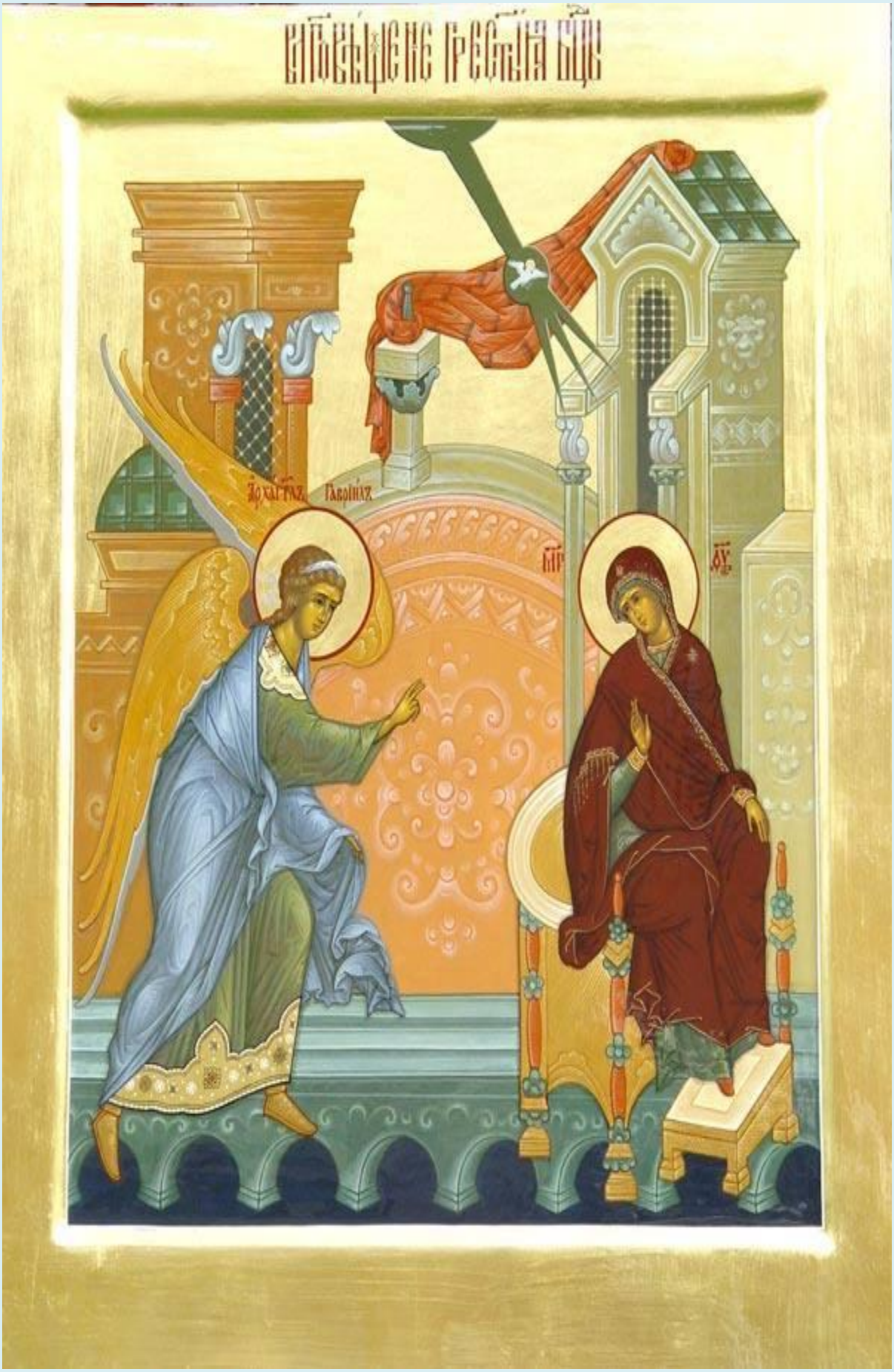

SP.
ARH.
GAVRIIL

BVNA
VESTRE

BUNA VESTIRE
ΜΡ ΘΥ

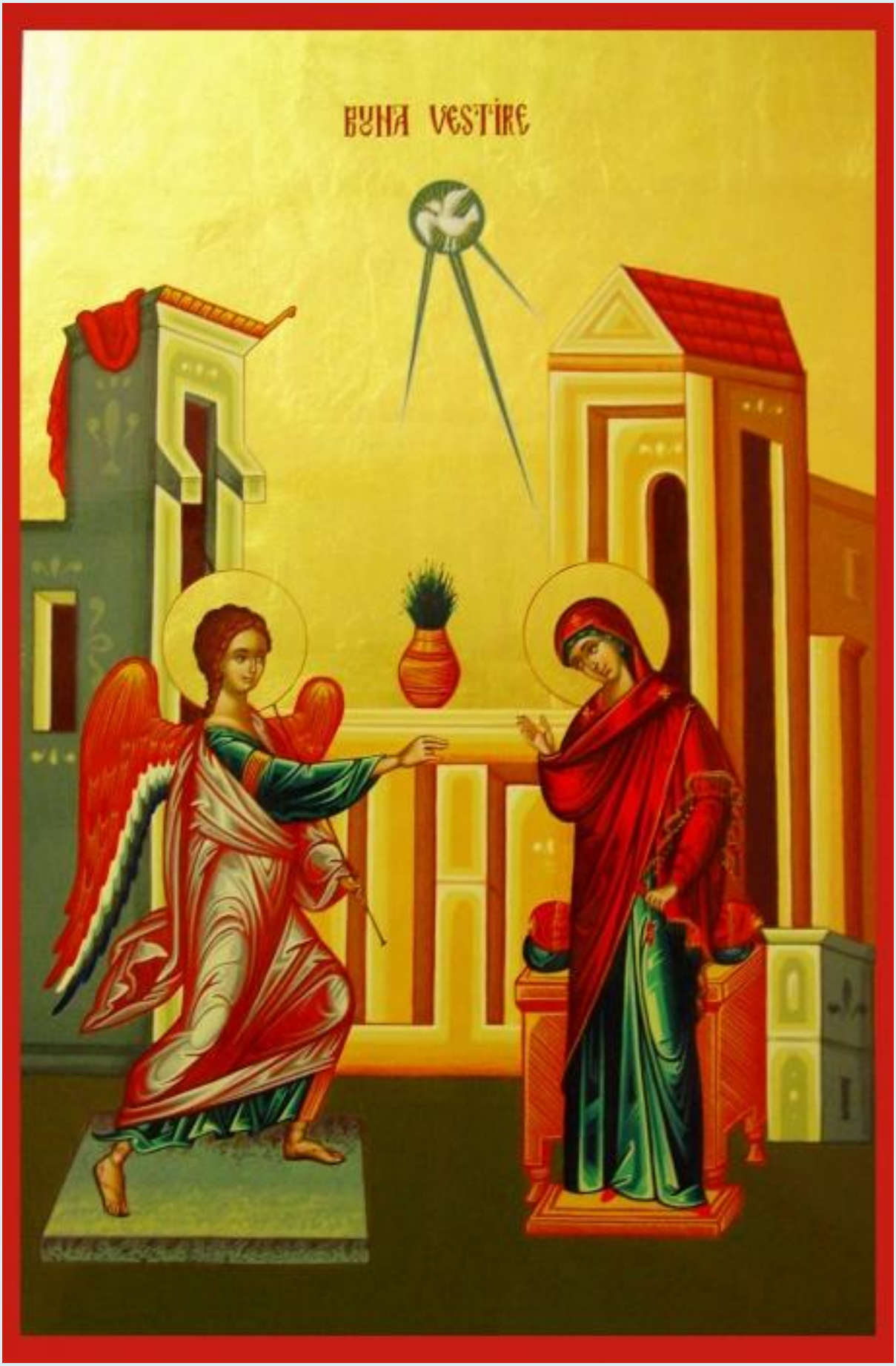
BUNA VESTIRE

THE ANNUNCIATION

Ο
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ

АРХ ГАВАИЛЪ
МР
ДУ

Buna Vestire

BUNA
VESTIRE

Благовещение Пресв. Богородицы

Благовещение Пресвятыя Богородицы
МР
ΘΥ

BUNA VESTIRE
MP
ΘV

Благовещение Пресв. Бцы.

икона.com.ua

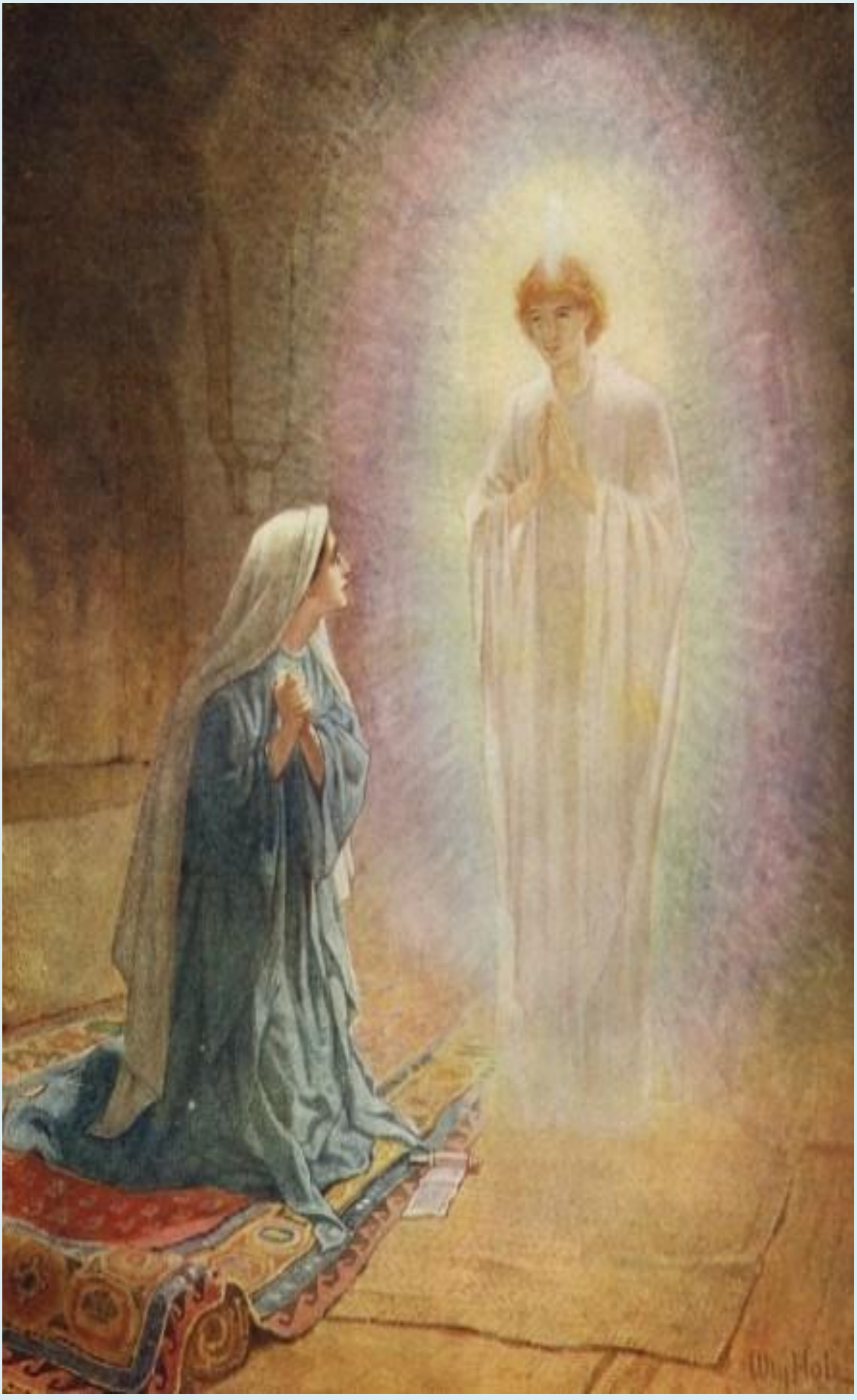

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ✦ ANNUNCIATION
ΟΡΜΥΛΙΑ ✦ ORMYLIA

Icoană bizantină , Ohrida, secolul XIV

El Greco, Muzeul Prado, Madrid

Fra Angelico, Museo Diocesano, Cortona

Fra Filipo Lippi, San Lorenzo, Florenţa

Leonardo da Vinci, Galeria Uffizi, Florenţa

Pânza lui Botticelli, expusă în Galeria Ufizzi din Florenţa

Raffaello Sanzio, Pinacoteca Vatican

Tintoretto, San Rocco, Veneţia

Liviu Balac
Artistique Collection

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

9 prefigurări ale *Maicii Domnului* în Vechiul Testament

scara lui Iacob

rugul aprins

lâna lui Ghedeon

toiagul lui Aaron

BASILICA.RO

cei trei tineri aruncați în cuptorul cu foc

chivotul legământului care conținea tablele legii

stânca din care țâșnește apa pentru cei însetați

poarta închisă din vedenia Profetului Ezechiel

norul și stâlpul de foc care au însoțit poporul ales spre Țara Făgăduinței

Calendarul sărbătorilor Maicii Domnului

BASILICA.RO

8 SEPTEMBRIE

Nașterea
Maicii Domnului

1 OCTOMBRIE

Acoperământul
Maicii Domnului

21 NOIEMBRIE

Intrarea Maicii Domnului
în Biserică

9 DECEMBRIE

Zămislirea Sf. Fecioare
Maria de către Sf. Ana

25 MARTIE

Buna Vestire

15 AUGUST

Adormirea
Maicii Domnului

6 lucruri despre Sărbătoarea Bunei Vestiri

Mar 25

BASILICA.RO

este unul dintre cele douăsprezece Praznice Împărătești

este sărbătoarea prin care este prețuit darul vieții

sărbătoarea a fost așezată cu nouă luni înainte de Nașterea Domnului (25 decembrie)

este relatată doar într-una dintre cele patru Evanghelii (Luca 1:26-38)

amintește de ziua în care Sf. Arh. Gavriil a vestit Fecioarei Maria că va naște pe Mesia

Pruncul s-a zămislit în pântecele său, prin puterea Sfântului Duh, odată ce Fecioara a rostit cuvintele: „Fie mie după cuvântul tău!"

† Buna Vestire

- Buna Vestire sau popular Blagovestenia este prăznuită de Biserica noastră pe 25 martie.
- Sărbătoarea de astăzi amintește de ziua în care Sfântul Arhanghel Gavriil a vestit Sfintei Fecioare că va naște pe Fiul lui Dumnezeu.
- Praznicul Bunei Vestiri este sărbătorit în fiecare an în perioada Postului Mare, fiind una dintre sărbătorile pentru care Biserica acordă dezlegare la pește, indiferent în ce zi ar cădea aceasta.
- Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

©doxologia.ro

9 lucruri despre
Acatistul Bunei Vestiri

- autorul este Sf. Roman Melodul
- este primul acatist întocmit
- se mai numește Imnul Acatist sau Acatistul Maicii Domnului
- are 24 de strofe, numărul literelor alfabetului grecesc
- poporul din Constantinopol l-a cântat într-o priveghere stând în picioare, pentru a fi izbăviți de atacul perșilor
- „acastist" înseamnă „nesezut"
- se cântă în fiecare vineri și în săptămâna a 5-a din Postul Mare
- cuprinde metafore ale Maicii Domnului, prefigurate în Vechiul Testament
- „Bucură-te" este salutul transmis de Arhanghelul Gavriil Fecioarei Maria

BASILICA.RO

Tropar la Praznicul Înaintepăznuirii Bunei Vestiri

Glasul 4

Astăzi începutul bucuriei a toată lumea îndeamnă a lăuda Înaintepăznuirea, că iată, Arhanghelul Gavriil vine, aducând Fecioarei Buna Vestire şi către dânsa strigă: Bucură-te, cea Plină de har, Domnul este cu tine!

Tropar la Praznicul Bunei Vestiri

25 Martie - Glasul 4

Astăzi este începutul mântuirii noastre şi arătarea Tainei celei din veac. Fiul lui Dumnezeu, Fiu Fecioarei Se face şi Gavriil Harul Îl binevesteşte. Pentru aceasta şi noi, împreună cu Dânsul, Născătoarei de Dumnezeu să-i strigăm: Bucură-te, cea Plină de har, Domnul este cu tine!

Pe cel de o fiinţă cu Tatăl
şi cu dumnezeiescul Duh,
pe Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu,
l-ai zămislit Curată,
cu venirea Prea Sfântului Duh,
spre înnoirea neamului omenesc
cea fără prihană!

(Condacul Bunei Vestiri)

Astăzi este începutul mântuirii noastre
şi arătarea tainei celei din veac;
Fiul lui Dumnezeu, Fiul Fecioarei se face
şi Gavriil harul îl binevesteşte;
pentru aceasta şi noi, împreună cu dânsul,
Născătoarei de Dumnezeu să-i strigăm:
Bucură-te cea plină de har,
Domnul este cu tine !

(Troparul Bunei Vestiri)